I Falami Kasafnè
(New Testament)

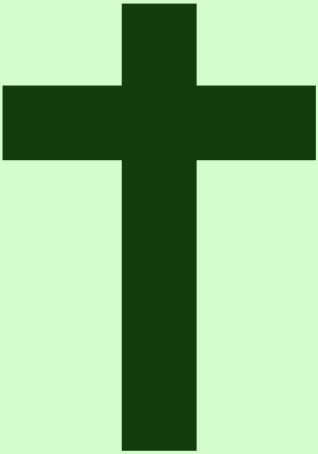

New Testament in Blaan, Koronadal

I Falami Kasafnè (New Testament)
New Testament in Blaan, Koronadal

copyright © 1995 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Koronadal Blaan (Blaan, Koronadal)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:
You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.
Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Blaan, Koronadal

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:
You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
14bc4c76-f8e3-589b-ae5a-218cf6de169a

Contents

Matyu 1
Mark 36
Luk 58
Dyan 95
Dad Nimò 120
Roma 152
I Korintu 165
II Korintu 179
Galasya 188
Ifisu 193
Filipus 198
Kolosas 202
I Tésalonika 206
II Tésalonika 209
I Timoti 211
II Timoti 215
Titus 218
Filimun 220
Hibru 221
Dyém 231
I Piter 235
II Piter 239
I Dyan 241
II Dyan 245
III Dyan 246
Dyud 247
Ta Fite 248

I Fye Tulen Gablà di ku Dyisas Krayst, i Sulat Matyu

I dad gutambul Dyisas Krayst
(Luk 3:23-38)

1 Ani sén i dad dagit i gutambul Dyisas
Krayst, i bel Harì Dabid, dunan i bel Abra-
ham.
2 Mdà Abraham, kenen i mà Isaak, na
Isaak i mà Dyékob, na Dyékob i mà Dyuda na
i dad flanekan.
3 Na Dyuda i mà Péris na Sérah, na yé dagit
i yêla Tamar. Na mdà Péris, kenen i mà
Hésron, i mà Ram.
4 Na Ram i mà Aminadab, na Aminadab i
mà Nason, na Nason i mà Salmon.
5 Na Salmon i mà Boas, na yé dagit i yê
Boas dunan Rahab. Na mdà Boas, kenen i
mà Obéd, na yé dagit i yê Obéd dunan Rut.
Na mdà Obéd, kenen i mà Dyési.
6 Na Dyési i mà Harì Dabid. Na mdà
Harì Dabid, kenen i mà Solomon, na yé yê
Solomon i yaan Uraya.
7 Na mdà Solomon, kenen i mà Rihoboam,
na Rihoboam i mà Abadya, na Abadya i mà
Asa.
8 Na Asa i mà Dyihosafat, na Dyihosafat i
mà Dyoram, na Dyoram i mà Usaya.
9 Na Usaya i mà Dyotam, na Dyotam i mà
Ahas, na Ahas i mà Hésékaya.
10 Na Hésékaya i mà Manasi, na Manasi i
mà Amon, na Amon i mà Dyosaya.
11 Na Dyosaya i mà Dyékonaya, na i dad
flanekan lagi. Di dad du atù, i dad to
mdà di banwe Babilon, kanfèla ale gagin
i dademela Dyu, na nebela ale ditù di Ba-
bilon.
12 Na kanto ale kel di Babilon, nun ngà
Dyékonaya, na yé dagitan Saltiyél. Na
Saltiyél i mà Sorubabél.
13 Na Sorubabél i mà Abayud, na Abayud
i mà Ilaykim, na Ilaykim i mà Asor.
14 Na Asor i mà Sadok, na Sadok i mà
Akim, na Akim i mà Ilayud.
15 Na Ilayud i mà Éliasar, na Éliasar i mà
Matan, na Matan i mà Dyékob.
16 Na Dyékob i mà Dyosip, i yaan Méri,
dunan i yê Dyisas, i dnagit Krayst.
17 Yé duenam man, yé kdee kastugad i to
mdà di ku Abraham kel di ku Harì Dabid
dunan sfalò fat. Na mdà di ku Harì Dabid
kel di kgebe i dad to Israél salu ditù di Ba-
bilon, yé kdee kastugad i to lê sfalò fat. Na
mdà di kgebe i dad to Israél salu di Babilon
kel di ksut Dyisas Krayst, lê sfalò fat i kdee
kastugad.

I ksut Dyisas Krayst
(Luk 2:1-7)

18 Ani santulen gablà di ksut Dyisas
Krayst. Mdà i yêan, Méri, nun yaan ton, yé
dagitan Dyosip. Bay di lamla là swè, gadèan
ta maltien kenen fagu di Mtiu Tulus Dwata.
19 Na Dyosip i satu to too tluh, bay là
mayèan ku fyàan Méri di kanfe i kdee dad
to, taman, yé fandaman là fanlesan dun di
landè dademe to gmadè.
20 Bay di lam Dyosip famdam ani, nun
satu kasaligan i Dwata msut di kenen fagu
di kna, manan, “E Dyosip, bel Harì Dabid,
nang ge likò msong ku Méri du i ngà
lantienan mdà di Mtiu Tulus.
21 Mngà kenen lagi, na yé dagitam dun
Dyisas, du falwàan i dad ton di dad salàla.”
22 Na mgimò i kdee ayé du fye gdohò i
ta gman Dwata di munan fagu di satu tu-
gadan, manan,
23 “Tadè maltien i satu sawang libun,
na mngà kenen lagi, na yé katlola ke-
nen Imanyuél.” Na yé gumtatek Imanyuél
dunan, “Ta dini Dwata sagin di gito.”
24 Kanto mukat Dyosip, ta nimenan i flau i
kasaligan Dwata di kenen na nsongan Méri.
25 Bay silang sgafat i lawehla ta fnge sut
i ngà Méri. Na kanto sut i ngà ayé, yé dagit
Dyosip dun Dyisas.

2

I klauy dad to fulung meye sablà i kagu i dad blatik

1 Na sut Dyisas ditù di Bétléhém, i satu
lunsud glam di Dyudiya di dad du i kagot
Harì Hérod. Na kanto kenen sut, nun dad
to salu ditù di Dyérusalém mdà di gusut i du
fulung meye dad blatik.
2 Na kanto ale kel di Dyérusalém, smalek
ale, manla, “Nè gumnè i ngà sut, i mgimò
Harì i dad Dyu? Ta teenmi i blatik di gusut i
du ilè i ta ksutan. Na yé duenmi salu dini du
mangamfù gami di kenen.”
3 Na kanto linge Harì Hérod ani, too
msamuk i nawan, na balù i kdee dademe
dad to di Dyérusalém.
4 Na fastifun Harì Hérod i kdee dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu, na lê man i dad to
gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis
du snalekan ale, manan, “Nè gusut i Mgalék
Dwata?”
5 Na tmimel ale, manla, “Ditù di Bétléhém
glam di Dyudiya, du ani man i tugad Dwata
di sulatan di munan,
6 ‘Ge, Bétléhém, glam di banwe Dyuda, ise
ku ge i too mdanà di kdee dad banwe
nagot i dad ganlal di Dyuda du too
nun btasam, du mdà di ge i satu ulu,
na kenen malak i dad togu, dunan
Israél.’ ”

7 Na fatlo Harì Hérod i dad to too fulung
ayé di landè to gmadè dun, du snalekan ale
ku kilen kitela i blatik.
8 Na dekan ale salu ditù di Bétléhém, na
manan dale, “Mdà gamu, na tooyu fannga-
bal i ngà ayé. Na ku ta teenyu, fgadèyu di do
i gusablàan du fye lê agu do gatù mangamfù
di kenen.”
9 Na kantola linge i man Harì Hérod, ta
mdà ale. Na i blatik ta teenla di gusut i du,
magu gsen munala, na silang fanak di sablà
gumnè i ngà.
10 Na di kitela i blatik ayé, too ale lehew.
11 Na kanto ale kel di gumnè ayé, teenla
i ngà di saféd i yêan Méri, na lkuad ale
mangamfù di kenen. Na nukalla i dad mab-
tas nebela du bléla di ngà ayé. Yé bléla dun
blawen, na dad fangbun dnagit insénso, na
mira.
12 Na kafnge ayé, mulê ale di banwela,
bay ta mahal i dalanla du ta fgadè Dwata di
dale fagu di kna nang ale samfulê di ku Harì
Hérod.

I kilah ale Méri salu ditù di Idyip

13 Na kanto mdà i dad to fulung ayé, nun
kasaligan i Dwata msut di ku Dyosip fagu
di kna, manan, “Mték ge. Nebem i ngà
na i yêan, na milah gamu ditù di banwe
Idyip du fanngabal Hérod i ngà du kayèan
fnati. Silang gamu mulê dini ku ta man-gu
di gamu.”
14 Na yé duenam man, mték Dyosip, na
neben i ngà na yêan, na mdà ale milah di
lam i kifuh salu ditù di Idyip.
15 Na déé gufanakla kel di kfati Hérod.
Na fagu déé, gdohò i man Dwata fagu di
tugadan di munan, “Tlogu i Ngàgu lamwà
fdu di banwe Idyip.”
16 Na yé duenam man, kanto gadè Harì
Hérod ta mafgaw kenen du mdà di nimò i
dad to fulung meye dad blatik, too kenen
malbut. Na fafatin i kdee dad ngà lagi mdà
di dad ngà falami sut kel di dad ngà lwe
fali i ktuala mnè di Bétléhém, na lê man di
dademe banwe mdadong déé. Lalòan i man
dad to fulung meye dad blatik du fye gadèan
ku dét ta kalbong i ngà kayèan fafati.
17 Na mdà di kfati i kdee dad ngà ayé, ta
gdohò i man Dwata di munan fagu di satu
tugadan dnagit Dyérimaya, manan,
18 “Nun mugak linge di banwe Rama du nun
dad to too mngel na lmanu. Nngel
Rakél i dad ngàan, na landè gamlala
kenen du ta mati ale.”

I kulêla fdu di Idyip

19 Kanto mati Hérod, nun kasaligan i
Dwata msut di ku Dyosip déé di Idyip fagu
di kna,
20 na manan, “Mték ge, nebem i ngà na i
yêan, na mulê gamu ditù di banwe Israél du
ta mati i dad to mayè fmati i ngà ayé.”
21 Na yé duenam man, mték Dyosip, na
neben i ngà na yêan, na mulê ale ditù di
Israél.
22 Bay linge Dyosip ta yé tamlas ku Harì
Hérod di kagotan di Dyudiya dunan i ngàan
Arkilas, na yé duenam man, likò kenen mnè
ditù di Dyudiya. Na mdà di kaflau Dwata
kenen fagu di kna, baling ale salu ditù di
banwe Galili.
23 Na yé banwe balingla gumnè di Galili
dunan i lunsud Nasarét. Na fagu déé, gdohò
i man Dwata fagu di dad tugadan di munan,
“Yé katlola kenen to Nasarét.”

3

Dyan Gal Munyag
(Mark 1:1-8; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

1 Na di dad du atù, nun to gatù di Dyudiya
di banwe landè to mnè ditù, yé dagitan
Dyan. Tdòan i dad to salu di kenen,
2 na manan, “Nsalyu na tnagakyu i dad
salàyu, du ta mdadong i Kagot Dwata.”
3 Na Dyan ayé i ta man Dwata fagu di ku
Isaya, i satu tugadan di munan,
“Nun to tamlo di banwe landè to mnè ditù,
ani manan fagu di fléd, ‘Fatlagadyu i
dalan i Amu, na tanluhyu i gumagun.’
”
4 Yé gal lsak Dyan bul i lmanaf kamél, na
yé galingan kulit lmanaf. Na yé knaanan
tlangas na tnab.
5 Na nun dad to salu déé di gutamdò Dyan
mdà di Dyérusalém na di kabal probinsya
Dyudiya, na balù kel di kdee dad banwe
mdadong di Éél Dyordan.
6 Na kanto ale kel déé, tulenla i dad salàla,
na fbunyag ale di kenen.
7 Bay nun dee dad to mdà di lwe kafaglut
i dad Dyu, dunan i dad Farisi na dad Sadusi,
na fdadong ale ditù du mayè ale fbunyag
di kenen. Na di kiten dale, manan, “Gamu
dad ulad. Simto man dun di gamu na galwà
gamu di flayam fan kel febe Dwata ku lo
gamu fbunyag?
8 Ku ta msal gamu di dad salàyu, fiteyu i ta
ksalyu fagu di dad fye nimòyu.
9 Na nangyu fdatah i ktoyu di kmanyu
dun, ‘Gami bel Abraham, na balù là msal
gami, là gagin gami di flayam febe Dwata.’
Ani man-gu di gamu, balù fa i dad batu ani,
gagan Dwata fambaling dale bel Abraham
ku kayèan tamlas gamu.
10 Ku fkahta di to mbek kayu, ta déé i
balyung di foon i kayu. Na kat satu kayu là
menge fye, nbekan na snakufan di lifoh.
11 Bnunyagta gamu di éél du ilè i ta ksalyu,
bay nun tmadol di do. Là gablà agu kmitin
talumfàan du too agu mdanà di kenen. Ke-
nen i munyag gamu di Mtiu Tulus na di
lifoh.

12 Na fakayta man ta sanan nagot i taaf du
tmaaf. I fali ta magtaaf, busekan di folan,
bay i kdee dad afa, snakufan di lifoh landè
sen."

I kafbunyag Dyisas
(Mark 1:9-11; Luk 3:21-22)

13 Na lê salu Dyisas di Éél Dyordan mdà di
Galili du fye fbunyag ku Dyan.
14 Bay fan là mayè Dyan munyag dun, na
manan, "Gablà ge i munyag do. Kan ku
baling ge fbunyag di do?"
15 Na tmimel Dyisas, manan, "Faloham
i knayègu du fye gimenta i kdee knayè
Dwata." Na yé duenam man, ta mayè Dyan,
na bnunyagan Dyisas.
16 Na kanto fbunyag Dyisas, di kalwàan
di lam éél, tadè mgukà i langit, na teenan i
Tulus Dwata tufa na mdaf di kenen gambet
abun.
17 Na nun talù mdà di langit, manan, "Ani
Ngàgu i toogu kando. Too fye nawagu dun."

4

I ktilew Satanas ku Dyisas
(Mark 1:12-13; Luk 4:1-13)

1 Na kafnge ayé, nebe i Mtiu Tulus Dyisas
salu di banwe landè to mnè ditù du tnilew
Satanas kenen.
2 Na fat falò du na fat falò butang là
kmaan Dyisas, taman ta bitil kenen.
3 Na kafnge ayé, salu Satanas di kenen du
tnilewan, manan dun, "Ku ge Ngà i Dwata,
fagu di talùam, fanbalingam fan i dad batu
ani."
4 Bay tmimel Dyisas, manan, "Ta gsulat di
Tnalù i Dwata, 'Ise ku lo knaan gamlawil i
dad to, bay lê man i tnalù Dwata.' "
5 Na kafnge ayé, lê nebe Satanas kenen
salu di Dyérusalém, na ftadagan kenen di
sangal tah ataf i Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata.
6 Na manan di kenen, "Ku ge i Ngà Dwata,
kamyaf ge mdà dini, du ta gsulat sa di Tnalù
Dwata, 'Dek Dwata i dad kasaliganan mifat
ge, du snamalla ge fye là gtadè i blìam di dad
batu, na landè glumfakam.' "
7 Bay tmimel Dyisas, manan, "Ta lê gsulat
sa di Tnalù Dwata, manan, 'Nangam tnilew
i Amu, dunan i Dwatam.' "
8 Na lê nebe Satanas kenen di satu bulul
too mdatah, na fiten dun i kdee dad banwe
nagot i dad to di tah tanà, na i bong kafyela.
9 Na manan di ku Dyisas, "Blégu di ge i
kdee ani syan ku lkuad ge, na mangamfù ge
di do."
10 Bay tmimel Dyisas, manan, "Nang ge
dini, Satanas! Du ta lê gsulat sa di Tnalù
i Dwata, manan, 'Mangamfù ge di Amu,
dunan i Dwatam, na lo kenen i nimenam.'
"
11 Na kafnge ayé, tnagak Satanas Dyisas,
na nun dad kasaligan Dwata kel du nifatla
kenen.

I katbù Dyisas tamdò
(Mark 1:14-15; Luk 4:14-15)

12 Di là mlo, fablanggùla Dyan. Na kanto
gadè Dyisas, samfulê kenen di Galili.
13 Na ta là mnèan di Nasarét, bay ditù
gumnèan di lunsud Kapernaum di kilil i
bong lanaw Galili mdadong di Sibulun na
Néftali.
14 Na fagu déé gdohò i man Dwata fagu di
ku Isaya di munan,
15 "Déé di Sibulun na Néftali, yé gumnè i dad
to ise Dyu mdadong di bong lanaw
Galili ditù di faltù Dyordan.
16 Na i dad to ayé, balù ku tagnè ale mnè di
gukmifuhan, teenla i bong lwa. Na balù ku
mlo ale mnè di kakifuh i fati, ta gafat di dale
i neng salò."
17 Na mdà di du ayé, tambù Dyisas tamdò,
manan, "Msal gamu du ta mdadong i Kagot
Dwata."

I kalékan i fat to fmukat
(Mark 1:16-20; Luk 5:1-11)

18 Di satu du, magu Dyisas di kilil i
bong lanaw Galili, na nun teenan lwe lagi
saflanek. Yé dagit i satu Simon Piter, na i
flanekan Andru. Na yé nimòla fmukat ale
du yé knalamla nimò.
19 Na man Dyisas di dale, "Yé galyu nimò
ani fmukat nalaf. Fye fa ku baling gamu
magin di do du tdòta gamu fmukat dad to du
fye magin ale di do."
20 Na di kman Dyisas ayé, tadèla tnagak i
dad fukatla, na magin ale di kenen.
21 Na kanto ale fles magu, lê nun teen
Dyisas lwe lagi saflanek. Yé dagitla Dyém
na Dyan, i dad ngà Sébidi. Na yé gusudengla
di aweng magin di màla du fatlagadla dad
fukatla. Lê tlo Dyisas ale,
22 na tadèla tnagak i aweng na i màla du
magin ale di ku Dyisas.

I katdò Dyisas di dad banwe di Galili
(Luk 6:17-19)

23 Na lanngab Dyisas i probinsya Galili du
tamdò di dad gumnè gal gustifun i dad Dyu.
Yé tdòan i Fye Tulen gablà di Kagot i Dwata
na fan-gulêan i kdee dad to nun sahal tduk.
24 Na mbel i santulen gablà di kenen di
kabal i probinsya Sirya. Na yé duenam
man, nebela di kenen i kdee dad to nun
sahal tduk, na i dad to maflayam du mdà di
sasè katduk, na i dad nun busaw, na i dad
banlak, na i dad to là galyak i lawehla, na
fan-gulê Dyisas ale.

* **4:25** 4:25 Yé gumtatekan dad sfalò syudad.

25 Na too dee dad to magin di ku Dyisas
mdà di dad sahal banwe. Nun mdà di Galili,
na Dikapolis*, na Dyérusalém, na Dyudiya,
na lê man dademe dad banwe di faltù i Éél
Dyordan.

5

I katdò Dyisas di tah bulul
(Luk 6:20-23)

1 Na kanto teen Dyisas i kdee dad to, mna-
gad kenen di satu bulul, na sudeng déé. Na
stifun di safédan i dad to galan tdò.
2 Na tambù kenen tamdò di dale, manan,
3 "Nun kafye i dad to dmilè i ktola na landè
dale gnagan lmalò di Dwata, du gagin ale di
Kagotan ditù di langit.
4 Nun kafye i dad to mlidù nawa du lnala
Dwata ale.
5 Nun kafye i dad to fdanà i ktola, du
gdawatla i ta fakang Dwata.
6 Nun kafye i dad to bitil na malinum di
katluh Dwata, du fabsol Dwata ale.
7 Nun kafye i dad to kamdo i dademe to du
lê ale man kando.
8 Nun kafye i dad to tluh i nawala, du site
ale i Dwata.
9 Nun kafye i dad to samfye i dademe to,
du matlo ale dad ngà Dwata.
10 Nun kafye i dad to falnayam mdà di tluh
nimòla, du gagin ale di Kagot i Dwata ditù di
langit.
11 Nun kafyeyu ku baling nadoy dad to
gamu, na falnayamla gamu, na dnalamla
gamu di kdee dad sasè nimò du mdà di
ksasatuyu di do.
12 Du yé nimòla di dad tugad Dwata di
munan. Yé duenam man, too gamu flehew
du bong lubayyu ditù di langit.

Guflingen gablà di kahì na salò
(Mark 9:50; Luk 14:34-35)

13 "Di kagbolyu di dad to di tah tanà, sal-
ngad gamu kahì. Bay i kahì, ku ta là mahìan,
ta landè kibò lê fahì dun. Yé duenam man,
fakay bat na glék i dad to.
14 "Na di kagbolyu di dad to di tah tanà
ani, lê gamu salngad salò. Ku nun syudad
di tah bulul, là ti gbunin.
15 Na ku nun to mtam salò, là sa snukuban
dun been. Bay kahan di gumefen du fye
mite i kdee dad to.
16 Na yé duenam man, tooyu fneng i
salòyu di bleng i dad to, du fye teenla i
dad fye nimòyu na dnayenla i Màyu ditù di
langit.

I tdò Dyisas gablà di dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis

17 "Nangyu fandam ku yé duen-gu salu
dini di tah tanà ku falmogu i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis na dad tugadan di
munan. Là sa falmogu dun, bay fitegu i glut
kfagu mimen dun.
18 Na too glut i man-gu di gamu ani, di
laman nun tanà na langit, landè ti lnius di
dad uldin Dwata, balù tukay, du mti gdohò
i kalbong kdee.
19 Na ku simto lmafà i satu uldin Dwata,
balù ku too tukay, na ku lêan tdò i dademe
lmafà dun, too kenen mdanà di Kagot i
Dwata ditù di langit. Bay ku simto mimen
i kdee dad uldin Dwata na ku lêan tdò i
dademe mimen dun, too kenen mdatah di
Kagot i Dwata ditù di langit.
20 Na ani man-gu di gamu, silang gamu
gfusuk di Kagot Dwata ditù di langit ku
midul fa i gamu katluh di katluh i dad Farisi
na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis.

I tdò Dyisas gablà di kalbut

21 "Ta lingeyu sa i man Dwata di dad to di
munan, 'Nang ge manò. Ku simto manò, là
fakay ku là falnayam kenen.'
22 Bay ani i man-gu di gamu. Ku simto
falbut di dademe to, gablà kenen falnayam.
Na ku simto talù di dademe, na manan,
'Snawang ge,' gablà kenen nukum i dad
ganlal. Na ku simto talù di dademe to, na
manan, 'Kaldam ge lmanaf,' gablà kenen
falnayam Dwata ditù di lanaw lifoh.
23 "Na yé duenam man, ku gatù ge di
gudamsù du nun blém di Dwata, bay nun
gafaldamam salàam di dademe to,
24 tnagakam déé funa i blém ayé. Gatù ge
di to ayé na safye gamu klom samfulê na
blém i dsùam di Dwata.
25 "Na ku nun to fan tmifù ge di ganlal,
fye ku mlal gamu safye. Yé fye, stulen gamu
di lamyu là fa gafat di gusukum tàan ge blé
di to mukum, na i to mukum, faflesan ge di
pulis, na i pulis tmusuk ge di blanggù.
26 Na too glut i man-gu di gamu ani, ku ta
yé mkel di ge, silang ge galwà di blanggù ku
ta fngem bnayad i salàam.

I tdò Dyisas gablà di klafà i yaan

27 "Ta lingeyu sa i man Dwata di dad to di
munan, 'Nang ge lmafà yaan.'
28 Bay ani i man-gu di gamu. Ku simto
meye di satu libun na nibalan, salngad ke-
nen lmafà yaan di fandaman.
29 Na kaflingenta dun, ku i matam gsen di
kwanan mebe ge di kagsalà, yé baling fye
ku tanwilam na batam. Tumù fa ku lanah
i satu alel di laweham na nun nawam landè
sen, bay too ti sasè ku sikof i laweham, na
baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh.
30 Na kaflingenta dun, ku i sigalam gsen
di kwanan mebe ge di kagsalà, yé baling
fye ku kanlangam na batam. Tumù fa ku
lanah i satu alel di laweham na nun nawam
landè sen, bay too sasè ku sikof i laweham,
na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh.

I tdò Dyisas gablà di kaskah to malay
(Matyu 19:9; Mark 10:11-12; Luk 16:18)

31 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'Ku nè i lagi
mkah yaanan, là fakay ku là blén di kenen i
kalatas gugsulat gugmadè dun ta kahan.'
32 Bay ani i man-gu di gamu, ku nun lagi,
kahan i yaanan, na là lmen i libun lmafà
dun, gamsalà i lagi ayé di Dwata. Yé duenan
gamsalà du ku lê nun lagi mwè i libun ayé
yaan, ta glafà i libun ayé i muna yaanan du
mdà di kakahan dun. Na i lagi mwè i libun
ayé, lê kenen gamsalà.

I tdò Dyisas gablà di kasdagè

33 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'Ku samdagè
ge, toom dnohò i ta gmanam di Dwata.'
34 Bay ani i man-gu di gamu, nang gamu
samdagè. Là fakay ku yé dnagityu i langit
di kasdagèyu, du déé gusudeng Dwata.
35 Là fakay ku yé dnagityu i tanà di kas-
dagèyu, du déé gumlékan. Na là fakay ku
yé dnagityu Dyérusalém di kasdagèyu, du yé
syudad Dwata, dunan i too mdatah Harì.
36 Na là fakay ku yé dnagityu i uluyu
di kasdagèyu, du là ti gaganyu fafitam ku
demen fbukay i wakyu.
37 Bay ku mayè gamu, yé manyu, 'Hee,' na
ku là, yé manyu, 'Là,' du ku samdagè gamu,
yé gumdà i tnùyu ayé di ku Satanas.

I tdò Dyisas gablà di kbalas
(Luk 6:29-30)

38 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'I to fatduk
mata i dademe to, lê fatduk i kenen mata.
Na i to falmo kifan i dademe to, lê falmo i
kenen kifan.'
39 Bay ani i man-gu di gamu, nang gamu
malas sasè di to mimò sasè di gamu. Bay
ku nun dmafì di bali bawehyu, lêyu fdafì i
balin.
40 Ku nun to mebe gamu di kasfala du fye
gwèan i saulyu fukal sigal, lêyu fagin blé i
saulyu tahà sigal.
41 Ku nun to fmeges gamu mebe i
kalyakan satu kilumitru i kawagan, nebeyu
dun lwe kilumitru.
42 Ku nun to mni di gamu, banléyu kenen.
Na fandemyu i to mayè mdem di gamu.

I tdò Dyisas gablà di to mnang gamu nawa
(Luk 6:27-28,32-36)

43 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'Kandoyu
i dademeyu sgalak, na knangyu nawa i to
mnang gamu nawa.'
44 Bay ani i man-gu di gamu, kandoyu i
dad to mnang gamu nawa, na dnasalyu i
dad to falmayam gamu.
45 Ku yé nimòyu, too dilè na ngà gamu i
Dwata di langit. Du i Dwata, fnengan i du na
fulenan di dad to tluh na lê di dad to sasè.
46 Kaflingenta dun, ku lo yé kandoyu i dad
to kamdo gamu, landè lubayyu di nimòyu
ayé, du balù i dad to too gamsalà gambet i
dad to mwè bayad i buhis, yé kandola i dad
to kamdo dale.
47 Na ku lo yé dademeyu stulen i to dade-
meyu sgalak, landè sa gusahalan di nimò
i dad to too gamsalà, du balù i dad to là
gmadè i Dwata, stulen ale sa di dademela
sgalak.
48 Yé duenam man, too gamu fatluh du i
Màyu ditù di langit too tluh."

6

I tdò Dyisas gablà di kablé

1 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, "Ku
mimò gamu i dad nimò i dad to ftoo, là fakay
ku yé duenyu mimò ayé du loyu fite di dad
to, du ku yé duenan, landè lubay gdawatyu
mdà di Màyu di tah langit.
2 "Yé duenam man, ku tnabengyu i dad to
landè knun, nangyu dag salngad i nimò dad
to fagdag di kabléla di dad gumnè gal gusti-
fun i dad to, na di kilil dalan. Lo yé duenla
mimò dun du fye dag i dad to ale. Bay too
glut i man-gu di gamu ani, ta gdawatla i
kdee lubayla.
3 Bay gamu, ku tnabengyu i dad to landè
knun, nangyu fgadè di dademe to, balù di
dademeyu sgalak,
4 du fye gbuni i kabléyu. Na ku yé nimòyu,
banlé Màyu gamu lubay du teenan i kdee
nimòyu di gugbunin.

I tdò Dyisas gablà di kdasal
(Luk 11:2-4)

5 "Ku dmasal gamu, nangyu ganbet i dad
to flingu, du ku dmasal ale, too ale mayè
tadag di dad gumnè gal gustifun i dad to, na
di kilil dalan du dee dad to mite dale. Na
too glut i man-gu di gamu ani, ta gdawatla
i kdee lubayla.
6 Bay ku dmasal gamu, fusuk gamu di
snifilyu, na tnakabyu, na dmasal gamu di
Màyu Dwata i là teen. Na fagu déé, yé mite i
nimòyu di gugbunin i Màyu, na banlén gamu
lubay.
7 Na ku dmasal gamu, nangyu too fdee
dad talùyu gambet i dad to dmasal di ise glut
dwata, du yé man nawala ku fdeela i dad
talùla, too ale falninge.
8 Nangyu ale ganbet du ta sana gadè Màyu
i kalnidùyu balù di lamyu là fa mni di kenen.
9 Bay gambet ani i fye kdasalyu,
'Màmi di tah i langit, kayèmi moon ku
mangamfù di ge i kdee.
10 Na kayèmi ku ge magot i kdee, na ku
gdohò i kdee knayèam dini di tah tanà
salngad i kagdohòan déé di tah langit.
11 Blém di gami i gablà knaanmi di mdu ani.
12 Fnasinsyam i dad salàmi, salngad i kfasin-
syami salà i dad to gamsalà di gami.

13 Nangam faloh di gami i dad tilew
gamgebe gami di salà, bay kan-
lungam gami di ku Satanas, gumdà
i kdee sasè.'
14 "Ku fnasinsyayu salà i dad to ta gamsalà
di gamu, lê fnasinsya Màyu di langit i gamu
salà.
15 Bay ku là fnasinsyayu salà i dad to ta
gamsalà di gamu, là lê fnasinsya Màyu i
gamu salà.

I tdò Dyisas gablà di kafwasa

16 "Na ku fwasa gamu, nangyu flidù i
bawehyu gambet i dad to flingu, du yé
nimòla fdilèla di bawehla na bitil ale du fye
dilè i dad to ta fwasa ale. Bay too glut i man-
gu di gamu ani, ta gdawatla i kdee lubayla.
17 Bay ku fwasa ge, samwat ge na flauf ge,
18 du fye là dilè i dad to i kafwasam. Na
ku yé nimòam, lo yé gmadè i kafwasam i
Màam dunan Dwata là teen. Na yé duenam
man, banlén ge lubay du teenan i kdee dad
nimòam di gugbunin.

I tdò Dyisas gablà di knun
(Luk 12:33-34)

19 "Nang gamu samtifun knun dini di tah
tanà, du falmo i kanok na tnéé na tnaku i
dad to.
20 Bay yé fye gusamtifunyu knun ditù di
tah langit du ditù landè kanok falmo dun,
na là tnéén, na landè to gfusuk ku tmaku
dun.
21 Yé fye nimòyu du ku nè gusamtifunyu i
knunyu, yé gal gumnè i fandamyu.

I salò di laweh
(Luk 11:34-36)

22 I matam, yé gambet salò di laweham.
Ku mtiu i keyem, fakayta man na langub
lwa i kabal laweham.
23 Bay ku sasè i keyem, fakayta man
na langub kmifuh i kabal laweham. Yé
duenam man, ku ta kmifuh i salò mnè di
nawam, ta too ti sasè kakifuhan.

Landè kibòto fafasak di lwe amu
(Luk 16:13; 12:22-31)

24 "Landè kibò fafasak di lwe amu, du
magfeges kenen malék ku simto di dale i
nutehan nawa na i kanbongan nawa, satu
di dale nimenan na satu i dnuenan. Landè
kibòyu fafasak di Dwata, na lê man di knun.
25 "Yé duenam man, ani man-gu di gamu,
nang gamu mlidù gablà di knèyu dini di
tah tanà na i knaanyu na i ninumyu dini.
Na nang gamu mlidù gablà di lawehyu na
di klaweh lsakyu. Du ku fandamyu dad
kalnidùyu di knèyu di tah tanà, nun sa too
mabtas fa di knaan. Na ku fandamyu i kdee
dad kalnidùyu di laweh, nun sa too mabtas
fa di klaweh lsakyu.
26 Fandamyu dad anuk mayeng. Là sa
mlah ale, na là kamtu ale, na landè fol galla
gusamtifun i ulê dad flahla. Bay yé famkaan
dale dunan i Màyu di langit. Na gamu too
mabtas fa di dad anuk.
27 Là ti gaganyu tmugad i lawilyu di tah
tanà ani, balù lo sudaf klon fagu di kaf-
damyu i dad kalnidùyu.
28 Na nang gamu mlidù gablà di dad
klawehyu. Fandamyu dad bulek tmabò di
lam bnas. Là talbahò ale, na là mimò ale
falnas fye nun klawehla.
29 Bay ani man-gu di gamu, balù Harì
Solomon di kafye knèan, landè klawehan
salngad di kafye baweh i satu bulek.
30 Ani kagkah i bulek. Di mdu ani, too fye
kbelan, bay fayah ta mlanas na fakay ntam.
Na ku nifat Dwata dad bulek i là too mabtas,
midul déé fa i kablén gamu klaweh. Tay, too
kulang i ksaligyu.
31 Na yé duenam man, nang gamu mlidù
gablà di knaanyu, ku demen i ninumyu, na
i klawehyu.
32 Du i dad to là ftoo di Dwata, yé sén i
fandamla dale, bay ta sana gadè i Màyu na
yé kalnidùyu.
33 Bay ani fye nimòyu. Funayu fnè di
nawayu i Kagot Dwata na i katluhan, na
blén di gamu i kdee kalnidùyu.
34 Na yé duenam man, nang gamu flidù
gablà di du fayah, du dee i dad klidùyu di
mdu ani. Silangyu fandam i dad klidùyu ku
ta kel."

7

I tdò Dyisas gablà di kukum i dademe to
(Luk 6:37-38,41-42)

1 Na fadlug Dyisas tamdò, manan,
"Nangyu nukum i dademe to du fye là
nukum Dwata gamu.
2 Ku dét ukumyu di dademe to, yé lê ukum
Dwata gamu. Na ku dét kablat ukumyu i
dademe dad to, yé lê kablat i ukum Dwata
gamu.
3 "Kan ku neyem i fuling di mata i
flanekam, bay tadèam bayà i bateng di ge
mata?
4 Kan dé ku manam, 'E, nwèta kun i
fulingam,' na blaam sana kdéé i bong
bateng di ge mata?
5 Sasè ge. Funam nwè i bateng di matam
alì too fye kitem mwè fuling i flanekam.
6 "Nangyu blé di dad ayem i dad mtiu
knun nfun Dwata, du keng balingla gamu
nakét. Na nangyu blé di dad sdè i dad
mabtas slah dnagit pérlas, du keng balingla
sanslék.

I tdò Dyisas gablà di kafni di Dwata
(Luk 11:9-13)

7 "Mni gamu di Dwata na banlén gamu.
Mngabal gamu na fiten gamu i fanngaba-
lyu. Mbal gamu fusuk na nukàan di gamu
i takab.

8 Ku simto mni di Dwata, gamdawat ke-
nen. Na ku simto mngabal, fite Dwata di
kenen i fanngabalan. Na ku simto mbal
fusuk, nukà Dwata dun i takab.
9 Gamu dad lagi nun ngà, ku mni i ngàyu
fan, ise ku yé bléyu di kenen batu.
10 Na ku mni kenen nalaf, ise ku yé bléyu
di kenen ulad.
11 Na balù ku sasè gamu, knèan fulung
gamu mlé fye di dad ngàyu. Na mdà ayé,
midul fa déé kfulung i Màyu di langit mlé
kafye di dad to mni di kenen.
12 "Ku dét i kayèyu fye nimò i dademe dad
to di gamu, yé funayu nimò di dale, du yé
gumtatek i gsulat di uldin Dwata fagu di ku
Mosis na i dademe dad tugad i Dwata.

I lwe dalan nalék dad to
(Luk 13:24)

13 "Tooyu fdà di nawayu magu fusuk di
tukay takab du mabal i gufusuk na mlahil
i dalan salu di lanaw lifoh, na dee dad to i
magu déé.
14 Bay du tukay i gufusuk na mlimah i
dalan salu di nawa landè sen, na là dee dad
to magu déé.

Gablà di fye to na i sasè to
(Luk 6:43-44)

15 "Too gamu fgeye du nun dad to flingu
tmulen i Tnalù Dwata. Gambet ale i
mnalam agaf dnagit bilibili, bay yé too glut
kagkahla, salngad ale i dad tuyun.
16 Ku fkahta di kayu, yé gudmilè i kayu di
bengen. I awi, là ti mengen grép, na i banal,
là ti mengen fig.
17 Na salngad ayé, i fye kayu menge fye, na
i sasè kayu lê menge sasè.
18 I kayu fye, là mengen sasè. Na i sasè
kayu, là mengen fye.
19 Na kat satu kayu là menge fye, fakay
nbek na bat di lifoh.
20 Yé duenam man, yé gudmilè i dad to
flingu di dad nimòla.

I dad to là dilè Dyisas di fulé du
(Luk 13:25-27)

21 "Là ti sdulê gfusuk di Kagot Dwata di
langit i kdee dad to tamlo do 'Amu,' bay lo yé
gfusuk i dad to mimò knayè Màgu di langit.
22 Na ku ta kel i du Dwata mukum, bong
dee dad to fakdo, manla di do, 'E Amu, ta
tdòmi i Tnalù Dwata fagu di dagitam, na ta
falwàmi dad busaw, na ta gamgimò gami
dad tnikeng.'
23 Bay yé man-gu di dale, 'Là ti dilèta
gamu. Fawag gamu di do, gamu dad to
gamsalà.'

I lwe to fdak gumnè
(Luk 6:47-49)

24 "Yé duenam man, i kdee dad to lminge i
dad man-gu ani na ku nimenla, salngad ale
di to too fulung fdak gumnè du yé gufdakan
dun di tah batu.
25 Na kanto fnge i gumnè, nun kel bong
ulen na ta dmunuk, na too kamgis i nus
sloban i gumnè ani. Bay là ti bekan du yé
gugafdakan di tah batu.
26 Bay i kdee dad to lminge i dad man-gu
ani na ku là nimenla dun, salngad ale di satu
to snawang du yé gufdakan dun di falak.
27 Na kanto fnge i gumnè, nun kel ulen,
na ta dmunuk, na too kamgis i nus sloban
i gumnè ani. Na ta bek i gumnè na mti
malbà."
28 Na kafnge Dyisas man ayé, too tikeng i
dad to di katdòan
29 du ku tamdò, too dilè i kaltulusan, na là
salngadan di dad to gal tamdò i uldin Dwata
fagu di ku Mosis.

8

I kafgulê Dyisas i to nun fdas mumuh
(Mark 1:40-45; Luk 5:12-16)

1 Na kanto flasok Dyisas di bulul
gutamdòan, na too dee dad to magin di
kenen.
2 Na nun satu lagi nun fdas mumuh salu di
kenen, na lkuad di munan, manan, "Amu,
gadègu gaganam agu fan-gulê ku beg ge
mayè du fye too mlaneb i kulitgu."
3 Na nagot Dyisas kenen, na manan,
"Mayè agu sa. Mgulê ge nan." Na tadè mkah
i fdasan mumuh ayé.
4 Na fnge, dek Dyisas kenen, manan,
"Nangam ti tulen ani balù simto dun. Bay
mdà ge, na fitem i laweham di ganlal di
kafaglut gal damsù, na nebem ditù i dsùam
gambet i dek Dwata di dad sulat Mosis. I dsù
nebem, yé gugmadè i kdee dad to dun na ta
mgulê ge na ta mlaneb i kulitam."

I kafgulê Dyisas i fasak satu ganlal i dad sundalu
(Luk 7:1-10)

5 Na salu Dyisas di Kapernaum. Na kanto
kel déé, nun satu ganlal i dad sundalu mdà
di Roma samsite di ku Dyisas du mni tabeng
di kenen.
6 Na manan, "E Amu, là gték i fasakgu ditù
di gumnè du là galyakan i lawehan, na too
sasè kaflayaman."
7 Na man Dyisas di kenen, "Salu agu déé
du fan-gulêgu."
8 Bay man i ganlal ayé, "E Amu, là gablà
agu fafusuk ge di gumnègu. Bay lo ge talù,
na fagu di talùam mgulê sa i fasakgu.
9 Gadègu ani, du balù do, nun ganlal
mdatah di do, na lê nun dad sundalugu
mdanà di do. Ku dekgu i sundalugu magu,
mdà sa kenen. Na ku man-gu di satu, 'Ga-
dini ge,' na mimen sa kenen. Na balù dét
fimògu di satu, yé nimòan."

10 Na kanto linge Dyisas i manan ayé,
too kenen tikeng, na manan di kdee dad to
magin di kenen, “Too glut i man-gu di gamu
ani, là lmen-gu mite di dad to Israél i kaftoo
salngad di bong kaftoo i to ani di Dwata.
11 Na ani manta gamu, kadang di fulé du,
nun dee dad to ise Dyu kel mdà di klamang
banwe, mdà di gusut i du na di gusdafan, na
kmaan ale di safé*d* Abraham, na Isaak, na
Dyé*kob* di Kagot Dwata di langit.
12 I dad Dyu moon i mnè di langit, bay
baling bat Dwata ale di lwà di gukmifuhan,
na déé gumngella na gukminggat i kifanla.”
13 Na kafnge ayé, lê talù Dyisas di ganlal
i dad sundalu ayé, manan di kenen, “Mulê
ge, du mgimò sa i ta fantoom ayé.” Na gdohò
i man Dyisas du salngan di kmanan dun,
tadè mgulê fasak i ganlal.

I kafgulê Dyisas i dee dad to
(Mark 1:29-34; Luk 4:38-41)

14 Na salu Dyisas di gumnè Piter. Kanto
fusuk déé, teenan i tewe Piter libun. Milè
kenen du too ti minit i lawehan.
15 Na fdadong Dyisas di kenen, na
nagotan i sigalan. Na tadè mkah i kinitan,
na mdà ayé, mté*k* na fles mimò dale knaan.
16 Na di kasdaf i du, nun dee dad to nun
busaw nebela di ku Dyisas. Falwà*an* i dad
busaw fagu di talù*an* na fan-gulê*an* i kdee
dad to nun dad sahal tduk.
17 Yé duenan mkel ayé du fye gdohò i man
Dwata fagu di ku Isaya, “Fan-gulê*an* ato du
nwè*an* i dad fdasto.”

I dad to fan magin ku Dyisas
(Luk 9:57-62)

18 Na di satu du, kanto teen Dyisas i kdee
dad to stifun di safé*dan*, yé manan di dad to
galan tdò, “Mdà ato mifal di lanaw.”
19 Bay salu di kenen satu to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis, na manan, “E
Sér, magin agu di ge balù nè gusalum.”
20 Bay tmimel Dyisas, manan, “I dad ba-
los, nun gumulê*la*, na i dad anuk mayeng,
nun fulalla. Bay do, i dnagit Ngà To, landè
gumnè*gu*, balù gumilè, landè*an*.”
21 Na lê nun fa satu to di dad tdò*an*, manan
ku Dyisas, “Amu, faloham agu mulê funa du
lbanggu mà.”
22 Bay man Dyisas di kenen, “Bayà*am* i to
mati. Yé lambang dun i dad to sawe mati.
Bay ge, fles ge magin do.”

I kngak Dyisas i nus na i lwek
(Mark 4:35-41; Luk 8:22-25)

23 Na kafnge ayé, ta myak Dyisas di
aweng, na magin dad to galan tdò.
24 Na di lamla maweng, ta nkel ale too
kamgis nus di talà, na ta nulé*h* lwek i
awengla. Bay ta kudang Dyisas.
25 Na i dad to galan tdò, nukatla kenen, na
manla, “E Amu, tnabengam gami! Ta fan
ato mlimas!”
26 Na talù Dyisas, manan, “Kan ku likò
gamu? Too tukay ksaligyu.” Na kafnge ayé,
mté*k* kenen, na nngakan i nus na dad lwek,
na ta too mtanak i lanaw.
27 Too tikeng i dad lagi ayé, na sasalek ale,
manla, “Dé*t* klasi to ani? Balù i nus na lê
malbang lwek, nimenla.”

I kafgulê Dyisas i dad lwe lagi nun busaw
(Mark 5:1-20; Luk 8:26-39)

28 Kanto kel ale Dyisas di banwe Gadara
ditù di faltù i lanaw, nun smitong dun lwe
lagi nun busaw. Yé gumdà*la* di dad ilib
gulambang i dad to. Too ale labè, taman,
landè to gagu di dalan ayé.
29 Tadè ale mkit, manla, “E Ngà Dwata, dé*t*
i kibò*am* gami? Keng yé duenam salu dini
du falnayamam gami balù là fa kel i bangmi
maflayam.”
30 Na là too mawag déé, nun dee dad sdè
mateb.
31 Na fakdo dad busaw, manla, “Ku
falwà*am* gami, dekam gami fusuk di dad
sdè.”
32 Na man Dyisas di dale, “Mdà gamu.”
Taman lamwà i dad busaw di dad lagi ayé,
na fles ale fusuk di dad sdè, na mti milah i
dad sdè flasok di bilil, na tatek ale di lanaw,
na sdulê ale mlimas.
33 Milah i dad to mifat i dad sdè ayé salu di
lunsud, na tulenla i kdee na i ta mkel di dad
lagi nun busaw.
34 Na i kdee dad to mdà di lunsud ayé, salu
ale ditù di ku Dyisas. Na kitela kenen, fakdo
ale du fye tnagakan i banwela.

9

I kafgulê Dyisas i satu to là galyakan i lawehan
(Mark 2:1-12; Luk 5:17-26)

1 Di satu du, lê smakay ale Dyisas di
aweng, na nifalla i bong lanaw ayé, na salu
ale di banwe gumdà*an*.
2 Na nun dad lagi kel déé, na nun nebela
satu to là galyakan i lawehan, milè di ige-
man. Na kanto teen Dyisas i bong ksalig i
dad to mebe dun, manan di to ayé, “E Tò,
fan-galam i nawam. Ta magfasinsya nan
dad salà*am*.”
3 Na nun dad to tamdò dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis déé. Na di kman Dyisas ayé,
yé mnè di fandamla, “Ta nladan i kdatah
Dwata.”
4 Na gadè Dyisas i mnè di fandamla. Na
yé duenam man, manan di dale, “Kan ku
baling sasè i mnè di fandamyu?
5 Man nawayu ku landè glalgu fmasinsya
salà i to ani? Bay yé too ilè na nun glalgu ku

ta man-gu di kenen, ‘Mték ge na magu ge,’
na gagu kenen.
6 Na yé kayègu ku gadèyu na do, dunan i
dnagit Ngà To, nun glalgu dini di tah tanà
fmasinsya salà.” Na kafnge Dyisas man ayé
di dale, ta talù di to là galyak, na manan,
“Mték ge, nwèam i gumilèam, na mulê ge.”
7 Na tadè tadag i to ayé na mulê.
8 Kanto teen i kdee dad to i nimò Dyisas
ayé, too ale likò na dnayenla i Dwata du mdà
di kablén gnagan salngad ani di satu to.

I klak Dyisas ku Matyu
(Mark 2:13-17; Luk 5:27-32)

9 Na lê mdà ale Dyisas, na ligòla magu,
nun teenan satu lagi, yé dagitan Matyu. Déé
kenen di gutalbahò i dad to gal mwè bayad
i buhis du yé sén i knalaman nimò. Na man
Dyisas di kenen, “Magin ge do.” Na ta tadag
Matyu, na fles magin ku Dyisas.
10 Na kmaan ale Dyisas di gumnè Matyu.
Na di ligòla kmaan, lê nun kel déé dademe
dad to gal mwè bayad i buhis na i dademe
dad to gal lmafà i uldin Dwata, na kmaan ale
di saféd Dyisas.
11 Na lê nun dad Farisi déé, na kantola
teen ayé, snalekla i dad to gal tdò Dyisas,
manla, “Kan ku kmaan i to tamdò gamu di
saféd i dad to gal mwè bayad i buhis na i
dademe dad to lmafà i uldin Dwata?”
12 Na linge Dyisas i manla ayé, na manan,
“I to fandas, nun gukmamun i to mulung.
Bay i to landè fdasan, landè gukmamun i to
mulung.
13 Na tooyu fandam i gumtatek i man ani
di Tnalù i Dwata, ‘Ise ku yé toogu knayè
i kabléyu dad dsù, bay yé kayègu i kasak-
doyu.’ Ise ku i dad to tluh i fanngabalgu, bay
yé fanngabalgu i dad to gamsalà.”

I salek gablà di kafwasa
(Mark 2:18-22; Luk 5:33-39)

14 Na nun dad to gal tdò Dyan Gal Munyag,
salu ale di ku Dyisas, na smalek ale, manla,
“Kan ku là fwasa i dad to galam tdò? Bay
gami na i dad Farisi, gal gami fwasa.”
15 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan,
“Ku fkahta di dad to nlak magin samsong,
là mlidù ale ku sana kdéé di safédla i lagi
sansong. Bay nun du kadang ku ta là dini di
safédla i lagi sansong ani, na yé klola fwasa.

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad muna tdò na i dad falami tdòan

16 “Là fakay klafang i falami falnas di labi
klaweh ta baltok du ku saksang i klafang
ayé, na ta baling bong i kasêan.
17 Na là fakay kah di lam i labi kulit i
falami binu, du keng btù i kulit na malmo
i binu na lê man i kulit. Yé duenam man, yé
gumkah i falami binu di falami kulit.”

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh litèan na i ktékan i ngà mati
(Mark 5:21-43; Luk 8:40-56)

18 Di lam Dyisas talù, nun fdadong di ke-
nen satu ulu di gumnè gal gustifun i dad
Dyu. Na kanto kel déé, lkuad kenen di muna
Dyisas, manan, “Falami mati i ngàgu libun.
Beg ge magin do, na nagotam kenen du fye
mték.”
19 Na tadag Dyisas du magin, na lê man
dad to galan tdò.
20 Na di kagula, nun satu libun déé ta sfalò
lwe fali klon sigi maloh i litèan. Fdadong
kenen di kagol Dyisas, na nagotan kilil i
saulan,
21 du yé fandaman, “Ku logu gagot i
saulan, mgulê agu.”
22 Na di kagotan i saul Dyisas, kmangél
Dyisas, na manan dun, “Fan-galam i
nawam. Ta mgulê ge du mdà di nun
kaftoom di do.” Na di kman Dyisas ayé, tadè
mgulê i libun ayé.
23 Na kanto kel ale Dyisas di gumnè
Dyairus, dunan i ulu di gumnè gal gustifun
i dad Dyu, fusuk kenen, na teenan i dad to
salmali gal magin di kalbang, na i dademe
dad to mugak mdà di klidùla.
24 Na manan di dale, “Lamwà gamu. Là sa
mati i ngà ani, bay lo kudang.” Na balingla
kenen nadoy.
25 Kanto lamwà dad to, fles Dyisas fusuk
di snifil gumilè i ngà ayé klon magot i
sigalan, na tadè mték i ngà.
26 Na too mbel i santulen gablà di nimò
Dyisas di kabal i banwe ayé.

I kafgulê Dyisas i lwe lagi butè

27 Fles ale Dyisas magu mdà di banwe ayé.
Na di kagula, nun lwe lagi butè tmadol ku
Dyisas, manla, “E bel Dabid, begam gami
kando.”
28 Na kanto fusuk ale Dyisas di satu
gumnè, lê magin i lwe butè ayé. Na
snalekan ale, manan, “Ftoo gamu kè na
gaganta gamu fan-gulê?” Na tmimel ale,
manla, “Hee, Amu.”
29 Na nagotan i dad matala, na manan,
“Mgulê gamu du mdà di kaftooyu.”
30 Na mdà déé, ta mite ale. Bay too falnau
Dyisas ale, manan, “Là fakay ku tulenyu ani
di balù simto dun.”
31 Bay knèan, baling ale magu di kabal i
banwe ayé du tulenla i ta mkel di dale.

I kafalwà Dyisas i busaw di to umu

32 Na di ta kdà i dad lagi ayé, lê nun
dademe dad to kel du nun nebela di ku
Dyisas satu lagi umu du mdà di knè i busaw
di kenen.
33 Na kafnge Dyisas falwà i busaw ayé, ta
gtalù i to ayé. Na too tikeng i kdee dad to, na
manla, “Landè fa lmento teen gambet ani di
kabal i banwe Israél.”

34 Bay talù i dad Farisi, manla, “Yé mlé
kenen glal falwà dad busaw dunan i gum-
datah i dad busaw.”

I kakdo Dyisas di dad to

35 Na magu Dyisas di kdee dad syudad na
dad malnak banwe du tamdò kenen di dad
gumnè galla gustifun. Yé tdòan i Fye Tulen
gablà di Kagot Dwata, na fan-gulêan i kdee
dad to di dad sahal tdukla.
36 Na kanton teen i kdee dad to, too sè
kakdon dale du too ale maflayam na mag-
akdo ale, na salngad ale i dad bilibili landè
to mifat dale.
37 Na man Dyisas di dad to galan tdò, “Too
mabal i kantu, bay kulang i dad to kamtu.
38 Yé duenam man, mni gamu di Amuto,
dunan i mfun i tanà, du fye nun dademe
dekan kamtu.”

10

I kalék Dyisas i sfalò lwe to galan dek
(Mark 3:13-19; Luk 6:12-16)

1 Na tlo Dyisas di safédan i dad sfalò lwe
to galan tdò, na banlén ale glal falwà dad
busaw mnè di dad to, na famgulê i dad to
nun sahal tduk.
2 Ani dagit i dad sfalò lwe to dekan. Yé
tnaninan Simon, dunan i dnagit Piter, na i
flanekan Andru, na Dyém na Dyan, dunan i
dad ngà Sébidi,
3 na lê Filip, na Bartolomyu, na Tomas,
na Matyu, dunan i satu to gal mwè bayad
i buhis, na Dyém, dunan i ngà Alfyus, na
Tadyus,
4 na lê Simon, dunan i msen i banwen, na
Dyudas Iskariyot, dunan i baling makal ku
Dyisas.

I kafngewe Dyisas di dad to dekan
(Mark 6:7-13; Luk 9:1-6)

5 Na di kdek Dyisas i dad sfalò lwe to ayé,
ani fngewen dale, manan, “Nang gamu salu
di dad to ise Dyu na lê man di dad banwe
glam di Samarya.
6 Bay yé gusaluyu di dademeyu Dyu,
dunan i bel Israél du salngad ale di dad
bilibili ta tlas.
7 Na di kaguyu, tamdò gamu, manyu, ‘Ta
mdadong i Kagot Dwata.’
8 Na ani i nimòyu, fan-gulêyu i dad to nun
tduk, na ntékyu i dad to mati, na fan-gulêyu
i dad to nun fdas mumuh du fye mlaneb i
kulitla, na falwàyu i dad busaw. Du ta gam-
dawat gamu landè bayad, taman lê gamu
mlé di landè bayad.
9 Na nang gamu mebe filak, i baling filak
blawen, ku demen filak blawen bukay, ku
demen filak tambaga.
10 Na di kaguyu, nang gamu mebe kuyut,
ku demen tugad. Na lo yé nebeyu saul na
talumfà i tagnè lsakyu, du i to talbahò, là
fakay ku là banlé kenen lubay.
11 “Na ku nè lunsud ku demen tukay
banwe gugtadèyu, mngabal gamu to mgafè i
mayè dmawat gamu, na déé gufanakyu kel
di lêyu kdà.
12 Ku fusuk gamu di satu gumnè, manyu
di mfun gumnè, ‘Mulà moon mnè di gamu i
ktanak nawa.’
13 Ku dnawatla gamu, mnè di dale i
ktanak nawa nebeyu ayé. Bay ku là
dnawatla gamu, mulê di gamu i fye manyu
ayé.
14 Na ku là dnawatla gamu na là mayè
ale flinge di tdòyu, di ktagakyu i banwe ku
demen gumnè ayé, kakesyu i kfung di blìyu.
15 Na too glut i man-gu di gamu ani, di
Du Kukum Dwata i dad to, ku maflayam i
dad to di Sodom na Gomora, midul déé fa
kaflayam i dad to di banwe ayé.”

I dad kaflayam gnagu i dad to ftoo dini di tah tanà
(Mark 13:9-13; Luk 21:12-17)

16 Na lê talù Dyisas, manan, “Flinge gamu.
Dekta gamu salu di dad labè to, du sal-
ngad gamu i dad bilibili gbol di dad tuyun.
Taman, too gamu fafulung salngad i ulad,
na fnunyu ldamyu salngad i abun.
17 Na too gamu fgeye du kanfèla gamu,
na bléla gamu di dad to mukum, na nfasla
gamu di lam i dad gumnè gal gustifun.
18 Na mdà di ksasatuyu di do, ftadagla
gamu di muna i dad gubirnador na lê man
i dad harì. Yé kadang i kdalanyu tmulen di
dale na lê man di dad to ise Dyu gablà di dad
nimò Dwata di gamu.
19 Bay ku kanfèla gamu, nang gamu mlidù
ku dét i fye timelyu dale, ku demen i fye
kibòyu man dun di dale, du di ktadagyu déé,
blé Dwata di gamu i fye timelyu.
20 Du ise ku mdà di gamu i dad timelyu,
bay mdà di Tulus i Màyu Dwata.
21 Na di dad du ayé, nun dademe dad to,
bléla di fati i dad flanekla na dad ngàla. Na
i dademe dad ngà, knagolla i dad tuala, na
fafatila ale.
22 Na nang nawa i kdee dad to gamu du
mdà di ksasatuyu di do. Bay ku simto i
gamtayud kel di gusenan, galwà kenen.
23 Na kaflingenta dun, ku falnayamla
gamu di satu banwe, milah gamu di
dademe banwe. Na too glut i man-gu di
gamu ani, na là fa galngabyu i kdee dad
syudad di Israél, ta kel agu, dunan i dnagit
Ngà To.
24 “Mdatah i to tamdò di to tdòan, na
mdatah i amu di fasakan.
25 Yé duenam man, gablà moon ku fye
nawa i to tdò ku glalòan i to tamdò kenen.
Na i fasak, gablà moon ku fye nawan ku
glalòan i amun. Na do sa i Amuyu, na yé
katlola do Bélsébul, Taman, too sasè fa i
katlola gamu, dunan i dad to nfun-gu.

Simto i gten kalnikò?
(Luk 12:2-7)

26 "Na yé duenam man, nang gamu likò di
dale. I kdee dad gbuni di mdu ani, nun du
kadang teen, na i kdee là gadè di mdu ani,
nun du kadang gadè.
27 Ku dét man-gu di gamu di gukmifuhan,
tulenyu di gumalwan, na ku dét i ta lingeyu
di gugbunin, tooyu falbong i talùyu di ktu-
lenyu dun di lwà.
28 Nang gamu likò di dad to, du lo yé
gaganla fnati i lawehyu, bay là gaganla
falmo i layefyu. Bay yé gablà kalnikòyu i
Dwata du gaganan falmo i lawehyu na lê
man i layefyu di lanaw lifoh.
29 Fandamyu kun i dad kalsidaw galla
fabli di fadyan. Too tukay i btasla. Bay balù
ayé, silang nun tatek di tanà ku faloh i Màyu
di langit.
30 Na gamu dad to, balù i kdee wakyu, ta
gse Dwata.
31 Taman, nang gamu likò du di fandam
Dwata, mas mabtas gamu fa di dad kalsi-
daw.

I kfun ku Krayst na i kbalew dun
(Luk 12:8-9)

32 "Ku simto i fgadè dun di kanfe i dad to
na do i mfun kenen, lêgu fgadè di kanfe i
Màgu di langit na kenen i nfun-gu.
33 Bay ku simto i là fgadè di kanfe i dad
to na kenen i nfun-gu, là lêgu dun fgadè di
kanfe i Màgu di langit na kenen i nfun-gu."

Ise ksasatu nawa bay sundang
(Luk 12:51-53; 14:26-27)

34 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, "Na
nangyu fandam ku yé duen-gu salu dini di
tah tanà ku mebe agu ksasatu nawa. Ise,
bay yé nebegu sundang du baling snang
nawa i dad to mdà di do.
35 Mdà di ksalugu dini, i ngà lagi dnuenan
màan, na i ngà libun dnuenan yêan, na i
libun tmewe, dnuenan tewen libun.
36 Na yé kadang baling too dmuen i dad to
nfun-gu dunan i dad to glam di familyala.
37 "I to kamdo i màan na yêan midul di
kakdon do, là gablàan mgimò togu. Na i to
kamdo i ngàan lagi ku demen i ngàan libun
midul di kakdon do, lê là gablàan mgimò
togu.
38 Na ku nun to là mayè lmifet i kton na
tmiang i krusan, lê là gablàan mgimò togu.
39 Na ku simto kambong nawa i kton,
baling lanah i nawan. Bay ku simto mati du
mdà di kaginan di do, nun nawan landè sen.

I lubay blé Dwata
(Mark 9:41)

40 "Ku simto i dmawat gamu, lêan agu
dnawat. Na ku simto i dmawat do, lêan
dnawat i Màgu, dunan i mdek do.
41 Na ku nun dnawatyu tugad i Dwata du
mdà di kdek Dwata kenen, lê nun gdawatyu
lubay gablà blé di dad tugad i Dwata. Na ku
nun dnawatyu to tluh du mdà di katluhan,
lê nun gdawatyu lubay gablà blé di dad to
tluh.
42 Nangyu glifet ani. Ku nun bléyu di satu
mdanà to magin di do, balù ku lo satu basù
éél tno, nun lubay gdawatyu."

11

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas
(Luk 7:18-35)

1 Di kafnge Dyisas falmau i dad sfalò lwe
to galan tdò, ta mdà kenen tamdò di dademe
dad banwe mdadong déé.
2 Na Dyan Gal Munyag, ta blanggù kenen.
Na kanton linge gablà di dad nimò Krayst,
ta dekan dademe dad to tdòan salu ditù.
3 Na ani snalekla di kenen, "Ge kè sanfa-
tanmi i ta gman Dyan, ku demen ise?"
4 Na tmimel Dyisas, manan, "Samfulê
gamu di ku Dyan, na tulenyu kenen i kdee
ta lingeyu na i ta teenyu.
5 Mite i dad butè, na gagu dad kimay, na
mgulê i dad to nun fdas mumuh, na lminge
i dad bakong, na mték i dad mati, na i dad to
landè knun, lingela i Fye Tulen.
6 Na manyu di ku Dyan na ku simto là lwe
nawan di kaftoon di do, nun kafye gfunan."
7 Na di kdà dad to dek Dyan, talù Dyisas di
dad to stifun déé gablà di ku Dyan, manan,
"Di munan, di ksaluyu di banwe landè to
mnè ditù, dét kayèyu teen? Ise ku yé fannga-
balyu i kalon wal i nus.
8 Du ise yé i fanngabalyu, dét i kayèyu
teen? Là sa mngabal gamu lagi kalmaweh
fye du yé gufanak i dad to kalmaweh fye di
dad malbang gumnè i dad harì.
9 Bay dét i kayèyu teen ditù? Satu tugad
i Dwata kè? Dunan, satu tugad i Dwata
kenen, bay mdatah kenen fa di dademe dad
tugad i Dwata.
10 Dyan i ta fala tulen di sulat ani mdà
di Tnalù i Dwata, manan, 'Dekgu i snaliggu
muna di ge na fatlagadan i dalanam.' "
11 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Ani tu-
lenta gamu, na di kdee dad to sut di tah
tanà, landè gamsngad di kdatah Dyan Gal
Munyag. Bay ku simto i gfusuk di Kagot
Dwata balù kel di to too mdanà, mdatah
kenen di ku Dyan.
12 Mdà di katbù Dyan tamdò kel ani, too
teen kgis i Kagot Dwata. Na i dad to labè, too
ale fgal du fye gfusuk ale.
13 Na balù i Tnalù Dwata fagun di dad
tugadan na lê man i uldin fagun di ku Mosis,
toola santulen i Kagot Dwata di lam Dyan là
sut.

14 Na ku loyu fantoo moon i manla di
munan, ta gadèyu na yé to manla fan kel
gaflingen di ku Ilaydya dunan Dyan.
15 Ku simto i nun klinge, fye ku too flinge.”
16 Na talù Dyisas, manan, “Dét i fye
guflingen-gu i dad to di mdu ani? Yé
guflingen-gu dale i dademe dad ngà sudeng
di fadyan. Là mayè ale magin sagwas, na
ani man i dademela di dale,
17 ‘Fmalandag gami di klehew, bay knèan
là magin gamu madal. Lingagmi i lingag di
mati, bay là mngel gamu.’
18 Salngad gamu i dad ngà là mayè magin
ayé. Fandamyu Dyan. Gal kenen fwasa, na
là minuman binu, bay yé manyu gablà di
kenen bnusaw.
19 Na do, i dnagit Ngà To, kmaan agu, na
minum, na yé manyu gablà di do, ‘Neyeyu,
tyan kenen, na gal flangal, na yé dademen
sakdo i dad sasè to mwè bayad i buhis na
dad lo lmafà i dad uldin Dwata.’ Bay, déé
gumite i gnadè Dwata di ulê i dad nimòan.”

I dad to là msal
(Luk 10:13-15)

20 Na kafnge ayé, nngak Dyisas i dad to di
dad banwe gumimòan dee tnikeng du là ti
msal ale, manan,
21 “Magakdo gamu, dad to di banwe Ko-
rasin na lê man di banwe Bétsayda. Kaflin-
genta dun, i dad to di dad banwe Tiro na
Sidon, ku dale mite i dad tnikeng ta gfite di
gamu, ta msal ale, na ta sanala fite i ksalla
fagu di kalsakla saul sakù na i kbubulla abu
di tah ulula.
22 Balù ku maflayam dad to mdà di dad
banwe Tiro na Sidon di Du Kukum Dwata,
bay gamu di Korasin na Bétsayda, midul déé
i kaflayamyu.
23 Na gamu dad to di banwe Kapernaum,
too gamu mayè mbatun, bay knèan fan
gamu gtufa salu di lanaw lifoh. Kaflingenta
dun, i dad to di banwe Sodom, ku dale mite
i dad tnikeng ta gfite di gamu, ta msal ale na
kel ani là malmo i banwela.
24 Yé duenam man, man-gu di gamu, ku
maflayam dad to di banwe Sodom di Du
Kukum Dwata i dad to, bay gamu di Kaper-
naum, midul déé i kaflayamyu.”

Salu gamu di do na ftud gamu
(Luk 10:21-22)

25 Na di du ayé, dmasal Dyisas, manan, “E
Mà, ge i Amu, dunan magot i langit na i tanà.
Dnayenta ge du ku dét i ta bunim di dad
mdatah to too gmadè na i dad to too fulung,
yé ta fgadèam di dad to mdanà salngad i dad
malnak ngà.
26 Yé duenam mimò ani du ani knayèam.”
27 Na ta lê talù Dyisas di dad to, manan,
“Ta salig Mà di do i kalbong kdee. Lo yé
gmadè i Ngà dunan i Màan. Na lo yé gmadè
i Mà dunan i Ngàan na lê man i dad to
knayèan gufdilè i Màan.
28 “Gamu dad to ta mlungay mdà di blat
nebeyu, salu gamu di do na banléta gamu
kaftud.
29 Lakatyu i kukunggu* na fatdò gamu di
do du fye balugu na toogu fdanà i ktogu. Ku
yé nimòyu, nun sa fye kaftudyu,
30 du too fye i kukunggu, na là blat i
ftianggu gamu.”

12

Gablà di Du Kaftud
(Mark 2:23-28; Luk 6:1-5)

1 Na di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale
Dyisas di satu lnigo. Na i dad to galan tdò, ta
bitil ale, taman, beg ale kambang là dee dad
kigan trigo, na fnilula du knilewla i msehan.
2 Na kanto teen dad Farisi i nimòla, manla
di ku Dyisas, “Neyem. Kamtu dad to tdòam
di Du Kaftud. Là fakay ayé, du fnang Dwata
di uldin fagun di ku Mosis.”
3 Bay man Dyisas di dale, “Kan kè? Là
lmenyu masa gablà di nimò Dabid du mdà
di kbitilan na i dademen?
4 Ani i nimòan. Fusuk kenen di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, na nwèan i
fan gal blé di Dwata. Na blaam, yé lo fakay
kmaan i fan ayé i dad ganlal di kafaglut, bay
knèan kmaan Dabid i fan ayé, na banlén i
dademen.
5 Na keng là gbasayu di uldin i nimò dad
ganlal di kafaglut. Kat Du Kaftud, galla
lnafà i uldin gablà di Du Kaftud, bay landè
salàla di nimòla ayé.
6 Ani man-gu di gamu na nun to dini
mabtas fa di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata.
7 Ani man di Tnalù i Dwata, ‘Ise ku dsù i
dad lmanaf i kayègu, bay kasakdo.’ Ku loyu
glabat moon, là ti falnayamyu i dad to landè
salà,
8 du yé magot i Du Kaftud dunan i Ngà To.”

I lagi fikot sigalan
(Mark 3:1-6; Luk 6:6-11)

9 Na ta mdà Dyisas, na fles kenen fusuk di
satu gumnè gal gustifun i dad Dyu.
10 Na nun lagi déé fikot i sigalan. Nun
dad to déé mayè tmifù ku Dyisas, taman,
snalekla kenen, manla, “Mdà di uldin
Dwata fagu di ku Mosis, fakay famgulê di
Du Kaftud, ku là?”
11 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku nun bili-
biliyu mtatek di mngalam sol di Du Kaftud,
là kè falwàyu dun?
12 Na too mabtas fa i satu to di bilibili. Na
yé duenam man, fakay di uldin Dwata fagu
di ku Mosis ku tnabengto i dademe to.”

* **11:29** 11:29 Ku demen famatu na kungkung di dademe to (yugu di Bsayà).

13 Na kafnge ayé, manan di to fikot i
sigalan, “Bankeham i sigalam.” Na kanton
bankeh, tin tadè bkeh salngad di balin.
14 Bay i dad Farisi, lamwà ale, na santu-
lenla ku dét kibò kfatila ku Dyisas.

I snalig ta mgalék i Dwata

15 Na kanto gadè Dyisas i ayèla fmati ke-
nen, ta mdà di banwe ayé. Na too dee dad to
magin dun, na fan-gulêan i dad to nun tduk,
16 na yé fnangan dale nangla tulen ku
simto kenen.
17 Na fagu déé gdohò i man Dwata fagu di
ku Isaya,
18 “Ani i snaliggu ta mgalékgu. Toogu kenen
kanbong nawa, na fye nawagu dun.
Fnègu i Tulusgu di kenen, na fgadèan
di kdee dad to gablà di kukumgu too
tluh.
19 Là ti mbetan sbalew, na là faltêan, na là sa
falbongan i talùan di dalan.
20 Na i dad to mnè di klungay, tnabengan
salngad i law ta bluk là flesan tanfò
dun, na i salò fan mati là sa nyufan
dun. Fantahàan i nawan kel di bang
i katluh fmisan i sasè.
21 Kenen i fanden i kdee dad to di klamang
banwe.”

I gumdà i kaltulus Dyisas
(Mark 3:20-30; Luk 11:14-23)

22 Na nun nebela di ku Dyisas satu to
nun busawan. Butè kenen na umu mdà di
busaw, bay fan-gulê Dyisas kenen du fye
gtalù na mite.
23 Na too ti tikeng i kdee dad to, na smalek
ale, manla, “Dunan ani kè i bel Dabid?”
24 Na kanto linge dad Farisi ani, manla,
“Yé duenan gmagan falwà i dad busaw du
mdà di ku Bélsébul, i gumdatah i dad bu-
saw.”
25 Ta gadè Dyisas i fandamla, na manan
dale, “Ku fkahta di satu banwe, ku baling
sfati i dad to slame dale, malmo i banwe
ayé. Na ku fkahta di satu syudad ku demen
familya, ku gal ale sfati, baling malbà i kas-
galakla.
26 Na kaflingenta dun, ku sanfati Satanas
i kton, masbalét i dad ton, na malmo i
kagotan.
27 Kaflingenta dun, ku falwàgu i dad
busaw fagu di kgagan blé Bélsébul, dét i
fakayyu man gablà di kgagan i dad to galyu
tdò? Lê man mdà di ku Bélsébul i dale
kgagan kè? Na yé duenam man, ta gfitela di
gamu na gsalà i manyu du ise ku Bélsébul i
gumdà i kgagan-gu.
28 Bay ta gfite di gamu nan na ta kel i
bang Dwata magot dad ton du falwàgu i dad
busaw fagu di kaltulus i Dwata.”
29 Na nun tulen Dyisas satu fléd, manan,
“Ku nun to kamgis na bnantayan i gumnèan,
landè gamwè i knunan. Silang nun gamwè
dun ku funan bnakus i to kamgis.
30 “Ku simto là msen do, knangan agu. Na
ku simto là tmabeng do samtifun i dad to,
balingan ale sanbalét.
31 Yé duenam man, man-gu di gamu na
balù dét salà i satu to ku demen dad sasè
manan, gagan fnasinsya Dwata. Bay i to
talù sasè gablà di Mtiu Tulus, là ti fnasinsya
Dwata i salàan.
32 Balù simto to talù sasè gablà di Ngà
To, fakay fnasinsya i salàan. Bay ku simto
talù sasè gablà di Mtiu Tulus, là ti fnasinsya
Dwata i salàan, balù di mdu ani na kel di
landè sen.

I kayu na i bengen
(Luk 6:43-45)

33 “Ku nun fye kayu, lê fye bengen. Na
ku nun sasè kayu, lê sasè i bengen, du yé
gudmilè i kayu di bengen.
34 Gambet gamu dad ulad du lo slame sasè
i mnè di nawayu. Yé duenam man, landè
kibòyu talù fye du ku dét i mnè di nawa satu
to, yé lamwà di bàan.
35 I fye to, slame fye lamwà di bàan du yé
gumdàan di kdee fye busekan di nawan. Na
i sasè to, slame sasè lamwà di bàan du yé
gumdàan di kdee sasè busekan di nawan.
36 Bay ani man-gu di gamu na di Du
Kukum, toon snalek i dad to gablà di kdee
dad talùla landè gukel.
37 Du ku fye i talùyu, là sa falnayaman
gamu. Bay ku sasè i talùyu, falnayaman
gamu.”

I tnikeng fni dad Dyu
(Mark 8:11-12; Luk 1:29-32)

38 Na kafnge ayé, nun dad Farisi na
dademe dad to gal tamdò dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na talù ale di kenen,
manla, “E Sér, yé kayèmi teen ku mimò ge
tnikeng.”
39 Bay tmimel kenen, manan, “Too ti sasè
i dad to di mdu ani. Gal ale mni tnikeng
bay landè fitegu ani, senan satu ilè gambet
i mkel di ku Dyona, i satu tugad i Dwata di
munan.
40 Yé klo Dyona di lam i tien i bong nalaf
tlu du na tlu butang. Na salngad ayé i mkel
di do, i dnagit Ngà To, du tlu du na tlu butang
i klogu mnè lam tanà.
41 Di munan, i dad to di banwe Ninibi,
msal ale mdà di katdò Dyona dale. Na di
Du Kukum Dwata kadang, lê mték i dad
to ayé, na mgimò ilè di dad to di mdu ani
gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là
gamu msal di katdòta gamu. Na blaam,
mdatah agu sa di ku Dyona.
42 Na lê man di munan, nun satu harì
libun mdà di banwe Siba, na balù mawag
i gumdàan, knèan salu kenen di ku Harì
Solomon du fye falningen i gnadè Solomon.

Na di Du Kukum Dwata kadang, mték i harì libun, na mgimò ilè di dad to di mdu ani gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là gamu msal di katdòta gamu. Na blaam, mdatah agu sa di ku Harì Solomon.

I kasfulê i busaw ta lamwà
(Luk 11:24-26)

43 "Ku nun busaw lamwà di satu to, ani nimòan. Mngabal kenen gufanakan di dad banwe kafag. Bay ku landè teenan,
44 ani manan di kton, 'Lê agu samfulê di tagnè gumnègu.' Na ku ta kel i busaw di to ayé gine, teenan na sawe salngad kenen i gumnè landè ton na too mlaneb na maftifas.
45 Na yé duenam man, lê mdà i busaw là mlo, na lê nun faginan fitu dad busaw midul fa i ksasèla di kenen. Na sdulê ale fusuk di to ayé, na fles ale mnè di kenen. Na yé gukel i to ayé, matnù fa i ksasèan di fa là lamwà i busaw di katbùan. I dad sasè to mnè di tah tanà di mdu ani, salngad ayé i mkel di dale."

Yê Dyisas na i dad flanekan
(Mark 3:31-35; Luk 8:19-21)

46 Lam Dyisas tamdò di dad to stifun déé, tadag yêan na i dad flanekan ditù di lwà du mayè ale stulen di kenen.
47 Na nun tmulen di ku Dyisas, manan, "Ta déé yêam na dad flanekam di lwà, du kayèla stulen di ge."
48 Na man Dyisas di dad to ayé, "Simto kè i yêgu na dad flanekgu?"
49 Na tdòan dad to gal magin di kenen, manan, "Ani i yêgu na dad flanekgu.
50 Du ku simto mimò i knayè Mà, yé mgimò flanekgu lagi na flanekgu libun na yêgu."

13

I fléd gablà di to smabul bnê
(Mark 4:1-9; Luk 8:4-8)

1 Na di du atù, ta lamwà Dyisas di gumnè, na sudeng kenen di kilil i bong lanaw.
2 Too dee dad to stifun di safédan, taman myak kenen di satu aweng du déé gusudengan, na tadag dad to di kilil i lanaw.
3 Na too dee tulenan di dale fagu di dad fléd. Ani manan, "Nun to salu di dnarun du smabul bnê.
4 Kanton sabul, nun dademe dad bnê gtadè di bà dalan, na fti tnukè dad anuk mayeng.
5 Na nun dademe bnê gtadè di gudee batu na landè alì tanàan. Too mlal msut di tah i tabòla du mngifi i tanàan.
6 Bay kanto msut i du, ta mlanas du là toon dmalil.
7 Na nun dademe dad bnê gtadè di lam bnas nun sual. Na kanto tahà i bnas, ta mlimas dad tabò i dad bnê.
8 Bay nun dademe dad bnê gtadè di gufye i tanà. Too tmabò i dad bnê ani, na yé ulêan mlatuh i dademe, na nam falò i dademe, na tlu falò i dademe."
9 Na kafngen tmulen i fléd, manan, "Ku simto i nun klinge, fye ku too flinge."

I gukmamu i dad fléd Dyisas
(Mark 4:10-12; Luk 8:9-10)

10 Na fdadong i dad to galan tdò di kenen, na smalek ale, manla, "Dét i duenam tamdò di dad to fagu di dad fléd?"
11 Na tmimel Dyisas, manan, "Faglabatgu di gamu i dad gbuni gablà di Kagot Dwata, bay là faglabatgu dun di dademe.
12 Ku simto fkah di nawan i ta gadèan, lê tananù Dwata i blén di kenen, du fye too ti bong. Bay ku simto là fkah dun di nawan i ta gadèan, lê nawì Dwata balù i tukay ta glabatan.
13 Na ani i duen-gu tamdò dale fagu di fléd "Du fye balù meye ale, knèan là mite ale, na balù ku flinge ale, là lminge ale na là galmabat ale."
14 Na fagu déé, gdohò i man Dwata fagu di ku Isaya,
'Balù ku too gamu flinge, knèan là sa galmabat gamu. Na balù ku too gamu meye, là sa mite gamu.
15 Du i dad to ani, ta too magéng ulula, na ta balingla nsang dad klingela, na ta fafidangla dad matala fye là mite ale. Ku ise ani moon nimòla, fakay ale mite, na lminge, na galmabat, na fagu déé, fakay ku msal ale du fye fangulêgu ale.'
16 Bay gamu dad to galgu tdò, too nun kafye gdawatyu du gal mite dad matayu na gal lminge dad klingeyu.
17 Du too glut i man-gu di gamu ani, nun dee dad tugad i Dwata di munan na dademe dad to i Dwata, toola kayè teen i ta teenyu gamu, bay landè kibòla mite dun, na toola kayè linge i ta lingeyu gamu, bay landè kibòla lminge dun.

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê
(Mark 4:13-20; Luk 8:11-15)

18 "Yé duenam man, tooyu falninge na fan-glabat i gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê.
19 I tanà di bà dalan gugsabul i dademe dad bnê, dunan i dad to lminge i tdò gablà di Kagot i Dwata, bay là glabatla dun. Salu Satanas di dale na nwèan i ta gsabul di nawala.
20 I tanà gugsabul i dademe dad bnê di gudee batu, dunan i dad to too gasil dmawat i Tnalù Dwata di kaklingela dun na too ale lehew di katbùan.
21 Bay landè too dalilla, taman là too ale mlo ftoo du ku ta nkel ale i klimah ku demen kaflayam du mdà di kdawatla i Tnalù Dwata, knagolla i kaftoola.

22 Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê
gtadè lam bnas nun sual, dunan i dad to
lminge i Tnalù Dwata, bay mlimas i Tnalù
i Dwata di nawala du mdà di klidù nawala,
na i kiballa i knun. Na mdà déé, là menge i
Tnalù Dwata di dale.
23 Bay i fye tanà gugsabul i dademe dad
bnê, dunan i dad to galmabat i Tnalù Dwata
di kaklingela dun. Too fye ulêla, slaan
mlatuh, slaan nam falò, na slaan tlu falò."

I fléd gablà di dad bnas di dnaru

24 Na lê nun tulen Dyisas satu fléd, manan,
"Yé guflingen-gu i Kagot Dwata di satu to
mlah too fye bnê di tanàan.
25 Bay di lamla kudang di satu kifuh, nun
satu to muteh dun nawa salu déé di tanà
ayé, na snabulan benge bnas too sasè, na
kafnge ayé klon mdà.
26 Kanto tmabò dad bnê na ta fan mbugal
i fusùan, yé klom dmilè bnas.
27 Na ta fdadong i dad snaligan di kenen,
na smalek ale, manla, 'Sér, fye bnê i ta fla-
ham di tanàam. Bay nè gumdà i dad bnas
ani?'
28 Na tmimel kenen, manan, 'Nun to
muteh do nawa, kenen i smabul bnas ani.'
Na lê smalek i dad snaligan, manla, 'Mayè
ge kè ku ndotmi i dad bnas ani?'
29 Bay tmimel kenen, manan, 'Nang, du ku
ndotyu dad bnas ani, keng gagin i dademe
dad flahgu.
30 Falohyu ale salnok kel di bang kamtu.
Na di bang ayé, fakaygu flau di dad to kamtu
fye funala santifun i dad bnas na bnakasla
klola smakuf dun, bay i ulê i dad flahgu,
nebela di lam i folgu.' "

I fléd gablà di tukay bnê
(Mark 4:30-32; Luk 13:18-19)

31 Lê nun tulenan dale satu fléd, manan,
"I Kagot Dwata salngad di too tukay lam
mustasa fele satu to di tanàan.
32 Balù ku too tukay i bnê ani di kdee dad
bnê, bay kanto tmabò, ta mbaling too bong
fa di kdee dad fele na déé gumdaf na gus-
malal i dad anuk mayeng di dad fangan."

I fléd gablà di bulung falnok fan
(Luk 13:20-21)

33 Lê nun tulenan dale satu fléd, manan,
"I Kagot Dwata salngad bulung falnok fan
nwè i libun du bolan di sgantang arina di
kimòan fan du fye too lamnok."

I kgamit Dyisas dad fléd
(Mark 4:33-34)

34 I kdee tdò Dyisas di dale slame fagun
di fléd, na landè tdòan di dale ku là fagun di
fléd.
35 Na fagu déé, gdohò i man satu tugad i
Dwata di munan,
"Yé katdògu fagu di dad fléd, na tulen-gu i
dad gbuni mdà di kimò Dwata i kla-
mang banwe."

I gumtatek i fléd gablà di dad bnas

36 Na kafnge ayé, ta tnagakan i gudee dad
to, na fusuk kenen di lam i gumnè. Na
fdadong i dad to galan tdò, manla, "Tule-
nam gami ku dét i gumtatek i fléd gablà di
dad bnas di tanà i to mlah bnê."
37 Na tmimel Dyisas, manan, "Yé mlah i
fye bnê dunan i dnagit Ngà To.
38 Na yé tanà gumlahan i bnê dunan i
klamang banwe, na yé gumtatek i dad fye
bnê dunan i dad to magin di Kagot Dwata.
Na yé gumtatek i dad bnas dunan i dad to
nfun Satanas.
39 Na i to muteh do nawa, dunan Satanas,
i smabul dad benge bnas too sasè. Na yé
gumtatek i kaktu dunan gusen i banwe, na
yé kamtu dunan dad kasaligan i Dwata.
40 I dad bnas santifunla na snakufla di
lifoh, salngad ayé i mkel di gusen i banwe.
41 Ani nimò i dnagit Ngà To. Dekan i dad
kasaliganan du fye nwèla i kdee gamgebe i
dad to di kagsalà na i kdee dad to mimò sasè.
42 Batla ale di lifoh too minit, na déé gum-
ngella na gukminggat i kifanla.
43 Na kafnge ayé, i dad to tluh di kite
Dwata, too ale mneng di Kagot i Màla Dwata
gambet neng i du. Ku simto nun klinge, fye
ku too flinge.

I fléd gablà di knun

44 "I Kagot Dwata salngad di satu too mab-
tas knun lbang di tanà. Kanto nun to gam-
gakol dun, lêan lnimun na too bong klehe-
wan fabli i kdee knunan du fye gbayadan
i tanà ayé na fagu déé gwèan i too mabtas
knun.

I fléd gablà di satu slah too mabtas

45 "I Kagot Dwata salngad di satu to gal
mayad dad slah too mabtas.
46 Kanto nun teenan satu slah too ti mab-
tas, ta fablin i kdee dad knunan du fye
gbayadan i too ti mabtas slah ayé.

I fléd gablà di fukat

47 "I Kagot Dwata salngad di fukat ftatekla
di bong lanaw na baling gamwè dad sahal
nalaf.
48 Na kanto fnò i fukatla, ta dyolla salu di
kilil lanaw. Na kafnge ayé, ta sudeng ale du
sansahalla dad nalaf. I dad fye nalaf, kahla
di lam alatla, bay dad sasè nalaf, batla.
49 Na yé i kagkah di gusen i banwe. Salu
dini dad kasaligan dek Dwata, na sansa-
halla i dad to sasè na i dad to fye.
50 Na i dad sasè to, batla ale di lifoh too
minit, na déé gumngella na gukminggat i
kifanla."

Dad labi tdò na dad falami tdò

51 Na smalek Dyisas, manan, “Ta glabatyu
kè i kdee ani gine?” Na tmimel ale, manla,
“Hee.”
52 Yé duenam man, ta manan dale, “Ku
nun satu to tagnè tamdò dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, bay ku ta magin di Kagot
i Dwata, salngad kenen di satu to nun dee
knunan di lam i gumnèan. Nun falami
fakayan gnamit, na lê nun labi.”

Knangla Dyisas di Nasarét
(Mark 6:1-6; Luk 4:16-30)

53 Na kanto fnge Dyisas tmulen i dad fléd,
ta tnagakan i banwe ayé.
54 Na samfulê kenen di banwe gulam-
nokan. Tamdò kenen di gumnè galla
gustifun, na too tikeng i dad to lminge
dun. Sasalek ale, manla, “Nè gugamwèan
i gnadèan ani? Na nè gumdà i kfulungan
mimò dad tnikeng?
55 Dunan ani kè i ngà fanday atù? Ise Méri
kè i yêan, na Dyém, na Dyosip, na Simon, na
Dyudas i dad flanekan?
56 Sana kdini kdee dad flanekan libun. Nè
gumwèan i kfulungan ani?”
57 Na i dad to di banwe ayé, knangla ke-
nen. Bay man Dyisas di dale, “Lo yé gulà
mgafè i satu tugad i Dwata di kenen banwe
di bleng i dademen.”
58 Na là dee dad tnikeng nimòan di banwe
ayé du là too ale ftoo di kenen.

14

I kfati Dyan Gal Munyag
(Mark 6:14-29; Luk 9:7-9)

1 Na di dad du ayé, ta linge Harì Hérod,
i gumdatah di banwe Galili, gablà di kdee
mgimò Dyisas.
2 Na manan di dad to snaligan, “Ta mték
Dyan Gal Munyag di fati. Yé duenam man,
gaganan mimò dad tnikeng.”
3 Di munan, ta fakfè Hérod Dyan, na ta
fikatan na fablanggùan. Yé duenan mimò
ani du mdà di ku Hérodiyas, yaan i flanekan
Filip.
4 Ta gal man Dyan di ku Hérod, “Là
fakayam nlad yaan i flanekam.”
5 Taman, too mayè Hérod fmati ku Dyan,
bay likò kenen di dad to, du yé kafaldamla
ku Dyan na kenen i satu tugad Dwata.
6 Na kanto kel i du kafaldam i ksut Harì
Hérod, sayew i ngà Hérodiyas libun, na too
bayan Hérod meye dun.
7 Na yé duenam man, makang kenen di
ngà libun ayé, manan, “Ani sdagègu, balù
dét i fnim, blégu di ge.”
8 Na nimenan i flau yêan di kenen, manan
di ku Hérod, “Yé kayègu blém do i ulu Dyan
Gal Munyag, kaham di tah fligo.”
9 Too mlidù nawa Harì Hérod di kafni i
ngà ayé, bay landè kibòan là mayè du ta
guna i kasdagèan, na myà ku là dnohòan i
fakangan du ta linge i kdee dad to kmaan
di safédan. Yé duenam man, dekan i dad
snaligan du fye gablén i fni ngà ayé,
10 na faklangan i ulu Dyan déé di blanggù.
11 Na fkahla i ulu Dyan di tah i satu fligo,
na bléla di ngà libun ayé, na flesan nebe di
ku yêan.
12 Na kanto linge i dad to gal tdò Dyan
ayé gine, salu ale déé na nwèla i lawehan na
lbangla. Na kafnge ayé, mdà ale du tulenla
ku Dyisas i ta mkel di ku Dyan.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Mark 6:30-44; Luk 9:10-17; Dyan 6:1-14)

13 Na kanto linge Dyisas gablà di kfati
Dyan, ta mdà kenen maweng du salu di satu
banwe lon satu. Bay kanto gadè dad to i
gusalun, ta mdà ale tmanà lmalò kenen.
14 Na kanto dmuung déé, teenan i kdee
dad to stifun, na too sè kakdon dale, na fan-
gulêan i dad to nun dad sahal tduk.
15 Di ta fan kasdaf i du, fdadong di kenen
i sfalò lwe to galan tdò, na manla, “Ta flabi
nan, na landè gumnè mdadong dini. Fye ku
dekam dad to ani salu di dad malnak banwe
du fye mayad ale knaanla.”
16 Bay tmimel Dyisas, manan, “Balù là
mdà ale. Gamu i famkaan dale.”
17 Na manla di kenen, “Nun dini lo lime
batù fan, na lwe batù nalaf.”
18 Na man Dyisas di dale, “Nebeyu dini di
do.”
19 Na fsudengan dad to di bnas, klon mwè
i lime batù fan na i lwe batù nalaf, na lngalà
kenen di langit du fasalamat di Dwata. Fal-
nakan i fan na nalelan di dad sfalò lwe to
galan tdò, na dale i lê malel dun di kdee dad
to.
20 Na kmaan i kdee dad to déé, na bsol ale.
Na ta santifun i dad to galan tdò i lukasla, na
fnò i sfalò lwe been.
21 Yé kdee dad lagi déé mdadong lime libu,
na lê nun dad libun na i dad ngà gagin
kmaan, bay là faginla ale nse.

I kagu Dyisas di tah i lanaw
(Mark 6:45-52; Dyan 6:15-21)

22 Na kafnge ayé, dek Dyisas i dad to galan
tdò muna maweng mifal di bong lanaw. Na
ftagak Dyisas du fdàan i dad to.
23 Na kafngen fdà dad to, mnagad kenen
di satu bulul lon satu du dmasal. Kel di
kifuh lo kenen déé.
24 Na kanto ale ditù di talà, ta sankusu
lwek i awengla du gsitongla i nus.
25 Di mayè fayah, salu Dyisas di dale, na
tadè kenen magu di tah i lanaw.
26 Na kantola teen kenen magu di tah
i lanaw, too ale ti likò, na manla, “Kyò.
Lmagol sa ayé.” Na mkit ale mdà di klikòla.
27 Bay talù Dyisas di dale, manan, “Fan-
galyu nawayu. Do sa ani. Nang gamu likò.”

28 Na talù Piter, manan, “Amu, ku ge ayé,
fsalum agu déé di ge magu di tah i lanaw.”
29 Na man Dyisas, “Flal ge!” Yé duenam
man, ta tufa Piter di aweng, na tambù kenen
magu di tah i lanaw salu di ku Dyisas.
30 Bay kanton galyalo kamgis i nus, ta likò
kenen, na ta tanbùan galnab. Na manan, “E
Amu, tnabengam agu!”
31 Na gasil snabà Dyisas i sigal Piter
na dyolan, manan dun, “Tay, too tukay i
ksaligam. Kan ku lwe nawam?”
32 Na ta myak ale di aweng, na ta fanak i
nus.
33 I dademe dad to gal tdò Dyisas sudeng
di aweng, too ale mangamfù di ku Dyisas,
manla, “Too ti glut kadì, ge i Ngà Dwata.”

I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét
(Mark 6:53-56)

34 Na fles ale mifal di lanaw, na dmuung
ale di banwe Génésarét.
35 Na dilè i dad to déé Dyisas. Taman,
nngéla i dad to nun tduk mdà di dad sahal
banwe glibut déé du nebela ale di ku Dyisas.
36 Na fakdo ale di ku Dyisas fye ku began
ale fagot balù lo di kilil i saulan. Na ku simto
gmagot i saulan, mgulê.

15

I ktagakla i uldin Dwata fagu di dad tdòla
(Mark 7:1-13)

1 Na kafnge ayé, nun dad Farisi na
dademe dad to gal tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis mdà di Dyérusalém salu di
ku Dyisas. Smalek ale, manla,
2 “Kan ku lnafà dad to tdòam i adat i
dad gutambulto? Là funa ale malob di
kakaanla.”
3 Na tmimel Dyisas, manan, “Na balù
gamu, kan sa ku tnagakyu i uldin Dwata du
fye gimenyu i adatyu?
4 Ani uldin Dwata, ‘Nafèyu màyu na yêyu,’
na ‘Ku simto to talù sasè di màan ku demen
i yêan, là fakay ku là fnati dun.’
5 Bay yé galyu tdò na ku nun tabeng fan
blé satu to di dad tuan, fakayan man, ‘Kene
Dwata ani.’
6 Na ku yé manan, balù ta là fiten i afèan di
dale fagu di tabengan ani. Yé duenam man,
ta knagolyu i Tnalù Dwata du fye lalòyu i
dad adatyu.
7 Mdà di katdòyu i gamu adat, ta flandèyu
btas i Tnalù Dwata. Too ti glut i man Dwata
fagu di ku Isaya gablà di gamu. Ani i fsula-
tan,
8 ‘I dad to ani, nafèla agu fagu di talùla, bay
too mawag i fandamla di do.
9 Landè gukmamu i kfangamfùla di do, du
yé gumdà i dad flaula di dad to balù
ku yé manla mdà di Dwata.’ ”

I dad gamfagsik di to
(Mark 7:14-23)

10 Na ta tlo Dyisas i dad to di safédan na
talù kenen fagu di fléd, manan, “Too gamu
flinge na tooyu fan-glabat ani di ktoyu.
11 Ise ku yé gamfagsik i satu to i fusuk di
bàan. Bay yé gamfagsik kenen i lamwà di
bàan.”
12 Na too fdadong dad to galan tdò di
kenen, manla, “Tamduk nawa i dad Farisi
mdà di gmanam gine.”
13 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan,
“Ku dét i ise fele Mà, nsò kadang gagin i
dalilan.
14 Bayàyu dad Farisi ayé. Balù ku malak
ale, salngad ale i dad to butè malak i
dademela butè. Na ku yé salak slame butè,
sdulê ale tatek di sol.”
15 Na talù Piter, manan, “Na kun. Begam
nubad di gami i flédam gine.”
16 Na tmimel Dyisas, manan, “Balù gamu,
là fa kadì galmabat.
17 Gablà ku ta gadèyu na ku dét i fusuk di
bà i satu to, yé guflesan di tienan, na fnge lê
lamwà.
18 Bay i kdee lamwà di bà i satu to, yé
gumdàan di nawan, na yé gamfagsik kenen.
19 Du mdà di nawan, nun dad sasè fan-
dam, na i kbanò, i klafà yaan, i ksaféd di to
ise yaanan, i ktaku, i ktulen kéng, na i ktalù
sasè gablà di dademe to.
20 Yé gamfagsik i satu to. Bay ku là funan
malob di kakaanan, ise ku yé i gamfagsik
kenen.”

I kaftoo i libun ise Dyu
(Mark 7:24-30)

21 Na tnagak Dyisas i banwe ayé, na fles
kenen ditù di banwe mdadong di dad syu-
dad Tiro na Sidon.
22 Nun libun mnè déé, na ise kenen Dyu,
bay yé gumdàan di banwe Kanaan. Fdadong
kenen di ku Dyisas, manan, “E Sér, Bel
Dabid, begam agu kando du nun busaw i
ngàgu libun, na too sasè kagkahan.”
23 Bay là talù Dyisas di kenen. Taman,
ta fdadong dad to galan tdò, na manla di
kenen, “Gasilam blé di kenen i fnin du fye
gasil mdà, du toon ato lalò na sigi kenen
mugak.”
24 Na tnimel Dyisas i libun ayé fagu di fléd,
manan, “Lo yé gumdek Dwata do di dad
bilibili ta lanah di Israél.”
25 Na kanton linge i man Dyisas ayé, lkuad
kenen di saféd blìan, manan, “Amu, begam
agu tnabeng.”
26 Bay lê talù Dyisas fagu di fléd, manan,
“Là fakay nwè i knaan i dad ngà ku blé di
dad ayem.”
27 Na tmimel i libun, manan, “Hee, Amu,
gadègu ayé. Bay balù i dad ayem, beg nun

gwèla du gamkaan ale samel mtatek mdà di
lamisa gukmaan i dad funla."
28 Na talù Dyisas di libun ayé, manan,
"Too bong ksaligam. Blégu di ge i fnim." Na
mdà déé, ta mgulê i ngàan.

I kafgulê Dyisas dee dad to

29 Na lê tnagak Dyisas i banwe ayé, na
magu kenen di kilil i Lanaw Galili. Na fles
kenen mnagad di satu bulul na déé gusu-
dengan.
30 Na too dee dad to salu di kenen, na
nebela dad to là galyak i lawehla, na dad
butè, na dad kimay, na dad umu, na balù
dademe. Fkahla i dad to ani di saféd Dyisas,
na fan-gulêan ale.
31 Na too tikeng i dad to du yé teenla na
ta gtalù dad umu, na ta mgulê dad kimay,
na ta gagu dad to là galyak i lawehla, na ta
mite dad butè. Na toola dnayen Dwata i dad
to Israél.

I kafkaan Dyisas fat libu dad to
(Mark 8:1-10)

32 Na tlo Dyisas i dad to galan tdò, na
manan di dale, "Toogu kando i dad to stifun
ani, du ta tlu dula fanak di saféd gu, na ta
landè knaanla. Là mayè agu fulê dale ku
landè knaanla du keng bek ale di dalan mdà
di kbitilla."
33 Na smalek dad to galan tdò, manla, "Nè
gumngabalto knaan di banwe ani i gablà
fkaan i kdee dad to ani? Fye ku nun dad to
mnè mdadong dini."
34 Na lê smalek Dyisas, manan, "File batù
fanyu déé?" Na tmimel ale, manla, "Fitu
batù, na nun dad malnak nalaf, bay là
deen."
35 Na dekan sudeng di tanà i kdee dad to.
36 Na kafnge ayé, ta nwèan i fitu batù fan
na lê man i dad nalaf, na kafngen fasalamat
di Dwata, falnakan na blén di dad to galan
tdò, na dale lê malel dun di kdee dad to.
37 Na ta kmaan i kdeela na bsol ale. Na
ta santifun i dad to galan tdò i lukas. Na yé
kdeen, fitu been fnò.
38 Yé kdee dad lagi kmaan fat libu, na lê
gagin kmaan dad libun na dad ngà, bay là
faginla ale nse.
39 Na kafnge Dyisas fdà i dad to ayé,
smakay kenen aweng salu di banwe Maga-
dan.

16

Gablà di dad to mni tnikeng
(Mark 8:11-13; Luk 12:54-56)

1 Na nun dad Farisi na dad Sadusi salu di
ku Dyisas du tnilewla kenen fagu di kafnila
tnikeng du gugmadèla dun na yé gumdàan
di langit.
2 Na tmimel kenen, manan, "Ku fan sdaf i
du, galyu man, 'Too fye tanà fayah du fulè i
langit.'
3 Na di flafus, galyu man, 'Sasè tanà
kadang du fulè i langit na too lmabun.' Ta
fulung gamu meye di langit du fye gadèyu i
kagkah i tanà, bay là fulung gamu meye dad
ilè nimò Dwata gugmadèyu i fan mkel.
4 Tay, too ti sasè i dad to di mdu ani, na
landè kaftoola di Dwata. Mni gamu tnikeng
di do, bay landè fitegu di gamu, senan lo
satu ilè gambet i ta mkel di ku Dyona, i satu
to di munan." Na kafnge ayé, lê tnagak
Dyisas ale na mdà kenen.

I kafngewe Dyisas gablà di dad Farisi na
dad Sadusi
(Mark 8:14-21)

5 Bay kanto ale mdà mifal i bong lanaw, ta
glifet i dad to gal tdò Dyisas mebe bnatu.
6 Na talù Dyisas fagun di fléd, manan dale,
"Fan-geyeyu i galò bulung falnok fan mdà di
dad Farisi na di dad Sadusi."
7 Na stulen ale lo dale, na manla, "Yé duen
Dyisas man ani du là mebe ato bnatu."
8 Gadè Dyisas i santulenla, na manan
dale, "Kan ku santulenyu i klandè bnatuyu?
Tay, too tukay i ksaligyu.
9 Là kè galmabat gamu? Ta glifetyu gablà
di lime batù fan, na kakaan i dad lime libu
dad to, na i kdee been fananòyu mdà di
lukasla?
10 Na ta glifetyu kè gablà di fitu batù fan
na kakaan i fat libu dad to, na i kdee dad
been fananòyu lê man mdà di lukasla?
11 Kan ku là glabatyu dun na ise ku btal
fan i man-gu di gamu ani? Bay yé man-gu
di gamu, fan-geyeyu i gambet bulung falnok
fan i dad Farisi na dad Sadusi."
12 Na yé klola galmabat ise ku btal bulung
falnok fan i manan, bay yé fye fan-geyela i
tdò dad Farisi na dad Sadusi.

I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Mark 8:27-30; Luk 9:18-21)

13 Na kafnge ayé, salu ale Dyisas di dad
malnak banwe mdadong di lunsud Sisarya
Filipus. Na snalekan i dad to galan tdò,
manan, "Dét man i dademe dad to gablà di
do? Simto agu kun?"
14 Na tmimel ale, manla, "Yé man dademe
ge Dyan Gal Munyag, na i dademe, manla ge
Ilaydya, na i dademe, manla ge Dyérimaya,
ku demen satu di dademe tugad Dwata."
15 Na lêan ale snalek, manan, "Na gamu.
Di fandamyu, simto agu kè?"
16 Na tmimel Simon Piter, manan, "Ge sa i
Krayst, dunan i Mgalék Dwata. Na ge sa Ngà
i Dwata too mto."
17 Na talù Dyisas, manan, "Simon, ngà
Dyona, too nun kafyem mdà di Dwata, du
ise ku to i faglabat dun di ge, bay i Màgu ditù
di langit.
18 Na ani man-gu di ge. Ge Piter i satu
batu, na di batu gufdak ani i guftadaggu i

gumnègu. Na landè ti gamfisan dun, balù i fati.
19 Na blégu di ge i kunsì i Kagot Dwata di langit. Ku dét i fnangam dini di tah tanà, yé lê fnang Dwata di langit. Na ku dét i faloham dini di tah tanà, yé lê faloh Dwata di langit."
20 Na kafnge ayé, lê fnang Dyisas ale tmulen di balù simto dun na kenen i Mgalék Dwata.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin (Mark 8:31—9:1; Luk 9:22-27)

21 Na mdà di du ayé, tambù Dyisas fgadè di dad to galan tdò gablà di fan mkel di kenen, manan, "Là ti fakay ku là gatù agu di Dyérusalém, na dee kaflayam mkel di do ditù mdà di dad tua gal mebe i dad to, na i dad ganlal di kafaglut, na dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Na fnati dad to agu, bay lê agu mték di gatlun du."
22 Na nebe Piter kenen di kilil, na nngakan, manan, "Nangam man ayé. Là fakay ku yé mkel di ge, Amu."
23 Bay kmangél Dyisas, na manan di ku Piter, "Fawag ge di do, Satanas. Fanam nsang i knayè Dwata du ise mdà di Dwata i fandamam ayé, bay mdà di dad to."
24 Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to galan tdò, "Ku simto mayè magin di do, là fakay ku là lnifetan i kton, na tniangan i krusan, na magin do.
25 Du ku simto kmabas i nawan, baling lanah di kenen. Bay ku simto mati du mdà di kaginan di do, nun nawan landè sen.
26 Dét i fye untung i satu to ku gfunan i klamang banwe, bay là gfunan i nawa landè sen? Landè fakayan blé ku lulukan i nawa landè sen.
27 Do, i dnagit Ngà To, fan agu samfulê, na mnè i kdatah Màgu di do, na magin dad kasaliganan. Na di du ayé, bnalasgu kat satu to mdà di dad nimòan.
28 Too glut i man-gu di gamu ani. Nun dademe dad to tadag dini, là mati ale kel di kakel i Ngà To mgimò Harì."

17

I kgilih i baweh Dyisas (Mark 9:2-13; Luk 9:28-36)

1 Na kafnge nam butang, lo yé fagin Dyisas Piter, Dyém, na Dyan, dunan i flanek Dyém, du salu ale di tah i satu mdatah bulul, lo dale.
2 Na tadè mgilih i baweh Dyisas déé di kitela dun. Too mneng i bawehan salngad neng i du, na tadè bukay i klawehan na samfilà.
3 Na tadè nun msut déé di dale lwe to, dunan Mosis na Ilaydya, na stulen ale Dyisas.
4 Na man Piter di ku Dyisas, "Amu, too fye du dini gami. Ku mayè ge, fdak agu tlu slung dini, satu di ge, satu ku Mosis, na lê satu ku Ilaydya."
5 Na lam Piter talù, nun labun too mneng tadè lmimun dale. Na nun talù mdà di labun ayé, manan, "Ani i Ngàgu, i toogu kanbong nawa. Too fye nawagu dun. Falningeyu kenen."
6 Kantola linge i talù ayé, too ale likò, na tadè ale bek, na galfan ale di tanà mdà di klikòla.
7 Bay fdadong Dyisas, na nagotan ale, na manan, "Mték gamu. Nang gamu likò."
8 Na kanto ale meye, ta lo Dyisas i teenla.
9 Di kaflasokla di bulul, man Dyisas di dale, "Nangyu tayò tulen i ta teenyu ayé gine. Silangyu tulen ku ta mték agu di fati, dunan i dnagit Ngà To."
10 Na smalek dad to galan tdò di kenen, manla, "Dét duen man i dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na too mabtas ku muna kel Ilaydya klo i Mgalék Dwata?"
11 Na tmimel Dyisas, manan, "Too sa na yé muna kel Ilaydya du fatlagadan i kdee.
12 Bay ani man-gu di gamu, ta kel sa Ilaydya na là gadèla ku simto kenen, na ta nimòla di kenen i kdee knayèla nimò di kaflayamla kenen. Na salngad ayé i nimò dad to di do, dunan i dnagit Ngà To, du lêla agu falnayam."
13 Na kanto linge dad to galan tdò i manan ayé, man nawala ku Dyan Gal Munyag i manan.

I kafgulê Dyisas i satu ngà nun busaw (Mark 9:14-29; Luk 9:37-43a)

14 Na kanto ale samfulê di kdee dad to stifun, nun lagi fdadong di ku Dyisas, na lkuad di munan, manan,
15 "E Amu, begam kando i ngàgu. Banlak kenen, na too sasè kaflayaman di tdukan ani, du tadè gal bek di lifoh na di lam éél.
16 Ta nebegu di dad to galam tdò, bay là gaganla dun."
17 Na talù Dyisas, manan, "E tay gamu dad to là ftoo, too gamu gamsalà. Ta là manam i klogu fanak di safédyu, na toogu fantahà i nawagu di gamu, bay knèan, sana là fa kaftooyu. Nebeyu di do i ngà ayé."
18 Na kanto kel i ngà ayé di saféd Dyisas, dek Dyisas i busaw lamwà, na ta lamwà, na mgulê sa i ngà.
19 Na fdadong i dad to gal tdò Dyisas di kenen, lo dale, na smalek ale, manla, "Dét i duenmi là gmagan falwà i busaw atù gine?"
20 Na tmimel Dyisas, manan, "Du too tukay i ksaligyu. Too glut i man-gu di gamu ani, balù ku lo yé kalbong ksaligyu salngad i too tukay bnê mustasa, fakayyu man di bulul ani, 'Mgilih ge mdà dini salu ditù,'

na mgimò i manyu ayé. Ku gambet ayé
ksaligyu, gaganyu i kdee.
21 (Bay lo fagu di kdasal na di kafwasa
gafalwàyu i busaw salngad ayé.")

Lê fala fgadè Dyisas gablà di kfatin
(Mark 9:30-32; Luk 9:43b-45)

22 Na kanto stifun i kdee dad to gal tdò
Dyisas di Galili, manan di dale, "Do, i dnagit
Ngà To, fanla agu blé di kagot i dad to,
23 na fnatila agu, bay di gatlun du, lê agu
mték di fati." Na yé duenam man, too mlidù
nawa i dad to galan tdò.

I bayad gal tabeng di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

24 Salu Dyisas na i dad to galan tdò ditù
di Kapernaum. Na nun dad to déé gal mwè
i tabeng di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata, na smalek ale di ku Piter, manla, "I
to gal tamdò gamu, gal kenen mlé tabeng di
Bong Gumnè i Dwata?"
25 Na tmimel Piter, manan, "Mlé sa."
Na kanto fusuk Piter di lam i gumnè gu-
fanakla, yé muna talù Dyisas, manan, "Si-
mon, dét i ge fandam? Dini di tah tanà,
simto i gal mlé bayad i buhis di harì, i dad
ngàan ku demen i dademe dad to mnè di
banwe ayé?"
26 Na tmimel Piter, manan, "I dademe dad
to mnè di banwe ayé." Na man Dyisas, "Ku
yé, balù ta là mlé i dad ngà Harì.
27 Bay là mayè ate ku mahal fandam i
dad to mwè tabeng ani. Taman, gatù ge di
lanaw, na dmulé ge. Na dyolam i tnanin
nalaf gwèam, na banngatam i bàan, du déé
gumitem filak bléta. Nwèam na blém di
dale."

18

I too mdatah di Kagot i Dwata
(Mark 9:33-37; Luk 9:46-48)

1 Na di du ayé, fdadong dad to gal tdò Dy-
isas di kenen, na smalek ale, manla, "Simto
i too mdatah di Kagot i Dwata?"
2 Na tlo Dyisas satu tukay ngà, na ftadagan
di blengla,
3 na manan, "Too glut i man-gu di gamu
ani. Silang gamu gfusuk di Kagot Dwata di
langit ku matlas i ktoyu na salngad gamu i
dad malnak ngà.
4 Yé too mdatah di Kagot Dwata dunan i to
toon fdanà i kton salngad i ngà ani.
5 Na ku simto dmawat i satu ngà gambet
ani du mdà di ksasatun di do, lêan agu
dnawat.

Gablà di kgebe di salà
(Mark 9:42-48; Luk 17:1-2)

6 "Ku simto i baling gumdà i dademe gam-
salà, too kenen falnayam. Kaflingenta dun,
di laman là fa gamsalà i satu to mdà di
kenen, balù i dad mdanà to, baling fye fa ku
ikat di lialan i giling batu na fnge bat kenen
di talà mahin.
7 Magakdo i dad to di klamang banwe du
nun gal gamftatek dale di salà. Bay too
magakdo i to gumdà i dademe dad to baling
gamsalà, du too kenen falnayam.
8 Na kaflingenta dun, ku bali sigalam ku
demen bali blìam mebe ge di kagsalà, yé
baling fye ku kanlangam na batam. Tumù
fa ku fatok ge na nun nawam landè sen,
bay too sasè ku sikof i sigalam na blìam, na
baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh landè
sen.
9 Na ku bali matam mebe ge di kagsalà, yé
baling fye ku tanwilam na batam. Tumù fa
ku landè i bali matam na nun nawam landè
sen, bay too sasè ku sikof i matam, na baling
ditù gugtadèam di lanaw lifoh.

I fléd gablà di bilibili lanah
(Luk 15:3-7)

10 "Too gamu fgeye du fye là mdanà
keyeyu i dad ngà gambet ani. I dad kasali-
ganla ditù di langit, klola to mnè di saféd
Màgu.
11 (Na do, i dnagit Ngà To, yé duen-gu salu
dini di tah tanà du falwàgu i dad to ta lanah.)
12 "Di gamu fandam, dét i nimò satu to
ku mlatuh i kdee dad bilibilin na baling
lanah i satu? Tnagakan i syem falò syem di
gumatebla du fanngabalan i lanah.
13 Na too glut i man-gu di gamu ani, ku
teenan i satu bilibili ayé, too kenen lehew.
Baling tukay fa klehewan di syem falò syem
i là lanah.
14 Na salngad ayé, là mayè Màyu di langit
ku nun lanah di dad ngà gambet ani."

Gablà di flanekam gamsalà di ge

15 "Ku nun dademe to gamsalà di ge, gatù
ge di kenen, na faglabatam dun di lo gamu
lwe ku dét i gugamsalàan di ge. Ku falningen
ge, ta gebem i flanekam ayé.
16 Bay ku là falningen ge, mebe ge satu ku
demen lwe dademe dad to, na samfulê ge di
kenen du fye nun lwe ku demen tlu to glam
di kastulenyu.
17 Na ku là falningen ale, tulenam di dad
to ftoo. Na ku là falningen i dad to ftoo, yé
fye kibòyu dun fasalngadyu di dad to là ftoo
ku demen dad to gal mwè bayad i buhis.

I kfaloh na i kafnang

18 "Too glut i man-gu di gamu ani, ku dét i
fnangyu dini di tah tanà, yé lê fnang Dwata
ditù di langit. Na ku dét i falohyu dini di tah
tanà, yé lê faloh Dwata ditù di langit.
19 Na lêgu tulen di gamu, ku lwe gamu dini
di tah tanà nun ksasatu nawayu gablà di
satu fniyu, blé i Màyu di langit i fniyu ayé.
20 Du balù nè gustifun i lwe ku demen tlu
to du mdà di ksasatula di do, déé agu di
safédla."

I fléd gablà di snalig là fulung kamdo

21 Na fdadong Piter di ku Dyisas, na
smalek kenen, manan, “E Amu, file dulêgu
fmasinsya salà i dademe to? Fitu dulê kè?”
22 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ise ku lo
fitu dulê, bay kel di fitu falò dulêan fitu.
23 Yé duenan du i Kagot Dwata nun gusal-
ngadan di satu harì meye dad uteng i dad
snaligan di kenen.
24 Na di katbùan meye dad uteng ani, nun
nebela satu snaligan di kenen. Yé utengan
dad file lagsà filak.
25 Na kanto là gbayadan i utengan ani,
taman yé flau i amun di dademe dad to na
fablila i to nun uteng ani salngad i fasak,
magin yaanan, na dad ngàla, na balù i kdee
knunla du bayad i bong utengan.
26 Bay lkuad i snalig ani di muna i amun,
na too fakdo, manan, ‘Begam fantahà i
nawam di do du bnayadgu i kdee utenggu.’
27 Na kando i amun, taman fnasinsyan i
kdee utengan, na falwàan kenen.
28 “Na ta mdà i satu snalig ani, na nun gsi-
tongan satu di dademen snalig nun tukay
utengan di kenen. Fanlangan i snalig ani,
na manan, ‘Bnayadam i utengam di do!’
29 Na lkuad i snalig ani di munan, na
fakdo kenen, manan, ‘Begam fantahà i
nawam di do du bnayadta ge.’
30 Bay là mayèan, na yé balingan nimò
fablanggùan i snalig ani kel di kagbayadan
i utengan.
31 “Na kanto gadè dademe dad snalig
gablà di mkel ayé, too ale mlidù, na gatù ale
di amula du tulenla.
32 Na ta fatlo amu i tnanin snaligan ayé,
na manan, ‘Landè gukelam. Ta fnasinsyagu
i too bong utengam lo mdà di kafakdom di
do.
33 Na gablà ku lêam kando i dademem,
salngad kakdogu ge.’
34 Too ti flabè i amu, na fablanggùan i
snaligan ayé fye maflayam kenen kel di
kagbayadan i kdee utengan.”
35 Na kafnge Dyisas tmulen i fléd ani,
manan, “Salngad ayé nimò i Màgu di lan-
git di kat satu gamu ku là mdà di nawayu
fmasinsya salà i dademe to.”

19

I katdò Dyisas gablà di kaskah i malay
(Mark 10:1-12)

1 Kafnge Dyisas tamdò, tnagakan Galili,
na salu kenen ditù di Dyudiya di faltù Éél
Dyordan.
2 Na dee dad to lmalò kenen, na fan-gulêan
dad to nun tduk.
3 Na nun dad Farisi salu di kenen du
snalekla, manla, “Fakay kè ku i lagi kahan
i yaanan, balù dét i duenan?” Snalekla ani
du ani nimòla dalan tmifù ku Dyisas.
4 Na man Dyisas di dale, “Là lmenyu kè
masa gablà di nimò Dwata di kimòan i kla-
mang banwe di munan? Di katbùan, nimò
Dwata lagi na libun.
5 Ani manan, ‘Ani duen i lagi tmagak i
màan na yêan na sasatu kenen di yaanan, na
lwe ale mgimò satu.
6 Na ta ise ku lwe ale, bay ta lo ale satu. Yé
duenam man, ku dét i ta sansatu Dwata, là
fakay ku nun to samkah dale.’ ”
7 Na lê smalek i dad Farisi, manla, “Ku yé
kagkah, dét duen Mosis faloh i lagi smulat
di yaanan gugmadè dun na ta kahan na
kafnge ayé, fakayan fdà?”
8 Na tmimel Dyisas, manan, “Yé duen Mo-
sis faloh gamu mkah yaanyu du magéng
uluyu. Bay mdà di katbù i klamang banwe,
ise ku yé kgagun.
9 Na yé duenam man, man-gu di gamu, nè
i lagi mkah i yaanan na lê mwè mahal libun
balù là lnafà yaanan dun, kenen i lmafà.”
10 Na man dad to galan tdò di kenen, “Ku
gambet ayé i kagkah, tumù fa nang ato mwè
yaan.”
11 Na tmimel Dyisas, manan, “I manyu
ayé, là gdawat dademe dad to dun. Lo yé
gmagan lmalò i manyu ayé i dad to gumlé
Dwata dun.
12 Du nun dad sahal duen i dad to là mwè
yaan. I dademe, nun gukulang di lawehla
mdà di ksutla. Na nun dademe knafun. Na
nun dademe, là mwè ale yaan du mdà di
kabléla i ktola di Kagot i Dwata. Na ku simto
gmagan mimò ani, fye ku dnawatan i tdògu
ani.”

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà
(Mark 10:13-16; Luk 18:15-17)

13 Na kafnge ayé, nun dad to mebe dad
ngàla di ku Dyisas du fye nagotan ale na
dnasalan. Bay i dad to galan tdò, nngakla i
dad to ayé.
14 Na man Dyisas, “Falohyu i dad ngà salu
di do na nangyu ale fnang du i dad to nun
ksalig salngad i dad ngà ani, gfusuk ale di
Kagot Dwata.”
15 Na kafngen magot dale du banlén ale
kafye, ta lê mdà.

I lagi nun bong knun
(Mark 10:17-31; Luk 18:18-30)

16 Di satu du, nun lagi salu di ku Dyisas, na
smalek kenen, manan, “Sér, dét i fye nimògu
fye gfun-gu i nawa landè sen?”
17 Na tmimel Dyisas, manan, “Dét i due-
nam smalek do ku dét i fye? Lo satu i
fye, dunan Dwata. Ku mayè ge gamdawat
nawa landè sen, nimenam i kdee dad uldin
Dwata.”
18 Na smalek kenen, manan, “Dét i dad
uldin i manam ayé?” Na tmimel Dyisas,
manan, “Nang ge manò, nang ge lmafà

yaan, nang ge tmaku, na nang ge tmulen kéng.
19 Nafèam i màam na yêam, na kanbongam
nawa i dademe to salngad kalbong nawam
i ktom."
20 Na man i lagi ayé, "Ta nimen-gu i kdee
uldin ayé. Dét fa i gdè nimògu?"
21 Na tmimel Dyisas, manan, "Ku mayè
ge na too ge tluh, mdà ge na fablim i kdee
dad knunam, na blém i wèan di dad to landè
knun. Na mdà déé, nun bong knunam ditù
di langit. Na kafnge ayé, magin ge di do."
22 Bay i to ayé, kanton linge i man Dyisas,
ta mdà kenen na mlidù nawan du too bong
knunan.
23 Na yé duenam man, man Dyisas di dad
to galan tdò, "Too ti glut i man-gu di gamu
ani. Too mlimah gfusuk di Kagot Dwata di
langit i dad to nun bong knun.
24 Glut ani, du ku mlimah di satu bong
lmanaf dnagit kamél fusuk di sol i dalum,
mas mlimah fa i satu to nun bong knun
gfusuk di Kagot Dwata."
25 Na kantola linge i manan ayé, too ale
tngah, na smalek ale, manla, "Ku gambet
ayé, simto i fakay galwà?"
26 Na too meye Dyisas di dale, na manan,
"Di dad to, là gagan ani, bay di Dwata gagan
i kdee."
27 Na talù Piter, manan, "Neyem, ta tna-
gakmi kdee du magin gami di ge. Dét i
gdawatmi?"
28 Na tmimel Dyisas, manan, "Too glut i
man-gu di gamu ani. Di kfalami Dwata i
kdee, na do dnagit Ngà To, sudeng agu di
trunugu. Na di bang ayé, gamu dad to galgu
tdò, lê gamu sudeng di sfalò lwe dademe
trunu du gamu mukum i dad to mdà di dad
sfalò lwe lumbuk bel Israél.
29 Na nè i to tmagak i gumnèan, ku de-
men i dad flanekan, ku demen màan, ku de-
men yêan, ku demen dad ngàan, ku demen
tanàan du mdà di ksasatun di do, too ti bong
gdawatan di du ani, na kadang di fulé du,
gamdawat kenen nawa landè sen.
30 Bay dee dad to mdatah di mdu ani
mbaling ale mdanà kadang di fulé du. Na
dee dad to mdanà di mdu ani mbaling ale
mdatah kadang di fulé du.

20

I fléd gablà di dad to talbahò di lam dad fele

1 "I Kagot Dwata di langit salngad di kagot
satu to mfun tanà gumelen dad benge grép.
Lamwà kenen di too flafus, na nun nalékan
dademe dad to fakayan fatalbahò di tanàan.
2 Yé fakangan di dale na yé kalbong
sukéyla i gal sukéy di sdu, na dekan ale
tambù i nimòla di tanàan ayé.
3 Na kanto tngà mnagad i du, lê kenen
lamwà, na nun teenan dad to di fadyan, lo
tadè ale tadag na landè nimòla.
4 Na talù kenen di dale, manan, 'Ma-
gin gamu talbahò di tanàgu, na tanblàgu i
sukéyta gamu.'
5 Taman, ta mdà ale. Na di ltu du na lê
man di tngà masol i du, lê salngad ayé i
nimòan di dademe dad to teenan.
6 Na di fan kasdaf i du, lê kenen salu di
fadyan, na lê nun teenan dademe dad to lo
tadè tadag na landè nimòla. Na snalekan
ale, manan, 'Dét i duenyu lo fanak tnadak i
du?'
7 Na tmimel ale, manla, 'Du landè fatal-
bahò gami.' Na manan dale, 'Magin gamu
talbahò di tanàgu.'
8 Na kanto kifuh, man i amu di to magot i
sukéy, 'Tlom dad to talbahò na snukéyam ale.
Funam snukéy i dad fulé tambù na sngé kel
di dad muna tambù.'
9 Na kanto kel dad to tambù talbahò di ta
fan kasdaf i du, yé sukéy gwèla i gal sukéy di
sdu.
10 Taman, kanto kel dad to muna tambù
di flafus, yé fandamla ku bong fa déé i dale
sukéy. Bay kat satu dale, yé gwèla i gal sukéy
di sdu.
11 Na di kdawatla dun, ta tambù ale sun-
gag gablà di nimò i to mfun i tanà.
12 Manla, 'I dad to fulé tambù, lo satu
oras i klola talbahò, bay fasalngadam ale di
gami, na blaam ta tnadakmi i du talbahò di
bong kinit.'
13 Bay tmimel kenen, manan di satu di
dale, 'Flanek, là sa lnumìta gamu. Ise glut
kè, na yé kasafnèto na i gal sukéy di sdu, yé
sukéyta gamu?
14 Nwèyu sukéyyu na mdà gamu. Yé
kayègu ku dét i blégu di gamu, yé lêgu blé di
dad to fulé kel.
15 Landè ktoogu kè magot i filakgu? Mafè
nawayu kè du too agu mayè mlé?'
16 Yé duenam man, nun dad to fulé baling
dale guna, na nun dad to muna baling dale
gfulé."

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin (Mark 10:32-34; Luk 18:31-34)

17 Na mnagad ale Dyisas ditù di
Dyérusalém. Na di laman magu, neben
fatfing i dad sfalò lwe to galan tdò, na
manan di dale,
18 "Ta fan ato kel di Dyérusalém, na do,
i dnagit Ngà To, bléla agu di kagot i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis,
na nukumla agu di fati.
19 Na bléla agu di dad to ise Dyu, du
nadoyla agu, na nfasla agu, na fnatakla agu
di krus. Bay di gatlun du, lê agu mték di fati."

I fni i yê ale Dyém na Dyan
(Mark 10:35-45)

20 Na kafnge ayé, fdadong di ku Dyisas i
yaan Sébidi, dunan i yê Dyém na Dyan, na
magin dad ngàan. Lkuad kenen di muna
Dyisas na fakdo di kenen.
21 Na smalek Dyisas, manan, "Dét i
kayèam?" Na manan, "Makang ge di do na
yé gufsudengam i lwe ngàgu ani di safédam
ku ta gdawatam i kdataham kadang di fulé
du, satu gsen di kwananam na satu gsen di
bibengam."
22 Bay man Dyisas di dale, "Là gadèyu ku
dét i fniyu. Gaganyu kè tmufì minum di
basù guminumgu, dunan i dad kaflayam
gnagugu?" Na tmimel ale, manla, "Gaganmi
sa."
23 Na man Dyisas di dale Dyém na
Dyan, "Too glut, gamginum gamu di basù
guminumgu, bay landè ktoogu fsudeng
ku simto gsen di kwanan-gu na gsen di
bibenggu. I dad gusudeng ani lo tagà Mà
di dad to gutmagàan dun."
24 Kanto gadè i sfalò dademe dad to gal
tdò Dyisas gablà di fnila ayé, lanbutla i lwe
saflanek ani.
25 Na santifun Dyisas i kdeela, na manan
di dale, "Ta gadèyu i gal nimò dad ganlal dini
di tah tanà. Galla lnumì i dad to mdanà, na
toola ale gal dek.
26 Bay fye ku mahal i nimòyu gamu. Ku
simto mayè mdatah, là fakay ku landè
nimòan di dademe.
27 Na ku simto i mayè mdatah, là fakay ku
là fafasakan i kton di dademe.
28 Du balù do i dnagit Ngà To, ise ku yé
duen-gu salu dini di tah tanà ku fifat agu di
dad to. Bay yé duen-gu salu dini du do mifat
i dad to na blégu i ktogu di fati mayad dad
salà du fye dee dad to galwà."

I kafgulê Dyisas i lwe to butè
(Mark 10:46-52; Luk 18:35-43)

29 Na mdà ale Dyisas fdu di banwe
Dyériko, na nun mlabung dad to magin di
dale.
30 Na nun lwe to butè sudeng di kilil dalan.
Kantola linge na Dyisas i magu déé, mkit
ale, manla, "E Amu, Bel i Harì Dabid, begam
gami kando."
31 Bay nngak i dad to ale du kayèla ku
fanak ale, bay baling midul kbong kitla,
manla, "E Amu, Bel Dabid, begam gami
kando."
32 Na yé duenam man, tadè fanak Dyisas,
na tlon ale, klon smalek dale, manan, "Dét i
kayèyu nimògu di gamu?"
33 Na tmimel ale, manla, "Amu, yé kayèmi
moon ku mite gami."
34 Na kando Dyisas ale, na nagotan dad
matala. Na tadè ale mite, na fles ale magin
ku Dyisas.

21

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Mark 11:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

1 Ta mdadong ale Dyisas di Dyérusalém, na
ta kel ale di tukay banwe Bétfagi di Bulul
Olib. Na dek Dyisas muna lwe dad to galan
tdò,
2 na manan di dale, "Fles gamu di tukay
banwe gsen munayu, na ku ta kel gamu
ditù, nun teenyu dongki batangla déé ma-
gin i ngàan. Ntehyu ale, na nebeyu dini.
3 Na ku nun to smalek gamu, manyu dun,
'Nun gukmamu i Amu dun,' na yé klon
mayà dun gamu."
4 Yé duenan mkel ani du fye gdohò i man
Dwata fagu di satu tugadan di munan,
5 "Fgadèam di dad to di Dyérusalém, manam,
'Neyeyu, du kel i Harìyu di gamu.
Toon fdanà i kton, na yé snakayan
ngà i dongki.' "
6 Na ta mdà dad to dekan ayé, na nimenla
i man Dyisas di dale.
7 Nebela i dongki na i ngàan salu di ku
Dyisas, na yé afidla dun i dademe dad
klawehla, na ta smakay Dyisas.
8 Di lamla magu, nun dee dad to mbel i
klawehla di bà dalan, na i dademe, nkahla
dad fanga kayu du mdà di kdayenla di ku
Dyisas.
9 Nun dad to muna di ku Dyisas na
nun dademe tmadol, na tamlo ale, manla,
"Dnayento i Bel Dabid! Magdayen i To salu
dini di dagit i Dwata! Magdayen i Dwata du
too mdatah."
10 Na kanto kel ale Dyisas di Dyérusalém,
too tikeng i dad to déé, na smalek ale, manla,
"Simto i to ani?"
11 Na tmimel i dad to magin, manla, "Dy-
isas ani, i Tugad Dwata mdà di Nasarét di
Galili."

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata
(Mark 11:15-19; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

12 Fusuk Dyisas di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata, na ndalan lamwà i
kdee dad to sbayad déé. Na lugadan dad
lamisa i dad to sasambì filak na lê man
gusudeng i dad to gal fabli dad abun galla
dsù.
13 Na manan di dale, "Ta gsulat di Tnalù
Dwata, manan, 'I Gumnègu ani, yé guk-
mamu dun gal gudmasal,' bay ta fanbal-
ingyu gumnè i dad to lmimbung."
14 Na nun dad butè na dad kimay fdadong
di kenen déé di gumnè ayé, na fan-gulêan
ale.
15 Bay baling malbut dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu na dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis. Yé duenla

malbut du ta teenla dad tnikeng nimòan,
na ta lingela i katlo dad ngà di kmanla,
“Magdayen i Bel Dabid.”
16 Na smalek ale di ku Dyisas, manla, “Là
lingem kè i man dad ngà ani?” Na tmimel
Dyisas, manan, “Hee sa. Sawe là lmenyu
masa ani di Tnalù i Dwata, manan, ‘Tdò
Dwata dad ngà, balù i dad too malnak, du
fye dnayenla kenen.’ ”
17 Na tnagakan ale, na lamwà kenen di
syudad du fles ditù di banwe Bétani, na déé
gumilèan di kifuh.

I ktalù Dyisas di kayu fig
(Mark 11:12-14,20-24)

18 Di too flafus, ta mdà ale Dyisas samfulê
di Dyérusalém. Na di kagun gatù, ta bitil
kenen.
19 Na nun teenan kayu dnagit fig di saféd
dalan, na fdadong kenen déé, bay landè
benge teenan lo doon. Na man Dyisas di
kayu ayé, “Ta là fakay ge menge.” Na di
kmanan ayé, tadè mlanas i kayu ayé.
20 Kite dad to galan tdò ayé, tikeng ale, na
smalek ale, manla, “Dét duen i kayu ani too
mlal mlanas?”
21 Na tmimel Dyisas, manan, “Too glut i
man-gu di gamu ani, ku ftoo gamu na là lwe
nawayu, gaganyu nimò i ta nimògu di kayu
ani gine. Na ise ku lo ayé, bay fakayyu man
di bulul ani, ‘Magket ge na mgilih ge gatù di
talà mahin,’ na gdohò i manyu ayé.
22 Ku ftoo gamu, balù dét i fniyu di
dasalyu, gdawatyu.”

I salek gablà di glal Dyisas
(Mark 11:27-33; Luk 20:1-8)

23 Lê samfulê ale Dyisas di lam i Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na di
laman tamdò, salu di kenen i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, na i dad tua gal mebe
i dad Dyu. Na smalek ale, manla, “Dét i
ktoom mimò i kdee nimòam dini? Na simto
mlé ge glal?”
24 Na tmimel Dyisas, manan, “Lê nun
snalekgu di gamu. Na ku gtimelyu, lêgu
tulen di gamu ku dét i ktoogu mimò ani.
25 Gablà di kbunyag Dyan, nè gumdà i
glalan kenen, mdà di Dwata di langit, ku
demen mdà di dad to di tah tanà?” Na stulen
ale, manla, “Ku yé manto, ‘Mdà di Dwata di
langit,’ snalekan gito, na manan, ‘Kan ku là
fantooyu Dyan?’
26 Bay là fakay ku yé manto, ‘Mdà di dad
to,’ du likò ato di dademe dad to du yé man
i kdeela na Dyan i satu tugad Dwata.”
27 Yé duenam man, tmimel ale, manla,
“Là gadèmi dun.” Na manan di dale, “Lê
là tulenta gamu ku dét ktoogu mimò i dad
nimògu.

I fléd gablà di dad lwe ngà lagi

28 “Dét i fandamyu gablà ani? Nun satu
lagi, lwe ngàan. Manan di twege, ‘Tò, mdà
ge talbahò di tanàgu.’
29 Na tmimel i ngàan, manan, ‘Là mayè
agu,’ bay baling matlas i fandaman na mdà
kenen talbahò.
30 Na lê salngad man i lagi di ngàan twali.
Na tmimel i ngàan ayé, manan, ‘Hee, Mà,’
bay là nimòan dun.
31 Di dad lwe ngà ani, simto i mimen di
knayè i màla?” Tmimel ale, manla, ‘I twege.’
Na man Dyisas di dale, “Too glut i man-gu
di gamu ani, i dad to man nawayu too sasè
gambet i dad to mwè bayad i buhis na i
dad libun gal mkat lagi, muna ale di gamu
gfusuk di Kagot Dwata.
32 Du Dyan Gal Munyag, yé duenan salu
dini du fye fiten di gamu dalan i katluh, bay
là fantooyu dun. Baling yé ftoo di manan
i dad to mwè bayad i buhis na i dad libun
gal mkat lagi. Na balù teenyu i dale kaftoo,
knèan là msal gamu na là ftoo gamu di tdòan.

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Mark 12:1-12; Luk 20:9-19)

33 “Lê gamu flinge di satu fléd. Nun satu
lagi mfun tanà, na mele kenen walad dnagit
grép. Lnabatan i dad felen, na makol kenen
di bong batu du gumlék i bengen. Na lêan
fdak i mdatah gumnè gufanak i to mantay i
dad felen ani. Na kafnge ayé, fagotan i dad
felen di dademe dad to du salu kenen di satu
banwe.
34 Na kanto kel di bangla mles i bengen,
dekan i dad fasakan salu ditù di tanàan du
fye nwèla i kenen alel.
35 Bay i dad to gufagotan i felen, kanfèla
dad fasakan. Nfasla satu, fnatila satu, na
ndakla batu i satu.
36 Na lêan dek dademe dad fasakan, ta too
ale dee, na lê salngad i nimòla di dale.
37 Na kanto kel di gusenan, dekan i ngàan
salu di dale. Na yé manan di kton, ‘Nafèla sa
i ngàgu.’
38 Bay kantola teen i ngàan, stulen ale,
manla, ‘Ani ngà i to mfun dad fele. Fnatito
kenen du fye ku ta mati màan, ta gito gam-
fun i dad felen.’
39 Yé duenam man, kanfèla kenen, na
nebela ditù di lwà i tanà gumele grép klola
fmati dun.”
40 Na smalek Dyisas, manan, “Ku ta kel
i mfun fele ani, dét kè kibòan i dad to
gufagotan i felen?”
41 Na tmimel ale, manla, “Yé nimòan di
dad sasè to ani, fnatin i dad to gufagotan
dad felen, na tanlasan ale. Na yé tlasan
dunan dad to mayè mlé i kenen alel.”
42 Na lê talù Dyisas di dale, manan, “Sawe
là lmenyu masa i fléd di Tnalù Dwata,
manan, ‘Nun gumnè slame batu, na i satu
batu déé too mabtas, yé baling knang i

dad to fdak gumnè. Blaam, i batu ani, yé gumdàan di Dwata, na too ti gamtikeng.'
43 Na yé duenam man, ani man-gu di gamu, lê nawì i Kagot Dwata di gamu na blén di dad to menge fye.
44 Ku simto gdauf di batu ani, malmo kenen, na ku simto tankan i batu ani, mlunah kenen."
45 Na kanto linge dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na dad Farisi i dad fléd Dyisas ani, gadèla na dale i gugtadèan.
46 Mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas, bay likò ale di dademe dad to du yé manla na kenen satu tugad Dwata.

22

I fléd gablà di klak di ksong
(Luk 14:15-24)

1 Na lê talù Dyisas fagu di fléd, manan,
2 "I Kagot Dwata di langit salngad di satu harì mimò fista di ksong i ngàan lagi.
3 Dekan dad snaligan du nngéla dad to nlakan, bay là mayè ale.
4 Na kafnge ayé, ta lêan dek dademe dad snaligan, manan di dale, 'Tooyu tulen di dale na ta gatlagad i bong knaan. Ta ftatêgu i dad malbang safìgu na lê man i dad ngà safì ta fabùgu. Ta gatlagad i kdee. Tooyu ale fagin gadini.'
5 Bay là falningela i dad snaligan ani, na baling ale mdà. I satu salu di tanàan, na i satu di tindan.
6 Na i dademe, kanfèla dad snaligan, na fatdukla ale, na fnatila ale.
7 Na too malbut i harì ani. Dekan dad sundalun fmati dad to ani, na mtam i syudad gumnèla.
8 Na kafnge ayé, ta manan di dad snaligan, 'Ta gatlagad i knaan di ksong ani, bay i dad to munagu nlak, là gten ale magin.
9 Gatù gamu di dad dalan, na nlakyu i kdee dad to teenyu.'
10 Yé duenam man, ta mdà dad snaligan ani, na salu ale di dad dalan du santifunla i kdee teenla, balù fye to ku demen sasè to, na ta fnò to i gumnè gufista.
11 Na ta fusuk i harì du dnawatan i dad to salu déé, bay nun teenan satu to là lamsakan klaweh di ksong.
12 Na manan, 'E flanek, dét kibò kagfusukam dini du là lamsak ge klaweh di ksong?' Na là gtalù i to ayé.
13 Na tlo harì i dad snaligan, manan, 'Bnakusyu dad sigal na dad blì i to ani, na batyu kenen ditù di lwà di gukmifuhan, dunan di gumngel dad to na gukminggat i kifanla.'
14 Na fannge Dyisas i flédan, manan, "Dee dad to nlak, bay là dee i mgalék."

I salek gablà di bayad i buhis
(Mark 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Na kafnge ayé, lamwà dad Farisi du santulenla i kfagula kamfè ku Dyisas fagu di ksalekla kenen.
16 Dekla dademe dad to galla tdò na lê man dademe dad to gal msen ku Hérod. Na i dad to dekla ayé, yé manla di ku Dyisas, "E Sér, ge satu to too gsalig, na too ti glut i katdòam i dalan Dwata. Là fkaham di nawam i man dad to di ge du là sa mabtas di ge ku dét i glalla.
17 Dét i fandamam? Fakay kè di uldin Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad i buhis di ku Sisar, i gumdatah di Roma, ku demen là?"
18 Bay gadè Dyisas i sasè fandamla, taman manan, "Gamu dad to flingu. Kan ku lnimanyu agu?
19 Fiteyu do i satu filak galyu bayad i buhis di Roma." Na mwè ale satu filak na fitela ku Dyisas.
20 Na snalekan ale, manan, "Simto i to teenyu di filak ani, na simto mfun dagit i ta gsulat dini?"
21 Na tmimel ale, manla, "Ku Sisar." Na manan di dale, "Ku dét i nfun Sisar, bléyu ku Sisar, na ku dét i nfun Dwata, blêyu di Dwata."
22 Na kantola linge i timelan ayé, too ale tikeng. Na yé duenam man, tnagakla kenen na ta mdà ale.

I salek gablà di kték mdà di fati
(Mark 12:18-27; Luk 20:27-40)

23 Na di du ayé, nun dad Sadusi salu di ku Dyisas. (Dale i dad to man dun na landè mték di fati.)
24 Na smalek ale, manla, "E Sér, di munan, smulat Mosis, na yé flaun ku nun lagi mati bay landè ngàla, là fakay ku là nwè twalin lagi i libun ayé du fye nun tubad i twegen.
25 Na di munan kun, nun fitu lagi saflanek. Mwè yaan i twege, bay mati na landè ngàla. Na yé duenam man, lê nwè i twalin.
26 Salngad ayé i lê mkel di twalin ayé na di galwen na sngé kel di sangal twali.
27 Na kafnge ayé, ta mati i libun ayé.
28 Ani i snalekmi. Di kték i dad mati, simto i too yaan i libun ayé di fitu lagi saflanek?"
29 Na tmimel Dyisas, manan, "Too gsalà i fandamyu du là gadèyu i Tnalù Dwata na i kaltulusan.
30 Ku ta mték i dad mati kadang di fulé du, ta landè swè yaan, balù lagi ku demen libun. Bay yé ta kagkahla salngad ale di dad kasaligan di langit.
31 Na gablà di kték i dad mati, sawe là lmenyu masa man Dwata ani di gamu,
32 'Do i Dwata fnangamfù Abraham, Isaak na Dyékob.' Na yé kayèan man dini kenen Dwata fnangamfù i dad to mlawil fa, ise ku i dad mati."

33 Na kanto linge i kdee dad to ayé, too ale
tikeng di katdòan.

I too mabtas uldin Dwata
(Mark 12:28-34; Luk 10:25-28)

34 Na kafnge ayé, ta stifun dad Farisi du ta
lingela na ta là gtalù i dad Sadusi du mdà di
dad timel Dyisas.
35 Na nun satu di dale i too gmadè dad
uldin Dwata. Tnilewan Dyisas fagu di salek,
manan,
36 "E Sér, di kdee dad uldin Dwata, nè i too
mabtas dé?"
37 Na tmimel Dyisas, manan, " 'Kan-
bongyu nawa i Amuyu Dwata mdà di
nawayu, na di fandamyu, na di kaglabatyu.'
38 Ani i too mdatah na too mabtas di kdee
uldin Dwata.
39 Na i gamtadol uldin too mabtas, nun
gusalngadan di muna, na dunan ani, 'Kan-
bongyu nawa i dademe to salngad kalbong
nawayu i gamu kto.'
40 I lwe uldin ani, yé gumdà i kdee dademe
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na lê man
dademe dad tdò i dad tugad Dwata."

I salek gablà di Mgalék Dwata
(Mark 12:35-37; Luk 20:41-44)

41 Na di tlabo stifun i dad Farisi, snalek
Dyisas ale, manan,
42 "Dét i fandamyu gablà di Mgalék
Dwata? Simto gutambulan?" Na tmimel
ale, manla, "Kenen i Bel Dabid."
43 Na manan di dale, "Ku gambet ayé, kan
ku nalak Tulus Dwata Dabid tamlo di kenen
'Amu'? Ani i manan di munan,
44 'Man Dwata di Amugu, "Sudeng ge gsen
di kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge,
kel di kafkahgu i dad to muteh ge
nawa di dungan falel blìam.' "
45 Ku yé katlo Dabid di Mgalék Dwata, 'Amu,'
kan ku yé katloyu kenen Bel Dabid?"
46 Na landè gamtimel, na mdà di du ayé, ta
landè lê mlas smalek kenen.

23

I kafngewe Dyisas gablà di dad to tamdò
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na lê man
dad Farisi
(Mark 12:38-39; Luk 11:43,46; 20:45-46)

1 Na kafnge ayé, talù Dyisas di mlabung
dad to, na lê man di dad to galan tdò,
manan,
2 "I dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis na lê man dad Farisi, dale i nun
glal mubad i dad uldin Dwata.
3 Yé duenam man, là fakay ku là nimenyu
i kdee dad uldinla. Bay, nangyu ganbet dad
nimòla du là maslalò i nimòla di dad tdòla.
4 Salngad ku nun blat ftiangla di dad to,
bay là ti tnabengla ale mebe, balù tukay.
5 Toola falbang dad gufkahla i gusmu-
latla Tnalù Dwata galla batang di ulula na
di sigalla. Na ftahàla i fayolla di kilil i
klawehla. Yé duenla mimò i kdee ani du lola
fite di dad to.
6 Na yé kayèla ku nafè i dad to ale fagu
di kafsudengla dale di gusudeng i dad to
mdatah di dad fista na di dad gumnè gal
gustifun i dad to.
7 Na yé toola kanbayan ku nafè i dad to ale
di fadyan, na ku yé katlo dale 'Sér.'
8 Bay là fakay ku yé katlo dad to gamu,
'Sér,' du saflanek gamu na lo satu i Tamdò
gamu.
9 Na là fakay ku yé katloyu di dademe to
'Mà,' du lo satu Màyu, dunan i mnè di tah
langit.
10 Na lê là fakay ku yé katlo dad to gamu,
'Amu,' du lo satu Amuyu, dunan i Mgalék
Dwata.
11 Yé too mdatah di kdeeyu, dunan i to
fafasak di gamu.
12 Ku simto fdatah i kton, yé baling
mdanà, na ku simto fdanà i kton, yé baling
mdatah."

I kngak Dyisas i kaflingu
(Mark 12:40; Luk 11:39-42,44,52; 20:47)

13 Na man Dyisas, "Magakdo gamu, dad to
gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis
na dad Farisi. Too gamu falnayam mdà di
kaflinguyu. Nsangyu i dalan dad to fusuk di
Kagot Dwata di langit. Là mayè gamu fusuk
na ku simto i mayè, là ti falohyu dun.
14 (Magakdo gamu, dad to tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi
du too gamu flingu. Lnumìyu dad libun
balu du fye gwèyu dad knunla, na flingu
gamu mimò fye fagu di tahà dasalyu. Na
yé duenam man, too ti sasè i kaflayamyu
kadang.)
15 Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi.
Too gamu falnayam mdà di kaflinguyu. Gal
gamu magu di tah tanà na di talà i mahin
du fye gamgebe gamu to. Bay ku ta nun
gebeyu, matnù fa i ksasèan di gamu, na
midul i kagtenan salu ditù di lanaw lifoh.
16 Magakdo gamu, du salngad gamu di to
butè gal malak i dademe to. Ani tdòyu, 'Ku
nun to samdagè, na yé kbagal i sdagèan i
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, balù
ku là dnohòan dun. Bay ku yé kbagal i
sdagèan i blawen di lam i Bong Gumnè ayé,
là fakay ku là dnohòan dun.'
17 Salngad gamu di to butè, na landè
kaglabatyu. Dét i mabtas, i blawen, ku de-
men i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
gumdà i blawen matfing?
18 Na ani i lêyu tdò, 'Ku nun to samdagè
na yé kbagal i sdagèan i gudamsù, balù ku
là dnohòan dun. Bay ku yé kbagal i sdagèan
i blé ta mlasà di tah i gudamsù ayé, là fakay
ku là dnohòan dun.'

19 Too gamu butè. Dét i mabtas, i blé mlasà
di tah i gudamsù, ku demen i gudamsù
gumdàan matfing i blé ayé?
20 Na yé duenam man, ku simto samdagè
fagu di gudamsù, ise ku lo yé fakufan i
gudamsù, bay lê man i kdee mlasà di tahan.
21 Na ku simto samdagè fagu di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, ise ku lo yé
fakufan i Bong Gumnè ayé, bay lê man i
Dwata mnè di laman.
22 Na ku simto samdagè na yé kbagal
sdagèan i langit, lêan fakuf i trunu Dwata na
lê man i Dwata sudeng di tahan.
23 "Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi.
Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu.
Gal gamu mlé gasfalò di Dwata mdà di mal-
nak bol utenyu, bay ta tnagakyu i katluh
na i kakdo na i kagsalig. Fye moon ku too
gamu tluh, na ku fulung gamu kamdo, na ku
gsalig gamu, na lê gamu fadlug di kabléyu di
Dwata.
24 Salngad gamu di to butè gal malak i
dademe to. Yé guflingen-gu i nimòyu di satu
to ku tnafisan i dad lifat di ninuman, bay
flohan i bong lmanaf dnagit kamél.
25 Magakdo gamu, dad to tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi.
Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu.
Galyu nalob i basù na fligo di kililan, bay
ditù di laman, sana kagsikan, du too gamu
lmumì na lom gamu.
26 Too gamu butè, dad Farisi. Yé fye
nimòyu, funayu nalob lam i basù na i fligo,
na fagu déé lê mlaneb i kililan.
27 "Magakdo gamu dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi.
Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu.
Salngad gamu i fantyun gutmusuk i lungun
na fninturala bukay du too fye baweh mite
dun di lwà, bay ditù di lam fnò tulan i dad to
mati na i kdee ta balok.
28 Na salngad ayé i gamu, du di kite i dad
to gamu, too gamu tluh, bay ditù di lam i
nawayu too bong i kaflinguyu na too gamu
gamsalà.

Falnayam Dwata i dad flingu
(Luk 11:47-51)

29 "Magakdo gamu dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi.
Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu.
Yé galyu nimò fandakyu ilè gulambang i
dad tugad Dwata, na nkasyu dad lbang i dad
muna to too tluh.
30 Na ani galyu man, 'Ku lo gami gasal-
ngan moon di dad gutambulto ayé, là sa
magin gami fmati dad tugad Dwata.'
31 Na fagu di manyu ayé, nfunyu na gamu
bel i dad to manò dad tugad Dwata.
32 Na yé duenam man, fadlugyu snikof i ta
tanbù dad gutambulyu.
33 "Salngad gamu dad ulad du yé gutam-
bulyu di dad ulad. Yé man nawayu kè ku
gaganyu niwas i lanaw lifoh?
34 Yé duenam man, dekgu gadéé di gamu
i dad tugad Dwata na dad to too fulung
na dad to tamdò. Nun dademe di dale,
balingyu fnatak di krus, ku demen fnatiyu
ale. I dademe, balingyu ale nfas di dad
gumnè galyu gustifun, na dluhyu ale balù
nè gusalula milah.
35 Na fagu déé, falnayam Dwata gamu du
gagin gamu di galla kfafati i kdee dad to
landè gumaslen, mdà di ku Abél na kel di ku
Sakaraya, i ngà Barakaya, dunan i bnanòla
di bleng i gudamsù na i gumangamfù di
Dwata.
36 Na too glut i man-gu di gamu ani, i
kaflayam Dwata i dad to di mdu ani too ti
gdohò kadang di fulé du."

I kalbong nawa Dyisas di dad to di syu-
dad Dyérusalém
(Luk 13:34-35)

37 "E, dad to di Dyérusalém, gamu i gal
fmati dad tugad Dwata, na mdak batu i dad
to dek Dwata salu di gamu. Ta dee dulêgu
nan mayè samtifun gamu gambet i anuk
mliton du lanfanan i dad ngàan. Bay là ti
mayè gamu.
38 Bay neyeyu du ta fan bayà Dwata di
gamu i banweyu ani,
39 na silangyu agu lê teen ku ta kel i bang
kmanyu dun, 'Magdayen i To salu dini di
dagit Dwata.' "

24

Fala tulen Dyisas i kalmo Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata
(Mark 13:1-2; Luk 21:5-6)

1 Na lamwà Dyisas di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata, na di kdàan, i dad to
galan tdò fdadong ale na tdòla di kenen i dad
gumnè glam di Bong Gumnè ayé.
2 Bay manan di dale, "Fye du teenyu kdee
ani. Too glut i man-gu di gamu, nun du kel
kadang, landè batu gtagak di guglakatan du
sdulê malbà i kdeen."

I kasfati na dad kaflayam
(Mark 13:3-13; Luk 21:7-19)

3 Na fles Dyisas di Bulul Olib, na sudeng
déé. Na fdadong dad to galan tdò di landè
dademe to lminge dun, manla, "Begam
tulen gami ku kilen kagdohò i manam ayé,
na ku dét mkel gugmadèmi kasfulêam na
gusen i banwe."
4 Na tmimel Dyisas, manan, "Too gamu
fgeye du fye là mafgaw gamu.
5 Du bong dee dad to kel kadang di fulé du,
na tamdò ale fagu di dagitgu, 'Do sa Krayst,
dunan i Mgalék Dwata,' na fagu déé, dee dad
to mafgaw.

6 Nun lingeyu dad kasfati ta kel, na
lingeyu i dad santulen gablà di dademe dad
kasfati fan kel, bay nang gamu likò. Là
fakay ku là funa kel i kdee ayé, bay balù ku
ta gdohò ayé, ise ku yé i ta gusenan.
7 Sfati dad sahal to, na lê man dad mal-
bang banwe. Na mkel i kbitil na dad linol
di dee dad banwe.
8 Bay i kdee ayé lo katbù i dad ilè na ta fan
mkel i gusenan salngad di libun maltien ta
tamduk i tienan du fan sut i ngàan.
9 "Kafnge ayé, kanfè dad to gamu, na
nebela gamu di dad to mukum du fal-
nayamla gamu na fnatila gamu. Na i dad to
di kdee dad banwe, knangla gamu nawa du
mdà di ksasatuyu di do.
10 Na di dad du ayé, nun dee dad to kmagol
i kaftoola di Dwata. Na dademe, sakal ale,
na snang ale nawa.
11 Na lê nun dee dad to flingu tmugad i
Tnalù Dwata na dee dad to mafgaw.
12 Du ta matnù i kdee dad sasè, yé duenam
man, dee dad to, ta tno i kakdola.
13 Bay ku simto i gamtayud kel di gusenan
galwà kenen.
14 Na funa gatdò i Fye Tulen gablà di Kagot
Dwata du fye magtulen i kdee dad to di kdee
dad banwe, na yé klon kel i gusenan.

I sasè kalnikò
(Mark 13:14-23; Luk 21:20-24)

15 "Na nun teenyu too sasè kalnikò gam-
falmo tadag di Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata, dunan i ta fala man Dwata fagu
di ku Danyél, i satu tugadan di munan. Ku
simto masa ani, fye ku toon fan-glabat di
fandaman.
16 Na ku teenyu ayé, fye ku milah i kdee
dad to di Dyudiya ditù di dad bulul.
17 Na ku nun to ditù di tah ataf i gumnèan,
fye ku ta nang kenen lê tufa du mwè i dad
knunan.
18 Na ku nun to ditù di dnarun, fye ku ta
nang mulê du mwè i saulan tahà sigal.
19 Di du ayé, magakdo i dad libun maltien,
na dad libun ftutù ngà.
20 Taman, too gamu dmasal du fye là ke-
lan di bang ksasè i tanà ku demen di Du
Kaftud.
21 Balù dét ksasè i dad mkel mdà di ka-
gatbù i klamang banwe sngé kel di mdu ani,
là gasalngadan i ksasè i mkel ani.
22 Bay fanfukal Dwata i bang ayé, du
ku là fanfukalan dun, ta landè nan gdè to
mlawil di tah tanà. Yé duenan famfukal
dun du mdà di kalbong nawan di dad to ta
mgalékan.
23 "Na di dad du ayé, ku nun to man
di gamu, 'Neyeyu, ta dini Krayst, i Mgalék
Dwata,' ku demen manan, 'Ta ditù' nangyu
fantoo.
24 Du msut dee dad to flingu, na manla
dale kun Mgalék Dwata, blaam ise. Na yé
man dademe na dale kun i dademe dad
tugad Dwata, blaam ise. Na mimò ale dad
gamtikeng du fan-gawla i dad to, balù i dad
to ta mgalék Dwata ku gagan, bay là.
25 Ani nangyu glifet, ta falagu tulen di
gamu i kdee ani di laman là mkel.
26 "Na yé duenam man, ku nun to man di
gamu, 'Ta ditù kenen di banwe landè to mnè
ditù,' nang gamu gatù. Na ku nun man di
gamu, 'Ta dini kenen di lam snifil,' nangyu
fantoo.
27 I kakel Ngà To, salngad di silà mkal mdà
di gusut i du kel di gusdafan.
28 Na yé satu guflingen-gu dun, ku nè
gumlasà i mati, déé gustifun i dad wak du
knaanla*.

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas
(Mark 13:24-27; Luk 21:25-28)

29 "Na kafnge i bong klimah ayé, tin tadè
kmifuh i du, na ta là mneng i bulen. Na
mtatek dad blatik mdà di langit, na gasyat
i kdee dad mnè di langit.
30 Na yé klon msut di langit ilè i kasfulê
Ngà To, na sdulê mngel i kdee bung to di
tah tanà. Na teenla Ngà To kel fagin di dad
labun, na too kenen maltulus na mneng.
31 Na salngan di bong uni few dekan i dad
kasaliganan gatù di kdee sahal banwe di tah
tanà, balù nè gusablàla, du santifunla i dad
to ta mgalék Dwata.

I fléd gablà di kayu dnagit fig
(Mark 13:28-31; Luk 21:29-33)

32 "Ganbetyu nan i tdògu ani mdà di kayu
fig. Ku tmubad i kayu ani na lê dmoon, yé
gugmadèyu dun na ta fan kel i minit du.
33 Gambet ayé, ku ta teenyu ta kel dad ta
falagu tulen di gamu, yé gugmadèyu dun na
too mdadong nan i kakel Ngà To.
34 Too glut i man-gu di gamu ani. Là sa
sdulê mati kdee dad to di bang ani. Silang
ale mati ku ta gdohò i kdee dad tulen-gu.
35 Matlas i langit na tanà, bay i Tnalùgu là
matlasan kel di landè sen.

Landè gmadè i du kasfulêan
(Mark 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

36 "Landè gmadè i du na i bang kasfulêgu,
balù i dad kasaligan di langit, ku demen i
Ngà Dwata. Bay lo yé gmadè dun Mà.
37 I mkel di dad to di bang kasfulê i dnagit
Ngà To, salngad di ta mkel di dad to di du
Nowa di munan.
38 Di laman là kel i dunuk, lo yé nimò i
dad to kmaan na minum. I dad lagi, mwè

* **24:28** 24:28 Kayèan man ku ta sdulê gdohò i dad ilè i kasfulê Dyisas, yé ta dun samfulê.

ale yaan, na dad libun, nwèla ale yaan kel di
kfusuk Nowa di bong aweng.
39 Na là ti gadèla ku dét i fan mkel. Galì ale
tamwan ta kel i bong dunuk na tangalan ale.
Gambet ayé kagkahan ku ta samfulê i Ngà
To.
40 Nun lwe lagi di dnaru. Nwè i satu na
tagak i satu.
41 Nun lwe libun gmiling. Nwè i satu na
tagak i satu.
42 Yé duenam man, too gamu fgeye du là
ti gadèyu ku dét i du kasfulê i Amuyu.
43 Fan-glabatyu ani di fandamyu. Ku gadè
i to mfun gumnè i bang i to tmaku kel di lam
i kifuh, too kenen fgeye moon fye là gfusuk
i to tmaku.
44 Yé duenam man, too gamu fgeye, du
do, i dnagit Ngà To, yé kasfulêgu di du i là
kfatanyu do.

I dad lwe snalig fatan kasfulê i amula
(Luk 12:41-48)

45 "Simto kè snalig too fduf na too fulung?
Dunan i snalig gufagot i amun kdee dademe
dad snaligan du fye nalelan dale i knaanla
ku ta kel i bang.
46 Too fye nawa i snalig ku ta kel i amun,
na teenan kenen talbahò.
47 Too glut man-gu di gamu, i snalig ani,
kenen gufagot i amun i kdee knunan.
48 Bay kaflingenta dun, ku sasè balu i
snalig ani, na manan di kton, 'Tay kléét i
amugu,'
49 na balingan fatduk i dademen dad
snalig, na lo tadè kmaan na minum di safed
i dad to flangal, ani mkel di kenen.
50 Yé kakel i amun di du i là kfatanan,
dunan bang i làan lyalo† dun.
51 Na ani kibò i amun kenen, toon kenen
falnayam, du fnèan kenen di safed i dad to
flingu, dunan di gumngel na gukminggat i
kifanla."

25

I fled gablà di dad sfalò sawang libun

1 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Di fulé du
kadang, yé gusalngad i Kagot Dwata di sfalò
sawang libun mebe dad salòla du snitongla
i lagi sansong.
2 I lime libun, là fulung ale. Bay i lime,
fulung ale.
3 I dad là fulung, nebela salòla, bay là
fatlagad ale tnù i fngalola.
4 Bay dad libun too fulung, nebela dad
salòla, na lê ale fatlagad tnù i fngalola.
5 Léét kel i lagi sansong, na yé duenam
man, ta gfilot ale, na fles ale gkudang.
6 Na kanto ta tngà butang, nun lin-
gela tamlo, manan, 'Ta déé i lagi sansong.
Lamwà gamu, na snitongyu.'
7 Na mukat i kdee dad sawang libun ani,
na fatlagadla dad salòla.
8 Na talù dad libun là fulung di dad libun
fulung, manla, 'Banléyu gami fngalo du ta
fan mati dad salòmi.'
9 Bay tmimel ale, manla, 'Landè kibò du
keng kulang i gami ku banlémi gamu. Bay
mdà gamu mngabal gumayadyu fngalo.'
10 Na yé duenam man, ta mdà ale. Na
di lamla ditù, ta kel i lagi sansong, na ta
magin dad libun ta gatlagad salu di ksong.
Na kanto ale fusuk déé, ta tmakab i lagi
sansong.
11 Na di là mlo, ta lê kel i lime libun là
gatlagad, manla, 'E Sér, begam nukà gami i
takab.'
12 Bay tmimel kenen, manan, 'Là ti dilèta
gamu.' "
13 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Yé due-
nam man, too gamu fatlagad du là sa gadèyu
i du ku demen i bang kasfulêgu."

I fled gablà di dad tlu snalig
(Luk 19:11-27)

14 Na lê talù Dyisas, manan, "Di fulé du
kadang, yé gusalngad i Kagot Dwata di satu
lagi mdà magu. Na di laman là mdà, fatlon
dad snaligan du fagotan dale i dad knunan.
15 Yé blén di satu, lime libu filak, na ye
blén di galwen lwe libu, na di gatlun mlibu.
Yé gufdàan mlé dale di kagsalig dale magot
filak. Na kafnge ayé, ta mdà kenen.
16 I snalig fnagotan lime libu, gasil mdà
dmagang, na yé untungan lê man lime libu.
17 Na lê salngad ayé i snalig fnagotan lwe
libu, fagu di kdagangan, yé untungan lê lwe
libu.
18 Bay i snalig fnagotan mlibu, mdà ke-
nen, makol di tanà, na lbangan i filak ta
fagot i amun dun.
19 "Na kanto mlo, ta mulê i amula du
situng ale.
20 Na i snaligan fnagotan lime libu, neben
i lime libu untung i ta nimòan, na manan
di amun, 'Sér, yé fagotam do lime libu, na
neyem, yé untungan lê lime libu.'
21 Na tmimel i amun, manan, 'Too fye
nimòam. Too ge fye na gsalig. Du gsalig ge
di tukay nimò, falbonggu i fagotta ge. Fusuk
ge dini, na magin ge di klehewgu.'
22 Na lê kel i snalig fnagotan lwe libu,
na manan, 'Sér, yé fagotam do lwe libu, na
neyem, yé untungan lê lwe libu.'
23 Na tmimel i amun, manan, 'Too fye
nimòam. Too ge fye na gsalig. Du gsalig ge
di tukay nimò, falbonggu i fagotta ge. Fusuk
ge dini, na magin ge di klehewgu.'
24 Na kafnge ayé, ta kel i snalig fnagotan
mlibu, na manan, 'Sér, gadègu na too ge labè.
Galam nwè i ise ge nfun, na kantum i ise ge
fele.

† **24:50** 24:50 Ku demen twan.

25 Yé duenam man, likò agu na balinggu
lbang i filakam di lam i tanà. Neyem, ani
filakam.'
26 Na talù i amun di kenen, manan, 'Too
ge sasè, na too ge malweh. Ta gadèam sa na
too agu labè na galgu nwè i ise do nfun, na
kantugu i ise do fele.
27 Na kan ku là fngàam i filakgu di bangku
du fye di kulêgu, ta nun ngàan.
28 Nwèyu i filak di kenen, na lêyu blé di to
snalig i ta nun sfalò libu.
29 Du ku simto i fulung magot i ta nfunan,
lê tananù glukas fa di kalnidùan. Bay ku
simto là fulung magot i tukay nfunan, lê
nwè di kenen.
30 Na batyu i snalig landè gukel ayé ditù
di gukmifuhan di lwà na déé gumngelan na
gukminggat kifanan.' "

I kukum Dyisas di kasfulêan

31 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Ku sam-
fulê i Ngà To di bong kdatahan, magin i kdee
dad kasaligan, sudeng di trunun du kenen i
Harì.
32 Na i dad to mdà di kdee dad banwe,
santifunan ale di kanfen, na sansahalan i
dad to salngad di nimò i to mifat bilibili du
fahalan i dad bilibili di dad kambing.
33 I dad bilibili, kahan gsen di kwananan.
Bay i dad kambing, kahan gsen di bibengan.
34 Na talù i Harì di dad to gsen di
kwananan, manan, 'Flal gamu, du too nun
kafyeyu mdà ku Mà. Dnawatyu i kagot
tagàan gamu mdà di kagatbù i banwe.
35 Du di kbitilgu, fankaanyu agu, na di
kalinumgu, finumyu agu. Na kantogu kel di
banweyu, balù mahal to agu, fyakyu agu.
36 Kanto landè klawehgu, banlényu agu
klaweh, na di kafdasgu, nifatyu agu, na di
kablanggùgu, lnauyyu agu.'
37 Na tmimel dad to tluh ani, manla, 'Amu,
kilen i ta kitemi ge bitil na fankaanmi ge, ku
demen malinum na finummi ge?
38 Kilen i ksalum di banwemi, na balù
mahal to ge, ta fyakmi ge? Kilen i klandè
klaweham na banlémi ge?
39 Kilen i kitemi ge fandas ku demen
blanggù na lnauymi ge?'
40 Na tmimel i Harì, manan, 'Too glut i
man-gu di gamu ani, na ku dét i nimòyu
di dad flanekgu balù ku too ale mdanà to,
salngad ku di do i gumimòyu dun.'
41 Na kafnge ayé, talù i Harì di dad to gsen
di bibengan, manan, 'Fawag gamu di do, du
gablà gamu falnayam, na ditù gusaluyu di
lanaw lifoh landè sen ta tagà Dwata di ku
Satanas na lê dad snaligan.
42 Du di kbitilgu, là ti fankaanyu agu, na di
kalinumgu, là ti finumyu agu.
43 Na kantogu kel di banweyu, là ti fyakyu
agu du mahal to agu. Di klandè klawehgu,
là ti banlényu agu, na di kafdasgu, na di
kablanggùgu, là ti lnauyyu agu.'
44 Na tmimel dad to ani, manla, 'Amu,
kilen i ta kitemi ge bitil ku demen malinum
ku demen mahal to ku demen landè klaweh
ku demen nun fdas ku demen blanggù, na là
tnabengmi ge?'
45 Na tmimel i Harì, manan, 'Too glut i
man-gu di gamu ani, na ku dét i là nimòyu
di dademe dad togu too mdanà, salngad ku
là nimòyu dun di do.'
46 Na i dad to ayé, faflesan ale salu di
gumaflayamla kel di landè sen, bay i dad
to tluh, ditù gufaflesan dale di nawa landè
sen."

26

I fandamla fmati ku Dyisas
(Mark 14:1-2; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Kanto fnge Dyisas tamdò i kdee ayé gine,
ta manan di dad to galan tdò,
2 "Ta gadèyu na lo lwe butang mdà ani kel
i Du Kaglius, na do, i dnagit Ngà To, bléla agu
di kagot i dad to du fnatakla agu di krus."
3 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu
na i dad tua gal mebe i dad Dyu, stifun ale
di bong gumnè Kayafas, dunan i ulu i dad
ganlal di kafaglutla.
4 Na yé santulenla déé ku dét i fye kibòla
kamfè ku Dyisas du fafatila di landè to
gmadè dun.
5 Bay yé manla, "Nangto nimò ani di lam
i fista du keng falbut i dad to, na balingla
gumdà too smamuk."

I satu libun mkok fangbun di ulu Dyisas
(Mark 14:3-9; Dyan 12:1-8)

6 Na déé Dyisas di tukay banwe Bétani di
gumnè Simon, dunan i to nun fdas mumuh
di munan.
7 Na di lam Dyisas kmaan, nun libun
fdadong di kenen, na nun neben sabuy
malung fnò fangbun too mabtas. Kokan i
fangbun ayé di ulu Dyisas.
8 Na kanto teen dad to galan tdò, too ale
malbut, na manla, "Kan ku falmon i fang-
bun ayé?
9 Tumù fa ku fablin du too bong wèan, na
fakayan blé i wèan di dad to landè knun.
10 Bay gadè Dyisas i manla, na tmimel
kenen, manan, "Kan ku nangawyu i libun
ani? Too fye sa i nimòan di do."
11 Du gal nun dad to landè knun di
safédyu, na fakayyu ale tnabeng balù ku dét
du. Bay do, ta là mlo i knègu dini di safédyu.
12 Di kakokan i fangbun di do, falan fatla-
gad i lawehgu di lbang.
13 Too glut i man-gu di gamu ani, na balù
nè gutamdò i Fye Tulen di klamang banwe,
lêla tulen i nimò libun ani du fye gafaldamla
kenen."

I ayè Dyudas makal ku Dyisas
(Mark 14:10-11; Luk 22:3-6)

14 Na kafnge ayé, nun satu di dad sfalò
lwe to gal tdò Dyisas, yé dagitan Dyudas
Iskariyot, na salu kenen di dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu.
15 Na smalek kenen, manan, "Dét i bléyu
do ku bléɡu di gamu Dyisas?" Na mse ale tlu
falò batù di filakla du bléla ku Dyudas.
16 Na mdà di du ayé, mngabal kenen kfagu
mlé ku Dyisas di dale.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius
(Mark 14:12-21; Luk 22:7-14,21-23; Dyan 13:21-30)

17 Di tnanin du i Fista Kakaan i Fan Landè
Bulung Falnok Dun, fdadong ku Dyisas i
dad to galan tdò, na smalek ale, manla, "Nè
gumdekam gami fatlagad knaanto di Du
Kaglius?"
18 Na man Dyisas di dale, "Mdà gamu salu
di satu lagi mnè di syudad, na manyu di
kenen, 'Yé man i To Tamdò na ta kel i bangan
dmohò i kdee ta gmanan, na yé gukmaanan
kun di lam gumnèam magin dad to galan
tdò."
19 Na nimenla i man Dyisas, na fatlagadla
i knaan di Fista i Du Kaglius.
20 Na kanto kifuh, ta sudeng Dyisas na i
dad sfalò lwe to galan tdò du kmaan ale.
21 Na lamla kmaan, talù Dyisas, manan,
"Too glut i man-gu di gamu ani, nun satu di
gamu i makal do."
22 Na too mlidù nawala, na man kat satu
di kenen, "Ise do, man, Amu?"
23 Na tmimel Dyisas, manan, "I to song di
do lamnab fan di tukung, yé makal do.
24 Do, i dnagit Ngà To, mati agu salngad i ta
gsulat gablà di do. Bay magakdo i lagi makal
do du too kenen maflayam. Baling fye fa to
ayé ku là sutan."
25 Na lê talù Dyudas, dunan i makal ke-
nen, manan, "Ise do kè, Sér?" Na tmimel
Dyisas, manan, "Hee, dunan sa, ge."

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na i binu
(Mark 14:22-26; Luk 22:14-20; I Korintu 11:23-25)

26 Na lamla kmaan, nwè Dyisas fan, na
fasalamat kenen di Dwata, klon falnak dun,
na blén di dad to galan tdò, manan, "Nwèyu
ani na knaanyu. Ani lawehgu."
27 Na kafnge ayé, lêan nwè i basù nun
binu, na fasalamat kenen di Dwata, klon
mlé dun di dale, na manan, "I kdeeyu,
sansinumyu ani.
28 Ani i litèɡu falohgu du fye fnasinsya
Dwata salà i dee dad to du yé fambagal i
kasafnè Dwata di dale.
29 Na too glut i man-gu di gamu, mdà ani,
ta là lê agu minum binu ani. Silang agu lê
minum ku ta kel i du kinumgu i falami binu
di Kagot Màɡu, na gamu i dademegu.
30 Kafngela lmingag dmayen di Dwata, ta
lamwà ale, na salu ale di Bulul Olib.

I kfafgadè Dyisas gablà di kbalew Piter
(Mark 14:27-31; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

31 Na talù Dyisas di dale, manan, "Kadang
kifuh, i kdeeyu baling milah na tnagakyu
agu, du ta gsulat di Tnalù Dwata, manan,
'Fnatigu i to gal mifat dad bilibili, na mas-
balét i dad bilibilin.'
32 Bay ku ta mték agu mdà di fati, muna agu
di gamu ditù di Galili."
33 Na man Piter di ku Dyisas, "Balù ku milah
i kdee, bay do, là ti tnagakta ge."
34 Bay tmimel Dyisas, manan, "Too glut i
man-gu di ge ani na kadang kifuh, di là fa
kalmeet i anuk, ta sanam agu bnalew tlu
dulê di kmanam dun na làam agu dilè."
35 Bay too sansulit Piter i manan ayé, "Balù
ku mati agu magin ge, là ti bnalewta ge."
Na lê salngad ayé i man dademe dad to tdò
Dyisas.

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Mark 14:32-42; Luk 22:39-46)

36 Na salu Dyisas na i dad to galan tdò
di satu tanà dnagit Gétsémani. Na manan
dale, "Sudeng gamu dini du salu agu ditù du
dmasal."
37 Na faginan Piter na i lwe ngà Sébidi salu
di gudmasalan. Na too flunuh Dyisas na
mlidù i nawan.
38 Na manan di dale, "Yé kagkahgu ani ta
fan agu mati di klidùɡu. Fanak gamu dini na
too gamu fgeye magin do."
39 Na fles kenen magu, là mawagan di
dale, na tadè lamfan di tanà, na dmasal,
manan, "E Mà, ku nun kibò, begam nwè i
kaflayam fan mkel di do ani. Bay yé mgimò
i ge knayè, ise i do."
40 Na lê kenen samfulê di dale Piter, na
teenan ale gkudang. Na snalekan Piter,
manan, "Kan? Là gaganyu famgal nawayu
di kaginyu di do di là mlo?
41 Too gamu fgeye na dmasal du fye là
gamu gfisan di tilew. Du mayè i nawa, bay
gal mlungay i laweh."
42 Na lê kenen mdà du dmasal, manan, "E
Mà, ku landè kibò mwè i kaflayamgu ani,
du silang magwè ku ta gnagugu, ge knayè i
gdohò."
43 Na kafnge ayé, lê man kenen samfulê di
dale na ta lêan ale teen kudang, du too ale
malkudang.
44 Na lê man kenen mdà dmasal di gatlun
dulê, na lê salngad i dasalan.
45 Na kafngen dmasal di gatlun dulê, sam-
fulê kenen di dad to galan tdò, na manan,
"Kan, sana kakudangyu na sana kaftudyu?
Neyeyu du ta kel nan i bang, na do i dnagit

Ngà To, nakalla na bléla agu di kagot i dad to gamsalà.
46 Mték gamu du mdà ato. Ta mdadong i to makal do di fati.”

I kakfè ku Dyisas
(Mark 14:43-50; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12)

47 Na di lam Dyisas talù, ta kel Dyudas, satu di dad sfalò lwe to galan tdò. Na dee dad to magin di kenen dek dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i dad Dyu. Na mebe ale sundang na bunal.
48 Na i to makal ayé, ta falan tulen dale ku dét ilè fgadè dale ku simto Dyisas. Ani ta falan man, “I to nalakgu di bawehan, yé dunan. Kenen i kanfèyu.”
49 Na fdadong Dyudas di ku Dyisas, manan, “E Amu, fye kifuh,” na ta nalakan i bawehan.
50 Na talù Dyisas, manan, “Leg, fa-baltikam nimò i knayèam.”
Na kafnge ayé, ta fdadong i dademe magin ku Dyudas, na nagotla Dyisas du kanfèla kenen.
51 Na satu di dad to magin di ku Dyisas, nwèan sundangan, na tnibehan fasak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek bali klingen.
52 Na man Dyisas di to ayé, “Tusukam di lumàan i sundangam, du ku simto gmamit tek, lê mati di tek.
53 Là kè gadèam dun na fakay agu ftabeng di ku Mà fye dekan gadini dee libu dad kasaliganan tmabeng do?
54 Bay ku yé nimògu, là ti gdohò i ta gsulat di Tnalù Dwata gablà di kfatigu.”
55 Na kafnge ayé, talù Dyisas di kdee dad to ayé, manan, “Kan, to tmaku agu kè du mebe gamu sundang na bunal di kakfèyu do? Kat dugu sudeng na tamdò déé di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na là sa kanfèyu agu.
56 Bay yé duenan kel ani du fye gdohò i ta gsulat i dad tugad Dwata.” Na kafnge ayé, i kdee dad to galan tdò, tnagakla kenen na mdà ale milah.

I ksalek dademe ganlal kenen
(Mark 14:53-65; Luk 22:54-55,63-71; Dyan 18:13-14,19-24)

57 Mdà i dad to kamfè ku Dyisas, nebela kenen salu di gumnè Kayafas, ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na ta stifun déé i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu.
58 Na lê lmalò Piter, bay kibò kenen fawag kel di nasel gumnè Kayafas. Fusuk kenen déé na sudeng di saféd i dad to mantay du fye gadèan ku dét i mkel.
59 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na kdee dademe dad ganlal, too ale meye kfagu gutadagla tmifù na fafati ku Dyisas.
60 Bay landè teenla salàan, bay du nun dad to tmulen kéng gablà di kenen. Na di gusenan, nun lwe to fdadong,
61 na manla, “Yé man i to ani, ‘Lanbàgu i Gumnè Gumangamfù di Dwata, na lêgu ftadag di lam i tlu du.’ ”
62 Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, ta tadag kenen, na snalekan Dyisas, manan, “Landè timelam kè? Dét i duenla talù gambet ani gablà di ge?”
63 Bay là talù Dyisas balù ku landè salàan. Mdà ayé, lê smalek i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na manan di ku Dyisas, “Fagu di dagit i too mdatah Dwata, samdagè ge na tulenam gami ku ge i Mgalék Dwata, dunan i Ngàan.”
64 Na tmimel Dyisas, manan, “Dunan i manam. Na man-gu di gamu, di fulé du kadang teenyu agu, dunan i dnagit Ngà To, na sudeng agu di kwanan i Dwata too maltulus, na kel agu mdà di langit fagin di dad labun.”
65 Bay knasê i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu i kenen saul du too sè kalbutan, na manan di dad to, “Nladan i kdatah Dwata! Ta landè kamuto smalek i dademe dad to gablà di kenen du ta lingeyu i sasè manan.
66 Dét i fandamyu gamu?” Na yé timel i dad to, manla, “Gablà kenen fnati.”
67 Na kafnge ayé, dnulàla i bawehan, na snuntukla kenen. Nun dademe tamfiling kenen,
68 na manla, “Ku ge Mgalék Dwata, tansabam ku simto tamfiling ge.”

I kbalew Piter
(Mark 14:66-72; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18,25-27)

69 Na sana ksudeng Piter di nasel. Na nun libun fasak salu di kenen, manan, “Ge sa i satu to gal magin di ku Dyisas mdà di Galili.”
70 Bay malew Piter di kdeela déé, manan, “Là gadègu i manam ayé.”
71 Na salu Piter gatù di bà takab. Na lê nun satu libun fasak mite kenen, na manan di dad to déé, “I to ani, lê kenen magin di ku Dyisas mdà di Nasarét.”
72 Bay lê malew Piter, na samdagè kenen, manan, “Là dilègu i lagi ayé.”
73 Na di là mlo, i dad to tadag déé, fdadong ale di ku Piter, manla, “Dunan sa, ge satu di dale du dilèmi talùam.”
74 Baling kenen samdagè, manan, “Falnayam Dwata agu ku tmulen agu kéng. Là dilègu i lagi ayé.” Na ta kalmeet i anuk.
75 Na gafaldam Piter i ta man Dyisas di kenen, “Di là fa kalmeet i anuk, ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun làam agu dilè.” Na yé duenam man, ta lamwà kenen na too ti mngel.

27

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Mark 15:1; Luk 23:1-2; Dyan 18:28-32)

1 Kanto flafus, i kdee dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i
dad Dyu, yé fnaleh nawala fafatila Dyisas.
2 Na bnakusla kenen, na nebela ditù di
ku Pilato, dunan i gubirnador, du bléla di
kagotan.

I kfati Dyudas
(Dad Nimò 1:18-19)

3 Na Dyudas, dunan i makal ku Dyisas,
kanton gadè na ta nukumla Dyisas di fati,
gsal kenen, na fulêan i tlu falò batù filak di
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na di dad
tua gal mebe i dad Dyu.
4 Manan di dale, "Ta gamsalà agu du ta
nakalgu i to landè salà." Bay tmimel ale,
manla, "Landè labetmi déé. Ge i gmadè
ayé."
5 Na bat Dyudas i filak ayé di lam i Gumnè
Gumangamfù di Dwata klon mdà. Na di
kdàan, ta fles mikat lial.
6 Na dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, nu-
lutla filak ayé, na manla, "Là fakay ku tnùto
i filak ani di filak galto busek di Gumnè
Gumangamfù di Dwata, du i filak ani bayad
lawil i satu to."
7 Na yé duenam man, yé fnaleh nawala yé
gukmamula i filak ani bayadla tanà gal gu-
makol i dad to mimò kulang du fye nun gu-
lambangla dad to mdà di dad mahal banwe
ku déé gumatila di Dyérusalém.
8 Na yé duenam man, yé dagit i tanà ayé
kel di du ani, dunan, "I tanà bnayad litè."
9 Na fagu déé gdohò i man Dyérimaya, i
satu tugad i Dwata di munan,
"Nwèla i tlu falò batù filak, dunan i btas
kayè blé dad to bel Israél di kbayadla
kenen.
10 Na yé gukmamula dun bayadla tanà gal
gumakol i dad to mimò kulang, du yé
dek i Amugu di do."

I ksalek Pilato di ku Dyisas
(Mark 15:2-5; Luk 23:3-5; Dyan 18:33-38)

11 Na kantola nebe Dyisas salu di gubir-
nador, tadag kenen di munan, na snalek Pi-
lato kenen, manan, "Ge kè Harì i dad Dyu?"
Na tmimel Dyisas, manan, "Ta manam sa."
12 Na dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na
dad tua gal mebe i dad Dyu, tnifùla Dyisas,
bay là tmimelan.
13 Na smalek Pilato, manan, "Là lingem i
kdee sasè manla ayé gablà di ge?"
14 Bay là tmimel Dyisas balù dét tifùla dun.
Na yé duenam man, too tngah i gubirnador
ayé.

I kafalwà ku Barabas na i kafaflayamla
ku Dyisas
(Mark 15:6-15; Luk 23:13-25; Dyan 18:39—19:16)

15 Na yé gal nimò Pilato di fista falwàan
satu to di blanggù. Ku simto knayè i kdee
dad to, yé falwàan.
16 Na di bang ayé, nun satu to di blanggù
too gadè i kdee dad to, yé dagitan Barabas.
17 Na yé duenam man, kanto stifun i kdee
dad to, snalek Pilato ale, manan, "Simto
knayèyu falwàgu, Barabas ku demen Dyisas,
i dnagit Krayst?"
18 Yé duenan smalek dad to du ta gadèan
na yé duen i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu mlé ku Dyisas di kagot Pilato du mafè
nawala ku Dyisas.
19 Na di ksudeng Pilato di gusudeng i to
mukum, nun sulat febe yaanan di kenen,
manan, "Nang ge lmabet di to ayé du landè
salàan. Balbutang too agu maflayam di kak-
nagu kenen."
20 Bay dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na
dad tua gal mebe i dad Dyu, banlétla i dad
to du fye yé fnila falwà Barabas na fafatila
Dyisas.
21 Na lê smalek i gubirnador, manan,
"Simto di lwe ani kayèyu falwàgu?" Na
tmimel ale, manla, "Barabas."
22 Na smalek Pilato, manan, "Dét i fye
kibògu ku Dyisas, i dnagit Krayst?" Na
tmimel i kdeela, manla, "Fnatakam di krus."
23 Na smalek Pilato, manan, "Kan? Dét i
salàan?" Bay baling matnù kakitla, manla,
"Fnatakam kenen di krus."
24 Na gadè Pilato na landè kibòan du fan
ale mimò samuk mdà di kalbutla. Na yé
duenam man, mwè Pilato éél, na naloban
tnalòan di muna i kdee dad to, manan,
"Landè labetgu di kfati to ani. Gamu nan i
gmadè."
25 Na tmimel dad to, manla, "Hee, gami na
dad belmi i tmimel gablà di kfati i to ani."
26 Na kafnge ayé, falwàan Barabas di dale.
Bay fafasan Dyisas, na blén kenen di dad
sundalun, du fnatakla di krus.

I kadoy dad sundalu ku Dyisas
(Mark 15:16-20; Dyan 19:2-3)

27 Na nebe dad sundalu Dyisas fusuk di
bong gumnè Pilato, na ta salnibutla kenen.
28 Na nlusla dad klawehan, na nun fal-
sakla dun klaweh mitam fulè du fagbetla
kenen harì.
29 Na mwè ale walad nun sual, na
salnabédla du nimòla kyangen na sukubla di
ulun. Na lêla kenen banlé tugad gambet i gal
nagot dad harì, na lkuad ale di munan, na
nadoyla kenen, manla, "Kumusta ge, harì i
dad Dyu!"
30 Na dnulàla kenen, na lêla nwè i tugad du
bagulla di ulun.

31 Na kafngela madoy kenen, lêla nlus i
klaweh mitam fulè, na falsakla dun i ke-
nen klaweh. Na kafnge ayé, nebela kenen
lamwà du fnatakla di krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus
(Mark 15:21-32; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

32 Na di kalwàla, nun lagi gsitongla,
yé dagitan Simon mdà di banwe Sirini.
Fnegesla kenen mebe i krus Dyisas.
33 Na yé gusalula di satu banwe dnagit
Golgota. Yé gumtatek Golgota, dunan
banwe klakub ulu.
34 Na banléla kenen binu sanboolla bu-
lung féét, bay kanto tilew Dyisas, là ninu-
man dun.
35 Na kafngela fmatak kenen di krus, nalel
dad sundalu i dad klawehan fagu di kas-
bunut, du fye gadèla ku dét gwè kat satu di
dale.
36 Na kafnge ayé, sudeng ale du bnantayla
kenen.
37 Nun sulat kahla gsen tah i ulun tifùla
kenen, manan, "Ani Dyisas, Harì i dad Dyu."
38 Na nun lwe to tmaku lêla fnatak di
safédan, satu gsen di kwananan na satu gsen
di bibengan.
39 Na i dad to magu déé, lêla kenen nadoy,
na kmiling ale, manla,
40 "Ha, ge i to mayè lambà i Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata na lê ftadag dun di
lam i tlu du, falwàam i ktom, na tufa ge mdà
di krus ku ge Ngà i Dwata."
41 Na lê salngad ayé nimò i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal
mebe i dad Dyu, du toola kenen nadoy.
42 Ani manla, "Galan falwà dademe dad
to, bay kenen kto là gafalwàan dun. Kenen
i Harì di Israél kun. Ku tufa kenen mdà di
krus, fantooto kenen.
43 Toon ti snalig i Dwata na yé manan Ngà
i Dwata kun. Na neyeto ku falwà Dwata
kenen."
44 Na balù dad to tmaku i gagin fnatak di
krus, lêla nadoy.

I kfati Dyisas
(Mark 15:33-41; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30)

45 Na mdà di ltu du kel di tngà masol i du,
tadè kmifuh i klamang banwe.
46 Na kanto tngà masol i du, too falbong
Dyisas i talùan, manan, "Iloy, iloy, lama
sabaktani?" Yé gumtatek ani, "E Dwatagu,
Dwatagu, dét duenam kmagol do?"
47 Kanto linge dademe to tadag déé i
manan ayé, manla, "Ta tlon Ilaydya."
48 Na gasil mwè falnas i satu to, lnaban di
sukà, na fkahan di tukè i kayu du ulukan di
bà Dyisas na fsafan dun.
49 Na man dademe, "Bayàyu kenen.
Neyeto ku kel Ilaydya na falwàan kenen."
50 Na mkit Dyisas, na ta ftoh i nawan.
51 Na tadè kasê di gutngàan i bong kurtina
di Gumnè Gumangamfù di Dwata mdà di
tah kel di dungan. Na kmangkal i tanà, na
btù dad batu.
52 Na mgukà i dademe lbang, na mték mdà
di fati i dademe dad to Dwata.
53 Lamwà ale di lbangla, na kafnge i kték
Dyisas di fati, salu ale di Dyérusalém du fitela
i ktola di dee dad to.
54 I ulu dad sundalu na lê i dad sundalun
magin dun di kbantayla ku Dyisas, kantola
galyalo kmangkal i tanà na teenla i kdee
dademe mkel, too ale likò, na manla, "Too
glut, kenen Ngà i Dwata."
55 Na nun dee dad libun déé damweng
mdà di gumawagan. Tagnè ale magin di ku
Dyisas fdu di Galili du galla kenen tnabeng.
56 Magin déé Méri Magdalin, na Méri i yê
Dyém na Dyosip, na yê dad ngà Sébidi.

I kalbangla ku Dyisas
(Mark 15:42-47; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

57 Kanto kifuh, nun satu lagi kel, yé dagi-
tan Dyosip mdà di banwe dnagit Arimatiya.
Too bong knunan, na kenen satu to gal tdò
Dyisas.
58 Salu kenen di ku Pilato, na fnin i laweh
Dyisas. Yé duenam man, mdek Pilato du fye
bléla i laweh Dyisas di ku Dyosip.
59 Na ta nwè Dyosip i laweh Dyisas, na
lnabédan falnas bukay.
60 Nun lbang ta fala fakol Dyosip di lfidas
gugdak i bulul du gulambangla ku Dyosip
ku ta mati. Na déé gutmusukan i laweh Dy-
isas. Na nun lulidan bong batu du sangan di
bà i gufusuk di lbang na kafnge ayé, ta mdà
kenen.
61 Na Méri Magdalin na lê man i satu Méri,
teenla i nimò Dyosip du déé gusudengla
mdadong di lbang.

I kbantayla i lbang Dyisas

62 Na di tmadol du, dunan i Du Kaftud,
salu di ku Pilato i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, na dad Farisi.
63 Na manla, "Sér, gafaldammi na di là
fa mati i to tmulen kéng ayé, yé manan,
'Kafnge tlu du, lê agu mték.'
64 Yé duenam man, fye ku fbantayam i
lbang kel di tlu du tà tnaku i dad to galan
tdò i lawehan na fnge ayé, yé manla di dad
to, 'Ta mték kenen di fati.' Ku dee mgebe
di kéngla di munan, midul kadang di bong
kéngla di fulé ani."
65 Na man Pilato di dale, "Mebe gamu dad
to mantay ditù di lbang na tooyu fanbagal i
lbang na tooyu bnantay."

66 Na yé duenam man, gatù ale di lbang
du fye fan-gatla. Nsangla batu i bà lbang, na
tnagakla déé i dad to mantay.

28

I ktékk Dyisas mdà di fati
(Mark 16:1-10; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

1 Kafnge i Du Kaftud, di too flafus Linggu,
mdà Méri Magdalin na i satu Méri salu di
lbang du neyela.
2 Na tin tadè lminol du nun kasaligan
Dwata mdà di langit tufa déé di lbang. Na
lulidan i bong batu di bà i lbang, na sudeng
kenen di tahan.
3 Yé kbawehan gambet silà, na too ti
bukay i klawehan.
4 Na kankal i dad to mantay mdà di klikòla
di kasaligan ayé, na gambet ale dad to mati.
5 Na man i kasaligan di dad libun, "Nang
gamu likò, du gadègu na yé fanngabalyu
Dyisas, dunan i fnatakla di krus.
6 Ta là dinin du ta mtékk mdà di fati salngad
i ta manan di gamu. Flal gamu. Neyeyu i
gufilèla dun.
7 Na gasil gamu salu di dad to galan tdò, na
manyu di dale, 'Ta nttékk kenen mdà di fati,
na muna kenen di gamu salu di Galili. Ditù
gumiteyu dun.' Yé man-gu di gamu."
8 Na yé duenam man, gasil mdà dad libun
fdu di lbang. Likò ale, bay lê ale too lehew.
Too ale sadluh du fye tulenla di dad to gal
tdò Dyisas.
9 Na snitong Dyisas ale, manan, "I ktanak
nawa samnagin di gamu." Na fdadong ale
di kenen, na nagotla i blìan mangamfù di
kenen.
10 Na man Dyisas di dad libun ayé, "Nang
gamu likò. Mdà gamu, na dekyu dad
flanekgu fye gatù ale di Galili, du ditù
gusamsitegu dale."

I tulen dad to mantay

11 Di lamla magu, nun dademe dad to
mantay salu di syudad du tulenla di dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu i kdee ta mkel.
12 Na dad ganlal ayé, stulen ale di dad tua
gal mebe i dad Dyu, na nun fnaleh nawala.
Banléla dad sundalu mantay too bong filak,
13 na yé flaula dale, "Ani manyu, 'Di
lammi kudang di kifuh, ta kel dad to galan
tdò na tnakula i lawehan.'
14 Na ku linge i gubirnador ani, fansyemi
stulen di kenen du fye là falnabèan gamu."
15 Yé duenam man, nwè dad sundalu
mantay i filak, na nimenla i flau dad ganlal
di dale. Na i tulen dad ganlal ayé, ta too
mbel di dad Dyu, balù kel di mdu ani.

I kfite Dyisas i kton di dad to galan tdò
(Mark 16:14-18; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

16 Na ta mdà dad sfalò satu to galan tdò
gatù di Galili. Na fles ale di bulul i ta fala
man Dyisas dale.
17 Na di kitela dun, mangamfù ale di ke-
nen, bay nun di dale lwe nawa.
18 Na fdadong Dyisas di dale, manan, "Ta
blé Dwata di do i kdee glal di tah langit na di
tah tanà.
19 Yé duenam man, mdà gamu gatù di dad
to di kdee dad banwe di tah tanà, na fanbal-
ingyu ale dad to tdògu. Na bnunyagyu ale di
dagit i Mà, na i Ngà, na i Mtiu Tulus.
20 Na lêyu ale tdò du fye nimenla i kdee
dad dekgu di gamu. Na nangyu glifet na
gal agu samnagin di gamu kel di gusen i
banwe."

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Mark

Dyan Gal Munyag
(Matyu 3:1-12; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

1 Ani i katbù i Fye Tulen gablà ku Dyisas
Krayst, dunan Ngà i Dwata.
2 Du ani i fsulat Dwata ku Isaya, i satu
tugadan di munan, gtadè di Ngàan, manan,
"Dekgu i snaliggu muna di ge du fatlagadan
i dalanam.
3 Di banwe landè to mnè ditù, tamlo ke-
nen, ani manan fagu di fléd, 'Fatlagadyu i
dalan i Amu, na tanluhyu i gumagun!' "
4 Na i to ayé, dunan Dyan. Tamdò kenen
di banwe landè to mnè ditù, na manan di
dad to, "Nsalyu na tnagakyu i dad salàyu, na
fbunyag gamu, na ku yé nimòyu fnasinsya
Dwata dad salàyu."
5 Na yé duenam man, nun dee dad
to salu déé di gutamdò Dyan mdà di
banwe Dyudiya, na lê man mdà di syudad
Dyérusalém. Na tulenla i dad salàla, na
fbunyag ale di Éél Dyordan.
6 Yé gal lsak Dyan bul i lmanaf dnagit
kamél, na yé galingan kulit lmanaf. Na yé
knaanan dunan tlangas na tnab.
7 Na ani man Dyan di dad to, "Nun kel satu
to tmadol di do, na too kenen mdatah di do.
Là gablà agu mteh i ikat talumfàan du too
agu mdanà di kenen.
8 Bnunyagta gamu di éél, bay kenen i
munyag gamu fagu di Mtiu Tulus."

I kbunyag na i ktilew ku Dyisas
(Matyu 3:13—4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13)

9 Là mlon, salu Dyisas di Éél Dyordan,
na yé gumdàan di Nasarét glam di banwe
Galili. Na fbunyag kenen di ku Dyan.
10 Kanto kenen fbunyag, di kalwàan di
lam éél, ta teenan i langit mgukà. Na lêan
teen i Mtiu Tulus tufa na mdaf di kenen
gambet abun.
11 Na nun talù mdà di langit, manan, "Ge i
Ngàgu i toogu kando. Too fye nawagu di ge."
12 Na gasil nebe i Mtiu Tulus Dyisas salu di
banwe landè to mnè ditù.
13 Na fat falò butangan déé, na tnilew
Satanas kenen. Na lê nun dad lmanaf labè
di banwe ayé, bay yé mifat ku Dyisas i dad
kasaligan Dwata.

I kalék Dyisas i dad tnanin to tdòan
(Matyu 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

14 Di là mlo, fablanggù Harì Hérod Dyan,
na samfulê Dyisas di Galili, du tdòan i Fye
Tulen mdà di Dwata.
15 Ani man Dyisas, "Ani ta kel nan i du
kagdohò gman di Tnalù i Dwata di munan
du ta mdadong nan i Kagot Dwata. Nsalyu i
dad salàyu, na tnagakyu i dad sasè nimòyu,
na ftoo gamu di Fye Tulen."
16 Na di satu du, magu Dyisas di kilil i
bong lanaw Galili, na nun teenan lwe lagi
saflanek, yé dagitla Simon na Andru. Yé
nimòla fmukat ale du yé talbahòla.
17 Man Dyisas di dale, "Yé galyu nimò ani,
fmukat nalaf. Fye fa ku baling gamu magin
di do du tdòta gamu fmukat dad to du fye
magin ale di do."
18 Na di kman Dyisas ayé, tadèla tnagak i
dad fukatla, na magin ale di kenen.
19 Na kanto fles ale Dyisas magu, lê nun
teenan lwe lagi saflanek, yé dagitla Dyém na
Dyan, i dad ngà Sébidi. Na yé gusudengla di
awengla. Yé nimòla, fatlagadla dad fukatla.
20 Tadè tlo Dyisas ale, na tnagakla déé di
aweng i màla Sébidi na i dad to snukéy du
magin ale di ku Dyisas.

I kafalwà Dyisas i busaw
(Luk 4:31-37)

21 Di kagula, salu ale di lunsud Kaper-
naum. Kanto kel i Du Kaftud i dad Dyu,
fusuk Dyisas di gumnè gal gustifun i dad
Dyu na tamdò.
22 Too tngah i dad to di katdòan du là
salngadan di katdò i dad to gal tamdò i uldin
Dwata fagu di ku Mosis. Bay Dyisas kenen,
too nun kaltulusan di katdòan.
23 Lam Dyisas tamdò, nun satu lagi tadè
kel nun busawan. Mkit kenen, manan,
24 "E Dyisas mdà di Nasarét, landè la-
betam di gami. Fanam gami falmo kè?
Gadègu ku simto ge. Ge sa i Too Mtiu mdà
di Dwata."
25 Bay nngak Dyisas i busaw, na manan,
"Fanak ge. Lamwà ge di kenen."
26 Too fakakal i busaw i lagi ayé, na mkit
klon lamwà.
27 Too ti tngah i kdee dad to, na sans-
manla, "Too ti tnikeng ani. Nun falami tdò
dini na magin déé i knun kaltulusan. Dekan
i dad busaw, na mimen ale."
28 Na too mlal mbel i santulen gablà ku
Dyisas di kabal Galili.

I kafgulê Dyisas i tewe Piter na i dademe to
(Matyu 8:14-17; Luk 4:38-41)

29 Na mdà ale Dyisas di gumnè gal gus-
tifun i dad Dyu, na salu ale ditù di gumnè
Simon na Andru. Na lê magin Dyém na
Dyan.
30 Na milè tewe Simon libun du too ti
minit i lawehan. Na gasilla tulen ani di ku
Dyisas.
31 Fdadong kenen di libun ayé, na nagotan
i sigalan, na ntékan kenen. Tadè mkah i
kinitan, na fles mimò dale knaan.

32 Di kasdaf i du, nebe dad to déé di ku
Dyisas i kdee dademela nun tduk, na i dad
to nun busaw.
33 Na too ti dee dad to mdà di banwe ayé
stifun di safédi gufusuk di gumnè ayé.
34 Na yé duenam man, nun dee dad to fan-
gulê Dyisas di dad sahal tduk. Na lêan falwà
dee busaw. Na là ftalùan ale du gadèla ku
simto kenen.

I katdò Dyisas di Galili
(Luk 4:42-44)

35 Na too flafus di tmadol du, di fa làan too
malwa, ta mték Dyisas, na mdà kenen salu
di satu banwe landè to mnè ditù du dmasal.
36 Na ta lê mdà ale Simon du fanngaballa
kenen.
37 Na di ta kitela dun, manla, "Fanngabal
i kdee dad to ge."
38 Bay man Dyisas di dale, "Fles ato di
dademe dad banwe mdadong dini du fye
lêgu tdò i Fye Tulen ditù, du yé sa i duen-gu
salu dini di tah tanà."
39 Na taman, lanngab Dyisas i banwe
Galili. Tamdò kenen di dad gumnè gal gusti-
fun i dad Dyu, na falwàan dad busaw di dad
to.

I kafgulê Dyisas i satu lagi nun fdas mu-
muh
(Matyu 8:1-4; Luk 5:12-16)

40 Na nun satu lagi nun fdasan mumuh
salu di ku Dyisas, na lkuad di munan, na
too fakdo, manan, "Ku beg ge mayè, gadègu
gaganam agu fan-gulê du fye too mlaneb i
kulitgu."
41 Too bong kakdo Dyisas dun, taman
nagotan, na manan, "Mayè agu sa. Mgulê ge
nan."
42 Na tadè mkah i fdasan mumuh ayé, na
ta too mlaneb i kulitan.
43 Gasil Dyisas fdà kenen, na toon ti dek,
manan,
44 "Nangam ti tulen ani balù simto dun,
bay mdà ge, na fitem i laweham di ganlal di
kafaglut gal damsù, na nebem ditù i dsùam
gambet i uldin Dwata di dad sulat Mosis. I
dsù nebem, yé gugmadè i kdee dad to dun
na ta mgulê ge na ta mlaneb i kulitam."
45 Bay di kdà i lagi ayé, balingan too tulen
gablà di kgulêan, na too ti mbel i santulen
ani. Yé duenam man, ta là too gfite Dyisas
di dad banwe du gal dee dad to stifun di
safédan. Lon gal salu di dad banwe gulà
dee dad to, bay knèan gal dee dad to salu di
kenen mdà di dad sahal banwe.

2

I kafgulê Dyisas i to là galyakan i lawe-
han
(Matyu 9:1-8; Luk 5:17-26)

1 Na kafnge file du, lê samfulê Dyisas di
Kapernaum. Na linge i dad to déé na ta lê
kenen kel.
2 Yé duenam man, too ti dee dad to stifun
déé, na fital i gumnè kel di lwà. Na tdò
Dyisas ale i Tnalù Dwata.
3 Na nun fat lagi kel déé, na nun nebela
to là galyakan i lawehan, santiangla magin
i gumilèan.
4 Du landè kibòla fdadong di ku Dyisas du
mdà di kdee dad to stifun, lanketla i dademe
ataf gsen tah i gutamdò Dyisas klola fayol
kenen magin i gumilèan.
5 Na kanto teen Dyisas i bong ksaligla,
manan di to là galyak, "E Tò, ta magfasinsya
nan i dad salàam."
6 Na nun dad to sudeng déé i gal tamdò i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, yé mnè
di fandamla,
7 "Kan ku talù i to ani gambet ayé? Mlad
kenen du landè dademe gmagan fmasinsya
i salà, lo senan Dwata."
8 Na ta gadè Dyisas i mnè di fandamla, na
manan di dale, "Kan ku ani fandamyu?
9 Nun klahilan ku yé man-gu, 'Ta mag-
fasinsya nan i dad salàam.' Bay baling
mlimah ku yé man-gu di to là galyak, 'Mték
ge, nwèam i gumilèam, na magu ge,' du
fakayyu gadè ku nun glalgu demen ku
landè.
10 Na yé kayègu ku gadèyu na do, dunan
i dnagit Ngà To, nun glalgu dini di tah tanà
fmasinsya salà." Na kafnge Dyisas man ayé
di dale, ta talù di to là galyak, na manan,
11 "Dekta ge, mték ge, nwèam i gumilèam,
na mulê ge."
12 Na tadè tadag i to ayé, na ta nwèan i
gumilèan, na lamwà di bleng i kdee dad to.
Na tngah i dad to déé, na dnayenla i Dwata,
manla, "Landè lmento teen galò ani."

I klak Dyisas ku Libay
(Matyu 9:9-13; Luk 5:27-32)

13 Na lê mdà Dyisas salu di kilil i bong
lanaw. Na too dee dad to stifun di safédan,
na tdòan ale.
14 Di laman magu, nun teenan satu to
dnagit Libay, i ngà Alfyus. Déé kenen di
gutalbahò i dad to gal mwè bayad i buhis du
yé sa i knalaman nimò. Na man Dyisas di
kenen, "Magin ge di do." Na ta tadag Libay,
na fles magin ku Dyisas.
15 Na kmaan ale Dyisas di gumnè Libay.
Na yé kmaan di safédi Dyisas na i dad to
galan tdò dee dademe dad to gal mwè bayad
i buhis, na lê dademe dad to lmafà dad uldin
Dwata du ta dee ale i gal magin di kenen.
16 Na i dademe dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis i glam di dad
Farisi, kantola teen na yé dademe ale Dyisas
kmaan i dad to gal mwè bayad i buhis na
dademe to gal lmafà i uldin Dwata, manla di

dad to tdòan, “Kan ku kmaan Dyisas di saféd
i dad to gal mwè bayad i buhis na dademe
to gal lmafà i uldin Dwata?”
17 Kanto linge Dyisas i manla ayé, tmimel
kenen fagu di fléd, manan, “I to fandas, nun
gukmamun i to mulung. Bay i to landè
fdasan, landè gukmamun i to mulung. Ise
ku i dad to tluh i fanngabalgu, bay i dad to
gamsalà.”

I salek gablà di kafwasa
(Matyu 9:14-17; Luk 5:33-39)

18 Di satu du, fwasa i dad to gal tdò Dyan
na lê man i dad to gal tdò i dad Farisi. Nun
dademe dad to salu di ku Dyisas, na smalek
ale, manla, “Mdà dad to gal tdò Dyan Gal
Munyag, na balù i dad to gal tdò dad Farisi,
gal ale fwasa. Bay i dad to tdòam ge, kan ku
là fwasa ale?”
19 Tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Ku
fkahta di dad to nlak magin samsong, fwasa
ale kè ku sana kdéé di safédla i lagi sansong?
Là. Là tayò ale fwasa ku sana kdéé i lagi
sansong.
20 Bay nun du kadang ku ta là dini di
safédla i lagi sansong, na yé klola fwasa.

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad muna tdò na i dad falami tdòan

21 “Là fakay klafang i falami falnas di labi
klaweh ta baltok du tà saksang i klafang ayé,
na ta baling bong i kasêan.
22 Na là fakay kah di lam i labi kulit i
falami binu du keng btù i kulit du kmadok
fa i binu, na malmo i binu na lê man i kulit.
Yé duenam man, yé gumkah i falami binu di
falami kulit.”

I katdò Dyisas gablà di Du Kaftud
(Matyu 12:1-8; Luk 6:1-5)

23 Di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale
Dyisas di satu lnigo. Di lamla magu, yé nimò
i dad to galan tdò beg ale kambang là dee
dad kigan trigo.
24 Na man dad Farisi di ku Dyisas,
“Neyem. Ta kamtu dad to tdòam di Du
Kaftud. Là fakay ayé, du fnang Dwata di
uldinan fagu di ku Mosis.”
25 Na man Dyisas di dale, “Kan kè? Là
lmenyu masa gablà di nimò Dabid du mdà
di kbitilan na i dademen?
26 Di kagot Abiatar, dunan i ulu i dad gan-
lal di kafaglut di munan, ani nimò Dabid.
Fusuk kenen di Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata, na nwèan i fan gal blé di Dwata.
Na blaam, yé lo fakay kmaan i fan ayé i dad
ganlal di kafaglut, bay knèan kmaan Dabid i
fan ayé, na ta banlén i dademen.”
27 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Yé duen
Dwata mimò i Du Kaftud du tabengan di
dad to. Du yé funan nimò dunan i dad to,
na fnge, blén i uldinan gablà di Du Kaftud.
Yé gugmadèto dun na mabtas fa i dad to di
dad uldin.
28 Yé duenam man, yé magot i Du Kaftud
dunan i Ngà To.”

3

I kafgulê Dyisas i satu lagi fikot i sigalan
(Matyu 12:9-14; Luk 6:6-11)

1 Di satu du, lê fusuk Dyisas di gumnè gal
gustifun i dad Dyu. Nun teenan déé satu lagi
fikot i bali tnalòan.
2 Na nun dademe dad to déé, too ale meye
kfagu du fye nun gutadagla tmifù ku Dyisas,
taman, toola kenen tnanul du neyela ku
fan-gulêan i to ayé di Du Kaftud.
3 Na talù Dyisas di lagi fikot i tnalòan, na
manan, “Tadag ge di muna.”
4 Na smalek Dyisas di dad to, manan,
“Dét man i uldin Dwata fagu di ku Mosis?
Dét i fye nimò di Du Kaftud, fye ku sasè?
Tnabengto i dademe to, ku demen fnatito
ale?” Bay tadè ale fanak.
5 Tamduk nawa Dyisas meye dale. Na
sasè nawan du magéng ulula. Na manan
di lagi fikot i sigalan ayé, “Bankeham i
sigalam.” Kanton bankeh, tin tadè bkeh na
ta mgulê.
6 Bay gasil lamwà dad Farisi, na stifun ale
magin di dad to gsen di ku Harì Hérod, du
santulenla ku dét i kibòla fmati ku Dyisas.

I kafgulê Dyisas i dad to di kilil i bong lanaw

7 Mdà ale Dyisas na i dad to galan tdò di
banwe ayé, na salu ale di bong lanaw. Na
too dee dad to magin di dale mdà di dademe
dad banwe, dunan mdà di Galili,
8 na di Dyudiya, na di syudad Dyérusalém,
na di banwe Idumya, na balù fa di dademe
banwe mdà di faltù i Éél Dyordan, na
mdadong di dad banwe dnagit Tiro na
Sidon. Yé duenla salu gatù du ta lingela
gablà di dad nimò Dyisas.
9 Du too dee dad to déé, ta dek Dyisas i
dad to galan tdò fye ku nun falala tagà dun
aweng i fakayan gumyak tà kenen fital.
10 Ta dee nan i dad to fan-gulêan, taman
gal saglad i dad to nun tduk magot di kenen.
11 Na i dad to nun busaw, ku teenla kenen,
gal ale lkuad lamfan, na mkit ale, manla,
“Ge Ngà i Dwata.”
12 Bay too fnang Dyisas ale tmulen ku
simto kenen.

I kalék Dyisas i sfalò lwe to galan dek
(Matyu 10:1-4; Luk 6:12-16)

13 Na mnagad Dyisas di satu bulul, na tlon
di safédan i dad to nalékan, na fdadong ale di
kenen.
14 Yé nalékan sfalò lwe to, yé katlon dale
dad to galan dek. Mgimò ale dad to gal

samnagin di kenen, na lêan ale dek tamdò
i Fye Tulen di dademe banwe.
15 Na lêan ale banlé glal falwà dad busaw
mnè di dad to.
16 Ani dagit i dad sfalò lwe to nalékan,
Simon, dunan i dnagit Dyisas Piter,
17 na lê Dyém, na i flanekan Dyan, dunan
i dad ngà Sébidi. Dnagit Dyisas ale Boanigis,
yé gumtatekan dunan i dad to gambet kilet.
18 Na lêan fagin nalék Andru, na Filip, na
Bartolomyu, na Matyu, na Tomas, na Dyém
dunan i ngà Alfyus, na Tadyus, na Simon
dunan i msen i banwen.
19 Na lêan nalék Dyudas Iskariyot, dunan i
makal ku Dyisas.

I gumdà i kaltulus Dyisas
(Matyu 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

20 Na ta lê mulê Dyisas di banwe gumdàan.
Na lê nun dee dad to stifun déé, na yé due-
nam man là gasleng Dyisas kmaan na i dad
to galan tdò.
21 Kanto gadè dad flanekan ani, salu ale di
kenen du nngéla, du yé man dademe dad to
gablà di kenen ta book kun.
22 Na lê nun kel fdu di Dyérusalém i
dademe dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu
di ku Mosis. Yé manla gablà di ku Dyisas, "Yé
ta mnè di kenen Bélsébul, i gumdatah i dad
busaw, na yé duenan gmagan falwà i dad
busaw."
23 Yé duenam man, tlo Dyisas ale, du talù
di dale fagu di dad fléd, manan, "Là gagan
Satanas falwà i kton.
24 Ku fkahta di satu banwe, ku baling sfati
i dad to slame dale, malmo i banwe ayé.
25 Na ku fkahta di satu familya, ku gal ale
sfati, baling malbà i familya ayé.
26 Na salngad ku Satanas, ku sanfatin i
kton, ta maskah kenen. Ta là gmaganan, na
yé ta gusen i kagotan.
27 Ku nun to kamgis na bnantayan i
gumnèan, landè gamwè i knunan. Silang
nun gamwè dun ku funan bnakus i to
kamgis ayé.
28 "Too glut i man-gu di gamu ani, gagan
Dwata fmasinsya i kdee salà i dad to na i
kdee sasè manla gablà di kenen.
29 Bay i to talù sasè gablà di Mtiu Tulus
i Dwata, là fnasinsya i salàan, balù kel di
landè sen. Too blat i salàan, gten kenen
falnayam kel di landè sen."
30 Yé duen Dyisas man ani du yé ta manla
gablà di kenen na nun busawan.

I yê Dyisas na i dad flanekan
(Matyu 12:46-50; Luk 8:19-21)

31 Na di lam Dyisas tamdò, ta kel i yêan na
dad flanekan. Tadag ale di lwà, na fngéla
kenen.
32 Na nun dee dad to sudeng di safédan,
na manla, "Ta déé yêam na dad flanekam di
lwà, na snalekla ge."
33 Na man Dyisas di dad to ayé, "Simto kè
i yêgu na i dad flanekgu?"
34 Neyen i dad to sudeng di safédan, na
manan, "Ani i yêgu na dad flanekgu.
35 Du ku simto mimò i knayè Màgu, yé
mgimò flanekgu lagi, na flanekgu libun, na
i yêgu."

4

I fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:1-9; Luk 8:4-8)

1 Na lê tamdò Dyisas di kilil i bong lanaw,
na too dee dad to stifun déé. Taman, myak
kenen di aweng du déé gusudengan na
lamtew i aweng ayé. Na déé dad to di kilil
i lanaw.
2 Na dee dad tdò Dyisas di dale fagu di dad
fléd. Ani manan,
3 "Too gamu flinge. Nun to salu di dnarun
du smabul bnê.
4 Kanton sabul, nun dademe dad bnê
gtadè di bà dalan, na fti tnukè dad anuk
mayeng.
5 Nun dademe dad bnê gtadè di gudee
batu, na landè alì tanàan. Too mlal msut di
tah i dad tabòla, du mngifi i tanàan.
6 Bay kanto msut i du, ta mlanas na mati
du là too ale dmalil.
7 Lê nun dademe dad bnê gtadè di lam
dad bnas nun sual. Na kanto tahà i bnas, ta
mlimas dad tabò i dad bnê. Taman là menge
ale.
8 Bay nun dademe dad bnê gtadè di gufye i
tanà. Too tmabò i dad bnê ani, na mlal tahà,
na too menge. Yé ulê i dademe dad bnê ani
tlu falò, na dademe nam falò, na dademe
mlatuh."
9 Na kafnge Dyisas tmulen i fléd ayé,
manan, "Ku simto i nun klinge, fye ku too
flinge."

I gukmamu i dad fléd Dyisas
(Matyu 13:10-17; Luk 8:9-10)

10 Kanto là dee dad to, ta fdadong i sfalò
lwe to galan tdò na lê man dademe dad to,
na snalekla Dyisas gablà di dad fléd.
11 Na man Dyisas di dale, "Faglabatgu di
gamu i dad gbuni gablà di Kagot i Dwata.
Bay di dademe dad to, fagugu di fléd i dad
tdògu,
12 du fye balù ku meye ale, knèan là mite
ale, na balù ku lminge ale, knèan là galma-
bat ale, tà ale msal na fnasinsya Dwata i dad
salàla."

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:18-23; Luk 8:11-15)

13 Na smalek Dyisas, manan, "Là gadèyu
gumtatek i fléd ayé? Ku là glabatyu dun, dét
kibòyu galmabat i dademe dad fléd?"
14 Na nubadan di dale i fléd ayé gine,
manan, "I bnê sabul i to ayé dunan Tnalù i
Dwata.

15 I tanà di bà dalan gugsabul i dademe
dad bnê, dunan i dad to lminge i Tnalù i
Dwata, bay di là mlo salu Satanas déé na
nwèan i Tnalù ta gsabul di nawala.
16 Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê
gunun dee batu, dunan i dademe dad to too
mlal dmawat i Tnalù Dwata di kaklingela
dun, na too ale lehew di katbùan.
17 Bay là ale too dmalil, taman, là too ale
mlo ftoo du ku ta nkel ale i klimah ku de-
men kaflayam du mdà di kdawatla i Tnalù
i Dwata, knagolla i kaftoola.
18 Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê
gtadè lam bnas nun sual, dunan i dademe
dad to lminge i Tnalù i Dwata.
19 Bay mlimas i Tnalù Dwata di nawala du
mdà di klidù nawala, na i kiballa knun, na
dademe knayè i ktola. Taman, là menge i
Tnalù Dwata di dale.
20 Bay i fye tanà gugsabul i dademe dad
bnê, dunan dad to dmawat i Tnalù Dwata
di kaklingela dun, na too fye kbengen. Nun
dademe, tlu falò i ulêla, na nun dademe nam
falò, na dademe mlatuh i ulêla.”

I kaglabat blé Dwata
(Luk 8:16-18)

21 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ku nun
to fusuk mebe salò, là snukuban dun been,
na là kahan dun di dungan i katri. Bay yé
nimòan, kahan di gumefen.
22 Na salngad ayé, i kdee dad gbuni di mdu
ani, teen kadang di satu du na gadè i kdee là
fa gadè di mdu ani.
23 Ku simto i nun klinge, fye ku too flinge.”
24 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Tooyu
fkah di nawayu i lingeyu, du nè kalbong
kaglabat dnawatyu, yé sa kalbong kaglabat
blé Dwata di gamu, na lêan tananù.
25 Ku simto fkah di nawan i ta gadèan, lê
tananù Dwata i blén di kenen. Bay ku simto
là fkah dun di nawan i ta gadèan, lê nawì
Dwata balù i tukay ta glabatan.”

I fléd gablà di ktabò i bnê

26 Na lê talù Dyisas fagu di fléd, manan,
“Yé guflingen-gu i kbel i Kagot Dwata di
ktabò i bnê sabul i satu to di tanàan.
27 Laman kudang di kifuh na laman bli-
wal di mdu, ta tmabò i bnê ayé na lamnok,
bay là gadè i to ayé i kibòan lamnok.
28 Yé gumdàan lamnok du mdà di knèan
di tanà. Yé muna msut i muhad foonan, na
tmadol i fusùan, kafnge ayé, i bengen.
29 Ku ta tagah i bengen, yé klo kamtu dun
du ta kel i bulenan gafat.”

I fléd gablà di bnê mustasa
(Matyu 13:31,32,34; Luk 13:18-19)

30 Lê talù Dyisas, manan, “Dét guflingenta
i Kagot Dwata? Ku demen, dét fye fléd
fbateng dun?
31 I kagotan gambet i bnê too tukay dnagit
mustasa fele i satu to di tanàan.
32 Tmabò i bnê ani, na mbaling bong kayu.
Too ti malbang i dad fangan, na déé guf-
galung i dad anuk mayeng, na gusmalalla.”
33 Na fagu di dee dad fléd gambet ayé
tdò Dyisas i Tnalù Dwata. Ku dét i gaganla
ganbet, yé tdòan di dale.
34 Landè tdòan di gudee dad to ku là fagun
di fléd. Bay ku ta lo yé dademen i dad to
galan tdò, ta nubadan di dale gumtatek i
dad fléd.

I kngak Dyisas i nus na lwek
(Matyu 8:23-27; Luk 8:22-25)

35 Kanto sdaf i du, talù Dyisas di dad to
galan tdò, manan, “Mdà ato mifal i lanaw.”
36 Na yé duenam man, tnagakla i dad to
déé, na smakay ale di aweng tagnè gusu-
deng Dyisas, na faginla kenen. Na lê nun
dademe dad to maweng magin dale.
37 Di lamla maweng, ta nkel ale i kamgis
nus di talà lanaw. Kanto mbugal i malbang
lwek gtadè di awengla, ta fan fnò éél.
38 Bay déé Dyisas di ulin i aweng. Kudang
kenen na kmama. Ta nukatla na manla, “E
Sér, ta fan ato galnab. Mayè ge kè ku mlimas
ato?”
39 Na yé duenam man, ta mték Dyisas,
na nngakan i nus na lê i dad lwek, manan,
“Ta batongyu nan.” Na tadè fanak i nus na
mtanak i lanaw.
40 Na manan di dad to galan tdò, “Kan dé
ku likò gamu? Là smalig gamu kè?”
41 Too ale tngah, na sasalek ale, manla,
“Simto i to ani? Balù i nus na lê i malbang
lwek mimen di kenen.”

5

I kafalwà Dyisas i dad busaw mdà di satu lagi
(Matyu 8:28-34; Luk 8:26-39)

1 Na fles ale mifal di lanaw kel di banwe i
dad to di Gérasin.
2 Na di ktufa Dyisas di aweng, snitong i
satu lagi nun busaw. Yé gumdà i lagi ayé di
dad ilib gulambang i dad to mati.
3 Na yé gufanak i lagi ayé di dad ilib gu-
lambang, na landè kibòla mikat kenen, balù
sangkalì.
4 Ta dee dulêla bnakus kenen di blìan na di
sigalan, bay tadèan gal fantoh i dad sangkalì
di sigalan, na tanfòan i dad tek di blìan. Na
landè to gmagan mafas dun.
5 Di kifuh na di mdu, déé kenen di dad
gulambang na di dad bulul, na gal kenen
mkit na sneeyan batu i lawehan.
6 Tlabo mawag fa, ta teenan Dyisas, na
gasilan snitong, na fles lkuad di munan.
7 Na mkit kenen, manan, “Dyisas, Ngà
i Too Mdatah Dwata, dét i kibòam do?

Samdagè ge di do fagu di dagit i Dwata na
là falnayamam agu."
8 Yé duenan man ayé du ta man Dyisas di
busaw, "Lamwà ge di kenen."
9 Na snalek Dyisas kenen, manan, "Dét i
dagitam?" Na tmimel kenen, manan, "Yé
dagitgu salagsà du too gami dee."
10 Na too kenen fakdo du fye là dek Dyisas
ale lamwà di banwe ayé.
11 Na nun mdadong déé di dale dee dad
sdè mateb di bulul.
12 Na fakdo i dad busaw di ku Dyisas,
manla, "Dekam gami gatù di dad sdè ayé na
fafusukam gami di dale."
13 Na falohan ale, taman, ta lamwà ale
di lagi ayé, na fles ale fusuk di dad sdè.
Mdadong di lwe libu i kdee dad sdè ayé, na
mti ale milah flasok di bilil, na kamyaf ale di
kbe, na fles di lanaw, na sdulê ale mlimas.
14 Milah dad to gal mifat i dad sdè ayé salu
di lam i lunsud na di lwà i lunsud du tulenla
i ta mkel ayé. Na i dad to gutmulenla dun,
gasil ale gatù du neyela.
15 Na kanto ale kel di ku Dyisas, teenla i
lagi gulamwà i dad busaw, na tadè kenen
sudeng déé, na ta kalmaweh, na ta fye fan-
daman. Na too ale likò.
16 Na i dad to ta mite i dad mgimò di lagi
ayé na lê man di dad sdè, tulenla di dad to
falami kel.
17 Na yé duenam man, too fakdo dad to di
ku Dyisas du fye tnagakan i banwela.
18 Na di kyak Dyisas di aweng, too fakdo i
lagi gulamwà i dad busaw du kayèan magin.
19 Bay fnang Dyisas kenen, manan dun,
"Mulê ge di dademem, na tulenam dale i
kdee dad nimò Dwata di ge na i bong kak-
don ge."
20 Yé duenam man, ta mdà i lagi ayé, na
tulenan di banwe dnagit Dikapolis i dad
nimò Dyisas di kenen. Na too ti tikeng i kdee
dad to.

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh i litèan
na i ktékan i ngà mati
(Matyu 9:18-26; Luk 8:40-56)

21 Kanto lê mifal Dyisas di lanaw, nun dee
dad to stifun déé di safédan. Déé kenen fa di
kilil i lanaw,
22 na fdadong di kenen i satu ulu di gumnè
gal gustifun i dad Dyu yé dagitan Dyairus.
Na kanto kel déé, ta fles lamfan di safé̇d blì
Dyisas.
23 Na too kenen fakdo, manan, "Ta fan
mati i tukay ngàgu libun. Beg ge magin do,
na nagotam kenen du fye mgulê."
24 Na yé duenam man, magin Dyisas di
kenen. Lê nun dee dad to lmalò ku Dyisas,
na fan là gagun du mdà di kasgat i dad to.
25 Na nun satu libun magin ta sfalò lwe
fali klo i litèan sigi maloh.
26 Ta too sasè kaflayaman feye i tdukan di
dad to mulung, na ta mti i filakan. Bay là sa
mkah tdukan, na ta baling matnù i ksasèan.
27 Ta lingen gablà ku Dyisas, taman,
fdadong kenen di kagolan, na nagotan i
saulan,
28 du yé fandaman, "Ku logu gagot i
saulan, mgulê agu."
29 Kanton gagot i saul Dyisas, tadè tlag
kaloh i litèan, na galyalon na ta mkah i
tdukan.
30 Na lyalo Dyisas ta nun kgagan lamwà di
kenen. Yé duenan kmangél di dad to glibut
di kenen, na smalek kenen, manan, "Simto
magot di saulgu?"
31 Na tmimel i dad to galan tdò, manla,
"Gadèam na dee dad to gihok di ge mdà di
kasgatla, na kan dé ku snalekam ku simto
magot ge?"
32 Bay too meye Dyisas du fye teenan ku
simto i ta magot di kenen.
33 Na gadè i libun ayé i ta mkel di kenen,
na fdadong di ku Dyisas, na lamfan di safé̇d
i blìan. Kankal kenen di klikòan, na tulenan
i kdee.
34 Man Dyisas di kenen, "Ta mgulê ge
du mdà di nun kaftoom di do. Mulê ge,
na i ktanak nawa mnè di ge du ta landè
tdukam."
35 Na di lam Dyisas talù, nun dademe dad
to kel fdu di gumnè Dyairus, dunan i ulu di
gumnè gal gustifun i dad Dyu, manla di ku
Dyairus, "E Sér, ta là gumaham i ngàam du ta
lanah. Ta nangam snamuk nan i To Tamdò."
36 Bay tadè bayà Dyisas i manla, na
manan di ku Dyairus, "Nang ge likò, bay lo
ge ftoo."
37 Kafnge ayé, ta lo yé falohan magin
dunan Piter, na Dyém, na Dyan, dunan i
flanek Dyém.
38 Kanto ale kel di gumnè Dyairus, linge
Dyisas i ugak i dad to. Nun dee dad to mngel
na lmanu.
39 Na fusuk Dyisas, na manan dale, "Kan
ku mugak gamu na mngel? Là sa mati i ngà
ayé, bay lo kudang."
40 Na nadoyla kenen. Dek Dyisas i dad to
ayé lamwà, bay neben fusuk dad tua i ngà
ayé, na lê man i dad tlu to tdòan. Fusuk ale
di snifil gumilè i ngà ayé.
41 Nagot Dyisas i sigalan, na manan dun,
"Talitha koum." Yé gumtatekan dunan, "Bì,
man-gu di ge, mté̇k ge."
42 Tadè mté̇k i ngà ayé, na fles magu. Ta
sfalò lwe falin. Too tikeng i dad to.
43 Bay too fnang Dyisas ale tmulen di dad
to, na dekan i dad tuan mlé knaan di ngà
ayé.

6

Knangla Dyisas di Nasarét
(Matyu 13:53-58; Luk 4:16-30)

1 Na mdà Dyisas salu di banwe gulam-
nokan, na magin dad to galan tdò.
2 Kanto kel i Du Kaftud i dad Dyu, tamdò
kenen di gumnè gal gustifun i dad Dyu, na
too tikeng i dad to lminge i katdòan. Sasalek
ale, manla, "Nè gugamwèan i gnadèan ani?
Nè gumdà i kfulungan? Dét kibòan mimò
dad gamtikeng ayé?
3 Ise ani kè i fanday ayé, i ngà Méri, na
i flanek ale Dyém na Dyosis na Dyudas na
Simon? Sana kdini di gito i dad flanekan
libun." Na i dad to déé, knangla kenen.
4 Bay man Dyisas di dale, "Lo yé gulà
mgafè i satu tugad Dwata di kenen banwe
di bleng i dad flanekan na i dademen."
5 Na là toon gamgimò dad tnikeng di
banwe ayé. Lon nagot i dademe to nun tduk
du fan-gulêan ale.
6 Na too tikeng Dyisas du là ftoo ale di
kenen. Na kafnge ayé, magu Dyisas di dad
malnak banwe du tamdò.

I kdek Dyisas i sfalò lwe to galan tdò
(Matyu 10:5-15; Luk 9:1-6)

7 Na tlo Dyisas i sfalò lwe to galan tdò, na
dekan ale mdà men lwe, na banlén ale glal
falwà i dad busaw mnè di dad to.
8 Na yé flaun dale, na lo tugad i fakay
nebela di kagula. Nang ale mebe bnatu, ku
demen kuyut, ku demen filak.
9 Falohan ale tmalumfà, bay fnangan ale
mebe galwe saul.
10 Na ani lêan flau dale, manan, "Ku nè
gumnè gufusukyu, fanak gamu déé kel di
lêyu kdà.
11 Na ku là dnawatla gamu di satu banwe,
na ku là mayè ale flinge di tdòyu, di kdàyu,
kakesyu i kfung di blìyu du yé ilè dun na dale
tmimel i sasè nimòla di Dwata."
12 Yé duenam man, ta mdà ale tamdò,
manla, "Msal gamu na tnagakyu dad sasè
nimòyu."
13 Na dee dad busaw falwàla mdà di dad
to, na dee dad to nun tduk nkokla fngalo du
fan-gulêla ale.

I kfati Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Luk 9:7-9)

14 Linge Harì Hérod gablà di kdee mgimò
Dyisas, du ta too tatel i dagit Dyisas. Na
yé man dademe dad to na yé kun gumdà
i kgaganan di ku Dyan Gal Munyag du ta
mték kenen mdà di fati.
15 Na yé man dademe to gablà ku Dyisas,
"Kenen Ilaydya, i satu tugad i Dwata di mu-
nan." Na nun dademe yé manla, "Kenen i
satu tugad i Dwata gambet dademe tugad i
Dwata di munan."
16 Bay di kaklinge Harì Hérod gablà ayé,
manan, "Dyan Gal Munyag sa ayé. Ta fak-
langgu ulun, bay ta lê mték di fati."
17 Du di munan, ta fakfè Hérod Dyan, na
ta fikatan na fablanggùan. Yé duenan mimò
ani du mdà di atul Hérodiyas, yaan i flanekan
Filip. Du ta nlad Harì Hérod sa Hérodiyas ayé.
18 Du gal man Dyan di ku Hérod, "Là
fakayam nlad yaan i flanekam."
19 Na yé duenan too nang nawa Hérodiyas
ku Dyan, na kayèan fmati kenen, bay landè
kibòan.
20 Du mdà di klikò Harì Hérod, yé duenam
man tnamangan Dyan du gadèan na kenen i
satu to too tluh na too mtiu. Too mayè Hérod
gal flinge di ku Dyan, bay lê gal msamuk i
nawan.
21 Bay ta kel i du fatan Hérodiyas, na
nimòan i knayèan, dunan slà di du kafaldam
i ksut Harì Hérod. Ta mimò Hérod bong
fista, na nlakan dad ganlal di gubirnu, na
ulu i dad sundalu, na dademe mdatah to di
banwe Galili.
22 Fusuk i ngà Hérodiyas libun, na sayew
kenen, na too ti bayan ale Hérod. Na manan
di ngà ayé, "Dét kayèam fni? Balù détan,
blégu di ge."
23 Na samdagè kenen, manan, "Fakanggu
di ge na balù dét i fnim, kel di tngà i kdee dad
nagotgu, blégu di ge."
24 Na lamwà i ngà ayé, na snalekan yêan,
manan, "Dét i fnigu kè?" Tmimel i yêan,
manan, "Yé fnim i ulu Dyan Gal Munyag."
25 Na gasil samfulê i ngà ayé di harì, na
manan dun, "Yé kayègu blém do i ulu Dyan
Gal Munyag, kaham di fligo."
26 Too mlidù nawa Harì Hérod di kafni
i ngà ayé, bay landè kibòan du ta guna i
kasdagèan na ta linge i dad to kmaan di
safédan.
27 Na yé duenam man, gasilan dek i satu
sundalun mwè i ulu Dyan. Na ta mdà i sun-
dalu, na kanlangan i ulu Dyan di blanggù,
28 na kahan di fligo, na neben déé, klon
mlé dun di ngà libun ayé. Na mdà i ngà ayé,
ta blén di yêan.
29 Na kanto linge i dad to gal tdò Dyan
ayé, ta salu ale déé du nwèla i lawehan, na
lbangla di ilib gal gulambang i dad to mati.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Matyu 14:13-21; Luk 9:10-17; Dyan 6:1-14)

30 Kanto mulê i dad sfalò lwe to gal dek
Dyisas, tulenla di kenen i kdee dad mgimòla
na i kdee dad tdòla.
31 Na mdà di gal kdee dad to magin di
dale, là gaslengla kmaan. Yé duenam man,
man Dyisas di dale, "Fatfing ato gito di satu
banwe mtanak du fye gaftud gamu."
32 Na ta mdà ale maweng salu di satu
banwe landè to mnè déé.
33 Bay nun dee dad to ta mite i kdà ale
Dyisas, na du dilèla ale, ta gasil ale tmanà

mdà di kdee dad lunsud déé, na ta baling
dale muna kel.
34 Na kanto dmuung ale Dyisas, teenan
i kdee dad to ayé, na too sè kakdon dale.
Salngad ale i dad bilibili landè to mifat dale.
Na yé duenam man, dee dad tdòan di dale.
35 Kanto flabi, ta salu di ku Dyisas i dad to
galan tdò. Manla di kenen, “Ta flabi nan, na
landè gumnè mdadong dini.
36 Dekam dad to ayé mdà du fye mayad
ale knaanla di dad gumnè na di dad malnak
banwe ditù.”
37 Bay man Dyisas di dale, “Gamu i
famkaan dale.” Smalek ale, manla, “Mayè
ge kè ku mayad gami knaan gablà fkaan
di kdee dad to ani? Ku yé nimòmi, i btas i
knaan salngad di sukéy i satu to di lwe latuh
du klon.”
38 Na snalekan ale, manan, “File batù
fanyu? Mdà gamu na neyeyu.” Kantola
neye, samfulê ale, na manla, “Lime batù
fan, na lo lwe batù nalaf.”
39 Na man Dyisas di dad to galan tdò, “Fsu-
dengyu dad to di bnas di dad sahal lumbuk.”
40 Na slumbuk ale sudeng, men mlatuh i
dademe na men lime falò i dademe.
41 Na nwè Dyisas i lime batù fan na i lwe
batù nalaf, na lngalà kenen di langit, na
fasalamat di Dwata klon falnak dun, na blén
di dad to galan tdò du fye nalella di dad to.
Na lêan nalel i lwe batù nalaf di kdeela.
42 Na ta kmaan i kdeela, na bsol ale.
43 Na ta santifun i dad to gal tdò Dyisas i
lukas fan na nalaf. Na yé kdeen, sfalò lwe
been fnò.
44 Na yé kdee dad lagi kmaan lime libu.

I kagu Dyisas di tah i lanaw
(Matyu 14:22-33; Dyan 6:15-21)

45 Na kafnge ayé, gasil dek Dyisas i dad
to galan tdò muna maweng mifal di bong
lanaw salu di banwe Bétsayda. Na ftagak
Dyisas du fdàan i dad to.
46 Na kafngen fdà dad to, mnagad kenen
di satu bulul lon satu du dmasal.
47 Na kanto kifuh, ta ditù i dad to maweng
di talà i lanaw, na lo satu Dyisas déé di kilil.
48 Na teenan dad to galan tdò, na too sasè
kaflayamla kamwah i awengla du gsitongla
i nus. Kanto mayè fayah, salu Dyisas di dale,
na tadè kenen magu di tah i lanaw. Na ta
fanan ale lnius.
49 Bay kantola teen kenen magu di tah i
lanaw, man nawala ku lmagol, na mkit ale,
50 du ta kdeela mite dun, na too ale likò.
Bay gasil talù Dyisas di dale, manan, “Fan-
galyu nawayu. Do sa ani. Nang gamu likò.”
51 Na myak kenen di aweng magin dale,
na tin tadè fanak i nus. Na too ale tikeng,
52 du balù ta teenla i gamtikeng nimòan
di fan ayé, bay là glabatla, du là fa mgukà
i fandamla.

I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét
(Matyu 14:34-36)

53 Na fles ale mifal di lanaw, na dmuung
ale di banwe Génésarét, na ikatla i awengla.
54 Kanto ale tufa di aweng, dilè i dad to di
banwe ayé Dyisas.
55 Na balù nè gusalun di banwe ayé,
gasilla nwè dad to nun tduk, na nebela ale
magin i dad gumilèla salu di kenen.
56 Na balù nè gusalun di dad malnak
banwe, ku demen di dad lunsud, na di dad
gumnè, nebela i dademela nun tduk salu di
gal gustifun i dad to. Na fakdo ale di ku
Dyisas du fye began ale fagot balù lo di kilil i
saulan. Na ku simto gmagot i saulan, mgulê.

7

I ktagakla i uldin Dwata fagu di dad tdòla
(Matyu 15:1-9)

1 Na ta kel fdu di Dyérusalem dademe dad
Farisi na i dad to gal tamdò i uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na stifun ale di saféd Dy-
isas.
2 Teenla kakaan i dademe to gal tdò Dy-
isas, là funa ale malob du là lalòla i tdò dad
Farisi.
3 Du silang kmaan i dad Farisi na lê man
i kdee dademe Dyu ku funala too nalob i
tnalòla du yé knalamla nimò glalòla di dad
gutambulla.
4 Na ku kel ale fdu di fadyan, silang ale
kmaan ku funa ale too malob. Na lê nun dee
dademe nimòla, salngad kalob i dad basùla,
na i dad tabùla, na i dad kulangla.
5 Yé duenam man, smalek i dad Farisi na
i dademe to gal tamdò i uldin Dwata fagu di
ku Mosis, manla ku Dyisas, “Là funa malob
i dad to galam tdò di kakaanla. Kan ku là
lalòla i flau dad gutambulto?”
6 Tmimel Dyisas, manan, “Too glut i man
Dwata fagu di ku Isaya di munan gablà di
gamu dad to flingu. Ani i fsulatan,
‘I dad to ani, toola agu nafè fagu di talùla,
bay too mawag i fandamla di do.
7 Landè gukmamu i kfangamfùla di do du yé
gumdà i dad flaula di dad to balù ku
yé manla kun mdà di Dwata.’ ”
8 Na fanles Dyisas i manan di dale, “Ta tna-
gakyu i uldin Dwata, na yé lalòyu i flau dad
to.
9 Tay kfulungyu tmagak i uldin Dwata du
fye glalòyu i adatyu.
10 Kaflingenta dun, yé uldin Dwata fagu di
ku Mosis, manan, ‘Nafèyu i màyu na i yêyu,’
na ‘ku simto to talù sasè di màan ku demen
di yêan, là fakay ku là fnati dun.’
11 Bay yé galyu tdò ku nun tabeng fan blé
satu to di dad tuan, fakayan man di dale,
‘Korban,’ yé gumtatekan, ‘I fan-gu blé di
gamu, ta balinggu blé di Dwata.’

12 Na mdà di manan ayé, ta galyu faloh
kenen balù ku là fiten i afèan di dale fagu di
tabengan ani.
13 Mdà di katdòyu i gamu adat, ta flandèyu
btas i Tnalù Dwata. Na nun fa dademe
nimòyu salngad ayé.”

Gumdà i salà
(Matyu 15:10-20)

14 Na lê tlo Dyisas i dad to di safédan, na
talù di dale fagu di fléd, manan, “I kdeeyu,
too gamu flinge, na tooyu fan-glabat ani di
ktoyu.
15 Ise ku yé gamfagsik i satu to i fusuk di
bàan. Bay yé gamfagsik kenen i lamwà di
bàan.
16 Ku simto i nun klinge, fye ku too flinge.”
17 Tnagak Dyisas i dad to, na fusuk kenen
di lam i gumnè. Magin dad to galan tdò, na
smalek ale gablà di fléd ayé gine.
18 Na man Dyisas di dale, “Balù gamu, là
fa kadì galmabat. Gablà ku ta gadèyu na ise
ku i fusuk di bà i satu to i gamfagsik kenen.
19 Du ku dét fusuk di bà i satu to, yé
guflesan di tienan, na fnge lê lamwà. Na ise
ku yé dalanan di nawan.” Di kman Dyisas
ayé tulenan dale na landè magsik di kdee
dad knaan.
20 Na fanlesan i talùan, manan, “Yé
gamfagsik i satu to i lamwà di bàan.
21 Du mdà di lam i nawan, nun dad sasè
fandam, na i ksaféd di to ise yaanan, i ktaku,
i kbanò,
22 i klafà yaan, i klom, i ayè mimò sasè
di dademe to, i kafgaw, i klandè kyà, i kafè
nawa, i ktalù sasè gablà di dademe to, i
kafdatahan i kton, na i klandè ldam.
23 Yé gumdà i kdee sasè ani di nawa i satu
to. Yé gamfagsik kenen.”

I kaftoo i libun ise Dyu
(Matyu 15:21-28)

24 Kafnge ayé, tnagak Dyisas i banwe ayé,
na fles kenen di banwe mdadong di syudad
Tiro. Fusuk kenen di satu gumnè, na yé
kayèan ku landè gmadè na déé kenen di lam,
bay là gbunin i kton.
25 Na nun satu libun déé, nun ngàan libun
nun busaw. Kanto linge i yêan na déé Dy-
isas, ta gasil kenen salu déé na lkuad lamfan
di saféd i blì Dyisas.
26 Na ise Dyu i libun ayé du ise ku Israél
i gumdàan, bay di banwe dnagit Fonisya
glam di Sirya. Na fakdo kenen di ku Dyisas
fye falwàan i busaw di ngàan ayé.
27 Bay tmimel Dyisas fagu di fléd, manan,
“Fye ku funagu fankaan i dad ngà, du là
fakay nwè i knaan i dad ngà na blé di dad
ayem.”
28 Na man i libun ayé, “Hee Amu, gadègu
ayé. Bay balù i dad ayem, beg nun gwèla du
gamkaan ale samel mtatek mdà di lamisa
gukmaan i dad ngà.”
29 Na man Dyisas di kenen, “Du mdà di
kafye i manam, mulê ge nan du ta lamwà i
busaw di ngàam.”
30 Ta mulê i libun ayé, na kakelan di
gumnèan teenan i ngàan lo milè du ta lamwà
i busaw.

I kafgulê Dyisas i lagi bakong na umu

31 Kafnge ayé, ta tnagak Dyisas Tiro, na yé
dalanan magu kamlang di banwe Sidon, na
fles kenen di Lanaw Galili, na yé dalanan
salu ditù magu di Dikapolis.
32 I dad to déé, nebela di ku Dyisas i satu
lagi bakong na mlimah ktalùan. Na yé fnila
ku nagot Dyisas kenen fye mgulê.
33 Yé duenam man, nebe Dyisas kenen
mdà di dad to, na klilukan i dad knamatan
di sbalà klinge i bakong ayé. Na fnge,
fnafêan ibal i dad tnalòan, na ihokan di
dilàan.
34 Lngalà Dyisas di langit, na falbongan
kalnawan, na manan, “Ifata.” Yé gum-
tatekan, “Mgukà nan.”
35 Di kmanan ayé, tadè mgukà i klinge i
bakong ayé, na salngad ku ta magteh i dilàan
du ta fye i ktalùan.
36 Fnang Dyisas ale tmulen i dad nimòan
ayé. Bay balù ku galan ale fnang, baling
midul fa i ktulenla dun.
37 Na too ti tikeng i kdee dad to lminge
gablà di mkel ani, na manla, “Too ti fye i
kdee dad nimòan. Balù i dad bakong na i dad
umu fan-gulêan.”

8

I kafkaan Dyisas i fat libu dad to
(Matyu 15:32-39)

1 Di satu du, ta lê nun dee dad to stifun. Na
du landè knaanla, tlo Dyisas i dad to galan
tdò, na manan di dale,
2 “Toogu kando i dad to stifun ani, du ta tlu
dula fanak di safédgu, na ta landè knaanla.
3 Ku fulêgu ale di là ale fa kmaan, keng
bek ale mdà di kbitilla du mawag gumulê
dademe.”
4 Na smalek i dad to galan tdò, manla, “Nè
gumwèto knaan di banwe ani i gablà fkaan
i kdee dad to ani? Fye ku nun dad to mnè
mdadong dini.”
5 Na lê smalek Dyisas, manan, “File batù
fanyu déé?” Tmimel ale, manla, “Fitu batù.”
6 Na dekan sudeng i dad to di tanà. Na
kafnge ayé, ta nwèan i fitu batù fan, na
fasalamat di Dwata klon falnak dun na blén
di dad to galan tdò du fye dale i malel dun.
Na ta nwèla i fan ayé, na nalella di kdee dad
to.
7 Na lê nun dad malnak nalaf, bay là deen.
Lêan fnasalamat i nalaf ani klon falel dun.
8 Na ta kmaan i kdeela na bsol ale. Na ta
santifun i dad to gal tdò Dyisas i lukas. Na
yé kdeen, fitu been fnò.

9 Yé kdee dad to kmaan nun dad fat libu.
Na kafnge ayé, ta fdà Dyisas ale.
10 Na gasil myak Dyisas di aweng magin
dad to galan tdò, na salu ale di banwe Dal-
manuta.

I kafni dad Farisi tnikeng di ku Dyisas
(Matyu 16:1-4)

11 Na nun dad Farisi salu di ku Dyisas,
na sanbalewla kenen. Tnilewla kenen fagu
di kafnìla tnikeng du gugmadèla dun na yé
gumdàan di langit.
12 Falbongan i kalnawan, na manan, "Kan
ku mni i dad to di du ani dad tnikeng? Too
glut i man-gu ani na landè tnikeng fitegu di
gamu."
13 Na kafnge ayé, lê tnagak Dyisas ale, na
myak di aweng du mifal di bong lanaw.

I kafngewe Dyisas gablà di tdò i dad Farisi na i tdò Hérod
(Matyu 16:5-12)

14 Na glifet i dad to gal tdò Dyisas mebe
bnatu di aweng. Lo salbatù fan i nebela.
15 Na talù Dyisas fagun di fléd, manan
dale, "Fan-geyeyu i gambet bulung falnok
fan mdà di dad Farisi na mdà di ku Harì
Hérod."
16 Na stulen ale lo dale, na manla, "Yé
duen Dyisas man ani du là mebe ato bnatu."
17 Gadè Dyisas i santulenla, na manan
dale, "Kan ku santulenyu i klandè bnatuyu?
Fa là gadèyu dun kè? Magéng uluyu fa?
18 Nun sa matayu, bay sawe là mite gamu.
Nun sa klingeyu, bay sawe là lminge gamu.
Kan? Là gafaldamyu dun kè?
19 Di kafalnakgu i lime batù fan du fkaan
di lime libu dad to, file been fananòyu?" Na
tmimel ale, manla, "Sfalò lwe."
20 Na lê kenen smalek, manan, "Na di
kafalnakgu i fitu batù fan du fkaan di fat
libu dad to, file been fananòyu?" Na tmimel
ale, manla, "Fitu."
21 Na man Dyisas di dale, "Na kan ku là fa
glabatyu?"

I kafgulê Dyisas i lagi butè di Bétsayda

22 Kafnge ayé, ta salu ale Dyisas di
Bétsayda, na nun dademe dad to déé, nebela
i satu lagi butè di ku Dyisas. Na fakdo ale
fye nagotan na fan-gulêan.
23 Nagot Dyisas sigal i butè ayé, na
nalakan kenen lamwà di tukay banwe ayé.
Nihokan ibal i matan, na nagotan kenen. Na
kafnge ayé, ta snalek Dyisas kenen, manan,
"Nun teenam?"
24 Na kanto tukeng i butè ayé, manan,
"Nun teen-gu dad to, bay yé kitegu dale
gambet i dad kayu magu."
25 Lê man nagot Dyisas i dad matan. Too
meye i lagi, na ta mgulê, na ta too mtiu i
kiten.
26 Na dek Dyisas kenen mulê, na manan
dun, "Nang ge lê samfulê di tukay banwe
ayé."

I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Matyu 16:13-20; Luk 9:18-21)

27 Na kafnge ayé, ta mdà Dyisas na dad
to galan tdò. Salu ale di dad malnak
banwe glam di Sisarya Filipus. Na di kagula
salu ditù, snalekan ale, manan, "Dét man i
dademe dad to gablà di do? Simto agu kun?"
28 Na tmimel ale, manla, "Yé man dademe
to na ge Dyan Gal Munyag, na i dademe,
manla ge Ilaydya, na i dademe, manla ge i
satu tugad i Dwata."
29 Na lêan ale snalek, manan, "Na gamu?
Di fandamyu, simto agu kè?" Na tmimel
Piter, manan, "Ge sa i Krayst, dunan i
Mgalék Dwata."
30 Na fnang Dyisas ale tmulen di balù
simto dun.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin
(Matyu 16:21-28; Luk 9:22-27)

31 Na tambù kenen fgadè di dad to galan
tdò gablà di fan mkel di kenen, manan,
"Là ti fakay ku là dee kaflayam mkel di do,
dunan i dnagit Ngà To. Na i dad tua gal
mebe i dad to, na i dad ganlal di kafaglut, na
dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis, knagolla agu, na fnatila agu, bay
di gatlun du, lê agu mték di fati."
32 Na toon fbateng i manan ayé di dale. Na
yé duenam man, nebe Piter kenen di kilil na
nngakan.
33 Bay kanto kmangél Dyisas, na teenan
dademe to galan tdò, ta nngakan Piter, na
manan, "Fawag ge di do, Satanas, du ise
mdà di Dwata i fandamam ayé, bay mdà di
dad to."
34 Na ta tlo Dyisas dee dad to, na lê déé dad
to galan tdò. Na manan di kdeela, "Ku simto
mayè magin di do, là fakay ku là lnifetan i
kton, na tniangan i krusan, na magin do.
35 Ku simto kmabas i nawan, baling lanah
di kenen. Bay ku simto mati du mdà di
kaginan di do na i kaftoon di Fye Tulen, nun
nawan landè sen.
36 Dét i fye untung i satu to ku gfunan i
klamang banwe bay là gfunan i nawa landè
sen?
37 Landè fakayan blé ku lulukan i nawa
landè sen.
38 Nun dee dad to di bang ani mimò sasè
na knangla i Dwata. Na ku nun to ftoo di
do gbol di dad to ayé, na kyàan agu na i dad
dekgu, do i dnagit Ngà To, lêgu kenen kyà
ku ta samfulê agu di kdatahgu na i kdatah
Màgu na i dad kasaligan too mtiu."

9

Mgilih i baweh Dyisas
(Matyu 17:1-13; Luk 9:28-36)

1 Na fadlug Dyisas talù, manan di dale,
“Too glut i man-gu di gamu ani, nun dademe
dad to tadag dini, na silang ale mati ku ta
teenla i kaltulus i Kagot Dwata.”
2 Kafnge nam butang, fagin Dyisas Piter
na Dyém na Dyan, du salu ale di tah i satu
mdatah bulul, lo dale. Na tadè mgilih i
baweh Dyisas déé di kitela dun.
3 Na samfilà i klawehan di kbukay. Landè
to di klamang banwe gmagan fbukay
klaweh salngad ayé.
4 Na tadè msut déé di dale lwe to, dunan
Ilaydya na Mosis, na stulen ale Dyisas.
5 Na man Piter di ku Dyisas, “Amu, too
fye du dini gami. Fye ku fdak gami tlu
slung, satu di ge, satu ku Mosis, na lê satu
ku Ilaydya.”
6 Yé duen Piter man ayé du là gadèan ku
dét i fye manan du too ale likò.
7 Na lam Piter talù, makto kel i labun
déé, na lnimunan ale. Na nun talù mdà di
labun ayé, manan, “Ani Ngàgu toogu kan-
bong nawa. Falningeyu kenen.”
8 Na gasil ale meye lmibut, na ta landè
dademe dad to teenla, lo Dyisas déé di
safédla.
9 Di kaflasokla di bulul, man Dyisas di
dale, “Nangyu tayò tulen i ta teenyu ayé
gine. Silangyu tulen ku ta mték agu di fati,
dunan i dnagit Ngà To.”
10 Na nimenla i man Dyisas ayé, bay ku ta
lo dale, ta yé galla santulen ku dét gumtatek
i manan ayé, “Mték di fati.”
11 Na smalek dad to galan tdò di kenen,
manla, “Dét duen i dad to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis man dun na
too mabtas ku muna kel Ilaydya klo i Mgalék
Dwata?”
12 Na tmimel Dyisas, manan, “Too sa, na
yé muna kel Ilaydya du fatlagadan i kdee.
Bay, dét kè duen i dad tugad Dwata di mu-
nan fala smulat gablà di do, i dnagit Ngà To,
na manla là fakay ku là dee kaflayam i mkel
di do na lê knang nawa i dad to agu?
13 Ani i man-gu di gamu, ta kel sa Ilaydya,
na ta nimòla di kenen i kdee knayèla nimò
di kaflayamla kenen gambet i ta fala fsulat
Dwata.”

I kafgulê Dyisas i ngà nun busaw
(Matyu 17:14-21; Luk 9:37-43a)

14 Kanto samfulê ale Dyisas di saféd i
dademela, ta nun dee dad to stifun déé. Na
yé nimò i dad to gal tamdò i uldin Dwata
fagu di ku Mosis, sanbalewla i dad to gal tdò
Dyisas.
15 Kanto teen i dad to Dyisas, too ale
tikeng, na gasilla snitong na dnawatla ke-
nen.
16 Na snalek Dyisas ale, manan, “Dét i
sanbalewyu?”
17 Na nun satu lagi gbol di kdee dad to ayé,
manan, “Sér, ta nebegu i ngàgu di ge du nun
busaw i gamfumu dun.
18 Ku ta gal fnusuk i busaw kenen, tadèan
gal tudà di tanà. Na gal mulak i bàan, na
kminggat i kifanan, na tadè magéng i lawe-
han. Ta beg agu fakdo di dad to galam tdò
du fye falwàla i busaw, bay là gaganla dun.”
19 Na man Dyisas di kdeela déé, “E tay
gamu dad to là ftoo. Ta là manam i
klogu fanak di safédyu, na toogu fantahà
i nawagu di gamu, bay knèan sana là
kaftooyu. Nebeyu di do i ngà ayé.”
20 Na ta nebela kenen di ku Dyisas. Kanto
teen i busaw Dyisas, fakakalan i ngà ayé, na
tadè kenen bek, na flulid di tanà, na mulak
i bàan.
21 Na snalek Dyisas mà i ngà ayé, manan,
“Ta mlo kè i tdukan?” Tmimel i màan,
manan, “Tagnè mdà di ktukayan.
22 Ta dee dulêan gbat di lifoh na di
lam i éél du kayè i busaw fmati dun.
Bay ku gaganam, begam gami kando na
tnabengam gami.”
23 Na man Dyisas di lagi ayé, “Kan dé ku
manam, ‘Ku gaganam?’ Gagan Dwata mimò
balù détan di dad to ftoo di kenen.”
24 Na falbong i lagi ayé i talùan, manan,
“Ftoo agu sa, bay là fa sikofan. Taman, toom
agu tnabeng du fye matnù i kaftoogu.”
25 Na kanto teen Dyisas na ta dee dad to
gasil salu di kenen, ta nngakan i busaw,
manan, “Ge busaw fbakong na fumu, man-
gu di ge, lamwà ge di kenen, na ta nang ge lê
samfulê.”
26 Ta mkit i busaw, na fakakalan i ngà ayé,
klon lamwà. Man nawam ku ta mati i ngà
ayé. Na man dee dad to, “Ta kfatin sa ayé.”
27 Bay nagot Dyisas sigalan du ntékan, na
ta fles tadag i ngà ayé.
28 Kanto fusuk Dyisas di lam i gumnè, na
ta lo kenen na i dad to galan tdò déé, ta
smalek ale, manla, “Dét i duenmi là gmagan
falwà i busaw atù gine?”
29 Na tmimel Dyisas, manan, “Lo fagu di
kdasal gaganyu falwà i busaw salngad ayé.”

Lê fala fgadè Dyisas gablà di kfatin
(Matyu 17:22-23; Luk 9:43b-45)

30 Tnagakla i banwe ayé, na yé dalanla
magu di Galili. Là mayè Dyisas ku nun
dademe dad to gmadè,
31 du ta lo yé tdòan i dad to galan dek,
manan dale, “Do, i dnagit Ngà To, fanla agu
blé di kagot i dad to, na fnatila agu, bay di
gatlun du lê agu mték di fati.”
32 Bay là glabatla gumtatek i manan ayé,
na likò ale smalek dun.

I too mdatah di Kagot i Dwata
(Matyu 18:1-5; Luk 9:46-48)

33 Kafnge ayé, ta salu ale di Kapernaum.
Na kanto fusuk ale Dyisas di lam i gumnè,

snalekan i dad to galan tdò, manan, “Dét i
san-gilyu gine di dalan?”
34 Bay tadè ale fanak du yé san-gilla di
dalan du san-gladla ku simto di dale i too
mdatah di kdeela.
35 Kanto sudeng Dyisas, tlon dad sfalò lwe
to galan dek, na manan, “Ku simto i mayè
mdatah, fye ku fdanàan i kton, na tnaben-
gan i kdee.”
36 Na mwè kenen ngà du ftadagan di kan-
fela. Na kafnge ayé, lkafan i ngà, na manan
di dale,
37 “Ku simto dmawat satu ngà gambet
ani du mdà di ksasatun di do, ta lêan agu
dnawat. Na ku simto dmawat do, ta lêan
dnawat i Màgu, dunan i mdek do.”

I là mnang gamu, nsenan gamu
(Luk 9:49-50)

38 Na man Dyan di ku Dyisas, “Sér, nun
teenmi satu lagi, na falwàan i dad busaw
fagu di dagitam. Fanmi fnang du là glaman
di gito.”
39 Bay man Dyisas, “Nangyu kenen fnang
du ku simto mimò tnikeng fagu di dagitgu,
mlimah di kenen talù sasè gablà di do.
40 Du ku simto là mnang gito, nsenan ato.
41 Too glut i man-gu di gamu ani, ku simto
mlé gamu balù lo satu basù éél tno du mdà
di ksasatuyu di do, dunan i Mgalék Dwata,
nun lubay gdawatan.

Gablà di kgebe di salà
(Matyu 18:6-9; Luk 17:1-2)

42 “Ku simto i baling gumdà i dademe
gamsalà, too kenen falnayam. Kaflingenta
dun, di laman là fa gamsalà i satu to mdà
di kenen, balù i dad mdanà to, baling fye fa
ku ikat di lialan i giling batu na bat kenen di
mahin.
43 Kaflingenta dun, ku bali sigalam mebe
ge di kagsalà, yé baling fye ku kanlangam.
Tumù fa ku fatok ge na nun nawam landè
sen, bay too sasè ku sikof i sigalam, na
baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh landè
sen.
44 Du ditù di lanaw lifoh là sa mati dad
safat*, na là mati i lifoh.
45 Na ku bali blìam mebe ge di kagsalà, yé
baling fye ku kanlangam. Tumù fa ku fatok
ge na nun nawam landè sen, bay too sasè
ku sikof i blìam, na baling ditù gugtadèam di
lanaw lifoh landè sen.
46 Du ditù di lanaw lifoh là sa mati dad
safat, na là mati i lifoh.
47 Na ku bali matam mebe ge di kagsalà,
yé baling fye ku tanwilam. Tumù fa ku
landè bali matam na nun nawam landè sen,
bay too sasè ku sikof i matam, na baling ditù
gugtadèam di lanaw lifoh landè sen.
48 Du ditù di lanaw lifoh là sa mati dad
safat, na là mati i lifoh.
49 I kdee dad to tnilew ale fagu di lifoh†.
50 I kahì too fye, bay ku ta là mahìan ta
landè kibò lê fahì dun. Fye ku salngad
gamu di kahì mangnem, ku demen fye ku
sansatuyu nawayu di dademeyu.”

10

I katdò Dyisas gablà di kaskah i malay
(Matyu 19:1-12; Luk 16:18)

1 Kafnge ayé, tnagak Dyisas Kapernaum,
na salu kenen ditù di Dyudiya di faltù Dyor-
dan. Na lê dee dad to stifun di safédan, na
tdòan ale du yé knalaman nimò.
2 Na nun dad Farisi salu di kenen du
snalekla, manla dun, “Fakay kè ku i lagi ka-
han i yaanan?” Snalekla ani du ani nimòla
dalan tmifù ku Dyisas.
3 Tmimel Dyisas fagu di salek, manan,
“Dét man i uldin Mosis di gamu?”
4 Na tmimel ale, manla, “Falohan i lagi
smulat di kalatas du yé gugmadè dun na
ta kahan i yaanan, na kafnge ayé, fakayan
fdà.”
5 Na man Dyisas di dale, “Yé duen Mosis
man ayé du magéng uluyu.
6 Bay mdà di kimò Dwata i kdee ta nimòan
di kagatbùan, yé kibòan mimò i to satu lagi
na satu libun.
7 Ani duen i lagi tmagak i màan na i yêan
na sasatu kenen di yaanan,
8 na lwe ale ta mbaling lo satu. Na ta ise
ku lwe ale, bay ta lo ale satu.
9 Yé duenam man, ku dét i ta sansatu
Dwata, là fakay ku nun to samkah dale.”
10 Na di kfusukla di lam i gumnè, ta lê
smalek i dad to galan tdò gablà di manan
ayé.
11 Na man Dyisas di dale, “Nè i lagi mkah i
yaanan na lê mwè mahal libun, ta gamsalà
du lnafàan i muna yaanan.
12 Na salngad i libun, ku kahan i yaanan
na lê mwè satu lagi, ta gamsalà du lnafàan i
muna yaanan.”

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà
(Matyu 19:13-15; Luk 18:15-17)

13 Na nun dad to mebe dad ngàla di ku
Dyisas du fye nagotan ale, bay i dad to galan
tdò, nngakla ale.
14 Kanto teen Dyisas ayé, malbut kenen,
na manan dale, “Falohyu i dad ngà salu di
do, na nangyu ale fnang, du i dad to nun
ksalig gambet i dad ngà ani, gfusuk ale di
Kagot i Dwata.
15 Na too glut i man-gu di gamu ani, ku i
ksalig satu to, là salngadan di ksalig i dad
ngà ani, là glaman di Kagot i Dwata.”

* **9:44** 9:44 Ulad kmaan laweh i dad mati.
† **9:49** 9:49 Dunan i dad kaflayam gnaguto di tah tanà.

16 Na kafnge ayé, lkafan i dad ngà ayé, na
nagotan ale du banlén ale kafye.

I lagi nun bong knun
(Matyu 19:16-30; Luk 18:18-30)

17 Di ta kdà Dyisas magu, nun satu lagi
gasil salu di kenen, na lkuad di munan, na
smalek, manan, "E Sér, too fye balum. Dét i
fye nimògu fye gfun-gu i nawa landè sen?"
18 Na tmimel Dyisas, manan, "Dét i due-
nam man do fye agu? Lo satu i fye, dunan
Dwata.
19 Ta gadèam i dad uldin Dwata, dunan
nang ge manò, nang ge lmafà yaan, nang
ge tmaku, nang ge tmulen kéng, nang ge
lmumì, na nafèam i màam na yêam."
20 Na man i lagi ayé, "Sér, ta nimen-gu i
kdee manam ayé mdà di ktukaygu."
21 Na kanto neye Dyisas kenen, toon
kando, na manan, "Lo satu gukulangam.
Mdà ge, na fablim i kdee dad knunam, na
blém i wèan di dad to landè knun. Na mdà
ayé, nun bong knunam ditù di langit. Na
kafnge ayé, magin ge di do."
22 Too blat baweh i to ayé du mdà di man
Dyisas. Ta mdà kenen na too mlidù i nawan
du too bong knunan.
23 Na meye Dyisas lmibut, na manan di
dad to galan tdò, "Tay klimah i dad to nun
bong knun gfusuk di Kagot i Dwata."
24 Tikeng i dad to galan tdò du mdà di
talùan. Na man Dyisas di dale, "E dad ngà,
too mlimah fusuk di Kagot i Dwata.
25 Ku mlimah di satu bong lmanaf dnagit
kamél fusuk di sol i dalum, mas mlimah fa
di satu to nun bong knun gfusuk di Kagot i
Dwata."
26 Na too ale tngah, na sasalek ale, manla,
"Ku gambet ayé, simto i fakay galwà?"
27 Na meye Dyisas di dale, manan, "Di dad
to, là gagan ani, bay di Dwata gagan, du
gagan Dwata mimò i kdee."
28 Na man Piter di ku Dyisas, "Neyem, ta
tnagakmi i kdee du magin gami di ge."
29 Na man Dyisas, "Too glut i man-gu di
gamu ani. Nè i to tmagak i gumnèan, ku
demen i dad flanekan lagi, ku demen i dad
flanekan libun, ku demen i yêan, ku demen
i màan, ku demen i dad ngàan, ku demen
i tanàan du mdà di ksasatun di do na i
kdawatan i Fye Tulen,
30 too ti dee fa i gdawatan di nawan ani,
dunan i dad gumnè, na i dad flanek lagi na
libun, na i dad yê, na i dad ngà, na i tanà,
na gagin i dee dad kaflayam. Bay kadang di
fulé du, gamdawat kenen nawa landè sen.
31 Nun dee dad to mdatah di nawan ani
mbaling ale mdanà kadang di fulé du. Na
dee dad to mdanà di nawan ani mbaling ale
mdatah kadang di fulé du."

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin
(Matyu 20:17-19; Luk 18:31-34)

32 Di kagula mnagad salu ditù di
Dyérusalém, muna Dyisas di dale. Tikeng i
dad to galan tdò, bay dademe dad to tmadol,
likò ale. Na lamla magu, lêan nebe fatfing i
dad sfalò lwe to galan tdò du fgadèan i fan
kel di kenen.
33 Manan dale, "Too gamu flinge du ta fan
ato kel di Dyérusalém, na do, i dnagit Ngà To,
bléla agu di kagot i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu na i dad to tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na nukumla agu di fati, na
bléla agu di dad to ise Dyu,
34 du nadoyla agu, na dnulàla agu, na
nfasla agu, na fnatila agu. Bay di gatlun du,
lê agu mték di fati."

I fni ale Dyém na Dyan
(Matyu 20:20-28)

35 Na fdadong Dyém na Dyan di ku Dyisas,
i dad ngà Sébidi. Manla di kenen, "Sér, nun
kayèmi fimò ge."
36 Na snalekan ale, manan, "Dét kè i
kayèyu fimò do?"
37 Na manla di kenen, "Fsudengam gami
di safédam, satu gsen di kwananam na satu
gsen di bibengam ku ta gdawatam i kdata-
ham."
38 Bay man Dyisas di dale, "Là ti gadèyu
ku dét i fniyu. Gaganyu kè tmufì minum
di basù guminumgu, dunan i dad kaflayam
gnagugu? Na gaganyu kè magin fbunyag di
gufbunyaggu, dunan i dad klimahgu?"
39 Na tmimel ale, manla, "Gaganmi sa."
Man Dyisas di dale, "Too glut, gamginum
gamu di basù guminumgu, na gafbunyag
gamu di gufbunyaggu.
40 Bay landè ktoogu fsudeng ku simto
gsen di kwanan-gu na gsen di bibenggu.
I dad gusudeng ani lo tagà Mà di dad to
gutmagàan dun."
41 Kanto gadè i sfalò dademe to gal tdò
Dyisas gablà di fnila ayé, ta lanbutla Dyém
na Dyan.
42 Na santifun Dyisas i kdeela, na manan
di dale, "Ta gadèyu i gal nimò dad ganlal dini
di tah tanà. Galla lnumì i dad to mdanà, na
toola ale gal dek.
43 Bay fye ku mahal i nimòyu gamu. Ku
simto i mayè mdatah, là fakay ku landè
nimòan di dademe.
44 Na ku simto mayè mdatah, là fakay ku
là fafasakan i kton di kdee.
45 Du balù do i dnagit Ngà To, ise ku yé
duen-gu salu dini di tah tanà ku fifat agu di
dad to. Bay yé duen-gu salu dini du do mifat
i dad to na blégu i ktogu di fati mayad dad
salà du fye dee dad to galwà."

I kafgulê Dyisas i to butè dnagit Bartimyu
(Matyu 20:29-34; Luk 18:35-43)

46 Na ta kel ale di banwe Dyériko. Na
kafnge ayé, ta fles Dyisas na i dad to galan
tdò na i mlabung dad to. Na nun lagi butè

sudeng di kilil i dalan du gal mni. Yé dagitan
Bartimyu, na yé gumtatekan ngà Timyu.
47 Kanton linge na Dyisas mdà di Nasarét
i magu déé, ta mkit kenen, na manan, “E
Dyisas, i bel Harì Dabid, begam agu kando.”
48 Dee ale mngak i butè ayé kayèla ku
fanak. Bay too baling mkit, manan, “Bel
Harì Dabid, begam agu kando.”
49 Na yé duenam man, tadè fanak Dyisas,
na manan, “Tloyu kenen.” Taman, tlola i to
butè ayé, manla, “Fan-galam nawam. Tadag
ge. Tlo Dyisas ge.”
50 Kanton bat i lafin saulan, gasil kenen
tadag na fdadong di ku Dyisas.
51 Na snalek Dyisas kenen, manan, “Dét
kè kayèam nimògu di ge?” Tmimel i butè,
manan, “Amu, yé kayègu moon ku lê agu
mite.”
52 Man Dyisas di kenen, “Mdà ge nan. Ta
mgulê ge mdà di kaftoom.” Na ta lê kenen
mite, na fles magin ku Dyisas.

11

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

1 Na kanto ale mdadong di Dyérusalém na
di kakella di dad malnak banwe Bétfagi na
Bétani di Bulul Olib, dek Dyisas muna lwe
dad to galan tdò.
2 Na manan dale, “Fles gamu di tukay
banwe gsen munayu, na ku ta kel gamu
ditù, nun teenyu ngà dongki là fa lmen
snakay batangla déé. Ntehyu na nebeyu
dini.
3 Na ku nun to smalek gamu, na manan,
‘Kan ku nimòyu ayé?’ ani manyu di kenen,
‘Nun gukmamu i Amu dun, na lêan fulê dini
kadang.’ ”
4 Na ta mdà i dad to dekan ayé, na ta teenla
i ngà dongki batang di saféd i bà gufusuk
di satu gumnè di kilil dalan, na ntehla. Na
lamla mteh dun,
5 smalek i dademe to tadag déé, manla,
“Kan ku ntehyu i ngà dongki ayé?”
6 Na tmimel ale salngad di man Dyisas na
ta bayà i dad to ale.
7 Na nebela i dongki ayé salu di ku Dyisas,
na yé afidla dun i dademe dad klawehla, na
ta smakay Dyisas.
8 Na dee dad to mbel i klawehla di bà
dalan. Na i dademe to, nkahla doon ta nwèla
di bulul du yé dale kfite i kdayenla di ku
Dyisas.
9 Nun dad to muna di ku Dyisas, na
nun dademe tmadol, na falbongla i talùla,
manla, “Dnayento i Dwata. Magdayen i To
salu dini di dagit Dwata.
10 Banlé Dwata kafye i kagot fan kel ta
fakang di munan di gutambulto Harì Dabid.
Magdayen i Dwata di too gumdatah.”
11 Na kafnge ayé, ta kel Dyisas di
Dyérusalém, na fusuk kenen di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata. Neyen i kdee
mgimò déé bay du ta flabi nan, lê man
kenen lamwà salu di Bétani, na magin i sfalò
lwe dad to galan tdò.

I ktalù Dyisas di kayu fig
(Matyu 21:18-19)

12 Na di tmadol du, ta mdà ale di Bétani. Na
di lamla magu, ta bitil Dyisas.
13 Na nun teenan kayu dnagit fig di kibòan
beg gumawag, too ti mlabung i doonan.
Yé duenam man, ta fdadong kenen déé du
mngabal bengen. Bay kanto kel di kayu ayé,
landè benge teenan, lo doon, du ise bangan
fa menge.
14 Na man Dyisas di kayu ayé, “Ta landè
lê gamkaan i bengem nan.” Na linge dad to
galan tdò i manan ayé.

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 21:12-17; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

15 Na kanto kel ale Dyisas di Dyérusalém, ta
fusuk kenen di Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata, na ndalan lamwà i dad to gal
sbayad di laman. Na lugadan i dad lamisa
i dad to sasambì filak, na lê man i dad
gusudeng i dad to fabli dad abun galla dsù.
16 Na fnang Dyisas i dad to mebe dad
kalyakla magu déé di Bong Gumnè ayé.
17 Na tamdò Dyisas di dad to, manan, “Ta
gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘I Gumnègu
ani, yé gukmamu dun gal gudmasal i dad to
mdà di kdee dad banwe,’ bay ta fanbalingyu
gumnè i dad to lmimbung.”
18 Na kanto linge i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu na i dad to gal tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis i man Dyisas ayé,
mngabal ale kfagu fmati kenen. Likò ale
di ku Dyisas du too tikeng i kdee dad to di
katdòan.
19 Na kanto kifuh, lamwà ale Dyisas di
syudad ayé.

I tdò mdà di kayu fig
(Matyu 21:20-22)

20 Na too flafus di tmadol du, ta lê ale
magu di sablà i kayu fig ayé, na teenla ta
mlanas na mati kel di dalilan.
21 Na gafaldam Piter i ta nimò Dyisas, na
manan di kenen, “Sér, neyem. Ta mlanas sa
i kayu tnalùam ayé.”
22 Na man Dyisas di dale, “Ku ftoo gamu di
Dwata,
23 too glut i man-gu di gamu ani. Ku simto
i man di bulul ayé, ‘Magket ge na mgilih
ge gatù di talà mahin,’ ku là lwe nawan
bay fantoon na mgimò i manan, gdohò sa i
manan ayé.

24 Yé duenam man, ani man-gu di gamu,
di kdasalyu, ku nun fniyu di Dwata, yé fye
fantooyu na ta gdawatyu du fye gfunyu.
25 Na ku dmasal gamu, fnasinsyayu i kdee
dad salà gafaldamyu ta nimò i dademe dad
to du fye lê fnasinsya i Màyu ditù di langit i
dad salàyu.
26 Du ku là fnasinsyayu dad salà i dademe
to, là lê fnasinsya i Màyu di langit i dad
salàyu."

I salek gablà di glal Dyisas
(Matyu 21:23-27; Luk 20:1-8)

27 Kafnge ayé, ta lê ale samfulê di
Dyérusalém. Na lam Dyisas magu di lam i
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, salu
di kenen i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu,
na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis, na i dad tua gal mebe i dad Dyu.
28 Na smalek ale, manla, "Dét i ktoom
mimò i kdee nimòam dini? Na simto mlé ge
i glal?"
29 Na tmimel Dyisas, manan, "Lê nun
snalekgu di gamu. Na ku gtimelyu, lêgu
tulen di gamu ku dét i ktoogu mimò ani.
30 Gablà di kbunyag Dyan, nè gumdà i
glalan kenen, mdà di Dwata di langit, ku
demen mdà di dad to di tah tanà? Tnimelyu
agu kun."
31 Na stulen ale, manla, "Ku yé manto,
'Mdà di Dwata di langit,' lêan ato snalek,
manan, 'Kan ku là fantooyu Dyan?'
32 Bay là fakay ku yé manto, 'Mdà di dad
to.' (Likò ale di dad to du yé man i kdee dad
to na Dyan satu tugad i Dwata).
33 Yé duenam man, tmimel ale, manla, "Là
gadèmi dun." Na man Dyisas di dale, "Là
lêgu tulen gamu ku dét i ktoogu mimò i dad
nimògu."

12

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Matyu 21:33-46; Luk 20:9-19)

1 Na tamdò Dyisas di dad to fagu di dad
fléd, manan, "Nun satu lagi mele walad
dnagit grép di tanàan. Lnabatan i dad felen,
na makol kenen di bong batu du gumlék
i bengen. Na lêan fdak i mdatah gumnè
gufanak i to mantay i dad felen ani. Na
kafnge ayé, fagotan i dad felen di dademe
dad to du salu kenen di satu banwe.
2 Na kanto tagah i dad bengen, dekan i
satu fasakan di dad to gufagotan i felen, du
fwèan i kenen alel.
3 Bay i dad to gufagotan i dad felen,
kanfèla i fasak ani, na nfasla na fnge dekla
kenen mulê, na landè gwèan.
4 Na lê nun dekan, na kanto kel déé, bnag-
ulla i ulun, na fyàla kenen.
5 Na ta lê nun dekan, bay kanto kel déé, ta
balingla fnati. Lê nun dee dademe dekan.
Nfasla dademe, na flesla fnati dademe.
6 Na nun lo satu i làan fa dek, dunan i
ngàan toon kanbong nawa. Kenen i too
sangal fulé dekan salu di dale, du yé manan
di kton, 'Nafèla sa i ngàgu.'
7 Bay baling ale stulen, manla, 'Ani ngà i
to mfun i dad fele. Fnatito kenen du fye di
kfati màan, ta gito gamfun i dad felen.'
8 Mdà ayé, kanfèla kenen, na fnatila, na
batla i lawehan di lwà i tanà gumele i dad
grép.
9 "Dét nimò i to mfun fele? Yé nimòan, salu
kenen ditù di dad to gufagotan i felen, na
fnatin na tanlasan ale.
10 Sawe là lmenyu masa i fléd di Tnalù
Dwata, manan,
'Nun gumnè slame batu, na i satu batu déé
too mabtas, yé baling knang i dad
to fdak dun, du man nawala ku là
mabtasan.
11 Blaam, i batu ani, yé gumdàan di Dwata,
na too ti gamtikeng.' "
12 Na i dademe dad ganlal i dad Dyu,
mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas, du
gadèla na dale gugtadè i fléd ayé. Bay likò
ale di dad to, na yé duenla mdà na tnagakla
Dyisas.

I salek gablà di bayad i buhis
(Matyu 22:15-22; Luk 20:20-26)

13 Na dekla salu di ku Dyisas dademe
Farisi na dademe dad to gal msen ku Harì
Hérod du mngabal ale kfagu kamfè kenen
fagu di talùan.
14 Kanto ale kel di kenen, manla, "E Sér, ge
i satu to too gsalig, na too ti glut i katdòam i
dalan Dwata. Là fkaham di nawam i man
dad to di ge du là sa mabtas di ge ku dét
i glalla. Nun snalekmi. Fakay kè di uldin
Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad
i buhis di ku Sisar, i gumdatah di Roma, ku
demen là? Dét i fye nimòmi, mayad gami ku
là?"
15 Bay gadè Dyisas na lo ale flingu, taman,
manan di dale, "Kan ku kayèyu agu lniman?
Fiteyu do i satu filak galyu bayad i buhis di
banwe Roma."
16 Na mwè ale filak na fitela di ku Dyisas.
Na snalekan ale, manan, "Simto i to teenyu
di filak ani, na simto mfun dagit i ta gsulat
dini?" Na tmimel ale, manla, "Ku Sisar."
17 Na man Dyisas di dale, "Ku dét i nfun
Sisar, bléyu di ku Sisar, na ku dét i nfun
Dwata, lêyu blé di Dwata." Na tikeng ale du
mdà di timelan.

I salek gablà di kték mdà di fati
(Matyu 22:23-33; Luk 20:27-40)

18 Na nun dad Sadusi salu di ku Dyisas,
dunan i dad to gal man landè mték mdà di
fati. Na snalekla kenen, manla,
19 "Sér, di munan, smulat Mosis, na yé
flaun ku nun lagi mati bay landè ngàla

yaanan, là fakay ku là nwè i twalin lagi i
libun ayé du fye nun tubad i twegen.
20 Na di munan kun, nun fitu lagi
saflanek. Mwè yaan i twege, bay kel di
kfatin landè ngàla.
21 Na kanto mati i twege ayé, yé lê mwè i
libun ayé dunan i galwen, bay landè ngàla.
Na kanto lê mati i galwen, ta yé lê mwè dun
i gatlun, bay lê landè ngàla.
22 Na salngad i fitu lagi saflanek ayé du
santufila nwè yaan i libun ayé, na sdulê
mati i dad lagi ayé, bay landè ngàla. Na
kafngen, ta lê mati i libun ayé.
23 Ani i snalekmi. Di kték i dad mati, simto
i too yaan i libun ayé di fitu lagi saflanek?"
24 Na tmimel Dyisas, manan, "Too gsalà i
fandamyu ani du là gadèyu i Tnalù Dwata
na i kaltulusan.
25 Ku ta mték i dad mati kadang di fulé du,
ta landè swè yaan. Bay yé ta kagkahla ta
salngad ale di dad kasaligan di langit.
26 Na gablà di kték i dad mati, sawe là
lmenyu masa i man Dwata di ku Mosis
gablà di kayu dminè, du ani i manan, 'Do
i Dwata fnangamfù Abraham na Isaak na
Dyékob.'
27 Na yé kayèan man dini, balù ku ta mati
ale, sana knèla di fandam Dwata du yé galla
katlo dun kenen i Dwata gal fnangamfù i
dad to mlawil fa. Too gsalà i kaftooyu."

I too mabtas uldin Dwata
(Matyu 22:34-40; Luk 10:25-28)

28 Na lê salu di ku Dyisas satu to gal tamdò
i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na
lingen i kastulenla. Kanton gadè na too fye
timel Dyisas, snalekan kenen, manan, "Di
kdee dad uldin Dwata, nè i too mabtas dé?"
29 Na tmimel Dyisas, manan, "Ani i too
mabtas di kdee dad uldinan. 'Flinge gamu,
dad to mdà di Israél. Too mdatah i Amuto
Dwata, na lo kenen i Dwata.
30 Mdà ayé, kanbongyu nawa Amuyu
Dwata mdà di nawayu, na di fandamyu, na
di kaglabatyu, na di kgisyu.'
31 Na i gamtadol uldin too mabtas dunan
ani. 'Kanbongyu nawa i dademe to salngad
kalbong nawayu i ktoyu.' Ta landè dademe
nan uldin mabtas fa di dad lwe ani."
32 Na man i lagi ayé, "Too fye i manam, Sér.
Too glut i manam na lo satu Dwata, na landè
dademe.
33 Na là fakay ku i to là kanbongan nawa
Dwata mdà di nawan, na di fandaman, na
di kaglabatan, na di kgisan. Na lê là fakay
ku là kanbongan nawa i dademe to salngad
i kton. Balù ku mabtas di Dwata i kdee dad
agaf snakufto na dad dsùto di kenen, bay yé
too mabtas di kenen dunan i kimento i dad
lwe uldinan ani."
34 Kanto gadè Dyisas na too fye timel i lagi
ayé, manan dun, "Là mawag ge di Kagot i
Dwata." Na mdà ayé, ta landè to gamlas
smalek ku Dyisas.

I salek gablà di Mgalék i Dwata
(Matyu 22:41-46; Luk 20:41-44)

35 Na kafnge ayé, tamdò Dyisas di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, na di
katdòan smalek kenen, manan, "Mdà i dad
to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, dét i duenla man dun i Mgalék Dwata
Bel Dabid?
36 Fagu di kalak i Mtiu Tulus i Dwata, ani
man Dabid di munan,
'Man Dwata di Amugu, "Sudeng ge gsen di
kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge,
kel di kafkahgu i dad to muteh ge
nawa di dungan i falel blìam." '
37 Ku yé katlo Dabid di Mgalék i Dwata
'Amu,' kan ku yé katloyu kenen Bel Dabid?"
Na bayan i kdee dad to flinge di ktalù Dyisas.

I kafngewe gablà di dad to tamdò i uldin Dwata
(Matyu 23:1-36; Luk 20:45-47)

38 Na di katdò Dyisas, manan di dad to,
"Tooyu fan-geye i dad to gal tamdò i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis. Bayan ale
kalmaweh too fye ku magu ale, na kayèla ku
too nafè i dad to ale di fadyan.
39 Na yé kayèla ku nafè i dad to ale fagu
di kafsudengla dale di gusudeng i dad to
mdatah di gumnè gal gustifun, na di dad
fista.
40 Blaam, ani i nimòla. Lnufigla dad libun
balu du fye gwèla dad knunla, na flingu ale
mimò fye fagu di kaftahàla i dasalla. Too
maflayam i dad to ayé kadang."

I kablé i libun balu
(Luk 21:1-4)

41 Di satu du, sudeng Dyisas di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata di saféd i
galla gumkah i filak blé di Dwata, na neyen
i dad to gal mlé déé. Bong blé i dad to nun
bong knun.
42 Bay lê nun kel satu libun balu landè
knunan, na yé ftatekan déé lo beg lwe lad.
43 Na tlo Dyisas dad to galan tdò, na
manan dale, "Too glut i man-gu di gamu ani,
balù ku bong blé dademe dad to, mas bong
fa blé i balu ani.
44 Du yé blé dademe to i lukas i bong
knunla. Bay yé blé i libun balu ani i ta sen
knunan."

13

Fala tulen Dyisas i kalmo i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 24:1-2; Luk 21:5-6)

1 Kafnge ayé, di kdà Dyisas di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, too tikeng
i satu to galan tdò di kiten i malbang gumnè
glam di gumangamfù ayé, na manan, "Sér,

neyem. Tay kalbong i dad gumnè ani na i
dad batu didingla.”
2 Bay man Dyisas di kenen, “Teenam i dad
malbang gumnè ani, man? Bay nun du kel
kadang, landè batu gtagak di guglakatan du
sdulê malbà i kdeen.”

I kasfati na i dad kaflayam
(Matyu 24:3-14; Luk 21:7-19)

3 Na fles Dyisas di Bulul Olib, stimbang
di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
sudeng kenen déé. Na salu Piter na Dyém
na Dyan na Andru ku Dyisas, na snalekla di
landè dademe to lminge dun, manla,
4 “Begam tulen gami ku kilen i kagdohò i
manam ayé? Dét i ilè gugmadèmi dun na ta
fan kel?”
5 Na tmimel Dyisas, manan, “Too gamu
fgeye du fye là mafgaw gamu.
6 Du bong dee dad to kel kadang di fulé du,
na tamdò ale fagu di dagitgu, manla, ‘Do sa
Krayst, dunan i Mgalék Dwata,’ na fagu déé,
dee dad to mafgaw.
7 Na ku lingeyu gablà di dad kasfati ta
mkel, na lingeyu i dad santulen gablà di
dademe dad kasfati i fan kel, nang gamu
likò. Là fakay ku là funa kel i kdee ayé, bay
balù ku ta gdohò, ise ku yé i ta gusenan.
8 Sfati i dad sahal to, na lê man i dad
malbang banwe. Na mkel i linol di dee dad
banwe, na i kbitil. Bay i kdee ayé lo katbù
i dad ilè na ta fan kel i gusenan salngad di
libun maltien ta tamduk i tienan du ta fan
sut i ngàan.
9 “Bay too gamu fgeye, du nebela gamu
di dad ganlal gal mukum, na nfasla gamu
di dad gumnè gal gustifun i dad to. Na lêla
gamu ftadag di muna i dad gubirnador na lê
man i dad harì du mdà di ksasatuyu di do.
Yé kadang i kdalanyu tmulen dale gablà di
dad nimò Dwata di gamu.
10 Na là fakay ku là funa gatdò i Fye Tulen
di dad to di kdee dad banwe.
11 Bay ku kanfèla na nukumla gamu, nang
gamu mlidù ku dét i fye timelyu dale. Bay
yé tulenyu dunan i blé Dwata di gamu di
ktadagyu di muna i dad ganlal ayé du ise ku
mdà di gamu i dad timelyu, bay mdà di Mtiu
Tulus.
12 Na di dad du ayé, nun dademe dad to,
bléla di fati i dad flanekla na dad ngàla. Na
i dademe dad ngà, knagolla i dad tuala na
fafatila ale.
13 Na i kdee dad to, knangla gamu nawa
du mdà di ksasatuyu di do. Bay ku simto i
gamtayud kel di gusenan, galwà kenen.

I sasè kalnikò
(Matyu 24:15-28; Luk 21:20-24)

14 “Na nun teenyu too sasè kalnikò gam-
falmo tadag di ise gutadagan, dunan di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na ku
teenyu ayé, fye ku milah i kdee dad to mdà
di Dyudiya salu di dad bulul. Ku simto masa
ani, fye ku toon fan-glabat di fandaman.
15 Na di du ayé, ku nun to ditù di tah
ataf i gumnèan, fye ku ta nang lê tufa ku
demen fusuk di lam i gumnèan du mwè i
dad knunan.
16 Na ku nun to ditù di dnarun, fye ku
nang lê mulê du mwè i saulan tahà sigal.
17 Di du ayé, magakdo i dad libun maltien,
na i dad libun ftutù ngà.
18 Taman, too gamu dmasal du fye là kel
ani di bang ksasè i tanà.
19 Balù dét ksasè i dad mkel mdà di kimò
Dwata i klamang banwe di kagatbùan sngé
kel di du ani, là gasalngadan ksasè i mkel
ani.
20 Bay fanfukal Dwata i bang ayé, du
ku là fanfukalan dun, ta landè nan gdè to
mlawil di tah tanà. Yé duenan famfukal
dun du mdà di kalbong nawan di dad to ta
mgalékan.
21 “Na di dad du ayé, ku nun to man
di gamu, ‘Neyeyu, ta dini Krayst, i Mgalék
Dwata,’ ku demen manan, ‘Ta ditù,’ nangyu
fantoo.
22 Du msut dee dad to flingu, na manla
dale kun i Mgalék Dwata, blaam ise. Na
yé man dademe na dale kun i dademe tu-
gad i Dwata, blaam ise. Na mimò ale dad
gamtikeng du fye mafgaw i dad to, na ku
gagan, balù i dad to ta mgalék Dwata.
23 Bay too gamu fgeye du ta falagu tulen di
gamu i kdee ani di laman là kel.

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas
(Matyu 24:29-31; Luk 21:25-28)

24 “Na di dad du di kafnge i bong klimah
ayé, tin tadè kmifuh i du, na ta là mneng i
bulen.
25 Na tatek i dad blatik mdà di langit, na
gasyat i kdee dad mnè di langit.
26 Na di kakel i Ngà To, teen i kdee dad to
di labun nun kaltulusan na mneng.
27 Na dekan i dad kasaliganan salu di kdee
dad sahal banwe ‘R’ di tah tanà, balù nè
gusablàla, du santifunla i dad to ta mgalékan
mdà di kdee dad banwe di tah tanà.

I fléd gablà di kayu dnagit fig
(Matyu 24:32-35; Luk 21:29-33)

28 “Ganbetyu nan i tdògu ani mdà di kayu
fig. Ku tmubad i kayu ani na lê dmoon, yé
ilè gugmadèyu dun na ta fan kel i minit du.
29 Gambet ayé, ku teenyu ta kel i dad ta
falagu tulen di gamu, yé gugmadèyu dun na
ta too mdadong nan i kakel Ngà To.
30 “Too glut i man-gu di gamu ani. Là sa
sdulê mati i kdee dad to di bang ani. Silang
ale mati ku gdohò i kdee dad tulen-gu ani.
31 Matlas i langit na i tanà, bay i Tnalùgu
là matlasan kel di landè sen.

Fatlagad ato du landè gmadè ku kilen i kasfulêan
(Matyu 24:36-44)

32 "Landè gmadè i du na i bang kasfulêgu,
balù i dad kasaligan di langit, ku demen i
Ngà Dwata. Bay lo yé gmadè dun i Mà.
33 Too gamu fatlagad na fgeye du là
gadèyu i kakel i du ayé.
34 Yé guflingen-gu dun di satu to magu. Di
fa làan tnagak i gumnèan, malék kenen dad
snaligan munung dun. Kat satu di dale, nun
fimòan dun. Na falnaun i to fununga di bà
takab di gumnè ayé, manan, 'Too ge fgeye.'
35 Yé duenam man, too gamu fgeye du là
gadèyu ku kilen kakel i mfun i gumnè, ku di
kifuh, demen di tngà butang, demen ku ta
kalmeet i anuk di ta fan fayah, ku demen di
ksut i du.
36 Ku mlal kenen kel, too mabtas ku là
gumahan gamu kudang.
37 Ku dét i man-gu di gamu, salngad ayé i
man-gu di kdee dad to, na dunan ani, 'Too
gamu fgeye.' "

14

I fandamla fmati ku Dyisas
(Matyu 26:1-5; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Na ta lo lwe butang gdè kakel i Du
Kaglius na i Fista Kakaan i Fan Landè Bu-
lung Falnok Dun. Na mdà dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu na i dad to gal tamdò i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, mngabal
ale kfagu kamfè ku Dyisas na fmati kenen di
landè to gmadè dun.
2 Bay manla, "Nangto nimò ani di lam i
fista du keng falbut i dad to, na baling ale
mimò samuk."

I satu libun mkok fangbun di ulu Dyisas
(Matyu 26:6-13; Dyan 12:1-8)

3 Na déé Dyisas di Bétani di gumnè Simon,
dunan i to nun fdas mumuh di munan.
Na laman kmaan, nun kel satu libun mebe
sabuy batu malung nlam fangbun too mab-
tas dnagit nardo, na landè ti bolan. Bantùan
i sabuy, na kokan i fangbun di ulu Dyisas.
4 Mdà ayé, malbut i dademe dad to déé, na
stulen ale, manla, "Kan ku falmon i fangbun
ayé?
5 Tumù fa ku fablin na blén i wèan di dad
to landè, du balù ku bong gwè i satu to sukéy
di sfali, bong fa i btas i fangbun ayé ku
fabli." Na mdà ayé, toola nngak i libun ayé.
6 Bay man Dyisas di dale, "Bayàyu kenen.
Kan kè ku nangawyu? Too fye sa nimòan di
do.
7 Du gal nun dad to landè di safédyu, na
fakayyu ale tnabeng balù ku dét du. Bay do,
ta là mlo i knègu dini di safédyu.
8 I libun ani nimòan i sen gaganan. Di
kakokan i fangbun di do, falan fatlagad i
lawehgu di lbang.
9 Too glut i man-gu di gamu ani, na balù nè
gutamdò i Fye Tulen di klamang banwe, lêla
tulen i nimò i libun ani du fye gafaldamla
kenen."

I ayè Dyudas makal ku Dyisas
(Matyu 26:14-16; Luk 22:3-6)

10 Na kafnge ayé, nun satu di dad sfalò
lwe to gal tdò Dyisas, yé dagitan Dyu-
das Iskariyot, salu kenen di dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu du santulenla ku dét i
kibòan makal ku Dyisas.
11 Kanto linge i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu ayé, too ale lehew na makang ale
mlé filak ku Dyudas. Na tambù Dyudas
mngabal kfagu makal ku Dyisas.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius
(Matyu 26:17-25; Luk 22:7-14,21-23; Dyan 13:21-30)

12 Kanto tambù i Fista Kakaan i Fan Landè
Bulung Falnok Dun, ta yé ktatêla i ngà bili-
bili du fatlagadla di kaftoh i Du Kaglius. Na
smalek dad to gal tdò Dyisas, manla di ke-
nen, "Nè gumdekam gami fatlagad knaanto
di Du Kaglius?"
13 Na dek Dyisas lwe di dale, manan,
"Salu gamu di syudad, na nun gsitongyu
lagi mebe namuh fnò éél. Magin gamu di
kenen.
14 Na ku kel gamu di gumnè gufusukan,
manyu di to mfun i gumnè ayé, 'Yé snalek
i to gal tamdò, "Nè snifil i fakaymi gukmaan
di fista i Du Kaglius magin i dad to galgu
tdò?" '
15 Na ani i nimò i to ayé kadang. Tdòan
gamu satu bong snifil ta gatlagad ditù di tah.
Na ta ditù nan i kdee dad gnamityu. Ditù
gufatlagadyu i knaanto."
16 Na kafnge ayé, ta mdà i dad lwe to salu
di syudad, na di kakella déé, teenla too glut i
kdee man Dyisas gine, na fatlagadla i knaan
di Fista i Du Kaglius.
17 Na kanto kifuh, ta salu déé Dyisas, na yé
dademen dad sfalò lwe to galan tdò.
18 Lamla sudeng na kmaan déé, man Dy-
isas di dale, "Too glut i man-gu di gamu ani,
na nun satu di gamu fan makal do i kmaan
dini di safédgu."
19 Na yé duenam man, mlidù nawala, na
man i kat satu di kenen, "Ise do sa, man?"
20 Na manan di dale, "Di sfalò lwe gamu,
i to song di do lamnab fan di tukung, yé
makal do.
21 Do, i dnagit Ngà To, mati agu salngad i ta
gsulat gablà di do. Bay magakdo i lagi makal
do du too kenen maflayam. Baling fye fa i to
ayé ku là sutan."

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na i binu
(Matyu 26:26-30; Luk 22:14-20; I Korintu 11:23-25)

22 Na lamla kmaan, mwè Dyisas fan, na fasalamat di Dwata, klon falnak dun na blén di dad to galan tdò, na manan dale, “Mwè gamu. Ani i lawehgu.”
23 Lêan nwè i basù nun binu, na fasalamat di Dwata, klon mlé dun di dale, na sansinumla.
24 Na manan dale, “Ani i litègu falohgu du fye fnasinsya Dwata salà i dee dad to du yé fambagal i kasafnè Dwata di dale.
25 Too glut i man-gu di gamu, mdà ani, ta là lê agu man minum binu ani. Silang agu lê minum ku ta kel i du i kinumgu i falami binu di Kagot i Dwata.”
26 Kafngela lmingag dmayen i Dwata, ta lamwà ale na salu ale di Bulul Olib.

Fala tulen Dyisas i kbalew Piter
(Matyu 26:31-35; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

27 Na man Dyisas di dad to galan tdò, “I kdeeyu fan tmagak do, du ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan,
‘Fnatigu i to gal mifat i dad bilibili, na masbalét i dad bilibilin.’
28 Bay ku ta mték agu mdà di fati, muna agu di gamu ditù di Galili.”
29 Na man Piter di ku Dyisas, “Balù ku milah i kdee, bay do, là ti tnagakta ge.”
30 Bay man Dyisas di kenen, “Too glut i mangu di ge ani, na kadang kifuh di là fa kalmeet i anuk lwe dulê, ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun làam agu dilè.”
31 Bay too sansulit Piter i manan ayé, “Balù ku mati agu magin ge, là ti bnalewta ge.” Na lê salngad ayé i man dademe dad to tdò Dyisas.

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Matyu 26:36-46; Luk 22:39-46)

32 Na salu ale di satu tanà dnagit Gétsémani. Na man Dyisas di dad to galan tdò, “Sudeng gamu dini lamgu dmasal.”
33 Na faginan Piter na Dyém na Dyan salu di gudmasalan. Na too kenen flunuh na mlidù i nawan.
34 Na man Dyisas di dale, “Yé kagkahgu ani ta fan agu mati di klidùgu. Fanak gamu dini, na too gamu fgeye.”
35 Na fles kenen magu, là mawag di dale, na tadè lamfan di tanà. Na dmasal kenen, yé fnin ku là gafles i kaflayaman ku nun kibò.
36 Na fles dmasal, manan, “E Mà, gaganam i kdee. Begam nwè i kaflayam fan kel di do. Bay yé mgimò i ge knayè, ise i do.”
37 Na lê kenen samfulê di dad tlu to galan tdò, na teenan ale kudang. Na manan di ku Piter, “Kan kè, Simon? Kudang ge? Là gmagan ge fgeye balù là mlo?
38 Too gamu fgeye na dmasal du fye là gamu gfisan di tilew. Du mayè i nawa, bay gal mlungay i laweh.”
39 Na lê kenen mdà du dmasal, na salngad sa i dasalan gine.
40 Na kafnge ayé, lê man kenen samfulê di dale, na ta lêan ale teen gkudang, du too ale malkudang. Na kanto ale mukat, là gadèla ku dét i fye timella di ku Dyisas.
41 Na kafngen dmasal di gatlun dulê, samfulê kenen di dad tlu to tdòan, manan, “Kan, sana kakudangyu na sana kaftudyu? Ta gablàyu ayé. Ta kel nan i bang, na do i dnagit Ngà To, nakalla agu na bléla agu di kagot i dad to gamsalà.
42 Mték gamu nan du mdà ato. Ta mdadong nan i to makal do di fati.”

I kakfè ku Dyisas
(Matyu 26:47-56; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12)

43 Na di laman talù, ta kel Dyudas, satu di dad sfalò lwe to galan tdò. Nun dee dad to magin di kenen dek dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na i dad tua gal mebe i dad Dyu. Na mebe ale sundang na bunal.
44 Na i to makal ayé, ta falan tulen di dale ku dét i ilè fgadè dale ku simto Dyisas. Ani ta manan, “I to nalakgu di bawehan, yé dunan. Kenen i kanfèyu, na tooyu fan-geye i kebeyu dun.”
45 Na kakelan di ku Dyisas, ta fandadongan, na manan, “E Amu,” na ta nalakan i bawehan.
46 Na kafnge ayé, nagotla Dyisas du kanfèla kenen.
47 Bay satu di dad to magin ku Dyisas, nwèan sundangan, na tnibehan i fasak i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek i bali klingen.
48 Na man Dyisas di dad to déé, “Kan? To tmaku agu kè du mebe gamu sundang na bunal di kakfèyu do?
49 Kat du déé agu sa di safédyu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata du tamdò agu, bay là sa kanfèyu agu. Bay yé duenan kel ani du fye gdohò i man di Tnalù Dwata.”
50 Na kafnge ayé, tnagak i kdee dademen kenen, na mdà ale milah.
51 Na lê nun satu lamnok lagi lmalò di ku Dyisas, na lo yé lsakan falnas bukay labédan di awekan. Fanla kanfè,
52 bay milah kenen, na gtagak i falnasan ayé, na ta flaweh.

I ksalek i dademe ganlal kenen
(Matyu 26:57-68; Luk 22:54-55,63-71; Dyan 18:13-14,19-24)

53 Na kafnge ayé, nebela Dyisas salu di ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na ta stifun déé i kdee dad ganlal di kafaglut i dad

Dyu, na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na i
dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis.
54 Na lê lmalò Piter, kibò fawag kenen, kel
di nasel* i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu. Na sudeng kenen di safé́d i dad to gal
mantay déé na mnalang di lifohla.
55 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na
kdee dademe dad ganlal, too ale meye kfagu
du fye nun gutadagla tmifù ku Dyisas, na
fafati dun, bay landè teenla salà di kenen.
56 Na nun dee dad to tmulen kéng gablà di
kenen, bay du là maslalò i manla.
57 Na lê nun dademe to tadag déé, na
tmulen ale kéng gablà di kenen, manla,
58 "Ani lingemi, manan, 'Lanbàgu i Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata ani i nimò i
dad to, na di tlu du lêgu man tanlas, na yé
tlasgu dun ise nimò i dad to.' "
59 Bay balù i tulen i dad to ani, là maslalò
i manla.
60 Na lê tadag i ulu i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu, na snalekan Dyisas, manan, "Là
tmimel ge kè? Dét i duenla talù gambet ani
gablà di ge?"
61 Bay là talù Dyisas balù ku landè salàan.
Na yé duenam man, lê man smalek i ulu i
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na manan
di ku Dyisas, "Ge kè i Mgalék Dwata, na Ngà
i Too Magdayen Dwata?"
62 Na tmimel Dyisas, manan, "Do sa ayé,
na di fulé du kadang teenyu agu, i Ngà To,
sudeng di kwanan i Dwata too maltulus, na
tufa agu mdà di langit fagin di dad labun."
63 Bay i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu knasêan i kenen saul du too sè kalbu-
tan, na manan di dad to, "Ta landè kamuto
smalek i dademe dad to gablà di kenen.
64 Ta lingeyu i sasè manan. Nladan i
kdatah Dwata. Dét fandamyu dé?" Na yé
timel i kdee dad to gablà kenen fnati.
65 Na mdà dademe dnulàla kenen.
Snafangla i matan, na snuntukla, manla,
"Tulenam di gami ku simto smuntuk ge."
Na balù i dad to gal mantay, lêla tanfiling
kenen.

I kbalew Piter
(Matyu 26:69-75; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18,25-27)

66 Na sana kdéé Piter di nasel, gsen dun-
gan i gusmalekla ku Dyisas. Na nun satu
libun fasak i ulu i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu magu déé.
67 Na di kiten ku Piter mnalang, toon ke-
nen neye. Na manan dun, "Ge sa i lê satu to
gal magin di ku Dyisas mdà di Nasarét."
68 Bay malew Piter, manan, "Là gadègu na
là glabatgu i manam ayé." Na ta fles gatù di
bà i takab, na ta sulê i anuk kalmeet.
69 Na i libun ayé, lêan teen Piter, na manan
di dademe dad to tadag déé, "I to ani, gal
magin ku Dyisas."
70 Bay lê malew Piter. Na di là mlo, man
dademe to di ku Piter, "Too sa. Ge i satu
to gal magin ku Dyisas du yé gumdàam di
Galili."
71 Baling kenen samdagè, manan, "Fal-
nayam Dwata agu ku tmulen agu kéng. Là
sa dilègu i lagi manyu ayé."
72 Na ta kalmeet i anuk di galwen dulê. Na
gafaldam Piter i ta man Dyisas di kenen, "Di
fa là kalmeet i anuk lwe dulê, ta sanam agu
bnalew tlu dulê di kmanam dun làam agu
dilè." Na yé duenam man, too kenen mngel.

15

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Matyu 27:1-2,11-14; Luk 23:1-5; Dyan 18:28-38)

1 Na di too flafus, gasil stulen i dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu, na i dad tua gal mebe
i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin i
Dwata fagu di ku Mosis, na i kdee dademe
dad ganlal. Na fnge, bnakusla Dyisas, na
nebela di ku Pilato, dunan i gubirnador du
bléla di kagotan.
2 Na snalek Pilato kenen, manan, "Ge kè i
Harì i dad Dyu?" Na tmimel Dyisas, manan,
"Ta manam sa."
3 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu,
tnifùla Dyisas.
4 Na lê smalek Pilato, manan, "Landè
timelam kè di kdee dad tifùla ge?"
5 Bay ta là tmimel Dyisas, taman tngah
Pilato.

I kafalwà ku Barabas na i kafaflayam ku Dyisas
(Matyu 27:15-26; Luk 23:13-25; Dyan 18:39—19:16)

6 Na yé gal nimò Pilato di fista falwàan
satu to di blanggù. Ku simto knayè i kdee
dad to, yé falwàan.
7 Na di bang ayé, nun satu to blanggù, yé
dagitan Barabas. Sanfatin i dad to magot i
banwe ayé, na ta nun bnanòan.
8 Na salu i dad Dyu di ku Pilato du kayèla
fimò di kenen i galan nimò, dunan falwà
satu to blanggù.
9 Na smalek Pilato di dad to, manan,
"Kayèyu kè na yé falwàgu Dyisas, Harì i dad
Dyu?"
10 Yé duenan smalek dad to du ta gadèan
na yé duen i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu
mlé ku Dyisas di kagotan du mafè nawala
ku Dyisas.
11 Bay i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu,
banlétla i kdee dad to du fye yé fnila falwà,
Barabas, na ise ku Dyisas.

* **14:54** 14:54 Ku demen slingen.

12 Na lê smalek Pilato di dad to ayé,
manan, “Dét i fye kibògu ku Dyisas, i tloyu
Harì i dad Dyu?”
13 Na mkit ale, manla, “Fnati kenen!
Fnatak di krus!”
14 Bay smalek Pilato, manan, “Kan? Dét
i salàan?” Na baling matnù kakitla, manla,
“Fnatak kenen di krus.”
15 Na du mayè Pilato flehew i dad to ayé,
yé duenan falwà ku Barabas di dale. Bay
kafngen fafas ku Dyisas, blén kenen di dad
sundalu ayé, du fnatakla di krus.

I kadoy dad sundalu ku Dyisas
(Matyu 27:27-31; Dyan 19:2-3)

16 Na nebe dad sundalu Dyisas ditù di
nasel i gubirnador, na fastifunla i dademe
sundalu.
17 Na falsakla ku Dyisas klaweh mitam
fulè du fagbetla kenen harì. Na salmabéd
ale walad nun sual du nimòla kyangen na
sukubla di ulun.
18 Na flingu ale mangamfù ku Dyisas,
manla, “Kumusta ge, harì i dad Dyu.”
19 Na bnagulla i ulun tugad, na dnulàla ke-
nen. Na lkuad ale du flingu ale mangamfù
di kenen.
20 Na kafngela madoy kenen, lêla nlus i
klaweh mitam fulè, na falsakla dun i ke-
nen klaweh. Na kafnge ayé, nebela kenen
lamwà du fnatakla di krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus
(Matyu 27:32-44; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

21 Na di kagula gatù, nun lagi gsitongla,
yé dagitan Simon i mà Alihandru na Rufus
mdà di banwe Sirini. Di kagsitongla dun, yé
gufdun di bulul. Na fnegesla kenen mebe i
krus Dyisas.
22 Na nebela Dyisas salu di banwe Gol-
gota. Yé gumtatek i Golgota ani, dunan i
banwe klakub ulu*.
23 Na kanto ale kel di Golgota, banléla
kenen binu sanboolla bulung féét dnagit
mira, bay là ninum Dyisas dun.
24 Na kafnge ayé, fnatakla kenen di krus,
na nalel i dad sundalu i dad klaweh Dyisas
fagu di kasbunut, du fye gadèla ku dét gwè
kat satu di dale.
25 Ta tngà mnagad i du i kfatakla ku Dyisas
di krus.
26 Na sulatla gsen tah i ulun i tifùla di
kenen, manan, “I Harì i dad Dyu.”
27 Na nun lwe to tmaku lêla fnatak di
safédan, satu gsen di kwananan na satu gsen
di bibengan.
28 Na di kibòla kenen ayé, ta gdohò nan
i man di Tnalù Dwata di munan, “Gagin
kenen di dad to too gamsalà.”
29 Na i dad to magu déé, kmiling ale,
manla, “Ha, ge i to mayè lambà i Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata na lê ftadag
dun di lam i tlu du.
30 Falwàam i ktom na tufa ge di krus ayé.”
31 Na lê salngad ayé nimò i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu na i dad to gal tamdò i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, nadoyla
kenen, manla, “Galan falwà dademe dad to,
bay là gafalwàan i kenen kto.”
32 Na manla, “Fye ku i Mgalék Dwata,
dunan i Harì di Israél, tufa mdà di krus
du fye teento na fantooto.” Na balù dad
to tmaku i gagin fnatak di krus lê madoy
kenen.

I kfati Dyisas
(Matyu 27:45-56; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30)

33 Na di kaltu i du, tadè kmifuh i klamang
banwe kel di tngà masol i du.
34 Na kanto tngà masol i du, tamlo Dyisas
di too bong talù, manan, “Iloy, iloy, lama
sabaktani?” Yé gumtatekan, “E Dwatagu,
Dwatagu, dét i duenam kmagol do?”
35 Kanto linge i dademe to tadag déé i
manan ayé, manla, “Falningeyu, ta tlon
Ilaydya.”
36 Na gasil satu to mwè falnas, lnaban di
sukà, na fkahan di tukè i kayu du ulukan di
bà Dyisas na fsafan dun, na manan, “Bayàyu
kenen. Neyeto ku kel Ilaydya na falwàan
kenen.”
37 Na mkit Dyisas na ta ftoh nawan.
38 Na i bong kurtina di gutngà i Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, tadè kasê di
gutngàan mdà di tah kel di dungan.
39 Na nun satu ulu i dad sundalu tadag
déé, na smalu di ku Dyisas. Di kiten i kibò
Dyisas mkit na mati, manan, “Too glut, ke-
nen Ngà Dwata.”
40 Lê nun dademe libun damweng mdà di
gumawagan. Magin déé Méri Magdalin, na
Méri i yê tukay Dyém, na i yê Dyosis, na lê
Salomi.
41 Na tagnè ale magin di ku Dyisas di
Galili, na galla kenen tnabeng. Na lê nun
dee dademe dad libun déé ta magin di ke-
nen di ksalun di Dyérusalém.

I kalbangla ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

42-43 I du kfati Dyisas, yé du kafatlagadla
di Du Kaftud. Kanto kifuh, nun satu lagi yé
dagitan Dyosip mdà di banwe Arimatiya, na
kenen satu mgafè di dad ganlal. Lêan fatan
i Kagot Dwata. Na fan-galan i nawan salu di
ku Pilato du fnin i laweh Dyisas.

* **15:22** 15:22 Ku demen bangag ulu.

44 Du mayè Pilato gmadè ku ta mati Dyisas, fngén i ulu i dad sundalu, na snalekan
ku ta mati kenen.
45 Na kanton gadè na ta mati Dyisas, bayàan Dyosip mwè i lawehan.
46 Na mdà ayé, mli Dyosip falnas bukay, na kanton nwè i laweh Dyisas mdà di krus,
ta labédan dun i falnas bukay ayé, klon mkah dun di lbang nakol di lfidas gugdak i
bulul, na lulidan i bong batu du sangan di bà i gufusuk.
47 Na damweng Méri Magdalin na Méri i yê Dyosis du fye gadèla ku nè gulambangla
ku Dyisas.

16

I kték Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-8; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

1 Na kafnge i Du Kaftud, mli Méri Magdalin, na Méri i yê Dyém, na lê Salomi i
dad fangbun du salu ale di lbang Dyisas, du ihokla* di lawehan.
2 Na di too flafus, di du Linggu di ksut i du, salu ale ditù di lbang.
3 Na di lamla magu, stulen ale, manla, "Simto kè i tmabeng gito lmulid i batu mdà
di bà i lbang?"
4 Bay kanto ale kel di lbang ayé, teenla ta mgidul i bong batu di bà i lbang ayé.
5 Na kanto ale fusuk di lam, nun teenla satu lagi lamnok sudeng gsen di kwananla,
na yé klawehan bukay. Na too ale tngah,
6 bay manan di dale, "Nang gamu tngah. Yé fanngabalyu Dyisas mdà di Nasarét,
dunan i ta fnatakla di krus. Ta mték kenen, na ta là dinin. Neyeyu i gumlasàan.
7 Mdà gamu, na tulenyu ani di dad to galan tdò, balù di ku Piter. Ani i manyu, 'Ta
muna Dyisas ditù di Galili. Ditù gumiteyu dun salngad i ta manan di gamu di munan.'
"
8 Na milah i dad libun ayé fdu di lbang du too ale tngah na kankal di klikò. Na landè
manla di dademe to du mdà di klikòla.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(Matyu 28:9-10; Dyan 20:11-18)

9 Na kanto mték Dyisas di du Linggu, yé muna gufiten i kton di ku Méri Magdalin,
dunan i libun gufalwàan fitu busaw di munan.
10 Na salu Méri di dad to gal tdò Dyisas. Di kakelan ditù, too ale mngel na mugak du
mlidù nawala. Na kafnge ayé, ta tulen Méri dale ta mték Dyisas.
11 Bay kantola linge na ta lê mték Dyisas mdà di fati, là fantoola dun.

I kfite Dyisas i kton di lwe to galan dek
(Luk 24:13-35)

12 Kafnge ayé, nun lwe to magu di bulul, na tadè msut Dyisas di dale, na ta mgilih i
bawehan.
13 Tulenla ayé di dademela, bay knèan là fantoola dun.

I kfite Dyisas i kton di sfalò satu
(Matyu 28:16-20; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

14 Kafnge ayé, fite Dyisas i kton di sfalò satu gdè to galan tdò di lamla kmaan.
Nngakan ale du là ftoo ale di man i dad to ta mite kenen du magéng ulula.
15 Na man Dyisas di dale, "Gatù gamu di klamang banwe, na tdòyu i Fye Tulen di
kdee dad to.
16 Ku simto ftoo na fbunyag, galwà kenen. Bay ku simto i là ftoo, maflayam kenen
kadang di fulé du.
17 Na ani i dad ilè i kaltulus gdawat i dad to ftoo. Fagu di dagitgu, falwàla dad busaw
di dad to, na talù ale di dad sahal talù.
18 Balù ku gagotla i dad ulad, na balù ku gamginum ale kilu, landè sasè mkel di dale.
Na lêla nagot i dad to nun tduk na mgulê ale."

I kbatun Dyisas
(Luk 24:50-53; Dad Nimò 1:9-11)

19 Mdà ayé, kafnge Dyisas talù di dale, tadè kenen magket di langit, na sudeng gsen
di kwanan i Dwata.
20 Bay i dad to ayé gine, kanto ale mdà, tdòla i Fye Tulen di kdee dad to di dad
banwe gusalula. Na lê tmabeng i Amuto Dyisas fagu di dad tnikeng nimòan du yé
ilèan na glut i Tnalùan. Amén.

* **16:1** 16:1 Ku demen lunà.

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Luk

1 Mabtas Tyufilu,
Ta dee nan i dad to tmilew smulat gablà di
dad mkel di blengto, balù kel di dad mgimò
Dyisas di safédto.
2 Na i dad sulatla ayé, ta tulen i dad to gal
mite dun mdà di kagatbùan, na dale i dad to
gal tmulen i Tnalù Dwata.
3 E Tyufilu, ta toogu fandam na ta gadègu
i dad mgimò Dyisas mdà di kagatbùan. Na
yé duenam man, fandamgu fye ku lê agu do
smulat du fye toogu fansye tmulen di ge.
4 Yé duen-gu smulat ani du fye toom gadè
i kaglut i dad tdò di ge.

Fala fafgadè i kasaligan gablà di ksut Dyan Gal Munyag

5 Di munan, yé magot i banwe Dyudiya
dunan Harì Hérod. Na nun satu ganlal di
kafaglut i dad Dyu glam di lumbuk Abadya,
yé dagitan Sakaraya. Yé dagit yaanan Il-
isabét mdà di bel Aron, lê satu ganlal di
kafaglut i dad Dyu di munan.
6 Lwe ale Sakaraya na i yaanan, too ale
tluh di kanfe Dwata du too ale mimen di
kdee dad uldin Dwata na landè gumaslenla.
7 Bay landè ngàla du tagnè là mngà Ilis-
abét, na ta tua ale Sakaraya.
8 Na di satu du, nimò Sakaraya i kenen alel
di kfangamfùan di kanfe Dwata du ganlal
kenen di kafaglut i dad Dyu.
9 Yé nimò i dad ganlal, gal ale malék ku
simto di dale i fusuk di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata na mtam i falbuk fye
bun, na yé kalékla fagu di kasbunut. Na
di du ayé, Sakaraya i mgalékla na mdà ayé,
fusuk kenen déé di lam.
10 Na di bangan mtam i falbuk, nun dee
dad to stifun di lwà du dmasal ale.
11 Na nun kasaligan i Dwata tadè msut déé
di ku Sakaraya na tadag gsen di bibengan.
12 Di kite Sakaraya i kasaligan, taknal ke-
nen na likò.
13 Bay man i kasaligan di kenen,
“Sakaraya, nang ge likò du ta linge Dwata
i dasalam. Na i yaanam, dunan Ilisabét,
mngà kenen lagi na yé dagitam dun Dyan.
14 Na too bong klehewyu di ksutan, na
i dademe dad to, lê ale magin flehew di
gamu,
15 du mgimò kenen mdatah di kanfe
Dwata. Na là fakay kenen minum i dad
gamflangal. Bay di laman fa là sut, yé mebe
kenen dunan i Mtiu Tulus.
16 Na di ktulenan i Tnalù i Dwata, nun dee
bel Israél geben samfulê di kaftoola di Amu,
dunan i Dwatala.
17 Na Dyan i muna di Amu fan kel. Na
salngad i gnagan blé i Tulus Dwata di kenen
di gnagan gablé di satu tugad i Dwata di
muna, dunan Ilaydya. Na sanfyen i smà na
sngà, na i dad to là mimen di Dwata, neben
ale di tluh dalan du fye fulung ale faldam
gambet i dad to tluh. Yé nimò Dyan kadang
du falan fatlagad i fandam i dad to di kakel
i Amu.”
18 Bay smalek Sakaraya na manan, “Dét i
ilègu dun, na glut i manam, du ta tua gami
yaan-gu na landè kibòan mngà?”
19 Na tmimel i kasaligan, manan, “Do sa
Gabriél, i satu snalig Dwata gal tadag di
kanfen. Yé duenam man, dekan agu salu
dini du fye fgadègu di ge i fye tulen ani.
20 Bay ge, Sakaraya, du là fantoom i tu-
lenta ge ani, mdà ani baling ge umu. Silang
ge gtalù ku ta kel i du kagdohò i man-gu
gine. Na i tulenta ge gine, gdohò kadang di
satu du ku ta bangan kel.”
21 Na i dad to di lwà, sana kfatanla ku
Sakaraya na tikeng ale du too kenen mlo di
lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.
22 Na kanto lamwà Sakaraya, ta là gtalùan.
Na gadèla ta nun fite Dwata kenen di lam i
Bong Gumnè ayé du sigi kenen sminyas du
ta là gtalùan.
23 Na kanto fnge Sakaraya i nimòan di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, ta
mulê kenen.
24 Na di là mlo kafnge ayé, ta mlalu i
yaanan, dunan Ilisabét, na lime bulen klon
fanak di lam gumnèla.
25 Na man Ilisabét, “Yé duen Dwata mimò
ani du kandon agu. Ta nwèan i gamlé do kyà
di kanfe i dad to.”

Fala fgadè i kasaligan gablà di ksut Dyisas

26 Kanto nam bulen i tien Ilisabét, ta lê dek
Dwata Gabriél salu di Nasarét, i satu lunsud
glam di probinsya Galili.
27 Yé gusalun di satu sawang libun dnagit
Méri, i yaan to Dyosip, satu bel Harì Dabid.
28 Na kanto kel Gabriél di ku Méri, manan
di kenen, “Flehew ge. Too kando Dwata ge
na kenen i magin ge.”
29 Bay kaklinge Méri i man i kasaligan, too
msamuk i nawan na toon fandam ku dét
gumtatek i manan.
30 Bay man i kasaligan di kenen, “Méri,
nang ge likò du banlé Dwata ge kafye.
31 Tadè ge maltien, na lagi i ngàam, na yé
dagitam dun Dyisas.
32 Too kenen mdatah na tlo kenen Ngà i
Too Mdatah Dwata. Na i Amuto Dwata mlé
kenen glal magot i kdee salngad di kagot i
gutambulan, Harì Dabid.
33 Na neben kel di landè sen i dad bel
Dyékob na landè gusen i kagotan.”

34 Bay smalek Méri, manan, “Dét i kibògu
mngà ani du sawang libun agu fa?”
35 Na tnimel i kasaligan kenen, manan,
“Salu i Mtiu Tulus di ge du fite Dwata di ge
i kgaganan. Na yé duenam man, i ngà ayé,
too kenen mtiu du landè salàan na yé katlo
kenen Ngà i Dwata.
36 Na fandamam i satu flanekam Ilisabét,
manla là mngàan na ta tua, bay ta maltien.
Ta nam bulen i tienan.
37 Du landè ti là gnagan Dwata.”
38 Na man Méri, “Fasak agu i Dwata. Mulà
moon mkel di do i kdee manam ayé.” Na
kafnge ayé, ta tnagak i kasaligan kenen.

I klauy Méri di ku Ilisabét

39 Di là mlo, ftifas Méri klon mdà du sagwê
kenen salu di satu lunsud di dad bulul di
probinsya Dyudiya.
40 Na fusuk kenen di gumnè Sakaraya, du
stulen ale Ilisabét.
41 Na kanto linge Ilisabét i talù Méri,
lamyak i ngà di lam tienan na fnò Ilisabét i
Mtiu Tulus.
42 Na falbongan i talùan, manan, “Di kdee
dad libun, ge i gumlé Dwata too bong kafye.
Na lê banlé Dwata kafye i Ngà lantienam.
43 Sawe là gtenan ku yé lmauy do yê i
Amugu.
44 Kantogu linge i talùam gine, ta lamyak i
ngà di lam tien-gu du mdà di klehewan.
45 Banlé Dwata ge kafye du fantoom i ta
fgadèan di ge.”

I kdayen Méri di Dwata

46 Na talù Méri, manan,
“Toogu dnayen i Amugu Dwata mdà di
nawagu,
47 na too bong klehewgu mdà di Dwata, i
Falwà do,
48 du balù ku logu fasak na too agu mdanà,
bay gafaldaman agu. Na yé duenam
man mdà ani, yé man i kdee dad to
gablà di do na do i gumlé Dwata too
bong kafye
49 du too bong mgimòan di do. Too maltulus
i Dwata na too kenen tluh.
50 Mdà di kagatbùan kel di gusenan, toon fite
i kakdon di dad to mafè kenen.
51 Ta gfiten i bong mgimòan fagu di kaltu-
lusan. Na i dad to fdatah i ktola, ta
snamukan i fandamla.
52 I dad mdatah to nun glal, fdanàan ale, bay
fdatahan i dad to mdanà.
53 Ta fabsolan i dad bitil fagu di dad fye blén
di dale, bay i dad to bong knun, landè
blé Dwata di dale.
54-55 Ta tnabengan i dad snaligan, dunan i
bel Israél, na là glifetan fite i kakdon
di ku Abraham na i belan kel di landè
sen, du dnohòan i fakangan di dad
gutambulto.”
56 Na fanak Méri di saféd Ilisabét kel di tlu
bulen klon na kafnge ayè, ta mulê kenen.

I ksut Dyan Gal Munyag

57 Na kanto kel i bangan sut ngà Ilisabét,
yé ngàan lagi.
58 I dademen saldan na i dad flanekan,
lingela i ta kfite Dwata i bong kakdon di
kenen, na magin ale di klehewan.
59 Di gwalun du mdà di ksut i ngà ayé,
stifun i dad to déé du fimòla ilè di lawehan.
Na yé fandamla, dnagitla kenen Sakaraya
du fasngadénla di màan.
60 Bay talù i yêan, manan, “Ise, bay yé
dagitan Dyan.”
61 Na manla di kenen, “Bay landè dade-
meyu dnagit salngad ayé.”
62 Na kafnge ayé, sminyas ale di màan,
dunan Sakaraya, du snalekla ku dét i kayèan
dagit dun.
63 Yé duenam man, sminyas Sakaraya du
fwè gusmulat na smulat kenen, manan, “Yé
dagitan Dyan.” Na too ti tikeng i kdee dad
to.
64 Na ta lê gtalù Sakaraya na flesan
dnayen i Dwata.
65 Too likò i dademela saldan. Na mbel
i santulen gablà di mgimò ayé di kdee dad
bulul di Dyudiya.
66 Na i kdee dad to lminge gablà di mgimò
ayé, too ale faldam, na smalek ale, manla,
“Dét kagkah i ngà ani kadang?” Manla ayé
du too gadè na yé magin dun i kaltulus
Dwata.

I kdayen Sakaraya di Dwata

67 Na i mà Dyan, dunan Sakaraya, fnò ke-
nen i Mtiu Tulus, na tulenan i Tnalù Dwata,
manan,
68 “Dnayento i Amuto Dwata, dunan i
fnangamfù i bel Israél, du ta kel
kenen di dad ton na banlén ato
kagalwà.
69 Ta nun dek Dwata Falwà too maltulus.
Na yé gutambulan ku Dabid, i snalig
Dwata.
70 Yé fakang Dwata fagu di dad tugadan
mtiu di munan.
71 Falwàan ato di dad to dmuen gito na di
kagot i dad to muteh gito nawa.
72 Fite Dwata i kakdon di dad gutambulto,
na fandaman i fakangan too ti tluh.
73-74 Ani fakangan di ku Abraham, dunan i
gutambulto, na falwàan ato di kagot i
dad to dmuen gito du fye gmagan ato
mimò i knayèan di landè klikòto.
75 Du yé kayèan ku mtiu ato na tluh ato di
kanfen kel di gusen i knèto dini di tah
tanà.
76 Na ge, ngàgu, matlo ge tugad i Too Mdatah
Dwata du muna ge di Amuto fye fat-
lagadam i dalanan,

77 du fgadèam di dad to i Dwata gablà di
kagalwà fagu di kfasinsya Dwata i
dad salàla.
78 Yé nimò Dwata du too kenen kamdo, na i
kakelan dini di gito salngad di ksut i
du,
79 du kenen i tmuyal i dad to mnè di guk-
mifuhan na di fati, na neben ato di
ktanak nawa."
Yé man Sakaraya.
80 Na lamnok Dyan, dunan i ngà ayé, na
baling matnù i ksaligan di Dwata. Na fanak
kenen di banwe landè to mnè ditù kel di
katbùan tamdò di dademen Dyu, dunan i
dademe dad bel Israél.

2

I ksut Dyisas
(Matyu 1:18-25)

1 Na di dad du atù, yé gumdatah di banwe
Roma dunan Sisar Agustus. Na yé uldinan
di dad to di kdee dad banwe nagotan, fsu-
latla i dagitla du nsen ale.
2 Ani tnanin kafsulatla dagit i kdee dad to.
Na di slà ayé, yé gubirnador di probinsya
Sirya dunan Kirinyus.
3 Na i kdee dad to, salu ale di banwe
gusutla, du fsulatla i dagitla.
4 Na Dyosip, yé gutambulan di ku Harì
Dabid. Na yé duenan mdà kenen di lunsud
Nasarét glam di Galili na salu ditù di lunsud
Bétléhém glam di Dyudiya, dunan i banwe
Harì Dabid.
5 Na di ksalun ditù, faginan Méri, du fsu-
latla i dagitla. Na Méri i yaan to Dyosip ta
maltien.
6 Na lamla déé di Bétléhém, ta kel nan i
bang ksut i ngà Méri.
7 Yé duenam man, ta sut i tnanin ngàan na
lagi. Na lnabédan falnas i laweh i ngà, na yé
gufilèan dun di gufamkaan i dad lmanaf, du
ta là sfayu ale di gal gumnè gumilè i dad to
magu.

I fafgadè i dad kasaligan di dad to mifat bilibili

8 Na mdadong di Bétléhém, nun dad to
mifat dad bilibilila di kifuh di galla gufateb
dale.
9 Na tadè msut déé satu kasaligan i Dwata,
na nun mneng glibut di dale ilè i bong kaltu-
lus Dwata, na too ale likò.
10 Bay man i kasaligan di dale, "Nang
gamu likò. Nun fgadègu di gamu too fye
tulen i gamflehew i kdee dad to.
11 Di mdu ani, ta sut di banwe Dabid i
Falwà, dunan Krayst i Amuto.
12 Ani ilè gugmadèyu dun na dunan ke-
nen. Teenyu i Ngà, ta lnabédla falnas na ta
filèla kenen di gufamkaan i dad agaf."
13 Na tadè msut déé i dee dademe dad
kasaligan di safédan, na too ale dmayen i
Dwata, manla,
14 "Dnayento i Dwata ditù di tah langit du
banlén ktanak nawa i dad to kalnehewan
dini di tah tanà."
15 Na kanto mulê i dad kasaligan ditù di
langit, stulen i dad to mifat dad bilibili, na
manla, "Mdà ato nan salu di Bétléhém du fye
neyeto i ta mkel ani, dunan i fafgadè Amuto
di gito."
16 Yé duenam man, gasil ale mdà salu ditù,
na kanto ale kel, teenla Méri na Dyosip na lê
man i tukay Ngà ta milè di gufamkaan i dad
agaf.
17 Na kantola teen i Ngà ayé, toola tulen i
kdee ta lingela gablà di kenen.
18 Na i kdee dad to lminge i tulen dad to
mifat dad bilibili, too ale tikeng.
19 Bay Méri, toon kah di nawan i tulenla
ayé na toon gal fandam.
20 Na samfulê nan i dad to mifat dad bili-
bili, na too ale dmayen di Dwata du mdà di
kdee ta lingela na ta teenla du ta gdohò i
man i kasaligan di dale.

I kablélа ku Dyisas di Dwata

21 Di gwalun du mdà di ksutan, yé bangla
fimò ilè di lawehan. Na dnagitla kenen
Dyisas, du yé dagit tulen i kasaligan di là fa
maltien Méri.
22 Na ta kel nan i bang ale Méri na Dyosip
salu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
di Dyérusalém du lalòla i uldin Dwata fagu di
ku Mosis gablà di klaneb i libun ku falami
sut i ngàan. Na kanto ale salu ditù, lêla nebe
Dyisas du bléla kenen di Dwata,
23 du lalòla i uldin Dwata, manan, "I too
twege ngà, ku lagi, là fakay ku là blé dun di
Dwata."
24 Na yé dsù bléla du mdà di uldin Dwata
dunan ani, "Lwe abun ku demen lwe lmuk
malnak fa."
25 Na nun satu lagi di Dyérusalém, yé dagi-
tan Simyon, na too kenen fye to na nafèan i
Dwata. Ta gnèan sanfatan i kafalwà Dwata i
dad to bel Israél, na yé samnagin di kenen i
Mtiu Tulus.
26 Na ta fakang i Mtiu Tulus di kenen na
silang kenen mati ku ta teenan Krayst, i dek
i Amuto Dwata.
27 Na mdà di kalak i Tulus i Dwata ku
Simyon, salu kenen déé di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata. Na kanto nebe i
dad tuan Dyisas salu déé du mdà di kimenla
i uldin Dwata,
28 di kite Simyon ku Dyisas, nwèan na
flesan dnayen i Dwata, manan,
29 "E Amu, du ta teen-gu i kagdohò i
fakangam di do, ta fakay nan ku falo-
ham agu mati na faftudam agu,

30 du ta teen i matagu i dalan kagalwà ta
blém di dad to.
31 Kenen i tagàam du fitem di kdee dad to,
32 i salò tmuyal di dad to ise Dyu. na i gumdà
kdatah i dad tom, dunan i bel Israél."
33 Na too tikeng i dad tua Dyisas di kaklin-
gela i man Simyon gablà di kenen.
34 Na kafnge ayé, dnasal Simyon ale du fye
banlé Dwata ale kafye, na manan di ku Méri,
i yê Dyisas,
"Mgalék Dwata i Ngàam ani du mgimò ke-
nen fye gumeye i dad to di banwe
Israél. Di kitela kenen, nun dademe
di dale, knangla nawa, na yé due-
nam man nun kaflayamla. Bay lê
nun dademe i dmawat kenen, na yé
duenam man nun kagalwàla. Balù ku
kenen i ilè fite Dwata, knèan dee to
kamnang dun nawa.
35 Na yé duenam man, too ti gadè i kdee
gbuni i dad to. Na balù ge, Méri, too
sè klidùam, sawe lnahul ge sundang."

I man Ana gablà ku Dyisas

36-37 Na nun libun, satu tugad i Dwata, yé dagitan Ana. Yé dagit màan Fanwél, na yé gutambulla ku Aser. Mdà di knun yaanan kel di fitu fali klon, ta mgimò kenen balu kel di walu falò fat fali. Ta too kenen tua nan. Na là sa tnagakan i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, bay mangamfù kenen di Dwata mdu na kifuh fagu di kafwasa na kdasal.

38 Na di knè ale Méri déé, ta fdadong kenen di dale, na fasalamat di Dwata klon tmulen gablà di Ngà ayé di kdee dad to fatan i kafalwà Dwata i dad to di Dyérusalém.

39 Na kafnge ale Dyosip na Méri mimò i kdee man i uldin Dwata fagu di ku Mosis, ta mulê ale di lunsud gumdàla, dunan Nasarét glam di Galili.

40 Na lamnok i Ngà ayè, dunan Dyisas, na midul i kgisan. Na too kenen fnò di kfulung, na i kafye Dwata mnè di kenen.

I ksalu Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

41 Di kat fali, i dad tua Dyisas, salu ale di Dyérusalém du magin ale di Fista i Du Kaglius.

42 Na kanto sfalò lwe fali Dyisas, salu ale ditù di fista du yé knalamla nimò.

43 Na kanto fnge i fista, ta mdà ale mulê, bay ftagak Dyisas di Dyérusalém na là gadè dad tuan dun.

44 Yé man nawala ku gagin kenen di dademela magu, na silangla fanngabal di bleng i dad flanekla na i dademela sgalak ta sdu i klola magu.

45 Bay là teenla dun. Yé duenam man, lê ale samfulê ditù di Dyérusalém du fanngaballa ditù.

46 Silangla kenen teen di gatlun du ditù di lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Yé gusudengan di safé d i dad to gal tamdò, na tadè kenen flinge na snalekan ale.

47 Na i kdee dad to lminge kenen, too ale tngah du too kenen gmadè na too fulung tmimel.

48 Na kanto teen i dad tuan kenen, too ale tikeng, na man yêan, "E Tò, kan ku ani nimòam di gami màam? Too gami mlidù mngabal ge."

49 Na tmimel Dyisas, manan, "Dét i duenyu mngabal do? Là kè gadèyu dun na too mabtas ku fanak agu dini di gumnè Màgu?"

50 Bay là glabatla ku dét i knayèan man di dale.

51 Na kafnge ayé, mdà kenen magin dale mulê di Nasarét na nimenan ale. Na i yêan, toon kah di nawan i kalbong kdee lingen na teenan gablà ku Dyisas.

52 Na baling matnù i kfulung Dyisas, na lamnok kenen, na toon flehew i Dwata na i dad to.

3

I katdò Dyan Gal Munyag

(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8; Dyan 1:19-28)

1 Di gasfalò lime fali di kagot Tibiryus Sisar, yé ganlal di Dyudiya dunan Pontyus Pilato, na yé ganlal di Galili dunan Harì Hérod. Di dad banwe Ituriya na Trakonitis, yé ganlal déé dunan i twalin dnagit Filip. Na yé ganlal di banwe Abilin dunan Lisanyas.

2 Na gasalngan di dale, yé dad ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu dunan Anas na Kayafas. Na di dad du atù, talù Dwata di ku Dyan, i ngà Sakaraya, di banwe landè to mnè ditù.

3 Na yé duenam man, lanngaban i kdee dad banwe mdadong di Éél Dyordan na tamdò kenen, manan dale, "Msal gamu na tnagakyu i dad sasè nimòyu na fbunyag gamu, na ku yé nimòyu fnasinsya Dwata dad salàyu."

4 Na yé klon gdohò i sulat Isaya, satu tugad i Dwata di munan, manan,
"Nun to tamlo di banwe landè to mnè ditù,
manan, 'Fatlagadyu i dalan i Amu, na
tanluhyu i gumagun fagu di kafatla-
gadyu i ktoyu.
5 Lnimunyu i kdee dad sbang na sandatalyu
i dad bulul. Tanluhyu i dad dalan
kigò, na lnimunyu i dad dalan mag-
bang.
6 Na teen i kdee dad to i dalan kagalwà blé
Dwata.' "
Yé ta fala fgadè Isaya di muna gablà ku Dyan.

7 Na nun dee dad to salu di ku Dyan du
fbunyag ale. Na kanto ale kel déé, man
Dyan di dale, “Gamu dad ulad. Simto man
dun di gamu na galwà gamu di flayam fan
kel febe Dwata ku lo gamu fbunyag?
8 Ku ta msal gamu di dad salàyu, fiteyu
i ta ksalyu fagu di dad fye nimòyu. Na
nang gamu fagdag di kmanyu dun, ‘Gami
bel Abraham. Balù ku là msal gami, là
gagin gami di flayam febe Dwata.’ Ani
man-gu di gamu, balù fa i dad batu ani,
gagan Dwata fambaling dale bel Abraham
ku kayèan tamlas gamu.
9 I flayam febe Dwata, ta too mdadong
nan. Ku fkahta di to mbek kayu, ta déé i
balyung di foon i kayu. Na kat satu kayu là
menge fye, nbekan na snakufan di lifoh.”
10 Na smalek i dad to ayé di ku Dyan,
manla, “Na ku ayé, dét i fye nimòmi kè?”
11 Na tmimel Dyan, manan, “I to ku lwe
saulan bléń i satu di to landè saul, na i to nun
knaanan, fye ku began banlé i dad to landè
knaan.”
12 Na nun dad to kel déé gal mwè bayad i
buhis di dad to. Yé duenla salu déé du mayè
ale fbunyag na smalek ale, manla, “Sér, dét i
fye nimòmi gami?”
13 Na tmimel kenen, manan, “Lo ayé
nwèyu di dademeyu to i man i uldin i gu-
birnu.”
14 Na lê nun dad sundalu kel déé na
smalek ale, manla, “Na gami, dét i nimòmi?”
Na tmimel Dyan, manan, “Nang gamu mwè
filak fagu di kfeges ku demen fagu di
kdalamyu i dademeyu to. Na fye ku gablà
di nawayu i sukéyyu.”
15 I kdee dad to stifun déé, ta toola fa-
tan kakel i Mgalék Dwata. Na yé duenam
man, kantola linge i katdò Dyan, yé mnè di
nawala na keng kenen.
16 Bay man Dyan di dale, “Nun kel satu
too mdatah di do. Là gablà agu mteh i
ikat talumfàan du too agu mdanà di kenen.
Bnunyagta gamu fagu di éél, bay kenen i
munyag gamu fagu di Mtiu Tulus na di lifoh.
17 Sansahalan i dad to salngad i to tmaaf
fali. Na fakayta man na ta sanan nagot i taaf
du tmaaf. I fali ta magtaaf, busekan di folan,
bay i kdee dad afa, snakufan di lifoh kel di
landè sen.”
18 Na di lam Dyan tamdò i Fye Tulen, dee
kfagun falmau i dad to.
19 Di satu du, nngak Dyan Harì Hérod du
snafédan yaan i flanekan, dunan Hérodiyas,
na lêan nngak di dademe sasè nimòan.
20 Na yé duenam man, Harì Hérod, balin-
gan tananù i ksasè nimòan du fablanggùan
Dyan.

I kbunyag ku Dyisas
(Matyu 3:13-17; Mark 1:9-11)

21 Di lam là blanggù Dyan, di galan kbun-
yag i dad to, ta lê fbunyag Dyisas. Na kafn-
gen fbunyag, dmasal na tadè mgukà i langit.
22 Na ta tufa i Mtiu Tulus gambet abun na
mnè di kenen. Na nun talù mdà di langit,
manan, “Ge i Ngàgu toogu kando. Too fye
nawagu ge.”

I dad gutambul Dyisas
(Matyu 1:1-17)

23 Na Dyisas, keng ta tlu falò fali i ta ktuan,
yé katbùan tamdò. Na di fandam i dad to,
kenen i ngà Dyosip, dunan i ngà Hili.
24 Na Hili i ngà Matat, dunan i ngà Libay,
dunan i ngà Mélkay, dunan i ngà Dyani,
dunan i ngà Dyosip.
25 Na Dyosip i ngà Matatyas, dunan i ngà
Amos, dunan i ngà Nahum, dunan i ngà Isli,
dunan i ngà Nagay.
26 Na Nagay i ngà Maat, dunan i ngà
Matatyas, dunan i ngà Simin, dunan i ngà
Dyosik, dunan i ngà Dyoda.
27 Na Dyoda i ngà Dyoanan, dunan i ngà
Risa, dunan i ngà Sorubabél, dunan i ngà
Saltiyél, dunan i ngà Néri.
28 Na Néri i ngà Mélkay, dunan i ngà Adi,
dunan i ngà Kosam, dunan i ngà Ilmadam,
dunan i ngà Ir.
29 Na Ir i ngà Dyaswa, dunan i ngà Élisar,
dunan i ngà Dyoram, dunan i ngà Matat,
dunan i ngà Libay.
30 Na Libay i ngà Simyon, dunan i ngà
Dyuda, dunan i ngà Dyosip, dunan i ngà
Dyonam, dunan i ngà Ilaykim.
31 Na Ilaykim i ngà Milya, dunan i ngà
Mina, dunan i ngà Matata, dunan i ngà
Natan, dunan i ngà Harì Dabid.
32 Na Harì Dabid i ngà Dyési, dunan i
ngà Obéd, dunan i ngà Boas, dunan i ngà
Salmon, dunan i ngà Nason.
33 Na Nason i ngà Aminadab, dunan i
ngà Admin, dunan i ngà Arni, dunan i
ngà Hésron, dunan i ngà Péris, dunan i ngà
Dyuda.
34 Na Dyuda i ngà Dyékob, dunan i ngà
Isaak, dunan i ngà Abraham, dunan i ngà
Téra, dunan i ngà Nahor.
35 Na Nahor i ngà Sirug, dunan i ngà Ru,
dunan i ngà Pilig, dunan i ngà Ibir, dunan i
ngà Sila.
36 Na Sila i ngà Kainan, dunan i ngà Ar-
faksad, dunan i ngà Sém, dunan i ngà Nowa,
dunan i ngà Lamik.
37 Na Lamik i ngà Métusila, dunan i ngà
Inok, dunan i ngà Dyaréd, dunan i ngà Ma-
halalil, dunan i ngà Kainan.
38 Na Kainan i ngà Inos, dunan i ngà Sét,
dunan i ngà Adan, dunan i ngà Dwata.

4

I ktilew Satanas ku Dyisas
(Matyu 4:1-11; Mark 1:12-13)

1 Na di kasfulê Dyisas fdu di gufbunyagan
di Éél Dyordan, mnè di kenen i Mtiu Tulus,
na nebe i Mtiu Tulus salu di banwe landè to
mnè ditù.
2 Fat falò butangan fanak déé, na tnilew
Satanas kenen. Di bang ayé, là ti kmaan
Dyisas, na yé duenam man kanto kel di
gusenan, ta bitil kenen.
3 Na man Satanas di kenen, "Ku ge Ngà
i Dwata, fagu di talùam, fanbalingam fan i
batu ani."
4 Bay tmimel Dyisas, manan, "Ta gsulat
di Tnalù i Dwata, manan, 'Ise ku lo knaan
gamlawil i dad to.' "
5 Na lê nebe Satanas kenen di too mdatah
bulul na di lo sudaf fiten dun i kdee dad
banwe nagot i dad to di tah tanà.
6 Na manan ku Dyisas, "Ta gablé di do i
glal na kdatah magot i klamang banwe, na
fakaygu fagot di balù simto kayègu. Na ani,
blégu di ge i glal na i kdatah magot i kalbong
kdee ta teenam.
7 Blégu di ge i kdee ani syan ku mangamfù
ge di do."
8 Bay man Dyisas, "Ta gsulat di Tnalù
i Dwata, manan, 'Mangamfù ge di Amu,
dunan i Dwatam, na lo kenen i nimenam.'
"
9 Na ta lê nebe Satanas kenen salu di
Dyérusalém, na ftadagan kenen di sangal tah
ataf i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
déé. Na manan ku Dyisas, "Ku ge Ngà i
Dwata, kamyaf ge mdà dini,
10 du ta gsulat di Tnalù i Dwata, 'Dek
Dwata i dad kasaliganan mifat ge,
11 du snamalla ge fye là gtadè i blìam di
dad batu na landè glumfakam.' "
12 Bay lê tmimel Dyisas, manan, "Ta lê
gsulat di Tnalù i Dwata, manan, 'Nangam
tnilew i Amu, dunan i Dwatam.' "
13 Kanto mti kfagu Satanas tmilew ku
Dyisas, gadèan na landè kibòan ftatek ku
Dyisas di salà. Yé duenam man, tnagakan
Dyisas na fatanan i dademe du i lêan ktilew
dun.

I katbù Dyisas tamdò
(Matyu 4:12-17; Mark 1:14-15)

14 Kafnge ayé, ta mulê Dyisas di Galili na
yé gumdà i gaganan di Mtiu Tulus, na mbel
i dad santulen gablà di kenen di kabal i
banwe ayé.
15 Too kenen tamdò di dad gumnè gal
gustifun i dad Dyu na too dnayen i dad to
kenen.

Knangla Dyisas di Nasarét
(Matyu 13:53-58; Mark 6:1-6)

16 Na fles Dyisas di lunsud Nasarét, dunan
i banwe gulamnokan. Kanto kel i Du Kaf-
tud, fusuk kenen di gumnè gal gustifun i
dad Dyu déé, du yé knalaman nimò. Na ta
tadag kenen du masa di Tnalù i Dwata.
17 Na yé bléla di kenen i sulat Isaya, satu
tugad i Dwata. Na nbelan i sulat lnulun, na
teenan gugsulat i gmanan ani,
18 "Yé samnagin di do i Mtiu Tulus du ta
nalékan agu tamdò i Fye Tulen di
dad to landè. Ta dekan agu tmulen
gablà di kagalwà i dad to di blanggù
na gablà di kafgulê i dad to butè.
Na ta dekan agu tmabeng i dad to
maflayam.
19 Na lêgu tulen gablà di kakel i bang Amu
fite i kakdon."
20 Na kafnge ayé, ta lêan lnulun i sulat, na
fulêan di to magot dun klon sudeng du fan
tamdò. Na i kdee dad to di lam i gustifun
ayé, toola kenen neye.
21 Na kafnge ayé, ta lê kenen talù, manan,
"Di mdu ani, di kaklingeyu i bnasagu mdà
di Tnalù i Dwata, ta gdohò nan."
22 Na i kdee dad to déé, too fye i manla
gablà di kenen, na tikeng ale du mdà di
kafye i dad talùan. Na sasalek ale, manla,
"Dunan ani kè i ngà Dyosip?"
23 Na man Dyisas di dale, "Ta fanyu man
di do i galla fléd ani, manan, 'Ku fulung ge
mulung, bnulungam i ktom. Na mimò ge
tnikeng dini di gumdàam gambet i nimòam
kun ditù di Kapernaum.' "
24 Na fadlug kenen talù, manan, "Bay tu-
lenta gamu i kaglutan. I tugad Dwata, là
dnawatla dun di banwe gumdàan.
25 Too ti glut i man-gu ani di gamu. Di
munan, di knè Ilaydya di Israél, tlu fali tngà
là mulenan, na mdà ayé, too bong i kbitil
déé di kabal banwe. Na di dad du ayé, dee
dad libun balu di Israél.
26 Bay ise ku déé gumdek Dwata ku Ilay-
dya, bay dekan kenen ditù di satu libun balu
di banwe Sarifta di Sidon.
27 Na lê dee i dad to nun fdas mumuh di
Israél di bang i satu tugad i Dwata, dnagit
Ilaysya. Bay landè di dale mgulê, lo senan
satu lagi mdà ditù di banwe Sirya dnagit
Néman."
28 Na kanto linge dad to di gustifun i dad
Dyu i man Dyisas ayé, too ale malbut.
29 Tadag ale, na falwàla Dyisas di lunsud
klola mebe kenen ditù di tfad i bulul gugdak
i lunsudla du fnuléhla kenen di kbe.
30 Bay tadè kenen magu di bleng i dad to
ayé na fles mdà.

I kafalwà Dyisas dad busaw
(Mark 1:21-28)

31 Na salu Dyisas ditù di Kapernaum, satu
lunsud di Galili, na kanto kel i Du Kaftud,
tamdò kenen di dad to.
32 Too ale tngah gablà di katdòan du too
gamban i ktalùan.
33 Na déé di gumnè gal gustifun i dad Dyu,
nun teenan lagi nun busawan. Mkit i busaw
fagu di lagi ayé, manan,

34 “E, Dyisas mdà di Nasarét, landè la-
betam di gami. Fanam gami falmo kè?
Gadègu ku simto ge. Ge sa i Too Mtiu mdà
di Dwata.”
35 Bay nngak Dyisas i busaw ayé, manan,
“Fanak ge. Lamwà ge di kenen.” Na bat
busaw i to ayé di kite i kdee dad to, na
lamwà kenen, na là fatdukan dun.
36 Na too ti tngah i kdee dad to, na sasalek
ale, manla, “Too ti tnikeng i tdò ani. Di glal
na kaltulus, dekan i dad busaw lamwà, na
mimen ale.”
37 Na too mbel i santulen gablà di ku Dy-
isas di kabal banwe ayé.

I kafgulê Dyisas i dee dad to
(Matyu 8:14-17; Mark 1:29-34)

38 Na mdà Dyisas fdu di gumnè gal gusti-
fun i dad Dyu, na salu kenen di gumnè satu
lagi dnagit Simon. Na i tewe Simon libun,
too ti minit i lawehan, na mdà ayé fnila i
tabeng Dyisas.
39 Na fdadong Dyisas déé di gumilèan, na
dekan lamwà i init i libun ayé, na ta mkah i
kinitan. Tadè kenen mték, na fles mimò dale
knaan.
40 Na di kasdaf i du, i dad to déé, nebela
di ku Dyisas i kdee dademela nun dad sahal
tduk. Na nagotan kat satu dale, du fan-
gulêan ale.
41 Na lêan falwà dad busaw di dademe dad
to. Na mkit i dad busaw, manla, “Ge sa Ngà
i Dwata.” Bay nngakan ale, na là ftalùan ale
du gadèla na kenen i Mgalék Dwata.

I katdò Dyisas di Dyudiya
(Mark 1:35-39)

42 Na di ksut i du, mdà Dyisas salu di satu
banwe landè to mnè ditù. Na too fanngabal
i dad to kenen. Na kantola teen, yé kayèla ku
fles kenen fanak déé.
43 Bay manan dale, “Là fakay ku là lê agu
tamdò i Fye Tulen gablà di Kagot i Dwata di
dademe dad lunsud du yé dek Dwata do.”
44 Na fadlug kenen tamdò di dad gumnè
gal gustifun i dad Dyu di Dyudiya.

5

I kalék Dyisas i dad tnanin to tdòan
(Matyu 4:18-22; Mark 1:16-20)

1 Di satu du, tadag Dyisas di kilil i bong
lanaw dnagit Génésarét. Na too sfital i kdee
dad to di safédan du falningela i katdòan
Tnalù i Dwata.
2 Na nun teenan déé lwe aweng tnagak i
dad to gal fmukat nalaf. Yé nimò i dad to
ayé, lnanebla i dad fukat.
3 Na myak Dyisas di aweng Simon, na
fulukan dun i aweng du fye beg fawag di
kilil. Na sudeng Dyisas du tdòan i dad to
mdà di aweng.
4 Kanton fnge tamdò, manan di ku Simon,
“Ftalà gamu na ftatekyu i dad fukat du fye
nun gwèyu.”
5 Na man Simon, “Amu, ta tnadakmi i
butang na landè gwèmi. Bay du manam,
lêmi ftatek i dad fukatmi.”
6 Na kantola ftatek, too ti bong i gwèla
nalaf na ta baling fan kasê i dad fukatla.
7 Na yé duenam man, knabilla i dademela
di satu aweng du ftabengla ale. Na kanto
fdadong i dademela, fananòla i lwe aweng
nalaf, na ta fan ale galnab.
8 Na kanto teen Simon Piter ayé, lkuad
kenen di muna Dyisas, na manan, “E Amu,
beg ge fawag di do du too agu gamsalà.”
9 Yé duen Simon man ayé du too ale tikeng
du too ti dee gwèla nalaf.
10 Na balù i dademe Simon dnagit Dyém
na Dyan, dunan i dad ngà Sébidi, lê ale
tikeng. Bay man Dyisas di ku Simon, “Nang
ge likò. Mdà ani, yé fnukatyu dad to.”
11 Na yé duenam man, kanto ale dmuung,
ta tnagakla i kdee nfunla déé, na magin ale
di ku Dyisas.

I kafgulê Dyisas i to fandas mumuh
(Matyu 8:1-4; Mark 1:40-45)

12 Di satu du, déé Dyisas di satu lun-
sud, na nun lagi too sasè i fdasan mumuh.
Kanton teen Dyisas, lkuad kenen na lam-
fan, na fakdo kenen, manan, “Amu, gadègu
gaganam agu fan-gulê du fye too mlaneb i
kulitgu, ku mayè ge.”
13 Na nagot Dyisas kenen, na manan,
“Mayè agu sa. Mgulê ge nan.” Na tadè mkah
i fdasan mumuh ayé.
14 Na fnge, dek Dyisas kenen, manan,
“Nangam ti tulen ani balù simto dun. Bay
mdà ge, na fitem i laweham di ganlal di
kafaglut gal damsù, na nebem ditù i dsùam
gambet i uldin Dwata fagu ku Mosis. I dsù
nebem, yé gugmadè i kdee dad to dun na ta
mgulê ge na ta mlaneb i kulitam.”
15 Balù ku ta fnang Dyisas kenen tmulen
gablà di kgulêan, bay baling too mbel fa i
santulen gablà ku Dyisas, na mdà ayé, too
dee dad to gal stifun di munan du falningela
i tdòan na fafgulêla di kenen i dad tdukla.
16 Bay gal salu Dyisas di dad banwe landè
to mnè ditù du dmasal.

I kafgulê Dyisas i to là galyakan i lawe-
han
(Matyu 9:1-8; Mark 2:1-12)

17 Di satu du lam Dyisas tamdò, nun su-
deng déé dad Farisi na lê man i dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.
Yé gumdàla di kdee dad malnak banwe di
Galili na Dyudiya. Na lê nun dademe mdà
di syudad Dyérusalém. Na mnè di ku Dyisas i
kaltulus Dwata du fye gafgulêan i dad to nun
tduk.

18 Na nun dad lagi kel déé, na nun nebela
to là galyakan i lawehan, santiangla magin i
gumilèan. Tilewla nebe kenen fusuk di lam
i gumnè gutamdò Dyisas du fye kahla di sen
munan.
19 Bay kantola teen na landè dalanla du
mdà di kdee dad to stifun, myak ale di tah
i ataf na lanketla i dademe ataf klola fayol
kenen magin i gumilèan déé di muna Dyisas
di bleng i dad to.
20 Na kanto teen Dyisas i bong ksaligla,
manan di to ayé, "E Leg, ta magfasinsya nan
i dad salàam."
21 Bay i dad Farisi na i dad to gal tamdò i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, kantola
linge i man Dyisas ayé, yé mnè di fandamla,
"Simto i ta mlad ani du landè dademe gma-
gan fmasinsya i salà, lo senan Dwata."
22 Bay ta gadè Dyisas i mnè di fandamla,
na manan dale, "Kan ku yé mnè di nawayu?
23 Man nawayu kè ku landè glalgu fmasin-
sya salà i to ani? Bay yé too ilè na nun glalgu
ku ta man-gu di kenen, 'Mték ge na magu ge,'
na gagu kenen.
24 Na yé kayègu ku gadèyu na do, dunan
i dnagit Ngà To, nun glalgu dini di tah tanà
fmasinsya salà." Na kafnge Dyisas man ayé
di dale, ta talù di to là galyak ayé, na manan,
"Dekta ge, mték ge, nwèam i gumilèam, na
mulê ge."
25 Na tadè tadag i to ayé di bleng i dad
to, na ta nwèan i gumilèan na mulê, na toon
dnayen i Dwata.
26 Too ti tikeng i kdee dad to, na dmayen
ale di Dwata. Tngah ale, na manla, "Too
tnikeng i teento ani gine."

I klak Dyisas ku Libay
(Matyu 9:9-13; Mark 2:13-17)

27 Kafnge ayé, ta mdà Dyisas magu, na
nun teenan satu to gal mwè bayad i buhis,
yé dagitan Libay. Teen Dyisas kenen sudeng
di gutalbahòan, manan, "Magin ge di do."
28 Na ta tadag Libay, na tnagakan i kdee
dad knunan déé du magin ku Dyisas.
29 Na fimò Libay bong knaan di gumnèan
du fkaanan dale Dyisas. Na yé kmaan di
safédla dee dademe dad to gal mwè bayad
i buhis na lê dademe dad to.
30 Na mdà ayé, sungag i dad Farisi na i dad
to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, na manla di dad to tdò Dyisas, "Kan
ku kmaan gamu di safé d i dad to gal mwè
bayad i buhis na i dademe dad to lmafà i dad
uldin Dwata?"
31 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan,
"I to fandas, nun gukmamun i to mulung.
Bay i to landè fdasan, landè gukmamun i to
mulung.
32 Ise ku i dad to tluh i fanngabalgu, bay i
dad to gamsalà du fye msal ale."

I guflingen Dyisas i lagi sansong
(Matyu 9:14-17; Mark 2:18-22)

33 Na lê nun dad to talù di ku Dyisas,
manla, "I dad to gal tdò Dyan Gal Munyag,
na balù i dad to tdò dad Farisi, gal ale fwasa
na dmasal. Bay i dad to tdòam ge, là gal ale
fwasa."
34 Na man Dyisas di dale, "Ku fkahta di
dad to nlak magin samsong, là tayò ale
fwasa ku sana kdéé di safédla i lagi sansong.
35 Bay nun du kadang ku ta là dini di
safédla i lagi sansong ani, na yé klola fwasa."

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i
dad labi tdò na i dad falami tdòan

36 Na lê nun tulen Dyisas dale i dad guflin-
gen ani, manan, "Là fakay mwè falami fal-
nas ku klafang di labi klaweh. Ku nimòam
ayé, malmo i falami falnas, na i falami fal-
nas là gtenan klafang di klaweh ta labi.
37 Na là fakay kah di lam i labi kulit i
falami binu, du keng btù i kulit ayé, na
malmo i binu na lê man i kulit.
38 Yé duenam man, yé gumkah i falami
binu di falami kulit.
39 Na landè to mayè minum falami binu
ku ta gamginum i labi du manan, 'Too ti fye
nem i labi.' "

6

Gablà di Du Kaftud
(Matyu 12:1-8; Mark 2:23-28)

1 Di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale
Dyisas di satu lnigo. Na i dad to galan
tdò, beg ale kambang là dee kigan trigo, na
fnilula du knilewla i msehan.
2 Na man i dademe dad Farisi, "Kan ku
kamtu gamu di Du Kaftud? Là fakay ayé, du
fnang Dwata di uldinan fagu di ku Mosis."
3 Na tmimel Dyisas, manan, "Kan kè? Là
lmenyu masa gablà di nimò Dabid du mdà
di kbitilan na i dademen?
4 Ani nimòan. Fusuk kenen di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, na nwèan i
fan gal blé di Dwata. Na blaam, yé lo fakay
kmaan i fan ayé i dad ganlal di kafaglut, bay
knèan kmaan Dabid i fan ayé, na banlén i
dademen."
5 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Yé magot
i Du Kaftud dunan i Ngà To."

I kafgulê Dyisas i to fikot sigal
(Matyu 12:9-14; Mark 3:1-6)

6 Na lê man di satu Du Kaftud, fusuk
Dyisas di gumnè gal gustifun i dad Dyu du
tamdò. Na nun lagi déé, fikot sigalan gsen
di kwanan.
7 Na i dad Farisi na i dad to gal tamdò i
uldin Dwata fagu di ku Mosis, too ale meye
kfagu du fye nun gutadagla tmifù ku Dyisas
na mdà ayé, toola kenen tnanul du neyela
ku nun to fan-gulêan di Du Kaftud.

8 Bay Dyisas, ta gadèan ku dét i mnè di
fandam i dad to ayé. Na yé duenam man,
manan di lagi ayé, “Tadag ge di muna i kdee
dad to ani.” Na ta tadag kenen.
9 Na snalek Dyisas ale, manan, “Snalekta
gamu kun. Dét man i uldin Dwata fagu di
ku Mosis? Dét i fye nimò di Du Kaftud, fye
ku sasè? Tnabengto i dademeto to ku fnatito
ale?”
10 Na meye Dyisas di kdee dad to ayé,
na fnge manan di lagi fikot, “Bankeham i
sigalam.” Kanton bankeh, tin tadè bkeh na
ta mgulê.
11 Bay too ti falbut i dad Farisi na i dad
to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, na santulenla ku dét fanla kibò ku
Dyisas.

I kalék Dyisas i dad sfalò lwe to galan dek
(Matyu 10:1-4; Mark 3:13-19)

12 Di satu du, mnagad Dyisas di bulul du
dmasal. Na tnadakan i butang dmasal di
Dwata.
13 Kanto flafus, tlon i dad to galan tdò du
malék kenen sfalò lwe i fakayan dnagit dad
to galan dek.
14 Ani dagitla, Simon, dunan i dnagit Dy-
isas Piter, na Andru, i flanek Simon, na
Dyém, na Dyan, na Filip, na Bartolomyu,
15 na lê Matyu, na Tomas, na Dyém i ngà
Alfyus, na Simon, dunan i msen i banwen,
16 na lê Dyudas, i ngà Dyém, na Dyudas
Iskariyot, dunan i makal ku Dyisas.

I katdò Dyisas na i kafgulêan i dad to
(Matyu 4:23-25)

17 Na flasok ale Dyisas di bulul ayé, na
tadag kenen di datal. Na nun dee dad to
galan tdò, na dee dademe dad to mdà di ka-
bal Dyudiya, na Dyérusalém, na i dad banwe
Tiro na Sidon mdadong di mahin.
18 Salu ale déé du falningela i tdòan na
fafgulêla kenen i dad fdasla. Na fan-gulêan
i dad to nun busaw.
19 Na i kdee dad to, mayè ale magot ku
Dyisas du fagu di kaltulusan, fan-gulêan i
kdeela.

Dad gdawat i dad to
(Matyu 5:1-12)

20 Na meye Dyisas di dad to tdòan, na
manan, “Nun kafyeyu, gamu dad to landè
du gagin gamu di Kagot i Dwata.
21 Nun kafyeyu, gamu dad to bitil ani, du
bsol gamu kadang. Nun kafyeyu, gamu dad
to mngel ani du mulé gamu kadang.
22 Nun kafyeyu ku nuteh nawa i dad to
gamu na ku knangla gamu, na ku nadoyla
gamu, na ku fansasèla gamu du mdà di
ksasatuyu di do, i dnagit Ngà To.
23 Yé lê kibò i dad gutambulla di dad tugad
i Dwata. Yé duenam man, too gamu flehew
di bang i dad klimahyu ani du too ti bong i
lubayyu kadang di langit.
24 Bay magakdo gamu i dad to bong knun,
du ta gdawatyu nan i kafyeyu.
25 Na magakdo gamu dad to gal bsol ani
du bitil gamu kadang. Magakdo gamu
dad to mulé ani du mlidù gamu na mngel
kadang.
26 Na magakdo gamu ku i kdee dad to
dnayenla gamu du yé sén nimò i dad gutam-
bulla di ise glut tugad i Dwata.

Gablà di kakdo
(Matyu 5:38-48; 7:12a)

27 “Bay, ani kayègu man di gamu, dunan i
dad to flinge di do. Kanbongyu nawa i dad
to dmuen gamu, na mimò gamu fye di dad
to mnang gamu nawa.
28 Mni gamu di Dwata du fye banlén kafye
i dad to falmagi gamu, na dnasalyu i dad to
famsasè gamu.
29 Ku nun to dmafì gamu di bali bawehyu,
nàyu i balin. Ku nun to mwè i saulyu tahà
sigal, lêyu fagin blé i saulyu fukal sigal.
30 Banléyu i kdee dad to mni di gamu, na
ku nun to mwè dad knunyu, nangyu lê tan-
gaad nawì.
31 Ku dét i kayèyu fye nimò i dademe dad
to di gamu, yé funayu nimò di dale.
32 “Kaflingenta dun, ku lo yé kandoyu
i dad to kamdo gamu, landè lubayyu di
nimòyu ayé, du balù i dad to gamsalà, kan-
dola i dad to kamdo dale.
33 Na ku lo yé gumimòyu fye di dad to
mimò fye di gamu, landè lubayyu di nimòyu
ayé, du balù i dad to gamsalà, nun kakdola
di dad to mimò fye di dale.
34 Na ku lo yé gufutengyu di dad to gam-
bayad i uteng, landè lubayyu di nimòyu
ayé, du balù i dad to gamsalà, futeng ale di
dademela na fatanla kbayad i uteng.
35 Bay ani nimòyu. Kanbongyu nawa i dad
to dmuen gamu, na mimò gamu fye di dale,
na futeng gamu, bay nangyu ntuk i bayad.
Ku yé nimòyu, too bong lubayyu na gfiteyu
gamu dad ngà i Too Mdatah Dwata, du balù
i dad sasè to na i dad to là fulung fasalamat,
kanbong nawa Dwata ale.
36 Kanbongyu nawa i kdee dad to salngad
i kalbong nawa Màyu i kdee dad to.

Gablà di kukum i dademe to
(Matyu 7:1-5)

37 “Nangyu nukum i dademeyu to du fye
là nukum Dwata gamu. Nangyu falnayam
i dademeyu to du fye là falnayam Dwata
gamu. Bay fnasinsyayu salà i dademeyu du
fye lê fnasinsya Dwata i dad salàyu.
38 Banléyu i dademeyu to na banlé Dwata
gamu. Too ti bong i blén di gamu. Fakayta
man nasakan na ningokan na falbésan i
kafye blén di gamu. Ku dét kalbong bléyu

di dademeyu to, salngad ayé i kalbong blé
Dwata di gamu."
39 Na lê talù Dyisas fagu di fléd, manan, "I
to butè, landè kibòan malak i lê satu to butè.
Ku yé nimòan, lwe ale baling tatek di sol.
40 Mdatah i to tamdò di to tdòan, bay ku
nun to ta too sikof i kagbetan, ta gasal-
ngadan i to tamdò kenen.
41 "Kan ku neyem i tukay salà gambet
fuling di mata i flanekam, bay tadèam bayà
i bong salà gambet bateng di ge mata.
42 Kan dé ku manam, 'E flanek, nwèta
kun i fulingam,' na blaam sana kdéé i bong
bateng di ge mata? Sasè ge. Funam nwè i
bateng di matam alì fye kitem mwè fuling i
flanekam.

Gablà di fye to na i sasè to
(Matyu 7:16-20; 12:33-35)

43 "I kayu fye, là mengen sasè. Na i sasè
kayu, là mengen fye.
44 Yé gudmilè i kayu di bengen. I awi, là ti
mengen fig. Na i banal, là mengen grép.
45 Na salngad ayé i dad to. I fye to, slame
fye lamwà di bàan du yé gumdàan di kdee
fye busekan di nawan. Na i sasè to, slame
sasè lamwà di bàan du yé gumdàan di kdee
sasè busekan di nawan. Ku dét i mnè di
nawa satu to, yé lamwà di bàan.

I lwe to fdak gumnè
(Matyu 7:24-27)

46 "Kan ku tloyu agu 'Amu,' bay là ni-
menyu i man-gu.
47 Nun guflingen-gu i to salu di do na
falningen i man-gu na nimenan.
48 Salngad kenen i to too fulung fdak
gumnè. Ani kibòan, fngalaman i kakolan na
fdakan dad lahan di batu. Na kanto fnge
i gumnè, nun kel bong dunuk, na sloban i
gumnè ani, bay là bekan du too mbagal i
gugafdakan.
49 Bay lê nun guflingen-gu i to flinge i
man-gu ku là nimenan. Salngad kenen i to
là fulung fdak gumnè. Ani kibòan kenen.
Landè batu gufdakan i lahan. Na kanto kel i
dunuk, tadè bek i gumnè ani na mti malbà."

7

I kafgulê Dyisas i fasak i satu ganlal i dad sundalu
(Matyu 8:5-13)

1 Di kafnge Dyisas tamdò kdee ayé gine di
dad to, salu kenen di Kapernaum.
2 Na nun satu ganlal i dad sundalu déé
mdà di Roma, na nun satu fasakan i toon
kando. Fandas i fasakan ayé, na fan mati.
3 Na kanto linge i ganlal ayé gablà ku
Dyisas, ta dekan i dademe dad tua gal mebe
dad Dyu du fakdo ale ku Dyisas du fye ma-
gin kenen di dale. Yé kayè i ganlal ayé ku
gadéé Dyisas fye fan-gulêan i fasakan.
4 Na kanto ale salu di ku Dyisas, too ale
fakdo di kenen, manla, "Gablà tnabeng i to
ani,
5 du kandon gito dad Dyu, na fafdakan fa
i gumnè galto gustifun."
6 Na yé duenam man, magin Dyisas di dad
tua mngé kenen. Kanto mdadong ale Dyisas
di gumnè, lê dek i ganlal i dademen sgalak
fsitong ku Dyisas. Na kanto kel i dad to
dekan di ku Dyisas, manla di kenen, "Amu,
yé fnè i to mdek gami nang ge faflayam kun.
Nang ge fles du là gablàan kun fafusuk ge di
gumnèan.
7 Yé duenan kun là samsite ge du mdanà
kenen di ge. Bay ku lo ge talù kun, fagu di
talùam ayé, mgulê sa i fasakan.
8 Gadèan ani kun du balù kenen, nun gan-
lal mdatah di kenen na lê nun dad sundalu
mdanà di kenen. Ku nun dekan sundalu
mdà, mdà kenen sa. Na ku manan di satu,
'Salu ge dini,' na mimen kenen. Na balù dét i
fimòan di satu, yé nimòan. Na matnù fa kun i
ge glal, du balù dét i kayèam, gaganam nimò
balù ku lo fagu di ktalùam."
9 Na kanto linge Dyisas i fnè i ganlal, too
kenen tikeng na blaling kenen di kdee dad
to magin di kenen, na manan, "Ani i man-gu
di gamu, na là lmen-gu mite di dad to Israél
i kaftoo salngad di bong kaftoo i to ani di
Dwata."
10 Na i dad to dek i ganlal, lê ale mulê
na kanto ale kel déé, teenla na ta mgulê i
fasakan.

I kték Dyisas i ngà i libun balu

11 Di là mlo, salu Dyisas di satu banwe, yé
dagitan Nain, na magin i dad to tdòan na lê
dee dademe dad to.
12 Na kanto kenen kel di takab i labat di
banwe ayé, nun gsitongan dademe dad to,
na nebela lamwà satu lagi ta mati. Ta balu
i yêan, na landè dademe ngàan. Na too dee
dad to magin di balu ayé.
13 Na kanto teen Amuto Dyisas kenen,
toon kando, na manan, "Nang ge mngel."
14 Na fdadong Dyisas di guflasàla i mati
ayé, na nagotan i guflasàla dun. Tadè fanak i
dad to mebe dun, na man Dyisas, "E tò, mték
ge."
15 Na ta mték i to mati ayé, na talù kenen.
Na fulê Dyisas kenen di yêan.
16 Na too likò i kdee dad to déé, na dmayen
ale di Dwata, manla, "Ta nun kel di blengto
satu tugad i Dwata too maltulus. Ta kel
Dwata dini du banlén kagalwà i dad ton."
17 Too mbel i santulenla ani gablà ku Dy-
isas di kabal Dyudiya na di dademe dad
banwe glibut déé.

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas
(Matyu 11:2-19)

18 Na ta nun dad to gal tdò Dyan, na lingela
gablà di dademe dad nimò Dyisas, na tu-
lenla ku Dyan. Na tlo Dyan i lwe dad tdòan,
19 na dekan ale salu di ku Dyisas du
fsalekan ku kenen i sanfatanla, ku demen
ise.
20 Na i dad lagi ayé, kanto ale kel di ku Dy-
isas, manla di kenen, “Dek Dyan Gal Mun-
yag gami salu dini du fye snalekmi ge ku
ge i Mgalék Dwata i sanfatanmi ku demen
mahal to.”
21 Na di du ayé, too dee fan-gulê Dyisas
dad to nun tduk, na i dademe nun busaw,
na balù fa i dad butè du fye mite ale.
22 Na mdà ayé, tnimelan i dad to dek Dyan,
manan, “Samfulê gamu di ku Dyan, na tu-
lenyu kenen i kdee ta teenyu na i ta lingeyu.
Mite i dad butè, na gagu i dad kimay, na
mgulê i dad to nun fdas mumuh, na lminge
i dad bakong, na mték i dad mati, na i dad to
landè, lingela i Fye Tulen.
23 Na manyu di ku Dyan na ku simto là lwe
nawan di kaftoon di do, nun kafye gfunan.”
24 Na kanto mdà i dad to dek Dyan, talù
Dyisas di dad to stifun déé gablà di ku Dyan,
manan, “Di munan, di ksaluyu di banwe
landè to mnè ditù, dét kayèyu teen? Ise ku
yé fanngabalyu i kalon wal i nus.
25 Na du ise ayé i fanngabalyu, dét i kayèyu
teen? Là sa mngabal gamu lagi kalmaweh
fye du yé gufanak i dad to kalmaweh fye
na i dad to too fye kagkahla, dunan di dad
malbang gumnè i dad harì, ise ku di banwe
landè to.
26 Bay dét i kayèyu teen ditù? Satu tugad
i Dwata kè? Dunan, satu tugad i Dwata
kenen, bay mdatah kenen fa di dademe dad
tugad i Dwata.
27 Dyan i ta fala tulen di sulat ani mdà
di Tnalù i Dwata, manan, ‘Dekgu i snaliggu
muna di ge na fatlagadan i dalanam.’ ”
28 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ani tu-
lenta gamu, na di kdee dad to sut di tah tanà,
landè gamsngad di kdatah Dyan. Bay ku
simto i gagin di Kagot i Dwata balù kel di to
too mdanà, mdatah kenen di ku Dyan.”
29 Na i kdee dad to, balù kel di dad to
gal mwè bayad i buhis, kantola linge i man
Dyisas, gadèla na too fye mimen di Dwata.
Na i dad to ayé, ta fbunyag ale di ku Dyan di
munan.
30 Bay i dad Farisi na i dademe dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis,
balingla knagol i knayè Dwata di dale na là
fbunyag ale di ku Dyan.
31 Na talù Dyisas, manan, “Dét i fye
guflingen-gu i dad to di mdu ani? Dét i
gusalngadla?
32 Yé guflingen-gu dale i dademe dad ngà
sudeng di fadyan. Là mayè ale magin sag-
was, na ani man i dademela di dale, ‘Fma-
landag gami di klehew, bay knèan là magin
gamu madal. Lingagmi i lingag di mati, bay
là mngel gamu.’
33 Salngad gamu di dad ngà là mayè ma-
gin ayé. Fandamyu Dyan Gal Munyag. Gal
kenen fwasa na là minuman binu, bay yé
manyu gablà di kenen bnusaw.
34 Na do, i dnagit Ngà To, kmaan agu na
minum, na yé manyu gablà di do, ‘Neyeyu.
Tyan kenen na gal flangal, na yé dademen
sakdo i dad sasè to gal mwè bayad i buhis
na dad to lmafà i dad uldin Dwata.’
35 Bay déé gumite i gnadè Dwata di nimò
i dad ngàan.”

I kfasinsya Dyisas salà i satu libun too gamsalà

36 Na nun satu Farisi mlak ku Dyisas
kmaan di safédan, na mdà ayé fusuk Dyisas
di gumnèan na ta sudeng du kmaan.
37 Na lê nun libun too gamsalà mnè di lun-
sud ayé, na kanton linge na déé gukmaan
Dyisas di gumnè i Farisi ayé, salu kenen
déé na nun neben too mabtas sabuy fnò
fangbun.
38 Na kanto fusuk di gumnè ayé, fdadong
kenen di ku Dyisas, na lkuad di safé d i blìan.
Na too kenen mngel, na fatdakan i lwakan
di blì Dyisas. Na yé ifun dun wakan, na
nalakan i blì Dyisas, klon mkok dun fang-
bun.
39 Na i Farisi ta mlak ku Dyisas kmaan,
kanton teen i nimò i libun ayé, man i nawan,
“Ku i to ani too glut tugad i Dwata, ta sanan
gadè moon ldam i libun ani ta magot di
kenen, du i libun ani too gamsalà.”
40 Bay talù Dyisas di Farisi ayé, manan,
“Simon, nun kayègu man di ge.” Na man i
Farisi, “Dét manam, Sér?”
41 Na man Dyisas, “Nun lwe to muteng di
satu to gal futeng. Mdà i satu, yé utengan
lime latuh, na yé uteng i satu lime falò.
42 Lwe ale too landè kibòla mayad i
utengla. Na yé duenam man, tadèan lnifet i
utengla. Na, di fandamam, mdà di ktabeng
i to futeng ayé, simto i too mbong dun nawa,
i to bong uteng ku i to tukay uteng?”
43 Na tmimel Simon, manan, “Yé too kam-
bong nawa kenen dunan i to bong utengan
du balù ku bong, ta lnifet i to futeng.” Na
tmimel Dyisas, manan, “Glut i manam.”
44 Na kafnge ayé, meye Dyisas di libun
ayé, na manan ku Simon, “Teenam i libun
ani? Ta fusuk agu di gumnèam, bay là
banlém agu éél du alob i blìgu. Bay i libun
ani, ta naloban blìgu i lwakan, na yé ifun
dun i wakan.
45 Na di kfafusukam do gine, là ti nalakam
agu gambet i galto nimò, bay i libun ani,
mdà di kakelgu dini, là ti tlagan malak i
blìgu.

46 Na ge, là nkaham fngalo i ulugu di
kdawatam do, bay i libun ani, nkokan fang-
bun i blìgu.
47 Yé duenam man, too glut i manta ge ani,
balù too dee dad salàan, ta magfasinsya nan,
na yé gugmadè dun, ta fiten i bong kakdon.
Bay i to là dee salàan balù ta magfasinsya,
tukay sa i kakdon."
48 Na kafnge ayé, man Dyisas di libun ayé,
"Ta fnasinsya nan i dad salàam."
49 Bay i dademe dad to kmaan déé, stulen
ale, manla, "Simto i lagi ani? Balù i kfasin-
sya salà, gaganan."
50 Na lê talù Dyisas di libun, manan, "Ta
galwà ge du mdà di kaftoom di do. Mulê ge
nan, na i ktanak nawa mnè di ge."

8

I dad libun tmabeng ku Dyisas

1 Kafnge ayé, mdà Dyisas magu salu di
dad sahal syudad na lê man i dad mal-
nak banwe du tulenan i Fye Tulen gablà di
Kagot i Dwata. Na magin di kenen i sfalò lwe
to galan tdò.
2 Na lê nun magin di dale dad libun ta
mgulê di kfusuk i busaw dale na i dad sahal
tduk. Yé dagit i satu libun ayé Méri Mag-
dalin, i gufalwà Dyisas fitu busaw.
3 Na yé lê dagit i satu Dyoana, i yaan i
mdatah snalig di gumnè Harì Hérod dnagit
Kusa. Na yé dagit i satu Susana, na nun
fa dee dademe. I kdee dad libun ayé,
tnabengla ale Dyisas fagu di dad knunla.

I fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:1-9; Mark 4:1-9)

4 Na nun dee dad to stifun di saféd Dyisas
mdà di dad sahal lunsud, na nun tulenan
dale satu fléd, manan,
5 "Nun to salu di dnarun du smabul bnê.
Kanton sabul, nun dademe dad bnê gtadè
di bà dalan, na glékla, na fti tnukè dad anuk
mayeng.
6 Na nun dademe dad bnê gtadè di tanà
gunun dee batu, na kanto tmabò i dad bnê
ani, mlal mlanas i tabòan du kafag i tanà.
7 Na nun dademe dad bnê gtadè di lam
bnas nun sual. Salngan tmabò i dad bnê na
i bnas ani, bay mlimas di bnas i dad tabò i
bnê ani.
8 Bay nun dademe dad bnê gtadè di gufye
i tanà. Too tmabò i dad bnê ani, na too fye
ulêan, kel di mlatuh." Na kafnge Dyisas man
ayé, falbongan i talùan, manan, "Ku simto i
nun klinge, fye ku flinge kenen."

I gukmamu i dad fléd Dyisas
(Matyu 13:10-17; Mark 4:10-12)

9 Na smalek i dad to galan tdò ku dét
gumtatek i fléd ayé gine.
10 Na talù Dyisas, manan, "Faglabatgu di
gamu i dad gbuni gablà di Kagot i Dwata.
Bay di dademe dad to, fagugu di fléd i dad
tdògu du fye balù ku meye ale, là mite ale,
na balù ku lminge ale, là galmabat ale.

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:18-23; Mark 4:13-20)

11 "Ani gumtatek i fléd. I bnê, dunan i
Tnalù Dwata.
12 I tanà di bà dalan gugsabul i dademe
dad bnê, dunan i dademe dad to ta lminge i
Tnalù Dwata, bay di là mlo salu Satanas déé
na nwèan di nawala du fye landè kibòla ftoo
tà ale galwà.
13 Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê
gunun dee batu dunan i dademe dad to too
lehew dmawat i Tnalù Dwata di kaklingela,
bay landè too dalilla. Là mlo ale ftoo du ku
ta nkel ale i tilew, knagolla i kaftoola.
14 Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê
gbol di dad bnas nun sual, dunan i dademe
dad to ta lminge i Tnalù Dwata, bay mlimas
i Tnalù Dwata di nawala du mdà di klidù
nawala, na i kiballa i knun, na i dademe
knayè i ktola. Na mdà ayé, landè ktagah i
bengela.
15 Bay i fye tanà gugsabul i dademe dad
bnê, dunan i dad to too gsalig na tluh i
nawala, du di kaklingela i Tnalù Dwata,
fkahla di nawala, na gamtayud ale du fye
nun ulê i nimòla."

I salò gbuni
(Mark 4:21-25)

16 Na lê talù Dyisas, manan, "Landè
teenam to ku ntaman i salòan na fnge
snukuban been. Na là bunin dun di dungan
i katri. Bay yé nimòan, kahan di gumefen du
fye magtuyal i kdee dad to fusuk déé.
17 Na salngad ayé, i kdee dad gbuni di mdu
ani, teen kadang di satu du na gadè i kdee
là fa gadè di mdu ani, du mti magtuyal i
kalbong kdee kadang di satu du.
18 Yé duenam man, tooyu fkah di nawayu
i lingeyu, du ku simto to fkahan di nawan i
ta gadèan, lê tananù Dwata i blén di kenen.
Bay ku simto là fkahan di nawan i ta gadèan,
lê nawì Dwata balù i tukay man nawan ta
glabatan."

I yê Dyisas na i dad flanekan
(Matyu 12:46-50; Mark 3:31-35)

19 Lam Dyisas tamdò, ta kel yêan na dad
flanekan du mayè ale samsite kenen, bay là
gafdadong ale du too dee dad to.
20 Na nun tmulen di ku Dyisas, manan,
"Ta déé yêam na dad flanekam di lwà du
kayèla ge sansite."
21 Na man Dyisas, "I dad to lminge i Tnalù
Dwata na fkahla di nawala, yé mgimò yêgu
na dad flanekgu."

I kngak Dyisas i nus na i lwek
(Matyu 8:23-27; Mark 4:35-41)

22 Di satu du, man Dyisas di dad to galan
tdò, “Mdà ato mifal i lanaw.” Na yé duenam
man, mdà ale smakay aweng.
23 Na lamla maweng, ta kudang Dyisas.
Na ta nkel ale kamgis nus di talà. Ta maglam
éél i awengla, na ta fan ale galnab.
24 Na i dad to gal tdò Dyisas, nukatla ke-
nen, na manla, “E Amu, Amu, ta fan ato
mlimas.” Ta mték Dyisas, na nngakan i nus
na i dad malbang lwek. Na tadè fanak i nus
na ta mtanak i lanaw.
25 Na manan di dad to galan tdò, “Kan ku
là smalig gamu?” Too ale likò na tikeng, na
sasalek ale, manla, “Simto i to ani? Balù i
nus na i malbang lwek, nngakan, na mimen
ale.”

I kafalwà Dyisas i dad busaw mdà di satu lagi
(Matyu 8:28-34; Mark 5:1-20)

26 Na fles ale maweng kel di banwe i dad
to Gérasin stimbang di Galili.
27 Na kanto ale dmuung déé, ta tufa Dyisas
na gsitongan i satu lagi mdà di lunsud nun
dad busawan. Ta bong mlo, là kalmawehan
na landè gumnè gufanakan, bay yé galan
gufanak di dad ilib gulambang i dad to.
28 Na kanton teen Dyisas, mkit kenen na
lamfan di blì Dyisas, na falbongan i talùan,
manan, “Dyisas, Ngà i Too Mdatah Dwata,
dét i kibòam do? Fnigu di ge, nangam agu
falnayam.”
29 Yé duenan man ayé du ta dek Dy-
isas i busaw lamwà di lagi ayé. Ta dee
dulêan fusuk di kenen, na balù ku bnakusla
i sigalan na i blìan sangkalì, na balù bnan-
tayla kenen fa, gaganan famtoh dun, na
gal nebe i busaw kenen salu di dad banwe
landè to mnè ditù.
30 Na smalek Dyisas, manan, “Dét i dagi-
tam?” Na tmimel kenen, manan, “Salagsà,”
du ta too ti dee busaw fusuk di kenen.
31 Na too fakdo i dad busaw du fye là
batan ale di sol landè gusenan, dunan i
gufalmayam Dwata dale.
32 Na mdadong di dale, nun dee dad sdè
mateb di bulul. Na fakdo i dad busaw du
fye faloh Dyisas ale fusuk di dad sdè ayé na
falohan ale.
33 Yé duenam man, lamwà i dad busaw di
lagi ayé, na fles ale fusuk di dad sdè na mti
milah i dad sdè, flasok di bilil, na tatek ale di
lanaw, na sdulê ale mlimas.
34 Na kanto teen i dad to mifat dad sdè i
mkel ayé, milah ale salu di lunsud na di dad
bulul du tulenla.
35 Na i dad to gutmulenla ayé, gasil ale
gatù du neyela i mkel ayé. Na kanto ale
kel di ku Dyisas, teenla i lagi gulamwà i
dad busaw, na tadè kenen sudeng di saféd
blì Dyisas, na ta kalmaweh, na ta fye fan-
daman. Na too ale likò.
36 Na i dad to ta mite i mgimò Dyisas,
tulenla gablà di kafalwà Dyisas i dad busaw
di lagi ayé.
37 Na i kdee dad to di banwe i dad Gérasin,
fakdo ale ku Dyisas du fye tnagakan i ban-
wela du too sasè klikòla. Na mdà ayé, ta mdà
Dyisas smakay di aweng.
38 Bay i lagi gulamwà i dad busaw fakdo
di ku Dyisas du kayèan magin, bay là fagin
Dyisas dun. Bay manan di kenen,
39 “Mulê ge na tulenam i kdee dad nimò
Dwata di ge.” Na yé duenam man, ta mdà i
lagi ayé, na tulenan di kdee dad to di lunsud
i dad nimò Dyisas di kenen.

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh i litèan na i ktékan i ngà mati
(Matyu 9:18-26; Mark 5:21-43)

40 Na lê samfulê ale Dyisas mifal di lanaw
ayé, na kanto ale kel di faltùan, nun dee dad
to dmawat kenen, du yé sanfatanla.
41 Na nun satu ulu di gumnè gal gustifun
i dad Dyu, yé dagitan Dyairus. Fdadong
kenen di ku Dyisas, na lamfan di saféd blìan,
na too fakdo du fye magin Dyisas salu di
gumnèan.
42 Yé duenan fakdo di ku Dyisas du i sen
ngàan libun, ta sfalò lwe falin, ta fan mati.
Na di kagula salu ditù, fan là gagu Dyisas
du mdà di too kasgat i dad to.
43 Na nun satu libun magin ta sfalò lwe
fali klon sigi maloh i litèan, na ta ftin i fi-
lakan di dad mulung, bay landè gamfgulê
kenen.
44 Na fdadong kenen di kagol Dyisas, na
nagotan i kilil i saulan, na tadè tlag kaloh i
litèan.
45 Na smalek Dyisas, manan, “Simto
magot do?” Bay man i kdee dad to, “Là
nagotmi ge.” Na talù Piter di ku Dyisas,
manan, “Amu, bong dee dad to gihok di ge
du mdà di kasgatla.”
46 Bay man Dyisas, “Nun magot do. Lya-
logu na nun kgagan i ta lamwà di do gine.”
47 Na i libun ayé, kanton teen na landè
kibòan muni dun, ta kankal kenen di
klikòan, na lamfan kenen di saféd i blì
Dyisas. Di bleng i kdee dad to ayé, tulenan
ku dét duenan magot ku Dyisas na gablà di
ta kgulêan.
48 Na man Dyisas di kenen, “Ta mgulê ge
du mdà di nun kaftoom di do. Mulê ge, na i
ktanak nawa mnè di ge.”
49 Na di lam Dyisas talù fa, nun satu to kel
déé fdu di gumnè Dyairus, dunan i ulu di
gumnè gal gustifun i dad Dyu, na manan di
ku Dyairus, “E Sér, ta là gumaham i ngàam
du ta ftoh. Ta nangam snamuk nan i To
Tamdò.”
50 Bay kanto linge Dyisas i manan ayé,
manan di ku Dyairus, “Nang ge likò. Bay lo
ge ftoo na mgulê i ngàam ayé.”

51 Na kanto ale kel di gumnè Dyairus,
landè dademe fagin Dyisas fusuk, senan lo
Piter na Dyan na Dyém na i dad tua i ngà ayé.
52 Na i kdee dad to déé, too ale mngel
du mlidù i nawala gablà di ngà ayé. Bay
man Dyisas, “Nang gamu mngel du i ngà, là
matin bay lo kudang.”
53 Na ta balingla kenen nadoy du gadèla
na ta mati i ngà.
54 Bay nagot Dyisas i sigalan, na manan
dun, “E ngà, mték ge.”
55 Ta samfulê di kenen i nawan, na gasil
kenen tadag, na dek Dyisas i dad tuan mlé
knaan di ngà ayé.
56 Na too tikeng i dad tuan, bay fnang
Dyisas ale tmulen gablà di mgimò di ngàla.

9

I kdek Dyisas i sfalò lwe to galan tdò
(Matyu 10:5-15; Mark 6:7-13)

1 Na santifun Dyisas i sfalò lwe to galan
dek, na banlén ale glal na kgagan du fye
gafalwàla i dad busaw na lêla gafgulê i dad
to nun tduk.
2 Na dekan ale tamdò gablà di Kagot i
Dwata na famgulê i dad to nun tduk.
3 Na manan dale, “Di kaguyu ani, nang
gamu mebe balù détan, balù tugad, ku de-
men kuyut, ku demen bnatu, ku demen
filak. Na lo yé nebeyu i klaweh damkat di
lawehyu.
4 Na ku kel gamu di satu lunsud, ku dét
gumnè gufusukyu, fanak gamu déé kel di
lêyu kdà.
5 Bay ku là dnawatla gamu di satu lunsud,
di kdàyu, kakesyu i kfung di blìyu du yé
ilè dun na dale i tmimel i sasè nimòla di
Dwata.”
6 Yé duenam man, ta mdà ale magu di dad
banwe, na tdòla i Fye Tulen, na fan-gulêla i
dad to nun tduk.

I kfati Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Mark 6:14-29)

7 Na kanto linge Harì Hérod, dunan i gum-
datah di Galili, gablà di kdee mgimò Dyisas,
too libug fandaman du man dademe dad
to na yé gumdà i kgaganan di ku Dyan Gal
Munyag du ta mték kenen kun mdà di fati.
8 Na yé man dademe ta samfulê Ilay-
dya, satu tugad i Dwata di munan, na man
dademe na keng satu di dademe dad tugad
i Dwata i ta mték.
9 Bay man Hérod, “Ise Dyan ani du ta
faklanggu i ulu Dyan. Bay simto i to ani kè
du too dee lingegu gablà di kenen?” Na too
kayè Hérod samsite ku Dyisas.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Dyan 6:1-14)

10 Na kanto mulê di ku Dyisas i dad to
dekan, tulenla di kenen i kdee mgimòla. Na
fnge faginan ale salu di satu lunsud dnagit
Bétsayda lo dale.
11 Bay linge i kdee dad to ku nè gusalu
ale Dyisas, na mdà ayé lmalò ale. Dnawat
Dyisas ale, na tmulen kenen gablà di Kagot
i Dwata, na fan-gulêan i dad to nun tduk.
12 Di ta fan kasdaf i du, fdadong di ku Dy-
isas i sfalò lwe to galan tdò, na manla, “Fye
ku dekam ale salu di dad malnak banwe na
di dad lunsud du fye mngabal ale knaanla
na gumilèla du landè gumwèla dini du landè
to mnè dini.”
13 Na man Dyisas di dale, “Gamu i
famkaan dale.” Bay manla, “Nun lo lime
batù fan na lwe batù nalaf dini. Mayè ge
kè ku mdà gami mayad knaan du fye nun
fkaanmi di kdee dad to ani?”
14 Yé kdee dad lagi déé dad lime libu, na lê
nun dad libun na i dad ngà. Bay knèan, man
Dyisas di dad to galan tdò, “Fsudengyu i dad
to ani, men lime falò di kat lumbuk.”
15 Na mimen i dad to galan tdò na ta
fsudengla i kdee dad to.
16 Na ta nwè Dyisas i lime batù fan na i
lwe batù nalaf, na lngalà kenen di langit, na
fasalamat di Dwata klon falnak dun na blén
di dad to galan tdò du fye nalella di kdee dad
to.
17 Na ta kmaan i kdeela na ta bsol ale. Na
ta santifun i dad to gal tdò Dyisas i lukas. Na
yé kdeen, sfalò lwe been fnò.

I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Matyu 16:13-19; Mark 8:27-29)

18 Di satu du, dmasal Dyisas lon satu, na
déé i dad to galan tdò. Na snalekan ale,
manan, “Dét man i dademe dad to gablà di
do? Simto agu kun?”
19 Na tmimel ale, manla, “Yé man dademe
na ge Dyan Gal Munyag. Na i dademe,
manla ge Ilaydya, na i dademe manla ge i
satu tugad i Dwata mdà di muna ta mték di
fati.”
20 Na lêan ale snalek, manan, “Na gamu?
Di fandamyu, simto agu kè?” Na tmimel
Piter, manan, “Ge sa Krayst, dunan i Mgalék
i Dwata.”
21 Na fnang Dyisas ale tmulen ayé di balù
simto dun.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin
(Matyu 16:21-28; Mark 8:31—9:1)

22 Na man Dyisas, “Là ti fakay ku là dee
kaflayam mkel di do, dunan i dnagit Ngà
To. Na i dad tua gal mebe i dad to, na i dad
ganlal di kafaglut, na dad to gal tamdò i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis, knagolla agu
na fnatila agu, bay di gatlun du, lê agu mték
di fati.”
23 Na lêan man di kdeela, “Ku nun to mayè
magin di do, là fakay ku là lnifetan i kton, na

tiangan i krusan di kat du, na too magin di do*.
24 Ku simto kmabas i nawan, baling lanah di kenen. Bay ku simto mati du mdà di kaginan di do, nun nawan landè sen.
25 Dét i fye gwè i satu to ku gfunan i klamang banwe, bay là gfunan i nawa landè sen?
26 Ku nun to myà mdà di do na i dad dekgu, do i dnagit Ngà To, lêgu kenen kyà ku ta samfulê agu di kdatahgu na i kdatah Màgu Dwata na i dad kasaligan too mtiu.
27 Too ti glut i man-gu di gamu, na nun dademe tadag dini, na silang ale mati ku ta teenla i Kagot Dwata."

I kgilih i baweh Dyisas
(Matyu 17:1-8; Mark 9:2-8)

28 Kafnge Dyisas man ayé gine, walu butang mlius, yé klon mebe dale Piter, Dyan, na Dyém du mnagad ale di satu bulul na dmasal.
29 Na laman dmasal déé, tadè mgilih i bawehan, na samfilà i klawehan di kbukay.
30 Na tadè nun msut déé lwe to, dunan Mosis na Ilaydya, na stulen ale di ku Dyisas.
31 Lê ale too samfilà. Na yé santulenla i kfati Dyisas, dunan i fanan dnohò di syudad Dyérusalém.
32 Na ta kudang ale Piter, Dyém, na Dyan, bay kanto ale mukat, teenla i kneng Dyisas na i dad lwe to tadag di safédan.
33 Di fan kdà ale Mosis na Ilaydya tmagak ku Dyisas, man Piter di ku Dyisas, "Amu, too fye du dini gami. Fye ku fdak gami tlu slung, satu di ge, satu di ku Mosis, na satu di ku Ilaydya." Yé duen Piter man ayé du là gadèan ku dét i fye manan.
34 Na lam Piter talù, makto kel i labun déé, na lnimunan ale, na yé duenam man too likò ale Piter.
35 Na nun talù mdà di labun ayé, manan, "Ani Ngàgu, dunan i ta nalékgu. Falningeyu kenen."
36 Na kafngela lminge i talù, teenla ta lo Dyisas i gtagak déé. Na toola fkah di fandamla i teenla na là tayòla tulen dun di du ayé.

I kafgulê Dyisas i ngà nun busaw
(Matyu 17:14-18; Mark 9:14-27)

37 Di tmadol du, kanto ale flasok di bulul ayé, nun dee dad to smitong ku Dyisas.
38 Na nun satu lagi tamlo, manan, "E Sér, begam kando i ngàgu. Fye ku là lon satu.
39 Ku ta gal fnusuk i busaw kenen, tin tadè gkit na fles fakakal na mulak i bàan. Toon fatduk i lawehan, na matukul i ktagakan dun.
40 Ta beg agu fakdo di dad to galam tdò du fye falwàla i busaw, bay là gaganla dun."
41 Na man Dyisas, "E tay gamu dad to là ftoo, too gamu gamsalà. Ta là manam i klogu fanak di safédyu, na toogu fantahà i nawagu di gamu bay knèan, sana là kaftooyu. Nebem dini i ngàam."
42 Na kanto mdadong i ngà ayé di ku Dyisas, ta lê nbek i busaw kenen di tanà, na fakakal. Bay nngak Dyisas i busaw, na fangulêan i ngà, klon fulê dun di màan.
43 Na tikeng i kdee dad to du mdà di kaltulus i Dwata.

Lê tulen Dyisas i kfatin
(Matyu 17:22-23; Mark 9:30-32)

Na yé duenam man, di ktikengla, ta talù Dyisas di dad to galan tdò, manan,
44 "Too gamu flinge di man-gu ani. Do, i dnagit Ngà To, ta fanla agu blé di kagot i dad to."
45 Bay là glabatla gumtatek i manan ayé. Gbuni di dale i kayèan man du fye là glabatla dun. Na likò ale smalek kenen.

I too mdatah di Kagot i Dwata
(Matyu 18:1-5; Mark 9:33-37)

46 Na sbalew i dad to galan tdò. Yé sanbalewla ku simto di dale too mdatah.
47 Na gadè Dyisas i mnè di fandamla na yé duenam man, ta mwè kenen ngà du ftadagan di safédan.
48 Klon man di dale, "Ku simto i dmawat satu ngà gambet ani du mdà di ksasatun di do, ta lêan agu dnawat. Na ku simto dmawat do. ta lêan dnawat i Màgu, dunan 'i mdek do. Na ku simto di gamu too fdanà i kton, kenen i too fdatah Dwata."

I là mnang gamu, nsenan gamu
(Mark 9:38-40)

49 Na talù Dyan, manan, "Amu, nun teenmi satu lagi, na falwàan i dad busaw fagu di dagitam. Fanmi kenen fnang du là glaman di gito."
50 Bay man Dyisas, "Nangyu kenen fnang, du ku simto là mnang gamu, nsenan gamu."

I knangla ku Dyisas di Samarya

51 Na ta là mlo nan i kbatun Dyisas ditù di langit, na mdà ayé, toon fkah di fandaman i fanan ksalu di syudad Dyérusalém.
52 Na funan dek i dad snaligan, na kanto ale kel di satu banwe di Samarya, fan ale fatlagad di kakelan déé.
53 Bay i dad to déé, là mayè ale dmawat kenen du yé too gusalun di Dyérusalém.
54 Na ale Dyém na Dyan, kantola gadè ayé, snalekla Dyisas, manla, "Amu, mayè ge kè ku mni gami di Dwata ftatekan i lifoh mdà di langit du fye falmon ale?"
55 Bay neye Dyisas ale, na nngakan ale.
56 Na kafnge ayé, ta fles ale Dyisas di satu banwe.

* **9:23** 9:23 Dunan kagtayud di dad kaflayam.

I dad to fan magin ku Dyisas
(Matyu 8:19-22)

57 Na lamla magu di dalan, nun lagi talù di
ku Dyisas, manan, “Magin agu di ge balù nè
gusalum.”
58 Bay tmimel Dyisas, manan, “I dad ba-
los, nun gumulêla, na i dad anuk mayeng,
nun fulalla. Bay do, i dnagit Ngà To, landè
gumnègu, balù gumilè, landèan.”
59 Na nun nlakan satu lagi, manan, “Ma-
gin ge do.” Bay tmimel i lagi, manan,
“Amu, ku mfakay di ge, funagu beg mulê du
lbanggu mà.”
60 Bay man Dyisas di kenen, “Bayàam i to
mati. Yé lambang dun i sawe mati. Bay ge,
mdà ge tmulen gablà di Kagot i Dwata.”
61 Na lê nun satu to talù di ku Dyisas,
manan, “Amu, fan agu magin di ge, bay funa
agu mulê di gumnèmi du beg agu mbal di
dademegu.”
62 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ku fkahta
di to dmaru, nè i to kmangél, là gablàan
magin di Kagot i Dwata.”

10

I kdek Dyisas fitu falò lwe to

1 Na kafnge ayé, lê man malék Dyisas fitu
falò lwe to, na dekan ale muna, men lwe,
salu di kdee dad lunsud na dademe dad
banwe i fanan gusalu.
2 Manan di dale, “Ku fkahta di kaktu i
fali, too mabal i kantu, bay kulang i dad to
kamtu. Taman, mni gamu di Amuto, dunan
i mfun i tanà, du fye nun dademe dekan
kamtu.
3 Mdà gamu nan. Dekta gamu salu di dad
labè to, du salngad gamu i dad ngà bilibili
gbol di dad tuyun.
4 Na di kaguyu, nang gamu mebe gumkah
filak ku demen kuyut. Na lo yé talumfà
nebeyu i lsakyu. Na ku nun to gsitongyu di
dalan, nangyu ale nbet stulen.
5 Na ku nun gumnè gufusukyu, di
kfusukyu, ani manyu, ‘Mulà moon i ktanak
nawa mnè di gamu.’
6 Na ku i to mnè déé mayè dmawat i
ktanak nawa, mnè di kenen sa i ktanak
nawa. Bay, ku là mayèan dun, samfulê ayé
di gamu.
7 Fanak gamu di gumnè i ta gufusukyu
ayé, na ku dét i fkaanla na ku dét i finumla
gamu, dnawatyu, du i to talbahò là fakay ku
là banlé kenen lubay. Na nang gamu milih
di dademe gumnè.
8 Na di kakelyu di satu lunsud, ku
dnawatla gamu, balù dét i fkaanla gamu,
knaanyu.
9 Lamyu déé, fan-gulêyu i dad to nun tduk
na manyu dale, ‘Ta too mdadong di gamu i
Kagot Dwata.’
10 Bay ku nun lunsud gutadèyu, na là
dnawatla gamu, gatù gamu di dad dalan, na
fgadèyu di dad to déé, manyu,
11 ‘Balù i kfung di banweyu ani ta damkat
di blìmi kakesmi nan du yé ilè na gamu i
tmimel i sasè nimòyu di Dwata. Nangyu
glifet na ta too mdadong i Kagot Dwata.’
12 Ani man-gu di gamu. I dad to di
dad banwe gambet ayé, too blat i kaflayam
Dwata dale di Du Kukuman. Baling fye
nawam fa i dad to mdà di banwe Sodom i
falnayam Dwata di munan.

I dad banwe i dad to là msal
(Matyu 11:20-24)

13 “Magakdo gamu, dad to di banwe Ko-
rasin na lê man gamu di banwe Bétsayda.
Kaflingenta dun, i dad to di dad banwe Tiro
na Sidon, ku dale mite i dad tnikeng ta gfite
di gamu, ta msal ale na ta sanala fite i ksalla
fagu di kalsakla saul sakù na i kbubulla abu
i ulula. Bay gamu, là msal gamu.
14 Balù ku maflayam dad to mdà di dad
banwe Tiro na Sidon di Du Kukum Dwata,
bay gamu di Korasin na Bétsayda, midul déé
i gamu kaflayam.
15 Na gamu dad to di banwe Kapernaum,
too gamu mayè mbatun, bay knèan fan
gamu gtufa salu di lanaw lifoh.”
16 Na ta lê talù Dyisas di dad to dekan,
manan, “Nè i to falminge gamu, lêan agu
falninge. Bay nè i to mnang gamu, lêan agu
knang. Na nè i to mnang do, lêan knang i
Màgu, dunan i mdek do.”
17 Na ta mdà magu i dad fitu falò lwe to, na
nimenla i dad flau Dyisas dale. Na di kulêla,
too ale lehew, na manla, “Amu, balù i dad
busaw, dekmi ale lamwà fagu di dagitam,
na mimen ale.”
18 Na man Dyisas, “Teen-gu Satanas
mtatek salngad i silà mdà di langit.
19 Flinge gamu. Ta banléta gamu kaltulus
du fye balù ku gamlék gamu ulad ku demen
sifit*, landè gamsasè gamu du ta gfisanyu
i kalbong kdee mgimò Satanas, dunan i
dmuen gito.
20 Bay knèan, nang gamu flehew lo mdà di
kimen i dad busaw gamu. Bay yé duenyu
flehew du ta gsulat i dagityu di libru Dwata
ditù di langit.”

I klehew Dyisas
(Matyu 11:25-27; 13:16-17)

21 Na di du ayé, too lehew Dyisas fagu di
Mtiu Tulus, na dmasal kenen, manan, “E
Mà, Ge i Amu, dunan i magot i langit na i
tanà. Dnayenta ge du ku dét i ta bunim di
dad mdatah to too gmadè na di dad to too
fulung, yé ta fgadèam di dad to mdanà sal-
ngad i dad malnak ngà. Yé duenam mimò
ani du ani knayèam.”

* **10:19** 10:19 Tukay lmanaf too malas ku smifit, yé satu dagitan kuleng tanà.

22 Na ta lê talù Dyisas di dad to, manan,
"Ta salig Mà di do i kalbong kdee. Lo yé
gmadè i Ngà dunan i Màan. Na lo yé gmadè i
Mà dunan i Ngàan na i dad to kayèan gufdilè
i Màan."
23 Na ta lêan neye i dad to galan tdò, na
manan di lo dale, "Gamu dad to ta mite i dad
mgimògu, ta too gamu banlé kafye.
24 Ani man-gu di gamu. Nun dee dad
tugad i Dwata di munan na balù i dad harì,
too ale mayè mite i dad teenyu, na mayè ale
lminge i dad lingeyu, bay landè kibòla."

I fléd gablà di fye to mdà di Samarya

25 Di satu du, tadag i satu to gal tamdò dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis du tnilewan
Dyisas. Na manan, "E Sér, dét i fye nimògu
du fye gfun-gu i nawa landè sen?"
26 Na tmimel Dyisas, manan, "Dét man i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis? Dét i
kaglabatam dun?"
27 Na tmimel i to ayé, manan, "Kanbongyu
nawa i Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di
fandamyu, na di kgisyu, na di kaglabatyu.
Na kanbongyu nawa i dademeyu to salngad
kalbong nawayu i ktoyu."
28 Na man Dyisas, "Too ti glut i timelam.
Yé nimòam du fye gfunam nawa landè sen."
29 Bay i to ayé mayè fite i katluhan, na
snalekan Dyisas, manan, "Simto kè i dade-
megu dad to gablàgu kanbong nawa?"
30 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan,
"Nun lagi fdu di Dyérusalém flasok salu ditù
di banwe Dyériko, na lnifut kenen i dad to
tmaku. Nlusla i dad klawehan, na san-
bunalla kenen, na silangla tnagak, ta fan
mati.
31 Na nun ganlal di kafaglut magu déé di
dalan, na kanton teen i lagi ayé, niwasan
kenen.
32 Na lê nun to mdà di dad bel Libay, kanto
kel di sablà i lagi ayé, teenan kenen na lê
man miwas.
33 Bay nun to mdà di Samarya, na ise
kenen Dyu. Lê magu déé di sablà i lagi ayé,
na kiten kenen, toon kenen kando.
34 Fdadong kenen di lagi ayé, na bnu-
lungan fngalo na binu i dad seeyan klon
matang dun. Na fsakayan di dongkin, du
neben di gumnè gal gumilè i dad to magu,
na déé gumifatan dun.
35 Na di tmadol du, banlén filak i to mfun
i gumnè ayé, na manan dun, 'Begam nifat
do i lagi ani, na ku dét i gatnùam di kifatam
kenen, tanlasgu di ge di kasfulêgu dini.' "
36 Na smalek Dyisas di to ayé gine, manan,
"Di fandamam, simto di dad tlu to ani fite i
kalbong nawan di to lnifut ani?"
37 Na tmimel i to gal tamdò dad uldin
Dwata, manan, "Yé dunan i to kamdo dun."
Na man Dyisas, "Mdà ge, na ganbetam ke-
nen."

I katlang Dyisas di gumnè ale Marta na Méri

38 Na di kagu ale Dyisas na i dad to galan
tdò, kanto ale kel di satu lunsud, nun libun
dmawat dale, yé dagitan Marta.
39 Na nun flanek Marta, yé dagitan Méri,
na tadè kenen sudeng di saféd i blì Dyisas na
toon falninge i kdee tdòan.
40 Bay Marta, fan là gadèan i nimòan
di kafatlagadan mifat dale Dyisas. Na
fdadong kenen di ku Dyisas, manan, "Amu,
là msamuk i nawam kè di kitem i flanekgu
ani? Tadèan agu bayà fatlagad na logu satu.
Fye ku manam dun began agu tnabeng."
41 Bay man Dyisas, "Tay ge, Marta. Dee
kalnidùam na gamsamuk i nawam.
42 Yé fye, kaham di nawam i too mabtas
nimò. Too ti fye i nimò ta nalék Méri, na
landè gamwè dun di kenen."

11

I tdò Dyisas gablà di kdasal
(Matyu 6:9-13; 7:7-11)

1 Di satu du, dmasal Dyisas di satu banwe.
Na kafngen dmasal, satu di dad to galan
tdò, manan ku Dyisas, "Amu, tdòam gami
dmasal gambet i gal nimò Dyan Gal Munyag
di dad to tdòan."
2 Na man Dyisas, "Ku dmasal gamu,
gambet ani manyu, 'Mà, kayèmi moon ku
mangamfù di ge i kdee. Na kayèmi ku ge
magot i kdee.
3 Blém di gami i gablà knaanmi di kat du.
4 Fnasinsyam i dad salàmi du fnasinsyami
i salà i kdee dad to gamsalà di gami. Na
nangam faloh di gami i dad mlimah tilew
gamgebe gami di salà.' "
5 Na lêan man di dale, "Kaflingenta
dun, ku nun demem sgalak na gatù ge di
gumnèan di tngà butang na manam, 'E leg,
begam agu fandem tukay knaan,
6 du nun demegu sgalak ta kel di
gumnègu, na landè beggu fkaan dun.'
7 Na i to di lam i gumnèan, keng ani time-
lan ge, 'Nangam agu snamuk. Ta magtakab
nan i gumnèmi, na ta milè gami. Ta là fakay
agu mték fdem ge knaan.' "
8 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Ani i
man-gu di gamu, balù ku là mnè di nawan
i kamdo ge, bay mdà di sigim kafni, yé
duenam man fnegesan i kton mték du fan-
deman ge.
9 Yé duenam man, man-gu di gamu, mni
gamu di Dwata na banlén gamu. Mngabal
gamu, na fite Dwata di gamu i fanngabalyu.
Na mbal gamu fusuk na nukàan di gamu i
takab.
10 Na ku simto mni di Dwata, gamdawat
kenen. Na ku simto mngabal, fite Dwata
di kenen i fanngabalan. Na ku simto mbal
fusuk, nukà Dwata dun i takab.

11 Gamu i dad lagi nun ngà, ku mni i ngàyu
nalaf, ise ku yé bléyu dun ulad.
12 Na ku mni kenen ngà anuk, ise ku yé
bléyu dun sifit.
13 Na balù ku sasè gamu knèan fulung
gamu mlé fye di dad ngàyu. Na mdà ayé,
midul déé fa kfulung i Màyu di langit kablén
i Mtiu Tulus di dad to mni di kenen."

I gumdà i kaltulus Dyisas
(Matyu 12:22-30; Mark 3:20-27)

14 Na nun falwà Dyisas busaw di satu to
umu. Na kanto lamwà i busaw, ta gtalù i
umu, na too tikeng i dad to.
15 Bay nun dad to déé, manla, "Yé due-
nan gmagan falwà i dad busaw du yé mnè
di kenen i gumdatah i dad busaw, dunan
Bélsébul."
16 Na nun dademe déé, toola kenen tnilew
du mni ale tnikeng du yé gugmadèla dun na
mdà kenen di Dwata.
17 Bay ta gadè Dyisas i fandamla, na
manan dale, "Ku fkahta di satu banwe, ku
baling sfati i dad to slame dale, malmo i
banwe ayé. Na ku fkahta di satu familya, ku
gal ale sfati, baling malbà i familya ayé.
18 Na Satanas, ku sanfatin i kton, malmo
sa i kagotan. Yé duen-gu man ani di gamu
du yé manyu di do na yé duen-gu gmagan
falwà i dad busaw du yé mnè di do Bélsébul.
19 Na, kaflingenta dun, ku falwàgu i dad
busaw fagu di kgagan blé Bélsébul, dét i
fakayyu man gablà di kgagan i dad to galyu
tdò? Lê man mdà di ku Bélsébul kè i dale
kgagan? Na yé duenam man, ta gfitela di
gamu na gsalà i manyu du ise ku Bélsébul i
gumdà i kgagan-gu.
20 Bay ta gfite di gamu nan na ta kel i
bang Dwata magot dad ton du falwàgu i dad
busaw fagu di kaltulus i Dwata.
21 Ku nun to kamgis mebe tek na bnan-
tayan i gumnèan, landè gamwè i knunan.
22 Bay ku nun to too kamgis fa di to
ani gine, fakayan sanfati kenen, na ku ta
gfisanan, gaganan nwè i tekan na i dad
knunan du flesan nalel di dad ton.
23 Mdà ayé, nè i to là msen do, knangan
agu. Na nè i là tmabeng do samtifun i dad
to, balingan ale sanbalét.

I kasfulê i busaw ta lamwà
(Matyu 12:43-45)

24 "Ku nun busaw lamwà di satu to, ani
nimòan, mngabal kenen gufanakan di dad
banwe kafag. Bay ku landè teenan, ani
manan di kton, 'Lê agu samfulê di tagnè
gumnègu.'
25 Na ku ta kel i busaw di to ayé gine,
teenan na sawe salngad kenen i gumnè
mlaneb na maftifas.
26 Na yé duenam man, lê mdà i busaw là
mlo, na lê nun faginan fitu dad busaw midul
fa i ksasèla di kenen. Na sdulê ale fusuk di to
ayé na fles ale mnè di kenen. Na yé gukel i
to ayé, matnù fa i ksasèan di fa là lamwà i
busaw di katbùan."
27 Na di lam Dyisas tamdò, nun satu libun
déé, tlon Dyisas, manan, "Too banlé Dwata
kafye i libun fsut ge na ftutù ge."
28 Bay tmimel Dyisas, manan, "Yé banlé
kafye i to flinge na mimen di Tnalù i Dwata."

I tnikeng fni dad Dyu
(Matyu 12:38-42)

29 Baling matnù i dad to stifun di saféd
Dyisas na di du ayé, talù kenen, manan,
"Too ti sasè i dad to di mdu ani. Gal ale mni
tnikeng, bay landè fitegu ani, senan lo satu
ilè gambet i mkel di ku Dyona i satu to di
munan.
30 Dyona, mdà di gnagun, mgimò kenen
ilè di dad to di banwe Ninibi. Na salngad
ayé, do, i Ngà To, mgimò agu ilè di dad to di
mdu ani.
31 Di munan, nun satu harì libun mdà
di banwe Siba, na balù mawag i gumdàan,
knèan salu kenen ditù di ku Harì Solomon
du falningen i gnadè Solomon. Na di Du
Kukum Dwata kadang, mték i harì libun
ayé, na mgimò ilè di dad to di mdu ani
gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là
gamu msal di katdòta gamu. Na blaam do,
mdatah agu sa di ku Harì Solomon.
32 Na lê man di munan, i dad to di banwe
Ninibi, msal ale di katdò Dyona dale. Na
di Du Kukum Dwata kadang, lê mték i dad
to ayé, na mgimò ilè di dad to di mdu ani
gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là
gamu msal di katdòta gamu. Na blaam do,
mdatah agu sa di ku Dyona.

I salò na i mata
(Matyu 5:15; 6:22-23)

33 "Ku nun to mtam salò, là sa bunin na là
snafangan dun been. Bay yé nimòan, kahan
di gumefen du fye balù simto i fusuk déé di
gumnè, magtuyal kenen.
34 I matayu, yé sawe salò di lawehyu. Ku
fye i keyeyu, fakayta man na langub lwa
i kabal lawehyu. Bay ku sasè i keyeyu,
fakayta man na langub kmifuh i kabal lawe-
hyu.
35 Yé duenam man, too gamu fgeye du
keng man nawayu malwa i keyeyu, bay
kifuh kadì.
36 Mdà ayé, ku langub lwa i lawehyu na
landè gukmifuhan, baling gamu malwa sal-
ngad ku nun salò tmuyal di gamu."

Dad Farisi na i dad to tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis
(Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

37 Kanto fnge Dyisas talù, nun satu Farisi,
nlakan kenen kmaan di saféd an. Mdà ayé,
fusuk Dyisas déé du kmaan.

38 Na kanto teen i Farisi là funa malob
Dyisas di kakaanan, too kenen tikeng du yé
knalam i dad Farisi, gal ale malob di lamla
là kmaan.
39 Na man Dyisas di kenen, “Gamu dad
Farisi, salngad gamu i to malob tabù na
fligo, yé lon nalob i kililan, bay ditù di lam,
sana kagsikan, du too gamu lom na sasè.
40 Too kulang i fandamyu. Lo satu Dwata,
na kenen mimò i laweh na i nawa.
41 Bay ani fye nimòyu, banléyu i dad to
landè mdà di nawayu ilè na ta mlaneb i
lawehyu na lê man i nawayu.
42 “Magakdo gamu, dad Farisi, du fal-
nayam gamu kadang, du balù ku mlé gamu
gasfalò di Dwata mdà di kdee dad kantuyu,
balù kel di dad malnak bol uten, knèan ta
tnagakyu i katluh na i kakdo di Dwata. Fye
moon ku too gamu tluh, na ku too gamu
kamdo, na lê gamu fadlug di kabléyu di
Dwata.
43 “Magakdo gamu, dad Farisi, du fal-
nayam gamu kadang, du tooyu nibal i afè
i dad to. Ku fusuk gamu di gumnè gal
gustifun, yé kayèyu gusudeng di gusudeng
gal tagà di dad mdatah to. Na ku salu gamu
di fadyan, yé kayèyu ku nafè i dad to gamu.
44 Magakdo gamu du falnayam gamu
kadang, du balù too fye mite gamu di lwà,
too gamu magsik di lam. Salngad gamu di
lbang ku glék i dad to du landè ilè na nun
lbang déé.”
45 Na nun déé satu to gal tamdò i dad uldin
Dwata, na manan di ku Dyisas, “Sér, toom
gami ti fyà di ktalùam ayé.”
46 Na lê talù Dyisas, manan, “Gamu i dad
to tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis,
magakdo gamu du falnayam gamu kadang.
Dee flauyu di dad to. Salngad ku febeyu ale
blat, bay là tnabengyu ale.
47 Magakdo gamu du falnayam gamu
kadang. Yé galyu nimò galyu fandak ilè i
gulambang i dad tugad Dwata, na blaam yé
fmati dale i dad gutambulyu.
48 Na mdà ayé, ta gfiteyu na nun ksasatu
nawayu di nimò i dad gutambulyu du
fnatila i dad tugad Dwata, na gamu, galyu
fandak ilè i dad lbangla.
49 Na yé duenam man, mdà di kgadè
Dwata, ani manan, ‘Banlégu ale dademe
dad tugadgu, na i dademe dad to dekgu.
Bay balingla fnati i dademe na falnayamla
i dademe.’
50 Yé duenam man, falnayam Dwata
gamu du gagin gamu di kfafati i kdee dad
tugad i Dwata mdà fa di kagatbù i banwe
kel di mdu ani,
51 mdà di kfati Abél na lê man kel di
kfati Sakaraya, dunan i bnanòla di bleng i
gudamsù na i gumangamfù di Dwata. Too
ti glut i man-gu di gamu ani. Gamu dad to di
mdu ani, maflayam gamu du mdà di kfati i
dad to ayé.
52 “Magakdo gamu dad to tamdò i dad
uldin Dwata du ta buniyu di dad to i kaglut
mdà di Dwata. Là mayè gamu dmawat
i kaglut, na ta lêyu fnang i dad to mayè
dmawat dun.”
53 Kanto fan mdà Dyisas, i dad Farisi na
i dad to tamdò i dad uldin Dwata, toola
dnuen Dyisas na sigi ale smalek,
54 du too ale mayè ku nun gugamkfèla
kenen fagu di dad timelan.

12

I kaflingu
(Matyu 10:26-27)

1 Na nun file libu dad to stifun déé
du flinge ale di tdò Dyisas, na baling ale
sagaslob du mdà di kasgatla. Na funa
tambù Dyisas talù di dad to galan tdò,
manan, “Fan-geyeyu i dad Farisi du too ale
flingu, tà gamu kanfit di kaflingula. Yé
guflingen i kaflingula di bulung falnok fan
du mlal lamnok.
2 I kdee gbuni di mdu ani, teen di satu du,
na i kdee là gadè di mdu ani, gadè kadang di
satu du.
3 Nè i manyu di gukmifuhan, linge kadang
di gumalwan, na nè i sansutabyu di snifil
magtakab, linge kadang ditù di lwà.

Simto i gten kalnikò
(Matyu 10:28-31)

4 “Dad flanek, ani man-gu di gamu, nang
gamu likò di dad to, du lo yé gaganla fnati i
lawehyu, bay kafnge ayé, landè gdè gaganla
nimò di gamu.
5 Bay tulenta gamu ku simto i gablà
kalnikò. Yé kalnikòyu i Dwata, du gaganan
gamu fnati, na lê kenen gmagan mbat i
layefyu di lanaw lifoh. Yé duenam man,
kenen i gablà kalnikòyu.
6 “Fandamyu kun i dad kalsidaw galla
fabli di fadyan. Too tukay i btasla. Bay balù
ayé, là glifet Dwata balù satu di dad anuk
ayé.
7 Na gamu dad to, balù i kdee balu wakyu,
ta gse Dwata. Mdà ayé, nang gamu likò du di
fandam Dwata mas mabtas gamu fa di dad
kalsidaw.

I kfun ku Dyisas na i kbalew dun
(Matyu 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 “Ani man-gu di gamu, ku simto i fgadè
dun di kanfe i dad to na do, dunan Ngà
To, i mfun kenen, lêgu fgadè di kanfe i dad
kasaligan na kenen i nfun-gu.
9 Bay ku simto i là fgadè di kanfe i dad to
na kenen i nfun-gu, là lêgu fgadè di kanfe i
dad kasaligan i Dwata na kenen i nfun-gu.
10 Na nè to talù sasè gablà di Ngà To, fakay
fnasinsya i salàan. Bay nè to talù sasè gablà
di Mtiu Tulus, là fnasinsya i salàan.

11 Na ku nun to mebe gamu di dad gumnè
gal gustifun du fukumla gamu di dad ulu na
di dad ganlal du mdà di kaftooyu di do, nang
gamu mlidù gablà di kibòyu msen i ktoyu ku
demen i timelyu di dale,
12 du i Mtiu Tulus i fgadè dun di gamu i
fakayyu man di du ayé."

I fléd gablà di to nun bong knun bay là fulungan faldam

13 Nun satu to glam di dad to stifun déé,
manan, "Sér, manam di flanekgu fye ku blén
di do i do alel di knun tnagak mà gami."
14 Bay tmimel Dyisas, manan, "E leg,
landè labetgu samfala di kalelyu i knunyu."
15 Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to
déé, "Too gamu fgeye du fye là lom gamu.
I kafye nawa satu to, ise mdà di kalbong
knunan."
16 Na nun tulenan dale satu fléd, manan,
"Nun satu to too bong knunan, na kanto
kenen kamtu di tanàan, too ti bong i ulêan.
17 Na manan di kton, 'Dét i fye nimògu? Ta
landè fakay gusamtifun-gu i ulê i dad felegu
ani.'
18 Na i to ani, ani manan di kton, 'Ani i
fye nimògu. Lanbàgu i dad labi folgu, na
tanlasgu bong, na yé gusamtifun-gu i kdee
ulê i dad felegu.
19 Na fakaygu man di ktogu, "Ta too bong
knun santifunam, na là ti mtin kel di file fali.
Tadè ge ftud nan, na kmaan, na minum, na
flehew.' "
20 Bay man Dwata di to ani, 'Book ge.
Kadang kifuh, mati ge. Na simto kè i mfun
i dad knun ta santifunam? Ta ise ge.'
21 Yé kagkah i kdee dad to ku santifunla i
dad knunla di tah tanà, bay landè santifunla
knun di saféd i Dwata."

Nang gamu mlidù
(Matyu 6:25-34)

22 Na man Dyisas di dad to galan tdò, "Yé
duenam man, nang gamu mlidù gablà di
knèyu dini di tah tanà na i knaanyu. Na
n ang gamu mlidù gablà di lawehyu na i
klaweh lsakyu.
23 Di knèyu dini di tah tanà, nun sa too
mabtas fa di knaan. Na nun too mabtas fa
di klaweh lsakyu.
24 Fandamyu dad wak. Là sa mlah ale, na
là kamtu ale, na landè fol galla gusamtifun i
ulê i dad flalah. Bay yé famkaan dale dunan
Dwata. Na gamu, too gamu mabtas fa di dad
wak.
25 Là ti gaganyu tmugad i lawilyu dini di
tah tanà, balù lo sudaf klon fagu di kaf-
damyu i kalnidùyu.
26 Ku là gaganyu tmugad i lawilyu dini di
tah tanà ani balù di lo sudaf klon, kan ku
baling dee gufsaluyu i nawayu gablà di dad
kalnidùyu?
27 Fandamyu dad bulek tmabò di lam
bnas. Là talbahò ale, na là mimò ale falnas
fye nun klawehla. Bay ani man-gu di gamu,
balù Harì Solomon di kafye knèan, landè
klawehan gamsngad i kafye baweh i satu
bulek.
28 Ani kagkah i bulek. Di mdu ani too fye
kbelan, bay fayah ta mlanas na fakay ntam.
Na ku nifat Dwata dad bulek i landè alì btas,
midul déé fa i kablén gamu klaweh. Tay, too
kulang i ksaligyu!
29 Nangyu flidù nawayu di kafngabalyu
knaan na i ninumyu.
30 Du i dad to là ftoo di Dwata, yé fan-
damla dale. Bay ta sana gadè i Màyu na yé
kalnidùyu.
31 Bay ani fye nimòyu. Funayu fnè di
nawayu i Kagot Dwata, na blén di gamu i
kdee kalnidùyu.

Dad knun ditù di langit
(Matyu 6:19-21)

32 "Na nang gamu likò, balù ku là gamu
dee, du i Màyu, lehew kenen fagin gamu di
Kagotan.
33 Yé duenam man, ani fye nimòyu. Fa-
bliyu i dad knunyu na banléyu i dad to
landè. Na yé kibòyu samtifun knun landè
kalmon, dunan i too bong knun ditù di lan-
git du landè ktin. Na là gfusuk déé i dad
to mayè tmaku, na landè kanok gamfalmo
dun.
34 Du ku nè gusamtifunyu i knunyu, yé lê
gal gumnè i fandamyu.

Fatlagad gamu di kasfulê Dyisas

35-36 "Fatlagad gamu di kasfulêgu salngad
i dad snalig fatan i kasfulê i amula fdu di
ksong. Ani falala nimò, smaul ale na mtam
ale salò, du fye ku ta kel kenen fakayla
gasil nukà i takab di kbalan, du ta sana ale
gatlagad.
37 Fye nawa i dad snaligan ani du gatlagad
ale di kakel i amula. Tulenta gamu i kaglu-
tan, lsakan i saul lufadan, na fsudengan ale
du kenen i famkaan dale.
38 Too fye nawa i dad snaligan ani di kite i
amula dale, du ta sana ale gatlagad balù ku
tngà butang ku demen too flafus i kakelan.
39 Bay tooyu fandam ani. I to mfun i
gumnè, ku ta gadèan moon i du i kakel i to
tmaku, fakay kenen fatlagad du fye là gafit i
to tmaku dun.
40 Na salngad di gamu, too gamu fala fat-
lagad, du do, i dnagit Ngà To, yé kakelgu di
du i là kfatanyu do."

I dad lwe snalig fatan kasfulê i amula
(Matyu 24:45-51)

41 Na smalek Piter, manan, "Amu, simto
gutmulenam i fléd ani, lo di gami, ku demen
di kdee dad to?"

42 Na tmimel Dyisas, manan, “Simto kè i
snalig too fduf na too fulung? Dunan i snalig
gufagot i amun i kdee dademe dad snaligan
du fye nalelan dale i knaanla ku ta kel i
bang.
43 Too fye nawa i snalig ku ta kel i amun,
na teenan kenen talbahò.
44 Too glut i man-gu di gamu, i snalig ani,
kenen gufagot i amun i kdee knunan.
45 Bay kaflingenta dun, ku man i snaligan
di kton, ‘Tay kléét i amugu,’ na balingan
fatduk i dademen dad snalig, balù lagi ku
demen libun, na lo tadè kenen kmaan na
minum na flangal,
46 ani mkel di kenen. Yé kakel i amun
di du i là kfatanan dun, dunan di bang i
làan twan. Na ani kibò i amun kenen, toon
falnayam du fnèan kenen di saféd i dademe
dad to là ftoo.
47 “Ku nè snalig gmadè i knayè i amun,
bay knèan là fatlagadan ku demen là nime-
nan i knayè amun, too falnayam i amun
kenen.
48 Bay nè snalig là gmadè na gamsalà, lê
kenen falnayam bay là too blat i flayaman
dun. Nè i to banlé dee, lê dee ntuk di kenen.
Na nè i to too dee fagot dun, lê too dee i ntuk
di kenen.

I kasgalel nawa
(Matyu 10:34-36)

49 “Salu agu dini du nun nebegu salngad
lifoh dminè di tah tanà ani. Na ani kayègu
moon ku ta sana dminè di mdu ani.
50 Bay nun satu bunyag fan-gu dnawat,
dunan i kagugu di kaflayam, na too malbà
i fandamgu kel di kaglius i kaflayamgu ani.
51 Man nawayu kè na yé duen-gu salu
dini di tah tanà du mebe agu ksasatu nawa,
bay ise. Yé duen-gu salu dini du mebe agu
kasgalel fandam.
52 Mdà ani, ku lime i kdee dad to di satu
familya, masgalel i fandamla. I tlu, là sasatu
nawala di lwe, na i lwe, là sasatu nawala di
tlu.
53 Masgalel fandam i smà na sngà lagi, na
masgalel fandam i syê na sngà libun, na lê
masgalel fandam i stewe libun.”

I kgadè dad ilè
(Matyu 16:2-3)

54 Na lê talù Dyisas di kdee dad to stifun
déé, manan, “Ku nun teenyu labun fitam
fdu di gusdaf i du, ta galyu man, ‘Ta fan
mulen,’ na glut ta baling mulen.
55 Na ku lyaloyu i nus sabnal, manyu,
‘Minit i du,’ na glut sa.
56 Kuh, gamu dad to flingu! Fulung gamu
meye i dad ilè di tanà na di langit, bay là
fulung gamu meye i dad ilè di mdu ani.

I kasafye i dad to sduen
(Matyu 5:25-26)

57 “Na kan ku là ganbetyu i fye nimò di
mdu ani?
58 Kaflingenta dun, ku nun dmuen ge na
neben ge salu di kasfala, funa ge meye
kfagu du fye safye gamu i demem sduen ayé
balù di lamyu magu salu ditù. Yé duen-gu
man ani du ku là safye gamu, keng blén ge
di to magot kasfala, na i to ayé, lêan ge blé di
dad sundalu, na i dad sundalu, fablanggùla
ge.
59 Na tulenta ge i kaglutan, silang ge galwà
di blanggù ku ta too sikof bayad i salàam
ayé.”

13

Ku là msal gamu, mati gamu

1 Na di du atù, nun dad to tmulen ku Dy-
isas gablà di mgimò di dademe dad to mdà
di Galili. Ta fafati Pilato ale lamla damsù di
Dwata. Na i litèla masbool di litè i dad agaf
dsùla.
2 Na man Dyisas di dale, “Du mati ale
bnanò, keng man nawayu na i dad to ayé,
too blat fa i dale salà di salà i dademe dad
to mdà di Galili.
3 Bay ise glut fandamyu. Na ku là msal
gamu, lê gamu mati gambet dale.
4 Na di munan, nun sfalò walu mati
matkan i too mdatah gumnè di banwe
Silom. Fandamyu ale kun. Too ti blat fa
i dale salà kè di salà i dademe dad to di
Dyérusalém?
5 Là sa. Bay ku là msal gamu, lê gamu mati
gambet dale.”

I fléd gablà di kayu fig

6 Na kafnge ayé, lê tulen Dyisas satu
fléd, manan, “Nun satu to, nun kayun fig
di tanàan, na kanto mngabal benge, landè
teenan.
7 Na mdà ayé, manan di to gal mifat i dad
felen, ‘Ta tlu fali i klogu mngabal benge di
kayu ani, na landè teen-gu bengen. Nbekam
nan du lon ti falmo i tanà.’
8 Bay tmimel i snaligan ani, manan, ‘Sér,
fatanta sfali gdè, du funagu lanbud na
nkahgu bunu.
9 Na ku menge glam di sfali ani, too fye,
bay ku là, fakayta nbek.’ ”

I kafgulê Dyisas satu libun di Du Kaftud

10 Di satu Du Kaftud i dad Dyu, tamdò
Dyisas di satu gumnè galla gustifun.
11 Na nun déé satu libun ta sfalò walu fali
klon bkug mdà di busaw.
12 Na kanto teen Dyisas i libun ayé, tlon
kenen, na manan dun, “Ta mgulê ge nan di
tdukam.”
13 Na nagot Dyisas kenen, na tadè tluh i
kagolan, na flesan dnayen i Dwata.
14 Bay i ganlal di gumnè gal gustifun ayé,
kanton teen na ta fan-gulê Dyisas i libun
bkug ayé di Du Kaftud, malbut kenen na

manan di dad to, “Nun nam du di slinggu
i fakay katalbahò, na yé bangyu salu dini
ku mayè gamu mgulê, du là fakay ayé di Du
Kaftud.”
15 Bay tmimel i Amuto Dyisas, manan,
“Gamu i dad to flingu! Là kè galyu nteh i ikat
i dad safìyu na dad dongkiyu, du finumyu
ale di Du Kaftud?
16 Na i libun ani, kenen satu bel Abraham,
na ta sfalò walu fali ta klo Satanas mikat
kenen. Là fakay kè ku ntehgu i ikatan ayé
di Du Kaftud?”
17 Na kanto man Dyisas ayé, too ti myà
i kdee dad to dmuen kenen, bay i dademe
dad to flinge, lehew ale gablà di kdee dad
fye nimòan.

I fléd gablà di tukay bnê
(Matyu 13:31-32; Mark 4:30-32)

18 Na smalek Dyisas, manan, “Dét kè i fye
guflingen-gu i Kagot Dwata?
19 I Kagotan gambet i bnê too tukay dnagit
mustasa fele satu to di tanàan. Tmabò i bnê
ani, na mbaling bong kayu fakay gufmulal i
dad anuk mayeng.”

I fléd gablà di bulung falnok i fan
(Matyu 13:33)

20 Na lê kenen smalek, manan, “Dét kè i
guflingen-gu i Kagot Dwata?
21 I Kagotan gambet i bulung falnok nwè
i libun du bolan di tlu gantang arina di
kimòan fan. Na baling too masbool i bulung
ani di arina na mdà ayé, too lamnok i fan.”

I lwe dalan nalék i dad to
(Matyu 7:13-14,21-23)

22 Na fles Dyisas magu salu di Dyérusalém,
na slob kenen tamdò di dad malbang na dad
malnak banwe di dalan.
23 Na nun smalek kenen, manan, “Amu,
keng là dee to galwà di salàla?” Na tmimel
Dyisas, manan,
24 “Tooyu fdà di nawayu magu fusuk di
tukay takab du lo yé dalan salu di nawa
landè sen. Na ani man-gu di gamu, nun dee
dad to, tilewla fusuk déé, bay là ti gfusuk ale.
25 “Na ku fkahta di gumnè, ku ta tnakab
i to mfun dun, tadè gamu fanak déé di lwà
na fakdo du mayè gamu fusuk, manyu, ‘E
Amu, begam nukà gami i takab.’ Bay baling
tmimel i Amu, na manan, ‘Là dilèta gamu,
na là gadègu ku nè gumdàyu.’
26 Na ani lêyu talù kadang, ‘Bay, Amu,
too gami sgalak di ge du kmaan gami di
safédam, na minum gami na ta gal ge tamdò
di banwemi.’
27 Bay ani lê timel i Amu gamu kadang, ‘Là
dilèta gamu, na là gadègu ku nè gumdàyu.
Fawag gamu di do, gamu i sasè dad to.’
28 Na ditù di gukelyu ayé, too gamu mngel
na kminggat i kifanyu mdà di klidùyu, du
teenyu ale Abraham na Isaak na Dyékob na i
kdee dad tugad i Dwata i ta gfusuk di banwe
nagot i Dwata. Bay gamu, tagak gamu ditù
di lwà.
29 Na lê nun dad to mdà di klamang
banwe, dunan mdà di gusut i du na lê mdà
di gusdafan na mdà di gufdu i sabnal na
mdà di gufdu i nus mahin. Na ku ta kel ale
déé, sudeng ale du kmaan di bong fista di
Kagot i Dwata.
30 Na di bang ayé, nun dad to gfulé di mdu
ani ta mbaling guna, na nun dademe guna
di mdu ani, mbaling ale gfulé.”

I klidù Dyisas gablà di dad to di Dyérusalém
(Matyu 23:37-39)

31 Na di du ayé, nun dad Farisi salu di
ku Dyisas, na manla di kenen, “Tnagakam
i banwe ani, na mdà ge salu di dademe dad
banwe du mayè Harì Hérod fmati ge.”
32 Bay man Dyisas, “Mdà gamu salu di ku
Hérod, dunan i to gal famgaw. Na tulenyu
di kenen na funagu falwà dad busaw na
fan-gulêgu i dad to di mdu ani na lê di mdu
fayah. Bay lwe ani, ta yé kafngegu nan i dad
nimògu.
33 Na too agu fadlug di mdu ani na fayah
na kel lwe ani di kakelgu di Dyérusalém du
là fakay fnati i dad tugad Dwata di lwà
Dyérusalém.
34 E, gamu dad to di Dyérusalém i gal fmati
dad tugad i Dwata, na mdak batu i dad to
dek Dwata salu di gamu. Ta dee dulêgu nan
mayè samtifun gamu gambet i anuk mliton
ku lanfanan i dad ngàan. Bay là ti mayè
gamu.
35 Bay neyeyu du ta fan bayà Dwata di
gamu i banweyu ani, na silangyu agu lê teen
ku ta kel i bang i kmanyu dun, ‘Magdayen i
To salu dini di dagit i Dwata.’ ”

14

I kafgulê Dyisas satu to di Du Kaftud

1 Di satu Du Kaftud, salu Dyisas di gumnè
satu Farisi nun glal du kmaan kenen déé.
Na too tnanul i dad to kenen.
2 Na nun satu lagi déé, balak i lawehan.
3 Na snalek Dyisas i dad Farisi na i dademe
gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, manan, “Fakay kè di dad uldin Dwata
famgulê di Du Kaftud, ku là?”
4 Bay tadè ale fanak. Mdà ayé, nagot
Dyisas kenen, na fan-gulêan klon mdek dun
mdà.
5 Na snalek Dyisas ale, manan, “Ku nun
ngàyu ku demen nun safìyu mtatek di mn-
galam sol di Du Kaftud, falwàyu kè ku là?”
6 Bay là gtalù ale.

Ku mayè ge mdatah

7 Na nun dademe dad to kel déé, na
nalékla dad fye gusudeng i gal tagà di dad to

mdatah. Na mdà déé, nun tulen Dyisas satu fléd, manan,
8 “Ku nun mlak ge di ksong, nangam nalék
i fye gusudeng gal tagà di dad mdatah to, du
keng nun to kel déé mdatah di ge.
9 Na ku yé mkel, fdadong di ge i to mlak, na
manan, ‘Blém i gusudengam ani di kenen.’
Na baling ge myà du ta baling yé tlas gusu-
dengam i gusudeng i dad to mdanà.
10 Bay ku nun mlak ge, ani fye nimòam,
nalékam i gusudeng i dad to too mdanà
du fye i to mlak, fdadong kenen di ge, na
manan, ‘E leg, beg ge milih di fye gusudeng.’
Na baling ge too mgafè di kite i kdee dad to
nlakan.
11 Du nè i to fdatahan i kton, mbaling
mdanà, na nè i to fdanàan i kton, mbaling
mdatah.”
12 Na lê talù Dyisas di to mlak kenen,
manan, “Ku mimò ge knaan, balù di ltu du
ku demen di kifuh, nangam nlak i dade-
mem sgalak, na i dad flanekam, na i dade-
mem saldan bong knun, du ku yé nimòam
lêla gbalas i klakam dale.
13 Bay ku mimò ge knaan, yé nlakam i dad
to landè knun, na i dad là galyak i lawehla,
na i dad kimay, na i dad butè.
14 Na ku yé nimòam, too nun kafye mkel
di ge mdà di Dwata, du balù ku là gambalas
ale, Dwata malas i kafye nimòam di któk i
dad to tluh.”

I fléd gablà di bong fista
(Matyu 22:1-10)

15 Na nun satu to déé, kanton linge i man
Dyisas, manan, “Too nun kafye i to kmaan
di bong fista nimò Dwata di langit.”
16 Na ta lê talù Dyisas, manan, “Nun satu
lagi fimò bong knaan, na dee dad to nlakan.
17 Na kanto kel du i fista, dekan i satu
fasakan du fafgadèan di dad to na ta gatla-
gad i kdee, du fye beg ale salu déé.
18 Bay yé nimòla, baling ale lmasun. Mdà i
tnaninan, manan, ‘Falami agu mayad tanà,
na too mabtas ku lnauygu. Yé duenam man,
begam agu fnasinsya.’
19 Na lê man i satu, ‘Falami agu mayad
sfalò batù safì, na fan agu mdà du tilewgu
ale daru. Yé duenam man, begam agu
fnasinsya.’
20 Na lê man i satu, ‘Falami agu mwè yaan,
na là beg agu gagin.’
21 Na ta lê kel i fasak ani, na tulenan i kdee
ani di amun, na too malbut i amun, na lêan
dek i fasakan, manan, ‘Sagwê ge mdà salu di
dad kalsada na dademe dalan di syudad, na
nebem dini i dad to landè knun, na i dad to
là gagu, na dad butè, na dad kimay.’
22 Na di là mlon, ta lê kel i fasakan, manan,
‘E amu, ta nimen-gu i kdee manam, na ta kel
ale, bay nun fa gdè gusudeng.’
23 Na lê mdek i amun, manan di fasakan,
‘Lê ge mdà salu di dad dalan di bulul, na
toom ale nlak salu dini du fye fnò i gumnègu.
24 Bay tulenta ge, landè balù satu di dad
to munagu nlak gamtilew i bong knaan ta
fatlagadgu ani.’ ”

Simto fakay mgimò satu to tdò Dyisas?
(Matyu 10:37-38)

25 Nun dee dad to magin ku Dyisas magu,
na meye kenen di dale, manan,
26 “Ku nun to mayè magin di do, bay tukay
nawan do, na baling yé gubong nawan di
màan na yêan, di yaanan, na dad ngàan, di
dad flanekan, na balù kel di kton, là fakay
kenen mgimò satu to galgu tdò.
27 Na i to là lmifet knayèan na tmiang i
krusan mdà di klalòam do, là fakay kenen
mgimò satu to galgu tdò.
28 “Na kaflingenta dun, ku nun di gamu
mayè fdak bong gumnè, yé nimòan, funan
fanak na nintungan ku file filak i btasan du
fye gadèan ku gablà filakan kel di kafngen
dun.
29 Du fa dé ku ta fdakan bay là gafngen
dun, ta baling kenen nadoy i kdee dad to
mite dun.
30 Na ani manla, ‘Neyeyu i to ani. Tambù
kenen fdak gumnè, bay là gafngen dun.’
31 “Na ku fkahta di harì fan samfati i satu
harì, yé nimòan funan fanak, na fandaman
fye gadèan ku gmagan kenen balù ku lo
sfalò libu i dad sundalun, na yé kdee sun-
dalu i satu harì lwe falò libu.
32 Na ku yé man nawan na là gmaganan,
mdek kenen to di lam là kel i satu harì
du kayèan ku safye ale du fye là gafles i
kasfatila ayé.
33 Na salngad ayé, ku nun di gamu là tna-
gakan i kdee dademe knabasan, là fakayan
mgimò satu to galgu tdò.

I kahì ta là mangnem
(Matyu 5:13; Mark 9:50)

34 “I kahì too fye, bay ku ta là mahìan, ta
landè kibò lê fahì dun.
35 Ta landè gukmamu dun, balù di tanà ku
mgimò bunu. Ta fakay bat nan. Ku simto i
nun klinge, fye ku flinge kenen.”

15

I fléd gablà di bilibili lanah
(Matyu 18:12-14)

1 Na di satu du, i dad to gal mwè bayad i
buhis na i dad to gal lmafà i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, stifun ale du falningela i
tdò Dyisas.
2 Bay i dad Farisi na i dad to gal tamdò i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, too ale
sungag, na manla, “I to ani, dnawatan i dad
to gamsalà, na kmaan kenen di safédla.”
3 Na yé duenam man, nun tulen Dyisas
dale satu fléd, manan,

4 “Ku nun to, nun bilibilin, mlatuh i kdeen,
na baling lanah i satu, dét i nimòan? Tna-
gakan i syem falò syem di gumatebla du
fanngabalan i lanah kel di kiten dun.
5 Na ku ta teenan, too kenen flehew na
tiangan mulê.
6 Na di kakelan di gumnèan, santifunan i
dademen sgalak na i dademen saldan, na
manan dale, ‘Flehew gamu magin di do, du
ta teen-gu i bilibiligu lanah.’
7 Na ani man-gu di gamu. Salngad ayé i
kalbong klehew i kdee mnè ditù di langit ku
nun satu to too gamsalà na nsalan i salàan.
Baling tukay klehew gablà di syem falò
syem dad to landè duenla msal du landè
salàla kun.

I fléd gablà di filak lanah

8 “Na ku nun libun, nun sfalò batù filakan
too mabtas, na baling lanah i satu, dét i
nimòan? Yé nimòan, mtam kenen salò du
toon fanngabal, na silangan kah mngabal
dun ku ta teenan.
9 Na ku ta teenan i filakan ani, santifunan
i dademen sgalak, na i dademen saldan, na
manan dale, ‘Flehew gamu magin di do du
ta teen-gu i filakgu lanah.’
10 Na ani man-gu di gamu. Salngad ayé i
kalbong klehew i dad kasaligan i Dwata ku
i satu to too gamsalà nsalan i salàan.”

I fléd gablà di ngà lagi flabag

11 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Nun
satu to, na nun lwe ngàan slame lagi.
12 Na mdà i ngàan twali, manan ku màan,
‘Mà, blém do nan i do alel di knunam.’ Na
mdà ayé, ta nalelan i knunan di dad ngàan
ayé.
13 Na di là mlo, santifun i ngàan twali i
kdee dad knunan, na mdà kenen salu di
satu banwe too mawag, na falmon i filakan
fagu di dad nimòan i landè gukmamu dun.
14 Na kanto mti i kdee dad knunan, na nun
mkel too sasè kbitil di kabal i banwe ayé, na
too kenen mlimah.
15 Na yé duenam man, fusuk kenen tal-
bahò di satu to mnè di banwe ayé. Na i to
ayé, dekan kenen di gumkahan dad sdèan
du tong famkaan dale.
16 Na mdà di too sè kbitilan, too kenen
mayè kmaan moon, balù i dad benge kayu
i galan fkaan di dad sdè ayé, bay du landè to
famkaan kenen.
17 Bay du ta faldam kenen, na manan
di kton, ‘I kdee dad to gal talbahò ku mà,
glukas fa i knaanla, bay do, ta fan agu mal-
nus.
18 Fye fa ku ani nimògu. Mdà agu mulê, na
man-gu di ku mà, “E mà, ta gamsalà agu di
Dwata na lê man di ge.
19 Ta là agu gten ku tlom agu ngàam. Fla-
mam agu di dad to snukéyam.’ ”
20 Na kafnge ayé, ta mdà kenen mulê. Bay
di laman mawag, ta teen i màan na toon
kenen kando. Na fabaltikan snitong i ngàan,
na lkafan na nalakan.
21 Na man i ngàan, ‘Mà, ta gamsalà agu di
Dwata, na lê man di ge. Ta là agu gten ku
tlom agu ngàam.’
22 Bay tlo i màan dad fasakan, na manan
di dale, ‘Sagwê gamu. Nebeyu dini i too
fye saul, na falsakyu kenen. Falsakyu dun
tising na talumfà.
23 Nwèyu i ngà safì ta fabù na tnatêyu.
Mimò ato fista, na too ato flehew,
24 du i ngàgu ani, sawe mati kenen bay ani,
ta lê man mto. Sawe ta lanah kenen, bay
ani, ta lêgu teen.’ Na yé duenam man, too
ale flehew.
25 “Na di du ayé, ditù fa i ngàan twege
di tanà gutalbahòan. Di kulêan, kanto
mdadong di gumnè, ta lingen i lingag, na
teenan i dad to madal.
26 Na tlon i satu fasak du snalekan ku dét
i nimòla déé.
27 Na tmimel i fasak, manan, ‘Ta kel i
twalim, na ta ftatê màam i ngà safì ta fabù.
Lehew kenen du ta kel i twalim na landè
gbunùan.’
28 Bay baling falbut i ngàan twege, na là
mayèan magin fusuk. Na mdà ayé, ta lamwà
i màan na fakdo di kenen.
29 Bay manan di màan, ‘Fandamam ani.
Ta file faligu talbahò dini, na i kdee manam
do, slame nimen-gu. Bay là lmenam mlé
do balù satu ngà kambing ku tnatêgu du fye
nun klehewgu magin di dademegu sgalak.
30 Bay i ngàam ayé, ta falmon i knunam
bayadan i dad libun. Na di kulêan, baling yé
i ta ktatêam i ngà safì ta fabù.’
31 Lê talù i màan, manan, ‘E tò, fye nawam
ge, du klom to mnè dini di safédgu, na i kdee
dad knun-gu, slame ge sa mfun dun.
32 Bay too mabtas ku mimò ato fista na
flehew ato du sawe mati i twalim ani na ta
lê kenen mto. Sawe lanah kenen, na ta lêgu
teen.’ ”

16

I fléd gablà di snalig fulung meye kfagu

1 Na lê nun tulen Dyisas satu fléd di dad
to galan tdò, manan, “Nun satu to too bong
knunan, na nun snaligan gufagotan dun. Di
satu du, lingen na ta baling falmo i snaligan
i knunan ayé.
2 Mdà ayé, fatlon i snaligan, na snalekan
kenen, manan, ‘Dét i lingegu ani gablà di ge?
Nwèam dini kun i gugsulat gablà di kagotam
i knun-gu, du ta là gsaligta ge.’
3 Na man i snalig di kton, ‘Dét i kibògu ani
nan du i amugu, fanan agu falwà. Là gagan-
gu talbahò du ta mlungay agu, na myà agu
mni.

4 A, ta gadègu ku dét i fye nimògu du fye
balù ku falwàan agu, knèan nun dee dade-
megu sgalak fakay fyak do di dad gumnèla.'
5 Yé duenam man, tlon i kdee dad to
ta muteng di amun. Na kanto kel i satu,
snalekan kenen, manan, 'File i utengam di
amugu?'
6 Na tmimel i to ayé, manan, 'Mlatuh lata
fngalo.' Na man i snalig, 'Ani i gugsulat i
utengam ayé. Sudeng ge. Sagwêam tanlas
di lo lime falò lata.'
7 Na lêan snalek i satu, manan, 'File
utengam ge?' Tmimel kenen, manan,
'Mlibu been mseh.' Na man i snalig, 'Ani
i gugsulat i utengam ayé. Sudeng ge.
Sagwêam tanlas di lo walu latuh.'
8 Na kanto linge i amun gablà di nimòan
ayé, dnayenan i snalig lmimbung ayé di
kfulungan meye kfagu i dad nimòan. Du ku
fulung mimò kfagu i dad to mnè di kalwa
di kebela i dademela to, midul déé kfulung i
dad to nfun i banwe.
9 "Ani man-gu di gamu. Gnamityu i
knunyu di ktabengyu i dad to du fye nun
kamdo gamu, na balù ku ta mti i knunyu,
dnawat Dwata gamu di gumnèan landè sen.
10 I to gsalig di tukay, lê kenen gsalig di
bong. Na i to là gsalig di tukay, là lêan gsalig
di bong.
11 Mdà ayé, ku là gsalig gamu di kagotyu
i knun dini di tah tanà, lê là gsalig gamu
magot i too glut knun di tah langit.
12 Na ku là gsalig gamu magot knun i
dademe, là ti blé di gamu i gamu knun.
13 Landè kibò fafasak di lwe amu, du
magfeges kenen malék ku simto di dale i
nutehan nawa na i kanbongan nawa, satu
di dale nimenan na satu i knangan. Landè
kibòyu fafasak di Dwata na lê man di knun."

I dademe tdò Dyisas di dad Farisi
(Matyu 11:12-13; 5:31-32; Mark 10:11-12)

14 I dad Farisi, toola gal knabas i knunla.
Na yé duenam man, kantola linge i man
Dyisas, nadoyla kenen.
15 Bay manan di dale, "Gamu i dad to tadè
mimò fye di kanfe i dad to, bay gadè Dwata
i mnè di nawayu. Nè i too knabas i dad to,
yé landè btas di kanfe Dwata.
16 Di munan, lo yé gal tdò dunan i ta gsulat
di dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na lê
man i sulat i dad muna tugad i Dwata. Bay
kanto tambù Dyan Gal Munyag tamdò, ta yé
tlas tdò i fye tulen gablà di Kagot i Dwata, na
mdà di kaklinge i dad to dun, too ale fgal du
fye gfusuk ale.
17 Mlal mlanas i langit na i tanà, bay balù
dét i ktukay i gsulat glam di dad uldin di
Tnalù i Dwata, là ti matlasan.
18 "Nè i lagi mkah i yaanan na lê mwè satu
libun, ta gamsalà du lnafàan i muna yaanan.
Na i lagi mwè libun ta kah i yaanan, lê kenen
gamsalà du lnafàan i muna yaan i libun ayé."

I to nun bong knun na Lasarus

19 Na lê talù Dyisas, manan, "Nun satu
datù nun bong knunan gal kalmaweh i too
fye baweh na too mabtas. Na kat du too fye
kakaanan.
20 Na déé di takab i labat gufusuk di
gumnè i to ayé, nun to, yé dagitan Lasarus.
Fnò kenen seey, na yé nimòan gal kenen
mni.
21 Too kenen mibal kmaan, balù ku lo
i dad samel tatek mdà di lamisa i datù.
Too sasè kagkahan du balù i dad ayem, gal
ale salu di gumni Lasarus du dnilàla dad
seeyan.
22 Na nè nèan, ta mati i to mni ayé, na nebe
i dad kasaligan i Dwata i layefan salu ditù di
safédAbraham. Na lê mati i datù, na lbangla
i lawehan.
23 Na i layefan, ditù gugtadèan di banwe
i dad mati dnagit Hadis, na too kenen
maflayam. Na lngalà kenen, na teenan
Abraham di gumawagan, na Lasarus déé di
safédan.
24 Na tlon Abraham, manan, 'E màgu,
begam agu kando, na dekam Lasarus
lamnab i tukè knamatan di éél du fye
fatdakan di tukè i dilàgu du too sè
kaflayamgu di lifoh ani.'
25 Bay tmimel Abraham, manan, 'E tò,
fandamam kun i knèam di tah tanà. Too
fye i kagkaham atù, bay Lasarus, too ke-
nen maflayam. Bay kanto ani, too maglala
Lasarus, bay ge, too ge maflayam.
26 Na lê nun gambleng gito du fye landè
gifal mdà dini salu déé di ge, na landè lê
gifal mdà déé salu dini di gami.'
27 Na lê talù i to ayé, manan, 'Ku yé kagka-
han, mà, begam dek Lasarus samfulê ditù di
gumnèmi,
28 du nun lime flanekgu. Fye ku began
ale flau du fye là gsalu ale dini di banwe
gumaflayamgu ani.'
29 Bay tmimel Abraham, manan, 'Fakay
ale flinge di dad tdò i uldin Dwata fagu di ku
Mosis, na di dad tdò i dad tugad i Dwata.'
30 Bay man i to ayé, 'Là sa, màgu Abraham,
là gablà ayé. Bay ku nun to mték mdà di fati,
na yé tmulen dale, msal ale.'
31 Bay man Abraham, 'Ku là flinge ale di
dad tdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis na
di dad tdò i dad tugad i Dwata, là mgebe ale
balù ku nun mték mdà di fati.' "

17

Gablà di kgebe di salà
(Matyu 18:6-7,21-22; Mark 9:42)

1 Na talù Dyisas di dad to galan tdò,
manan, "Gal nun gamftatek i dad to di salà,

bay magakdo i to gumdà i dademen dad to
baling gamsalà, du too kenen falnayam.
2 Kaflingenta dun, di laman là fa gamsalà
i satu to mdà di kenen, balù i dad mdanà to,
baling fye fa ku ikat di lialan i giling batu na
bat kenen di mahin.
3 Taman, too gamu fgeye. Ku gamsalà
i flanekam, nngakam. Na ku msal kenen,
fnasinsyam.
4 Balù ku fitu dulê di sdu i kagsalàan di ge,
na ku fitu dulêan lê msal, fnasinsyam."

Gablà di kaftoo

5 Na lê talù i dad to gal dek Dyisas, manla,
"Amu, tananùam i kaftoomi."
6 Bay tmimel Dyisas, manan, "Balù ku
too tukay i kaftooyu, salngad kalbong i too
tukay bnê, gaganyu dek i bong kayu ani
na manyu, 'Magdot ge na milih ge ditù di
mahin,' na mgimò sa i manyu ayé.

I nimò i dad fasak

7 "Kaflingenta dun, ku nun fasakam
dmaru ku demen mifat dad bilibilim, dét i
nimòam ku ta kel kenen fdu di gutalbahòan?
Nlakam kenen kè sudeng na kmaan? Là.
8 Bay yé gal kibòyu, dekyu kenen mimò
knaan, na fnge fatlagad kenen, klon malel
i knaanyu. Na kafngeyu kmaan, yé klon
kenen kmaan.
9 Fasalamat gamu kè di fasakyu du mdà di
kimenan i dad dekyu? Là sa.
10 Na salngad ayé sa moon i kibòyu, du ku
ta ftiyu nimen i kdee dek Dwata gamu, ani
fye manyu, 'Gami i dad fasak too mdanà, na
lo yé nimòmi i gami alel.' "

I sfalò to fandas mumuh

11 Na ta mdà Dyisas salu di Dyérusalém,
na yé dalanan magu di bleng Samarya na
Galili.
12 Na kanto kel di satu tukay banwe, nun
sfalò lagi smitong kenen, nun fdasla mu-
muh. Tadag ale di gumawagan,
13 na tamlo ale, manla, "E Dyisas, i
Amumi, begam gami kando."
14 Na kanton ale teen, manan, "Mdà
gamu. Fiteyu i lawehyu di dad ganlal di
kafaglut." Na di dalanla salu ditù, ta mgulê
ale, na tadè mlaneb i kulitla.
15 Na satu di dale, kanton teen na ta mgulê
kenen, lê samfulê di ku Dyisas, na toon
falbong i talùan dmayen di Dwata.
16 Tadè kenen lkuad na lamfan di saféd
i blì Dyisas na fasalamat. Na i to ayé, ise
kenen Dyu, bay mdà kenen di Samarya.
17 Na smalek Dyisas, manan, "Ise sfalò kè
i kdee to ta mgulê? Ta nè sa gumnè i syem?
18 Lo i to ani kè mdà di mahal banwe i
samfulê dmayen di Dwata?"
19 Na lê man talù Dyisas di to ayé, manan,
"Tadag ge na mdà ge. Ta mgulê ge du mdà
di kaftoom."

Gablà di kakel i Kagot Dwata
(Matyu 24:23-28,37-41)

20 Di satu du, smalek i dad Farisi ku kilen
kakel i Kagot Dwata. Na tmimel Dyisas,
manan, "I kakel Kagot i Dwata, là teento
dun.
21 Na là fakayto man dun, 'Neyem, ta
dini i Kagot Dwata,' ku demen, 'E, ta déé i
Kagotan,' du i Kagot Dwata déé di lam nawa
i dad to."
22 Na kafnge ayé, ta lê talù Dyisas di dad to
galan tdò, manan, "Nun du kadang, na too
gamu mayè ku teenyu i du kakelgu, dunan i
dnagit Ngà To, bay là teenyu dun.
23 Nun dad to kadang i man dun di gamu,
'Déé kenen,' na i dademe, manla, 'Dini ke-
nen.' Bay nangyu ale fantoo.
24 Du di du ayé, i kakel Ngà To, salngad di
silà mkal mdà di gusut i du kel di gusdafan.
25 Bay yé mabtas ku funagu maflayam na
i dad to di bang ani, knagolla agu.
26 I mkel di dad to di bang kasfulê i dnagit
Ngà To, salngad di mkel di dad to di du Nowa
di munan.
27 Lo sigi kmaan dad to na minum. Na i
dad lagi, mwè ale yaan, na dad libun, nwèla
ale yaan kel di kfusuk Nowa di bong aweng.
Na kanto kel i bong dunuk, mti ale mlimas.
28 Na lê salngad di bang Lat. Lo sigi kmaan
i dad to na minum. Sbayad ale. Mlah ale na
fdak ale gumnè.
29 Bay kanto kel i du Lat tmagak i banwe
Sodom, fulen Dwata lifoh salngad sandawà,
na mti ale maglà.
30 Gambet ayé kadang i kagkah dad to ku
ta kel i Ngà To.
31 "Di du ayé, ku nun to ditù di tah ataf i
gumnèan, fye ku ta nang lê tufa mwè i dad
knunan. Na i to ditù di tanàan, fye ku nang
lê mulê mwè i knunan.
32 Fandamyu i mkel di yaan Lat, du mbal-
ing kenen kahì di kakangélan meye i banwe
ta tnagakla,
33 du nè i to knabasan i kton, baling lanah
di kenen i falami nawa. Bay nè i to là
knabasan i kton, balingan gdawat i falami
nawa.
34 Ani man-gu di gamu, di kifuh ayé, nun
lwe to sdalol milè. Nwè i satu, na tagak i
satu.
35 Nun lwe libun gmiling. Nwè i satu, na
tagak i satu.
36 Nun lwe lagi ditù di dnaru. Nwè i satu,
na tagak i satu."
37 Na smalek i dad to galan tdò, manla,
"Amu, nè gumgimò ani dé?" Na tmimel
Dyisas fagu di fléd, manan, "Ku nè gumlasà
i mati, déé gustifun i dad wak du knaanla."

18

I fléd gablà di libun balu na i to mukum

1 Na nun tulen Dyisas satu fléd di dad to
galan tdò du fgadèan dale na too mabtas ku
too dmasal i dad to, na nang ale ftakas.
2 Manan, “Di satu banwe nun to mukum
landè klikòan di Dwata, na landè afèan di
dad to.
3 Na lê nun déé satu libun balu sigi salu
di kenen du fakdo, manan, ‘Nsenam agu di
kasfalami i to dmuen do.’
4 Di tnaninan, là mayè i to mukum
tmabeng. Bay kanto ta beg mlo, manan di
kton, ‘Balù ku là likò agu di Dwata na là
kandogu i dad to,
5 knèan fye fa ku tnabenggu i libun balu
ani du toon agu snamuk. Ta fan agu
tmakas.’ ”
6 Na fadlug i Amuto Dyisas talù, manan,
“Tooyu fandam i man i to mukum ani balù
ku gamsalà kenen.
7 Na i Dwata, tnabengan sa i dad to ta
mgalékan, ku fakdo ale di kenen mdu na
kifuh. Na là fgangàan.
8 Ani man-gu di gamu, toon fabaltik
tnabeng i dad ton. Bay ku ta kel agu, dunan
i dnagit Ngà To, là dee ftoo di do dini di tah
tanà.”

I fléd gablà di Farisi na i to gal mwè bayad i buhis

9 Na lê nun tulen Dyisas satu fléd di dad to
smalig di katluhla na galla nadoy i dademe
dad to.
10 Manan, “Nun lwe lagi salu di Gumnè
Gal Gumangamfù di Dwata du dmasal ale.
Satu di dale, Farisi kenen, na i satu gal mwè
bayad i buhis.
11 Na tadag i Farisi kenen na dmasal,
manan, ‘Dwata, fasalamat agu di ge du là
salngad agu di dademe dad to, gambet i dad
to lmimbung, na i dad to kigò, na i dad to
lmafà i yaanla, na balù i to ani gal mwè
bayad i buhis.
12 Gal agu fwasa lwe dulê di slinggu, na di
kdee gwègu, blégu di ge i gasfalòan.’
13 Bay i to gal mwè bayad i buhis, tadag
kenen di gumawagan. Kudung kenen, na
ntungan i kfen mdà di sasè klidùan, na
manan, ‘E Dwata, begam agu kando du too
agu gamsalà.’
14 Na tulenta gamu ani. I to ani, mulê
kenen, ta tluh di mata Dwata, bay i satu,
là. Du nè i to fdatahan i kton, baling fdanà
Dwata kenen, na nè i to fdanàan i kton,
baling fdatah Dwata.”

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà
(Matyu 19:13-15; Mark 10:13-16)

15 Lê nun dad to mebe i dad malnak ngàla
di ku Dyisas du fye nagotan ale. Bay kanto
teen i dad to gal tdò Dyisas, nngakla i dad to
mebe i dad ngà ayé.
16 Bay tlo Dyisas i dad ngà ayé, na manan
di dad to tdòan, “Falohyu i dad ngà salu di
do, na nangyu ale fnang, du i dad to nun
ksalig gambet i dad ngà ani, gagin ale di
Kagot Dwata.
17 Na too glut i man-gu di gamu. Ku i ksalig
i satu to, là salngadan di ksalig i dad ngà ani,
là gaginan di Kagot Dwata.”

I ganlal nun bong knun
(Matyu 19:16-30; Mark 10:17-31)

18 Nun ganlal smalek ku Dyisas, manan,
“E Sér, too fye balum. Dét i fye nimògu du
fye gfun-gu i nawa landè sen?”
19 Na tmimel Dyisas, manan, “Dét i due-
nam man do fye agu? Lo satu i fye, dunan
Dwata.
20 Ta gadèam i dad uldin Dwata, dunan
nang ge lmafà yaan, nang ge manò, nang
ge tmaku, nang ge tmulen kéng, na nafèan
i màam na i yêam.”
21 Na man i lagi ayé, “Ta nimen-gu i kdee
manam mdà di ktukaygu.”
22 Na kanto linge Dyisas ayé, manan di
kenen, “Lo satu gukulangam. Mdà ge, na
fablim i kdee dad knunam, na blém i wèan
di dad to landè knun. Na mdà ayé, nun
bong knunam ditù di langit. Na kafnge ayé,
magin ge di do.”
23 Bay i to ayé, kanton linge i man Dyisas,
ta too mlidù kenen du too bong knunan.
24 Neye Dyisas kenen, na manan, “Tay
klimah i dad to nun bong knun gfusuk di
Kagot Dwata.
25 Ku mlimah di satu bong lmanaf dnagit
kamél fusuk di sol i dalum, too mlimah fa
i satu to nun bong knun gfusuk di Kagot
Dwata.”
26 Na i dad to lminge ayé, smalek ale,
manla, “Ku gambet ayé, simto i fakay
galwà?”
27 Na tmimel Dyisas, manan, “Nè i là
gagan nimò i dad to, gagan Dwata.”
28 Na talù Piter, manan, “Neyem, ta tna-
gakmi kdee du magin gami di ge.”
29 Na man Dyisas, “Too glut i man-gu di
gamu ani. Nè i to tmagak i gumnèan, ku
demen i yaanan, ku demen i dad flanekan,
ku demen i dad tuan, ku demen i dad ngàan
du mdà di kaginan di Kagot Dwata,
30 matnù fa i gdawatan di du ani, na
kadang di fulé du, gamdawat kenen nawa
landè sen.”

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin
(Matyu 20:17-19; Mark 10:32-34)

31 Na santifun Dyisas i sfalò lwe dad to
galan dek, na manan dale, “Too gamu flinge
du ta fan ato gatù di Dyérusalém du ditù
gugdohò i kdee ta gsulat i dad tugad Dwata
gablà di do, dunan i dnagit Ngà To.
32 Gablé agu di kagot i dad to ise Dyu.
Nadoyla agu, fyàla agu, dnulàla agu, nfasla
agu, na fnatila agu.

33 Bay di gatlun du, lê agu mték mdà di
fati.”
34 Na i dad to galan tdò ayé, là glabatla i
manan. Gbuni di dale i gumtatekan na là
gadèla i kayèan man.

I kafgulê Dyisas i to butè gal mni
(Matyu 20:29-34; Mark 10:46-52)

35 Ta mdadong ale Dyisas di banwe
Dyériko, na nun lagi butè sudeng di kilil
dalan du mni.
36 Kanton linge lduk i kdee dad to magu
déé, ta smalek, manan, “Dét ani?”
37 Na tmimel ale, manla, “Dyisas mdà di
Nasarét i magu dini.”
38 Na falbongan i talùan, manan, “E Dy-
isas, Bel Harì Dabid, begam agu kando.”
39 I dad to muna di ku Dyisas, nngakla i
butè, du kayèla ku fanak. Bay baling mkit,
manan, “Bel Harì Dabid, begam agu kando.”
40 Na yé duenam man, tadè fanak Dyisas,
na fngén i butè. Na kanto kel i butè di
safédan, snalek Dyisas kenen, manan,
41 “Dét i kayèam nimògu di ge?” Na tmimel
i butè, manan, “Amu, yé kayègu moon ku lê
agu beg mite.”
42 Na man Dyisas di kenen, “Mite ge nan.
Ta mgulê ge mdà di kaftoom.”
43 Tadè mite kenen, na fles magin ku Dy-
isas, na toon dnayen i Dwata. Na kanto teen
i kdee dad to i kiten, lêla dnayen i Dwata.

19

Dyisas na Sakiyus

1 Na ta kel Dyisas di syudad Dyériko. Di
laman magu déé,
2 nun lagi déé, yé dagitan Sakiyus. Kenen
satu ganlal i dad to gal mwè bayad i buhis,
na too bong knunan.
3 Kayèan teen ku simto Dyisas, bay landè
kibòan du fukal kenen, na too sgat dad to.
4 Yé duenam man, fabaltik kenen milah
di tukè muna, na mkef di kayu dnagit siko-
moro du fye teenan Dyisas, du yé dalan
Dyisas magu.
5 Na kanto kel Dyisas di dungan i kayu
ayé, lngalà kenen, na manan dun, “Sakiyus,
gasil ge tufa. Là fakay ku là salu agu di
gumnèam di mdu ani.”
6 Taman, fabaltik Sakiyus tufa, na too
kenen lehew dmawat ku Dyisas.
7 Bay i kdee dad to, teenla i nimò Dyisas
ayé, na sungag ale, manla, “Tlang kenen di
gumnè i to too gamsalà.”
8 Bay tadag Sakiyus, na manan ku Dyisas,
“E Amu, ani blégu i kagatngà i kdee knun-gu
di dad to landè, na ku simto i glimbunggu,
fulêgu di kenen fat dulê bkut.”
9 Na man Dyisas di kenen, “Mdà di mdu
ani, ta kel i kagalwà di dad to di gumnè ani,
du i to ani satu bel Abraham mdà di kaftoon
di Dwata.
10 Na do, i dnagit Ngà To, yé duen-gu salu
dini di tah tanà du fanngabalgu na falwàgu
i dad to lanah.”

I fléd gablà di sfalò to banlé filak
(Matyu 25:14-30)

11 Lamla falminge ayé, lê fadlug Dyisas
tmulen dale satu fléd. Yé duenan tmulen
i fléd ani du man nawa i dad to ku ta fan
kel i Kagot Dwata du ta mdadong kenen di
Dyérusalém.
12 Man Dyisas, “Nun mdatah to salu di
satu banwe du fbaling kenen harì, na kafn-
gen mgimò harì, na yé klon lê mulê.
13 Na mdà ayé, di laman là mdà, tlon sfalò
fasakan, na banlén ale filak, men mlatuh di
kat satu dale. Na manan dale, ‘Fngàyu i filak
ani kel di kasfulêgu.’
14 Bay i dad to di banwe gumdàan, toola
kenen nuteh nawa, na là mayè ale ku mbal-
ing harì. Yé duenam man, mdek ale dademe
dad to lmalò du fgadèla na là mayè ale.
15 “Bay knèan, mgimò kenen harì, klon
lê mulê. Kanto kel déé, fatlon i dad fasak
gumlén i filak du fye gadèan ku file ngà i
filak.
16 Kanto kel i satu, manan, ‘Amu, i mlatuh
fagotam do, ta mngà mlibu.’
17 Na talù i harì, manan, ‘Too fye nimòam.
Too ge fye fasak. Du gsalig ge di tukay nimò,
yé duenam man fagotta ge sfalò syudad.’
18 Na lê kel i satu, manan, ‘Amu, i mlatuh
fagotam do, ta mngà lime latuh.’
19 Na talù i harì, manan, ‘Fagotta ge lime
syudad.’
20 Na lê nun kel déé, manan, ‘Amu, ani
i mlatuh filak fagotam do. Ta fnungasgu
masala du busekgu.
21 Likò agu di ge du too ge labè. Galam
nwè i ise ge nfun, na kantum i ise ge fele.’
22 Na lê talù i harì, manan, ‘Falnayamta
ge mdà di dad talùam du too ge sasè fasak.
Gadèam na too agu labè, na galgu nwè i ise
do nfun, na kantugu i ise do fele.
23 Na kan ku là fngàam i filakgu di bangku
du fye di kulêgu, di kwègu i filak ayé, nun
ngàan.’
24 Na lê kenen talù di dad to di safédan,
manan, ‘Nwèam i filak di fasak ayé na lêam
blé di to magot mlibu.’
25 Bay talù i dad to ayé, manla, ‘Amu, ta
mlibu sa i filakan.’
26 Bay tmimel i amula, manan, ‘Tulenta
gamu i kaglutan na ku simto gsalig magot i
ta blé di kenen, lê tananù i fagot dun. Bay
ku simto là gsalig magot i tukay, balù i too
tukay déé di kenen, lê nawì.
27 Na i dad to muteh do nawa, dunan i là
mayè ku mgimò agu harì, nebeyu ale dini
na fnatiyu ale di kanfegu.’ ”

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Dyan 12:12-19)

28 Kafnge Dyisas man ayé gine, ta muna
kenen fles salu ditù di Dyérusalém.
29 Na kanto ale mdadong di dad malnak
banwe Bétfagi na Bétani di Bulul Olib, dekan
muna i lwe to galan tdò, manan,
30 "Fles gamu di tukay banwe gsen mu-
nayu, na ku ta kel gamu ditù, nun teenyu
ngà dongki là fa lmen snakay batang déé.
Ntehyu na nebeyu dini.
31 Na ku nun to smalek gamu, na manan,
'Kan ku ntehyu i ngà dongki ayé?' ani
manyu di kenen, 'Nun gukmamu i Amu
dun.' "
32 I dad to dekan ayé, ta mdà ale, na i kdee
teenla too ti salngad di ta falan man dale.
33 Na lamla mteh dun, snalek i funan ale,
manan, "Kan ku ntehyu i ngà dongki ayé?"
34 Na tmimel ale, manla, "Nun gukmamu
i Amu dun."
35 Na kafnge ayé, nebela i dongki ayé di
ku Dyisas, na yé afidla dun i dademe dad
klawehla, na fsakayla Dyisas.
36 Na laman magu, i dademe dad to,
nbella i dademe dad klawehla di bà dalan
gumagu Dyisas du mdà di kdayenla kenen.
37 Na kanto ale mdadong di Dyérusalém di
guflasok i dalan fdu di Bulul Olib, i kdee dad
to galan tdò, too ale lehew, na falbongla i
talùla du dnayenla i Dwata du mdà di kdee
tnikeng ta teenla.
38 Na manla, "Magdayen i Harì salu dini
di dagit i Dwata. Ta nun ktanak nawa febe
Dwata mdà di langit. Magdayen i Dwata di
toon gumdatah."
39 Na nun dademe dad Farisi gbol di
dad to, talù ale di ku Dyisas, manla, "Sér,
nngakam i dad to galam tdò, fye ku nangla
man ayé."
40 Bay tmimel Dyisas, manan, "Ani man-
gu di gamu, balù ku fnanggu ale dmayen
do, fakay mkit i dad batu ani du dale baling
dmayen do."
41 Na kanto kenen mdadong di syudad
Dyérusalém, di kagadwengan dun, ta mngel
kenen,
42 manan, "Mulà moon ku gamu, i dad
to di Dyérusalém, ta gadèyu i gamlé ktanak
nawa, bay là teenyu dun du gbuni di
matayu.
43 Nun du kel kadang na i dad to dmuen
gamu, lnibutla labat i syudad, na i dad sun-
dalula, salnibutla gamu.
44 Fnatila gamu di lam i syudadyu, balù
kel di dad ngàyu. Na di kdee dad gumnè,
landè balù satu batu gtagak di guglakatla du
mti malbà, du là dnilèyu ku ani i du kakel
Dwata di gamu."

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata
(Matyu 21:12-17; Mark 11:15-19; Dyan 2:13-22)

45 Na kafnge ayé, fusuk Dyisas di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, na ndalan
lamwà i dad to fabli déé.
46 Na manan dale, "Ta gsulat di Tnalù
i Dwata, manan, 'I Gumnègu ani, yé guk-
mamu dun gal gudmasal,' bay ta fanbal-
ingyu gumnè i dad to lmimbung."
47 Kafnge ayé, tamdò kenen kat du di Bong
Gumnè Gumangamfù ayé, bay i dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu, na dad to gal tamdò
i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na i
dademe to gal mebe i dad Dyu, kayèla kenen
fnati.
48 Bay landè mgimòla, du i kdee dad to,
toola dnawat i dad talù Dyisas.

20

I salek gablà di glal Dyisas
(Matyu 21:23-27; Mark 11:27-33)

1 Di satu du lam Dyisas tamdò na
tmulen gablà di Fye Tulen di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata, i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, na dad to gal tamdò i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na dad
tua gal mebe i dad Dyu, salu ale di kenen,
manla,
2 "Tulenam gami ku dét i ktoom mimò i
kdee nimòam dini? Simto mlé ge i glal ani?"
3 Na tmimel kenen, manan, "Lê nun
snalekgu di gamu. Tulenyu do kun.
4 Gablà di kbunyag Dyan, nè gumdà i
glalan kenen, mdà di Dwata di langit, ku
demen mdà di dad to di tah tanà?"
5 Na stulen ale, manla, "Ku yé manto,
'Mdà di Dwata di langit,' snalekan gito na
manan, 'Kan ku là fantooyu Dyan?'
6 Bay ku yé manto, 'Mdà di dad to,' i kdee
dad to, balingla gito ndak batu, du man
nawala ku Dyan satu tugad i Dwata."
7 Yé duenam man, tmimel ale, manla, "Là
gadèmi ku nè gumdàan."
8 Na man Dyisas di dale, "Lê là tulenta
gamu ku dét i ktoogu mimò i dad nimògu."

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Matyu 21:33-46; Mark 12:1-12)

9 Na fadlug Dyisas talù, na tulenan satu
fléd, manan, "Nun satu lagi mele walad
dnagit grép di tanàan. Na kafnge ayé,
fagotan i dad felen di dademe dad to du salu
kenen di satu banwe kel di too mlo.
10 Na kanto tagah i bengen ani ta dekan i
satu fasakan salu di dad to gufagotan i dad
felen, du fye begla kenen banlé. Bay i dad to
gufagotan i dad felen, balingla nfas i dekan
ani, na fnge dekla kenen mulê, na landè
gwèan.

11 Mdà ayé, lêan man dek satu fasakan,
bay lêla kenen nfas, na fyàla, klola mdek dun
mulê, na landè gwèan.
12 Na lê nun dekan, na kanto kel déé,
sneeyla kenen, na batla ditù di lwà i tanà
gumnè i benge ani.
13 Na kafnge ayé, smalek i mfun i dad
fele, manan di kton, 'Dét i kibògu ani? Yé
fye nimògu dekgu i ngàgu, dunan i toogu
kanbong nawa. Keng kenen i nafèla.'
14 Bay kantola teen i ngàan ani, stulen ale,
manla, 'Ani ngà i to mfun i dad fele. Fnatito
kenen du fye di kfati màan, ta gito gamfun i
dad felen.'
15 Mdà ayé, ditù gumbatla dun di lwà i
tanà gumnè dad grép klola fmati dun. Dét
nimò i mfun dad fele di dad to ani?
16 Yé nimòan, salu kenen ditù di dad to
gufagotan i dad felen, na fnatin ale, na tan-
lasan ale."

Na kanto linge dad to i fléd ayé, glabatla i
gumtatekan, na manla, "Talya!"
17 Bay neye Dyisas ale, manan, "Dét gum-
tatek i fléd gsulat di Tnalù i Dwata, manan,
'Nun gumnè slame batu, na i satu batu déé
too mabtas, yé baling knang i dad to fdak
gumnè, du man nawala ku là mabtasan.'
18 Nè to gdauf di batu ani, malmo kenen,
na nè i to tankan i batu ani, mlunah kenen."
19 I dad to gal tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu, mngabal ale kfagu kamfè ku
Dyisas, du gadèla na dale gugtadè i fléd ayé.
Bay likò ale di dad to.

I salek gablà di bayad i buhis
(Matyu 22:15-22; Mark 12:13-17)

20 Na i dad ganlal ayé, toola tnanul Dyisas,
na nun dad to dekla flingu mimò fye, na
snukéyla ale. Yé kayèla ku gakfèla Dyisas
fagu di ktimelan du fye bléla kenen di lam
falel i gubirnador.
21 Na yé duenam man, yé man i dad to
dekla di ku Dyisas, "E Sér, gadèmi na là
tmulen ge kéng, na landè to nungulam, bay
yé galam nimò tdòam i kaglutan di dad to
gablà di knayè i Dwata di dale.
22 Nun snalekmi. Fakay kè di uldin Dwata
fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad i buhis
di ku Sisar, i gumdatah di Roma, ku demen
là?"
23 Bay gadè Dyisas i kaflingula, na manan
dale,
24 "Fiteyu do i satu filak i galyu bayad i
buhis di banwe Roma. Simto i to teenyu
di filak ani, na simto mfun dagit i ta gsulat
déé?"
25 Na tmimel ale, manla, "Ku Sisar." Na
manan dale, "Ku dét i nfun Sisar, bléyu di
ku Sisar, na ku dét i nfun Dwata, bléyu di
Dwata."
26 Na là gakfèla kenen fagu di ktimelan
déé di kanfe i kdee dad to. Na tadè ale fanak,
du too ale tikeng.

I salek gablà di kték mdà di fati
(Matyu 22:23-33; Mark 12:18-27)

27 Na nun dademe Sadusi salu di ku Dy-
isas, dunan i dad to gal man landè mték mdà
di fati. Na snalekla kenen, manla,
28 "E Sér, di munan, smulat Mosis, na
yé flaun ku nun lagi mati bay landè ngàla
yaanan, là fakay ku là nwè i twalin lagi i
libun ayé du fye nun tubad i twegen.
29 Na di munan kun, nun fitu lagi
saflanek. Mwè yaan i twege, na kel di kfatin
landè ngàla.
30 Na kanto mati i twege ayé, yé lê mwè i
libun ayé dunan i galwen.
31 Na kafnge ayé, kanto mati i galwen, ta
yé mwè dun i gatlun. Na salngad i fitu lagi
saflanek ayé du i kdeela sdulê mwè i libun
ayé yaan, na sdulê mati i dad lagi ayé, bay
landè ngàla.
32 Na kafngen, ta lê mati i libun ayé.
33 Ani i snalekmi. Di kték i dad mati, simto
i too yaan i libun ayé di fitu lagi saflanek?"
34 Na tmimel Dyisas, manan, "Mdà i dad
to di bang ani, i dad lagi, gal ale mwè yaan,
na i dad libun, lêla ale nwè yaan.
35 Bay i dad to gagin di kték i dad mati, ta
là swè ale yaan.
36 Na ta là mati ale du gambet ale i dad
kasaligan i Dwata. Ngà ale i Dwata du mték
ale mdà di fati.
37 Na fandamyu i man Mosis di munan
di saféd i kayu dminè. Ani gugmadèto dun
na gadè Mosis na lê mték i dad mati, du
yé katlon Dwata dunan 'I Dwata fnangamfù
Abraham na Isaak na Dyékob.'
38 Na yé kayèan man dini, balù ku ta mati
ale, sana knèla di fandam Dwata du yé galla
katlo dun kenen i Dwata gal fnangamfù i
dad to mlawil fa. Na di Dwata, sana klawil i
kdee dad to."
39 Na nun dademe dad to gal tamdò i uldin
Dwata fagu di ku Mosis, manla, "Too fye
timelam, Sér."
40 Na ta landè to gamlas smalek kenen.

I salek gablà di Mgalék i Dwata
(Matyu 22:41-46; Mark 12:35-37)

41 Bay lê man talù Dyisas, manan, "Mdà i
dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis, dét i duenla man dun na Krayst,
dunan i Mgalék Dwata, i Bel Dabid?
42 Du balù Dabid, smulat kenen di libru
Salmo, manan,
'Man Dwata di Amugu, "Sudeng ge gsen di
kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge
43 kel di kafkahgu i dad to muteh ge nawa di
dungan i falel blìam.' "
44 Ku yé katlo Dabid di Mgalék i Dwata,
'Amu,' kan ku yé katloyu kenen Bel Dabid?"

I kafngewe gablà di dad to tamdò i uldin Dwata
(Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

45 Di sleng i kdee dad to flinge, man Dyisas
di dad to galan tdò,
46 "Tooyu fan-geye i dad to gal tamdò i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis. Bayan ale
kalmaweh too fye ku magu ale, na kayèla
ku too nafè i dad to ale di fadyan. Na
fatanla afè i dad to fagu di kafsudengla dale
di gusudeng i dad mdatah to di gumnè gal
gustifun, na di dad fista.
47 Blaam, ani nimòla. Lnufigla dad balu
du fye gwèla dad knunla, na flingu ale fagu
di kaftahàla i dasalla. Too maflayam i dad to
ayé kadang."

21

I kablé libun balu
(Mark 12:41-44)

1 Na lam Dyisas déé di Bong Gumnè Gal
Gumangamfù di Dwata, teenan i dad to
bong knun, na nun ftatekla di gal gumkah
i filak blé di Dwata.
2 Na lê nun teenan satu libun balu landè
knunan, na yé ftatekan déé lo beg lwe lad.
3 Na talù Dyisas, manan, "Too glut i man-
gu di gamu ani, balù ku bong blé i dademe
dad to, mas bong i blé i balu ani.
4 Du yé blé dademe to i lukas i bong
knunla. Bay yé blé i libun balu ani ta sen
knunan."

Fala tulen Dyisas i kalmo Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 24:1-2; Mark 13:1-2)

5 Na nun dad to gal tdò Dyisas déé, santu-
lenla kafye i Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata du too fye baweh i dad batu gnamitla
di kafdakla dun, na nun déé dademe blé dad
to di Dwata. Bay talù Dyisas, manan,
6 "I kdee teenyu ani, nun du kel kadang,
landè batu gtagak di guglakatan du sdulê
malbà i kdeen."

I dad kasfati na i dad kaflayam
(Matyu 24:3-14; Mark 13:3-13)

7 Na smalek ale, manla, "Sér, kilen kag-
dohò i manam ayé? Dét ilè gugmadèmi dun
na ta fan kel?"
8 Na tmimel Dyisas, manan, "Too gamu
fgeye du fye là mafgaw gamu. Du bong dee
dad to kel kadang di fulé du, na tamdò ale
fagu di dagitgu, manla, 'Do sa Krayst dunan
i Mgalék Dwata,' na manla, 'Ta fan kel nan
gusen i banwe ani.' Bay nangyu ale fantoo.
9 Na ku lingeyu gablà di dad kasfati na
dad samuk, nang gamu likò. Là fakay ku là
muna kel i kdee ayé, bay balù ku ta gdohò,
ise ku yé i ta gusenan."
10 Na fadlug kenen talù, manan, "Sfati
i dad sahal to, na lê man dad malbang
banwe.
11 Na mkel i linol na kbitil na dad sasè
tduk di dee dad banwe. Na lê nun dad
malbang tnikeng too gamlikò mdà di langit.
12 "Bay di laman là gdohò ayé, kanfèla
gamu na falnayamla gamu. Nebela gamu
di dad ganlal mukum di dad gumnè gal
gustifun, na fablanggùla gamu, na lêla gamu
ftadag di muna i dad harì, na dademe dad
ganlal du mdà di ksasatuyu di do.
13 Yé kadang i kdalanyu tmulen dale gablà
di dad nimò Dwata di gamu.
14 Bay nang gamu mlidù ku dét fye time-
lyu dale,
15 du blégu di gamu i fye timel na kfulung
du fye i dad to mnang gamu nawa, là gam-
timel ale na là gaganla gamu fankéng.
16 Na balù dad tuayu, na dad flanekyu,
na dademeyu, na dademeyu sgalak, nun di
dale i mlé gamu di dad ganlal. Na nun di
gamu fnatila.
17 Na i kdee dad to, knangla gamu nawa
du mdà di ksasatuyu di do.
18 Bay balù ku fnatila gamu, landè sa
lanah di gamu, balù sbalu wakyu.
19 Bay too gamu fbagal, du fagu dini galwà
gamu.

I kalmo i bong syudad Dyérusalém
(Matyu 24:15-21; Mark 13:14-19)

20 "Na ku teenyu di syudad Dyérusalém
ani, ta salnibut i dad sundalu, gadèyu na ta
là mlo nan i kalmon.
21 Na ku ta teenyu ayé, fye ku milah i kdee
dad to mdà di Dyudiya salu di dad bulul, na
fye ku lamwà i kdee dad to mnè di syudad,
na i dad to mnè di bulul, nang ale salu di
syudad.
22 Du yé bang Dwata falmayam i dad to
kmagol di kenen du dnohòan kdee ta fsula-
tan.
23 Di du ayé, magakdo i dad libun maltien,
na dad libun ftutù ngà. Too sasè klimah i
dad to di tah tanà, na too falnayam Dwata
i dad to Dyu.
24 Nun dademe dad Dyu, mati ale bnanò,
na i dademe kanfè i dademe dad to ale, na
nebela di dad sahal banwe. Na i dad to
ise Dyu, fnisanla i dad Dyu di Dyérusalém,
na nagotla i banwe ayé kel di gusen kfaloh
Dwata dale.

I kagkah langit di kasfulê Dyisas
(Matyu 24:29-31; Mark 13:24-27)

25 "Na nun dad ilè di du na di bulen na di
dad blatik. Na dini di tah tanà, too likò na
too msamuk nawa i dad to gablà di malbang
lwek na i bong luk mahin.
26 Na tadè bek dad to mdà di sasè klikòla di
lamla fatan ku dét mkel di klamang banwe
du balù i dad mnè di tah kmawang, gasyat
ale di dalanla.
27 Na di kakel Ngà To, teenla di labun, nun
kaltulusan na mneng.

28 Na ku ta tambù i kagdohò i kdee ilè ani,
fan-galyu nawayu na flehew gamu du ta là
mlo nan i kagalwàyu.”

I fléd gablà di kayu dnagit fig
(Matyu 24:32-35; Mark 13:28-31)

29 Na lê nun tulen Dyisas dale satu fléd,
manan, “Neyeyu i kayu fig ani, na i kdee
dademe dad kayu.
30 Ku ta dmoon i kayu, yé gugmadè dun ta
fan kel i kafye tanà.
31 Na gambet ayé, ku ta teenyu mkel i ta
falagu tulen di gamu, yé gugmadèyu dun ta
mdadong nan i Kagot Dwata.
32 Too glut man-gu di gamu ani. Là sa
sdulê mati kdee dad to di bang ani. Silang
ale mati ku gdohò i kdee dad tulen-gu ani.
33 Matlas i langit na tanà, bay i Tnalùgu, là
sa matlasan kel di landè sen.

Too gamu fgeye

34 “Bay too gamu fgeye du fye là fsenyu
i nawayu di kakaan, na di kaflangal, na di
knèyu dini di tah tanà, du ku yé nimòyu,
keng taknal gamu di kakel i du ayé.
35 Na i kdee ani makto kel di dad to di
klamang banwe salngad kabkeh liman.
36 Yé duenam man, too gamu fgeye, na
too gamu dmasal du fye nun kgaganyu
di kgaguyu i dad kaflayam ani du fye là
myà gamu di ktadagyu di kanfegu, dunan i
dnagit Ngà To.”
37 Na kat du, tamdò Dyisas di lam i Bong
Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, na kat
kifuh lamwà kenen du déé gumilèan di Bu-
lul Olib.
38 Na kat flafus, i kdee dad to, gal ale salu
di Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata
du falningela i tdòan.

22

I fnaleh nawala nimò di ku Dyisas
(Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Na di bang ayé, ta mdadong nan i fista
dnagit Du Kaglius, na yé gal kakaan dad Dyu
i fan landè bulung falnok dun.
2 Na mdà dad ganlal di kafaglut i dad Dyu,
na i dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu
di ku Mosis, mngabal ale kfagu fmati ku
Dyisas di landè to gmadè dun du likò ale di
dad to.

I nimò Dyudas
(Matyu 26:14-16; Mark 14:10-11)

3 Na fusuk Satanas di satu di dad sfalò lwe
to gal dek Dyisas, dunan Dyudas Iskariyot.
4 Na salu kenen di dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu, na di dad ganlal gal mantay di
Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata,
du stulen di dale gablà di fanan kibò makal
ku Dyisas.
5 Too lehew i dad ganlal ayé, na makang
ale mlé filak di ku Dyudas.
6 Na mayè Dyudas tmabeng dale, na
tambù kenen mngabal kfagu mlé ku Dyisas
di kagotla di là dee to mite dun.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius
(Matyu 26:17-25; Mark 14:12-21; Dyan 13:21-30)

7 Kanto tambù i Fista Kakaan i Fan Landè
Bulung Falnok Dun, ta yé ktatêla i ngà bili-
bili du fatlagadla di kaftoh i Du Kaglius.
8 Na dek Dyisas ale Piter na Dyan, manan,
“Mdà gamu, fatlagadyu i knaanto di Du
Kaglius.”
9 Na smalek ale, manla, “Nè gufatlagadmi
dun?”
10 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku salu
gamu di syudad, nun gsitongyu lagi mebe
namuh fnò éél. Magin gamu di kenen salu
di gumnè gufusukan.
11 Na ku ta kel gamu déé, manyu di to
mfun i gumnè, ‘Yé snalek i To gal tamdò,
“Nè snifil i fakaymi gukmaan di fista i Du
Kaglius magin i dad to galgu tdò?’ ”
12 Na ani nimò i to ayé kadang. Tdòan
gamu satu bong snifil ta gatlagad ditù di tah.
Na ditù gufatlagadyu i knaanto.”
13 Na kafnge ayé, ta mdà ale Piter na Dyan,
na kanto ale kel déé, teenla kagdohò i kdee
man Dyisas gine, na fatlagadla i knaan di
Fista i Du Kaglius.

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na binu
(Matyu 26:26-30; Mark 14:22-26; I Korintu 11:23-25)

14 Na kanto kel i bang, ta sudeng Dyisas na
i dad to galan tdò du kmaan ale.
15 Na man Dyisas di dale, “Too mdà di
nawagu kmaan di safédyu di Fista i Du
Kaglius ani di lamgu là falnayam.
16 Na ani man-gu di gamu, mdà ani ta
là tayò agu lê kmaan di Fista i Du Kaglius.
Silang agu lê kmaan salngad ani ku ta gdohò
i gumtatek i Du Kaglius di Kagot Dwata.”
17 Na lêan nwè i basù nun binu, na fasala-
mat kenen di Dwata, klon man di dademen,
“Nwèyu ani na sansinumyu.
18 Ani man-gu di gamu, mdà ani, ta là tayò
agu lê minum binu. Silang agu lê minum ku
ta kel i Kagot Dwata.”
19 Na mwè kenen fan, na fasalamat di
Dwata klon falnak dun, na blén dale, na
manan, “Ani i lawehgu blégu du mdà di
gamu. Gal gamu kmaan salngad ani du fye
gumdàyu gamfaldam do.”
20 Na lê salngad kibòan i basù nun binu.
Kafngela kmaan, manan, “I binu ani ilè i
falami kasafnè fagu di litè falohgu du mdà
di gamu.
21 Bay i to fan makal do, ta sudeng kenen
di safédgu.

22 Do sa i Ngà To, na fnatila agu gambet i
man Dwata, bay magakdo i to makal do du
too sasè kaflayaman."
23 Na tambù ale sasalek ku simto di dale i
fan makal kenen.

I kasaglad i kdatah

24 Na ta sgil i dad to gal tdò Dyisas ku simto
di dale too mdatah.
25 Na man Dyisas di dale, "I dad harì dini
di tah tanà, toola lnumì i dad to mdanà di
dale, na blaam yé knayèla ku yé katlo i dad
to dale i dad fye ganlal gumloh i dad to.
26 Bay fye ku mahal i nimòyu gamu. Nè i
mdatah di gamu, fye ku too kenen fdanà, na
nè i nun glal, fye ku fafasak kenen.
27 Simto kè i mdatah, i to sudeng na
kmaan, ku i to malel i knaan? Yé tagnè
mdatah i to sudeng na kmaan. Bay do sa i
Amuyu, na do i baling fdanà i ktogu du mdà
di ktabenggu gamu.
28 Gamu sa i tagnè magin do di lamgu
gmagu i dad tilew.
29 I Màgu, banlén agu glal magot. Na
salngad ayé, banléta gamu glal magot,
30 du fye kmaan gamu na minum gamu
di safédgu kadang di kagotgu. Na lê gamu
sudeng ditù di gusudeng i dad ganlal du
nukumyu i dad bel i dad sfalò lwe ngà Is-
raél."

Fala fgadè Dyisas gablà di kbalew Piter
(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Dyan 13:36-38)

31 Na man Dyisas di ku Simon Piter, "E Si-
mon, ta mbal Satanas, kayèan gamu tnilew
salngad i to tmaaf fali.
32 Bay ta sanata ge dnasal, Simon, du fye
là mgilih i ksaligam. Na ku ta samfulê ge di
do, tan-galam nawa i dad flanekam."
33 Bay talù Simon Piter, manan di ku Dy-
isas, "Amu, ta gatlagad agu magin di ge salu
di blanggù na balù kel di fati."
34 Bay man Dyisas di kenen, "Ani man-gu
di ge, Piter, di laman là kalmeet i anuk, ta
sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun
làam agu dilè."
35 Na kafnge ayé, lê snalek Dyisas ale,
manan, "Di kdekta gamu di muna, landè
nebeyu, balù gufkah filak, ku demen kuyut,
ku demen dademe talumfà. Nun kè guku-
langyu?" Na tmimel ale, manla, "Landèan."
36 Na manan dale, "Bay ani, ta mahal nan,
du ku nun gufkah filakyu, fye ku nebeyu
di kaguyu, na lê gamu mebe kuyut. Na ku
landè sundangyu fabliyu i saulyu tahà sigal
du yé bliyu sundang.
37 Na gdohò i gsulat di Tnalù Dwata gablà
di do, manan, 'Gagin kenen di dad to too
gamsalà.' Ani man-gu di gamu là fakay ku
là gdohò i gsulat ayé gablà di do."
38 Na talù i dad to galan tdò, manla, "E
Amu, neyem. Ta lwe sundangmi." Na man
Dyisas di dale, "Ta gablà ayé."

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Matyu 26:36-46; Mark 14:32-42)

39 Na mdà Dyisas salu di Bulul Olib sal-
ngad i knalaman nimò, na magin i dad to
galan tdò.
40 Na kanto ale kel déé, manan dale,
"Dmasal gamu du fye là gfisan i tilew
gamu."
41 Na tnagakan ale, yé kawag Dyisas di
dale gnumah ndak batu, na lkuad kenen du
dmasal, manan,
42 "E Mà, ku mfakay di ge, begam flius i
kaflayam fan kel di do ani. Bay yé mgimò
i ge knayè, ise i do."
43 Na nun kasaligan mdà di langit msut di
kenen, na tan-galan i nawan.
44 Na mdà di too sè klidùan, too kenen fgal
dmasal, na i tuhan salngad litè tamdak di
tanà.
45 Na kanto tadag di kafngen dmasal,
ta samfulê kenen di dad to galan tdò, na
teenan ale kudang, du too ale mlungay mdà
di klidùla.
46 Na snalek Dyisas ale, manan, "Kan ku
kudang gamu? Mték gamu na dmasal gamu
du fye là gfisan i tilew gamu."

I kakfè ku Dyisas
(Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50; Dyan 18:3-11)

47 Na laman talù, nun kel dee dad to.
Na i satu lagi, yé dagitan Dyudas, satu di
dad sfalò lwe, kenen i mebe dale. Fdadong
kenen di ku Dyisas du nalakan i bawehan.
48 Bay snalek Dyisas kenen, manan, "Dyu-
das, nakalam kè i dnagit Ngà To fagu di
alak?"
49 Na i dad to magin ku Dyisas, kantola
teen i fan mkel, manla, "Amu, nun sa sun-
dangmi. Mayè ge kè ku tnibehmi ale?"
50 Na satu di dale, tnibehan i fasak i ulu
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek
i bali klingen gsen di kwananan.
51 Bay tmimel Dyisas, manan, "Ta tongan
ayé." Na nagotan i klinge i fasak ayé, na fan-
gulêan.
52 Na kafnge ayé, talù Dyisas di dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal mantay
di Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata,
na balù i dad tua gal mebe i dad Dyu, dunan
i dad to mngé kenen, manan, "Kan? To
tmaku agu kè du mebe gamu sundang na
bunal di kakfèyu do?
53 Kat du déé agu sa di safédyu di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, na là sa
kanfèyu agu. Bay ani bangyu mimò dun du
fye gdohò i knayè Satanas, dunan ulu magot
i gukmifuhan."

I kbalew Piter
(Matyu 26:57-58,69-75; Mark 14:53-54,66-72; Dyan 18:12-18,25-27)

54 Na kanfèla Dyisas du nebela kenen salu di gumnè i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na lê lmalò Piter, kibò beg fawag kenen.
55 Bay i dad to mantay ta dmutung ale lifoh di gutngà i nasel, klola sudeng. Na lê sudeng Piter di safédla.
56 Na nun satu libun fasak, teenan Piter sudeng déé du magtuyal kenen i dinè lifoh. Na toon kenen neye, na manan, "I to ani, gal magin ku Dyisas."
57 Bay malew Piter, manan, "E, là dilègu dun."
58 Di là mlo, lê nun to mite ku Piter, na manan, "Ge i satu dademen." Bay tmimel Piter, manan, "Ise do."
59 Na kafnge dad satu oras gdè, lê nun to talù, manan, "Too sa, i to ani gal magin ku Dyisas du mdà kenen di Galili."
60 Bay tmimel Piter, manan, "E leg, là gadègu i manam ayé." Na laman talù, ta kalmeet i anuk.
61 Na kmangél Dyisas du neyen Piter. Na ta gafaldam Piter i ta fala man Dyisas gine, "Di laman là kalmeet i anuk di mdu ani, ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun làam agu dilè."
62 Na lamwà Piter, na too kenen mngel du mdà di kalbà nawan.

I kadoyla ku Dyisas na i kfasla dun
(Matyu 26:67-68; Mark 14:65)

63 Na i dad to mantay ku Dyisas, tanbùla kenen nadoy, na nfasla kenen.
64 Na snafangla i matan, na ku dnafìla kenen, manla, "Tulenam gami kun. Simto dmafì ge?"
65 Na dee fa dademe manla gamfyà ku Dyisas.

I kebela ku Dyisas salu di dad ganlal i dad Dyu
(Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Dyan 18:19-24)

66 Na kanto flafus, stifun i dad tua gal mebe i dad Dyu, dunan i dad ganlal di kafaglutla, na i dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis. Na i dad sundalu, nebela Dyisas di kanfe i dad ganlal ayé.
67 Na manla di ku Dyisas, "Ku ge Krayst, i Mgalék Dwata, tulenam gami." Na tmimel Dyisas, manan, "Balù ku tulen-gu di gamu, sana là kaftooyu.
68 Na balù ku snalekta gamu, là tnimelyu agu.
69 Bay mdà ani, do, i dnagit Ngà To, déé gusudenggu di kwanan i Dwata too maltulus."
70 Na smalek ale, manla, "Ngà i Dwata ge kè?" Na tmimel kenen, manan, "Ta manyu sa."
71 Na kafnge ayé, lê ale stulen, manla, "Ta landè duento smalek i dademe dad to gablà di salàan, du ta lingeto i manan."

23

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Matyu 27:1-2,11-14; Mark 15:1-5; Dyan 18:28-38)

1 Na kafnge ayé, i kdee dad ganlal stifun déé, sdulê ale tadag, na nebela Dyisas salu di kanfe Gubirnador Pilato.
2 Na tanbùla tmifù kenen, manla, "Ta gnumahmi i to ani. Fagasyatan i dadememi Dyu, na manan là fakay mlé bayad buhis di ku Sisar, i ganlal di Roma, na yé manan kenen i Mgalék Dwata mgimò harìmi."
3 Mdà ayé, snalek Pilato kenen, manan, "Ge kè Harì i dad Dyu?" Na tmimel Dyisas, manan, "Ta manam sa."
4 Na fgadè Pilato di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na kel di dademe dad to, manan, "Landè gadègu salàan ku gumdàgu falmayam dun."
5 Bay baling midul kakitla, manla, "Snamukan i kdee dad to di kabal Dyudiya fagu di dad tdòan. Yé gutambùan di Galili, na ta gafat i katdòan dini."

I kebela ku Dyisas salu di ku Hérod

6 Na kanto linge Pilato ayé, smalek kenen, manan, "Nè gumdà i to ani kè, mdà di Galili?"
7 Na kanto gadè na yé gumdàan di Galili, dunan i banwe nagot Harì Hérod, ta feben Dyisas salu ditù di ku Hérod, du lê déé Hérod di Dyérusalém di du ayé.
8 Na kanto teen Hérod Dyisas, too kenen lehew du ta dee lingen gablà ku Dyisas na ta too mlo nan kayèan sansite. Na yé kayèan ku nun nimò Dyisas tnikeng.
9 Na too smalek Hérod, bay là tmimel Dyisas, balù ku landè salàan.
10 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, tadag ale na toola tnifù Dyisas.
11 Na Hérod na dad sundalun, toola kenen fyà, na nadoyla kenen. Falsakla ku Dyisas i saul too fye baweh, klola lê fulê dun gatù di ku Pilato.
12 Na di du ayé, yé katbù ale Hérod na Pilato sakdo, du tagnè ale suteh nawa di munan.

I kukumla ku Dyisas di fati
(Matyu 27:15-26; Mark 15:6-15; Dyan 18:39–19:16)

13 Na mdà Pilato, santifunan i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dademe dad ganlal, na balù i dad btal to.

14 Na manan di dale, “Ta nebeyu dini i
to ani na manyu fagasyatan i dad to. Bay
ta toogu kenen snalek di kanfeyu, na landè
sa teen-gu salàan ku gumdàgu falmayam
kenen.
15 Na balù Hérod, landè teenan salàan, du
ta lêan man fulê di gito. Salngad i teenyu
ani, too landè salà Dyisas ku gumdàgu fafati
kenen.
16 Taman, logu fafas, klogu falwà kenen.”
17 Yé duen Pilato man ayé du kat fali di
Fista Du Kaglius, galan falwà satu to di
blanggù.
18 Bay salngan mkit i dad to, manla, “Fnati
Dyisas ayé, na yé falwàam gami Barabas.”
19 I to manla Barabas ayé, blanggù kenen
du sanfatin i dad to magot i banwe ayé, na
ta gambanò kenen.
20 Na too fakdo Pilato di dad to du yé
kayèan ku falwàan Dyisas.
21 Bay too ale mkit, manla, “Fnati kenen!
Fnatak di krus!”
22 Na ta lê talù Pilato di gatlun dulê,
manan, “Kan? Dét salàan? Landè teen-gu
salàan ku gumdàgu fafati kenen. Yé duenam
man, logu faflayam klogu falwà dun.”
23 Bay too ale mkit du too ale mayè fafa-
tak ku Dyisas di krus, na fagu di kakitla,
gfisanla Pilato.
24 Na mdà ayé, ta nagin Pilato i knayèla.
25 Ta falwàan Barabas, i to blanggù du
mdà di kasfatin i dad to magot i banwe ayé,
na mdà di kbanòan, du yé fnila. Na blén
Dyisas di dale du nimòla i knayèla.

I kfatakla ku Dyisas di krus
(Matyu 27:32-44; Mark 15:21-32; Dyan 19:17-27)

26 Na kantola nebe Dyisas, nun to gsi-
tongla, yé dagitan Simon, na mdà kenen
di banwe Sirini. Salu kenen di syudad, na
yé gufdun di bulul. Na kantola gsitong,
fnegesla kenen mebe i krus Dyisas, na fta-
dolla kenen ku Dyisas.
27 Na nun dee dad to tmadol ku Dyisas.
Nun dad libun, too ale mngel du mdà di
kalbà nawala kenen.
28 Bay kmangél Dyisas, manan, “E dad
libun mdà di Dyérusalém, nangyu agu nngel.
Yé nngelyu moon i ktoyu na dad ngàyu.
29 Du nun du kel kadang na baling man
dad to, ‘Fye nawa i dad to là lmen maltien,
dunan i dad libun là lmen mngà na tnutù
ngà.’
30 Na di bang ayé, baling man i dad to
di dad malbang bulul, ‘Tankanyu gami.’
Na manla di dad malnak bulul, ‘Lnimunyu
gami fye mati gami.’
31 Du ku gaganla mbek i kayu matà,
matnù fa kgaganla mbek i dad kayu ta da-
fuk.”
32 Na lê nun lwe sasè to, nebela ale ditù du
fnatila salngan di kfatila ku Dyisas.
33 Na ta kel ale di bulul dnagit Banwe
Klakub Ulu, na fnatakla Dyisas di krus gagin
dad lwe sasè to ayé, satu gsen di bibengan
na satu gsen di kwananan.
34 Na dnasal Dyisas i dad to fmati kenen,
manan, “E Mà, fnasinsyam i salàla, du là
glabatla i nimòla.” Na sansalel i dad sundalu
i klawehan fagu di kasbunut.
35 Na nun dee dad to tadag déé du
damweng ale, na balù i dad ganlal, nadoyla
kenen, manla, “Ta falwàan i dademe dad to.
Fye ku lêan falwà i kton ku kenen sa Krayst,
i Mgalék Dwata.”
36 Na lê fdadong déé i dad sundalu, na
nadoyla kenen. Na fsafla kenen binu
masam,
37 na manla, “Ku ge i Harì dad Dyu,
falwàam i ktom.”
38 Na nun sulatla gsen tah i ulun, manan,
“Ani i Harì i dad Dyu.”
39 Na satu di dad sasè to gagin fnatak di
krus, nadoyan Dyisas, manan, “Ise ge kè
Mgalék Dwata? Falwàam i ktom na lê man
gami.”
40 Na mdà i satu, nngakan, na manan,
“Kan? Landè klikòam di Dwata? Tlu ato
slame nukum di fati.
41 Na gite i gablà fnati salngad ani du nun
salàta. Bay i to ani, landè salàan.”
42 Na lê kenen talù di ku Dyisas, manan,
“Dyisas, begam agu fandam ku ta kel ge di
banwe nagotam.”
43 Na tmimel Dyisas, manan, “Tulenta ge i
kaglutan. Di mdu ani, ta mnè ge di safédgu
di Paraiso, dunan i fan-gu gusalu.”

I kfati Dyisas
(Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Dyan 19:28-30)

44 Na di kaltu i du, tadè kmifuh i klamang
banwe kel di tngà masol i du,
45 du ta là mneng i du. Na i bong kurtina
di gutngà i Bong Gumnè Gal Gumangamfù
di Dwata, tadè kasê di gutngàan.
46 Na falbong Dyisas i talùan, manan, “Mà,
fagotta ge i nawagu ani.” Na kanton man
ayé, ta ftoh i nawan.
47 Na i ulu i dad sundalu, kanton teen i
mgimò ayé, dnayenan i Dwata, manan, “Di
kaglutan, i to ani too ti tluh.”
48 Na i dad to stifun déé na damweng,
kantola teen i mgimò ayé, ntungla kfela du
mdà di sasè klidùla, na ta mdà ale mulê.
49 Na i kdee dad to gmadè kenen, kel di
dad libun tmadol di kenen mdà di Galili,
tadag ale di gumawagan du fye teenla i kdee
mkel.

I kalbangla ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Dyan 19:38-42)

50 Na nun satu lagi, yé dagitan Dyosip. Too
kenen tluh to, na balù ku kenen satu di dad
to gal mukum i dad Dyu,
51 là naginan i ayèla fmati ku Dyisas. Yé
gumdàan di Arimatiya, satu banwe i dad
Dyu, na fatanan i Kagot Dwata.
52 Na salu kenen di ku Pilato, na mbal
kenen du nwèan i laweh Dyisas.
53 Na kafnge ayé, ta nwèan i laweh Dyisas
mdà di krus, na lnabédan falnas bukay, klon
mkah dun di satu ilib fakay gulambang ta
fala fnge nakol di gugdak i bulul, na landè
lmen lbang déé.
54 Na i du kfati Dyisas, yé dula fatlagad di
Du Kaftud. Na ta fan tambù i Du Kaftud nan,
du ta fan sdaf i du.
55 Na i dad libun ta magin ku Dyisas mdà
di Galili, magin ale ku Dyosip, na teenla ilib
na balù i kibò Dyosip lambang dun déé.
56 Na kafnge ayé, ta mulê ale du fatlagadla
dad fangbun i fakayla lunà di laweh Dyisas.
Bay di du ayé, ftud ale du nimenla i uldin
Dwata fagu di ku Mosis gablà di Du Kaftud.

24

I kték Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-10; Mark 16:1-8; Dyan 20:1-10)

1 Di too flafus di du Linggu, ta nwè i dad
libun ayé i dad fangbun ta fatlagadla, na
mdà ale salu di lbang.
2 Na kanto ale kel déé, teenla ta mgukà i
lbang du i batu sangla dun, ta mlulid.
3 Bay kanto ale fusuk déé, ta là teenla i
laweh Dyisas.
4 Libug i fandamla gablà ayé. Na lamla
faldam, tadè nun tadag déé di safédla lwe to
smaul bukay na samfilà.
5 Na kantola teen i lwe to ayé, lkuad ale
na lamfan mdà di klikòla. Bay man i dad to
ayé di dale, “Kan dé ku yé gumngabalyu i to
mlawil di gulambang i dad to mati?
6 Ta là dinin du ta mték. Fandamyu i
manan gamu di laman ditù di Galili, du ani
manan,
7 ‘Do, i dnagit Ngà To, là fakay ku là
bléla agu di kagot i dad to too gamsalà, na
fnatakla agu di krus, bay di gatlun du, lê agu
mték mdà di fati.’ ”
8 Na yé klo i dad libun ayé gamfaldam i
manan.
9 Na kafnge ayé, ta mulê ale fdu di lbang,
na tulenla i kdee teenla di dad sfalò satu to
gal tdò Dyisas, na lê man di kdee dademela
déé.
10 Na ani dagit i dad libun tmulen di
dad sfalò satu, dunan Méri Magdalin, na
Dyoana, na Méri, i yê Dyém, na i dademe
magin di dale.
11 Bay i dad sfalò satu, là ftoo ale di man
i dad libun ayé di dale, du di fandamla lo
kbook i tulenla.
12 Bay, Piter, ta tadag kenen du sagwê
salu ditù di lbang. Na kanto kel ditù, fkagò
kenen, na snanilan, na lo yé teenan tagak
déé i dad falnas labéd di laweh Dyisas. Mdà
ayé, mulê kenen, na too kenen tikeng gablà
di dad mkel.

I kfite Dyisas i lawehan di lwe to galan tdò
(Mark 16:12-13)

13 Na di du ayé, nun lwe to gal tdò Dy-
isas, salu ale ditù di banwe dnagit Imaus.
Keng sfalò satu kilumitru i kawagan mdà di
Dyérusalém.
14 Di slengla magu, yé santulenla i kdee ta
mkel.
15 Na lamla stulen gablà ayé, fdadong Dy-
isas di safédla, na fles kenen magin di dale.
16 Bay balù teenla, là dilèla dun du nun
smafang i fandamla.
17 Na snalekan ale, manan, “Dét i santu-
lenyu gine di lamyu magu?” Na tadè ale
ftual tadag di bà dalan, na too ale mlidù.
18 Na satu di dale, yé dagitan Klifas, talù
kenen, manan, “Di kdee dad to mnè di
Dyérusalém, lo ge kè i là gmadè i mkel déé
falami ani.”
19 Na smalek Dyisas, manan, “Dét i dad
manyu ta mkel?” Na tmimel ale, manla,
“Nun Tugad i Dwata, yé dagitan Dyisas, mdà
di Nasarét. Too kenen maltulus fagu di dad
talùan, na di dad nimòan di kanfe i Dwata,
na di kanfe i kdee dad to.
20 Bay i dad ganlal di kafaglutto na i dad
ganlal di banwe, bléla kenen di dad ganlal
du nukumla di fati, na fnatakla kenen di
krus.
21 Yé kayèmi moon ku falwàan ato i dad
Dyu mdà di dad to dmuen gito. Bay blaam,
ta tlu butangan mati.
22 Na ani, too gami tikeng di teen i dad
libun gal magin di gami. Gine di flafus, mdà
ale salu di ilib gulambang ku Dyisas,
23 bay là teenla i lawehan. Lê ale mulê na
tulenla gami na nun kun teenla dad kasali-
gan msut di dale, na i dad kasaligan ayé, ta
fgadèla di dale na ta mték kun Dyisas.
24 Na i dadememi lagi, salu ale di lbang, na
teenla too ti salngad di man i dad libun ayé,
bay là teenla Dyisas.”
25 Na man Dyisas di dale, “Tay gamu. Too
kulang i fandamyu, na léét gamu ftoo di
gman i dad tugad Dwata di muna du.
26 Là fakay ku là falnayam i Mgalék Dwata
di laman là magdayen di langit.”
27 Na tambù kenen di dad sulat Mosis na
di dad sulat i dademe dad tugad i Dwata,
du faglabatan dale i man di Tnalù i Dwata
gablà di kton.

28 Na kanto ale mdadong di tukay banwe
gusalula, ta fan fles Dyisas magu.
29 Bay klenla kenen, manla, “Dini gu-
milèam di safédmi, du ta fan kifuh nan. Ta
flabi sa ani.” Mdà ayé, fusuk kenen magin
di dale.
30 Na kanto ale sudeng, ta mwè kenen fan
na dmasal, klon falnak dun na banlén ale.
31 Na ta mgukà i fandamla du fye dilèla
kenen. Na kafnge ayé, tadè kenen lanah di
matala.
32 Na stulen ale, manla, “Taman du minit
nawata laman stulen di gite di bà dalan, na
di kafaglabatan gite i Tnalù Dwata.”
33 Kafnge ayé, tadag i lwe to ayé du lê ale
samfulê ditù di Dyérusalém. Na kanto ale kel
déé, teenla i dad sfalò satu to gal tdò Dyisas,
na lê i dademe dad to stifun déé.
34 Na i dad to ta stifun déé, toola fbateng i
talùla, na manla, “Too sa. Ta mték i Amuto,
na ta fiten i lawehan di ku Simon Piter.”
35 Na i lwe to ayé, tulenla i dad teenla di
bà dalan, na i kafdilè Dyisas fagu di kafal-
nakan i fan.

I kfite Dyisas di dad to galan tdò
(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

36 Na di lamla samtulen ayé, tadè msut
Dyisas déé, na manan, “I ktanak nawa mnè
di gamu.”
37 Taknal ale na likò du man nawala ku yé
teenla lmagol.
38 Bay man Dyisas di dale, “Kan dé ku
msamuk i fandamyu? Na kan ku lwe
nawayu?
39 Neyeyu i lwe falelgu ani na i dad blìgu.
Do sa ani. Nagotyu agu, na neyeyu du fye
gadèyu na ise agu lmagol. Landè ti ungad
na tulan i lmagol kenen, gambet i teenyu di
do.”
40 Na kanton man ayé, fiten di dale i dad
falelan na blìan.
41 Bay knèan, sawe là ftoo ale du too ale
lehew na tngah. Mdà ayé, smalek kenen,
manan, “Nun knaanyu dini kè?”
42 Na banléla kenen tnatê nalaf.
43 Na kanton nwè, ta knaanan di safédla.
44 Na kafnge ayé, man Dyisas di dale, “Ani
man-gu di gamu di lamgu déé fa di safédyu.
Ta fgadègu di gamu na là fakay ku là gdohò i
gsulat gablà di do di uldin Dwata fagu di ku
Mosis, na di sulat i dad tugad i Dwata, na lê
i gsulat di Salmo.”
45 Na kafnge ayé, nukà Dyisas i fandamla
du fye glabatla i Tnalù Dwata.
46 Na manan dale, “Ani gsulat di Tnalù i
Dwata, manan, ‘Maflayam i Mgalék Dwata
na fles mati na lê man mték di gatlun du.’
47 Na ta gman di Tnalù i Dwata tamdò
gamu di kdee dad banwe fagu di dagitgu.
Tdòyu ale msal. Na ku msal ale, fnasinsya
Dwata i dad salàla. Na dini di Dyérusalém i
funayu gutamdò.
48 Gamu i fakay tmulen ani du gamu sa ta
muna mite dun.
49 Na ta fan-gu dek gadini i ta fala fakang
Mà di gamu. Bay funa gamu fanak dini di
Dyérusalém, na silang gamu tambù tmulen
ku ta gdawatyu i Mtiu Tulus du banlén
gamu kgagan.”

I kbatun Dyisas
(Mark 16:19-20; Dad Nimò 1:9-11)

50 Na neben ale lamwà di Dyérusalém. Na
kanto ale mdadong di Bétani, ta kayangan i
dad sigalan, na banlén ale kafye.
51 Na di laman mlé dale kafye, ta flesan
kdà mbatun di langit.
52 Dnayenla kenen fagu di kfangamfùla,
na kafnge ayé, samfulê ale di Dyérusalém na
too ale lehew.
53 Na gal ale salu di Bong Gumnè Gal
Gumangamfù di Dwata, na toola kenen
dnayen.

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Dyan

I Tnalù ta mbaling to

1 Di kyeh, di fa landè mgimò balù détan,
ta sana nun Tnalù. Sagin ale i Dwata, na
Dwata kenen.
2 I Tnalù ayé, sagin ale i Dwata mdà di
kagatbùan.
3 Na fagu di Tnalù ayé, nimò Dwata i
kalbong kdee. Landè nimòan balù détan ku
là fagun di kenen.
4 Kenen gutambul i nawa, na i nawa ayé,
dunan i Salò tmuyal di dad to.
5 Na mneng i Salò ayé di gukmifuhan, na i
kifuh, là gfisanan neng i Salò.
6 Nun satu to dek Dwata dnagit Dyan,
7 du tmulen di dad to gablà di Salò ayé du
fye ftoo ale di kenen.
8 Na ise ku Dyan i Salò, bay lon tmulen
gablà di Salò.
9 Ani sa i too glut Salò salu dini di tah tanà
tmuyal di kdee dad to.
10 Na ta dini sa i Tnalù* di tah tanà di
munan, na fagu di kenen nimò Dwata i
klamang banwe, bay knèan là dnilè i dad to
kenen.
11 Na salu kenen di banwen, bay là
dnawat i dademen dun.
12 Bay nun sa dademe dad to dmawat
na ftoo di kenen, taman banlén ale ktoo
mbaling dad ngà i Dwata.
13 Na là ti mbaling ale dad ngà i Dwata
fagu di ksutla, ku demen fagu di knayè i to,
ku demen fagu di nimòla. Bay Dwata i mimò
dale dad ngàan.
14 Na kanto mbaling to i Tnalù ayé, ta mnè
kenen di safédmi na ta teenmi i kdatahan, na
too sikof i kafyen na i kaglutan. Gdawatan i
kdatah ani du lo kenen sen Ngà Màan.
15 Na ani tulen Dyan gablà di kenen. Fal-
bongan i talùan, manan, "Ani ta man-gu
gamu. I to tmadol di do, too kenen mdatah
di do du di lamgu fa là sut, ta sana mto
kenen."
16 Na mdà di bong kafyen, landè ti gusen i
kafye galan blé di gito.
17 Du blé Dwata i dad uldinan fagu di ku
Mosis, bay kel i kafye na i kaglut fagu di ku
Dyisas Krayst.
18 Landè to lmen mite i Dwata. Bay i
sen Ngàan, dunan i too kanbong nawa i Mà,
kenen i fdilè dun di gito, du Dwata kenen.

I man Dyan Gal Munyag gablà di kton
(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8; Luk 3:1-18)

19 Na di satu du, i dad ulu i dad Dyu di
Dyérusalém, dekla i dad ganlal di kafaglut,
na lê dad bel Libay du fsalekla ku Dyan ku
simto kenen.
20 Na tulen Dyan dale i kaglutan, manan,
"Ise do Krayst, i Mgalék Dwata."
21 Na lêla snalek kenen, manla, "Bay simto
ge? Ge kè Ilaydya?" Bay tmimel Dyan,
manan, "Ise." Na lêla man snalek kenen,
manla, "Ge kè i Tugad Dwata?" Bay lê
tmimel Dyan, manan, "Ise."
22 Taman, smalek ale, manla, "Na ku yé,
simto ge kè? Tulenam gami du fye nun
tulenmi di dad to mdek gami. Dét i manam
gablà di ktom?"
23 Na tmimel Dyan fagu di dad talù Isaya,
satu tugad i Dwata, manan, "Do i to tamlo
di banwe landè to mnè ditù, manan, 'Tan-
luhyu i dalan gumagu i Amu.' "
24 Na yé mdek dale dunan i dad Farisi.
25 Na ta lê ale smalek, manla, "Ku ise ge
Krayst, i Mgalék Dwata, ku demen Ilaydya,
ku demen i Tugad Dwata, kan sa ku gal ge
munyag?"
26 Na tmimel Dyan, manan, "Munyag agu
lo fagu di éél. Bay nun satu di blengyu, na là
dilèyu dun.
27 Kel kenen tmadol di do, bay too mdatah
kenen di do. Là gablà agu mteh ikat
talumfàan du too agu mdanà di kenen."
28 Mgimò kdeen ayé di satu tukay banwe
dnagit Bétani di faltù Éél Dyordan, dunan i
gal gumunyag Dyan.

Dyisas i Ngà Bilibili i Dwata

29 Di tmadol du, teen Dyan Dyisas fdadong
di kenen, na manan di dad to, "Neyeyu, ta
déé Ngà Bilibili i Dwata mwè salà i dad to di
klamang banwe.
30 Dunan ani i ta tulen-gu di gamu, 'Nun
satu to, na balù tmadol kenen di do, bay too
mdatah kenen di do, du di lamgu fa là sut, ta
sana mto kenen.'
31 Balù do di munan, là dilègu dun, bay
knèan gadini agu munyag di éél du fye
fdilègu kenen di dad to Israél."
32 Na lê talù Dyan, manan, "Teen-gu Tulus
i Dwata tufa mdà di langit gambet abun, na
mnè di kenen.
33 Di munan, là dilègu kenen, bay Dwata,
i mdek do munyag fagu di éél, i man dun di
do, 'Teenam i Tulus mdaf na mnè di satu to,
na yé sa i munyag fagu di Mtiu Tulus.'
34 Na ta teen-gu i ilè ayé, na ani tulen-gu di
gamu, kenen sa Ngà i Dwata."

I dad tnanin to tdò Dyisas

35 Di tmadol du, ta lê déé Dyan na i lwe dad
to galan tdò.

* **1:10** 1:10 Dunan Dyisas.

36 Na kanto meye Dyan, teenan Dyisas
magu, na manan di dale, “Neyeyu, ta déé
Ngà Bilibili i Dwata.”
37 Na kanto linge i lwe to gal tdò Dyan i
manan, ta mdà ale magin ku Dyisas.
38 Na kanto kmangél Dyisas, teenan ale
magin di kenen, na snalekan ale, manan,
“Dét i fanngabalyu?” Na manla di kenen,
“Rabay, nè gumnèam?” (Na yé gumtatek
Rabay ani dunan “To Tamdò.”)
39 Na man Dyisas di dale, “Flal gamu du
fye teenyu.” Na fles ale magin di kenen, na
teenla i gumnè gufanakan. Na fanak ale là
mlo di safédan du ta tngà masol i du.
40 Na yé satu di lwe dad to lminge ku Dyan
na magin ku Dyisas, dunan Andru, i flanek
Simon Piter.
41 Na gasilan fanngabal Simon, i flanekan.
Na kanton teen, manan dun, “Ta teenmi
i Mésaya.” (Na yé gumtatek Mésaya dunan
Krayst, i Mgalék Dwata.)
42 Na nebe Andru Simon salu ku Dyisas.
Na kakella ditù, too falnunu Dyisas Simon,
na manan, “Ge sa Simon i ngà Dyan. Bay
mdà ani, yé dagitam Sifas.” (Salngad i
gumtatek i dad dagit Piter na Sifas, dunan
“Batu.”)
43 Na di tmadol du, ta sansatu Dyisas
nawan salu ditù di probinsya Galili, na kan-
ton teen Filip, manan dun, “Magin ge do.”
44 Na yé gumdà Filip di banwe dnagit
Bétsayda, dunan i gumdà ale Andru na Piter.
45 Na fanngabal Filip Natanyél. Na kan-
ton teen, manan dun, “Ta teenmi i to man
Mosis di ksulatan i uldin Dwata, na lê man i
dademe tugad i Dwata di munan, dunan Dy-
isas mdà di banwe Nasarét, i ngà Dyosip.”
46 Na man Natanyél di kenen, “Nun kè fye
to mdà di Nasarét?” Na man Filip di kenen,
“Flal ge. Neyem.”
47 Na di kafdadongla ditù di ku Dyisas, ta
teen Dyisas Natanyél, na ta manan gablà di
kenen, “Too glut Dyu i to ani du là fulungan
malew.”
48 Na smalek Natanyél, manan, “Kan dé
ku dilèam agu?” Na tmimel Dyisas, manan
di kenen, “Di là fa tlo Filip ge, ta sanata ge
teen di dungan i kayu fig.”
49 Na man Natanyél di kenen, “Sér, ge sa
Ngà i Dwata, na ge sa i Harì di Israél.”
50 Na man Dyisas di kenen, “Ftoo ge kè du
mdà di kman-gu dun ta teenta ge di dungan
i kayu fig? Midul fa déé i dad tnikeng nimò
teenam.”
51 Na manan di dale, “Too glut i man-gu di
gamu, na nun du kadang, teenyu i langit ta
mgukà, na myak na lê tufa i dad kasaligan i
Dwata salu di do, i dnagit Ngà To.”

2

I song di lunsud Kana

1 Di gatlun du, nun song di lunsud Kana
ditù di probinsya Galili. Na ditù i yê Dyisas.
2 Na lêla nlak Dyisas na i dad to galan tdò,
taman lê ale magin.
3 Na kanto mti i binu, ta man yêan di
kenen, “Ta landè sa binula.”
4 Bay baling man Dyisas di yêan, “Libun,
nang ge lmabet di nimògu. Là fa kel i bang
kfitegu i kdatahgu.”
5 Na man i yêan di dad snalig, “Nimenyu
balù dét dekan gamu.”
6 Na nun nam namuh déé galla gumkah
éél du alob i dad Dyu du yé lalòla di
kafaglutla. Na kat satu namuh ayé, lime ku
demen nam lata i laman.
7 Na yé duenam man, ta man Dyisas di
dad snalig ayé, “Fananòyu éél i dad namuh
ani.” Na fananòla.
8 Na fnge man Dyisas di dale, “Mwè gamu,
na bléyu di to magot i song.” Na ta banléla di
kenen.
9 Na ta tilew i to magot i song i éél ta
mbaling binu. Là sa gadèan gumdà i binu
ayé. (Bay lo yé gmadè dun i dad snalig mwè
i éél gine). Taman, ta tlon i lagi sansong,
10 na manan di kenen, “Yé galla nimò di
dad song funala blé i binu too fye, na ku
ta bong ginum i dad to, yé klola mlé i binu
là too fye neman. Bay ge, ani klom baling
falwà i too fye binu.”
11 Yé tnanin tnikeng nimò Dyisas du fye
fiten i kdatahan, taman, ta ftoo di kenen i
dad to galan tdò. Na ditù gumimòan dun di
lunsud Kana di Galili.
12 Na kafnge ayé, ta mdà Dyisas salu
di Kapernaum, na magin i yêan, na dad
flanekan, na lê man dad to galan tdò, na
mnè ale ditù di Kapernaum di là mlo.

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

(Matyu 21:12-13; Mark 11:15-17; Luk 19:45-46)

13 Na ta mdadong nan i fista dnagit dad
Dyu Fista Du Kaglius, taman, fles Dyisas
ditù di Dyérusalém.
14 Na kanto kel ditù, ta fusuk di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, na nun
teenan dad to fabli dad safì, bilibili, na
abun. Na lê sudeng déé i dad to gal sasambì
filak.
15 Na mimò Dyisas fas tali, na ndalan i
kdee mnè di gumnè ayé, balù i dad bilibili
na i dad safì. Na lugadan dad lamisa i dad
to sasambì filak, na sabulan i dad filakla.
16 Na klon blaling di dad to fabli abun, na
manan, “Nebeyu lamwà i dad fabliyu ani.
Nangyu fanbaling fadyan i gumnè Màgu.”
17 Na di kaklinge i dad to galan tdò ayé, ta
gafaldamla i sulat di Tnalù Dwata, manan,
“I kalbong nawagu i Gumnèam dminè sal-
ngad lifoh di lam nawagu.”

18 Na kanto teen dad ganlal i dad Dyu
i nimò Dyisas ayé, snalekla kenen, manla,
“Nun tnikeng gaganam nimò kè du gud-
milèmi dun na nun ktoom mimò ayé?”
19 Na tmimel Dyisas, manan, “Lanbàyu i
Gumnè Dwata ani, na lêgu man fdak di lam
i tlu du.”
20 Na manla di kenen, “Fat falò nam fali
klo mimò i Gumnè Dwata ani, na lom lê fdak
di lam i tlu du?”
21 Bay i gumnè man Dyisas ani dunan i
lawehan.
22 Na yé duenam man, kanto mték Dyisas
di fati, ta gafaldam dad to galan tdò i manan
ayé, na ta fantoola i gsulat di Tnalù Dwata,
na i man Dyisas.
23 Na di klo Dyisas fanak di Dyérusalém di
lam i Fista Du Kaglius, nun dee dad to ftoo di
kenen du mdà di kitela dad tnikeng nimòan.
24 Bay Dyisas, là ti snaligan ale du ta sanan
gadè i fandam i kdee dad to.
25 Na balù landè tmulen kenen ku dét
mnè di fandam i dad to, du ta sanan gadè i
fandamla.

3

Dyisas na Nikodimus

1 Na nun satu ganlal di dad Dyu, yé dagi-
tan Nikodimus, na kenen satu Farisi.
2 Di satu kifuh, salu kenen di ku Dyisas,
na manan dun, “E Sér, gadèmi na ge i satu to
tamdò mdà di Dwata, du landè to gmagan
mimò dad tnikeng gambet i teenmi dini ku
ise Dwata i magin di kenen.”
3 Na man Dyisas di kenen, “Too ti glut i
man-gu di ge ani, na landè to mite* i Kagot
Dwata ku là lêan sut samfulê.”
4 Na smalek Nikodimus, manan, “Dét kibò
i satu to lê sut samfulê ku ta tua kenen?
Landè kibòan samfulê di lam tien i yêan du
fye lê man sut.”
5 Na tmimel Dyisas, manan, “Too ti glut
i man-gu di ge. Silang gfusuk i satu to di
Kagot i Dwata ku sut kenen fagu di éél na di
Tulus i Dwata.
6 Du nè sut di to, to kenen, na nè sut di
Tulus i Dwata, lmalò di Tulus Dwata.
7 Taman, nang ge tikeng di kman-gu dun
di ge, là fakay ku là lê gamu sut samfulê.
8 Kaflingenta dun, i nus, mbal tati fiho i
gusalun, lingem i lukan, bay knèan là gadè
ku nè gufdun, na i gusalun. Salngad ani
kdee dad to sut fagu di Tulus i Dwata.”
9 Na smalek Nikodimus, manan, “Det kè i
kfagu na mgimò ani?”
10 Na tmimel Dyisas, manan, “Ge i satu to
tamdò i dad to Israél, na làam kadì glabat
ani?
11 Too ti glut i man-gu di ge. Nè i gadèmi, yé
tdòmi, na nè i teenmi, yé tulenmi, bay knèan
sana là kaftooyu dad manmi.
12 Ku là fantoom i ta tulen-gu di ge gablà di
kagkah dini di tah tanà, dét i kibò kaftoom
ku ye tulen-gu di ge i kagkah ditù di langit?
13 Landè ti to lmen gfusuk di langit, bay lo
do dnagit Ngà To, du yé gumdàgu di langit.
14 “Di munan, tlawéng Mosis i ulad tam-
baga di banwe landè to mnè ditù na nketan
fdatah. Na do, i dnagit Ngà To, salngad
ayé kadang i kagkahgu du tlawéngla agu di
kayu, na nketla agu fdatah,
15 du fye i kdee dad to ftoo di do gfunla
nawa landè sen.
16 Du mdà di too kalbong nawa Dwata i
kdee dad to di klamang banwe, blén i sen
Ngàan du fye nè i to ftoo di kenen, là ti
malmon, bay gfunan nawa landè sen.
17 Ise ku yé duen Dwata mdek i Ngàan
salu di tah tanà ku falnayaman i dad to, bay
falwàan ale.
18 “Na nè to ftoo di Ngà i Dwata, ta là
falnayam Dwata dun, bay nè to là ftoo di
kenen, ta nukum di kaflayam du là fantoon
i sen Ngà Dwata.
19 Na ani duen Dwata falmayam du ta salu
dini i Salò di tah tanà, bay i dad to, knangla
i Salò du yé kanbongla nawa i kifuh du tà
teen i dad sasè nimòla.
20 Du i to mimò sasè, knangan i Salò, na
là mayèan fdadong di Salò tà teen i dad sasè
nimòan.
21 Bay i to tluh nimòan, fdadong kenen di
Salò du fye teen na i kdee dad nimòan slame
mdà di Dwata.”

I man Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas

22 Kafnge ayé, ta mdà Dyisas na i dad to
galan tdò salu di probinsya Dyudiya. Fanak
kenen déé là mlo, na munyag.
23 Na lê munyag Dyan ditù di satu tukay
banwe dnagit Énon mdadong di Salim du
nun bong éél ditù. Na nun dee dad to salu
di kenen du fbunyag ale,
24 du di du atù, là fa blanggù Dyan.
25 Na di satu du, i dad to gal tdò Dyan, sgil
ale i satu Dyu gablà di kafbunyag.
26 Taman, ta salu ale di ku Dyan, na manla
di kenen, “E Sér, gafaldamam i demem gal
sgalak ditù di faltù Dyordan, dunan i galam
tulen? Gal kenen munyag, na ta too dee dad
to magin di kenen.”
27 Na man Dyan di dale, “I to tanà, landè
gnaganan ku là blé Dwata dun di kenen.
28 Balù gamu sa, ta lingeyu i man-gu di
gamu na ise do Krayst, i Mgalék Dwata, bay
dek Dwata agu muna di kenen.
29 Ku nun sansong, yé gumagin i libun di
demen song. Na mdà i to mnè di bleng, fa-
tanan ktalù i lagi sansong. Na ku ta lingen,

* **3:3** 3:3 Ye gumtatekan gakuf.

too bong i klehewan. Na do i mnè di bleng,
salngad ayé ksikof i do klehew.
30 Là fakay ku là midul i kenen kdatah, na
do, too midul i kdanàgu.
31 “Ku nè mdà di langit, kenen mdatah di
kdee. Nè mdà di tah tanà, lo to tanà kenen,
na yé santulenan i kagkah di tah tanà. Bay
nè mdà di langit, mdatah kenen di kdee.
32 Na balù ku tulenan i ta teenan na i ta
lingen, bay knèan, là dee ftoo di tulenan.
33 Bay nè to dmawat i tulenan, yé fgadèan
na Dwata too ti glut.
34 Na i to ta dek Dwata, lo yé manan i tnalù
Dwata du là gagan bantas i kablé Dwata i
Tulusan di kenen.
35 Bong nawa Mà i Ngàan, taman ta
fagotan di kenen i kalbong kdee.
36 Na nè to ftoo di Ngà Dwata, gamdawat
nawa landè sen. Bay nè i to là ftoo di Ngà
Dwata, là gamdawatan nawa landè sen, bay
klonto mnè di tahan i kalbut Dwata.”

4

Dyisas na i libun mdà di Samarya

1 Ta linge dad Farisi mas dee i dad to gebe
na bnunyag Dyisas di ku Dyan.
2 (Bay di ktoon, ise ku Dyisas i munyag,
bay i dad to galan tdò).
3 Na kanto linge Dyisas i man dad Farisi
ayé, tnagakan Dyudiya, na samfulê di Galili.
4 Na là fakay ku là magun di Samarya.
5 Na manak Dyisas magu, ta kel di satu
tukay banwe dnagit Sikar glam di Samarya
mdadong di tanà ta blé tdohan Dyékob di ku
Dyosip, i ngàan.
6 Na déé i sana sol éél Dyékob. Kanto ltu i
du, ta sudeng Dyisas di safé d i sol éél ayé du
ta mlungay magu.
7-8 (Bay là déé dad to gal tdò Dyisas du ta
fles ale mayad knaan di lunsud). Na là mlo
mdà ayé, ta nun satu libun mdà di Samarya
kel di sol éél ayé du smulu. Ta man Dyisas di
kenen, “Begam agu finum.”
9 Na tnimel i libun ayé Dyisas, manan, “Ge
satu Dyu, na do satu libun mdà di Samarya.
Kan kè ku mni ge éél di do?” (Yé duenan
man ayé du suteh nawa i dad Dyu na i dad
to di Samarya).
10 Na lê tmimel Dyisas, manan, “Ku lom
gadè moon i knayè Dwata blé di ge na ku
dilèam i to mni éél di ge, ta ge i baling mni
di do du banléta ge éél mlé falami nawa.”
11 Na man i libun ayé di kenen, “Bay Sér,
landè sa wèam éél, na too mngalam i sol éél
ani. Nè gumwèam dé i manam éél ayé mlé
falami nawa?
12 Yé mlé i sol éél ani di gami i gutam-
bulmi, Dyékob. Di munan, dini galla gumwè
ninumla i dad ngàan na dad lmanafan. Kan?
Mas mdatah ge kè di ku Dyékob?”
13 Na tmimel Dyisas, manan di kenen, “Nè
i to minum di éél ani, lê malinuman.
14 Bay nè i to minum i éél blégu, ta là lê
man malinuman kel di landè sen, du i éél
blégu ayé mgimò sfut di lam i nawan na mlé
kenen nawa landè sen.”
15 Na man i libun ayé di ku Dyisas, “E
Sér, banlém agu éél manam ayé du fye ta
là malinumgu, na fye ta là lê agu samfulê
smulu dini.”
16 Na man Dyisas di kenen, “Mdà ge.
Nngém yaanam, na samfulê ge dini.”
17 Na tmimel i libun ayé, manan, “Landè
sa yaan-gu.” Na man Dyisas di kenen, “Too i
manam ayé na landè yaanam.
18 Bay ta lime sa i kdee yaanam, na i lagi
demem ani, ise yaanam. Too i manam ayé.”
19 Na man i libun ayé di kenen, “Fantoogu
na ge satu tugad i Dwata.
20 I dad gutambulmi, yé gumangamfùla
di Dwata di bulul ani, bay gamu dad Dyu,
yé manyu Dyérusalém i gumangamfù di
Dwata.”
21 Bay man Dyisas di kenen, “Fye ku fan-
toom i man-gu di ge ani. Kel i du ta ise
di bulul ani ku demen di Dyérusalém i gu-
mangamfù di Mà.
22 Gamu dad to di Samarya, là dilèyu i
fnangamfùyu. Bay gami dad Dyu, dilèmi i
fnangamfùmi du yé sa gumdà i kagalwà di
dad Dyu.
23 Bay fan kel i du, na ani ta dini, i dad to
too dunan mangamfù di Dwata, mangamfù
ale mdà di nawala na di ktoon. Ani i
kfangamfù di Dwata knayè Mà di dad to
mangamfù di kenen.
24 I Dwata, Tulus kenen, na yé duenam
man, nè i to mangamfù di kenen, là fakay ku
là mangamfùan mdà di nawan na di ktoon.”
25 Na man i libun ayé di kenen, “Gadègu
gadini i Mgalék Dwata, i dnagit Krayst, na
ku ta kel kenen, fbatengan fgadè i kdee.”
26 Na man Dyisas di kenen, “Do sa i
manam ayé, dunan i ta stulen di ge ani.”
27 Na kafnge ayé, ta lê kel i dad to galan
tdò, na tikeng ale du ta yé demen stulen
libun. Bay landè balù satu di dale gamlas
smalek ku dét i knayèan, na ku dét i duenan
stulen di kenen.
28 Bay i libun ayé, tnagakan i namuhan,
na ta samfulê di lunsud du tnulenan i dade-
men,
29 na manan, “Flal gamu na neyeyu. Nun
to ditù ta tulenan do i kdee dad nimògu.
Keng kenen Krayst, i Mgalék Dwata.”
30 Na ta mdà ale lamwà di lunsud ayé du
salu ale ditù di ku Dyisas.
31 Na di lam i dad to ayé là fa kel di ku
Dyisas, fakdo dad to galan tdò di kenen,
manla, “Amu, beg ge kmaan.”
32 Bay man Dyisas di dale, “Nun sa do
knaan i làyu gadè dun.”
33 Na sasalek i dad to galan tdò, manla,
“Keng ta nun tmunda dun knaan?”

34 Na man Dyisas di dale, “Yé do knaan
dunan i kimen-gu i knayè Mà, dunan i mdek
do, na i kafngegu i fimòan do.
35 Ise yé galyu man, ‘Fat bulen klon kel
i bang kamtu?’ Bay ani man-gu di gamu.
Neyeyu i dad fele du ta tagah, na ta gablà ale
kantu.
36 I to kamtu, nun sukéyan, na santifunan
i dad ulê du fye gfunla i nawa landè sen. Na
yé duenam man, i to mlah na i to kamtu,
sasatu ale flehew.
37 Taman, too glut i galla man, ‘Mahal i to
mlah, na mahal i to kamtu.’
38 Ta dekta gamu kamtu di ise gamu fan-
lah. Dademe i mlah dun, bay gamu gam-
dawat lubayla.”
39 Na nun dee dad to ftoo di ku Dyisas mdà
di lunsud ayé di Samarya du mdà di ktulen
i libun ayé, du manan, “Ta tulenan do i kdee
dad nimògu.”
40 Na kanto kel i dad to ayé di ku Dy-
isas, beg ale fakdo di kenen du fye fanak di
safédla, taman fanak kenen ditù lwe butang
klon.
41 Na nun fa dee dademe to ftoo di kenen
du di laman fanak di banwela, gal kenen
tamdò.
42 Na man i dad to di libun ayé, “I kaftoomi
ise ku lo mdà di ktulenam dun di gami, bay
ta toomi linge di kenen, na ta gadèmi kenen
i Falwà i dad to di klamang banwe.”

I kafgulê Dyisas ngà i ganlal

43 Na kafnge lwe butang, ta mdà Dyisas
mulê di Galili.
44 Yé man Dyisas, “I tugad Dwata là sa nafè
i dad to dun di kenen banwe.”
45 Bay kakelan di Galili, toola kenen
dnawat, du ta ale di Fista Du Kaglius di
Dyérusalém, na ta teenla kdee dad nimòan
ditù.
46 Na kafnge ayé, ta samfulê Dyisas di
Kana di Galili, dunan i banwe gufambalin-
gan binu i éél. Na nun satu ganlal déé nun
tduk i ngàan lagi ditù di Kapernaum.
47 Na kanto linge i ganlal ayé na ta kel
Dyisas di Galili fdu di Dyudiya, salu kenen
di ku Dyisas na fakdo di kenen du fye gatù
Dyisas di Kapernaum fye fan-gulêan i ngàan
du ta fan mati.
48 Bay man Dyisas di kenen, “Balù man
ge, leg. Landè di gamu ftoo di do, silang ku
teenyu i tnikeng nimògu na ilè i kdatahgu.”
49 Bay man i ganlal ayé di ku Dyisas, “E
Amu, beg ge salu gatù di lam i ngàgu là fa
mati.”
50 Na man Dyisas di kenen, “Mulê ge nan
du ta mgulê i ngàam.” Na fantoo i ganlal ayé
i man Dyisas di kenen, na ta mdà mulê.
51 Na di kulêan, snitong dad fasakan ke-
nen, na manla, “Ta mgulê i ngàam.”
52 Taman, snalekan ale, manan, “Dét kibò
du kgulê i ngàgu.” Na tmimel ale, manla, “Ta
kléh i du balfabi kakah i initan.”
53 Na i ganlal ayé, ta gafaldaman i kman
Dyisas dun di kenen di ta kléh i du, “Ta
mgulê i ngàam.” Na ta toon fantoo Dyisas, na
lê magin i kdee dademen di gumnèan.
54 Na yé galwe tnikeng nimò Dyisas, na
déé gumimòan dun di Galili di kakelan fdu
di Dyudiya.

5

I kafgulê Dyisas i to di Bétsata

1 Na kafnge ayé, nun fista i dad Dyu di
Dyérusalém, na salu Dyisas ditù.
2 Na nun lanaw déé di Dyérusalém, na yé
dagit dun di talù Hibru Bétsata. Na déé
gumnè i lanaw ayé di safédi gufusuk i dad
bilibili, na nun lime dalan tufa i nun slung.
3 Na nun dee dad to milè déé sahal tdukla.
Nun dad butè, na kimay, na dad to là galyak
i lawehla. Na tadè ale fanak déé du fatanla
i ksambug i éél.
4 Du slaan nun satu kasaligan i Dwata
gal tufa salu di lanaw ayé, na snambugan i
éél. Na di kafnge i kasaligan smambug, nè i
guna falnab, yé mgulê balù dét i tdukan.
5 Na nun satu to déé ta tlu falò walu fali i
ta klon fandas.
6 Na kanto teen Dyisas kenen di gumilèan,
gadèan na ta mlo nan i tduk i to ayé, na
manan di kenen, “E leg, mayè ge kè mgulê?”
7 Na tmimel i to ayé, manan, “E Sér, landè
tmabeng do falnab di éél ku ta magsambug,
na di lamgu là fa gafalnab, ta gal guna i
dademe.”
8 Bay man Dyisas di kenen, “Tadag ge,
fantifasam i gumilèam, na magu ge.”
9 Na di kman Dyisas ayé, tadè mgulê i to
ayé, na ta fantifasan i gumilèan, na ta mdà
magu. Na mgimò ayé di Du Kaftud i dad
Dyu.
10 Taman, man i dad Dyu di to ayé, “Du
Kaftud sa ani, na là fakay di uldin Dwata
gito ku nebem i gumilèam di Du Kaftud.”
11 Na tmimel kenen, manan, “I to famgulê
do, yé i man do, ‘Fantifasam i gumilèam na
magu ge.’ ”
12 Na snalekla kenen, manla, “Simto kè
i mdek ge mebe i gumilèam na mdek ge
magu?”
13 Bay là gadè i to ayé ku simto i famgulê
dun du ta dee dad to stifun déé, na ta tal-
gunus Dyisas mdà.
14 Bay kafnge ayé, teen Dyisas kenen di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
manan dun, “Na ani, du ta mgulê ge, ta nang
ge lê fagsalà tà lê man matnù i ksasè mkel di
ge.”
15 Na ta mdà i to ayé, na tnulenan dad
ganlal i dad Dyu na Dyisas i famgulê kenen.

16 Taman, tanbùla falnayam Dyisas du ta
fan-gulêan i to ayé di Du Kaftud.
17 Bay man Dyisas di dale, “Là ftud i Màgu
kenen mimò kel ani. Na yé duenam man, lê
agu do mimò.”
18 Taman, too midul kayè i dad ganlal i
dad Dyu meye kfagu kfatila kenen du yé
fandamla, ta lwe salàan. Ise ku lo lnafàan
i uldin gablà di Du Kaftud, bay di kmanan
dun na Dwata kun i Màan, ta fasalngadan i
kton di Dwata.

I kdatah i Ngà Dwata

19 Bay tmimel Dyisas, manan di dale, “Too
ti glut i man-gu di gamu na do i Ngà Dwata,
landè gnagan-gu nimò ku lo do. Lo yé
nimògu i teen-gu di ku Mà, na nè i nimò Mà
kenen, yé lêgu do nimò.
20 Du mdà di kalbong nawa Mà do, galan
fite di do i kdee nimòan. Na nun fa dademe i
fanan fite di do i mas gamtikeng di ta muna
nimòan du fye too gamu tikeng.
21 Du gal nték Màgu i dad mati na banlén
ale nawa, lê salngad ayé, banlégu nawa ku
simto i knayègu banlé.
22 Na landè nukum Mà, balù simto dun.
Bay ta blén di do i kdatah mukum i kalbong
kdee,
23 du fye i kdee dad to, nafèla agu salngad
kafèla di ku Mà. Ku nè to là mafè do, là lêan
nafè Màgu, i mdek do.
24 “Too ti glut i man-gu di gamu, na nè to
flinge di Tnalùgu na ftoo di mdek do, nun
nawan landè sen, na ta là kenen falnayam,
du ta gifal mdà di fati salu di nawa landè
sen.
25 Too ti glut i man-gu di gamu. Fan kel i
du, na ani ta dini, ta linge dad to mati di dad
salàla i talù i Ngà Dwata. Na nè to too flinge,
mlawil kenen.
26 I Màgu Dwata, kenen gutambul i nawa,
na ta lêan agu nimò gutambul i nawa.
27 Na ta lê blé Màgu di do i kdatah na ktoo
mukum du do sa dnagit Ngà To.
28 Bay nang gamu tikeng di kman-gu ani,
kel i du na i kdee dad mati déé di lbangla,
lingela i talùgu.
29 Na lamwà ale di dad lbangla, na nè dad
to mimò fye, mték ale na mlawil. Na nè dad
to sasè nimòla, mték ale na falnayam.

I dad tmulen gablà ku Dyisas

30 “Landè gnagan-gu nimò ku lo do. Bay
mukum agu lmalò di man Mà di do. Taman,
tluh i kukumgu du ise ku do knayè i nimen-
gu, bay i knayè Mà, du kenen i mdek do.
31 Na ku lo do i tmulen gablà di ktogu, balù
là fantooyu agu.
32 Bay nun fa satu tmulen gablà di do, na
gadègu na i kdee manan gablà di do slame
glut.
33 Gamu sa i mdek dad to di ku Dyan du
fsalekyu kenen, na ta tulenan i kaglutan.
34 Bay ise ku yé gusmaliggu i man dad to
gablà di do, bay logu man ani du fye galwà
gamu.
35 Na Dyan, gambet kenen salò mneng na
tmuyal di gamu, na flehew gamu là mlo di
nengan.
36 “Bay nun tmulen gablà di do too
mdatah fa di ktulen Dyan. I dad nimò ta
fimò Mà do, yé tmulen gablà di do na ilè na
dek Mà agu.
37 Na Mà, i mdek do, lê kenen i tmulen
gablà di do. Bay gamu, là lmenyu lminge i
talùan, na là lêyu lmen mite i bawehan.
38 Na yé duen là mnab di nawayu i
Tnalùan du là fantooyu i ta dekan.
39 Na galyu ganbet i Tnalù Dwata du yé
man nawayu mdà déé gamfun gamu nawa
landè sen, na blaam yé tmulen gablà di do.
40 Bay knèan, là mayè gamu salu di do du
fye gfunyu i nawa.
41 Na ise ku yé fanngabalgu i kdayen i dad
to,
42 bay gadègu gamu, na gadègu là kan-
bongyu nawa i Dwata.
43 Salu agu dini fagu di dagit Mà, bay làyu
agu dnawat. Bay ku nun to salu dini di
kenen dagit, baling yé dnawatyu.
44 Na yé knayèyu i kdayen i dademeyu
to, bay làyu nusal kdayen mdà di too glut
Dwata. Taman, landè kibòyu ftoo.
45 Bay nangyu fandam ku do i tmulen
gamu di Màgu, bay Mosis, i gumgal nawayu,
yé sa tmulen gamu.
46 Ku glut ftoo gamu di man Mosis, lê
gamu ftoo moon di do du smulat Mosis
gablà di do.
47 Bay du là fantooyu i dad sulat Mosis, dét
kibòyu ftoo di dad man-gu?”

6

I kafkaan Dyisas i dee dad to
(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Luk 9:10-17)

1 Kafnge ayé, ta mifal Dyisas di Lanaw
Galili, ku demen Tibiryas.
2 Na dee dad to lmalò kenen du ta teenla i
dad tnikeng nimòan, dunan i kafgulêan dad
to fandas.
3 Bay mnagad Dyisas di satu bulul, na
sudeng ditù magin i dad to galan tdò.
4 Na ta mdadong nan i fista i dad Dyu
dnagit Fista Du Kaglius.
5 Kanto tukeng Dyisas na meye, teenan i
dee dad to salu di kenen. Ta manan ku Filip,
“Nè gumayadto knaan gablà fkaan di kdee
dad to ani?”
6 (Yé duen Dyisas smalek ani gine du lon
tnilew Filip, du ta sanan gadè ku dét i fanan
nimò).
7 Na tmimel Filip, manan, “Balù ku yé btas
knaan salngad di sukéy i satu to di lwe latuh

du klon talbahò, là ti kat kdee dad to ani,
balù ku too tukay i knaanla."
8 Na lê talù satu to gal tdò Dyisas, dunan
Andru, i flanek Simon Piter, na manan di ku
Dyisas,
9 "Nun ngà lagi dini, na nun neben lime
batù fan na lwe batù nalaf, bay dét guk-
mamu ani di kdee dad to ani?"
10 Bay man Dyisas di dad to galan tdò,
"Fsudengyu i dad to ani." (Na nun dee bnas
déé). Taman, ta sudeng i dad lagi, nun dad
lime libu i kdeela.
11 Na ta nwè Dyisas i fan na fasalamat di
Dwata, klon malel dun di dad to sudeng. Na
lê salngad ayé i nimòan di nalaf. Na kmaan
i kdee dad to ayé kel di kabsolla.
12 Na kanto ale bsol, man Dyisas di dad to
galan tdò, "Santifunyu i lukasla tà malmo."
13 Na yé duenam man, ta santifunla lukas
i fan mdà di lime batù fan fkaan Dyisas di
dad to ayé, na yé kdeen sfalò lwe been fnò.
14 Na kanto teen i dad to kmaan ayé i
tnikeng nimò Dyisas, manla, "Ani i tugad
Dwata sanfatanto dek Dwata salu di tah
tanà."
15 Na gadè Dyisas na fan ale salu di ke-
nen du fye nwèla na gnagala nimò harìla.
Taman, ta mdà kenen salu di bulul lon satu.

I kagu Dyisas di tah i lanaw
(Matyu 14:22-33; Mark 6:45-52)

16 Na di kasdaf i du, ta salu i dad to galan
tdò ditù di lanaw.
17 Na ta smakay ale aweng, na mifal ale
di lanaw salu di Kapernaum. Ta kifuh nan,
bay là fa kel Dyisas di dale.
18 Na ta malbang lwek mdà di kbal i nus.
19 Na kanto lime ku demen nam kilumitru
i kawagla di kilil, ta teenla Dyisas, na tadè
kenen magu di tah i lanaw salu di dale. Na
too ale likò.
20 Bay man Dyisas di dale, "Nang gamu
likò du do sa ani."
21 Na mdà ayé, too ale lehew fsakay ke-
nen. Galì ale lamyalo, ta dmuung ale di
gusalula.
22 Na di tmadol du, sana kfanak i dademe
dad to di faltù i lanaw. Tagnèla teen na lo
satu aweng déé, dunan i ta snakay dad gal to
tdò Dyisas, na lêla gadè di ta kdà i dad tdòan
mifal, là magin Dyisas kenen.
23 Bay nun dad aweng mdà di banwe
Tibiryas dmuung déé di safé̂d i gukmaan
dad to i fan di ta kafnge i Amuto fasalamat.
24 Na kanto teen i dad to ayé na ta là
déé Dyisas na i dad to galan tdò, ta mdà
ale maweng salu di Kapernaum du fannga-
balla Dyisas.

Dyisas i knaan mlé nawa

25 Na kantola teen Dyisas ditù di faltù,
ta snalekla, manla, "E Sér, kilen kakelam
dini?"
26 Na tmimel Dyisas, manan, "Too ti glut i
man-gu di gamu ani. Yé duenyu mngabal do
du ta gamkaan gamu fan, na ta bsol gamu.
Ise ku yé duenyu mngabal do ku mdà di
kaglabatyu i tnikeng nimògu.
27 Nang gamu faflayam mngabal i knaan
mlal mlanas, bay yé gufaflayamyu mngabal
i knaan là mlanas mlé nawa landè sen. I
knaan ani, yé mlé dun di gamu i dnagit Ngà
To, du Dwata Mà, ta fankahan ilè i kdatah ta
blén dun."
28 Na snalekla Dyisas, manla di kenen,
"Dét i nimòmi fye nimenmi knayè i Dwata?"
29 Na tmimel Dyisas, manan di dale, "Ani
i nimò fimò Dwata gamu, ftoo gamu di
dekan."
30 Taman, manla dun, "Dét i tnikeng
nimòam fitem gami du fye ftoo gami di ge?
31 Di munan, gamkaan i dad gutambulmi
di banwe landè to mnè ditù i knaan dnagit
mana salngad di ta gsulat di Tnalù i Dwata,
manan, 'Banlén ale knaan mdà di langit du
fkaanan dale.' "
32 Bay man Dyisas di dale, "Too ti glut i
man-gu di gamu, ise ku Mosis i mlé knaan
atù mdà di langit, bay Màgu i gal mlé i too
knaan mdà di langit.
33 Du yé knaan blé Dwata dunan i tufa
mdà di langit na mlé nawa di dad to di
klamang banwe."
34 Taman, manla di kenen, "E Sér, sigim
gami banlé i knaan manam ayé."
35 Na man Dyisas di dale, "Do sa i knaan
mlé nawa. Nè i to salu di do, ta là ti bitilan,
na nè i to ftoo di do, ta là malinuman.
36 "Bay ta man-gu di gamu, balù ta teenyu
agu, knèan sana là kaftooyu.
37 Bay i kdee dad to blé Mà di do, salu ale di
do, na nè i to salu di do, là sa nang agu dun.
38 Na ise ku yé duen-gu tufa mdà di langit
ku nimògu i do knayè, bay nimògu i knayè i
mdek do.
39 Na ani knayèan, nang nun flanahgu
balù satu di kdee dad to blén di do, du yé
kayèan ku sdulê̂gu ale nté̂k di fulé du.
40 Du ani knayè i Màgu na kdee meye di do
i Ngàan na ftoo di do, gamdawat nawa landè
sen, na nté̂kgu ale kadang di fulé du."
41 Mungag i dad Dyu du man Dyisas, "Do i
knaan tufa mdà di langit."
42 Manla, "Ise kenen kè Dyisas, i ngà
Dyosip? Dilèto sa màan na yê̂an. Na kan ku
manan kenen tufa mdà di langit?"
43 Na yé duenam man, man Dyisas di dale,
"Nang gamu sigi mungag.
44 Landè to gsalu di do silang ku Mà, i
mdek do, mebe kenen, na do i mté̂k dun di
fulé du.
45 Ta smulat i dad tugad i Dwata, manla,
'I kdee dad to, tdò Dwata ale,' taman, nè i to
flinge na gamwè tdò mdà di ku Mà salu di
do.

46 Na ise ku yé kayègu man ku ta nun to
lmen mite ku Mà, du lo do i mdà di Dwata i
ta mite ku Mà.
47 Too ti glut i man-gu di gamu, nè i ftoo,
nun nawan landè sen.
48 Do sa i knaan mlé nawa.
49 I dad gutambulyu, kmaan ale mana di
banwe landè to mnè ditù, bay knèan mati
ale.
50 Bay mahal i knaan tufa mdà di langit,
du nè i to kmaan dun, là sa matin.
51 Do sa i knaan tufa mdà di langit, i mlé
nawa. Na nè i to kmaan i knaan ani, mlawil
kel di landè sen. Na yé knaan blégu dunan i
lawehgu du fye mlawil i dad to di klamang
banwe."
52 Na yé gumdàan too minit kasbalew i
dad Dyu, manla, "Dét kibò i to ani mlé di gito
i lawehan du knaanto?"
53 Na man Dyisas di dale, "Too ti glut i
man-gu di gamu, ku là knaanyu i ungad i
dnagit Ngà To, na ku là ninumyu i litèan, là
gamdawat gamu nawa.
54 Bay nè i to kmaan i ungadgu na minum
i litègu, ta nun nawan landè sen, na ntékgu
kenen di fulé du,
55 du i ungadgu too glut knaan, na i litègu
too glut ninum.
56 Na nè i to kmaan i ungadgu na minum
i litègu, mnè kenen di do na lê agu mnè di
kenen.
57 Yé mdek do Mà, dunan gutambul i
nawa, taman, lê nun nawagu mdà di kenen.
Na nè i to kmaan do, nun nawan fagu di do.
58 Yé knaan mdà di langit. Là ti salngadan
di mana knaan i dad gutambulyu di munan
du balù kmaan ale, knèan mati ale. Bay nè i
to kmaan i knaan man-gu ani, mlawil kel di
landè sen."
59 Yé man Dyisas di katdòan di gumnè gal
gustifun i dad Dyu di Kapernaum.

I dad talùan mlé nawa landè sen

60 Na kanto linge dademe dad to gal tdò
Dyisas i manan ayé, manla, "Too blat kas-
tulen ani, na too mlimah dmawat dun."
61 Tadèan gadè na mungag ale gablà di
manan gine, na manan di dale, "Kan? Gam-
fatno nawayu kè i man-gu ani?
62 Kaflingenta dun, ku teenyu agu, i
dnagit Ngà To magket samfulê di gumdàgu,
sana katno i nawayu fa?
63 Lo i Tulus Dwata gamlé nawa, ise ku
gnagan i dad to. I dad tnalù man-gu di
gamu, mdà di Tulus i Dwata, na gamlé lawil.
64 Bay nun dademe di gamu là ftoo." (Yé
man Dyisas du mdà di kagatbùan, ta sanan
gadè ku simto i dad to là ftoo di kenen, na ku
simto i fan makal kenen di fati).
65 Na lê kenen talù, manan, "Yé duen-gu
man di gamu landè to gsalu di do silang ku
kdàan di ku Mà."
66 Taman, dee dad to galan tdò tmagak
kenen, na ta là magin ale di kenen.
67 Na yé duenam man, snalek Dyisas i
sfalò lwe, manan, "Na, gamu? Lêyu agu
tnagak kè?"
68 Na tmimel Simon Piter, manan di ku
Dyisas, "Amu, landè dademe gusalumi ku
là di ge, du ge gumdà i dad tnalù mlé nawa
landè sen.
69 Ta ftoo gami, na ta gadèmi na ge i Mtiu
mdà di Dwata."
70 Na man Dyisas di dale, "Do i malék
gamu dad sfalò lwe, bay knèan i satu di
gamu nun busawan."
71 Yé manan ani Dyudas, satu di dad sfalò
lwe, i ngà Simon Iskariyot, i fan makal ku
Dyisas.

7

Dyisas na i dad flanekan

1 Kafnge ayé, lanngab Dyisas i probinsya
Galili. Ta là mayèan lamngab di Dyudiya du
fanngabal kenen i dad ganlal i dad Dyu du
kayèla fnati.
2 Na ta mdadong nan i kimò dad Dyu Fista
i dad Slung.
3 Na yé duenam man, stulen i dad
flanekan di kenen, manla dun, "Tnagakam
i banwe ani, na salu ge ditù di Dyudiya du
fye teen i dad to galam tdò i dad tnikeng
nimòam.
4 Du ku nun to knayèan dilè i dad to, là
ti bunin i dad nimòan. Na ge, du gaganam
mimò i kdee dad tnikeng ani, fitem i kga-
ganam di klamang banwe."
5 (Yé man dad flanekan du là fa ftoo ale di
kenen).
6 Bay man Dyisas di dale, "Là fa kel i bang
kfitegu i kdatahgu. Bay gamu, balù dét oras
fakayyu nimò i knayèyu.
7 I dad to nfun i banwe ani, là nang
nawala gamu, bay do i knangla du sigigu fite
di dale i ksasè i dad nimòla.
8 Muna gamu gatù nan di fista. Là tayò
agu do gatù du là fa kel i banggu."
9 Di kafngen man ayé, ftagak kenen déé di
Galili di là mlo.

I ksalu Dyisas di Fista i dad Slung

10 Kanto gatù i dad flanekan di fista, yé klo
Dyisas lê salu gatù, na là toon fgadè dun.
11 Bay fanngabal kenen i dad ganlal i dad
Dyu déé di fista, na too ale smalek, manla,
"Ta nè gumnè Dyisas?"
12 Na nun dee dad to déé sutab gablà ku
Dyisas. Yé man dademe, "Fye kenen to," bay
man dademe, "Ise glut ayé, bay lon fan-gaw
i dad to."
13 Bay landè to mlas tmulen i fandaman
gablà ku Dyisas, du likò ale di dad ganlal i
dad Dyu.

14 Na mdadong di kagatngà i fista, salu Dyisas di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, du tamdò.
15 Na too tikeng i dad ganlal i dad Dyu, na manla, “Kan ani ku too gmadè i to ani, na blaam landè skulan?”
16 Na tmimel Dyisas, manan, “Ise ku do gumdà i tdògu, bay yé gumdàan di Dwata, i mdek do.
17 Du nè to mayè mimò knayè i Dwata, gadèan ku nè gumdà dad tdògu, ku mdà di Dwata, ku demen lo mdà di do kto.
18 Du nè to talù mdà di kenen kto, yé kayèan ku dag i dad to kenen. Bay i to mayè ku magdayen i mdek dun, gsalig na là ti tmulenan kéng.
19 Dunan sa, Mosis i mlé gamu i uldin Dwata, bay landè satu di gamu mimen dun. Kan ku nusalyu agu fnati?”
20 Na tmimel i dad to ayé, manla, “Keng ta nun busawam. Simto kè i musal fmati ge?”
21 Na tmimel Dyisas, manan dale, “Lo satu i tnikeng nimògu, bay ta too ti tikeng i kdeeyu.
22 Ta dek Mosis gamu fimò ilè di laweh i dad ngàyu lagi, bay blaam ise kenen i too gumdàan, bay mdà di dad gutambulyu. Taman, galyu fimò ilè di laweh i dad ngàyu, balù di Du Kaftud.
23 Ku fimò gamu ilè di dad ngàyu di Du Kaftud mdà di kimenyu i uldin Mosis, kan ku lanbutyu agu di kafgulêgu i satu to di Du Kaftud?
24 Ta nang gamu mukum mdà di teen i matayu. Yé fye ku glalò di too glut kukum.”
25 Na stulen dademe to déé di Dyérusalém, manla, “Sawe dunan ani i to fanngaballa du knayèla fnati.
26 Bay neyeyu. Ta talù kenen di bleng i dad to, na landè talù balù satu ku kamnang dun. Keng ta gadè dad ganlalto na kenen i Mgalék Dwata?
27 Bay ku ta kel i Mgalék Dwata, landè to gmadè ku nè gumdàan, bay to ani, gadèto i gumdàan.”
28 Na di katdò Dyisas di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, falbongan i talùan, manan, “Ta tooyu agu dilè kè, na ta tooyu gadè ku nè gumdàgu? I ksalugu dini, ise ku mdà di do knayè. I mdek do, too glut kenen, bay là dnilèyu dun.
29 Bay do, dilègu kenen du kenen sa i gumdàgu na kenen i mdek do.”
30 Taman, tilewla kamfè kenen, bay landè gaganla nimò du là fa kel i bangan.
31 Dee dademe to ftoo di kenen, na manla, “Di kakel i Mgalék Dwata, là ti midul i dad tnikeng nimòan di nimò i to ani.”

Fanla fakfè Dyisas

32 Na linge dad Farisi i ksutab i kdee dad to gablà ku Dyisas. Taman, i dad Farisi na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, mdek ale dad sundalu du kanfèla Dyisas.
33 Yé duenam man, man Dyisas di dad to stifun déé, “Ta là mlo i knègu di safédyu du ta fan agu samfulê di mdek do.
34 Na ku ta mdà agu, balù ku fanngabalyu agu, knèan là teenyu agu, du là ti gafat gamu di gusalugu.”
35 Taman, sasalek dad ganlal i dad Dyu, manla, “Nè fan gusalu i to ani kè du manan là teento dun? Keng salu ditù di banwe i dad Grik gumnè i dademe Dyu du lê tamdò di dad to ise Dyu.
36 Du yé sa manan gine, ‘Ku ta mdà agu, balù ku fanngabalyu agu, knèan là teenyu agu, du là gafat gamu di gusalugu.’ Dét i kayèan man ayé?”

Éél mlé nawa

37 Na i gusen du di fista ayé, yé too mabtas du. Na di du ayé, tadag Dyisas, na falbongan i talùan, manan, “Nè to malinum, salu di do na minum.
38 Du ani gsulat di Tnalù Dwata, ‘Mdà di nawa i to ftoo di do, samfut di kenen éél mlé nawa.’ ”
39 (I éél manan ayé dunan i guflingen di Tulus Dwata ta fan gdawat i dad to ftoo di kenen. Bay di du atù, là fa gablé i Tulus Dwata du là fa too gdawat Dyisas i kdatahan).

Masgalel fandam i dad to gablà ku Dyisas

40 Na dee dad to lminge i man Dyisas ayé, manla, “Dunan ani Tugad i Dwata sanfatanto.”
41 Na man dademe, “Ani i Mgalék Dwata.” Bay man dademe, “I Mgalék Dwata, ise ku mdà di Galili,
42 du yé ta gsulat di Tnalù Dwata na i Mgalék Dwata i satu bel Harì Dabid, na yé gusutan di Bétléhém, dunan i lunsud gumnè Dabid di munan.”
43 Taman, sahal fandam i dad to gablà ku Dyisas,
44 na mayè dademe to kamfè kenen, bay landè gaganla nimò.
45 Na samfulê i dad sundalu di dad Farisi na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na snalek i dad ganlal ale, manla, “Kan ku là nebeyu dun dini?”
46 Na tmimel i dad sundalu ayé, manla, “Landè to lmen talù salngad kenen.”
47 Na smalek dad Farisi, manla, “Kan kè? Ta lê gamu mafgaw?
48 Ta nun kè gadèyu to mdà di dad ganlal i dad Dyu, ku demen mdà di dad Farisi ku ftoo di kenen?
49 Landèan, bay lo yé ftoo di kenen i dad to là gmadè i uldin Dwata fagu di ku Mosis, taman, falnayam Dwata ale.”

50 Na déé Nikodimus, i satu Farisi i ta salu
di ku Dyisas di munan. Manan,
51 "Bay di dad uldin Dwata di gito, silang
nukum satu to ku ta lingeto i dad tdòan, na
ku ta teento i dad nimòan."
52 Bay tmimel ale, manla di kenen, "Kan?
Lê ge mdà di Galili kè? Toom bnasa i ta
gsulat di Tnalù Dwata du fye gadèam na
landè tugad i Dwata ku mdà di Galili."

8

I libun lmafà yaanan

1 Na kafnge ayé, kat satu to ta mdà mulê.
Bay Dyisas, salu kenen ditù di Bulul Olib.
2 Kanto mték flafus di tmadol du, sam-
fulê Dyisas di Gumnè Gal Gumangamfù di
Dwata. Na nun dee dad to salu di kenen, na
yé duenam man, ta sudeng du tdòan ale.
3 Na di laman tamdò, ta kel dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis
na i dad Farisi, na nebela di ku Dyisas i satu
libun gumahla di klafàan i yaanan di satu
lagi, na ftadagla di bleng i dad to.
4 Na manla di ku Dyisas, "E Sér, ta
gumahmi i libun ani di satu lagi.
5 Di uldin Dwata fagu di ku Mosis di gito,
manan ndak batu i mimò salngad ani kel di
kfatin. Na dét i ge man?"
6 Manla ayé du limanla ku Dyisas, fye nun
gumdàla tmifù kenen. Bay baling lkatot Dy-
isas, na smulat di tanà, gnamitan i tnalòan.
7 Bay sana ktadagla déé du sigi ale smalek
fa, na yé duenam man, ta lê tadag Dyisas, na
manan di dale, "Nè i to landè salà di gamu,
yé muna mdak dun batu."
8 Na lê kenen lkatot, na smulat di tanà.
9 Na kantola linge i man Dyisas ayé, sginut
ale mdà. Yé muna mdà i dad tua, klo i
dademe. Na ta lo yé tagak déé Dyisas na i
libun ayé.
10 Na ta lê tadag Dyisas na manan di libun
ayé, "E bì, ta nè gumnè i dad to mayè fal-
mayam ge? Ta landè tagak kè?"
11 Na tmimel i libun ayé di ku Dyisas,
manan, "Ta landèan, Sér." Na man Dyisas di
kenen, "Ku yé, balù do, là sa falnayamta ge.
Mulê ge na ta nang ge mimò salà."

Dyisas i Salò mneng di klamang banwe

12 Na lê talù Dyisas di dad to stifun déé,
manan, "Do i Salò mneng di dad to di kla-
mang banwe. Nè i to lmalò di do, là sa
magun di gukmifuhan, bay ta déé di kenen
neng i Salò mlé nawa."
13 Taman, man dad Farisi di ku Dyisas,
"Lom satu tmulen gablà di ktom. Là gablà
fantoo dun."
14 Na tmimel Dyisas, manan di dale, "Balù
ku logu satu i tmulen gablà di ktogu, slame
glut i kdee tulen-gu du gadègu i gumdàgu na
i gusalugu. Bay gamu, là gadèyu i gumdàgu
na i gusalugu.
15 Ku mukum gamu, yé gufdàyu dun di
kfagu i to tanà, bay do, landè nukumgu,
balù simto.
16 Bay ku do i mukum, tadè i kukumgu, du
ise ku logu satu i mukum, bay lwe gami Mà,
i mdek do.
17 Na ta gsulat di uldin ta blé Dwata di
gamu na ku masalngad i tulen lwe to, glut
i tulenla.
18 Tmulen agu gablà di ktogu, na Mà i
mdek do, lê kenen tmulen gablà di do."
19 Taman, too ale smalek, manla, "Nè
gumnè i Màam?" Na tmimel Dyisas, manan,
"Là dilèyu agu, na là lêyu dilè Mà, du ku ta
dilèyu agu, lêyu dilè Mà."
20 Man Dyisas i kdee ani di katdòan di
lam Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata di
gugkah i galla guftatek filak blé di Dwata.
Bay blaam, landè to gamkfè dun du là fa kel
i bangan.

Langit i gumdà Dyisas

21 Na lê man Dyisas di dad Dyu, "Nun
du, mdà agu, na fanngabalyu agu, na mati
gamu di kagsalàyu. Yé duenam man, là gafat
gamu di gusalugu."
22 Yé duenam man, sasalek i dad ganlal i
dad Dyu ayé, manla, "Dét gumtatek i manan
ayé, 'Là gafat gamu di gusalugu?' Kan? Fan
kenen mikat lial kè?"
23 Na man Dyisas di dale, "To tanàyu
gamu, bay do, yé gumdàgu di tah langit. Yé
gumdàyu di banwe ani, bay do, ise.
24 Yé duen-gu man di gamu na mati gamu
di kagsalàyu. Na too gdohò ayé ku là fan-
tooyu na 'Do sa Dunan Do.' "
25 Na toola kenen snalek, manla, "Simto
ge kè?" Na tnimelan ale, manan, "I ta
sanagu tulen di gamu sa di muna.
26 Dee fa kayègu man na nukum di gamu.
Bay too glut i mdek do, na nè i lingegu di
kenen, yé tulen-gu di dad to di tah tanà."
27 Na là glabatla na yé manan di dale i
Màan.
28 Na lê talù Dyisas, manan dale, "Ku ta
nketyu agu, i dnagit Ngà To, yé kloyu gmadè
na 'Do sa Dunan Do,' na lêyu gadè na landè
nimògu di logu satu, na lo yé tulen-gu i tdò
Mà do.
29 Na fikit di do i mdek do. Là ti bayàan
agu di logu satu, du yé nimògu i gamflehew
kenen."
30 Nun dee to lminge i dad manan ta ftoo
di kenen.

I ktoon mlé kagalwà

31 Taman, man Dyisas di dad to ftoo di
kenen, "Ku fkahyu di nawayu i Tnalùgu, na
nimenyu, ta mbaling gamu dad to tdògu.
32 Na gadèyu i kaglut, na i kaglut falwà
gamu di kagfasakyu."

33 Bay manla di kenen, “Dad bel Abraham
gami, na landè lmen fmasak gami. Kan ku
manam galwà gami di kagfasakmi?”
34 Na tmimel Dyisas, manan di dale, “Too
ti glut i man-gu di gamu, nè to gamsalà,
fasak i salà.
35 I fasak, là ti glaman di familya, bay i
ngà, glam kenen kel di landè sen.
36 Yé duen-gu man ku yé mlé gamu ka-
galwà Ngà i Dwata, too ti glut galwà gamu.
37 Gadègu na gamu i dad bel Abraham,
bay knèan tooyu agu kayè fnati du là mnab
i Tnalùgu di gamu.
38 Yé man-gu i fite Mà do, bay yé nimòyu
gamu, i man màyu gamu.”
39 Na manla di ku Dyisas, “Abraham sa i
gutambulmi.” Bay man Dyisas di dale, “Ku
glut gamu dad bel Abraham, ta lalòyu moon
i dad nimòan.
40 Yé logu nimò tulen-gu gamu i kaglut
mdà di Dwata, bay blaam kayèyu agu fnati.
Bay ise yé sa i nimò Abraham kenen.
41 Yé duenam man, salngad nimòyu
màyu.” Na manla di kenen, “Ise gami ngà
magu dungan, bay lo satu i Màmi, dunan
Dwata.”
42 Bay man Dyisas di dale, “Ku glut, na
Dwata Màyu, ta kanbongyu agu nawa du
salu agu dini mdà di Dwata. I ksalugu dini,
ise do knayè, bay dekan agu.
43 Dét i duenyu là galmabat i tdògu? Yé
duenan du là flinge gamu di man-gu.
44 Du dad ngà gamu i màyu Satanas, na
yé galyu nimen i sasè knayè màyu. Mdà
di kagatbùan, sigi kenen manò, na là lme-
nan msen i kaglutan du landè sa kaglut
déé di kenen. Ku tmulen kéng, lon lalò i
kenen kagkah du sigi tmulen kéng, du kenen
gutambul i kdee kéng.
45 Bay do, yé tulenta gamu i kaglutan, na
yé duenam man, là fantooyu agu.
46 Nun di gamu kè lmen mite do gamsalà?
Ku yé man-gu i kaglutan, kan ku là ftoo
gamu di do?
47 I ngà Dwata, flinge di Tnalù Dwata.
Bay gamu, ise gamu dad ngà Dwata, na yé
duenyu là flinge.”

Dyisas na Abraham

48 Na lê tmimel i dad Dyu, manla, “Là kè
glut i manmi na yé gumdàam di Samarya, na
nun busawam?”
49 Na tmimel Dyisas, manan, “Landè bu-
sawgu do. Di kaglutan, galgu nafè Mà, bay
balingyu agu too fyà.
50 Ise ku yé fanngabalgu i kdayen i dad
to. Bay yé knayè i Dwata ku dnayen i dad
to agu, na kenen sa i mukum.
51 Na too ti glut i man-gu di gamu. Nè i to
toon fkah di nawan i Tnalùgu, là matin.”
52 Bay man i dad Dyu di kenen, “Ani ta too
mbateng di gami na nun busawam. Ta mati
Abraham na i dad tugad i Dwata di munan,
bay knèan, balingam man, ‘Nè i to toon fkah
di nawan i Tnalùgu, là matin.’
53 Kan? Mdatah ge di ku Abraham, i
gutambulmi? Ta mati kenen na i dad tugad
Dwata. Di fandamam, simto ge kè?”
54 Na man Dyisas di dale, “Ku do dmayen i
ktogu, landè btasan. Bay yé dmayen do Mà,
i manyu Dwatayu.
55 Là ti dilèyu kenen, bay do, dilègu. Ku
yé man-gu là dilègu dun, ta tmulen agu
kéng gambet gamu. Bay di kaglutan, dilègu
kenen, na nimen-gu Tnalùan.
56 I gutambulyu Abraham, lehew kenen
mite i du ksalugu dini. Na di kiten dun, too
kenen lehew.”
57 Na man i dad Dyu di kenen, “Là fa gafat
ge lime falò fali, na yé manam ta teenam
Abraham?”
58 Na man Dyisas di dale, “Too ti glut i
man-gu di gamu, di là fa sut Abraham ta
sana Do sa i Dunan Do.”
59 Yé duenam man, mulut ale batu du
ndakla kenen. Bay salbuni Dyisas, na tna-
gakan i Gumnè Gumangamfù di Dwata.

9

I kafgulê Dyisas i lagi butè

1 Na di lam Dyisas magu, nun teenan satu
lagi butè mdà di ksutan.
2 Na smalek i dad to gal tdò Dyisas, manla,
“E Sér, dét duen i to ani sut butè? Simto
gamsalà, kenen ku dad tuan?”
3 Na tmimel Dyisas, manan, “Ise ku yé
duenan sut butè ku mdà di salàan ku demen
mdà di salà i dad tuan. Bay yé duenan du fye
teen i kaltulus Dwata fagu di kenen.
4 Di tlabo mdu, tooto nimò i fimò mdek do,
du ku ta kel i kifuh, ta landè kibòto mimò.
5 Di lamgu dini di tah tanà, do i Salò
mneng di klamang banwe.”
6 Na kafnge Dyisas man ayé, dmulà kenen
di tanà, na sanboolan tanà i dulàan mimò
fitak, na lunalan di mata i to butè ayé.
7 Na dekan i butè, manan, “Mdà ge, na
flauf ge di Lanaw Silom.” (Yé gumtatek
Silom, “Mdek.”) Na ta mdà i to ayé, na flauf.
Na di kulêan, ta mite kenen.
8 Mdà i dademen saldan na i dad to gal
mite dun mni di laman là fa mite, kantola
teen kenen, manla, “Ise ani to gal sudeng na
mni?”
9 Na man dademe, “Hee, dunan sa ayé.”
Bay man dademe, “Ise kenen, bay lo salngad
bawehla.” Bay man i to ayé, “Dunan, do sa.”
10 Taman, snalekla kenen, manla, “Dét i
duenam ta mite?”
11 Na tmimel kenen, manan, “Satu lagi,
yé dagitan Dyisas, mimò kenen fitak, na
lunalan di matagu, na dekan agu flauf di
Silom. Na kantogu flauf, ta mite agu.”

12 Na lêla kenen snalek, manla, “Ta nè gumnè i to manam ayé?” Na manan di dale, “Wanta. Ta là gadègu dun.”

I ksalek i dad Farisi gablà di kgulê i to butè

13 Kafnge ayé, nebela i to ayé salu di dad Farisi.
14 Na yé du Dyisas mimò i fitak du fangulêan i to butè dunan i Du Kaftud i dad Dyu.
15 Taman, lê smalek i dad Farisi i gumdàan mite, na manan di dale, “Lnunalan fitak i matagu, na flauf agu, na ani ta mite agu.”
16 Na yé man i dademe dad Farisi déé, “Ise mdà di Dwata i lagi ayé, du là nimenan i uldin Dwata gablà di Du Kaftud.” Bay yé man dademe, “Dét kgagan i to gamsalà mimò tnikeng salngad ani?” Na là salngad fandam i dad Farisi gablà ku Dyisas.
17 Na kafnge ayé, lêla snalek i to ayé, manla, “Dét i gmanam gablà di kenen du ta manam sa kenen famgulê i matam?” Na tmimel kenen, manan, “Kenen sa satu tugad i Dwata.”
18 Bay là ftoo dad ganlal i dad Dyu ku i to ayé tagnè butè, bay ani ta mite, silang ta fngéla i dad tuan.
19 Na snalekla i dad tuan, manla, “Ani kè i ngàyu, i manyu tagnè butè mdà di ksutan? Kan ani ku ta mite?”
20 Na tmimel dad tuan, manla, “Glut ngàmi kenen, na glut sut butè,
21 bay i gumdàan mite, là gadèmi dun. Na là gadèmi ku simto i famgulê dun. Fye ku kenen i snalekyu du ta bong kenen, na fulung tmimel gablà di kton.”
22 Yé duen i dad tuan tmimel gambet ayé du likò ale di dad ganlal i dad Dyu du ta sansatula i nawala di kmanla dun, na ku nè i to man dun na Dyisas i Mgalék Dwata, ta là dnilèla dun mimbro di gumnè gustifun i dad Dyu.
23 Na yé duen i dad tuan man dun gine, “Ta bong kenen. Fye ku kenen i snalekyu.”
24 Na yé duenam man, ta lêla tlo i to ayé, manla dun, “Tulenam i kaglutan di kanfe Dwata, du gadèmi i to ayé lo satu to gamsalà.”
25 Na tmimel i to ayé, manan, “Là gadègu ku gamsalà kenen ku demen là. Lo yé gadègu, di munan butè agu, bay ani ta mite agu.”
26 Na lêla kenen snalek, manla, “Dét i nimòan di ge? Dét i kibòan mukà matam?”
27 Na tmimel kenen, manan di dale, “Ta tulenta gamu sa, bay là flinge gamu. Dét duenyu lê mayè flinge? Kan? Mayè gamu mgimò dad tdòan?”
28 Na mdà di kalbutla, ta nadoyla kenen, manla, “Ge i satu tdòan, bay gami i dad tdò Mosis.
29 Gadèmi ta talù Dwata di ku Mosis, bay i to ayé, balù i gumdàan, là gadèmi dun.”
30 Na tmimel i to ayé, manan, “Too tnikeng ani sa, du là gadèyu i gumdàan, bay ta nukàan i matagu.
31 Na gadèto i Dwata, là falningen i dad to gamsalà, bay lo yé falningen i dad to mafè kenen, na lmalò di knayèan.
32 Mdà di kagatbù i banwe, landè lmento linge ku nun gmagan mukà mata i to sut butè.
33 Landè gnagan i to ani nimò, ku là mdàan di Dwata.”
34 Na manla di kenen, “Tagnè ge too gamsalà mdà di ksutam, na là gtenan ku ge tamdò gami.” Na ta falwàla kenen mdà di gumnè gustifun i dad Dyu.
35 Na ta linge Dyisas na ta falwàla i to ayé mdà di gumnè gustifun i dad Dyu. Na kanton teen kenen, ta snalekan, manan dun, “Fantoom kè i Ngà To?”
36 Na tmimel kenen, manan, “Sér, tulenam do ku simto kenen du fye ftoo agu di kenen.”
37 Na man Dyisas di kenen, “Ta teenam sa Ngà To, du dunan i demem stulen ani.”
38 Na manan di ku Dyisas, “Fantoota ge, Amu,” na mangamfù kenen di kanfe Dyisas.
39 Na man Dyisas, “Salu agu dini di tah tanà du mukum. Nè i to là mite, tnabenggu kenen fye mite. Bay nè i to man nawan ta mite, bnutègu.”
40 Na nun dademe Farisi magin di to ayé, na kantola linge i man Dyisas ayé, ta manla di kenen, “Kan? Lê gami butè?”
41 Na man Dyisas di dale, “Ku too glut butè gamu, landè moon salàyu. Bay du manyu mite gamu, taman sana knun salàyu.

10

I fléd gablà di to mifat dad bilibili

1 “Too ti glut i man-gu di gamu, nè to là magu di bà takab i kukub dad bilibili, bay baling mkef, i to ani tmaku na tulisan.
2 Bay i to fusuk di bà takab i kukub dad bilibili, kenen mifat dale.
3 Na mdà i to mantay takab, nukàan du fafusukan i to mifat dad bilibili. Na falninge dad bilibili i talùan, na tlon dagit i kat satu bilibilin, na nalakan ale lamwà.
4 Na di kalakan dale lamwà, mnè kenen tukè munala, na tmadol dad bilibili ani di kenen, du ta dilèla sa i talùan.
5 Bay là ti tmadol dad bilibili ani di mahal to, bay baling ale milah du là dilèla i talùan.”
6 Yé fléd tulen Dyisas di dad to, bay knèan là glabatla i gumtatekan.
7 Taman, ta lê talù Dyisas di dale, manan, “Too ti glut i man-gu di gamu, na do sa bà takab kukub i dad bilibili.

8 I kdee dad muna di do salu dini, dad
tmaku na tulisan. Taman, là falninge dad
bilibili i talùla.
9 Do sa bà takab du nè to fusuk fagu di
do, galwà di dad salàan. Fusuk kenen, na
lamwà di kukub du fye mite gumateban.
10 Yé duen i to tmaku salu dini du tmaku,
na fmati, na falmo. Bay do, salu agu dini du
fye gamdawat dad to i nawa too fnò.
11 Do i fye mifat dad bilibili du i fye mifat,
gatlagad mlé i kton di fati du mdà di dad
bilibili.
12 I to snukéy mifat dad bilibili na ise
kenen mfun dale, di kiten i tuyun salu di
dad bilibili, milah na tnagakan ale. Taman,
nakét i tuyun ale, na sanbalétan ale.
13 Yé duenan milah du lo kenen snukéy, na
là mabtas i dad bilibili di kenen.
14-15 Do i fye mifat dad bilibili. Ku nè
kasdilèmi Mà, salngad ayé kasdilèmi dad
bilibiligu, na gatlagad agu mlé i ktogu di fati
du mdà di dale.
16 Lê nun fa dademe bilibiligu, là fa dini
ale di lam kukub ani. Yé duenam man,
toogu ale lê nebe dini du nifatgu ale. Na
flinge ale di talùgu, na mgimò ale lo satu
lumbuk, di lo satu mifat dale.
17 Na bong nawa Mà do, du gatlagad agu
mlé i ktogu di fati du fye lêgu gdawat sam-
fulê.
18 Landè to gmagan fmati do, bay tadègu
tan-gaad mlé i ktogu di fati. Nun kdatahgu
mlé dun, na lê nun kdatahgu mawì dun, du
ani i dek Mà do."
19 Kanto linge dad Dyu i man Dyisas ayé,
ta lê sahal i fandamla.
20 Dee di dale i man dun, "Nun busawan,
na ta book. Kan ku flinge gamu di kenen?"
21 Bay yé man dademe, "I to nun busaw,
ise gambet ayé i talùan. Na landè kibò i
busaw famgulè i dad butè."

I là kaftoo dad Dyu di ku Dyisas

22 Nun satu fista dnagit Kaftiu i
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata di
Dyérusalém, na gaslà di dangan i katno.
23 Na salu Dyisas di gumnè ayé, na lmalan
magu di Balkun Solomon déé.
24 Na salnibut dad Dyu Dyisas, na manla
di kenen, "Kilen kè ktulenam gami i kaglu-
tan? Ku ge i Mgalék Dwata, fbatengam di
gami."
25 Na tmimel Dyisas, manan, "Ta tulen-gu
sa di gamu, bay knèan là ftoo gamu di do. I
dad nimògu di dagit Mà, yé tmulen gablà di
do.
26 Bay là sa ftoo gamu du ise gamu dad
bilibiligu,
27 du i dad bilibiligu, falningela i talùgu,
na dilègu ale, na tmadol ale di do.
28 Na banlégu ale nawa landè sen, na là
ti malmo ale, na landè gamlad dale mdà di
lam falelgu.
29 Mà i mlé dale di do, na too kenen
mdatah di kdee, na landè gamlad dale mdà
di lam falelan.
30 Mà na do, lo satu."
31 Taman, lê mulut dad Dyu batu du dakla
ku Dyisas.
32 Bay man Dyisas di dale, "Ta dee fitegu
di gamu i dad fye nimò ta dek Mà do. Nè kè
di dad nimò ani gumdàyu mdak do batu?"
33 Na tmimel dad Dyu ayé, manla di ke-
nen, "Ise ku dad fye nimòam i duenmi mdak
ge. Bay yé salàam nladam i kdatah Dwata,
du lo ge to, na fasalngadam i ktom di ke-
nen."
34 Bay tmimel Dyisas, manan, "Ta fsulat
Dwata fagu di satu tugadan, manan, 'Gamu
i dad dwata.'
35 Gadèto na là gsalà i Tnalù Dwata. Ku yé
katlon dad to gumlén i Tnalùan dad dwata,
36 na kan ku manyu gablà di do i Mgalék
Mà na i dekan dini di tah tanà, na nladgu
kdatah i Dwata di logu kman dun do Ngà
Dwata?
37 Taman, nang gamu ftoo di do ku làgu
nimò i dad nimò Mà.
38 Kabay ku ta nimògu i kdee ayé, fan-
tooyu i dad nimògu fye gadèyu na Mà mnè
di do, na do, mnè agu di ku Mà."
39 Na lêla kanfè moon Dyisas, bay lamwà
kenen di blengla.
40 Na ta lê mdà Dyisas mifal di Dyordan,
dunan i gumunyag Dyan di muna, na mnè
kenen ditù di là mlo.
41 Na nun dee dad to salu di kenen, na
manla, "Landè tnikeng nimò Dyan di mu-
nan, kabay i kdee tulenan gablà di to ani,
slame glut."
42 Na too dee dad to ditù ftoo di ku Dyisas.

11

I kfati Lasarus

1 Na nun to fandas, yé dagitan Lasarus
mdà di Bétani, i lunsud Marta na Méri, i
flanekan.
2 Dunan ani i Méri mkok fye bun di blì
Dyisas, na nifun wakan. Na kenen sa i libun
Lasarus.
3 Taman, ta febe Méri na Marta i tulen ani
di ku Dyisas, "Fandas i flanekam toom deme
sakdo."
4 Na kanto linge Dyisas ayé, manan, "Ise
yé gukel i fdas ani ku fati, bay yé gukelan ani
du fye magdayen i Dwata, na lê magdayen
Ngà i Dwata fagu dini."
5 Kando Dyisas Marta na Méri na Lasarus.
6 Kanton linge fandas Lasarus, funan bal-
ing fanak déé lwe butang klon gatù di dale.

7 Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to
galan tdò, “Samfulê ato di Dyudiya.”
8 Bay man dad to galan tdò di kenen, “Sér,
falami ani kayè i dad Dyu mdak ge batu. Na
kan ku kayèam samfulê ditù?”
9 Na tmimel Dyisas, manan, “Yé sa galyu
man sfalò lwe oras di sdu? Taman, i to magu
di mdu, là ti gsungkulan* du malwa sa.
10 Bay ku kifuh i kagun, gsungkul du kmi-
fuh sa.”
11 Yé man Dyisas, kafnge ayé lêan man, “Ta
kudang i flanekto, Lasarus, bay gatù agu du
fye nukatgu kenen.”
12 Na tmimel dad to galan tdò, manla,
“Amu, ku lon kudang, mgulê kenen.”
13 Bay yé knayèan fgadè na ta mati
Lasarus, na man nawala ku lo btal
kakudang i man Dyisas.
14 Na yé duenam man, ta fbateng Dyisas
di dale, manan, “Ta mati nan Lasarus.
15 Du mdà di gamu, lehew agu du là
gumahgu kenen mto du fagu dini fye ftoo
gamu. Mdà ato nan gatù di kenen.”
16 Na talù Tomas, i dnagitla Sfangê,
manan di dademen to gal tdò Dyisas, “Mdà
ato nan gatù fye magin ato mati di Amuto.”

Stulen Dyisas na Marta

17 Kanto kel ale Dyisas di Bétani, ta gadè
Dyisas na ta sana fat butang Lasarus ditù di
lam lbang.
18 Mdadong Bétani di Dyérusalém, nun tlu
kilumitru kè i kawagan.
19 Na nun dee dad Dyu lmauy dale Marta
na Méri du lnalala ale du mdà di kfati i
lagila.
20 Na kanto linge Marta na ta fan kel Dy-
isas, ta gasil kenen lamwà du snitongan, bay
fanak Méri di lam i gumnè.
21 Na man Marta di ku Dyisas, “E Amu, ku
lo ge dini di kafdas i lagigu, là ti matin moon.
22 Bay gadègu, balù ani, ku dét fnim di
Dwata, blén di ge.”
23 Na man Dyisas di kenen, “Lê mték sa i
lagim.”
24 Na man Marta di kenen, “Gadègu na
mték kenen di fulé du.”
25 Bay man Dyisas di ku Marta, “Do i
gumdà i kték, na i lawil. Nè i to ftoo di do,
balù mati kenen, lê man mték.
26 Na nè i to mto na ftoo di do, nun nawan
landè sen. Fantoom kè i man-gu ani?”
27 Na tmimel Marta, manan di kenen,
“Hee Amu, ftoo agu na ge i Mgalék Dwata,
i Ngàan salu dini di tah tanà.”

Mngel Dyisas

28 Na kafnge Marta man dun ayé, ta mdà
kenen, na tlon Méri di lo dale, na manan di
kenen, “Ta dini Sér, na fanngabalan ge.”
29 Di kaklinge Méri, ta tadag, na sagwê
lamwà du snitongan Dyisas.
30 Là fa gafat Dyisas di lunsud, bay sana
kdéén di gusmitong Marta dun.
31 Na i dad Dyu lmala dale Méri, teenla i
ktadag Méri na i kalwàan smitong ku Dyisas,
na ta magin ale di kenen du yé man nawala
ku lê kenen samfulê di lbang i lagin na
mngel ditù.
32 Na kanto kel Méri di ku Dyisas, di kiten
dun, ta lkuad di saféd blì Dyisas, na manan,
“E Amu, ku lo ge dini di kafdas i lagigu, là
matin moon.”
33 Na mngel Méri na i dad Dyu magin di
kenen. Na kanto teen Dyisas ayé, matdel
nawan na too kenen mlidù.
34 Na smalek Dyisas, manan, “Nè gulam-
bangyu dun?” Klola man, “Flal ge, Amu.
Neyem.”
35 Na mngel Dyisas.
36 Na kanto teen dad Dyu i kngelan,
manla, “Neyeyu, too bong nawan ku
Lasarus.”
37 Bay talù i dademe, manla, “Kenen sa i
famgulê i to butè. Là kè gaganan nsang i
kfati Lasarus?”

I kték Dyisas ku Lasarus

38 Ta lê matdel nawa Dyisas, na ta gatù di
ilib gulambangla ku Lasarus. Yé sangla di
bà ilib ayé bong batu.
39 Na man Dyisas di dale, “Kahyu i batu
ayé.” Na tmimel Marta, i libun i mati ayé,
manan, “Amu, ta fat butang i kalbangmi
kenen. Ta balok nan.”
40 Bay man Dyisas di kenen, “Ta manta ge
sa ku ftoo ge, ta kitem i kaltulus Dwata.”
41 Yé duenam man, ta kahla i batu, klo
Dyisas lngalà, manan, “Mà, fasalamat agu di
ge du ta falningem agu.
42 Na gadègu galam agu falninge, bay yé
duen-gu man ani du mdà di dad to tadag
dini, fye ftoo ale na ge i mdek do.”
43 Na kafngen man ayé, ta falbongan
talùan, manan, “E Lasarus, lamwà ge.”
44 Na ta lamwà Lasarus di lbang,
maglabéd dad falnas i dad blìan na sigalan,
na lê man i masala labéd di bawehan.
Taman, man Dyisas di dale, “Nbelyu kenen
na faguyu.”

I fandamla fmati ku Dyisas
(Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Luk 22:1-2)

45 Na dee dad Dyu lmauy dale Méri, kan-
tola teen i nimò Dyisas, ftoo ale di kenen.
46 Bay i dademe, salu ale di dad Farisi, na
tulenla dale i dad nimò Dyisas.
47 Na yé duenam man, stifun dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu na i dad Farisi magin di
dad mdatah mukum, na stulen ale, manla,
“Dét i fye nimòto dé? Ta dee tnikeng nimò i
to ayé.

* **11:9** 11:9 Ku demen gsingkul.

48 Ku bayàto kenen, ftoo di kenen i kdee
dad to, na salu dini dad ganlal di Roma, na
lanbàla i Gumnè Gumangamfùto di Dwata,
na falmola i banweto.”
49 Yé ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu
di fali atù Kayafas. Lê kenen talù, manan,
“Too landè gnadèyu.
50 Là gadèyu dun kè mas gamfye di gamu
ku lo satu mati di kdee to tah di malmo i
kdee.”
51 I manan ani ise ku mdà di kenen knayè,
bay du kenen ulu i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu di fali atù, ta falan fgadè na ta fan
mati Dyisas di dad Dyu.
52 Na ise ku mati Dyisas lo di dad Dyu,
bay yé duenan mati du fye santifunan na
sansatun i kdee dad ngà i Dwata ta sbalét.
53 Na mdà di du atù, mngabal kfagu i dad
ganlal i dad Dyu fmati ku Dyisas.
54 Na yé duen Dyisas ta là magu di gumite
i dee dad Dyu dun, bay baling salu di syudad
dnagit Ifraim mdadong di banwe landè to
mnè ditù. Na déé gufanakan magin i dad to
galan tdò.
55 Na ta là mlo nan i Fista Du Kaglius, na
nun dee dad to mdà di dademe banwe salu
di Dyérusalém du fye nimenla i uldin Dwata
di dad Dyu gablà di klanebla i ktola di là ale
fa mangamfù di Dwata.
56 Na toola fanngabal Dyisas, na sasalek
ale di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata,
manla, “Dét fandamyu gamu? Là ti salun
dini di fista, man?”
57 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i
dad Farisi, yé fgadèla di dad to, ku nè to mite
i gufanak Dyisas, tulenan du kanfèla.

12

Nkok Méri fangbun i blì Dyisas
(Matyu 26:6-13; Mark 14:3-9)

1 Nam butang gdè klon kel i Fista Du
Kaglius, salu Dyisas ditù di Bétani, i banwe
Lasarus, i to ta ntékan di fati.
2 Fatlagad ale dun knaan. Marta i malel,
na magin Lasarus ku Dyisas kmaan.
3 Na mwè Méri tngà kilu i too mabtas
fangbun, na kokan di blì Dyisas, na yé ifun
dun wakan. Na lngab i gumnè ayé i kafye
bunan.
4 Na talù Dyudas Iskariyot, satu di dad to
gal tdò Dyisas, i to fan makal kenen,
5 manan, “Kan ku là baling fabli i fangbun
ani, na blé i wèan di dad to landè knun. Yé
btasan fan salngad di sukéy i satu to di sfalin
talbahò.”
6 Ise ku yé duen Dyudas man ayé ku kan-
don i dad to landè knun, bay du to tmaku
kenen, na kenen sa i magot i filak ale Dyisas,
na galan nwè i dademen.
7 Taman, man Dyisas, “Bayàyu kenen du
tagàan ani di du i kalbangla do,
8 du kloyu to site dad to landè knun, bay
do, là mlogu di safédyu.”

I kayèla fmati ku Lasarus

9 Na dee dad Dyu, kantola linge na ditù
Dyisas di Bétani, ta gatù ale. Na ise ku lo Dy-
isas i duenla gatù, bay kayèla neye Lasarus,
i to ta ntékan mdà di fati.
10 Yé duenam man, i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu, lêla santulen i kibò fmati ku
Lasarus,
11 du mdà di kenen, ta dee Dyu tmagak i
dad ganlalla, na baling ale ftoo ku Dyisas.

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Luk 19:28-40)

12 Na di tmadol du, dee dad to ta salu di
Fista Du Kaglius di Dyérusalém, lingela ta fan
kel Dyisas déé.
13 Na mwè ale dad taglang, klola smitong
kenen, na mkit ale, manla, “Magdayen i
Dwata. Banlé Dwata kafye i To salu dini di
dagit i Amu, i Harì di Israél.”
14 Na yé snakay Dyisas ngà dongki.
Taman, gdohò i ta fala fsulat Dwata di
munan, manan,
15 “E syudad Sayun*, nang ge likò. Neyem
du ani i Harìam smakay ngà dongki.”
16 Di du atù, fa là glabat i dad to gal tdò
Dyisas ani, bay kanto mték na magket di
langit, ta gafaldamla i ta sulat dad tugad i
Dwata na ani kadì nimòla di kenen.
17 Na i dad to ta magin ku Dyisas di ktékan ku
Lasarus mdà di lbang, ta tulenla i ta mgimò
ku Lasarus.
18 Na ani duen i dee dad to smitong ku
Dyisas di dun kel di Dyérusalém du lingela ta
nimòan i bong tnikeng ayé.
19 Taman, ta stulen dad Farisi, manla,
“Neyeyu. Ta landè mgimòto, du ta magin di
kenen i kdee.”

I kafngabal dademe Grik ku Dyisas

20 Na lê nun dee dad Grik magin di fista di
Dyérusalém du mangamfù ale di Dwata.
21 Na salu ale di ku Filip, manla dun, “E
Sér, kayèmi teen Dyisas.” (Ditù gumdà Filip
di Bétsayda glam di Galili).
22 Na mdà Filip, tulenan ku Andru, na lwe
ale salu ku Dyisas du fgadèla di kenen.
23 Na tnimel Dyisas ale, manan, “Ta kel i
bang too kagdayen i Ngà To.
24 Too ti glut i man-gu di gamu, silang
mbel i salbatù bnê ku lbang di tanà na mati.
25 Ku simto kambong nawa i lawilan,
knèan ta baling lanah, bay ku simto là
kmabas i lawilan dini di tah tanà, gamfun
nawa landè sen.

* **12:15** 12:15 Dunan Dyérusalém.

26 Nè to mayè fafasak di do, là fakay ku
làan tmadol di do, du fye balù ku nè agu, déé
kenen di safédgu. Na nè to fafasak di do, dag
Mà kenen."

Fala fgadè Dyisas i kfatin

27 Na ta lê man Dyisas, "Too mlidù i
nawagu. Dét i fye man-gu? Fnigu di ku
Mà du fye falwàan agu di kaflayam ani? Là
fakay, du yé duen-gu salu dini di tah tanà du
nagugu i kaflayam ani."
28 Na man Dyisas, "Mà, nimòam i gumag-
dayen i dagitam." Na nun talù mdà di langit,
manan, "Ta dnayen-gu sa i dagitgu, na ani,
lêgu man dnayen."
29 Na linge i dad to tadag déé i talù ayé,
na ta manla, "Ta lmugung," bay i dademe,
manla, "Nun kasaligan stulen di kenen."
30 Bay man Dyisas di dale, "Ise ku do i
duenan talù ayé, bay gamu, fye lingeyu i
manan.
31 Ta kel nan i du kukum i klamang
banwe. Satanas magot i banwe ani, bay bat
ditù di lwà.
32 Na do, ku ta nketla agu fdatah, nebegu
di do i kdee sahal lumbuk to."
33 Yé duenan man ayé du guflingenan i
kfatin di krus.
34 Bay tmimel i dad to, manla, "Yé lingemi
mdà di uldin Dwata na i Mgalék Dwata nun
nawan landè sen. Na kan ku manam na
nket fdatah i Ngà To? Simto kè i Ngà To
manam ayé?"
35 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan
di dale, "Ta là mlo knè i Salò di safédyu. Yé
duenam man, di laman magin di gamu i
Salò, fadlug gamu magu di knengan fye là
gnumah gamu i kifuh, du nè i magu di kifuh,
là gadèan i gusalun.
36 Taman, fantooyu i Salò di laman mnè di
safédyu du fye mgimò gamu dad ton."

I dad to là ftoo di ku Dyisas

Kafnge Dyisas man ayé, mdà kenen sal-
buni.
37 Na balù ku ta dee dad tnikeng nimò
Dyisas di kanfe i dad to, knèan là ftoo ale di
kenen,
38 du fye gdohò i man Isaya, satu tugad i
Dwata di munan,
"E Amu, simto ta ftoo di ktulenmi i Tnalùam?
Simto i ta gufitem i kaltulusam."
39 Na salngad di ta tulen Isaya, là ti gaftoo
ale, du manan,
40 "Ta bnutè Dwata i matala tà ale mite, na
ta snafangan i fandamla tà ale galma-
bat du fye là gsalu ale di do fye fan-
gulêgu ale."
41 Yé duen Isaya man ayé du ta teenan i
kdatah Dyisas, na yé tulenan.
42 Bay balù ayé, knèan nun dee ganlal i
dad Dyu ta ftoo di ku Dyisas, bay mdà di
klikòla di dad Farisi, là tulenla dun tàla ale
fnang fusuk di gumnè gal gustifun i dad
Dyu,
43 du yé kayèla i kdag i dad to, ise ku i kdag
Dwata.

I tnalù Dyisas mukum dad to

44 Na fan-gal Dyisas i talùan, manan, "Nè
to ftoo di do, ise ku lo do i fantoon, bay lêan
fantoo i mdek do.
45 Nè to mite do, lêan teen i mdek do.
46 Do sa i Salò salu dini di tah tanà du fye i
to ftoo di do, ta là mnèan di gukmifuhan.
47 Na nè to lminge i Tnalùgu na là nime-
nan, là falnayamgu dun, du ise ku yé duen-
gu salu dini ku falnayamgu i dad to, bay du
falwàgu ale.
48 Bay nè to kmagol di do, na là dnawatan
i Tnalùgu, nun sa falmayam dun, du i talù ta
man-gu, yé falmayam dun di fulé du.
49 Na ise ku mdà di do i tulen-gu, bay Mà i
mdek do, du kenen mlé di do i kdee man-gu
na i kdee tdògu.
50 Na gadègu na i dad talùgu i gumdà nawa
landè sen. Mdà ayé, nè i flau Mà do, yé logu
man."

13

I kalob Dyisas i blì i dad to galan tdò

1 Lo sbutang gdè klo kel Fista Du Kaglius,
na ta gadè Dyisas na ta fan kel i bangan
tmagak i banwe ani du salu ditù di ku Mà.
Too bong nawan i dad ton di tah tanà. Kan-
bongan ale nawa kel di gusenan.
2 Na kmaan Dyisas magin di dad to galan
tdò. Bay ta fkah Satanas di nawa Dyudas, i
ngà Simon Iskariyot, i ayè makal ku Dyisas.
3 Ta gadè Dyisas ta blé Màan di kenen
i kdee kdatah. Na lêan gadè na Dwata i
gumdàan na i gusamfulêam.
4 Na tadag Dyisas na nlusan i lafin saulan,
na mwè twalya du daféngan.
5 Klon mkok éél di falanggana, na naloban
blì i dad to galan tdò, na yé ifun dun i twalya
daféngan.
6 Na kanton kel di ku Simon Piter, ta man
Piter di kenen, "E Amu, ge kè malob i blìgu?"
7 Na tmimel Dyisas, manan di kenen, "Là
fa glabatam i nimògu, bay là mlon mdà ani,
glabatam."
8 Na man Piter, "Là ti mayè agu ku
nalobam i blìgu." Bay tmimel Dyisas, manan
di kenen, "Ku là nalobgu i blìam, ta ise ge to
nfun-gu."
9 Taman, man Piter, "Amu, ku gambet ayé,
nang lo blìgu i nalobam, bay lê man sigalgu
na i ulugu."
10 Bay tmimel Dyisas fagu di fléd, manan,
"Nè to ta fnge dyoh, lo yé naloban dunan
i blìan, du ta mlaneb kenen. Na ta mlaneb
gamu, bay ise ku kdeeyu."

11 Yé duen Dyisas man, “Ise ku kdeeyu,”
du gadèan na nun satu di dale i makal ke-
nen.
12 Taman, kafngen malob dad blìla, ta
lsakan i lafin saulan, na lê samfulê di gusu-
dengan. Na manan di dale, “Glabatyu kè i
nimògu di gamu gine?
13 Yé katloyu do, ‘Sér’ na ‘Amu,’ na too sa i
manyu du do sa i dunan.
14 Na do, i Amuyu na i Séryu, ta fdanàgu
i ktogu du nalobgu dad blìyu gine. Na yé
duenam man, fye ku too gamu salob blì.
15 Ta fitegu di gamu i nimògu du fye gan-
betyu.
16 Too ti glut i man-gu di gamu. Là ti
mdatah i fasak di amun, na là mdatah i to
dek di to mdek kenen.
17 Du ta glabatyu i tdògu di gamu ani,
lehew gamu ku nimòyu.
18 “Bay ise ku kdeeyu i man-gu ani, du ta
gadègu ku dét mnè di fandamyu, gamu i dad
mgalékgu. Bay là fakay ku là gdohò i gman
di Tnalù Dwata gablà di to makal do, du ani
manan, ‘I to song do kmaan, kenen mnang
do nawa.’
19 Falagu fgadè di gamu i fan mkel du fye
ku ta gdohò, fantooyu na Do sa i Dunan Do.
20 Too ti glut i man-gu di gamu. Nè to
dmawat balù simto i dekgu, ta dnawatan
agu. Na nè to dmawat do, ta dnawatan i
mdek do.”

Fala fgadè Dyisas i to makal kenen
(Matyu 26:20-25; Mark 14:17-21; Luk 22:21-23)

21 Kafnge Dyisas man ayé, ta mlidù i
nawan, na manan di dad to galan tdò, “Too
ti glut i man-gu di gamu. Nun satu di gamu
makal do.”
22 Na kanton man ayé, seye ale du makto
nawala ku simto di dale i manan ayé.
23 Na satu di dale, i to too kanbong nawa
Dyisas, fihil di ku Dyisas.
24 Na knatuk Simon Piter i to ayé, manan,
“Begam snalek gite ku simto i manan ayé.”
25 Na i to too kanbong nawa Dyisas, lê
man fihil di ku Dyisas, na snalekan, manan,
“Amu, simto kè i manam ayé?”
26 Na tmimel Dyisas, manan, “Lnabgu i
fan ani di tukung. Ku nè to gumlégu dun,
yé dunan.” Na di kafngen man ayé, ta mwè
fan, lnaban di tukung, na blén di ku Dyudas,
i ngà Simon Iskariyot.
27 Na di kafnge Dyudas dmawat i fan, ta
fusuk Satanas di kenen. Taman, man Dyisas
di kenen, “Gasilam nimò i knayèam.”
28 Bay balù satu di gukmaanla ayé, landè
gmadè gumtatek i man Dyisas ayé di ku
Dyudas.
29 Du Dyudas sa magot i filakla, taman, yé
man nawa i dademen ku dek Dyisas kenen
mayad i dad kalnidùla di fista, ku demen
dekan mlé di dad to landè knun.
30 Taman, di ta kafnge Dyudas dmawat i
fan, ta gasil lamwà. Na ta kifuh nan.

I falami uldin blé Dyisas

31 Na di kafnge Dyudas lamwà, man Dy-
isas di dademe tagak déé, “Ani ta kite
kdatah i dnagit Ngà To, na lê i kdatah i
Dwata fagu di kenen.
32 Na du teen i kdatah Dwata fagu di Ngà
To, lê fite Dwata i kdatah Ngà To, na mlal i
kimòan dun.
33 E dad ngàgu, ta là mlo agu dini di
safédyu. Na ku ta là agu dini, fanngabalyu
agu. I man-gu di gamu, salngad i ta man-gu
di dad Dyu du là ti gsalu gamu di gusalugu.
34 Bay ani, nun falami uldin blégu di
gamu, sakdo gamu. Ku dét i kakdogu di
gamu, yé kasakdoyu,
35 du ku sakdo gamu, gadè i kdee na gamu
i dad to tdògu.”

Fala fgadè Dyisas i kbalew Piter kenen
(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Luk 22:31-34)

36 Na smalek Simon Piter di kenen,
manan, “Amu, nè fanam gusalu?” Na
tmimel Dyisas, manan, “Là fa tayò ge gagin
di gusalugu, bay lmalò ge di satu du.”
37 Na man Piter di kenen, “Amu, dét i
duenan là tayò agu gagin ge? Ta gatlagad
agu fafati di ge.”
38 Bay tmimel Dyisas, manan di kenen,
“Too kè i manam na ta gatlagad ge fafati di
do? Too ti glut i man-gu di ge, di laman là
fa kalmeet i anuk, ta sanam agu bnalew tlu
dulê di kmanam dun làam agu dilè.”

14

Dyisas i dalan salu di ku Mà

1 Na lê talù Dyisas di dad to galan tdò,
manan, “Nangyu flidù i nawayu. Bay ftoo
gamu di Dwata, na lê gamu ftoo di do.
2 Nun dee dad snifil di gumnè Mà, na gatù
agu du fatlagadgu i gumnèyu. Ku ise glut
ani, là ti man-gu dun di gamu.
3 Na ku gatù agu du fatlagadgu i gumnèyu,
lê agu samfulê du nngéta gamu du fye balù
ku nè i gumnègu, lê gamu ditù.
4 Na, ta gadèyu i dalan salu di gusalugu.”
5 Bay man Tomas, “E Amu, là gadèmi i
gusalum, na dét kibò kgadèmi i dalan salu
gatù?”
6 Na man Dyisas di kenen, “Do sa i dalan,
na i kaglutan, na i nawa. Landè to gsalu di
ku Mà ku là funan magu di do.
7 Na ani, du ta dilèyu agu, ta lêyu dilè Mà.
Na mdà ani, ta dilèyu Mà, na lêyu kenen
teen.”
8 Na man Filip di ku Dyisas, “E Amu, fitem
gami i Mà, du fye dsal nawami.”

9 Bay man Dyisas di kenen, “Filip, ta mlo
agu sa dini di safédyu, bay sana là toom kdilè
do? Nè to mite do, ta lêan teen Mà. Na kan ku
manam di do, ‘Fitem gami i Mà?’
10 Kan? Là ftoo ge kè na mnè agu di ku Mà
na Mà mnè di do? Ise mdà di do i dad man-
gu di gamu, bay mdà di ku Mà, i mnè di do,
du kenen mimò i kdee.
11 Fantooyu na mnè agu di ku Mà na i Mà
mnè di do. Ku là fantooyu dun, ftoo gamu di
do mdà di dad tnikeng nimògu.
12 Too ti glut i man-gu di gamu. Nè to ftoo
di do, nimòan ku dét i nimògu, na midul dini
i kenen nimò du gatù agu di ku Mà.
13 Balù dét fniyu fagu di dagitgu, nimògu
du fye magdayen Mà fagu di Ngàan.
14 Na balù dét i fniyu fagu di dagitgu, do i
mimò dun.

I fakang gablà di Mtiu Tulus

15 “Ku bong nawayu do, nimenyu i dad
flaugu.
16 Na mni agu di Mà, na banlén gamu i lê
satu Tmabeng, dunan Tulus i Kaglut, du fye
samsagin gamu kel di landè sen.
17 I dad to nfun i banwe ani, là gdawatla
dun du là gadèla ku simto kenen, na là dilèla
dun. Bay gamu, ta dilèyu du samsagin gamu
na mnè di gamu.
18 Na là ti tnagakta gamu salngad ngà ilu*,
bay lê agu samfulê di gamu.
19 Di là mlo ani, i dad to nfun i banwe, ta
là teenla agu. Bay gamu, teenyu agu, na du
mlawil agu, lê gamu mlawil.
20 Di kakel i du ayé, ta gadèyu nan na mnè
agu di ku Mà, na mnè gamu di do, na lê agu
mnè di gamu.
21 Nè to gmadè na mimen i dad flaugu,
bong nawan do. Na nè to bong nawan do,
kanbong Mà nawa. Na lêgu kanbong nawa i
to ayé, na fdilègu i ktogu di kenen.”
22 Na man Dyudas di kenen, (ise ku
Dyudas Iskariyot), “Amu, kan ku gami
gufdilèam i ktom, na ise di dad to nfun i
banwe?”
23 Na tmimel Dyisas, manan di kenen, “Nè
to bong nawan do, nimenan i dad flaugu.
Na lê kanbong Mà nawa, na lwe gami Mà
mnè di kenen.
24 Bay nè to là bong nawan do, là nimenan
i dad flaugu. Na i tdò ta lingeyu ani ise mdà
di do, bay mdà di ku Mà i mdek do.
25 Ta tulen-gu gamu sa i kdee ani di lamgu
mnè di blengyu.
26 I Tmabeng, dunan i Mtiu Tulus dek Mà
fagu di dagitgu, tdòan gamu i kdee, na ftin
fafaldam i kdee dad man-gu di gamu.
27 Tagakta gamu i ktanak nawa. Na yé
blégu gamu i do ktanak nawa. Là salngadan
di ktanak nawa blé i banwe. Nangyu flidù i
nawayu, na nang gamu likò.
28 Ta man-gu di gamu sa, na mdà agu bay
lê agu samfulê di gamu. Ku bong nawayu
do, ta lehew gamu du gatù agu di ku Mà, du
mdatah kenen di do.
29 Na falagu fgadè di gamu i kdee ani di
laman là kel du fye ku ta kel, ftoo gamu.
30 Ta là mlo nan i kastulen-gu di gamu ani,
du ta fan kel i magot i klamang banwe ani,
bay là ti gmaganan di do.
31 Bay fye ku too gadè i kdee dad to di
tah tanà na bong nawagu ku Mà. Taman
nimògu kdee dekan do. Mdà ato nan.

15

Dyisas laweh i grép

1 “Do i glut laweh i grép, na Mà i mifat dun.
2 Kanlang Mà i kdee dad fanga là menge.
Bay nè i dad fanga menge, tanfulan na
lnaneban du fye midul i kdee bengela.
3 Ta mlaneb gamu nan fagu di dad tnalùgu
i ta tulenta gamu.
4 Too gamu mnè di do, na lê agu mnè di
gamu, du i fanga, là ti gambengen ku là
gagotan* di lawehan. Salngad ayé i gamu
kagkah du là ti gambenge gamu ku là mnè
gamu di do.
5 Do sa i laweh, na gamu i dad fanga.
Ku mnè gamu di do, lê agu mnè di gamu,
taman, too gamu gambenge du landè
gaganyu nimò ku ise do.
6 Nè to là mnè di do, bat di lwà salngad
di dad fanga ta kafag. Santifunla dad fanga
ani, na batla ale di lifoh du snakufla.
7 Bay, ku mnè gamu di do na i dad tnalùgu
mnè di nawayu, fniyu ku dét i knayèyu, du
blégu gamu.
8 Too magdayen Mà ku too gamu menge,
na fagu dini, yé fbateng dun na gamu i dad
to tdògu.
9 Kanbongta gamu nawa salngad i
kalbong nawa Mà do. Mnè gamu nan di
kalbong nawagu gamu.
10 Ku nimenyu i dad flaugu, mnè gamu di
kalbong nawagu. Salngad do, nimen-gu i
dad flau Mà, na mnè agu di kalbong nawan.
11 Ta man-gu ani di gamu du fye mnè i
klehewgu di gamu, na fagu déé too sikof i
klehewyu.
12 Ani flaugu di gamu, salbong gamu
nawa salngad di kalbong nawagu gamu.
13 Yé too mdatah kalbong nawa fite i satu
to di dademen sgalak dunan kablén i kton di
fati du mdà di kakdon dale.
14 Gamu i dademegu sgalak ku nimenyu
balù dét flaugu di gamu.
15 Ta là tlota gamu dad fasakgu du là ti
gadè i fasak nimò i amun. Bay yé ta katlogu

* **14:18** 14:18 Di Bsayà, di lo gamu.
* **15:4** 15:4 Di Grik, dunan mnè.

gamu dademegu sgalak du ta fgadègu di
gamu i kdee dad lingegu mdà di ku Mà.
16 Ise ku gamu i malék do, bay do i malék
gamu. Ta nalékta gamu du fye mdà gamu
magu, na fye menge gamu, na i bengeyu too
mlawil. Taman, blé Mà di gamu balù dét i
fniyu di kenen fagu di dagitgu.
17 Yé duenam man, ani flaugu di gamu,
salbong gamu nawa.

Nuteh gamu nawa i dad to nfun i banwe ani

18 "Ku nuteh gamu nawa i dad to nfun i
banwe ani, fandamyu na do i munala nuteh
nawa.
19 Ku nfun gamu i banwe ani, kandola
gamu. Bay du ta nalékta gamu, ta ise gamu
nfun i banwe. Yé duenam man, nutehla
gamu nawa.
20 Fandamyu i ta man-gu di gamu. Landè
fasak mdatah di amun. Du fansasèla agu,
lêla gamu fansasè. Ku nimenla i man-gu, lêla
nimen i gamu man.
21 Bay yé duenla famsasè gamu du ftoo
gamu di do, na là dilèla i mdek do.
22 Landè moon salàla ku là ta salu agu dini
na talù di dale. Kabay, ta là gmanla dun ku
landè salàla.
23 Na nè to muteh do nawa, lêan nuteh
nawa Mà.
24 Landè moon salàla ku là ta nimògu dad
tnikeng i là fa lmen mgimò. Bay ani, ta
teenla sa i dad nimògu, na knèan, do na Mà,
nutehla gami nawa.
25 Bay, là fakay ku là mkel ani fye gdohò i
ta gsulat di uldin blé Dwata di dale, manan,
'Nutehla agu nawa di landè gumdàan.'
26 Ku ta dekgu salu dini mdà di ku Mà i
Tmabeng, dunan i Tulus fite i kaglut mdà di
ku Mà, kenen i tmulen gablà di do.
27 Na lê gamu tmulen gablà di do, du mdà
di kagatbùan sa i kaginyu do.

16

1 "Yé duen-gu man ani di gamu du fye là
mlungay i ksaligyu di do.
2 Na falwàla gamu mdà di dad gumnè
gustifun. Na kel i du, nè to fmati gamu, man
nawan ku yé nimòan knayè i Dwata.
3 Bay yé duenla mimò ayé du là dilèla gami
Mà.
4 Na ta falagu fgadè ani di gamu du fye ku
ta nimòla i kdee ani, gafaldamyu i ta man-gu
di gamu.

I nimò i Mtiu Tulus

"Yé duen-gu là tayò fgadè ani di gamu
mdà di kagatbùan du dini agu fa di safédyu.
5 Bay ani, ta fan agu salu di ku Mà i
mdek do, na landè di gamu smalek ku nè i
gusalugu.
6 Bay kantogu tulen di gamu, ta baling
gamu mlidù.
7 Bay tulen-gu gamu i kaglutan. I kdàgu
gamfye di gamu, du ku là mdà agu, là salu
dini di gamu i Tmabeng. Bay ku ta mdà agu,
dekgu kenen salu di gamu.
8 Na ku ta kel kenen dini, fgadèan di dad
to nfun i banwe i dad salàla, na i katluh, na i
kukum Dwata.
9 Fgadèan di dale i dad salàla du là ftoo ale
di do.
10 Na fgadèan di dale i katluh du salu agu
di ku Mà, na ta là teenyu agu.
11 Na fgadèan di dale i kukum Dwata du
i dmatù mebe i klamang banwe, ta nukum
Dwata kenen di kaflayam.
12 Dee fa dad kayègu man di gamu, bay là
fa gdawatyu dun.
13 Bay ku ta kel i Tulus fite i Kaglut,
nalakan gamu di kdee kaglut. Na ise ku mdà
di kenen knayè i dad fgadèan di gamu, bay
yé tulenan di gamu i kdee lingen na i dad
fan mkel.
14 Na lêan agu dnayen du dnawatan i blégu
di kenen, na tulenan di gamu.
15 I kdee nfun Mà, slame nfun-gu. Na
dnawat Mtiu Tulus i blégu di kenen, na tu-
lenan di gamu.

Mgimò klehew i klidùyu

16 "Di là mlo, ta làyu agu teen, kabay di là
lêan mlo, ta lêyu agu teen."
17 Taman, stulen i dad to galan tdò, manla,
"Dét gumtatek i manan ayé, na di là mlo ani
ta làto dun teen, na di là lêan mlo, ta lêto
kenen teen, na balù i manan ta fan kenen
mulê di Màan?"
18 Na sasalek ale, manla, "Dét gumtatek i
manan ayé 'di là mlo?' Là glabatto i manan."
19 Na ta gadè Dyisas na mayè ale smalek
di kenen. Na manan di dale, "Sasalek gamu
kè gablà di kman-gu ayé, na di là mlo ani, ta
làyu agu teen, bay di là lêan mlo, ta lêyu agu
teen?
20 Too ti glut i man-gu di gamu. Kel i du,
mngel na lmanu gamu, bay i dad to nfun i
banwe ani, flehew ale dale. Mlidù nawayu,
bay mbaling klehew i klidùyu.
21 I satu libun maltien, too sasè i klidùan
ku ta fan sut i ngàan du galyalon i kaflaya-
man. Bay, ku ta sut i ngàan, ta glifetan i
kaflayaman mdà di klehewan du ta sut i
ngàan.
22 Na salngad ayé i mkel di gamu du mlidù
gamu ani. Bay di satu du, lê ato site, na
baling too bong i klehewyu, na landè to
gamlad dun di gamu.
23 Na ku ta kel i du ayé, ta là smalek gamu
di do balù détan. Too ti glut i man-gu di
gamu. Balù dét i fniyu di ku Mà fagu di
dagitgu, blén di gamu.
24 Kel ani, landè lmenyu fni di do. Mni
gamu nan, na gamdawat gamu du fye too
sikof i klehewyu.

Ta fnisan Dyisas i kdee sasè

25 "Di du ani, fagugu di fléd i dad tulen-gu
di gamu, bay kel i du, toogu fbateng i ktulen-
gu gamu gablà di ku Mà, ta ise fagu di fléd.
26 Na ku ta kel i du ayé, ta gamu nan i mni
di ku Mà fagu di dagitgu. Ta ise do i mni di
ku Mà gablà di gamu.
27 Bong nawa Mà gamu du bong nawayu
do, na du fantooyu yé gumdàgu di Dwata.
28 Glut sa, yé gumdàgu di ku Mà, na ta salu
agu dini di tah tanà. Bay di là mlo, lêgu
tnagak i banwe ani du samfulê agu di ku
Mà."
29 Na ta lê talù dad to galan tdò di kenen,
manla, "Ani, ta too mbateng i dad tulenam
di gami, du ta là fagum di fléd.
30 Na ta gadèmi nan na gadèam i kdee.
Balù ta landè galà smalek ge du ta sanam
gadè ku dét i knayèmi snalek. Mdà ani, ta
fantoomi yé gumdàam di Dwata."
31 Na tmimel Dyisas, manan, "Ta ftoo
gamu.
32 Bay neyeyu du fan kel i du, ani ta dini
nan, masbalét i kdeeyu, na kat satu di gamu
mulê di kenen gumnè, na tnagakyu agu logu
satu, bay ise ku logu satu du Mà magin di do.
33 Ta tulen-gu gamu ani du fye nun ktanak
nawayu fagu di ksasatuyu di do. Nun
dad kaflayamyu di tah tanà, bay fan-galyu
nawayu du ta fnisan-gu i dad sasè di banwe
ani."

17

Dmasal Dyisas

1 Na di kafnge Dyisas man ayé, lngalà di
langit, na dmasal, manan, "E Mà, ta kel nan
i bang. Fdataham Ngàam, du fye lêan ge
fdatah.
2 Du ta blém di do i kdatah magot i kdee
dad to, du fye banlégu nawa landè sen i kdee
dad to ta blém di do.
3 Na ani gumtatek i nawa landè sen,
dunan i kdilèla ge, i too glut Dwata, na lê
man do, Dyisas Krayst, i dekam.
4 Ta fdatahta ge di tah tanà ani na ta
fngegu nimò i dad fimòam do.
5 Na ani, Mà, fulêam di do i kdatah tagnè
gfun-gu di safédam di là fa mgimò i klamang
banwe.
6 Ta fdilèta ge di dad to ta saligam di do
mdà di banwe ani. Ge i mfun dale, bay
ta saligam ale di do, na fkahla di nawala i
Tnalùam.
7 Na ta gadèla na i kdee ta blém di do slame
mdà di ge.
8 Na ta tulen-gu dale i manam do, na ta
dnawatla sa. Na ta gadèla i ktoon na ge i
gumdàgu. Na ftoo ale na ge i mdek do.
9 Na ani, dnasalgu ale. Ise ku dad to
nfun i banwe ani i dnasalgu, bay i dad to ta
saligam di do, du ge mfun dale.
10 Ge mfun i dad nfun-gu, na lê do mfun i
kdee dad nfunam. Na ta magdayen agu fagu
di dale.
11 Na ani, ta fan agu samfulê di ge, na
ta là mlo agu dini di tah tanà. Bay i dad
tota ani, tlabo ale dini di tah tanà. E Mà
Mtiu, nifatam ale fagu di kaltulus i dagitam,
dunan i dagit ta blém di do du fye sasatu ale
salngad i gite ksasatu.
12 Di knègu dini di safédla, nifatgu ale fagu
di kaltulus i dagitam ta blém di do. Ta
nifatgu ale, na landè lanah, bay lo satu, i
tagnè lanah, du fye gdohò i Tnalùam.
13 Na ani, samfulê agu déé di ge, na man-
gu ani lamgu dini di tah tanà, du fye too ale
lehew magin do.
14 Ta blégu di dale i Tnalùam. I dad to
nfun i banwe ani, nutehla ale nawa du ise
i banwe ani mfun dale salngad di do, ise ku
i banwe ani mfun do.
15 Na ise ku yé fnigu di ge ku nwèam
ale mdà di banwe ani, bay yé fnigu di ge,
kanlungam ale mdà di ku Satanas.
16 Ise ku i banwe ani i mfun dale, na
salngad di do, ise ku i banwe ani mfun do.
17 Tanfingam i dad tota fagu di kaglut, du
i Tnalùam, yé i kaglut.
18 Du ta dekam agu di tah tanà, lêgu ale
dek di klamang banwe.
19 Na mdà di dale, sdulêgu blé i ktogu di ge
du fye lêla sdulê blé i ktola di ge.
20 "Na ise ku lo dale i dnasalgu, bay lê man
i kdee dad to ftoo di do mdà di katdòla.
21 Dmasal agu du fye masasatu i kdeela
salngad di gite, du ge, Mà, mnè di do, na do
mnè di ge. Na dmasal agu fye lê ale mnè di
gite, du fye mdà di ksasatula, fantoo dad to
di tah tanà na ge i mdek do.
22 Ta banlégu ale kdatah salngad i kdatah
ta blém di do du fye masasatu ale salngad
gite.
23 Do mnè di dale, na ge mnè di do, du fye
too sikof i ksasatula. Na ani gumdà i dad
to di klamang banwe gmadè na ge i mdek
do, na bong nawam dale salngad i kalbong
nawam do.
24 Mà, ta blém di do sa i dad to ani. Yé
kayègu ku magin ale di do balù nè gumnègu
du fye teenla i kdatah ta blém di do du ta
sana bong nawam do di laman là fa mgimò
i klamang banwe.
25 E Mà, too ge tluh, na i dad to nfun i
banwe ani, là dilèla ge. Bay do, ta dilèta ge,
na gadè i dad to ta saligam di do na ge i mdek
do.
26 Ta fdilèta ge di dale, na fanlesgu mimò
dun du fye gdawatla i kalbong nawam do,
na mnè agu di dale."

18

Kanfèla Dyisas
(Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50; Luk 22:47-53)

1 Di kafnge Dyisas dmasal, mdà kenen
magin i dad to galan tdò mifal di Sbang
Kidron. Na nun gbang ditù, na déé gusalun
magin dad to galan tdò.
2 Na Dyudas, i to makal ku Dyisas, ta
teenan i banwe ayé du ta dee dulêla slabat
déé.
3 Taman, gatù Dyudas, na faginan dee
sundalu na dademe to mantay di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata du ta dek
dad mdatah ganlal di kafaglut na dad Farisi
ale. Na mebe ale dad tek na dad falitan na
dad salò bnakas.
4 Na ta gadè Dyisas i kdee fan mkel di
kenen, taman snitongan ale, na manan di
dale, "Simto i fanngabalyu?"
5 Na tmimel ale, manla, "Dyisas mdà di
Nasarét." Na man Dyisas di dale, "Do sa i
dunan." Na Dyudas, i to makal ku Dyisas,
tadag déé di safédla.
6 Na kanto man Dyisas di dale, "Do sa i
dunan," gfudul ale, na sdulê ale bek di tanà.
7 Na lê snalek Dyisas ale, manan, "Simto i
fanngabalyu kè?" Na manla, "Dyisas mdà di
Nasarét."
8 Na tmimel Dyisas, manan, "Ta man-gu di
gamu gine na do sa i dunan. Taman, ku do i
fanngabalyu, falohyu i dademegu mdà."
9 Yé duenan man ayé du fye gdohò i ta
manan, "Landè lanah di dad to ta saligam
di do."
10 Na kafnge ayé, ta nsò Simon Piter i
sundangan, na tnibehan fasak i ulu dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek i bali
klingen gsen di kwanan. Na yé dagit i fasak
ayé Malkus.
11 Bay man Dyisas di ku Piter, "Fulêam di
lumàan i sundangam. Man nawam kè ku là
dnawatgu i kaflayam blé Mà di do?"

I kebela ku Dyisas salu ku Anas

12 Na mdà i dad sundalu na i ulula na
lê i dademe mantay, kanfèla Dyisas na
bnakusla kenen.
13 Na nebela kenen funa di ku Anas. Anas
i tewe Kayafas, dunan i ulu i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu di fali atù.
14 Na Kayafas i man di dad ulu i dad Dyu
na mas fye fa ku lo satu mati di kdee dad to.

I kbalew Piter
(Matyu 26:69-70; Mark 14:66-68; Luk 22:55-57)

15 Na lê lmalò di ku Dyisas Simon Piter na i
satu di dademe to gal tdò Dyisas. Na i to ayé,
dilè i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu,
taman, magin kenen ku Dyisas fles di nasel
i ganlal ayé.
16 Bay tagak Piter kenen di lwà di safédd
i takab. Kafnge ayé, lê lamwà i to dilè i
ganlal, na stulen di libun mantay di takab,
klon mebe ku Piter ditù di lam.
17 Na smalek i libun mantay di takab,
manan ku Piter, "Ise ge kè satu di dad to gal
tdò i to ayé?" Na tmimel Piter, manan, "Ay,
ise do."
18 Na mdà di katno déé, i dad fasak na
dad mantay, mimò ale lifoh, yé dutungla
uling, na tadag ale déé du mnalang ale. Na
lê fdadong Piter déé du mnalang.

I ksalek i ulu dad ganlal ku Dyisas
(Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Luk 22:66-71)

19 Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, snalekan Dyisas gablà di dad to galan
tdò na i dad tdòan.
20 Na tmimel Dyisas, manan, "Yé sa
gutamdògu i dad to di gumefen. Yé galgu
gutamdò di lam dad gumnè gustifun na di
Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na là ti
tamdò agu di gugbunin.
21 Na kan ku do i snalekam? Fye fa ku yé
snalekam i dad to ta lminge do du ta gadèla
i dad man-gu."
22 Kafngen man ayé, mdà i satu man-
tay, tanfilingan Dyisas, na manan, "Kan ku
talù ge salngad ayé di ulu i dad ganlal di
kafaglut?"
23 Na tmimel Dyisas, manan, "Ku nun
man-gu sasè, tulenam di dad to i ksasègu,
bay ku fye i man-gu, dét i duenam tamfiling
do?"
24 Na kafnge ayé, sana kagbakus Dyisas,
na febe Anas kenen di ku Kayafas, i ulu dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu.

Lê man malew Piter
(Matyu 26:71-75; Mark 14:69-72; Luk 22:58-62)

25 Sana kdéé Piter di gumnalangan. Na
snalek dademe to kenen, manla, "Sawe ge
sa i satu tdòan?" Bay tmimel Piter, manan,
"Ay, ise do."
26 Na lê talù satu fasak i ulu dad gan-
lal di kafaglut i dad Dyu, dunan i flanek i
to tnibeh Piter i bali klingen, na snalekan
Piter, manan, "Ise ge kè i to teen-gu magin
dun di gbang?"
27 Bay lê man malew Piter, na manan, "Ise
do." Na ta kalmeet i anuk.

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Matyu 27:1-2,11-14; Mark 15:1-5; Luk 23:1-5)

28 Di too flafus, ta mdà ale di gumnè
Kayafas, na nebela Dyisas di bong gumnè
Pilato, i gubirnador. Bay là fusuk i dad Dyu
di bong gumnèan ayé, tà ale magsik di kite
Dwata, na là gagin ale di kakaan di Fista Du
Kaglius, du ise Dyu Pilato.

29 Taman, lamwà Pilato, na snalekan ale,
manan, “Dét i salàan duenyu mebe dun
dini?”
30 Na tmimel ale, manla di kenen, “Ku là
gamsalà i to ayé, là ti nebemi dun gadini.”
31 Bay man Pilato di dale, “Gamu i
kamfè dun, na gamu i mukum dun mdà
di uldinyu.” Bay man dad Dyu di kenen, “Là
fakay di uldinmi ku gami dad Dyu mukum
dadememi di fati.”
32 Yé duenan mgimò ani du fye gdohò i ta
fala fgadè Dyisas gablà di kibòan mati.
33 Kafnge ayé, lê fusuk Pilato di lam i
bong gumnèan, na tlon Dyisas, na snalekan
kenen, manan, “Ge kè Harì i dad Dyu?”
34 Na tmimel Dyisas, manan, “Nè gumdà i
manam ayé, mdà di ge fandam, ku mdà di
lingem di dademe to?”
35 Na tmimel Pilato, manan, “Man nawam
kè ku Dyu agu? I dademem Dyu na i dad
ganlal di kafaglutyu, yé mebe ge dini di do.
Dét i ta nimòam?”
36 Na tmimel Dyisas, manan, “I banwe
nagotgu ise di tah tanà ani. Ku banwe di tah
tanà ani i nagotgu, fakay matu dad togu du
fye là gakfè i dad Dyu agu. Bay, ise dini di
tah tanà ani i banwe nagotgu.”
37 Na lê snalek Pilato kenen, manan,
“Kan? Harì ge kè?” Na tmimel Dyisas,
manan, “Ta manam sa. Harì agu. Yé duen-
gu sut na salu dini di tah tanà du fgadègu
gablà di kaglut. Nè to msen i kaglutan,
flinge di do.”
38 Na smalek Pilato, manan, “Dét kè i
kaglut manam ayé?”

I kukumla ku Dyisas
(Matyu 27:15-31; Mark 15:6-20; Luk 23:13-25)

Na di kafngen man ayé, lê lamwà salu di
dad Dyu, na manan di dale, “Landè teen-gu
salà di to ayé.
39 Bay yé ta knalamyu, falwàgu gamu satu
to blanggù di kat Fista Du Kaglius. Mayè
gamu kè ku yé falwàgu Harì i dad Dyu?”
40 Bay mkit i kdeela, manla, “Ise kenen.
Barabas i falwàam.” (Na Barabas, kenen
satu ribildi).

19

1 Kafnge ayé, blé Pilato Dyisas di dad to du
nfasla.
2 Na i dad sundalu, mwè ale walad nun
sual, na salnabédla du nimòla kyangen, na
sukubla di ulun. Na falsakla dun klaweh
mitam fulè du fagbetla kenen harì.
3 Klola madoy kenen, manla, “Kumusta
ge, harì i dad Dyu.” Na fnge fdadong ale di
kenen, na tanfilingla.
4 Na lê lamwà Pilato, na manan di dad
Dyu stifun déé, “Na sén. Nebegu Dyisas
di gamu du fye gadèyu na landè teen-gu
salàan.”
5 Na ta lê lamwà Dyisas na sana knè sual
sukubla di ulun na i klaweh mitam fulè i fal-
sakla dun. Na man Pilato di dale, “Neyeyu i
to ani.”
6 Bay i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na
i dad mantay, kantola teen Dyisas, mkit ale,
manla, “Fnatak di krus. Fnatak di krus.” Na
ta man Pilato di dale, “Nwèyu, na fnatakyu
di krus, du landè teen-gu salàan.”
7 Na tmimel dad Dyu, manla, “Nun uldin
tnadagmi na gten kenen fnati du ye manan
kenen i Ngà Dwata.”
8 Na kanto linge Pilato ayé, ta too sasè i
klikòan.
9 Na lê fusuk kenen di lam i gumnèan, na
snalekan Dyisas, manan, “Nè gumdàam?”
Bay là tmimel Dyisas.
10 Taman, man Pilato di kenen, “Dét due-
nam là tmimel do? Là gadèam dun kè
na nun ktoogu fafatak ge di krus, na nun
ktoogu falwà ge?”
11 Bay tmimel Dyisas, manan, “Landè
ktoom mimò balù détan ku là gablé Dwata
dun di ge. Yé sa duen-gu man na i to makal
do, mas blat fa i kenen salà di ge.”
12 Na kanto linge Pilato i man Dyisas ayé,
ta mngabal kenen kfagu du fye falwàan Dy-
isas, bay baling too mkit dad Dyu, manla ku
Pilato, “Ku falwàam i to ayé, ta ise ge deme
Sisar sgalak, du nè i to man dun na harì
kenen, knangan Sisar, i too mdatah ganlal.”
13 Na kanto linge Pilato i manla ayé, neben
Dyisas lamwà, na sudeng kenen di gusu-
deng i to mukum dnagit Saal Batu. Yé kdagit
dad Hibru dun, Gabata.
14 Na ta fan ltu du nan di du i kafatlagad
i kakaan di Fista Du Kaglius. Na man Pilato
di dale, “Neyeyu. Ani harìyu.”
15 Bay mkit dad to ayé, manla, “Fnati ke-
nen! Fnatak kenen!” Bay snalek Pilato ale,
manan, “Fnatakgu di krus kè i harìyu?” Na
tmimel dad ganlal di kafaglut i dad Dyu,
manla, “Landè dademe harìmi, lo senan
Sisar.”
16 Taman, ta blé Pilato Dyisas di dale du
fye fnatakla di krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus
(Matyu 27:32-44; Mark 15:21-32; Luk 23:26-43)

Taman, ta nwèla Dyisas.
17 Na lamwà Dyisas tmiang krusan salu di
satu banwe dnagit Klakub Ulu, yé dagitan di
talù i dad Dyu, Golgota.
18 Na kanto ale kel déé, ta fnatakla Dyisas
di krus, na lê nun fnatakla lwe to, satu gsen
di kwananan, na satu gsen di bibengan, na
déé Dyisas di gutngàla.

19 Na smulat Pilato i fgadèan, fkahan di
krus Dyisas. Na ani man i sulatan, “Dyisas
mdà di Nasarét, i Harì i dad Dyu.”
20 Sulatla ayé di Hibru, Latin, na Grik.
Taman, dee dad Dyu gambasa dun du
mdadong di Dyérusalém i gufmatakla ku Dy-
isas di krus.
21 Taman, i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, manla di ku Pilato, “Nang ayé sulatam,
‘Harì i dad Dyu,’ bay yé tlasam dun, ‘Kenen
kun Harì i dad Dyu.’ ”
22 Bay man Pilato di dale, “I ta gsulatgu, là
fakay tanlas dun.”
23 Na kafnge i dad sundalu fmatak kenen
di krus, ta nwèla i dad klawehan, na nalella
di fat, du fye kat satu di dale nun alelan. Na
lêla nwè i tahà klawehan, tadè nabal landè
tbél.
24 Na stulen dad sundalu ayé, manla,
“Nangto knasê i tahà klawehan ani, bay
neyeto ku simto gamwè dun fagu di kas-
bunut.” Mgimò ayé du fye gdohò i fsulat
Dwata di munan, manan, “Sansalella dad
klawehgu, na neyela ku simto gamwè i tahà
klawehgu fagu di kasbunut.” Na yé nimò
dad sundalu ayé.
25 Na nun dad libun tadag déé di safé d
krus Dyisas, dunan i yêan, na flanek yêan, na
lê Méri, dunan yaan i satu lagi dnagit Klofas,
na lê Méri Magdalin.
26 Na kanto teen Dyisas i yêan na i satu to
galan tdò i toon kanbong nawa, manan di
yêan, “Libun, yé sa i ngàam.”
27 Na lêan man di galan tdò, “Yé sa yêam.”
Na mdà di kman Dyisas ayé, ta nwè i to ayé
i yê Dyisas, na neben di kenen gumnè.

I kfati Dyisas
(Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Kafnge ayé, kanto gadè Dyisas na ta
gdohò i kdeen, ta manan, “Malinum agu,”
du fye gdohò i Tnalù Dwata.
29 Na nun déé satu tukung fnò sukà, na
kantola lnab falnas di sukà ayé, fkahla di
tukè i fanga hisop, na ulukla salu di bà
Dyisas du fsafla dun.
30 Na kanton gafloh i sukà, ta lê talù,
manan, “Ta fnge nan.” Na kudung kenen,
na ta ftoh i nawan.

I kfahuk agas di lohok Dyisas

31 Ta flabi nan di du kafatlagad di là fa
tambù i Fista Du Kaglius, na i tmadol du
dunan i Du Kaftud too mdatah. Taman, salu
dad ganlal i dad Dyu di ku Pilato, na mbal
ale du tanfòla blì i dad to ta fnatak di krus,
du fye mlal ale mati na nwèla ale mdà di
krus di laman là kel i Du Kaftud.
32 Taman, falohan dad sundalu gatù, na
tanfòla blì i dad to fnatak magin ku Dyisas.
33 Bay kanto ale kel di ku Dyisas, teenla na
ta mati, taman, là tanfòla i kenen blì.
34 Bay satu di dad sundalu ayé, fnahukan
agas i lohok Dyisas, na tadè samfut litè na
éél.
35 Do Dyan i to mite i mkel ani, dunan i to
tmulen. Glut, gsalig i man-gu, na yé duen-gu
tmulen dun du fye ftoo gamu.
36 Yé duenan mkel kdee ani du fye gdohò
i ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan, “Landè
tulanan tanfò, balù satu.”
37 Na lê nun fa satu gsulat di Tnalù i
Dwata, manan, “Meye ale di to fnahukla.”

I kalbangla ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Luk 23:50-56)

38 Na nun satu lagi gal magin ku Dyisas,
bay là fgadèan dun du mdà di klikòan di dad
Dyu. Yé dagitan Dyosip mdà di Arimatiya.
Salu kenen di ku Pilato, na fnin i laweh
Dyisas. Kanto faloh Pilato Dyosip, ta gatù
kenen, na nwèan i laweh Dyisas.
39 Na magin Nikodimus, i to salu ku Dyisas
di satu kifuh di munan. Mebe kenen dad
fangbun dnagit mira na alo, nun dad lime
falò kilu i kablatan.
40 Kafnge ayé, nwèla i laweh Dyisas, na
lnabédla falnas, na faginla i dad fangbun, du
yé kafatlagad i dad Dyu laweh i to mati ku
lbang.
41 Na nun gbang mdadong di gufmatila
ku Dyisas, na di gbang ayé, nun ilib gulam-
bang, bay landè to lmen lbang déé.
42 Na ta fan kel i Du Kaftud i dad Dyu, na
yé duenam man, déé nan i gulambangla ku
Dyisas du mdadong di gumatin.

20

I któk Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-8; Mark 16:1-8; Luk 24:1-12)

1 Na di too flafus Linggu, ta mdà Méri
Magdalin salu di lbang Dyisas, bay kakelan
déé, teenan ta mlulid i bong batu mdà di bà
i ilib.
2 Taman, milah kenen salu di ku Simon
Piter, na lê i satu to gal tdò Dyisas i toon
kanbong nawa. Na di kakelan déé, manan
di dale, “Ta nwèla laweh i Amuto, na là
gadèmi ku nè gumkahla dun.”
3 Kafnge ayé, ta mdà Piter na i satu to tdò
Dyisas, na gatù ale di lbang.
4 Lwe ale sadluh gatù, bay kibò baltik i
satu, na muna kenen kel di lbang.
5 Na fkagò kenen du smanil, na teenan i
dad falnas bukay, bay là fusukan.
6 Kafnge ayé, ta lê kel Simon Piter, na fles
kenen fusuk di lbang, na teenan dad falnas
bukay mlasà déé.
7 Maglulun i falnas labéd di ulun. Mahal
gumlasà i falnas ayé, na mahal gumlasà i
falnas labéd di lawehan.

8 Na kafnge ayé, ta lê fusuk i satu to galan
tdò, dunan i muna kel gine di lbang, na kan-
ton teen i kalbong kdee ani, ta ftoo kenen.
9 (Blaam là fa glabatla i gumanan dun di
Tnalù Dwata là fakay ku là mték Dyisas mdà
di fati.)
10 Na i dad lwe tdò Dyisas, ta mdà ale
mulê.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(Matyu 28:9-10; Mark 16:9-11)

11 Bay Méri, fanak kenen di lwà i ilib gu-
lambang, na mngel. Na fkagò kenen smanil
di lam i lbang.
12 Na nun teenan lwe kasaligan i Dwata
smaul bukay sudeng di gufkahla i laweh
Dyisas, satu gsen di ulun, na satu gsen di
blìan.
13 Na snalekla Méri, manla, "Dét i nnge-
lam?" Na tmimel kenen, manan, "Du ta
nwèla laweh i Amugu na là gadègu ku nè
gufkahla dun."
14 Na kafnge Méri man ani, kmangél ke-
nen, na ta teenan Dyisas tadag déé, bay là
dilèan dun.
15 Na man Dyisas di kenen, "Dét i nnge-
lam? Simto i fanngabalam dé?" Bay man
nawa Méri ku kenen i to gal mifat dad fele
déé, na manan dun, "Sér, ku ge mwè i lawe-
han, begam tulen do ku nè gufkaham dun
du nwègu."
16 Na man Dyisas di kenen, "Méri." Na
smalu kenen di ku Dyisas, na manan di
Hibru, "Raboni." Yé gumtatekan dunan, "To
Tamdò."
17 Na man Dyisas di kenen, "Nangam agu
tayò nagot du là fa mbatun agu salu di ku
Mà. Bay gatù ge di dad to galgu tdò, na
tulenam dale na ta fan agu mbatun salu di
ku Mà, dunan i Màyu, i Dwatagu, dunan i
Dwatayu."
18 Na ta mdà Méri Magdalin salu di dad to
gal tdò Dyisas, na tulenan dale na ta teenan
i Amu, na lêan tulen dale i kdee man Dyisas
di kenen.

I kfite Dyisas di dad to galan tdò
(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Luk 24:36-49)

19 Na di kifuh Linggu, stifun dad to gal
tdò Dyisas, na tnakabla i gufusuk du mdà di
klikòla di dad ganlal i dad Dyu. Na tadè msut
Dyisas, na tadag déé di blengla, na manan di
dale, "I ktanak nawa mnè di gamu."
20 Na kafngen man ayé, ta fiten di dale i
dad falelan na i lohokan. Na too ale flehew
du ta teenla i Amula.
21 Na lê man nulit Dyisas i manan di dale,
"I ktanak nawa mnè di gamu. Dekta gamu
salngad di kdek Mà do."
22 Na kafngen man ayé di dale, nyufan ale,
na manan, "Dnawatyu i Mtiu Tulus.
23 Na nè i dad salà i dad to fnasinsyayu, lê
fnasinsya Dwata, bay nè i dad salà i dad to
là fnasinsyayu, lê là fnasinsya Dwata dun."

I kfite Dyisas i kton di ku Tomas

24 Na Tomas, satu di dad sfalò lwe, i dnagit
Sfangê, là sa déén di kfite Dyisas di dale.
25 Taman, man dademen di kenen, "Ta
teenmi i Amuto." Bay baling man Tomas
di dale, "Silang agu ftoo na ta mték kenen
ku teen-gu i dad seey di falelan, na doggu
i tnalògu, na lêgu dog i tnalògu di seey di
lohokan."
26 Na kafnge walu butang, ta lê man stifun
di lam i gumnè dad to gal tdò Dyisas, na déé
Tomas. Na tadè lê msut Dyisas déé tadag
di blengla balù ku magtakab i dad takab,
na manan di dale, "I ktanak nawa mnè di
gamu."
27 Na manan ku Tomas, "Dogam i tnalòam
di seey i dad falelgu, na dogam i tnalòam di
seey i lohokgu. Na nangam falwe nawam,
bay too ge ftoo."
28 Na man Tomas di kenen, "Amugu na
Dwatagu."
29 Na man Dyisas di kenen, "Yé duenam
ftoo di do du ta teenam agu. Bay too nun
kafye i dad to ftoo di do balù ku là fa teenla
agu."

I duen Dyan smulat i libru ani

30 Nun dee dademe dad tnikeng nimò Dy-
isas di kanfe i dad to galan tdò, i là gagin
sulat di libru ani.
31 Bay ta sulatgu dad mgimò ani du fye
ftoo gamu na Dyisas i Mgalék Dwata, dunan
i Ngà Dwata, na mdà di kaftooyu, gamdawat
gamu nawa landè sen déé di kenen.

21

I kfite Dyisas di fitu to galan tdò

1 Kafnge ayé, ta lê fite Dyisas di dad to
galan tdò di Lanaw Tibiryas. Na ani i kfa-
gun fite i kton.
2 Yé stifun déé Simon Piter, na Tomas,
dunan i dnagit Sfangê, na Natanyél mdà di
Kana di Galili, na i dad lwe ngà Sébidi, na lê
man lwe dademe dad to galan tdò.
3 Na man Simon Piter di dale, "Mdà agu
fmukat." Na manla di kenen, "Magin gami
di ge." Na ta mdà ale maweng, na tnadakla
i butang fmukat, bay landè gwèla.
4 Na di ta fan malwa, tadag Dyisas di kilil
i lanaw, bay man nawa i dad tdòan ku ise
kenen.
5 Taman, snalek Dyisas ale, manan, "Man,
dad flanek, nun gwèyu?" Na manla, "Too ti
landèan."
6 Na man Dyisas di dale, "Ftatekyu i
fukatyu gsen di kwanan i aweng du fye nun
gwèyu." Taman, lêla ftatek i fukat, bay ta là
gaganla mket dun du ta dee nalaf bkehla.

7 Na i satu to too kanbong nawa Dyisas,
manan ku Piter, “Amuto sa ayé.” Na kanto
gadè Simon Piter na Dyisas kadì i tadag déé,
ta lsakan i saulan, (du là smaulan gine), na
faltò di lam i éél, na fles kmahung salu di ku
Dyisas.
8 Na fles maweng i dademe, dyolla i
fukatla fnò nalaf du ta mdadong ale di kilil,
nun dad syem falò mitru kè i kawagan.
9 Na di kduungla, ta nun teenla dad bala
lifoh, na tnatê nalaf, na lê nun teenla dad
fan.
10 Na man Dyisas di dale, “Nebeyu dini i
dademe nalaf gwèyu.”
11 Na myak Simon Piter di aweng, na dy-
olan i fukat fnò malbang nalaf kel di kilil
i lanaw. Mlatuh lime falò tlu i kdeen, bay
balù ku too ale dee, là kasê i fukatla.
12 Na man Dyisas di dale, “Flal gamu, na
kmaanyu.” Na landè di dad to galan tdò
smalek ku simto kenen du ta gadèla na ke-
nen i Amula.
13 Taman, fdadong Dyisas di dale, mwè
fan, banlén ale, na lêan ale banlé nalaf.
14 Na yé ta gatlun dulê fite i kton di dale
mdà di ktékan di fati.

Dyisas na Piter

15 Na kafngela kmaan, snalek Dyisas
Piter, manan, “Simon, ngà Dyan, bong
nawam do mdatah fa di kalbong nawam
i dademe ani?” Na tmimel Piter, manan,
“Hee, Amu, gadèam na kandota ge.” Na man
Dyisas di kenen, “Ku kandom agu, nifatam
do i dad ngà bilibiligu.”
16 Na lê smalek Dyisas di galwen dulê,
manan, “Simon, ngà Dyan, bong nawam do
kè?” Na lê tmimel Piter, manan, “Hee, Amu,
gadèam na kandota ge.” Na man Dyisas di
kenen, “Ku kandom agu, nifatam do i dad
bilibiligu.”
17 Na lê smalek Dyisas di gatlun dulê,
manan, “E Simon, ngà Dyan, kandom agu
kè?” Na too mlidù Piter du di gatlun dulê
smalek kenen, yé salekan, “Kandom agu
kè?” Na man Piter di ku Dyisas, “E Amu,
gadèam i kdee, taman, gadèam na kandota
ge.” Na man Dyisas di kenen, “Ku kandom
agu, nifatam do dad ngà bilibiligu.
18 Too ti glut i man-gu di ge, di lamam
fa lamnok, ge sa mkas i ktom, na fakay ge
magu balù nè kayèam gusalu. Bay ku ta tua
ge, tadè ge lo dmife, na mahal to i mkas ge,
na nebela ge di là kayèam gusalu.”
19 Yé man Dyisas di ku Piter du fgadèan di
kenen i fan kibò Piter mati du fye magdayen
i Dwata. Na fnge, ta manan di ku Piter, “Too
ge magin di do.”

I satu to gal tdò Dyisas i toon kanbong nawa

20 Bay kanto kmangél Piter, ta teenan i
satu to too kanbong Dyisas nawa, dunan i
fihil di ku Dyisas na smalek di lamla kmaan
ku simto i makal kenen.
21 Na kanto teen Piter i to ayé, snalek
Piter Dyisas, manan, “E Amu, dét i kenen
gugafat?”
22 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku yé
kayègu na mlawil kenen kel di kasfulêgu,
landè labetam ge. Bay ge, tadè ge lo magin
do.”
23 Taman, yé man nawala ku landè kfati i
to ayé. Bay blaam, ise ku yé man Dyisas di
ku Piter na là matin, bay lo ayé manan, “Ku
yé kayègu na mlawil kenen kel di kasfulêgu,
landè labetam.”

I gusen i man Dyan

24 Do i to galan tdò tmulen gablà di dad
mgimò ani fagu di sulat. Na gadèmi na too
ti glut i kdee dad tulen-gu.
25 Na nun fa dee dademe nimò Dyisas là
gagin sulat dini. Ku sandulêgu sulat i kdee
dad nimòan, là gablàan di klamang banwe
ani gufkah i kdee dad libru ani. Na yé
duenam man, ani gusen i man-gu.

Nimò i dad To Dek Dyisas

1 Mabtas Tyufilu, di muna sulatgu di ge, ta
tulen-gu gablà di kdee dad nimò na i dad tdò
Dyisas mdà di kagatbùan,
2 kel di du kbatunan. Di laman là fa
mbatun, nun dad flaun fagu di Mtiu Tu-
lus di dad to galan dek, dunan i dad to ta
mgalékan.
3 Kafngen mati, fat falò butang klon fite i
kton di dad to ayé, na nun fiten di dale dad
ilè gugmadèla dun ta lê mték kenen mdà di
fati. Teenla kenen, na lêan ale tdò gablà di
Kagot i Dwata.
4 Na di satu du, lamla stifun di safédan,
falnaun ale, manan, "Nangyu tayò tnagak
Dyérusalém, bay fatanyu i tadè blé ta fakang
Màgu i ta falagu tulen gamu di munan.
5 Du munyag Dyan fagu di éél, bay di là
mlon, bnunyag gamu fagu di Mtiu Tulus."

I kbatun Dyisas

6 Na di kastifunla ayé, ta snalek i dad to
dekan kenen, manla, "Amu, ani nan kè i du
kfulêam i kagot banwe Israél di dad ton?"
7 Bay tmimel Dyisas, manan, "I dad dan-
gan na i dad du ta fala mgalék Mà fagu di
kdatahan, landè gamu labet gmadè ku kilen
i kakelan.
8 Bay ku ta kel di gamu i Mtiu Tulus,
gamdawat gamu gal. Na gamu mgimò
dad tmulen gablà di do di dad to dini di
Dyérusalém, na di kabal i dad probinsya
Dyudiya, na Samarya, na kel ditù di kla-
mang banwe."
9 Na kafngen man ayé, di lamla meye,
tadè kenen magket mdà di blengla, na ta là
teenla dun du ta glidung di labun.
10 Na lamla falmunu di langit di kagket
Dyisas, tadè nun lwe to smaul bukay msut
na tadag di safédla.
11 Na man i dad to ayé di dale, "E dad to
mdà di Galili, kan ku sigi gamu tadag dini
lngalà di langit? Dyisas, i ta magket mdà di
safédyu, lê kenen samfulê dini di tah tanà
salngad i ta kagketan ditù di langit."

I kalékla i tlas Dyudas

12 Na kafnge ayé, ta samfulê ale di
Dyérusalém fdu di Bulul Olib. I bulul ayé,
mdadong di Dyérusalém, nun dad satu
kilumitru kè i kawagan.
13 Na di kakella di Dyérusalém, ta fusuk ale
di satu gumnè, na fles ale di satu snifil ditù
di tah i galla gufanak. Yé kdeela déé dunan
Piter, Dyan, Dyém, Andru, Filip, Tomas, Bar-
tolomyu, Matyu, Dyém dunan i ngà Alfyus,
Simon dunan i to msen i banwen, na Dyu-
das i ngà Dyém.
14 Na stifun i kdeela du sigi ale dmasal, na
magin Méri, i yê Dyisas, na i dademe libun,
na i dad flanek Dyisas.
15 Na di satu du, lam i dad to ftoo di ku
Dyisas stifun, nun kè dad mlatuh lwe falò i
kdeela, na tadag Piter di blengla, manan,
16 "E dad flanek, là fakay ku là gdohò i
fala fgadè i Mtiu Tulus fagu di ku Dabid
di munan gablà ku Dyudas, i mebe dad to
kamfè ku Dyisas.
17 Kenen i satu di gito di munan du mgalék
kenen du fye glam di nimòto."
18 I filak gwè Dyudas di sasè nimòan,
bayadan tanà. Na déé i gutatekan, guna i
ulun, btù i tienan, na lamwà i tnain, na fles
mati.
19 Na linge i kdee dad to di Dyérusalém i
ta mkel di ku Dyudas. Taman, yé katlola i
tanà ayé di dale talù, dunan Akildama, na
yé gumtatekan Tanà Litè.
20 Na fadlug Piter talù, manan, "Ta gsulat
di libru Salmo, manan,
'Mulà moon ku tadè tnagak i gumnèan, na
ku ta landè to mnè déé.'
Na lê nun sulat, manan,
'Fye ku lê nun tlasan di nimòan.'
21-22 "Na yé duenam man, là fakay ku landè
tlas Dyudas, i satu to fakay tmulen gablà
di kték i Amuto Dyisas di fati. Là fakay ku
ise kenen satu to mdà di dad to gal magin
di gito lamto magin ku Dyisas, balù mdà di
kbunyag Dyan kel di kbatun Dyisas."
23 Taman, malék ale lwe lagi, dunan Matyas
na lê man Dyosip, i galla tlo Barsabas, na yé
lê satu dagitla dun Dyustu.
24 Na kafnge ayé, dmasal ale, manla, "E
Amu, gadèam i mnè di nawa i kdee dad to.
Begam fgadè di gami ku nè di lwe to ani i ta
nalékam,
25 du mgimò kenen tlas Dyudas, dunan i to
tmagak i nimòan di galam kdek dun du salu
kenen di banwe gten di kenen."
26 Na kafngela dmasal, ta munut ale, na yé
mgalék dunan Matyas. Taman, ta gatnù
kenen di dad sfalò satu to gal dek Dyisas.

2

I kakel i Mtiu Tulus

1 Na di kakel Du Péntikus, déé gustifun i
kdee dad to ftoo di ku Dyisas di satu gumnè.
2 Na tadè nun lingela bong luk mdà di
langit gambet i too kamgis nus, na i luk ayé,
lngaban i kabal gumnè gustifunla ayé.
3 Na nun teenla sawe malnak dinè, na
sbalét ale na mdon di kat satu dale.
4 Na i kdee, ta fnò ale i Mtiu Tulus, na
tambù ale talù i dad sahal talù mdà di kablé
i Mtiu Tulus dun di dale.
5 Na di bang ayé, nun dad Dyu déé di
Dyérusalém too fduf mangamfù di Dwata
mdà di kdee dad sahal banwe di tah tanà.

6 Na kantola linge i luk na ugak fdu di lam
i gumnè ayé, ta too dee dad to stifun déé. Na
too ale tikeng du kat satu di dale, lingela i
dale talù mdà di dad to ftoo di ku Dyisas.
7 Na yé duenam man, too ale tngah, na
manla, “Ise glut kè yé gumdà kdee dad to
talù ani di Galili?
8 Na kan dé ku fulung ale talù di gito talù?
9 Du sahal sa i dad banwe gumdàto. Nun
mdà di Parsya, Midya, Ilam, Mésopotamya,
Dyudiya, Kapadosya, Pontu, Asya,
10 Frigya, Pamfilya, Idyip, na dad banwe
di Libya mdadong di Sirini. Na nun dademe
dini lmauy mdà di banwe Roma.
11 Na nun dademe di gito tagnè Dyu, na
i dademe, ta mulê ale di Dyu. Nun mdà di
Krit, na nun lê man mdà di Arabya. Bay
knèan, lingeto di gito talù gablà di dad nimò
Dwata too gamtikeng.”
12 Mdà di ktikengla na klibugla, ta sasalek
ale, manla, “Dét gumtatek i ta mkel ani?”
13 Bay nun dademe dad to déé, nadoyla
ale, manla, “A, ta langal i dad to ani.”

I katdò Piter

14 Na kafnge ayé, ta tadag Piter magin
di dademe dad sfalò satu dek Dyisas, na
falbongan i talùan, manan, “E dad flanekgu
Dyu, na i kdeeyu dini di Dyérusalém, too
gamu beg flinge du nun kayègu faglabat di
gamu.
15 Man nawayu ku langal i dad to ani, bay
là du tlabo tngà mnagad fa i du.
16 Bay ani kagdohò i man Dyowél, satu
tugad i Dwata di munan,
17 ‘Man Dwata, “Ani nimògu kadang di fulé
du. Bulusgu di kdee dad to i Tu-
lusgu. Na i dad ngàyu, tugadla i tnalù
Dwata, na i dad ngàyu sawang lagi,
fnite Dwata ale dad kanteen, na i dad
tua lagi di gamu, kamna ale mdà di
Dwata.
18 Na di bang ayé, balù lagi na libun, lêgu
bulus di dale i Tulusgu du fye tugadla
i tnalùgu.
19 Na mimò agu dad gamtikeng di langit, na
fitegu i dad ilè di tah tanà gambet litè,
lifoh, na too mangfel buk.
20 Na kmifuh i du, na mbaling fulè i bulen
gambet litè. Yé mkel di laman là fa kel
Du i Amuto, dunan i du too mabtas na
too tatel.
21 Na ku simto mni tabeng di Amuto, yé
galwà.’ ”’
22 Na fadlug Piter talù, manan, “E dad to
Israél, too gamu flinge. Ta too mbateng di
gamu na Dyisas mdà di Nasarét, yé mdek
dun i Dwata du mdà di dad tnikeng nimò
Dwata fagu di kenen na i dad ilè i kdatahan.
Ta tooyu gadè ani du dini gumgimòan di
blengyu.
23 Mdà di gnadè na knayè Dwata, ta
sansatun i nawan fye gablé Dyisas di gamu,
na lêyu blé di dad to gamsalà du fafatiyu
kenen fagu di kfatakla dun di krus.
24 Bay nték Dwata Dyisas mdà di fati, na
falwàan kenen di gnagan i fati du landè kibò
i fati mafas dun.
25 Na ani man Dabid gablà di kenen,
‘Sigigu teen i Amugu dini di safédgu. Dini
kenen di kwanan-gu, du fye là bek
nawagu.
26 Yé duenam man, too lehew i nawagu,
na slame klehew lamwà di bàgu.
Na balù ku mati agu, knèan nun sa
fanden-gu,
27 du là sa bayàam i layefgu di banwe i dad
mati, na là sa faloham ku balok laweh
i Snaligam Too Tluh.
28 Ta fitem di do i dad dalan fsalu di klawil,
na fagu di kasnaginam di do, ta fnò
agu i klehew.’ ”
29 Na fadlug Piter talù, manan, “E dad
flanek, toogu faglabat gamu gablà ku Dabid,
i gutambulto. Ta mati kenen, na ta lbangla,
na sana knè i gulambangla dun di mdu ani.
30 Du Dabid i satu tugad Dwata, gadèan i
fakang Dwata di kenen. Yé fakang Dwata
di kenen nimòan harì i satu belan salngad
kenen.
31 Ta fala gadè Dabid i fan nimò Dwata,
taman tulenan gablà di kték i Mgalék Dwata,
manan,
‘Là bayàan dun di lbang, na là balok i lawe-
han.’
32 Na Dyisas Krayst i man-gu ani, ta nték
Dwata kenen di fati, na i kdeemi mite dun.
33 Na ani, ta fdatah Dwata kenen du ta ditù
kenen gsen di kwananan. Na ta gdawatan i
Mtiu Tulus, i fakang Màan di kenen. Na i ta
teenyu na i lingeyu ani, yé ta blén di gami du
ta bulusan di gami i Tulusan.
34 Du là sa mbatun Dabid kenen, bay ani
manan,
‘Man Amu* di Amugu†, “Sudeng ge gsen di
kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge,
35 kel di kafkahgu i dad to muteh ge nawa di
dungan i falel blìam.’ ”
36 “Yé duenam man, fye ku too gadè i
kdee dad to di Israél na Dyisas, i fafatakyu
di krus, kenen i ta nimò Dwata Amu na
Krayst.”
37 Na kanto linge dad to i man Piter ayé, too
malbà i nawala, na snalekla ale Piter na i
dademe dad to dek Dyisas, manla, “E dad
flanek, dét i fye nimòmi?”
38 Na tmimel Piter, manan, “I kdeeyu,
msal, na fbunyag gamu fagu di dagit Dyisas

* **2:34** 2:34 I tnanin “Amu” dunan Dwata Mà, na yé galwen i Amu Dabid, dunan i Mgalék Dwata sanfatan dad Dyu, gadèto Dyisas Krayst. † **2:34** 9:18 Ku demen unaf.

Krayst du fye fnasinsya Dwata i dad salàyu,
na gdawatyu i tadè blé Dwata, dunan i Mtiu
Tulus.
39 Yé gugtadè i fakang ani di gamu na di
dad ngàyu na balù i dad to mnè di gumawa-
gan, dunan i kdee ta tlo i Amuto Dwata di
kenen."
40 Na dee fa man Piter di dale du toon ale
fanngewe, manan, "Nang gamu magin di
dad sasè nimò i dad to du fye là gagin gamu
di kaflayam Dwata dale."
41 Na dee dad to dmawat i manan ayé,
ta fbunyag ale, na nun dad tlu libu i kdee
gatnù di dad to ftoo di du ayé.
42 Na toola fabtas i kaflingela di tdò dad
to dek Dyisas, na i kasgalakla. Na sasatu ale
kmaan fan di kafaldamla ku Dyisas, na too
ale dmasal.

I nimò i dad to ftoo di ku Dyisas

43 Na dee tnikeng na ilè mgimò fagu di dad
to dek Dyisas, taman too tngah na likò i kdee
dad to.
44 Na i kdee dad to ftoo di ku Dyisas, fadlug
ale di ksasatula, na i knun i kdee dad to,
sansalel i kat satu.
45 Na fablila i dad knunla, na bléla i wèan
di dad to nun kalnidù.
46 Na kat du, fadlug ale stifun di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na sasatu
ale kmaan di dad gumnèla fandamla i kfati
Dyisas. Na di kakaanla, too ale lehew, na
toola fdanà i ktola.
47 Na toola dnayen i Dwata, na i kdee dad
to, toola ale nafè. Na kat du, nun dad to
galwà tnù Dwata di dale.

3

I kgulê i lagi kimay

1 Di satu du di tngà masol i du di ta
bang kdasal, gatù ale Piter na Dyan di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata.
2 Na déé di takab dnagit Fye Baweh, nun
satu lagi kimay mdà di ksutan. Kat du,
tundala kenen déé du mni filak di dad to
fusuk.
3 Na kanton teen ale Piter na Dyan fusuk
di Bong Gumnè ayé, ta mni filak di dale.
4 Na toola kenen falnunu, na man Piter di
kenen, "Meye ge di gami."
5 Na meye kenen di dale du yé man nawan
ku banléla.
6 Bay man Piter di kenen, "Landè filakgu,
ku demen blawen, bay ku dét i gunun-gu,
yé bléta ge. Di dagit Dyisas Krayst mdà di
Nasarét, magu ge."
7 Na nagot Piter i sigalan gsen di kwanan,
na ftadagan kenen, na tadè kamgis i blì na
bukul blì i lagi kimay ayé.
8 Na tadè fabkeh tadag, na fkak na fles
magu. Kafnge ayé, magin kenen di dale
Piter fusuk di Bong Gumnè ayé. Na di kag-
inan dale, sigi kenen lmafà na fkak dmayen
di Dwata.
9 I kdee dad to mite kenen magu na
dmayen di Dwata,
10 gadèla na kenen i lagi tagnè sudeng di
takab Fye Baweh di Bong Gumnè ayé du
mni, na too tikeng na tngah i kdeela di kitela
i ta mkel di kenen.

I katdò Piter

11 Sana kagot i lagi ayé di ku Piter na
Dyan kel di kgafatla di Balkun Solomon. Na
tikeng i kdee dad to, na sadluh ale salu déé.
12 Na kanto teen Piter ayé, manan di dale,
"E dad to di Israél, kan ku tikeng gamu mdà
di teenyu ani? Kan ku tooyu gami falnunu?
Yé man nawayu kè ku mdà di gami gnagan
ku demen mdà di katluhmi i kgulê i lagi ani?
Ise.
13 Bay i Dwata Abraham, Isaak, na Dyékob,
dunan i Dwata dad gutambulto, kenen i
ta fdatah ku Dyisas, i dekan. Gamu i mlé
dun di dad ganlal, na là ti nsenyu dun di
kanfe Pilato, balù ku yé kayè Pilato falwàan
Dyisas.
14 Kenen i Mtiu na Tluh, bay là dnawatyu
dun. Bay yé balingyu fni ku Pilato, yé
falwàan i to manò.
15 Ta fnatiyu i gutambul i nawa, bay ta
nték Dwata kenen di fati. Gami ta mite dun,
na tulenmi di gamu.
16 Fagu di kaftoo di dagit Dyisas, i lagi
teenyu ani na dilèyu, ta kamgis na ta gagu.
Na i kaftoo di ku Dyisas, yé i gamfgulê ke-
nen, dunan i ta teenyu ani.
17 "Na ani, dad flanek, gadègu na yé
duenyu mimò sasè ku Dyisas du là glabatyu
i nimòyu salngad di dad ganlalyu.
18 Bay ta fala fgadè Dwata fagu di
kdee dad tugadan di munan maflayam i
Mgalékan, na ani kibò Dwata dmohò dun
fagu di nimòyu ayé.
19 Yé duenam man, msal gamu na samfulê
gamu di Dwata du fye Inanasan i dad salàyu,
20 du fye kel di gamu i dangan i falami
kgis mdà di Amu, na dekan Dyisas, i ta falan
nalék tmabeng gamu.
21 Na Dyisas kenen, là fakay ku là funan
mnè di langit kel di du kfalami Dwata i kdee,
gambet i ta falan fgadè di munan fagu di
dad tugadan too mtiu.
22 Du ani man Mosis, 'Di satu du, mdà
i Amuyu Dwata, dekan di gamu satu tu-
gadan, salngad di ta kdekan do. Kenen i
satu dademeyu, na là fakay ku là falningeyu
i kdee manan gamu.
23 Nè i to là mimen di man i tugad ayé, là
flam Dwata dun di dad ton, bay falmon.'
24 Na i kdee dad tugad i Dwata, mdà fa di
ku Samwél, tulenla gablà di dad du ani.

25 Mdà i dad fakang Dwata blén fagu di
dad tugadan, gamu i mfun dun, na nun ale-
lyu di kasafnèla i dad gutambulyu. Salngad
di ta manan ku Abraham, 'Fagu di belam
banlégu kafye i kdee dad to di tah tanà.'
26 Taman, ta nalék Dwata i Snaligan, na fu-
nan dek di gamu du fye banlén gamu kafye
di kafkagolan gamu i dad sasè nimòyu."

4

I kukum i dad ganlal dale Piter na Dyan

1 Di lam Piter na Dyan talù, ta fdadong di
dale i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na
i ulu i dad to gal mantay di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata, na i dad Sadusi.
2 Na too ale falbut du yé tdò Piter na Dyan
di dad to na mték i dad to mati fagu di ku
Dyisas.
3 Taman, kanfèla Piter na Dyan, na fa-
blanggùla ale kel di flafus du ta kifuh sa.
4 Bay dee dad to lminge i tdò Piter, na ta
ftoo ale. Nun kè dad lime libu i kdee dad
lagi.
5 Na di tmadol du, stifun di Dyérusalém i
dad ganlal i dad Dyu, na i dad tua gal mebe
i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis.
6 Na déé Anas, i ulu i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu, na lê man Kayafas, na Dyan, na
lê man Alihandru, na i dad flanek i ulu dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu.
7 Na fatlola Piter na Dyan, na snalekla
ale, manla, "Nè gumdà i kgaganyu mimò
tnikeng, na simto mfun dagit i gnamityu?"
8 Na Piter, fnò i Mtiu Tulus, tnimelan ale,
manan, "E dad ganlal na dad tua,
9 ku gami snalekyu gablà di fye na
gamtikeng nimòmi di to kimay, na i kgulêan,
10 fye ku gamu na i kdee dademe dad to
Israél too gmadè ani. Ta tadag i to ani di
blengyu, na sikof i kgulêan fagu di kaltulus
i dagit Dyisas Krayst mdà di Nasarét, dunan
i ta fnatakyu di krus, bay lê nték Dwata di
fati.
11 Na Dyisas sa i tulen di Tnalù Dwata,
manan,
'Nun gumnè slame batu, na i satu batu déé
too mabtas, yé balingyu knang gamu
dad to fdak gumnè.'
12 I kagalwà, lo déé gumite dun di ku Dyisas
Krayst, du landè dademe dagit di klamang
banwe blé Dwata di dad to ku gamfalwà
gito."
13 Too tikeng i dad ganlal ayé du teenla i
klabè Piter na Dyan, na gadèla na lo ale btal
to na landè sankulla. Yé klola too gmadè
dun na Piter na Dyan i dademe Dyisas sagin
di munan.
14 Bay landè gmanla du toola teen i to ta
mgulê ayé tadag di saféd ale Piter na Dyan.
15 Na yé duenam man, ta dalugla ale Piter
lamwà di snifil gumukum dad too mdatah
ganlal, na yé klola sasalek, manla,
16 "Dét fye kibòto i dad to ani? I kdee
dad to mnè di Dyérusalém slame gmadè na
too gamtikeng i mgimòla, na landè kibòto
famkéng dun.
17 Bay ani nimòto, fnangto i dad to ayé
tamdò di dagit Dyisas du fye là too mbel i
santulen gablà di ta mkel ani."
18 Na yé duenam man, ta lêla fatlo Piter na
Dyan, na toola ale fnang tmulen na tamdò di
dagit Dyisas.
19 Bay tmimel Piter na Dyan, manla, "Fan-
damyu kun ku dét i tluh nimò di kanfe i
Dwata, gamu i nimenmi, ku demen Dwata
i nimenmi.
20 Du là gaganmi damnan i ktomi ku là
tulenmi i ta teenmi na i ta lingemi."
21 Bay ta baling too midul i kafnangla dale
Piter na Dyan, na yé klola falwà dale. Landè
kibòla falmayam dale du i kdee dad to, toola
dnayen i Dwata du mdà di ta mkel di lagi
ayé.
22 Yé ta ktua i lagi mgulê fagu di tnikeng
nimò mlukas fat falò fali.

I dasal i dad to ftoo di ku Dyisas

23 Na kanto galwà Piter na Dyan, ta sam-
fulê ale di dademela, na tulenla dale i kdee
man dad ganlal di kafaglut na i dad tua di
dale.
24 Na kanto linge i dademela, sasatu ale
dmasal di Dwata, manla, "E Too Mdatah
Amu, ge sa mimò i langit, tanà, mahin, na
i kdee mnè di lamla.
25 Fagu di Mtiu Tulus, talù ge fagu di
snaligam, Dabid, dunan i gutambulmi,
manam,
'Kan ku falbut i dad to ise Dyu? Na kan ku
yé fandam i dad to i dad nimò landè
gukel?
26 Fatlagad i dad harì di tah tanà, na stifun
i dad ganlal du sansatula i nawala
samfati i Dwata na i Mgalékan.'
27 Na glut, dini di syudad ani gustifun ale
Harì Hérod na Pontyus Pilato magin di dad
to ise Dyu, na lê man i dad Dyu mdà di Israél
du sasatu ale dmuen i Snaligam Too Mtiu,
dunan i Mgalékam.
28 Na fagu déé, ta balingla gimò i kdee ta
fala mnè di nawam fagu di kaltulusam na
i knayèam.
29 Na ani, Amu, gadèam i dad kaflikòla gami.
Gami dad fasakam. Banlém gami klabè
tamdò i Tnalùam.
30 Bantalam i sigalam famgulê na mimò
dad tnikeng na ilè fagu di dagit Dyisas, i
Snaligam Too Mtiu."
31 Na kafngela dmasal, ta mgingok i
gumnè gustifunla. Na i kdeela fnò i Mtiu

Tulus, na ta baling midul i klabèla tamdò Tnalù i Dwata.

I kasablé i dad to ftoo di ku Dyisas

32 Na i kdee dad to ftoo di ku Dyisas, too sasatu nawala na i fandamla. Na landè di dale famdam ku lo kenen mfun i knunan. Bay sablé i kdeela di kdee dad knunla.

33 Fagu di bong gnagan blé Mtiu Tulus di dad to dek Dyisas, fadlug ale tmulen gablà di któk i Amuto Dyisas, na nun bong kafye Dwata kel di kdee dad to.

34 Na landè di dale ku nun dè kalnidùan du i dad to mfun i dad gumnè na dad tanà, fablila na nebela i wèan

35 di dad to dek Dyisas du fye nalella di kat satu dad to nun kalnidù.

36 Na Dyosip i satu di dale, i dnagit dad to dek Dyisas Barnabas (yé gumtatekan To Tamgal Nawa). Mdà kenen di dad bel Libay, na déé gusutan di Sipru.

37 Na fablin i satu alel tanàan, na blén i wèan di dad to dek Dyisas.

5

Ananayas na Safira

1 Na lê nun satu lagi, yé dagitan Ananayas, na yé yaanan Safira. Na fablila satu alel tanàla.

2 Na kanto gwè Ananayas i wèan, busekan i dademe wèan, na nè i gdè, yé blén di dad to dek Dyisas. Na i kdee nimòan ayé, slame gadè i yaanan.

3 Na smalek Piter, manan, “Ananayas, kan ku fgebe ge ku Satanas fagu di ktulenam kéng di Mtiu Tulus na di kbusekam i dademe wèan.

4 Di lamam là fabli i tanàam, ge sa i mfun dun. Na kantom fabli, ge mfun i wèan, na balù dét i kayèam kibò dun, fakay sa. Dét i duenam mimò ani? Ise ku yé gutmulenam kéng di dad to, bay di Dwata.”

5 Na kanto linge Ananayas i man Piter ayé, tin tadè bek, na fles mati. Na too ti likò i kdee dad to lminge i ta mkel di kenen.

6 Na kafnge ayé, ta nun fusuk déé dad lamnok lagi du fnungasla i lawehan, na santiangla lamwà du lbangla.

7 Na kafnge dad tlu oras, ta lê fusuk i yaanan, bay là gadèan i ta mkel di ku Ananayas.

8 Na snalek Piter kenen, manan, “Tnimelam i salekgu di ge ani. Ta senan ani kè i wè i tanà fabliyu?” Na tmimel kenen, manan, “Hee, senan sa ayé.”

9 Na man Piter di kenen, “Kan ku sansatuyu i nawayu tmilew i Tulus Dwata? Neyem. I dad lagi lambang i yaanam, ta déé ale di bà takab du lêla ge lbang.”

10 Na di kman Piter ayé, tadè lê bek Safira kenen di saféd i blì Piter, na fles mati. Na i dad lagi ayé, ta lê ale fusuk, na kantola teen na ta mati kenen, ta lêla santiang du lbangla di saféd i yaanan.

11 Na too ti likò i kdee dad to ftoo di ku Dyisas na kel di kdee dad to lminge gablà di dad mgimò ayé.

Dad tnikeng

12 Na too dee dad tnikeng na dad ilè nimò i dad to dek Dyisas di kanfe i dad to. Na gal stifun i kdee dad to ftoo di ku Dyisas déé di Balkun Solomon di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.

13 Nun dademe dad to là ftoo, là glasla magin di dale du mdà di klikòla, balù toola ale nafè.

14 Bay baling too midul i kdee dad lagi na libun ftoo di ku Dyisas.

15 Na mdà di nimò dad to dek Dyisas, nebe dad to i dademela nun tduk di dad dalan, na filèla ale di dad katri na dad igem du fye ku ta magu Piter déé, gtadè di dale i alungan, na mgulê ale.

16 Na too dee dad to mdà di dad lunsud glibut di Dyérusalém, lê ale stifun déé, na nebela i dademela nun tduk na i dad to fnusuk busaw. Na i kdee dad to nebela ayé, sdulê ale mgulê.

Kaflayam i dad to dek Dyisas

17 Bay, i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na lê man i dademen, dunan i dad to glam di dad Sadusi, mafè nawala. Taman, meye ale kfagu msang dale.

18 Kanfèla i dad to dek Dyisas du fablanggùla ale.

19 Bay kanto kifuh, nun kasaligan i Dwata kel déé di blanggù du nukàan i dad takab, na neben ale lamwà.

20 Na man i kasaligan di dale, “Salu gamu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na tadag gamu déé, na tulenyu gablà di falami nawa.”

21 Na mimen i dad to dek Dyisas du di too flafus, ta fusuk ale di Bong Gumnè ayé, na tambù ale tamdò.

I ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dademen, santifunla i dad tua i dad Dyu, dunan i dad too mdatah ganlalla gal mukum, na fatlola i dad to dek Dyisas di blanggù.

22 Bay kanto ale kel di blanggù, là teenla ale Piter déé. Taman, ta lê ale samfulê di dad to mdek dale, na tulenla dale, manla,

23 “Di kakelmi di blanggù, teenmi too fye kagtakaban, na sana ktadag déé i dad to mantay, bay kantomi nukà i takab, landè to teenmi di lam.”

24 Na i ulu dad to mantay di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, kantola linge i man dad to dekla, libug fandamla ku dét i ta mkel di dale Piter.

25 Na nun to kel déé, manan dale, “I dad
lagi ta tusukyu di blanggù, ta lê ale tadag
du tamdò di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata.”
26 Na kantola linge ayé, ta mdà i ulu i
dad mantay na i dademen salu ditù di Bong
Gumnè ayé, na nebela samfulê i dad to dek
Dyisas. Bay là falnayamla ale du likò ale di
dad to keng ndakla ale batu.
27 Na kantola nebe i dad to dek Dyisas di
gustifunla, ftadagla ale di kanfe i dad ganlal,
na snalek i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu ale.
28 Na man i ulu ayé di dad to dek Dyisas,
“Ta toomi gamu fnang tamdò di dagit Dy-
isas. Bay neyeyu i nimòyu ani. Ta baling
too mbel i katdòyu dini di Dyérusalém, na
duenyu di gami i kfati Dyisas.”
29 Bay tmimel Piter na i dademe to tdò
Dyisas, manla, “Yé too mabtas nimenmi i
Dwata, ise ku to.
30 I Dwata fnangamfù i dad gutambulto,
kenen i mték ku Dyisas kafngeyu fmati ke-
nen fagu di kfatakyu dun di krus.
31 Na fdatah Dwata kenen fagu di kafsu-
dengan dun di kwananan, na nimòan kenen
Ulu na Falwà. Yé duenan mimò ayé du
banlén dalan i dad to di Israél msal du fye
fnasinsya Dwata i dad salàla.
32 Gami sa i ta mite na tmulen i kdee ayé,
na lê man i Mtiu Tulus, i tadè blé Dwata di
dad to mimen kenen.”
33 Na kanto linge dad ganlal i man Piter,
too ale falbut, na kayèla fafati i dad to dek
Dyisas.
34 Bay nun satu Farisi, yé dagitan Gama-
lyél. Satu kenen tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na too nafè i dad to kenen.
Ta tadag, na dekan i dad to, nebela lamwà i
dad to dek Dyisas là mlo.
35 Klon man di dademen ganlal déé, “E
dad to di Israél, tooyu fan-geye i nimòyu di
dad to ayé.
36 Nun satu to di munan, yé dagitan Tu-
das, na flingu bong to, na nun dad fat latuh
i kdee dad to magin dun. Bay di là mlo, nun
fmati kenen, na ta sbalét i kdee dad ton, na
landè gukel i dad nimòan.
37 Na kafnge ayé, ta lê nun to mdà di Galili,
yé dagitan Dyudas. Msut kenen di slà kse i
dad to. Na dee dad to magin di kenen, bay
kanto kenen fnati, ta lê sbalét i dad ton.
38 Na yé duenam man, ani fngewegu di
gamu gablà di dad to ani. Tiyu ale bayà.
Falwàyu ale. Ku yé gumdà i tdòla di to, lê
landè gukelan.
39 Bay ku yé gumdàan di Dwata, là
gaganyu ale fnang, du yé balingyu sanfati
i Dwata.” Na nagin dad ganlal i flau
Gamalyél.
40 Yé duenam man, ta lêla fatlo i dad to dek
Dyisas, na fafasla ale. Na kafnge ayé, toola
ale fnang tamdò di dagit Dyisas, na klola
falwà dale.
41 Na ta mdà i dad to dek Dyisas fdu di
gustifun i dad ganlal ayé, na too ale lehew
du di kite Dwata dale, gten ale maflayam di
kyà du mdà di dagit Dyisas.
42 Na kat du, ditù ale di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata na lê man di dad
gumnè, du fadlug ale tamdò na tmulen i Fye
Tulen gablà ku Dyisas, i Mgalék Dwata.

6

Kalék i dad fitu to tmabeng

1 Ta midul i kdee dad to ftoo di ku Dyisas.
Na di slà ayé, i dad Dyu talù Grik, mugak
ale gablà di nimò i dad Dyu talù Hibru du
là gagin banlé i dale dad libun balu di kalel
i dad gastu kat du.
2 Yé duenam man, i sfalò lwe to dek Dy-
isas, santifunla i kdee dad to ftoo, na manla,
“Là gtenan ku gami i malel i dad gastu, keng
gtagakmi i katdò Tnalù Dwata.
3 Taman, dad flanek, malék gamu fitu lagi
mgafè na fnò i Mtiu Tulus na kfulung, na
dale fimòmi dun,
4 du fye lo yé nimòmi dmasal na tamdò i
Tnalù Dwata.”
5 Na too mayè i kdee dad to di manla ayé.
Na yé nalékla Stifén, satu lagi too ftoo di
ku Dyisas, na fnò i Mtiu Tulus, na lê man
Filip, na Prokoru, na Nikanor, na Timon, na
Parminas, na lê man Nikolas mdà di banwe
Antyuk, i satu to ise Dyu, bay ta mgebe di
kafaglut i dad Dyu.
6 Na nebela i dad fitu lagi ayé di dad to dek
Dyisas, na mdà i dad to dek Dyisas, fkahla i
falella di dale, na dnasalla ale.
7 Taman, ta too mbel i Tnalù Dwata, na ta
baling midul i kdee dad to ftoo di ku Dyisas
di Dyérusalém, na ta lê dee i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu magin ftoo di ku Dyisas.

I kakfèla ku Stifén

8 Na Stifén, too kenen fnò kafye blé
Dwata na kgagan mimò dad malbang ilè na
tnikeng di kanfe i dad to.
9 Bay nun dad to mnang ku Stifén, dunan
i dad Dyu mdà di gustifun dnagit Gustifun
i Dad Fasak Ta Falwà. Yé gumdàla di Sirini
na Alihandriya na lê man i dademe dad
banwe di Silisya na Asya. Dale i sambalew
ku Stifén,
10 bay du banlé i Mtiu Tulus Stifén kfu-
lung, yé duenam man, là gmagan ale di
kenen.
11 Bay falnaula i dademe dad to magu lam,
du fye tmulen ale kéng. Na ani man i dad to
ayé, “Ta lingemi i sasè kastulenan ku Mosis
na i Dwata.”
12 Na fagu déé, banlétla nawa i dad to, na
i dad tua gal mebe i dad Dyu, na i dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.

Na kanfèla Stifén, na nebela di gustifun i dad too mdatah ganlal i dad Dyu.
13 Na nun dad to ftalùla déé i too tmulen kéng tmifù ku Stifén, “I to ani, too sasè ktalùan gablà di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.
14 Na lingemi i kmanan dun, Dyisas mdà di Nasarét, lanbàan kun i Bong Gumnè, na tanlasan i dad uldin Dwata tagak Mosis di gito.
15 Na i kdee dad ganlal, falnunula Stifén, na teenla i bawehan salngad baweh i satu kasaligan.

7

I talù Stifén

1 Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, snalekan Stifén, manan, “Glut kè i kdee man dad to ani?”
2 Na tmimel Stifén, manan, “E dad flanek na dad tua, tooyu beg falninge i man-gu. Di munan, di laman là fa milih i gutambulto, dunan Abraham, ditù di Haran, yé gumnèan di Mésopotamya. Na di laman mnè déé, fite di kenen i Dwata Too Mdatah na Maltulus, manan,
3 ‘Tnagakam i banwem na dad flanekam, na mdà ge salu ditù di banwe fiteta ge.’
4 Na yé duenam man, ta mdà kenen di Kaldiya, na milih ditù di Haran. Na kafnge i kfati màan, ta dek Dwata kenen fles di banwe ani, dunan i ta gumnèyu ani.
5 Landè fa blé Dwata di ku Abraham alel i tanà, balù salngad tah falel. Bay ta makang i Dwata di kenen na blén dun i tanà ani, du fye ta kenen nan mfun dun kel di dad belan. Na di kfakang Dwata ayé, fa landè ngà Abraham.
6 Na ani man Dwata di kenen, ‘I dad belam, mnè ale di mahal banwe, na nimòla ale fasak, na toola ale falnayam di lam i fat latuh fali klon.
7 Bay falnayamgu i dad to fmasak dale, na kafnge ayé, lamwà ale di banwe ayé, na mangamfù ale di do di banwe ani.’
8 Na kafnge ayé, ta dek Dwata Abraham gablà di kfimò ilè di laweh i dad lagi, du yé ilè i kasafnèla. Na ta sut Isaak, na mimò Abraham ilè di lawehan di gwalun du kafngen sut. Na salngad ku Dyékob kafngen sut, lê nimò Isaak ilè di lawehan, na kel di dad sfalò lwe ngà Dyékob, i dad gutambulto.
9 “Na mafè nawa i dad flanek Dyosip di kenen, na fablila kenen mgimò fasak di Idyip. Bay Dwata magin kenen,
10 na falwàan kenen di kaflayaman. Di ktadag Dyosip di kanfe Féro, i harì di Idyip, bayan Féro di kafye balun na di kfulungan. Na nimò Féro kenen gubirnador di banwen ayé na kel di gumnèan.
11 “Na kafnge ayé, nun kel bong kbitil di kabal i banwe Idyip na Kanaan, taman, too ti sè kaflayam i dad to di dangan ayé. Balù i dad gutambulto, ta landè gumwèla knaan.
12 Na kanto linge Dyékob nun ulê i dad fele di Idyip, ta dekan i dademe dad ngàan salu ditù, dunan i dad gutambulto. Na yé tnanin ksalula ditù.
13 Na di galwe dulêla salu gatù, ta fdilè Dyosip i kton di dad flanekan, na di là mlon, ta gadè Féro gablà di dad flanek Dyosip.
14 Taman, fan-gadè Dyosip i màan Dyékob, na fngén kenen na i dad flanekan gatù di Idyip. Na fitu falò lime i kdeela.
15 Na kafnge ayé, ta milih ale Dyékob ditù di Idyip, na ditù ta gumatin na i dad gutambulto.
16 Na nebela ale samfulê di Sikim, na lbangla ale di ilib ta fala bnayad Abraham di dad bel Hamor.
17 “Na kanto mdadong i kdohò Dwata i fakangan ku Abraham, ta baling too matnù i kdee dad gutambulto di Idyip.
18 Na kanto matlas i harì di Idyip, là dilèan Dyosip.
19 Na i harì ayé, toon lnumì i dad gutambulto, na falnayaman ale du fnegesan ale tmagak i dad malnak ngàla ditù di lwà fye mati ale.
20 “Na di slà i kaflayam ayé, sut Mosis. Bayan Dwata kenen, na too ti fye bawehan. Na tlu bulen i klola mifat dun di gumnè màan.
21 Na kantola tnagak Mosis ditù di lwà, mdà i ngà Féro libun, talnamòan du fanbalingan ngàan.
22 Tdòla kenen di kdee kanfulung i dad to di Idyip, na mgimò kenen tatel fagu di dad talùan na di dad nimòan.
23 “Na kanto fat falò fali ktua Mosis, yé gtulen nawan lmauy i dademen Dyu.
24 Na kanto kel Mosis déé, nun teenan Dyu falnayam i satu to mdà di Idyip, na nsenan i Dyu ayé, na fnatin i to mdà di Idyip.
25 (Yé mnè di nawa Mosis ta gadè i dademen Dyu na kenen i gnamit Dwata falwà dale di Idyip, bay là ti gadèla dun).
26 Na di tmadol du, nun teen Mosis lwe Dyu, sfati ale. Mayè kenen samfye dale, na manan dale, ‘E dad flanek, kan ku sfati slame gamu?’
27 Bay i lagi mbet sfati, lugadan Mosis, manan, ‘Simto mimò ge bong to na mukum gami?
28 Yé kayèam kè ku fnatim agu gambet i kfatim i to mdà di Idyip balfabi?’
29 Na kanto linge Mosis i manan ayé, ta milah ditù di Midyan na ditù gumnèan, na mwè yaan. Na déé gusut i lwe ngàla, slame lagi.
30 “Na kanto fat falò fali mlius, ditù Mosis di banwe landè to mnè ditù mdadong di

Bulul Sinay. Nun kasaligan i Dwata tadè
msut di kenen di lam kayu dminè.
31 Na too kenen tikeng di teenan ayé. Na
fdadong déé du neyen. Na di kafdadongan,
ta lingen i talù Dwata. Ani manan,
32 'Do i Dwata fnangamfù i dad gutambu-
lam, dunan Abraham, na Isaak, na Dyékob.'
Na tadè kankal Mosis di klikòan, na là glasan
meye dun.
33 Na man Dwata di kenen, 'Nlusam i
talumfàam du mtiu i tanà gutadagam ayé.
34 Ta teen-gu i kaflayam gnagu i dad togu
di Idyip. Ta lingegu i dalongla, na ta tufa agu
du falwàgu ale. Na. Flal ge du dekta ge gatù
di Idyip.'
35 "Na Mosis ani, i knang dad to Israél
di munan, manla di kenen, 'Simto mimò
ge bong to na mukum gami?' Kenen dek
Dwata mebe na falwà i dad to ayé fagu di
ktabeng i kasaligan fite di kenen di kayu
dminè.
36 Na nebe Mosis ale lamwà di Idyip, na
nun dad tnikeng na dad ilè nimòan di Idyip,
na di Fulè Mahin, na lê man di banwe landè
to mnè ditù di lam fat falò fali klon.
37 Na Mosis sa i man dun di dad to Israél,
'Nun satu tugad Dwata mdà di dademeyu
dekan di gamu salngad do.'
38 Na Mosis i magin di kastifun i dad to
Israél di banwe landè to mnè ditù, di safédi
dad gutambulto na balù i kasaligan Dwata,
i talù di kenen di Bulul Sinay. Na gdawatan
mdà di Dwata i mlawil tdò du fye lêan fafles
di gito.
39 "Bay i dad gutambulto, là nimenla dun.
Balingla kenen knagol, na yé kayèla ku lê ale
samfulê ditù di Idyip.
40 Na di lam Mosis ditù di tah i Bulul Sinay,
manla di ku Aron, i satu bong tola, 'Mimò
ge gami dad dwata fye mnè tukè munami,
du Mosis, i mebe gami lamwà di Idyip, ta là
gadèmi ku dét i ta mkel di kenen.'
41 Taman, ta nun nimòla dwata, yé kbawe-
han ngà safì. Na damsù ale di kenen, na
fnistala.
42 Bay knagol Dwata ale, na bayàan ale
mangamfù di dad blatik. Na gdohò i sulat
satu tugad i Dwata di munan, manan,
'Gamu dad to Israél, ise ku do i gumdamsùyu
na i gumléyu di kloyu mnè di banwe
landè to mnè ditù di lam i fat falò fali
klon.
43 Bay yé balingyu nebe i tukay gumnè i
dwata dnagit Molok, na lê man Rifan,
i kbaweh blatik. Na yé dad dwata
fnangamfùyu. Yé duenam man, fal-
nayamta gamu du febeta gamu ditù
di satu banwe sentù Babilon.'
44 "Di kagu i dad gutambulto di banwe
landè to mnè ditù, nun slung di safédla
gusamsitela i Dwata. Ta nimò Mosis i slung
ayé du yé dek Dwata dun, na lalòan i baweh
ta fite Dwata di kenen.
45 Na kafnge ayé, yé tamlas mebe i slung
ayé dunan i dad gutambulto magin ku
Dyaswa mwè i tanà mdà di dad to ta filih
Dwata di kanfela. Na i slung ayé, sana knèan
déé kel di kagot Harì Dabid.
46 Kanto gamdawat Dabid kafye mdà di
Dwata, yé fnin di kenen, falohan kenen fdak
gumnè blén di Dwata, dunan i lê Dwata
Dyékob.
47 Bay Solomon i ngà Dabid, yé baling fdak
i gumnè ayé.
48 Bay di kaglutan, i Too Mdatah Dwata, là
sa mnèan di dad gumnè fdak i dad to tanà,
du ani man satu tugad i Dwata,
49 'I langit, yé gusudenggu, na i tanà, yé
gumlékgu. Dét klasi gumnè i fdakyu
do? Na nè man nawayu gten guf-
tudgu?
50 Ise do kè mimò kalbong kdee?' "
51 Na fadlug Stifén talù, manan, "Bay
gamu dini, too magéng uluyu, na là fal-
ningeyu i man Dwata. Salngad gamu di dad
gutambulyu du galyu knang i Mtiu Tulus.
52 Nun kè tugad i Dwata là falnayam i dad
gutambulyu? Landèan, du fnatila i dad to
dek Dwata di munan, kel di dad to ta fala
fgadè gablà di kakel i Snaligan Too Tluh.
Na kanto kel i To manla ayé, ta nakalyu, na
fnatiyu.
53 Gamu gamdawat i dad uldin Dwata
fagu di dad kasaliganan, bay là nimenyu
dun."

I kfatila ku Stifén

54 Na di lam i dad ganlal flinge di man
Stifén, san-gakétla beengla di kalbutla dun.
55 Bay Stifén, fnò kenen i Mtiu Tulus, ta
lngalà di langit, na teenan kneng i kaltu-
lus Dwata, na teenan Dyisas tadag gsen di
kwanan i Dwata.
56 Na man Stifén, "Neyeyu. Teen-gu i
langit ta mgukà, na i Ngà To tadag gsen di
kwanan i Dwata."
57 Taman, ta nsangla dad klingela, na mkit
ale, na sdulêla dnauf.
58 Na dyolla kenen lamwà di syudad, na
ndakla batu. Na i dad to tmifù dun, yé
fbantayla i dad saulla Sol, i satu lamnok lagi.
59 Na lamla sigi mdak ku Stifén batu, ta
dmasal kenen, manan, "E Amugu Dyisas,
dnawatam i nawagu ani."
60 Na kafnge ayé, ta lkuad kenen, na
tamlo, manan, "E Amu, nangam ntuk di
dale i salà nimòla ani." Na di kafngen man
ayé, ta ftoh nawan.

8

1 Na nagin Sol i ayè i dad to fmati ku Stifén.

I kaflayam Sol i dad to ftoo ku Dyisas

Na di du kfatila ku Stifén, yé ta katbù i too
sasè kaflayam i dad to ftoo di ku Dyisas di
Dyérusalém. Taman, ta sbalét i kdeela di dad
probinsya di Dyudiya na Samarya, na lo yé
tagak di Dyérusalém i dad to dek Dyisas.
2 Na nun dad to too mangamfù di Dwata,
lbangla Stifén, na toola kenen lnanu.
3 Bay too kayè Sol falmo i dad to ftoo di
ku Dyisas. Nkatan fnusuk i dad gumnèla, na
kanfèan i dad lagi na libun, du fablanggùan
ale.

I katdò Filip di Samarya

4 Na i kdee dad to ftoo i ta masbalét ayé,
gatù ale di dad sahal banwe du tdòla i Tnalù
Dwata.
5 Na mdà Filip, salu kenen di satu syudad
di Samarya, na tamdò kenen déé gablà ku
Krayst.
6 Na kanto linge dad to i man Filip, na
teenla i dad tnikeng nimòan, toola fansye
flinge di manan.
7 Na dee dad busaw lamwà di dad to
magin i kitla, na lê dee dad to là galyakla i
lawehla, na dad kimay, na mgulê i kdeela.
8 Taman, too ti lehew i dad to di syudad
ayé.

Simon, i lmoos

9 Na di syudad ayé, nun satu lagi mnè déé,
yé dagitan Simon. Ta mlo kenen lmoos, na
too tikeng i kdee dad to di Samarya du mdà
di kloosan. Toon ftatel i kton di kmanan dun
maltulus kenen.
10 Na i kdee dad to, balù mdanà ku demen
mdatah, toola fansye flinge di kenen, na yé
manla, “Kenen i tulus Dwata dnagit, ‘I bong
tulus.’ ”
11 Ta mlo ale tikeng di kloosan, taman
toola kenen falninge.
12 Bay kanto ftoo dad to di tdò Filip i
Fye Tulen gablà di Kagot Dwata, na i dagit
Dyisas Krayst, ta fbunyag i dad lagi na dad
libun.
13 Na balù Simon, ta baling kenen lê ftoo
di ku Dyisas na fbunyag. Na là tlagan magin
di ku Filip, na too kenen tikeng mdà di dad
ilè na gamtikeng nimò Filip.
14 Na i dad to dek Dyisas i tagak di
Dyérusalém, lingela ta dnawat i dad to di
Samarya i Tnalù Dwata, taman ta dekla
Piter na Dyan salu ditù.
15 Na kanto ale kel ditù, ta dnasalla i dad
to ftoo ayé du fye gdawatla i Mtiu Tulus.
16 Ani duen i Mtiu Tulus là fa tufa di dale
du lo yé gumagbunyagla di dagit i Amuto
Dyisas.
17 Bay fkah Piter na Dyan i dad falella di
dad to ayé, na yé klola gamdawat i Mtiu
Tulus.
18 Na teen Simon ta gdawat dad to i Mtiu
Tulus fagu di kafkah ale Piter i dad falella di
dale. Na yé duenam man, kayèan ku banlén
filak ale Piter, na manan dale,
19 “Bléyu do i gnagan ayé du fye i kdee dad
to gufkahgu falelgu, gdawatla i Mtiu Tulus.”
20 Bay tmimel Piter, manan, “Mulà moon
ku malmo ge gagin di filakam, du yé man
nawam ku fakay bnayad i tadè blé Dwata.
21 Landè alelam di nimò ani du teen
Dwata là tluh i mnè di nawam.
22 Nsalam i sasè mnè di nawam ani, na
dmasal ge di Amu, du fye fnasinsyan ge di
sasè fandamam.
23 Du yé teen-gu di ge na too mafè nawam,
na mbakus ge di salàam.”
24 Na man Simon di dale Piter, “Begyu agu
dnasal di Amu du fye là gafat di do i manyu
ayé.”
25 Na kafnge Piter na Dyan tamdò i Tnalù
Dwata, ta mdà ale mulê ditù di Dyérusalém.
Na di dalanla mulê, dee dad baryu di
Samarya nagula, na tdòla i Fye tulen.

Filip na i ganlal di Ityupya

26 Bay stulen satu kasaligan i Dwata di
ku Filip, “Mdà ge, lalòam i dalan mdà di
Dyérusalém salu di Gasa.” (Ta là too nagu i
dalan ani du landè to mnè déé).
27 Na yé duenam man, ta mdà Filip, na
di laman magu, nun teenan satu lagi kafun
mdà di Ityupya. Fdu kenen di Dyérusalém du
ta mangamfù di Dwata. Na i lagi ayé, satu
mdatah ganlal du nagotan i filak Kandis,
dunan i harì libun di Ityupya.
28 Na di kulêan, smakay kenen kalisa,
na laman magu, yé nimòan bnasan i sulat
Isaya, i satu tugad Dwata.
29 Na man i Mtiu Tulus di ku Filip,
“Fdadong ge, na saldan ge magu di kalisa
ayé.”
30 Taman, sadluh Filip fdadong di kalisa,
na lingen kbasa i lagi ayé mdà di sulat Isaya.
Na smalek Filip, manan dun, “Glabatam kè
i bnasam ayé?”
31 Na tmimel i ganlal ayé, manan, “Dét
kibògu galmabat i bnasagu ani ku landè to
faglabat dun di do?” Na ta nlakan Filip
smakay sudeng di safédan.
32 Na ani bnasa i ganlal ayé, manan,
“Gambet kenen i bilibili nebe du tnatê,
na gambet kenen i ngà bilibili là
kamwakan ku nkih i bulan, du là ti
talùan.
33 Toola kenen fyà, na là sa tluh i kukumla
dun. Na ta landè tmulen gablà di dad
belan du ta baling kenen fnati dini di
tah tanà.’ ”
34 Na man i ganlal, “Begam tulen do ku
simto kayèan man ani, kenen kto ku demen
mahal to.”
35 Yé duenam man, ta tnulen Filip i gan-
lal ayé i Fye Tulen gablà ku Dyisas, na yé
gumdàan tmulen dun di ta bnasan gine.

36 Na di kafadlugla magu, ta kel ale di satu éél, na man i ganlal, “Neyem, nun sa éél
dini. Nun kè gukulanggu i duen-gu là fakay
fbunyag?”
37 Na man Filip di kenen, “Ku mdà di
nawam i kaftoom, fakayta ge bnunyag.” Na
tmimel i ganlal, manan, “Hee, ftoo agu sa na
Dyisas Krayst i Ngà Dwata.”
38 Na kafnge ayé, fafanak ganlal i kalisa,
na lwe ale Filip tufa, na fles ale di éél du
bnunyag Filip kenen.
39 Na kanto ale matun di tubéh, tadè nwè i
Tulus Dwata Filip, na ta là teen i ganlal dun.
Bay fles i ganlal di kagun, na too lehew.
40 Na galì lamyalo Filip, ta kel di Asutu, na
mdà déé, nkatan i kdee dad banwe kel di
Sisarya tamdò i Fye Tulen.

9

I katbù Sol ftoo di ku Dyisas

1 Bay di dad du ayé, fadlug Sol falmayam
na falmikò i dad to ftoo di ku Dyisas. Na salu
kenen di ulu i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu,
2 du mni sulat fakayan fite ditù di dad
gustifun i dad Dyu di Damaskus du fagu
déé ku nun teenan dad to ftoo ku Dyisas, i
baling lagi na libun, fakayan ale kanfè, na
fablanggùan ale ditù di Dyérusalém.
3 Na ta mdà kenen salu ditù di syudad
Damaskus. Na kanto mdadong di syudad
ayé, tadè nun bong neng mdà di langit
glibut di kenen.
4 Na ti tadè bek Sol, na nun lingen talù,
manan, “E Sol, Sol, kan dé ku falnayamam
agu?”
5 Na smalek Sol, manan, “Simto ge kè,
Amu?” Na tmimel i talù ayé, manan, “Do sa
Dyisas, i galam falnayam.
6 Bay mték ge nan, na fles ge di syudad, na
ku ta kel ge ditù, nun tmulen ge ku dét i fye
nimòam.”
7 Na i dad lagi magin ku Sol, tgeneng ale
du ta lingela gine i talù, bay landè to teenla.
8 Na ta mték Sol, bay kanto meye, ta là
miten. Taman, ta nalak i dademen kenen
fles di Damaskus.
9 Na tlu butangan là mite, na là ti
kmaanan, na là minuman.
10 Na nun satu to ftoo di ku Dyisas déé
di Damaskus, yé dagitan Ananayas. Na
yé kanteenan ta tlo Dwata kenen, manan,
“Ananayas.” Na tmimel kenen, manan, “Dét
ayé, Amu?”
11 Na man i Amu di kenen, “Gatù ge di
gumnè Dyudas déé di dalan dnagit Tluh
Dalan, na fanngabalam i satu to mdà di
Tarsu yé dagitan Sol. Yé nimòan di nawan
ani, dmasal.
12 Na ta nun kanteen Sol satu lagi, yé dag-
itan Ananayas salu déé di kenen, na fkah
Ananayas i falelan di kenen fye lê mite.”
13 Bay tmimel Ananayas, manan, “Amu,
ta dee dad to gulmingegu gablà di lagi ayé,
na i kdee dad sasè nimòan di dad tom ditù
di Dyérusalém.
14 Na yé duenan salu dini di Damaskus du
nun ktoon mdà di dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu di Dyérusalém kamfè i kdee dad to
tamlo di dagitam.”
15 Bay tnimel i Amu Ananayas, manan,
“Mdà ge salu ditù di lagi ayé, du ta nalékgu
kenen fgadè i dagitgu di dad to ise Dyu, kel
di dad ganlalla, na lê man i dad Dyu mdà di
Israél.
16 Na fitegu di kenen i kalbong kdee dad
kaflayam nagun du mdà di kafgadèan i dag-
itgu.”
17 Taman, ta gatù Ananayas, na fusuk di
gumnè gufanak Sol. Na fkahan i falelan di
ku Sol, manan dun, “E flanekgu Sol, i Amuta
Dyisas, dunan i ta fite di ge di dalanam salu
dini, dekan agu samsite ge du fye lê ge man
mite, na fnò ge i Mtiu Tulus.”
18 Na kanto man Ananayas ayé, tadè nun
tatek mdà di mata Sol i salngad nél* nalaf,
na ta lê kenen mite. Na ta mték kenen, na
fbunyag.
19 Na kafnge ayé, ta kmaan kenen, na ta lê
kamgis.

I katdò Sol gablà ku Dyisas di Damaskus

Na fanak Sol dad file butang di saféd i dad
to ftoo ku Dyisas déé di Damaskus.
20 Na kafnge ayé, ta gatù Sol di dad gumnè
gustifun i dad Dyu du tamdò. Yé tdòan na
Dyisas Krayst Ngà i Dwata.
21 Na i kdee dad to lminge i manan, too
ale tikeng, na smalek ale, manla, “Ise ani
kè i to smamuk i dad to ftoo di ku Dyisas
ditù di Dyérusalém? Na yé duenan salu dini
kun du kanfèan i dad to ftoo di ku Dyisas, na
neben ale di dad ganlal di kafaglut ditù di
Dyérusalém.”
22 Bay baling matnù i kfulung Sol tamdò,
na too mbagal i gutadagan tmulen na Dyisas
Mgalék i Dwata, taman i dad Dyu déé di
Damaskus, là gamtimel ale.
23 Na kafnge i dee du mlius, ta satul i dad
Dyu du fnatila Sol,
24 bay ta gadèan i knayèla nimò ayé. Mdu
na kifuh nun dad to mantay di gufusuk di
syudad du fye gfatila Sol.
25 Bay di satu kifuh, i dad to gal magin ku
Sol, fsudengla kenen di satu bong baskit, na
fayolla kenen, yé gufagula dun di sol labat i
syudad du fye galwà.

I ksalu Sol ditù di Dyérusalém

* **9:18** 16:29 Ku demen mni.

26 Na salu Sol ditù di Dyérusalém. Na kanto
kel ditù, mayè kenen magin stifun di dad to
ftoo di ku Dyisas, bay likò ale dun du yé man
nawala ku sana là kaftoon ku Dyisas.
27 Bay nun satu to, yé dagitan Barnabas.
Tnabengan Sol du neben di dad to dek Dy-
isas, na tulenan dale gablà di ta kite Sol i
Amuto Dyisas ditù di dalan. Na lêan tulen
dale gablà di klabè Sol tamdò di dagit Dyisas
ditù di Damaskus.
28 Taman, fanak Sol di safédla, na magin
kenen di dale lamngab di Dyérusalém, du
fakgis tamdò di dagit i Amuto.
29 Na stulen kenen di dad Dyu talù Grik,
na salyu ale man, bay baling ale mngabal
kfagu fmati kenen.
30 Na kanto gadè i dad flanek Sol di kaftoo
gablà ayé, nebela kenen ditù di Sisarya, na
fulêla ditù di Tarsu.
31 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di kabal i
dad banwe Dyudiya, Galili, na Samarya, ta
nun ktanak knèla. Na ta baling ale mbagal,
na matnù i kdee dad to ftoo ku Dyisas fagu
di tabeng i Mtiu Tulus. Na fadlug ale mnè di
nun klikòla di Dwata.

I ksalu Piter di dad banwe Lida na Dyopa

32 Na Piter, dee dad banwe lanngaban. Di
satu du, gatù kenen di banwe dnagit Lida du
lnauyan i dad to Dwata ditù.
33 Na teenan ditù Aniyas, i satu lagi là
galyakan i lawehan. Ta walu fali i klon sigi
milè.
34 Na kanto kel Piter déé, manan di ke-
nen, “Aniyas, ta fan-gulê Dyisas Krayst ge.
Taman mték ge, na fantifasam i gumilèam.”
Na tadè mték Aniyas.
35 Na i kdee dad to mnè déé di Lida na lê
man di banwe dnagit Saron, teenla i to ta
mgulê ayé, na ta ftoo ale di Amuto.
36 Na ditù di banwe dnagit Dyopa, nun
satu libun ftoo ku Dyisas, yé dagitan Tabita.
Di Grik, yé dagitan Dorkas, yé gumtatekan
uhe. Too ti fye i nimòan du galan tnabeng i
dad to landè knun.
37 Na di slà ayé, nun tduk Dorkas, na fles
mati. Danyohla i lawehan, na filèla di snifil
di tah.
38 Na là mawag Dyopa mdà di Lida.
Taman, kanto linge i dad to ftoo ku Dyisas
di Dyopa na ta déé Piter di Lida, dekla lwe
to salu di ku Piter du fakdo di kenen, manla
dun, “Beg ge fabaltik salu ditù di gami.”
39 Na ta mdà Piter magin di dale. Na kanto
kel déé, nebela kenen myak di snifil. Na nun
dee dad libun balu tadag di safédan. Too ale
mngel, na fitela ku Piter i dad klaweh ta fnge
tanbél Dorkas di laman là fa mati.
40 Na dek Piter i kdee dad to lamwà di
snifil. Na kafnge ayé, lkuad kenen dmasal.
Na kanto smalu di mati, ta manan dun,
“Tabita, mték ge.” Na ta meye i libun ayé, na
di kiten ku Piter, ta mték, na fles sudeng.
41 Na nagot Piter i sigal Dorkas, na tnaben-
gan kenen tadag. Na kafnge ayé, ta tlo Piter
i dad to ftoo di ku Dyisas, gagin i dad balu
gine, na fiten di dale ta mték Dorkas.
42 I ta mkel ani, too mbel di kabal i banwe
Dyopa, taman ta dee dad to ftoo di Amuto.
43 Na beg mlo Piter fanak di Dyopa di
saféd Simon, i satu lagi gal tambél kulit
lmanaf.

10

I kafngé Kornilyu ku Piter

1 Na nun satu lagi, yé dagitan Kornilyu, na
ditù gumnèan di Sisarya. Kenen kapitan i
dad sundalu di Roma glam di Lumbuk Itali.
2 Kornilyu na i familyan, toola nafè i
Dwata, na nun klikòla dun. Na too bong
tabengan di dad Dyu landè knun, na too
kenen fduf dmasal.
3 Na di satu du, kanto tngà masol i du, nun
kanteenan satu kasaligan i Dwata fdadong
di kenen, manan, “E Kornilyu.”
4 Na too neye Kornilyu i kasaligan ayé
magin i klikòan, na snalekan kenen, manan,
“Détan kè, Sér?” Na tmimel i kasaligan,
manan, “Too lehew Dwata gablà di dad
dasalam, na i dad blém di dad to landè knun,
na yé duenam man, toon ge fandam.
5 Na ani, mdek ge dad lagi salu ditù di Dy-
opa du nngéla satu lagi dnagit Simon Piter.
6 Yé gufanakan di kilil mahin di lam
gumnè Simon, dunan i to tambél kulit
lmanaf.”
7 Na kanto mdà i kasaligan ayé, ta tlo
Kornilyu i satu sundalun mafè i Dwata, na
lê man lwe fasakan.
8 Na tulenan dale i kdee ta mkel, klon
mdek dale salu ditù di Dyopa.

I kanteen Piter

9 Di tmadol du, kanto fan ltu du, ta
mdadong ale di Dyopa. Na Piter, myak
kenen di tah ataf i gumnè du dmasal.
10 Na ta too kenen bitil, na mayè kmaan.
Na di lamla mimò i knaan, nun kanteenan.
11 Yé teenan ta mgukà i langit, na nun
gambet bong kayab nikat di sbalà syungan
fayol kel di tanà.
12 Na nun dad sahal lmanaf, na dad kma-
mang, na dad anuk di bnas mnè di laman.
13 Na nun lingen talù di kenen, manan,
“Piter, tadag ge. Tmatê ge, na knaanam.”
14 Bay tmimel Piter, manan, “E Amu, là
fakayan. Là ti lmen-gu do kmaan i dad
magsik gambet ayé, ku demen i là fakaymi
dnawat.”
15 Na ta lêan linge i talù ayé, manan di
kenen, “Nangam man ku magsik i ta lnaneb
Dwata.”

16 Tlu dulêan mkel di ku Piter, na kafnge
ayé, ta lê magket i kayab ditù di langit.
17 Na di lam Piter famdam ku dét gum-
tatek i kanteenan, ta kel déé di Dyopa i
dad lagi dek Kornilyu, na snalekla gusablà i
gumnè Simon, klola fles di bà labat i gumnè
gufanakan.
18 Na tamlo ale, na snalekla ku déé gu-
fanak Simon Piter.
19 Na di lam Piter famdam i kanteenan, ta
talù i Mtiu Tulus di kenen, manan, "Nun tlu
lagi mngabal ge.
20 Taman, tadag ge, na tufa. Na nangam
falwe nawam magin dale du do mdek dale."
21 Na ta tufa Piter, na manan dale, "Do sa
i fanngabalyu. Dét i fandufyu dini?"
22 Na tmimel ale, manla, "Yé mdek gami
Kapitan Kornilyu. Tluh to kenen, na toon
nafè i Dwata, na lê nafè i dad Dyu kenen.
Na yé man satu kasaligan i Dwata di kenen,
fngén ge kun du fye falningen i manam di
kenen."
23 Na kafnge ayé, ta nlak Piter ale myak di
gumnè gufanakan, na déé gumilèla di kifuh.

I ksalu Piter di gumnè Kornilyu

Na di tmadol du, mdà Piter magin dale,
na nun magin dademe dad to ftoo mdà di
Dyopa.
24 Na di galwen du, ta kel ale di Sisarya.
Fatan Kornilyu ale, na ta falan santifun i
dad flanekan na dademen sgalak.
25 Na kanto fusuk Piter di gumnè ayé, ta
snitong Kornilyu kenen, na fles lkuad di
safèd blì Piter du fnangamfùan.
26 Bay man Piter di kenen, "Nang ge
mangamfù di do. Tadag ge, du salngad ate
to."
27 Na di lam ale Piter magu fusuk di
gumnè, sigi kenen stulen ku Kornilyu, na ta
teen Piter i dee dad to stifun déé.
28 Na man Piter di dale, "Ta tooyu gadè
sa na là fakay ku gami dad Dyu sgalak ku
demen lmauy di dad to ise Dyu du yé fnang
di gami. Bay yé ta fite Dwata di do na là
fakay ku yé fandamgu di dademe dad to na
magsik ale ku demen là fakay dnawat.
29 Na yé duenam man, di kngéla do, là sa
lwe nawagu salu dini na sgalak di gamu.
Bay nun snalekgu di gamu. Dét i duenyu
fngé do?"
30 Na tmimel Kornilyu, manan, "Ta tlu
butang mlius, di tngà masol i du gambet
ani i oras, dmasal agu di lam gumnègu. Na
tadè nun to tadag di munagu, too samfilà i
klawehan,
31 yé manan, 'Kornilyu, ta tnimel Dwata i
dasalam, na là ti glifetan i dad tabengam di
dad to landè knun.
32 Fngém satu to dnagit Simon Piter ditù
di Dyopa. Yé gufanakan di kilil mahin di
lam gumnè Simon, dunan i to tambél kulit
lmanaf.'
33 Na yé duenam man, gasilta ge fngé, na
bong salamat du gadini ge. Na ani, ta stifun
gami di kanfe i Dwata du falningemi i tnalù
Dwata ftulenan ge."

I tdò Piter

34 Na ta tambù Piter tamdò, manan, "Ani,
ta toogu gadè na too ti glut na landè to
nungul Dwata,
35 bay dnawatan i dad to mdà di kdee dad
banwe, syan ku nafèla kenen, na mimò ale
tluh.
36 Ani fgadè Dwata di dad to di Israél,
dunan i katdò i Fye Tulen gablà di ktanak
nawa fagu ku Dyisas Krayst, dunan i Amu i
kdee.
37 Na ta gadèyu sa i mgimò di kabal banwe
Dyudiya tambù di Galili, di kafnge Dyan
tamdò gablà di kbunyag.
38 Ta gadèyu gablà di ku Dyisas Krayst
mdà di Nasarét, i gumlé Dwata gnagan na
i Mtiu Tulus. Na ta lêyu gadè na lamngab
kenen mimò fye, na fan-gulêan i kdee dad to
snamuk i busaw du too samnagin Dwata di
kenen.
39 Ta teenmi i kdee dad nimòan di banwe
i dad Dyu kel di Dyérusalém. Na yé nimòla,
fnatila kenen fagu di kfatakla dun di krus,
40 bay di gatlun du, nték Dwata mdà di
fati, na fiten di gami.
41 Là ti kdee to mite kenen, bay lo gami i
dad to ta nalék Dwata gufiten dun, dunan i
kmaan na minum di safédan kafngen mték
mdà di fati.
42 Na dekan gami tamdò di dad to na
tmulen na Dyisas Mgalék i Dwata mukum
dad to mlawil fa, na i dad to ta mati.
43 Na i kdee tugad Dwata, yé sansmanla
gablà di kenen na nè kun i to ftoo di kenen,
fnasinsya Dwata i dad salàan fagu di dagi-
tan."

I kagdawat dad to ise Dyu i Mtiu Tulus

44 Na di lam Piter tamdò, i kdee dad to
lminge i tdòan, tadè mnè i Mtiu Tulus di
dale.
45 I dad Dyu ftoo ku Dyisas magin ku Piter
mdà di Dyopa, too ale tikeng du ta blé Dwata
i Mtiu Tulusan di dad to ise Dyu.
46 Du ta lingela i ktalù i dad to ise Dyu
di dad sahal talù, na i kdayenla i kaltulus
Dwata. Na ta man Piter di dademen Dyu,
47 "Landè to gamfnang i dad to ani fbun-
yag di éél du ta gdawatla sa i Mtiu Tulus
salngad di gito."
48 Na yé duenam man, yé dek Piter, fbun-
yag ale fagu di dagit Dyisas Krayst. Na
kafnge ayé, fakdo ale di ku Piter fye fanak
kenen di safédla dad file butang.

11

I tulen Piter di Dyérusalém

1 Ta linge i dad to dek Dyisas na dademe
dad to ftoo di kenen di kabal i probinsya
Dyudiya ta nun dad to ise Dyu lê dmawat i
Tnalù Dwata.
2 Yé duenam man, kanto samfulê Piter di
Dyérusalém, i dad Dyu ta ftoo di ku Dyisas,
toola kenen nadoy,
3 flesla man ku Piter, "Kan ku myak ge di
gumnè i dad to ise Dyu? Kan ku kmaan ge
di safédla?"
4 Taman, too tulen Piter di dale i kdee ta
mkel mdà di kagatbùan, manan,
5 "Ditù agu di Dyopa, na di lamgu dmasal,
nun kanteen-gu. Yé teen-gu nun gambet
bong kayab nikat di sbalà syungan fayol
mdà di langit, na fanak di sablàgu.
6 Na kantogu meye di laman, ta teen-gu i
kdee dad sahal mnalam na labè lmanaf, na
dad kmamang, na dad anuk di bnas.
7 Na kafnge ayé, nun lingegu talù, manan,
'Piter, tadag ge. Tmatê ge, na knaanam.'
8 Bay tmimel agu, man-gu, 'E Amu, là
fakayan. Là ti lmen-gu do kmaan i dad
magsik, ku demen i là fakaymi dnawat.'
9 Na ta lêgu linge i talù ayé mdà di langit,
manan do, 'Nangam man ku magsik i ta
lnaneb Dwata.'
10 Tlu dulêan mkel, na kafnge ayé, ta lê
magket i kayab ditù di langit.
11 Na di oras ayé, nun tlu lagi kel di gumnè
gufanakgu mdà di Sisarya dek Kornilyu
mngé do.
12 Na yé man i Mtiu Tulus di do, 'Nangam
falwe nawam magin dale.' Nam i dad to ftoo
di ku Dyisas magin do, na yé gutadèmi di
gumnè Kornilyu.
13 Na kafnge ayé, tulenan gami gablà di
kanteenan di gumnèan, dunan i satu kasali-
gan, na ani man i kasaligan di kenen, 'Mdek
ge to gatù di Dyopa, na fngém Simon Piter.
14 Nun tulenan ge i gamfalwà ge, kel di
familyam.'
15 "Na di katbùgu tamdò, tadè mnè i Mtiu
Tulus di dale salngad i knèan di gito di mu-
nan.
16 Na ta gafaldamgu i man Amuto Dyisas
di munan, 'Dyan i munyag di éél, bay gamu
bnunyag di Mtiu Tulus.'
17 Ku ta blé Dwata i Tulusan di dad to
ise Dyu salngad i kablén dun di gito mdà
di kaftooto di Amuto Dyisas Krayst, landè
ktoogu msang i Dwata di nimòan ani."
18 Na i dad Dyu ayé, kantola linge i man
Piter, ta là madoy ale, bay balingla too
dnayen i Dwata, manla, "Taman, ta banlé
Dwata i dad to ise Dyu ayèla msal du fye
gfunla falami nawa, na galwà ale."

I dad to ftoo di ku Dyisas di Antyuk

19 Di kasbalét i dad to ftoo ku Dyisas du
mdà di kaflayam ta tambù di du kfati Stifén,
nun di dale gafat di Fonisya, Sipru, na An-
tyuk, na lo yé tdòla i dad Dyu.
20 Bay i dademe mdà di Sipru na Sirini,
salu ale ditù di Antyuk, na tdòla i Fye Tulen
gablà di Amuto Dyisas di dad to ise Dyu.
21 Na déé i gnagan Amuto di dale, na too
dee dad to ftoo di Amuto du ta matlas i
fandamla.
22 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di
Dyérusalém, kantola linge i ta mkel ani, ta
dekla Barnabas gatù di Antyuk.
23 Na kanto kel ditù, ta teenan i kafye
Dwata di dad to, na too lehew kenen. Tan-
galan i nawala du fye too ale fduf di klalòla
ku Dyisas mdà di nawala.
24 Na Barnabas, too kenen fye to, na fnò
kenen i Mtiu Tulus, na too ftoo. Taman, dee
dad to geben ku Dyisas.
25 Na kafnge ayé, ta mdà Barnabas salu
ditù di Tarsu du fanngabalan Sol.
26 Na kanton teen Sol, ta faginan samfulê
ditù di Antyuk. Na sfalila sagin déé di dad to
ftoo ku Dyisas. Na too dee dad to tdòla. Na
déé di Antyuk i tnanin gudmagitla i dad to
ftoo di ku Dyisas Krayst, "I Dad To Ta Nfun
Krayst."
27 Na di bang ayé, nun dad tugad i Dwata
salu di Antyuk mdà di Dyérusalém.
28 Na satu di dale, yé dagitan Agabu.
Tadag kenen, na fagu di gnagan i Mtiu Tu-
lus, falan fgadè na nun kun fan kel bong
kbitil di kdee dad banwe nagot i dad ganlal
di Roma. (Na gdohò sa i manan ayé di kagot
i satu ganlal, yé dagitan Klawdyu).
29 Na mdà di fgadè Agabu, yé gusamsatu
nawa i dad to ftoo di ku Dyisas di Antyuk,
ku nè sen gagan i kat satu, febela di dad
flanekla ditù di Dyudiya.
30 Taman, yé nimòla, na i tabeng bléla
di dad to ditù di Dyudiya, febela di dale
Barnabas na Sol, na ftadèla di dad ganlal i
dad to ftoo ku Dyisas.

12

I kagalwà Piter di blanggù

1 Na di bang ayé, tambù Harì Hérod fal-
mayam i dademe dad to ftoo di ku Dyisas.
2 Na faklangan ulu Dyém, i flanek Dyan.
3 Na kanto gadè Hérod ta lehew i dad Dyu
di nimòan ayé, ta lêan fakfè Piter salngan di
Fista i Fan Landè Bulung Falnok Dun.
4 Na kafngela kamfè kenen, ta fa-
blanggùla, na sfalò nam i kdee sundalu
mantay dun. Na sbaluh ale mantay, kat
men fat. Na yé fandam Hérod di kafnge i
Fista Du Kaglius, nukuman Piter di fati.
5 Na di kablanggùla ku Piter, yé nimò i dad
to ftoo di ku Dyisas, toola kenen dnasal.

6 Na ta kifuh nan, na ta kudang Piter di
bleng i lwe to mantay. Nikatla kenen lwe
sangkalì, na nun fa dademe dad sundalu
mantay di bà gufusuk di blanggù. Na yé
mnè di fandam Hérod blén Piter di dad to ku
ta flafus.
7 Na tadè msut di kenen kasaligan i
Dwata, na ta mneng di lam i blanggù. Na
ningok i kasaligan Piter du nukatan, na
manan dun, “Sagwê ge mték.” Na tadè mag-
bel i dad sangkalì di dad sigal Piter.
8 Na man i kasaligan di kenen, “Smaul ge,
na lsakam talumfàam.” Na nimen Piter i
manan. Na lê man i kasaligan, “Lêam lsak
i saulam tahà sigal, na tnadolam agu.”
9 Na tmadol Piter di kasaligan lamwà di
blanggù, bay là ti gadèan dun ku too glut
i nimò i kasaligan di kenen, du yé man
nawan ku lon kanteen.
10 Lniusla i tnanin mantay na di galwen,
na fles ale di bong takab tek gulamwà salu
di syudad. Na kanto ale kel di takab ayé,
tadè mgukà, na ta lamwà ale. Na kanto ale
kel di syat i dalan, tadè tnagak i kasaligan
Piter.
11 Na yé klo Piter gmadè dun na too glut
kadì i ta mkel di kenen, manan, “Ani, ta
toogu gadè dek Dwata i kasaliganan falwà
do di ku Harì Hérod na kel di kdee kayè i dad
Dyu nimò di do.”
12 Na kanto gafaldam Piter too glut i ta
mkel di kenen, ta salu ditù di gumnè Méri,
dunan i yê Dyan Mark. Na dee dad to stifun
di gumnè ayé du dmasal ale.
13 Na di kakel Piter di gumnè ayé, tmutuk
kenen di takab ditù di lwà. Na mdà satu ngà
libun gal dek, yé dagitan Roda, falningen ku
simto i tmutuk.
14 Na di kdilèan i talù Piter, too kenen
lehew, na ta là gbal nawan mukà i takab,
bay baling fabaltik samfulê di dad to di lam,
na manan di dale, “Ta déé sa Piter di lwà.”
15 Balingla man di kenen, “Bal bu
snawang ge.” Bay toon uluk i manan, “Too
glut i man-gu ani. Piter sa ayé.” Taman,
stulen ale, manla, “Keng kasaligan mifat
dun ayé.”
16 Na sigi tmutuk Piter di takab kel di
kukàla dun. Na di kitela ku Piter, ta too ale
tikeng.
17 Na ftadag Piter sigalan du fafanakan
ale, na tulenan dale gablà di kafalwà i
Amuto dun di blanggù. Na manan dale,
“Begyu tugad do di ku Dyém, na di kdee dad
flanekto.” Na kafnge ayé, ta mdà kenen fles
di dademe banwe.
18 Na kanto flafus, too slaf nawa i dad
sundalu mantay di blanggù, na sasalek ale,
manla, “Dét i ta mkel di ku Piter?”
19 Na too fafngabal Harì Hérod Piter, bay
du là teenla dun, taman, toon snalek i dad
sundalu mantay, kafnge ayé, fafatin ale.
Na ta mdà Harì Hérod di Dyudiya gatù di
Sisarya, na fanak kenen déé là mlo.

I kfati Harì Hérod

20 Na di bang ayé, ta malbut Harì Hérod
di dad to mdà di banwe Tiro na Sidon. Yé
kayè nawala ku stulen ale di harì du déé
gumwèla i knaan di banwen. Yé to nlakla
samfye dale Blastu, i mdatah to di gumnè i
harì.
21 Na kanto kel i du ta falala nalék, ta lsak
Harì Hérod i tahà saulan too fye bawehan,
na sudeng di trunun. Na talù kenen di kdee
dad to stifun déé.
22 Na mkit i dad to, manla, “Ise ku lo btal
to ani, bay kenen sa satu dwata.”
23 Na tadè falnayam kasaligan i Dwata
Harì Hérod du là dnayenan i Dwata. Na tin
tadè snafat, na fles mati.
24 Na ta baling too midul kbel i Tnalù
Dwata.
25 Kanto fnge Barnabas na Sol i dad
nimòla, ta mulê ale fdu di Dyérusalém, na
faginla Dyan Mark.

13

I kdek dale Barnabas na Sol

1 Na déé di simbahan di Antyuk, nun dad
tugad i Dwata na dad to tamdò i Tnalù
Dwata. Ani i dad dagitla, Barnabas, na
Simyon, (yé satu dagit dun Fitam To), na
Lusyu (mdà di banwe Sirini), na Manaén (i
deme Harì Hérod salnok), na Sol.
2 Na i dad to ayé, di lamla mangamfù di
Dwata na fwasa, ta man i Mtiu Tulus di dale,
“Fatfingyu do ale Barnabas na Sol du nun
mabtas fimògu dale.”
3 Na yé duenam man, kafngela dmasal na
fwasa, ta fkahla dad falella di dale Barnabas
na Sol, klola mdek dale.

I kgatù ale Barnabas na Sol di fungul Sipru

4 Di kdek i Mtiu Tulus dale Barnabas na
Sol, salu ale di Silisya, klola fles maweng
gatù di fungul Sipru.
5 Na kanto ale kel di satu banwe, yé dagi-
tan Salamis, tdòla i Tnalù Dwata déé di dad
gumnè gustifun i dad Dyu. Na magin Dyan
Mark dale du tnabengan ale.
6 Na ftila nagu kabal i fungul ayé kel di
banwe Pafos. Na déé gugamsitongla satu
Dyu, yé dagitan Bar-Dyisas. Lmoos kenen,
na gal flingu tmugad i dad talù Dwata.
7 Yé demen sgalak Sirgyu Pawlu, i gubir-
nador di fungul ayé. Kenen i satu to too
fulung. Fngé i gubirnador ale Barnabas na
Sol du kayèan falninge i Tnalù Dwata.
8 Bay i to lmoos ayé, (yé dagitan di Grik
Ilimas), nsangan ale, du là mayèan ku ftoo
i gubirnador.
9 Na Sol, (yé satu dagitan Pol), fnò kenen i
Mtiu Tulus, toon neye Ilimas,

10 na manan dun, “Ngà Satanas ge du
knangam i kdee tluh. Too ge fulung famgaw
i dad to, na slame sasè i kdee nimòam. Lo yé
kayèam, fankéngam i kaglut Tnalù Dwata.
11 Na ani, falnayam Dwata ge. Butè ge, na
mlo fa i kitem neng du.” Na di kman Sol ayé,
ti tadè butè Ilimas, na fles migef mngabal to
malak dun.
12 Na kanto teen i gubirnador i mkel di
ku Ilimas, ta ftoo kenen di ku Dyisas du too
tikeng di katdò ale Sol gablà di Amuto.

Déé ale di Antyuk glam di Pisidya

13 Na ta mdà ale Pol na i dademen fdu
di Pafos, na maweng ale salu ditù di satu
banwe dnagit Pirga, glam di Pamfilya. Bay
ta tnagak Dyan Mark ale déé du samfulê
ditù di Dyérusalém.
14 Na lê ale fles fdu di Pirga salu ditù di
satu banwe dnagit Antyuk glam di Pisidya.
Na kanto kel i Du Kaftud, ta fusuk ale di
gumnè gustifun i dad Dyu, na sudeng ale.
15 Kafnge kbasa i uldin Dwata fagu di ku
Mosis, na i dad sulat i dademe dad tugad
Dwata di munan, nun dek i dad ganlal di
gumnè gustifun ayé, ftalùla ale Pol na Barn-
abas, manla, “E dad flanek, ku nun tdòyu
gamfinit nawa i dad to ani, fakay gamu
talù.”
16 Ta tadag Pol, na ftadagan sigalan du
fafanakan ale, manan, “E dad flanekgu mdà
di Israél, na dad to ise Dyu gal mangamfù di
Dwata, flinge gamu.
17 I Dwata dad to di Israél, kenen malék i
dad gutambulto, na toon ale fdee na ftate-
lan di lamla mnè di Idyip. Na fagu di bong
gnagan, neben ale lamwà di Idyip.
18 Na di lam i fat falò fali klon, fantahàan
i nawan di dad sasè nimòla déé di banwe
landè to mnè ditù.
19 Na fnisan Dwata i fitu lumbuk dad to di
Kanaan, na blén di dad ton i tanàla.
20 Na yé ta klo Dwata tmabeng dale 450
fali. Na kafnge ayé, nun dad to nalék Dwata
du fagotan dale i dad ton kel di bang i satu
tugad Dwata, yé dagitan Samwél.
21 Na kafnge ayé, yé fni i dad to di Dwata
nun moon harìla, na yé dek Dwata Sol, i
ngà satu to, yé dagitan Kis. Mdà kenen di
lumbuk Bénhamin, na yé klo i kagotan kenen
fat falò fali.
22 Di kafnge Dwata falwà ku Sol di
kagotan, ta yé nimòan harì Dabid. Na ani
manan gablà ku Dabid, ‘Yé kitegu ku Dabid,
i ngà Dyési, salngad nawan di do, na toon
nimen i kdee kayègu fimò dun.’
23 Na Dyisas, kenen satu bel Dabid. Nimò
Dwata kenen Falwà di dad to Israél du yé ta
fakangan.
24 Na balù di lam Dyisas là kel dini di tah
tanà, ta tamdò Dyan di kdee dad to Israél du
fye msal ale di salàla, na fbunyag ale.
25 Na kanto fan fnge Dyan i nimòan, ta
manan di dad to, ‘Di fandamyu, simto agu
kè? Ise ku do i sanfatanyu. Tmadol kenen
di do, bay là gablà agu mlus i talumfàan du
too agu mdanà di kenen.’
26 “E dad flanekgu, dad bel Abraham, na
lê man i dad to ise Dyu i too mangamfù
di Dwata, i tdò ani gablà di kagalwà, ta
fgafatan di gito.
27 Du i dad to mnè di Dyérusalém na kel
di dad ganlalla, là gadèla na Dyisas i Falwà,
na là glabatla sulat i dad tugad Dwata galla
bnasa di kat Du Kaftud. Bay kantola fal-
nayam Dyisas, yé gugdohò i man dad tugad
i Dwata.
28 Na balù landè teenla gufdàla falmayam
ku Dyisas di fati, knèan baling ale fakdo ku
Pilato na fafatin Dyisas.
29 Na kafngela mimò i kdee man di Tnalù
Dwata gablà di kenen, ta nwèla i lawehan di
krus, na lbangla di ilib.
30 Bay lê nték Dwata kenen di fati.
31 Di lam i dee du, lêan fite i kton di dad
to tagnè magin di kenen fdu di Galili salu di
Dyérusalém. Na dale tmulen gablà di kenen
di dad to Israél.
32 Na yé duenmi salu dini du nebemi di
gamu i Fye Tulen, dunan i ta fakang Dwata
di dad gutambulto.
33 Na Dwata dmohò dun di gito dad bella
fagu di ktékan ku Dyisas di fati, salngad i ta
gsulat di galwe Salmo, manan,
‘Ge i Ngàgu, na do i Màam.’
34 Na gablà di ktékan ku Dyisas di fati du fye
là balok i lawehan, ani man i Dwata,
‘Blégu di ge i kafye too mtiu na gsalig sal-
ngad i ta fakanggu di ku Dabid.’
35 Na lê nun sulat Dabid di Salmo, manan,
‘Là ti faloham ku balok laweh i Snaligam
Too Tluh.’
36 “Kanto fnge Dabid i kdee fimò Dwata
dun di knèan dini di tah tanà, ta mati kenen,
na lbangla di saféd i dad gutambulan, na
balok i lawehan.
37 Bay Dyisas, i nték Dwata di fati, landè
kbalok i kenen laweh.
38 Yé duenam man, dad flanekgu, fye ku
tooyu gadè ani, na fagu di ku Dyisas ta gatdò
di gamu i kfasinsya i dad salà.
39 Na ise ku yé gugalwàyu fagu di kimenyu
dad uldin Dwata blén ku Mosis, bay lo fagu
di kaftooyu ku Dyisas Krayst, ta galwà gamu
di kdee dad salàyu.
40 Too gamu fgeye du fye là kel di gamu i
ta fala sulat i dad tugad Dwata di munan, du
ani manla,
41 ‘Fgeye gamu, dad to madoy i Dwata. Keng
taknal gamu, na malmo gamu. Nun
nimògu di blengyu i là fantooyu dun,
balù ku nun to tmulen dun di gamu.’
”

42 Na kafnge ayé, di kalwà ale Pol na Barnabas fdu di gumnè gustifun i dad Dyu, ta nlak i dad to ale lê samfulê di tmadol Du Kaftud du fye tnugadla i tdòla ayé.
43 Kafnge i kastifun ayé, nun dad Dyu na lê dademe dad to ta mulê di Dyu lmalò di dale Pol na Barnabas. Na stulen ale di dad to ayé, na toola ale falnau du fye fadlug ale mnè di kafye Dwata.
44 Na kanto lê kel i Du Kaftud, fan sdulê i kdee dad to di syudad stifun du falningela i Tnalù Dwata.
45 Bay i dad Dyu là ftoo di ku Dyisas, kantola teen i kdee dad to stifun, ta too mafè nawala, fankéngla i tdò Pol, na nadoyla kenen.
46 Bay baling too midul kinit nawa ale Pol na Barnabas, na manla di dad Dyu, "Là fakay ku ise gamu i funami tdò i Tnalù Dwata. Bay ani, du knangyu, na là fandamyu i ktoyu gablà gamu gamdawat nawa landè sen, taman, yé balingmi gusalu di dad to ise Dyu du dale i tnulenmi.
47 Du ani dek i Amu di gami, manan,
'Nimòta ge salò di dad to ise Dyu, du fye fagu di ge gafat i kagalwà di dad to di klamang banwe.' "
48 Na kanto lminge i dad to ise Dyu, too ale lehew. Na i kdee dad to ta mgalék Dwata banlé nawa landè sen, ta mbaling ale ftoo di ku Dyisas.
49 Na too mbel i Tnalù Dwata di kabal i banwe ayé.
50 Bay i dad Dyu là ftoo di ku Dyisas, banlétla i dad ganlal, na i dad libun ise Dyu gal mangamfù di Dwata. Na falnayamla ale Pol na Barnabas, na dalugla ale lamwà di banwe ayé.
51 Na yé duenam man, kanto mdà ale Pol na Barnabas, kakesla i kfung di blìla du yé ilè dun di dad to ayé na dale tmimel i sasè nimòla di Dwata. Na ta fles ale Pol gatù di Ikonyum.
52 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di Antyuk, too ale lehew, na fnò ale i Mtiu Tulus.

14

I kgatù ale Pol di Ikonyum

1 Na kanto kel ale Pol na Barnabas di Ikonyum, salu ale di gumnè gustifun i dad Dyu salngad i galla nimò. Na too ti fye i katdòla, taman, ta dee dad to ftoo di ku Dyisas, i dad Dyu na lê man i dad to ise Dyu.
2 Bay nun dademe dad Dyu là ftoo, na banlétla i dad to ise Dyu déé du fye sasè kitela i dad to ta ftoo di ku Dyisas.
3 Na yé duenam man, mlo ale Pol na Barnabas déé, na landè ti klikòla tamdò gablà di Amuto. Na fite i Amuto na glut i tdòla fagu di kablén dale kgagan mimò dad tnikeng.
4 Bay dad to di syudad ayé, là masalngad ale. I dademe, nsenla i dad Dyu là ftoo ku Dyisas, na i dademe, yé dale nsen i dad to dek Dyisas.
5 Na yé gusasatu nawa i dademe dad Dyu na lê dad to ise Dyu, gagin i dad ganlalla, fansasèla ale Pol na Barnabas, na ndakla ale batu.
6 Bay kanto gadè ale Pol ani, ta milah ale ditù di dad syudad dnagit Listra na Dirbi glam di Likonya, na lê man di dademe dad banwe mdadong déé.
7 Na fles ale tamdò i Fye Tulen di dad banwe ayé.

I kgatù ale Pol di Listra na Dirbi

8 Na ditù di Listra, nun satu lagi kimay i blìan mdà di ksutan, na là ti lmenan magu.
9 Na di katdò Pol, toon kenen falninge. Na falnunu Pol kenen, na dilèan nun kaftoon.
10 Na tamlo Pol, manan, "Tadag ge." Na di kman Pol ayé, ta tadag na magu i kimay ayé.
11 Na i dad to stifun déé, kantola teen i nimò Pol, mkit ale di dale talù, na manla, "Ta tufa i dad dwata kafbaweh to tanà."
12 Na yé katlola ku Barnabas Sus, na yé katlola ku Pol Hérmis du kenen i gal tamdò.
13 Na nun satu ganlal di kafaglutla ku Sus, i dwatala. Na nun gumnè gumangamfùla di ku Sus ditù di lwà i syudad. Na mebe i ganlal ayé dad safì lagi balniag bulek salu di bà gufusuk di syudad, du yé knayèan magin i dad to di kenen, na dsùla i dad safì ayé di dale Pol na Barnabas.
14 Na kanto gadè Barnabas na Pol ayé, ta knasêla i dad saulla mdà di klidù nawala, na gasilla snitong i dad to ayé, na mkit ale di blengla, manla,
15 "E dad to di Listra, kan dé ku ani nimòyu? Slame ato dad to tanà. Gadini gami du tamdò gami i Fye Tulen du fye knagolyu i dad ise glut dwatayu, na blaling gamu di too glut Dwata, dunan i mimò i langit, i tanà, i mahin, na i kdee mnè di lamla.
16 Di munan, falohan i kdee dad to lmalò di dale knayè.
17 Bay knèan, ta toon tulen gablà di kton fagu di dad fye nimòan du banlén gamu ulen mdà di langit, na ulê i dad feleyu di danganla gafat. Na lêan gamu banlé knaan, na flehewan gamu."
18 Na balù ku too tulen ale Pol ayé di dad to, knèan fanla ale là gagan fnang damsù di dale.
19 Na kafnge ayé, ta nun dad Dyu là ftoo kel déé fdu di Antyuk glam di Pisidya na lê man mdà di Ikonyum, na mgebela i dad to di Listra. Taman, ta ndakla Pol batu, na dyolla kenen lamwà di syudad du yé man nawala ku ta mati.
20 Bay, kanto stifun i dad to ftoo di ku Dyisas di safédan, ta mték kenen klon samfulê

di syudad. Na di tmadol du, ta mdà ale Pol
na Barnabas salu ditù di Dirbi.

I kasfulê ale Pol na Barnabas ditù di Antyuk glam di Sirya

21 Na kanto ale kel di Dirbi, tdòla i Fye
Tulen, na too dee dad to mgebela di kaftoo
di ku Dyisas. Na kafnge ayé, ta lê ale sam-
fulê di Listra, Ikonyum, na Antyuk glam di
Pisidya,
22 du tan-galla nawa i dad to ftoo. Yé flaula
dale fadlug ale di kaftoola di ku Dyisas,
manla, "Di lam ato là fusuk di Kagot i Dwata,
funato gnagu i dee dad kaflayam."
23 Na malék ale Pol dad to nimòla ulu di kat
simbahan déé. Na kafnge ayé, fwasa ale, na
dmasal ale du bléla ale di Amu, i gusmaligla.
24 Na gatù ale di Pamfilya, na yé dalanla
kamlang di Pisidya.
25 Na kafnge ayé, lê ale salu di Pirga
du tdòla i Tnalù Dwata déé klola flasok di
Atalya.
26 Na ta lê ale maweng fdu di Atalya mulê
ditù di Antyuk, dunan i banwe gudmasal
dad to dale di kabléla dale di ifat Dwata di
munan di kdàla mimò i ta gafngela nimò.
27 Na kanto ale kel di Antyuk, ta santifunla
i dad to ftoo di ku Dyisas, na tulenla i kdee
dad nimò Dwata fagu di dale, na i kukà
Dwata i dalanla salu di dad to ise Dyu du fye
ftoo ale di ku Dyisas.
28 Na too ale mlo mnè di saféd i dad to ftoo
di ku Dyisas déé di Antyuk.

15

I kastifun di Dyérusalém

1 Na nun dad to mdà di Dyudiya salu ditù
di Antyuk, na yé tdòla di dad to ftoo di ku
Dyisas déé, manla, "Ku là fimò gamu ilè di
lawehyu lmalò di uldin Dwata fagu di ku
Mosis, là ti galwà gamu."
2 Taman, Pol na Barnabas, toola sanbalew
i dad Dyu tamdò i tdò ani. Na i dad to ftoo
di Antyuk, dekla ale Pol na Barnabas magin
i dademe dad to ftoo di ku Dyisas gatù di
Dyérusalém du fye stulen ale di dad to dek
Dyisas na i dademe dad ulu ditù gablà di tdò
ani.
3 Na ta fdàla ale Pol, na di kagula di Fon-
isya na Samarya, tulenla di dale i ta kaftoo
dad to ise Dyu. Na di kaklinge dad to ftoo di
ku Dyisas, too ale lehew.
4 Na kanto kel ale Pol di Dyérusalém, mdà
i dad to dek Dyisas, na i dad to ftoo, na i dad
ulula, too fye kdawatla dale Pol. Na tulen
ale Pol di dad to i kdee dad nimò Dwata fagu
di dale.
5 Bay nun dademe di dad to ftoo di ku
Dyisas glam di lumbuk i dad Farisi. Tadag
ale, manla, "I dad to ise Dyu, là fakay ku là
fimò ale ilè di lawehla, na ku là nimenla i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis."
6 Na ta stifun i dad to dek Dyisas na i dad
ulu i dad to ftoo déé, na yé santulenla i klidù
ayé.
7 Na mlo ale stulen. Kafnge ayé, ta tadag
Piter, manan dale, "E dad flanek, ta gadèyu
sa di kdeeto gito dad Dyu, do i mgalék Dwata
tamdò i Fye Tulen di dad to ise Dyu du fye
lminge ale na ftoo.
8 Na Dwata gmadè i mnè di nawa i dad to,
na kenen fite i kdawatan i dad to ise Dyu
fagu di kablén dale i Mtiu Tulus, salngad i
kablén dun di gito dad Dyu.
9 I Dwata, salngad kiten na kafdufan i dad
Dyu na i dad ise Dyu, du balù i dad ise Dyu,
ta lêan ale lnaneb sa du mdà di ta kaftoola
ku Dyisas.
10 Taman ani, kan ku nimòyu kalbut
Dwata fagu di kaftiangyu i blat di dad to ftoo
ku Dyisas i là gagan dad gutambulto tiang
na balù gito, là gaganto dun.
11 Bay yé fantooto galwà ato fagu di
Amuto Dyisas, na salngad ayé di dale."
12 Na i dad to stifun déé, ta fanak ale, na
toola falninge i man ale Pol na Barnabas
gablà di kdee dad tnikeng na dad ilè nimò
Dwata di dad to ise Dyu fagu di dale.
13 Na kanto fnge ale Pol na Barnabas talù,
ta lê talù Dyém, manan, "E dad flanek, too
gamu flinge.
14 Ta tulen Simon Piter di gito gablà di
tnanin kfite Dwata i kakdon di dad to ise
Dyu du nun dad to nalékan di blengla i
knayèan nfun.
15 Na fagu déé, ta gdohò i sulat dad tugad
Dwata, du ani manla,
16 'Ani man i Dwata, "Kafnge ani, samfulê
agu, na ftadaggu i gumnè Dabid ta
bek. Ntékgu ani, na lêgu fanbagal,
17 du fye gsalu di Amu i kdee dademe to di
tah tanà ani, dunan i dad ise Dyu ta nfun-gu.
18 Yé man Dwata, i ta fgadè ani mdà di
munan.' ""
19 Na fadlug Dyém talù, manan, "Di fan-
damgu, nangto banlat i dad to ise Dyu ta
dmawat Dwata.
20 Bay ani fye nimòto. Snulatto ale, na yé
fnangto dale knaan i ta dsù di dad ise glut
dwata du magsik, na i dad lmanaf na anuk
fanlang, na i litè, na nang ale mimò sasè
knayè i lawehla.
21 Du mdà di kagatbùan, ta galto bnasa
na tdòto i dad sulat Mosis di dad gumnè
gustifun i dad Dyu di kdee dad banwe di kat
Du Kaftud."

I sulat febe di dad to ise Dyu ta ftoo di ku Dyisas

22 Na kafnge ayé, i dad to dek Dyisas, na i
dademe dad ulu di simbahan déé, na kel di
kdee dad to ftoo di ku Dyisas, malék ale mdà
di dademela ftoo du fye dekla ale magin
dale Pol na Barnabas gatù di Antyuk. Yé

nalékla Dyudas, yé katlola dun Barsabas, na
lê man Silas, i lwe to too mgafè i dad to ftoo.
23 Na nun febela dale sulat ditù di An-
tyuk, ani manan, “Gami dad to dek Dyisas,
na lê man i dad ulu di simbahan dini di
Dyérusalém, gami i dad flanekyu, i smulat
di gamu dad to ise Dyu ftoo di ku Dyisas
mnè di Antyuk, Sirya, na Silisya, na manmi
kumusta di kdeeyu.
24 Ta nun tmulen di gami dini nun dad to
mdà di gami balù là dekmi ale, bay tadè ale
salu déé di gamu, na snamukla na flibugla i
fandamyu fagu di tdòla.
25 Taman, ta sansatumi i nawami, na ta
malék gami dad to dekmi gadéé di gamu
magin dale Pol na Barnabas, i dad flanekto
too mabtas,
26 i ta mlé ktola du fye mimò ale ku Dyisas
Krayst, i Amuto.
27 Na yé duenam man, dekmi ale Dyudas
na Silas du fye fbatengla di gamu i mnè di
lam sulat ani.
28 I Mtiu Tulus na gami, ta sasatu nawami
na landè dademe blat ftiangmi gamu, lo
senan ani.
29 Nang gamu kmaan i ta dsù di dad ise
glut dwata, na nang gamu kmaan litè, na
nang gamu kmaan lmanaf na anuk fanlang,
na nang gamu mimò sasè knayè i lawehyu.
Fye ku tooyu lalò ani. Ani gusen i manmi di
gamu.”
30 Na kafnge ayé, ta fdàla i dad to tmunda
i sulat. Na kanto ale kel di Antyuk, ta santi-
funla i dad to ftoo di ku Dyisas, na bléla di
dale i sulat.
31 Na di kbasa dad to i sulat ayé, too ale
lehew du too gamfinit nawala i dad talù
mnè di laman.
32 Dyudas na Silas, lê tugad i Dwata ale,
taman, dee i dad manla di dad to i gamfinit
nawala na gamfbagal dale.
33 Na fanak ale déé dad file butang, klo i
dad to ftoo fdà dale, manla, “I kafye Dwata
magin gamu.” Na ta mdà ale mulê di dad to
mdek dale.
34 Bay ftagak Silas kenen.
35 Na beg mlo ale Pol na Barnabas fanak
déé di Antyuk, na dee dad to magin dale
tamdò i Tnalù Dwata.

I kastagak ale Pol na Barnabas

36 Na kafnge dad file du, man Pol di ku
Barnabas, “Mdà ate lmauy i dademeta ftoo
di ku Dyisas di kdee dad banwe gufduta
tamdò i Tnalù Dwata, na neyeta ku dét i ta
kagkahla.”
37 Na yé kayè Barnabas faginan Dyan
Mark.
38 Bay Pol, là mayèan ku magin Dyan Mark
du ta tnagakan ale di muna kagula ditù di
Pamfilya, na là flesan magin dale di nimòla.
39 Na ta baling sbalew ale Pol na Barn-
abas, taman, stagak ale. Na fagin Barnabas
Dyan Mark, na maweng ale salu ditù di
Sipru.
40 Bay yé fagin Pol kenen Silas, na dnasal
i dad to ftoo, du bléla ale di ifat Dwata, na yé
klola mdà.
41 Na yé dalan ale Pol magu di Sirya na
Silisya du tan-galla i dad to ftoo di ku Dyisas.

16

I kagin Timoti di dale Pol na Silas

1 Na fles ale Pol di Dirbi, na fnge lê man
di Listra. Na déé di Listra, nun satu to ftoo,
yé dagitan Timoti. Na lê ftoo yêan, na Dyu
kenen. Bay màan, Grik.
2 I kdee dad to ftoo di ku Dyisas di Listra
na di Ikonyum, toola dag Timoti.
3 Na yé kayè Pol faginan Timoti di kagula.
Taman, nimòan ilè di laweh Timoti du gadè
i kdee dad Dyu na Grik i màan.
4 Di kagula di dad lunsud, tulenla di dad
to ftoo i dad fnang ta gusasatu nawa i dad
to dek Dyisas na lê dad ulu di simbahan di
Dyérusalém, na falnaula ale du fye nimenla.
5 Taman, ta midul kakgis i dad to ta tanf-
ing Dwata, na di kat du, matnù i kdeela.

I kanteen Pol

6 I Mtiu Tulus, fnangan ale Pol tamdò di
Asya. Na ta mdà ale magu di Frigya na
Galasya.
7 Na di kakella di Misya, ta fan ale fles di
Bitinya, bay i Mtiu Tulus Dyisas, fnangan
ale.
8 Taman, magu ale di Misya, na flasok ale
salu di Troas.
9 Na kanto kifuh, nun kanteen Pol. Yé
kanteenan, nun satu lagi mdà di probin-
sya Masidunya tadag, na fakdo di ku Pol,
manan, “Salu ge dini di Masidunya, du
tnabengam gami.”
10 Na kafnge Pol mite i kanteenan ayé, ta
ftifas gami du salu gami ditù di Masidunya
du ta too mbateng kgadèmi dun na ta dek
Dwata gami tamdò i Fye Tulen di dad to
ditù.

I kaftoo Lidya di Filipus

11 Na yé duenam man, ta mdà gami di
Troas, na maweng gami gatù di Samutrés.
Na di tmadol du, yé klomi fles ditù di Niya-
pulis.
12 Na kafnge ayé, lê gami fles di Filipus,
i too bong syudad di Masidunya. Nun dee
dad to mdà di Roma mnè déé. Na fanak
gami déé dad file butang.
13 Di Du Kaftud, lamwà gami di syudad,
na salu gami di kilil éél, du yé fandammi
nun gustifun i dad Dyu ditù galla gudmasal.
Na sudeng gami di saféd i dad libun ta stifun
déé du stulen gami di dale.

14 Na satu di dale flinge di gami, yé dagitan Lidya mdà di Tiyatira, na gal fabli falnas malung fulè. Nafèan Dwata, na nukà Dwata i fandaman fye dnawatan i tdò Pol.

15 Na ta fbunyag kenen magin i kdeela mnè di gumnèan. Na nlakan gami salu di gumnèan, manan, “Ku fantooyu na ta ftoo agu di Amu, fusuk gamu di gumnègu, na fanak gamu déé.” Na too minit i klakan, na là gnang gami.

I kablanggù ale Pol na Silas

16 Na di satu du, di dalanmi salu di galla gudmasal, nun libun fasak smitong gami. Lmoos kenen, taman nun gnaganan tmulen ku dét i fan mkel. Ta too ti bong filak gwè i dad amun mdà di gnaganan.

17 Na i libun ayé, tnadolan ale Pol, na mkit, manan, “I dad lagi ani, fasak ale i Too Mdatah Dwata, na yé tulenla gamu i dalan kagalwà.”

18 Na too dee dulêan mimò ani, na kanto tmakas Pol, ta blaling di kenen, manan di loosan, “Di dagit Dyisas Krayst, lamwà ge di kenen.” Na di kmanan ayé, ta tnagak loosan.

19 Na kanto gadè i dad amun na ta landè kibòla gamwè filak fagu di kenen, ta kanfèla ale Pol na Silas, na dyolla ale salu di gumukum i dad ganlal.

20 Na kanto ale kel di dad mdatah mukum mdà di Roma, ta man dad amu i libun ayé, “Dyu i dad lagi ani, na too ale smamuk di syudadto,

21 du i tdòla, là fakay di gito uldin. Taman, gito dad to mdà di Roma, là fakayto dnawat na nimen i dale tdò.”

22 Na i dad to stifun déé, ta lê ale magin falbut di dale Pol na Silas.

Knasê na nlus i dad to mukum i klaweh ale Pol, na klola fafas dale.

23 Na di kafngela mfas dale, ta fablanggùla ale, na yé flau i dad mukum di to mantay di blanggù toon fan-gat i blanggù na fansyen mantay dale.

24 Taman, déé gumkahla dale di snifil blanggù di toon gumgat, na fnantungla i dad blìla.

25 Keng ta tngà butang, dmasal ale Pol na Silas na lmingag dmayen di Dwata, na flinge i dademe dad to blanggù.

26 Na tadè kel i bong linol, na msayug i blanggù, na ta mgukà i dad takab, na tadè mkah i dad sangkalì ikat i dad to blanggù.

27 Na ta mukat i to mantay, na kanton teen na ta mgukà i dad takab, yé man nawan ku ta milah i dad to blanggù, taman, ta nsòan i sundangan du fanan fnati i kton.

28 Bay faltê Pol, manan, “Nangam fnati i ktom. Sana kdinimi.”

29 Na kafnge ayé, ta fwè* salò i to mantay, na fabaltik kenen fusuk. Lkuad kenen kankal di safed ale Pol na Silas.

30 Na neben ale Pol na Silas lamwà, na snalekan ale, manan, “Sér, dét i fye nimògu du fye galwà agu di dad salàgu?”

31 Na tmimel ale Pol, manla, “Ftoo ge di ku Dyisas, i Amu, du fye galwà ge, na salngad ayé i familyam.”

32 Na kafnge ayé, ta tamdò ale Pol i Tnalù Dwata di lagi ayé kel di kdee dad to di lam gumnèan.

33 Na di lam kifuh ayé, ta nalob to mantay dad seey ale Pol na Silas, na gasil kenen fbunyag magin i familyan.

34 Na kafnge ayé, ta neben fusuk ale Pol di gumnèan, na fankaanan ale, na too ti lehew kenen na i familyan du ta ftoo kenen di Dwata.

35 Na kanto flafus, i dad to mukum, dekla i dademe dad mdatah pulis salu di to mantay di blanggù, manla dun, “Falwàam dad to blanggù ayé.”

36 Na ta fgadè i to mantay di dale Pol na Silas, manan, “Yé man i dad to mukum, falwàta gamu kun. Taman, mdà gamu. I kafye Dwata magin gamu.”

37 Bay man Pol di dad mdatah pulis, “Ta fafasla gami di kanfe i dad to balù ku landè salàmi. Na lêla gami fablanggù, na blaam gami dad to glam di Roma. Na yé kayèla ku bunila i kafalwàla gami. Là fakay ayé. Silang gami lamwà ku dale salu dini, na falwàla gami.”

38 Na ta tugad dad mdatah pulis i man Pol di dad to mukum. Na kanto gadè i dad to mukum na glam ale Pol na Silas di Roma, ta too ale likò.

39 Na ta gatù i dad to mukum di blanggù du mni fasinsya di dale Pol, na nebela ale lamwà, na fakdo di dale, manla, “Beg gamu lamwà di syudad ani.”

40 Na ta lamwà Pol na Silas di blanggù, na lê ale samfulê di gumnè Lidya, na lnabatla i dad to ftoo déé, na tan-galla i nawala. Na kafnge ayé, ta lê ale mdà.

17

I ksalu ale Pol di Tésalonika

1 Na yé dalan ale Pol na Silas magu di dad banwe dnagit Amfipolis na Apolonya, na ta kel ale di Tésalonika. Na nun gumnè gustifun i dad Dyu déé.

2 Na gambet i gal nimò Pol, fusuk kenen di gumnè gustifunla, na di lam i tlu fadyan di kat Du Kaftud, too kenen stulen di dad to déé mdà di Tnalù Dwata.

3 Na fbatengan di dale i Tnalù Dwata, na fiten i kaglutan na là fakay ku là maflayam Krayst, i Mgalék Dwata, na lê mték di fati. Na

* **16:29** 19:24 Ku demen mayad.

ani man Pol di dale, “Dyisas, i tdògu ani di
gamu, kenen sa i Mgalék Dwata.”
4 Na nun dademe dad Dyu déé, na dad
Grik i mangamfù di Dwata, na lê dee dad
libun mgafè, mgebe ale.
5 Bay mafè nawa i dad Dyu là ftoo di
ku Dyisas, taman, ta santifunla i dad sasè
to di fadyan, na dekla ale mimò samuk di
syudad ayé. Na dnuludla i gumnè Dyason
du fanngaballa ale Pol na Silas du nebela ale
di dad to.
6 Bay du là teenla ale Pol, ta yé balingla
kanfè ale Dyason na i dademe dad to ftoo,
na dyolla ale salu di dad ganlal di syudad,
na mkit ale, manla, “I dad to mebe samuk di
dademe dad banwe, ta gafat ale di syudadto
ani,
7 na ta fyak Dyason ale di gumnèan du
nifatan ale. I kdeela lmafà ku Sisar, i ulu di
Roma, du yé manla nun kun mahal harì, yé
dagitan Dyisas.”
8 Na kantola linge i kit i dad sasè to ayé, ta
too msamuk i dad ganlal na lê man i dad to.
9 Na kafnge ayé, fananila ale Dyason filak
du sòla i ktola, na yé klola galwà.

I ksalu ale Pol di Birya

10 Na di kifuh ayé, ta dek i dad to ftoo di
ku Dyisas ale Pol na Silas salu di banwe, yé
dagitan Birya. Na kanto ale kel ditù, fles ale
di gumnè gustifun i dad Dyu.
11 Na too mlahil santulen i dad to di Birya
tah di dad to di Tésalonika, du too minit
nawala flinge di tdò Pol, na kat du, toola
bnasa Tnalù Dwata du fye gadèla ku glut i
tdò Pol.
12 Taman, ta dee dad Dyu, na dad lagi, na
lê dad libun Grik too mgafè, ta ftoo ale ku
Dyisas.
13 Bay kanto linge i dad Dyu là ftoo di
Tésalonika ta lê tamdò Pol i Tnalù Dwata ditù
di Birya, ta gatù ale, du banlétla i dad to
mimò samuk.
14 Taman, i dad to ftoo déé, gasilla fdà Pol
salu di kilil mahin, bay ftagak ale Silas na
Timoti déé di Birya.
15 Na i dad to tmunda ku Pol, naginla
kenen kel di syudad Atén, na di kdàla mulê,
yé kated Pol di dale gasil malò ale Silas na
Timoti.

I kfanak Pol di Atén

16 Na di lam Pol fatan dale Silas na Timoti
déé di Atén, too mlidù i nawan du teenan too
dee baweh i dad ise glut dwata i nimò dad to
di syudad ayé.
17 Taman, too kenen stulen di dad Dyu na
di dad to ise Dyu gal mangamfù di Dwata
déé di gumnè gustifun, na lê man di dad to
gal magu di gumfayahan kat du.
18 Na nun dademe dad to tamdò i fan-
too dnagitla Ipikuriyan na Stowik, na san-
balewla Pol, bay ta fnisan Pol ale. Na nun di
dale smalek, manla, “Dét man i to ani? Lo
kenen sigi talù, bay landè sa gnadèan.” Na
yé man dademe, “Yé tdòan i kfangamfù di
mahal dwata.” Yé duenla man ayé du tamdò
Pol i Fye Tulen gablà ku Dyisas na di ktékan
di fati.
19 Taman, nebela kenen di gustifun i dad
to mukum dnagit Ariyapagu, na manla di
kenen, “Nè kè gumdà i falami tdòam ani?
20 Falami di gami i dad tdòam ani, taman
kayèmi gadè ku dét i gumtatekan.”
21 Yé manla ku Pol du i dad to mdà di Atén
na i dad to mdà di dademe banwe mnè déé,
too ale bayan stulen na flinge di dad falami
tdò i dad to.
22 Na ta tadag Pol di muna i dad to mukum
di gustifunla, na manan, “E dad to dini di
Atén, ta toogu teen na nun kaftooyu.
23 Balù di kagugu dini di syudadyu,
ta teen-gu i dad gumangamfùyu di dad
dwatayu. Na yé satu gumangamfù ta
teen-gu, nun sa sulatan, manan, ‘Dini
Gumangamfù Di Dwata Là Dilèmi Dun.’ I
dwata fnangamfùyu balù là dilèyu dun, yé i
fdilègu di gamu.
24 Dwata mimò i klamang banwe na i kdee
mnè di laman, na kenen i Amu di langit
na di tanà, na là ti fanakan di dad gumnè
gumangamfù nimò dad to.
25 Na landè kibòto tmabeng dun du landè
kalnidùan, du kenen mlé i lawil, i nawa, na i
kdee kafye di dad to.
26 Na mdà di satu to, nimò Dwata i kdee
dad sahal to du fye mnè ale di klamang
banwe ani. Na ta falan nalék i bangla sut na
ku nè gufkahan dale.
27 Ani duen Dwata mimò ayé du fye fan-
ngabal i dad to kenen kel di kitela dun. Bay
di kaglutan, là ti mawag Dwata di gito.
28 Du
‘Mdà di kenen mlawil ato, na lamyak ato, na
mnè ato dini di tah tanà.’
Na gambet i man dademeyu gal flalok,
‘Gito dad ngà i Dwata.’
29 “Na yé duenam man, ku ta ngà ato i
Dwata, nangto dè fandam ku yé kagkahan
salngad i nimò dad to mdà di blawen, filak,
na batu, du i nimòla ayé lo mdà di gnadè na
kfulung i dad to.
30 Di munan, du là fa gadè dad to i
kaglutan, taman, fantahà Dwata i nawan
di nimòla. Bay ani, dekan i kdee dad to di
klamang banwe msal na tmagak i dad sasè
nimòla.
31 Ta fala nalék Dwata i du kukuman i dad
to di klamang banwe. Too ti tluh i kukuman,
na fagun di To ta mgalékan. Na ani ilè fiten
di kdee, du ta ntékan i To ayé di fati.”
32 Na kantola linge i man Pol gablà di kték
mdà di fati, nun dademe di dale madoy, bay
yé man dademe, “Mayè gami lê flinge gablà
di tdòam ani.”

33 Na kafnge ayé, ta mdà Pol.
34 Na nun dademe dad to déé ta magin di
kenen du ta ftoo ale di ku Dyisas. Yé dagit
i satu Dyunisyu, satu di dad mukum dnagit
Ariyapagu, na lê nun satu libun, yé dagitan
Damaris, na nun fa dademe.

18

I ksalu ale Pol di Korintu

1 Kafnge ayé, ta mdà Pol di Atén, na salu
ditù di Korintu.
2 Na kanto kel ditù, teenan Akwila, i satu
Dyu. Mdà kenen di Pontu, na falami kenen
kel fdu di Itali, na magin Prisila, i yaanan. Yé
duenla tmagak i banwela du Klawdyu, i too
mdatah di Roma, ta dekan lamwà di Roma i
dad Dyu. Na yé duenam man, lnauy Pol ale
déé di Korintu,
3 na fanak di safédla du magin dale di tal-
bahòla, du yé talbahò Pol mimò dad turda,
salngad di dale Akwila.
4 Di kat Du Kaftud, salu Pol di gumnè
gustifun i dad Dyu, du fbatengan di dad to
i Tnalù Dwata du fye mgeben di kaftoo ku
Dyisas i dad Dyu na dad Grik.
5 Na kanto kel ale Silas na Timoti fdu di
Masidunya, ta landè dademe nimò Pol, lo
tamdò, na yé tulenan di dad Dyu na Dyisas i
Mgalék Dwata.
6 Bay, dnuen i dad Dyu Pol, na talù ale sasè
gablà di kenen. Taman, kakesan i kfung
di klawehan du gugmadèla dun na dale
tmimel di Dwata i ksasè nimòla, na flesan
man dale, “Gamu salà ku là galwà gamu.
Landè labetgu. Mdà ani, ta yé gutamdògu di
dad to ise Dyu.”
7 Taman, ta tnagak Pol i dad to ayé, na
salu kenen di gumnè Titus Dyustu, i satu to
ise Dyu gal mangamfù di Dwata. I gumnèan
mdadong di gumnè gustifun i dad Dyu.
8 Na i ulu di gumnè gustifun i dad Dyu, yé
dagitan Krispu. Ta ftoo kenen di ku Dyisas
magin i kdee dad to di lam gumnèan. Na nun
fa dademe dad to déé di Korintu, lê ale ftoo
na fbunyag.
9 Di satu kifuh, stulen Dwata di ku Pol fagu
di kanteen, manan, “Nang ge likò, bay fles
ge di katdòam. Na nang ge fanak balù dét i
mkel di ge,
10 du dini agu di safédam, na landè fal-
mayam ge du dee dad to ta falagu nalék di
syudad ani.”
11 Taman, yé klo Pol fanak déé sfali tngà,
na tdòan ale i Tnalù Dwata.
12 Na di bang ayé, yé gubirnador di
probinsya Akaya Galyu. Na ta sansatu dad
Dyu i nawala kamfè ku Pol, na nebela kenen
di gumukum.
13 Na ani dalamla kenen, manla, “I to ani,
nlakan i dad to mangamfù di Dwata, bay là
glalòan i uldin Dwata di gito dad Dyu.”
14 Kanto ta fan talù Pol, man Galyu di dad
Dyu, “Ku yé lnafàan uldin i gubirnu, fakayta
gamu tnabeng.
15 Bay, yé sanbalewyu i dad talù, na dad
dagit, na dad uldinyu, taman, gamu i sgadè.
Là ti nukumgu gamu.”
16 Na yé duenam man, ta falwàan ale di
gumukum.
17 Na mdà di kalbutla, ta kanfèla Sosti-
nis, i ulu di gumnè gustifun i dad Dyu, na
fatdukla di lwà gumnè gumukum, bay tadè
bayà Galyu ale.

I kasfulê ale Pol di Antyuk

18 Na beg mlo Pol fanak di Korintu, klon
tmagak i dad to ftoo di ku Dyisas déé, na
maweng kenen salu ditù di Sírya magin di
dale Prisila na Akwila. Na di lam Pol là mdà,
fkihan i wakan di banwe Sinkriya du yé ilè
na nun fakangan di Dwata.
19 Na kanto ale kel di Ifisu, ta tnagak Pol
ale Prisila na Akwila, na lê kenen fusuk di
gumnè gustifun i dad Dyu du stulen di dale.
20 Na fakdo ale di kenen fye mlo fanak
déé, bay là mayèan.
21 Bay di kdàan, makang kenen di dale,
manan, “Ku mayè Dwata, lê agu samfulê
dini.” Na kafnge ayé, ta mdà kenen di Ifisu
smakay aweng.
22 Na kanto dmuung di Sisarya, ta gatù di
Dyérusalém du lnauyan i dad to ftoo di ku
Dyisas, klon fles di Antyuk.
23 Na kafnge i file butangan déé, ta lê
mdà, na nkatan nagu i dad banwe glam di
Galasya na Frigya, du tan-galan nawa i kdee
dad to ftoo di ku Dyisas.

Apulus

24 Na di bang ayé, nun satu Dyu kel di
Ifisu, yé dagitan Apulus. Yé gumdàan di
banwe Alihandriya. Too kenen fulung talù,
na dee gadèan gablà di Tnalù Dwata.
25 Ta nun tamdò dun gablà di Dalan i
Amuto, na too minit nawan tamdò gablà ku
Dyisas, na glut i tdòan. Bay lo satu gadèan
bunyag, senan i kbunyag Dyan.
26 Na too labè Apulus tamdò di gumnè
gustifun i dad Dyu. Na kanto linge ale
Prisila na Akwila i katdòan, ta nlakla kenen
salu di gumnèla, na tanluhla i kaglabatan
gablà di Dalan i Dwata.
27 Na kanto mayè Apulus salu ditù di
Akaya, i dad to ftoo di ku Dyisas di Ifisu,
tnabengla kenen fagu di kfebela sulat di dad
to ftoo di Akaya du fye dnawatla kenen. Na
kanto kel ditù di Akaya, too bong tabengan
di dad to ftoo di ku Dyisas mdà di kafye
Dwata.
28 Na gfisan Apulus i dad Dyu di kastu-
lenla du too mbagal i gutadagan tmulen
mdà di Tnalù Dwata na Dyisas i Mgalék
Dwata.

19

I ksalu Pol di Ifisu

1 Na di lam Apulus fanak déé di Korintu,
yé dalan Pol salu di Ifisu kamlang magu
lagad. Na nun teenan dad to ftoo di ku
Dyisas ditù.
2 Na snalekan ale, manan, “Di kaftooyu
ku Dyisas, ta gdawatyu i Mtiu Tulus?” Na
tmimel ale, manla, “Là, là sa gadèmi dun ku
nun Mtiu Tulus.”
3 Na smalek Pol, manan, “Dét i bunyag ta
gufbunyagyu?” Na tmimel ale, manla, “I
bunyag Dyan.”
4 Na man Pol di dale, “I bunyag Dyan, ilè
dun di dad to ta msal. Na yé manan dale là
fakay ku là fantoola i To ta fan kel tmadol
kenen, dunan Dyisas.”
5 Na kantola linge i man Pol, ta fbunyag
ale di dagit i Amuto Dyisas.
6 Na di kafkah Pol i falelan di dale, ta fnò
ale i Tulus, na ta talù ale dad sahal talù, na
tulenla i Tnalù Dwata.
7 Nun dad sfalò lwe kdeela.
8 Na tlu bulen Pol sigi fusuk di gumnè
gustifun i dad Dyu. Na too kenen labè stulen
di dad to gablà di Kagot i Dwata du yé kayè
i nawan ku mgebe ale.
9 Bay nun dademe déé, too magéng ulula,
na là mayè ale ftoo di ku Dyisas, bay bal-
ing ale talù sasè di kanfe i dad to gablà di
Dalan i Amuto. Taman, ta tnagak Pol ale, na
faginan i dad to ftoo di ku Dyisas, na fusuk
ale di snifil gal gustifun ale Tiranu, na déé
gustulenla di dad to kat du.
10 Lwe fali i klon mimò ayé, taman i kdee
dad to di kabal Asya, sdulê ale lminge i
Tnalù Dwata, dad Dyu na dad ise Dyu.

I dad ngà Skiba

11 Na nimò Dwata dad malbang tnikeng
fagu di ku Pol.
12 Na balù ku lo masala na falnas labédan
di awekan, i feben di dad to nun tduk, tadè
ale mgulê, na lamwà dad busaw di dale.
13 Na nun dad Dyu gal magu du falwàla
i dad busaw. Na tilewla falwà dad busaw
fagu di kgamitla i dagit Dyisas, i Amuto,
manla, “Dì dagit Dyisas, i gal tdò Pol, lamwà
gamu.”
14 Yé mimò ayé dunan i fitu dad ngà Skiba
lagi, i satu ganlal di kafaglut i dad Dyu.
15 Bay tmimel i busaw, manan dale,
“Dilègu Dyisas, na dilègu Pol, bay simto
gamu kè?”
16 Na kafnge ayé, i lagi nanè busaw,
tadèan ale sanbunù, na fnisanan ale.
Taman, ta milah ale lamwà di gumnè ayé,
na ta gseey ale, na ta landè klawehla.
17 Na i kdee dad Dyu na dad to ise Dyu
mnè di Ifisu, kantola linge gablà di mkel ayé,
ta too ale likò, na ta toola dnayen i dagit
Dyisas, i Amuto.
18 Na nun dee dad to ta ftoo ku Dyisas kel
déé, na tulenla di kanfe dad to i dad sasè
nimòla.
19 Na nun dee dad lmoos, mdà di kaftoola
di ku Dyisas, ta santifunla dad libru galla
gnamit du snakufla di kanfe i kdee dad to.
Na kantola santifun i kdee dad libru ayé, yé
btasan di dale filak dad lime falò libu.
20 Na yé gumdà i Tnalù Dwata too mbel,
na matnù i kdee dad to ftoo di ku Dyisas.

I samuk di Ifisu

21 Kafnge ayé, yé knayè nawa Pol magu
di Masidunya na Akaya, klon fles di
Dyérusalém. Manan, “Mdà di Dyérusalém,
là fakay ku là salu agu di Roma.”
22 Na nun lwe to gal tmabeng kenen, na
dekan ale muna gatù di Masidunya. Yé dagit
i dad to ayé dunan Timoti na Irastu. Bay Pol,
funa kenen fanak di Asya là mlo.
23 Na di slà ayé, ta nun bong samuk di Ifisu
du mdà di Dalan i Amuto.
24 Na nun satu lagi, yé dagitan Dimitriyu,
to fanday tmunal filak. Na mdà di filak
tnunalan ayé, gal mimò malnak gumnè sal-
ngad di baweh i gumnè gumangamfù ku
Dayana, i dwatala libun. Na too bong kagwè
dad to talbahò di kenen du dee dad to gal
mli* di dale.
25 Na santifun Dimitriyu i dad to talbahò
di kenen, na lê man i dad to fanday salngad
kenen, na manan dale, “Ta gadèyu sa gal
bong kagwèto di nimòto ani.
26 Na ta teenyu na lingeyu i nimò Pol du yé
tdòan na i dad dwata nimò dad to ise ku too
glut dwata kun. Na fan-gawan i dad to, na
ta dee mgeben dini di Ifisu, na ta fan sdulê
di kabal Asya.
27 Na yé kalnikòto, keng malmo i gumwèto
klawil mdà di kafalmola dun. Na ise ku
lo ayé, bay lê sasè kastulenla di gumnè gu-
mangamfùto di tatel dwata libun, Dayana,
ta landè gukmamu dun. Baling ale talù sasè
na ta lanah i ktatel i gal fnangamfù i kdee
dini di Asya na di klamang banwe.”
28 Na kantola linge i man Dimitriyu, too
ale falbut di katdò Pol, na mkit ale, manla,
“Too mdatah Dayana, i dwata fnangamfù i
dad to di Ifisu.”
29 Ta too mbel i samuk di kabal i syudad,
na kanfèla ale Gayus na Aristarku, lwe to
mdà di Masidunya i magin ku Pol. Na gasilla
ale nebe ditù di galla gustifun.
30 Na mayè Pol talù di dad to, bay fnang i
dad to ftoo di ku Dyisas.
31 Na lê nun dademe dad ganlal di Asya,
dunan i dademe Pol sakdo, yé katedla ku Pol
nang kenen salu di galla gustifun ayé.

* **19:24** 27:28 Ku demen defe.

32 Na di slà ayé, too masabwel i dad to
stifun déé. Mkit i kdeela, bay sahal i manla,
du là gadèla i duenla stifun déé.
33 Yé man nawa i dademe ku Alihandru
gumdà i samuk du kenen sa lugad i dad Dyu
gsen muna i dad to. Na ftadagan sigalan
du fafanakan ale, du fan kenen talù msen i
kton.
34 Bay kantola gadè na Dyu kenen, ta sal-
ngan ale mkit kel di lwe oras klon, manla,
"Too mdatah Dayana, i dwata fnangamfù i
dad to di Ifisu."
35 Di gusenan, i to magot i syudad ayé, ta
fafanakan i dad to, na manan dale, "E dad
to dini di Ifisu, ta gadè i kdee dad to na gito
sa dini di syudad Ifisu i mifat i gumnè gu-
mangamfù di ku Dayana, i mdatah dwata,
na lê man i batu mtiu ta mtatek mdà di
langit.
36 Yé duenam man, du landè kibò famkéng
ani, yé fye, fanak gamu na nangyu fsukaf
nawayu.
37 I dad to ta nebeyu dini, là sa tmaku ale
di dad gumnè gumangamfùto, na là sa sasè
talùla di dwatato.
38 Na kaflingenta dun, Dimitriyu na i dad
talbahò di kenen, ku nun teenla sasè nimò
di balù simto dun, nun sa gumukum na dad
ganlalto i fakayla gutmulen dun.
39 Bay ku nun kayèyu fukum, silangto san-
tulen ku ta kel i du gal sukum.
40 Keng baling gito gudmuenla i samuk ta
mkel ani, na landè fye timelto dale."
41 Na kafnge i ganlal man ayé, ta dekan
mulê i dad to.

20

I kagu Pol di Masidunya na Akaya

1 Na kanto fnge i samuk ayé, ta santifun
Pol i dad to ftoo di ku Dyisas di Ifisu du tan-
galan i nawala. Na kafnge ayé, mbal kenen
di dale du fles ditù di Masidunya.
2 Lanngaban nagu i dad banwe ditù du
tan-galan nawa i dad to ftoo, na kafnge ayé,
ta lê fles di Grisya,
3 na tlu bulen i klon fanak déé. Fatlagad
kenen salu ditù di Sirya, bay kanton gadè
fnaleh dad Dyu fnati kenen, ta yé balingan
dalan magu di Masidunya.
4 Ani dagit i dad to magin di kenen di
kagun, Sopatar, i ngà Piru mdà di Birya,
na Aristarku na Sigundu, dunan i dad to
mdà di Tésalonika, na Gayus mdà di Dirbi, na
Timoti, na lê man Tikiku na Trofimu, dunan
i dad to mdà di Asya.
5 Muna ale du fatanla gami di Troas.
6 Na kafnge Fista i Fan Landè Bulung
Falnok Dun, ta maweng gami mdà di Fili-
pus, na kafnge lime butang gumahmi ale di
Troas, na fitu butangmi fanak déé.

I ksalu ale Pol di Troas

7 Na di kifuh Sabadu, stifun gami kmaan
fan gumdàmi famdam ku Dyisas, na tamdò
Pol kel di tngà butang du di kaflafusan mdà
kenen.
8 Na nun dee salò di snifil gustifunmi di
tah.
9 Nun satu lamnok lagi sudeng di bintanà,
yé dagitan Yutiku. Di lam Pol tamdò, ta gku-
dang Yutiku, na fuléh mdà di gatlu kansad
saal. Galìla gtabeng, ta mati.
10 Na ta tufa Pol, lanfanan na lkafan Yu-
tiku, na manan, "Nang gamu mlidù du ta lê
mlawil kenen."
11 Na ta lê myak Pol, na falnakan i fan, na
ta kmaan gami. Na stulen kenen di dale kel
di flafus, na yé klon mdà.
12 Na nebela mulê Yutiku, na too ale
lehew.

I kagu Pol salu di Militu

13 Na ta muna gami mdà maweng salu di
Asu du fye slobmi Pol, du yé manan tmanà
kenen.
14 Na kantomi gsitong kenen di Asu, ta
flesmi fsakay kenen di aweng, na fles gami
di banwe Mitilini.
15 Ta lê gami mdà maweng, na di tmadol
du, kel gami di sablà i fungul dnagit Kyus.
Na di kfayahan, salu gami di fungul dnagit
Samu. Na di tmadol du, ta lê gami fles di
Militu.
16 Na yé knayè nawa Pol, là sloban di Ifisu
tà ganggà di Asya du sagwê kenen fles ditù
di Dyérusalém du kayèan kel ditù di laman là
fa kel i Du Péntikus.

I ktalù Pol di dad ganlal di simbahan di Ifisu

17 Di lam Pol déé di Militu, ta fngén i dad
ganlal di simbahan di Ifisu du fye snitongla
kenen.
18 Na kanto kel dad ganlal déé, man Pol
di dale, "Ta gadèyu sa i ldamgu mdà di du
kakelgu di Asya mnè di safédyu.
19 Di kimògu i nimò Dwata, toogu fdanà
i ktogu, na maloh i lwakgu, na too agu
maflayam mdà di dad sasè nimò i dad Dyu
di do.
20 Na ta gadèyu sa ta mtigu tdò di gamu i
kdee gamtabeng gamu di bleng i dad to di
dad gustifunyu na lê man di dad gumnèyu.
21 Yé ta fnigu di dad Dyu na di dad to
ise Dyu fye msal ale di salàla na salu ale di
Dwata, na ftoo ale di Amuto Dyisas.
22 "Na ani, salu agu ditù di Dyérusalém du
dek i Mtiu Tulus agu, na là gadègu ku dét i
mkel di do ditù.
23 Bay lo yé gadègu i fgadè i Mtiu Tulus di
do na di kat banwe gusalugu, yé fatan do i
blanggù na i samuk.
24 Bay knèan, fandamgu landè btas i knègu
dini di tah tanà. Lo yé mabtas ku gafngegu i

nimò blé i Amuto Dyisas do, dunan i ktulen-
gu i Fye Tulen gablà di kafye Dwata.
25 "Ta lnauygu i kdeeyu, na tdògu gablà di
Kagot i Dwata. Na ta gadègu mdà ani ta là dè
ato site samfulê.
26 Na yé duenam man, ani man-gu di
gamu di mdu ani, na ku nun to là galwàan,
nangan agu nsal,
27 du ta sdulêgu tulen di gamu i kdee
knayè Dwata.
28 Bay neyeyu i ktoyu, na lêyu neye i
kdee dad to ta salig i Mtiu Tulus di gamu.
Tooyu nifat i dad to ta tanfing Dwata du ta
bnayadan ale fagu di litè i Ngàan.
29 Na gadègu ku ta mdà agu, nun salu di
gamu salngad i dad tuyun too labè, na landè
lniusla di dad to ta ftoo.
30 Na lê nun dad to mdà di gamu tamdò
kéng nebela samyat i dad to ftoo.
31 Na yé duenam man, too gamu fgeye.
Na nangyu glifet ta tlu fali klogu sigi tamdò
gamu kifuh na mdu, na là ti tlag agu falmau
gamu, na nun lwakgu maloh.
32 "Na ani, bléta gamu di ifat Dwata na
di kafyen i ta tdògu di gamu du Dwata i
fambagal gamu, na mlé gamu i kafye tagàan
di kdee dad to ta tanfingan.
33 Na là ti lmen-gu mibal filak, blawen, na
i klaweh di balù simto dun di gamu.
34 Bay gadèyu na yé duen-gu fakgis tal-
bahò du fye gwègu i dad kalnidùgu, na lêgu
gtabeng i dademegu fagu di kablégu dale
dad kalnidùla.
35 Na di kdee dad nimògu, ta gfitegu di
gamu na yé fye too ato falgad talbahò du
fye gtabengto i dad to mnè di klimah. Na
fandamto i man Amuto Dyisas, 'Mas fye fa
i mlé tah i dmawat.' "
36 Na kafngen man ayé, ta lkuad i kdeela
du dmasal.
37 Na lkafla kenen, na nalakla, na sdulê
ale mngel.
38 Yé duenla too mlidù du mdà di ta
kmanan dale na ta là lê ale site. Na ta
tundala kenen di aweng.

21

I ksalu Pol di Dyérusalém

1 Na kafngemi mbal di dale, ta mdà gami
maweng gatù di banwe dnagit Kos. Na di
tmadol du, ta lê gami fles salu di banwe
Rodas, na fnge lê gami salu ditù di banwe
Patara.
2 Na nun teenmi aweng salu di banwe
Fonisya, na taman, ta smakay gami.
3 Na kantomi gadweng Sipru, ta niwasmi
gsen di bibeng, du fles gami gatù di Sirya.
Na dmuung i aweng di Tiro, na tufa gami du
ftufala déé i dademe lulen.
4 Fanngabalmi dad to ftoo di ku Dyisas
déé, na kantomi ale teen, ta fanak gami di
safédla kel di fitu butang. Na mdà di alak i
Mtiu Tulus, nubugla Pol fye là flesan ditù di
Dyérusalém.
5 Kanto ftoh i fitu butangmi mnè déé, ta lê
gami fles di kagumi. Na di kdàmi, i kdee dad
lagi na libun na dad ngàla, sdulê ale matad
gami kel di lwà i syudad. Na kanto gami kel
di kilil mahin, ta lkuad i kdeemi du dmasal.
6 Na kafngemi mbal di dale, ta myak gami
di aweng, na ta lê ale dale mulê.
7 Na fles gami mdà di Tiro salu ditù
di banwe Tolimiyas, na kantomi kel ditù,
lnauymi i dad to ftoo di ku Dyisas, na sdumi
fanak déé di safédla.
8 Na di tmadol du, ta fles gami kel di
Sisarya, na fanak gami di gumnè Filip, i satu
to gal tamdò i Fye Tulen glam di dad fitu to
ta mgalékla di Dyérusalém tmabeng di dad to
dek Dyisas.
9 I to ayé, fat ngàan sawang libun gal
tmulen Tnalù Dwata.
10 Na di lammi fanak déé dad file butang,
ta nun to kel fdu di Dyudiya, yé dagitan
Agabu. Kenen satu tugad i Dwata.
11 Fdadong kenen di gami, na nwèan i
galing Pol. Kafnge ayé, bakusan di kenen
sigal na di blìan, na manan, "Ani man i
Mtiu Tulus, 'Galò ani kbakus i dad Dyu di
Dyérusalém i to mfun galing ani, na fnge
bléla kenen di kagot i dad to ise Dyu.' "
12 Na kantomi linge i man Agabu, gami na
i dad to déé, nubugmi Pol fye là flesan ditù
di Dyérusalém.
13 Bay tmimel Pol, manan, "Kan dé ku mn-
gel gamu, na flidùyu i nawagu? Ta gatlagad
agu sa, ise ku lo bnakus, bay lê fafati di
Dyérusalém du mdà di Amuto Dyisas."
14 Na du là gaganmi tamlas i fandaman,
ta bayàmi kenen, na manmi, "Yé mgimò i
knayè Dwata."
15 Na kafnge i file du mlius, ftifas gami na
ta mdà gami gatù di Dyérusalém.
16 Na nun dad to ftoo di ku Dyisas mdà di
Sisarya magin di gami, na tundala gami di
gumnè Mnason, i gufanakmi. Yé gumdàan
di Sipru, na kenen satu di dad to muna ftoo
di ku Dyisas.

I klauy Pol ku Dyém

17 Na kanto gami kel di Dyérusalém, i dad
to ftoo di ku Dyisas déé, too ale lehew
dmawat gami.
18 Na di tmadol du, magin Pol di gami du
kayèan sansite Dyém. Na lê salu déé i dad
ganlal di simbahan.
19 Na kafnge Pol mlé kumusta di kdeela, ta
tulenan i kdee dad nimò Dwata di dad to ise
Dyu fagu di katdòan.
20 Na kantola linge i man Pol, dnayenla
i Dwata. Na manla di ku Pol, "E flanekmi,
gadèam sa ta file libu i dad Dyu ftoo di ku

Dyisas, bay sana kinit nawala mimen i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis.
21 Na ta nun tmulen dale, na yé galam tdò
kun di kdee dad Dyu mnè di dad banwe i
dad to ise Dyu tnagakla i dad uldin Mosis,
na nangla fimò ilè di laweh i dad ngàla lagi,
na nangla lalò i dad adat i dad Dyu.
22 Di là mlo ani, gadèla na ta dini ge. Dét i
fye nimòto?
23 Bay, ani fye nimòam. Nun fat lagi dini
nun fakangla di Dwata.
24 Magin ge di dale, na flam ge di
kaflanebla i ktola di kanfe i Dwata. Na di
kaginam dale, ge mayad dad kalnidùla du
fye gafkihla i wakla. Na fagu di nimòam ani,
fitem i kimenam di uldin Dwata fagu di ku
Mosis du fye gadè i kdee dad to na kéng i ta
lingela gablà di ge.
25 Na gablà di dad to ise Dyu ta ftoo di
ku Dyisas, ta snulatmi ale du tulenmi dale i
mnè di fandammi. Yé fnangmi dale knaan i
ta dsù di dad ise glut dwata, na i litè, na i dad
lmanaf na anuk fanlang, na nang ale mimò
sasè knayè i lawehla."
26 Na di tmadol du, ta mdà Pol magin di
dad fat lagi ayé, na flam kenen flaneb di
kanfe i Dwata. Na kafnge ayé, ta fles Pol salu
di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata du
fgadèan déé ku kilen kafnge i kaflanebla, du
yé klon mlé dad dsù di Dwata tabengan di
kdeela.

I kakfè i dad Dyu ku Pol

27 Na kanto fan mlius i fitu du ayé, nun
dad Dyu mdà di Asya, teenla Pol di lam i
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na
banlétla i dad to déé fye mimò ale samuk, na
kanfèla Pol.
28 Na mkit ale, manla, "E dad to Israél,
tnabengyu gami. Dunan ani i to gal lam-
ngab di kdee dad banwe du tamdò sasè di
kdee dad to gablà di gito dad Dyu, na i uldin
blé Dwata fagu ku Mosis, na i Gumnè Gu-
mangamfùto di Dwata. Na ani, ta lê kenen
mebe dad to ise Dyu fusuk dini, na fagu
déé, ta fagsikan i Gumnè Gumangamfùto di
Dwata."
29 (Yé duenla man ayé du ta teenla
Trofimu, satu to mdà di Ifisu magin ku Pol
magu di Dyérusalém. Na yé man nawala
ku ta nebe Pol kenen fusuk di Gumnè
Gumangamfù di Dwata).
30 Na ta too mbel i samuk di kabal i syu-
dad, na sadluh i kdee dad to salu di ku Pol,
na kanfèla na dyolla lamwà di Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata klola tmakab i gumnè
ayé.
31 Na di ta fanla kfati ku Pol, ta nun
tmulen di kernél i dad sundalu di Roma, ta
msamuk i kabal Dyérusalém.
32 Na fabaltik kenen mwè dad sundalu na
dad ganlalla, na neben ale di gustifun i dad
to. Na kanto teen i dad to fan fmati ku Pol i
dad sundalu ayé, ta fanak ale maug ku Pol.
33 Na fdadong kernél ayé di ku Pol, na
kanfèan klon fbakus dun lwe sangkalì. Na
kafnge ayé, ta snalekan i dad to, manan,
"Simto i to ani, na dét kè i ta nimòan?"
34 Na sahal timel dad to di kakitla. Na mdà
di kdee ugakla, là gadè i kernél ku dét i ta
mkel, taman dekan i dad sundalun mebe ku
Pol di barak.
35 Na kanto kel ale Pol di aut, ta mfeges i
dad sundalu mket kenen du mdà di too sasè
ksamuk i dad to.
36 Na too mkit i dad to tmadol dale, manla,
"Fnatiyu kenen."

I ktalù Pol di dad to

37 Kantola fan fafusuk Pol di lam i barak,
ta manan di ulu i dad sundalu, "Fakay beg
nun man-gu di ge?" Na tmimel i kernél ayé,
manan, "Fulung ge talù Grik?
38 Na ku ayé, ise ge kadì i to mdà di Idyip
mimò samuk falami ani i mebe fat libu dad
sasè to nun tek salu di banwe landè to mnè
ditù!"
39 Na tmimel Pol, manan, "Dyu agu, na
yé gusutgu di Tarsu, i satu bong syudad di
Silisya. Ku mfakay, begam agu faloh talù di
dad to."
40 Na faloh i kernél kenen talù, na ta tadag
Pol déé di aut, na ftadagan i sigalan du
fafanakan i dad to. Na kanto ale fanak, ta
talù kenen Hibru di dale.

22

1 Ani man Pol, "E dad flanek na dad tua,
tooyu falninge i talùgu msen i ktogu."
2 Na kantola linge i ktalùan Hibru, ta too
ale fanak. Na fadlug Pol talù, manan,
3 "Dyu agu do sa, na ditù gusutgu di Tarsu
glam di Silisya, bay dini gulamnokgu di
Dyérusalém. Do satu tdò Gamalyél, na too
fye katdòan do i dad uldin Dwata di dad
gutambulto, na too minit nawagu mimen di
Dwata salngad gamu di mdu ani.
4 Na yé nimògu di munan, falnayamgu i
dad to lmalò di Dalan i Amu kel di kfatila
du kanfègu dad lagi na dad libun, na fa-
blanggùgu ale.
5 I ulu di kafaglut i dad Dyu na i kdee
dad mdatah ganlal, fakayla tulen na glut i
man-gu ani. Na ta bléla di do dad sulatla di
dad flanekla Dyu di Damaskus mlé do ktoo
kamfè i dad to ftoo, na mebe dale dini di
Dyérusalém fye falnayam ale.

I ktulen Pol i gumdàan ftoo

6 "Kantogu mdadong di Damaskus, tadè
nun bong neng glibut do mdà di langit.
7 Na tadè agu bek di tanà, na nun lingegu
talù, manan do, 'E Sol! E Sol, kan dé ku
falnayamam agu?'

8 Na smalek agu, man-gu, ‘E Amu, simto ge
kè?’ Na tnimelan agu, manan, ‘Do sa Dyisas
mdà di Nasarét, i galam falnayam.’
9 Na i dademegu magu, teenla i bong neng
ayé, bay là lingela i kastulenan di do.
10 Na smalek agu, man-gu dun, ‘Dét
nimògu, Amu?’ Na tmimel kenen, manan,
‘Mték ge, na fles ge ditù di Damaskus. Na di
kakelam ditù, nun tmulen kdee fimò Dwata
ge.’
11 Na ta butè agu mdà di gban i neng
ayé, taman i dademegu, nalakla agu fles di
Damaskus.
12 “Na nun satu lagi ditù, yé dagitan
Ananayas, toon nimen i dad uldin Dwata,
na i kdee dad Dyu mnè di Damaskus, toola
kenen nafè.
13 Salu kenen di do, na tadag di safédgu,
manan, ‘E flanekgu Sol, lê ge man mite.’ Na
di kmanan ayé, ta lê agu mite, na teen-gu
kenen.
14 Na lêan man di do, ‘I Dwata fnangamfù
i dad gutambulto, ta nalékan ge du fye toom
gadè i knayèan, na teenam i Snaligan Too
Tluh, na lêam linge talù lamwà di bàan.
15 Na ge mgimò snaligan tmulen di kdee
dad to i kdee ta teenam na lingem.
16 Na ani, nang ge fganggà. Mték ge, na
fbunyag ge, na fagu di katlom i dagitan,
falobam i dad salàam.’

I kdek Dwata ku Pol tamdò di dad ise Dyu

17 “Na kafngen man ayé, ta mdà agu
mulê dini di Dyérusalém, na dmasal agu
di Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na di
lamgu dmasal, nun kanteen-gu.
18 Yé kanteen-gu, stulen Dyisas di do,
manan, ‘Fabaltik ge mdà. Tnagakam i syu-
dad Dyérusalém ani, du là sa dnawatla i
ktulenam gablà di do di dale.’
19 Na tmimel agu, man-gu, ‘Ta gadè dad
to dini i tagnè nimògu, dunan nkatgu nagu
i dad gumnè gustifun i dad Dyu du kanfègu
na nfasgu i dad to ftoo di ge.
20 Na di kfatila ku Stifén, i snaligam, déé
agu, na magin agu di knayèla fmati dun, na
do fa mantay i dad saulla.’
21 Bay ani i timelan do, manan, ‘Mdà ge
nan, du fgatùta ge di mawag banwe di dad
to ise Dyu.’ ”
22 Di kman Pol ayé, ta déé gusen dad to
flinge di kenen. Na mkit ale, manla, “Fnati
kenen! Là gtenan mnè di tah tanà!”
23 Na too ale mkit, na walla i dad saulla, na
smabul ale kfung.
24 Yé dek kernél i dad sundalu di dad ton
nebela Pol di lam i barak, na nfasla fye tule-
nan ku dét duen dad Dyu kenen i gumdàla
mkit.
25 Na di ta kbakusla ku Pol du ta fanla
nfas, ta snalekan i kapitan i dad sundalu,
manan, “Fakayyu nfas i to Roma ku là fa
gadèyu i salàan?”
26 Na kanto linge i kapitan ayé, ta mdà
kenen salu di kernélla, na tulenan i man Pol.
Na snalekan kenen, manan, “Dét i fanam
nimò di to ayé? To Roma kenen kadì.”
27 Na ta salu i kernélla ayé di ku Pol, na
snalekan kenen, manan, “Tulenam do kun.
To Roma ge kè?” Na tmimel Pol, manan,
“Hee.”
28 Na man i kernél, “Too bong bayadgu do
klogu mgimò to Roma.” Na man Pol, “Bay
do, mdà di ksutgu to Roma agu.”
29 Na i dad to fan smalek ku Pol, ta tna-
gakla kenen. Na kanto gadè i kernél ayé i to
ta fbakusan, to Roma, too kenen likò.

I kebela ku Pol di kanfe i dad mdatah ganlal i dad Dyu

30 Na yé kayè i kernél ayé ku gadèan ku
dét salà Pol di dale. Taman, di tmadol du,
ta ftehan dad sangkalì bakusla ku Pol, na
fastifunan i dad ganlal di kafaglutla na i
kdee dad mdatah ganlal, na neben Pol déé
du ftadagan di munala.

23

1 Na meye Pol di dad mdatah ganlal ayé,
na manan, “E dad flanekgu, ta landè gum-
samuk nawagu gablà di ktogu mdà di mu-
nan kel di mdu ani.”
2 Di kafnge Pol man ayé, i ulu dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu, dekan i dad to tadag
di saféd Pol smamfak bàan.
3 Na man Pol di kenen, “Snamfak Dwata
ge du mdà di kaflingum. Yé duenam sudeng
déé du nukumam agu mdà di dad uldin blé
Dwata fagu di ku Mosis, bay ta glafàam i dad
uldin ayé fagu di kafsamfakam do.”
4 Na man i dad to tadag di saféd Pol, “Kan
ku talù ge sasè di ganlal ta mgalék Dwata?”
5 Na tmimel Pol, manan, “Dad flanekgu, là
gadègu ku ganlal kenen, du yé man di Tnalù
Dwata, ‘Nangyu talù sasè di ganlalyu.’ ”
6 Na kanto gadè Pol na nun dad Sadusi
na dad Farisi déé, ta falbongan i talùan di
dad mdatah ganlal, manan, “Dad flanekgu,
Farisi agu, na ngà agu fa i satu Farisi. Na yé
duenla mukum do ani du fantoogu na nték
i dad mati.”
7 Na mdà di kmanan ayé, ta baling sbalew
i dad Farisi na dad Sadusi, na ta masgalel i
kdeela stifun déé.
8 (Du i dad Sadusi, yé manla dale na landè
nték di fati, na landè layef i dad to, na landè
kasaligan i Dwata. Bay i dad Farisi dale, yé
fantoola na nun kdee ani).
9 Na baling midul i kasbalewla, na tadag i
dademe dad to tamdò i dad uldin blé Dwata
fagu di ku Mosis glam di dad Farisi, na
nsenla Pol, manla, “Landè teenmi sasè nimò

i to ani. Keng ta nun lmagol ku demen
kasaligan talù di kenen."
10 Na mdà di kinit kasbalew i dad to ayé,
yé kalnikò i kernél i dad sundalu keng san-
tangla Pol. Na yé duenam man, dekan i dad
sundalun mwè ku Pol na nebela fusuk di
barak.
11 Na di kifuh ayé, tadè msut i Amu di
safé*d* Pol, na manan dun, "Fan-galam i
nawam du ku dét i kibò*am* tmulen gablà di
do dini di Dyérusalém, salngad ayé i ktule-
nam ditù di Roma."

I kfaleh nawa i dad Dyu fmati ku Pol

12 Na kanto flafus, nun dad Dyu stifun,
yé santulenla kfatila ku Pol. Na yé sdagè*la*
silang ale kmaan na minum ku ta gfatila
kenen.
13 Yé kdee dad lagi ayé mlukas fat falò.
14 Na salu ale di dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu na di dad tua gal mebe dad Dyu, na
manla, "Yé sdagè*mi* silang gami kmaan ku ta
gfatimi Pol.
15 Taman, ani fye nimò*yu* magin i dad
mdatah ganlal. Katedyu di kernél i dad
sundalu di Roma feben Pol dini du nun fa
kayè*yu* gadè gablà di kenen. Na gami fmati
kenen di laman là gafat dini."
16 Bay, i ngà libun Pol lagi, lingen i kastu-
lenla, na yé duenam man, fusuk kenen di
barak du tulenan ku Pol.
17 Na tlo Pol i satu ganlal i dad sundalu,
manan dun, "Begam nagin i lamnok lagi ani
salu ditù di kernél du nun kayè*an* man dun."
18 Na ta naginan i lamnok lagi ayé salu di
kernél. Na kanto ale kel ditù, ta man i ganlal
ayé di kernél*la*, "I satu to di blanggù, dunan
Pol, yé fnin nagin-gu gadini di ge i lamnok
lagi ani du nun kayè*an* man di ge."
19 Na i kernél ayé, nagotan sigal i lam-
nok lagi ayé, na neben fawag, na snalekan,
manan, "Dét kè i kayè*am* man di do?"
20 Na tmimel i lamnok lagi ayé, manan,
"Yé ta gusasatu nawa i dad Dyu fnila di ge
febem dale fayah Pol salu di kanfe i dad
mdatah ganlal du manla na nun fa kun
kayè*la* gadè gablà di kenen.
21 Bay nangam fantoo i manla ayé du
mlukas fat falò i dad lagi fmakét di dalan
du fnatila kenen. Ta samdagè ale na silang
ale kmaan na minum ku ta gfatila Pol. Ta
gatlagad ale ani, na lo yé fatanla ku dét i
manam."
22 Na kafnge ayé, ta dekan mdà i lamnok
lagi ayé, na manan dun, "Nangam tulen di
balù simto dun i ta tulenam di do ani."

I kebela ku Pol salu di Sisarya

23 Na kafnge ayé, ta tlo kernél ayé lwe kap-
itan i dad sundalu, na dekan ale, manan,
"Fatlagad gamu lwe latuh i dad sundalu, na
fitu falò dad sundalu smakay kudà, na lwe
latuh i dademe mebe agas du kadang alas
nuwé*bi* di kifuh mdà gamu salu di Sisarya.
24 Na fatlagadyu dad kudà gusmakay Pol,
na too gamu fgeye di kebeyu dun fye gafat
di Gubirnador Filik na landè sasè mkel di
kenen."
25 Na smulat i kernél di gubirnador, ani
manan,
26 "Do, Klawdyu Lisyas, i smulat ani di ge,
mgafè Gubirnador Filik. Kumusta ge déé.
27 Ta kanfè dad Dyu i to ani, na fanla
kenen fnati, bay kantogu gadè to Roma ke-
nen, ta fagin-gu i dad sundalugu, na falwà*gu*
kenen.
28 Du kayè*gu* gadè ku dét i salà*an*, taman,
ta nebegu kenen di gustifun i dad mdatah
ganlalla.
29 Na déé ta gugmadè*gu* dun landè salà*an*
ku gablà kenen fnati ku demen fablanggù.
Bay lo yé salà*an* kun, lnafà*an* i uldin blé
Dwata di dale.
30 Na kanto nun tmulen do gablà di ayè*la*
fmati kenen, ta gasilgu ftunda di ge. Na ta
yé man-gu di dad to tmifù kenen, tulenla ge
ku dét i salà*an*."
31 Taman, di kifuh ayé, ta nwè dad sun-
dalu Pol, na nebela kenen di banwe Antipa-
tris du nimenla i dek di dale.
32 Na di tmadol du, i dad sundalu tmanà,
samfulê ale ditù di barak, bay i dad sundalu
kmudà, yé i fles tmunda ku Pol.
33 Na kanto ale kel ditù di Sisarya, ta blé*la* i
sulat di gubirnador, na blé*la* Pol di kagotan.
34 Na ta bnasa i gubirnador i sulat ayé, na
snalekan ku dét probinsya gumdà Pol. Na
kanton gadè na yé gumdà*an* di Silisya,
35 ta manan ku Pol, "Falningeta ge ku ta
kel i dad tmifù ge." Na dekan i dad sundalu
fye bnantayla Pol di gumnè Harì Hérod.

24

*I ktifù*la *ku Pol di kanfe Gubirnador Filik*

1 Na kafnge lime butang, ta salu
Ananayas, i ulu dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu ditù di Sisarya, na faginan dademe dad
tua gal mebe dad Dyu na Tirtulu, i abugadu.
Na tadag ale di kanfe i gubirnador, du
tulenla di kenen i manla dad salà Pol.
2 Ta fatlo i gubirnador Pol, na kanto kel
déé, ta tambù Tirtulu tmifù ku Pol, manan,
"Too mgafè Gubirnador, ta mlo nan nun
bong kgilih i mgimò*am* gamfye di banweto.
3 Là fanak gami dmilè ani balù nè*an*, na
too gami fasalamat di ge.
4 Bay ani, là fantahà*gu* i talù*gu* du tà ge
ganggà, bay lo yé fnigu di ge, ku mfakay,
begam gami falninge là mlo.
5 Teenmi Pol, kenen i mebe samuk du
banlét*an* i dad Dyu mimò samuk di klamang
banwe. Na kenen i ulu di fantoo i dad to di
Nasarét.

6 Na kayèan fagsik i Gumnè Gumangamfù
di Dwata, taman, ta kanfèmi kenen, du
kayèmi nukum glalò di uldinmi.
7 Bay kel Kernél Lisyas, na nladan di gami.
8 Na dekan i kdee tmifù di kenen salu di
ge. Ku toom kenen snalek, glabatam i kdee
tifùmi kenen."
9 Na nagin dad Dyu déé i tifùla ku Pol, na
manla slame glut i kdee manan ayé.

I ktalù Pol di kanfe Gubirnador Filik

10 Na kafnge ayé, sninyas i gubirnador Pol
du ftalùan. Na man Pol, "Gadègu ta dee falim
mukum di banwe ani, taman, too agu lehew
msen i ktogu di kanfem.
11 Ku toom snalek i dad to, gadèam na là
fa gafatan sfalò lwe butang, i ta kgatùgu di
Dyérusalém du mangamfù agu di Dwata.
12 I dad to tmifù do, teenla na là mbet agu
sbalew di Gumnè Gumangamfù di Dwata,
na là banlétgu i dad to di dad gumnè gusti-
fun i dad Dyu ku demen balù nèan di syudad
ayé.
13 Na landè gfitela di ge ku yé gugmadèam
dun na glut i tifùla do.
14 Bay di kaglutan, yé tulen-gu di ge
na mangamfù agu di Dwata, dunan i
fnangamfù dad gutambulmi fagu di klalògu
i Dalan Amu, i manla satu fantoo là glut. Na
lêgu fantoo i kdee dad uldin blé Dwata fagu
di ku Mosis na i kdee dademe dad tugad
Dwata.
15 Na salngad i dad to ani, yé fanden-gu di
Dwata na nun du ntékan i kdee dad to mati,
fye ku demen sasè.
16 Na yé duenam man, toogu fan-geye i
ktogu du fye landè gumaslen-gu di kanfe i
Dwata na lê man di dad to.
17 "Dee faligu là ditù di Dyérusalém, kafnge
ayé, ta lê agu ditù du nun nebegu filak
tabeng di dademegu Dyu i mnè di klimah,
na nun dad dsù blégu di Dwata ditù.
18 Di kitela do di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata, sanagu fnge flaneb
glalò di uldin Dwata fagu di ku Mosis. Là
dee gami ditù, na là mimò gami samuk.
19 Bay nun dad Dyu mdà di Asya ditù. Dale
moon i gablà smalu di ge na tmulen i salàgu,
ku nun sa.
20 Ku demen i dad to ani i ftulenam
i salàgu di kaftadagla do di kanfe i dad
mdatah ganlal.
21 Lo yé duenla malbut di do du ta fal-
bonggu talùgu, na man-gu dale ani, 'Yé
duenyu mukum do du fantoogu na nték i
dad mati.' "
22 Na Filik, toon gadè gablà di Dalan i
Amuto, taman, fafanakan i kasfala, manan,
"Silanggu nukum i to ani ku ta kel Kernél
Lisyas."
23 Na yé flaun di satu kapitan i dad
sundalu, bnantayla Pol, bay falohla kenen
mimò i knayèan, na falohla i dademen
lmauy kenen du fye banléla kenen i dad
kalnidùan.
24 Na kafnge dad file du, ta lê kel Filik, na
magin i yaanan Drusila, i satu Dyu. Fngén
Pol, na falningen i ktulenan gablà di kaftoo
ku Dyisas Krayst.
25 Na di lam Pol tmulen gablà di katluh, na
i kadnan nawa, na i Du Kukum, ta likò Filik,
na manan, "Ta gablà ayé. Fakay ge mdà. Na
ku lê nun gugaslenggu, lêta ge fngé."
26 Bay di kaglutan, yé kayè nawan ku
banlé Pol kenen filak du fye falwàan. Na yé
duenam man, galan fngé Pol du stulen ale.
27 Na kanto mlius i lwe fali, yé tamlas ku
Filik dunan Porsyu Fistu. Bay là falwà Filik
Pol di blanggù du yé kayèan ku lehew i dad
Dyu mdà di nimòan.

25

Fistu, i tlas mukum ku Pol

1 Tlu butang i klo Fistu kel di probin-
sya, ta mdà kenen di Sisarya salu ditù di
Dyérusalém.
2 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na
i dademe dad ganlal di gubirnu, tulenla di
kenen i dad salà Pol.
3 Na fakdo ale di ku Fistu, yé fnila ku
nilihan Pol di Dyérusalém mdà di Sisarya du
fatlagad ale fmakét di dalan fmati kenen.
4 Bay tmimel Fistu, manan di dale, "Ditù
ta gublanggù Pol di Sisarya, na là mlo i
kasfulêgu ditù.
5 Taman, faginyu do i dademe dad gan-
lalyu du dale tmulen i salà Pol, ku nun sa
salàan."
6 Na nun dad walu ku demen sfalò butang
klo Fistu déé di Dyérusalém, na kafnge ayé, ta
lê samfulê ditù di Sisarya. Na di tmadol du,
ta sudeng kenen di gumukuman, na fatlon
Pol.
7 Na kanto kel Pol déé, i dad Dyu ta salu
déé mdà di Dyérusalém, ta salnibutla, na
dee dad blat tifùla kenen, bay landè fitela
gugmadè dun ku glut i manla.
8 Na kafnge ayé, ta tmimel Pol, manan,
"Landè glafàgu di dad uldin i dad Dyu,
na i dad uldin di Gumnè Gumangamfù di
Dwata, na i uldin Sisar, i ulu di Roma."
9 Bay yé kayè Fistu ku lehew i dad
Dyu mdà di nimòan, taman, snalekan Pol,
manan, "Mayè ge salu ditù di Dyérusalém, na
ditù gumukumta ge?"
10 Na tmimel Pol, manan, "Ta dini agu
di gal gumukum Sisar, na ani i gablà gu-
mukum do. Na ta sanam gadè sa na landè
salàgu di dad Dyu.
11 Ku nun uldin glafàgu i gablà gufmati do,
là milah agu. Bay ku landè kaglut i tifùla do,
landè balù simto dun i fakay mlé do di dale.
Na ani, yé fnigu ku Sisar mukum do."

12 Na kafnge Fistu stulen di dad to gal
falmau kenen, ta manan ku Pol, “Du yé fnim
ku Sisar i mukum ge, taman ditù gusalum di
ku Sisar.”

Pol di kanfe Harì Agripa na Bérnis

13 Na kafnge dad file butang, ta kel Harì
Agripa na Bérnis déé du fitela kdawatla ku
Fistu.
14 Na du dee butangla déé, stulen Fistu
ku Harì Agripa gablà di kasfala Pol. Manan
dun, “Nun satu to blanggù dini i là falwà
Filik.
15 Na di ksalugu ditù di Dyérusalém, i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad tua gal
mebe dad Dyu, tnifùla kenen, na yé fnila di
do falnayamgu.
16 Bay yé ta man-gu di dale, ise ayé adat
di Roma ku falnayam i satu to di laman
là fa samsite dad to tmifù kenen, na là fa
gtimelan i dad tifùla dun.
17 Taman kanto ale kel dini di Sisarya,
ta là fganggà agu, bay di tmadol flafus ta
fngégu kenen salu di gumukum.
18 Na di ktalù i dad to tmifù kenen, yé
man nawagu ku nun blat tifùla kenen, bay
landèan.
19 Bay lo yé sanbalewla di kenen gablà di
fantoola na gablà ku Dyisas, i satu lagi ta
mati, na man Pol ta mték kun.
20 Na du là gadègu ku dét kibò kukumgu
di kasfala ani, taman, snalekgu kenen ku
mayè salu ditù di Dyérusalém na ditù gu-
mukumgu dun.
21 Bay du yé fni Pol yé kayèan mukum dun
Sisar na kayèan fbantay, taman ta dekgu i
dad sundalu mantay kenen kel di kfebegu
dun ditù di ku Sisar.”
22 Na man Agripa di ku Fistu, “Mayè agu
do flinge i man i lagi ayé.” Na tmimel Fistu,
manan, “Fayah i kaflingem dun.”
23 Na yé duenam man di tmadol du, ta kel
ale Agripa na Bérnis, na toola fite i kdatahla.
Na fusuk ale di gumukum magin i dad kapi-
tan i dad sundalu na i dademe dad lagi nun
glal di syudad ayé. Na fngé Fistu Pol, na
nebela déé.
24 Na man Fistu, “Harì Agripa na i kdeeyu
stifun dini, ta dini i lagi ani tnifù i kdee dad
Dyu ditù di Dyérusalém na lê man dini di
Sisarya. Na mkit ale, manla, ‘Gablà kenen
fnati.’
25 Bay landè teen-gu salàan ku gumdà
fmati kenen, bay du yé ta fnin ku Sisar i
mukum kenen, fan-gu febe kenen gatù di
Roma.
26 Bay landè gadègu man di sulatgu di
ku Sisar gablà ku Pol. Yé duenam man, ta
nebegu kenen dini di ge, Harì Agripa, na di
kdeeyu ta stifun dini, du fye fagu di ksalekto
kenen, nun fakaygu man di sulatgu di ku
Sisar.
27 Du di fandamgu, là fakay ku nun to
blanggù febegu salu ditù di gumdatahto ku
landè too mbateng tifù kenen.”

26

I ksen Pol i kton di kanfe Agripa

1 Na man Agripa di ku Pol, “Ta fakay ge
talù msen i ktom.” Na ftadag Pol i sigalan,
na manan,
2 “Harì Agripa, too fye bagìgu di mdu ani
du tadag agu di kanfem talù msen i ktogu
gablà di kdee dad tifù i dad Dyu di do.
3 Midul déé du ta toom gadè i kdee adat
na i dad tdò gulà salngad i dad Dyu. Na
yé duenam man, too agu beg fakdo di ge,
ku mfakay, toom fantahà i nawam falminge
do.
4 “Ta gadè i dad Dyu i kebegu i ktogu
mdà di ktukaygu ditù di banwegu, na kel di
knègu ditù di Dyérusalém.
5 Ta mlola gadè na glam agu di dad Farisi,
i lumbuk di kafaglut i dad Dyu too minit
lmalò di dad uldin blé Dwata fagu ku Mosis.
Ku lo ale mayè, ta tulenla ge moon.
6 Na yé duen-gu dini du nukum agu mdà
di kaftoogu i fakang Dwata di dad gutam-
bulmi,
7 dunan i fakang sanfatan i dad sfalò lwe
lumbuk i dad toto di lamla mangamfù di
Dwata mdu na kifuh. Na ani, Mgafè Harì,
mdà di kafden-gu ani, ta balingla agu tnifù.
8 Kan dé ku là ftoo gamu na nték Dwata i
dad to mati?
9 “Na yé man nawagu do di munan, do
ktoo mimò i kdee gnagan-gu dmuen i dagit
Dyisas mdà di Nasarét.
10 Na yé nimògu di Dyérusalém, banlé i
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu agu ktoo
fablanggù dad to ftoo di ku Dyisas, na ku ta
nukum ale di fati, nagin-gu i kukum ayé.
11 Na dee dulêgu faflayam dale di dad
gumnè gustifun i dad Dyu, na fnegesgu ale
tmagak i kaftoola. Na mdà di too sasè
kalbutgu dale, ta lalògu ale di dad syudad di
dademe banwe.

I ktulen Pol i ta gumdàan ftoo

12 “Na yé duen-gu salu ditù di Damaskus
du ta nun ktoogu mdà di dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, na dale i ta mdek do.
13 Mgafè Harì, kanto di ltu du, di lamgu
magu, teen-gu mdà di langit i bong neng
gamban fa di neng du glibut di kdeemi
magu.
14 Ta bek gami di tanà, na nun lingegu
talù, manan do di talù Hibru, ‘E Sol! E Sol,
kan dé ku falnayamam agu? Falnayamam
i ktom di nimòam ani salngad i safì smifà i
talam sulè.’
15 Na smalek agu, man-gu, ‘Amu, simto
ge kè?’ Na tmimel kenen, manan, ‘Do sa
Dyisas, i galam falnayam.

16 Bay mték ge, na tadag ge du yé duen-gu
fite di ge du nimòta ge fasakgu. Ge tmulen i
ta teenam mdà ani na i dad tmadol fiteta ge.
17 Falwàta ge mdà di falel i dad Dyu na i
dad to ise Dyu, du yé dad to gumdekta ge.
18 Ge mukà i fandamla, du fye tnagakla i
gukmifuhan salu di gumalwan, na tnagakla
i kagot Satanas salu di Dwata, du fye mag-
fasinsya i dad salàla, na gdawatla i dale alel
gagin di dademe dad to ta mgalék Dwata.'

I ktulen Pol gablà di nimòan

19 "Na yé duenam man, Harì Agripa, ta
nimen-gu i kanteen-gu mdà di langit.
20 Yé tnanin banwe gutamdògu di
Damaskus, na kafnge ayé, di Dyérusalém
na di kabal banwe i dad Dyu, na i dad to ise
Dyu. Na yé tdògu dale nsalla i dad salàla, na
smalu ale di Dwata, na mimò ale dad fye
nimò ilè dun na ta msal ale.
21 Na yé duen i dad Dyu kamfè do di
Gumnè Gumangamfù di Dwata, na fanla
agu fnati.
22 Bay kel di mdu ani i ktabeng Dwata
do, taman dini agu tmulen di kdee dad to,
baling mdanà ku demen mdatah. Lo yé
tulen-gu i tagnè man i dad tugad Dwata, na
lê man Mosis,
23 dunan là fakay ku là falnayam i Mgalék
Dwata, na kenen i muna nték di fati, du fye
tulenan gablà di salò mlé kagalwà di dad
Dyu na di dad to ise Dyu."
24 Na di lam Pol talù, ta mkit Fistu, manan,
"Pol, ta book ge! Yé ta gambook ge mdà di
kalbong gnadèam."
25 Na tmimel Pol, manan, "Gubirnador
Fistu, là sa book agu. I man-gu too ti glut na
tluh.
26 Gadè harì sa i kdee ani, taman là lngawè
agu stulen di kenen. Na fantoogu ta gadèan
i kdee du ise ayé gumgimò i kdee ani di
gugbunin.
27 E Harì Agripa, fantoom kè i man dad
tugad i Dwata? Ta gadègu fantoom ale."
28 Na tmimel Harì Agripa, manan, "Yé
man nawam kè ku mlalam agu mgebe di
kaftoo di ku Dyisas Krayst?"
29 Na tmimel Pol, manan, "Baling mlo ku
demen là, yé dasalgu di Dwata, ge na i dade-
mem lminge i man-gu ani, mgimò gamu
salngad do, bay ise ku nikat sangkalì."
30 Na ta tadag Harì Agripa, Gubirnador
Fistu, Bérnis, na i kdee dad to flinge.
31 Na kanto ale lamwà di gustifun ayé, ta
stulen ale, manla, "Là gten i to ani blanggù
demen fnati du landè sasè nimòan."
32 Na man Agripa di ku Fistu, "Ta galwà
i to ayé moon, ku là balingan fni Sisar
mukum kenen."

27

I kaweng Pol salu di Roma

1 Kanto yé gusasatu nawala, febela gami
ditù di Itali, ta bléla ale Pol na i dademe
to blanggù di ku Dyulyu, i kapitan i dad
sundalu Roma glam di lumbuk dnagit Dad
Sundalu Ulu.
2 Aweng mdà di Adramityum i snakaymi,
ta fan mdà slob di dad banwe mdadong di
kilil mahin glam di Asya. Na ta mdà gami
nan, na yé satu to magin di gami Aristarku.
To Masidunya kenen, na yé gumdàan di
syudad Tésalonika.
3 Na di tmadol du, ta dmuung gami di
Sidon, na mdà di kakdo Dyulyu, ta falohan
Pol lmauy di dademen sgalak déé du fye
banléla kenen i dad kalnidùan.
4 Na lê gami fles maweng, bay du gsun-
sungmi i kamgis nus, taman yé dalanmi di
guglidung nus di fungul Sipru.
5 Na ta nifalmi i mahin sablà Silisya na
Pamfilya, na dmuung gami di Mira glam di
banwe Lisya.
6 Na déé gumite kapitan i dad sundalu
satu aweng mdà di Alihandriya salu di Itali,
na déé lêan gufsakay gami.
7 Di lam i file du, too mlimah na léét kagu
awengmi kel di kgafatmi di banwe Knidu.
Na mdà di nus, là gafles gami, taman, yé
dalanmi di guglidung i nus di fungul Krit
sablà i banwe Salmoni.
8 Fkilil gami, bay too ti mlimah i kagumi,
na manak magu i aweng, ta kel gami di satu
banwe, dnagit Fye Gudmuung, mdadong di
lunsud Lasya.
9 Too gami mlo di kagumi, na ta gnumah
i dangan sasè mahin gami, du ta glius i
kafwasa i dad Dyu. Na yé duenam man,
falnau Pol ale, manan,
10 "E leg, gadègu ku fles ato di kaguto ani,
baling nun gaslokto, na malmo i awengto,
na lê man i dad lulen, na balù kel di gito, lê
ato man maglà."
11 Bay i kapitan i dad sundalu, là falnin-
gen i man Pol, bay baling yé nimenan i flau
i to mebe aweng, na i to mfun dun.
12 I gudmuungmi ayé, sasè gufanak di
dangan tno, taman yé kayè i gudeen, fles
gami na fan-galmi nawami gmafat di Finik,
du fye déé gufanakmi di dangan tno. Finik i
satu gudmuung glam di Krit, gsen di gusdaf
du, na là gfanan di nus sabnal di dangan
tno.

I bong nus

13 Ta tambù mbal i nus mahin, bay
mganag, na yé fandamla ku gamtabeng di
kebela i aweng. Taman, ta dyolla salu tah i
blangaw, na fkilil ale di fungul Krit.
14 Bay, di là mlo, ta mbal i too kamgis nus
fdu di fungul ayé.
15 Na landè kibò smunsung i aweng du ta
too kamgis i nus, taman ta balingmi fnagin.

16 Na kagablàmi di tukay fungul dnagit
Kawda, kantomi glidung, ta bnatunmi
i tukay boti aweng ayé, bay beg gami
maflayam.
17 Na di kagbatun i tukay boti di tah i
aweng, ta bnatangla i aweng bong tali du
fye mbagal. Na lnulunla i layal, na tadè ale
fanul du likò ale keng gaskét di falak di sablà
Libya.
18 Na du là fanak i kamgis nus, di tmadol
du, ta batla i dademe dad lulen di mahin du
fye là too blat i aweng.
19 Na lê di tmadol du, ta balingla bat i dad
kalyak i aweng di mahin.
20 Na dee butangmi là mite i mata du na
i dad blatik, na là tlag i kamgis nus. Ta là
fandenmi dun ku dè gami mto.
21 Na kafnge dad file du i dad to là kmaan,
ta tadag Pol, manan, “E dad flanek, ku loyu
agu nimen moon, na nang ato baling fles di
Krit, là ti gambet ani i gaslokto.
22 Bay ani fnigu di gamu, fan-galyu i
nawayu du landè balù satu di gamu mati.
Bay lo ayé malmo i aweng.
23 Balbutang, i Dwata mfun do, na
fnangamfùgu, mdek kasaligan salu di do.
24 Na manan, ‘Pol, nang ge likò. Là fakay
ku là tadag ge di kanfe Sisar. Mdà di kafye
Dwata, falwàan i kdeeyu du mdà di ge.’
25 Na yé duenam man, nang gwè nawayu,
du yé snaliggu dnohò Dwata i ta manan di
do.
26 Bay gadkal ato ditù di satu fungul.”

I kalmo i aweng

27 Na di gasfalòan fat butang, sana kebe i
nus gami mifal di mahin Méditerényan. Na
mdadong di tngà butang, yé fandam i dad to
mebe i aweng, ku ta mdadong gami di kilil.
28 Na bantasla i kngalam mahin ta
gukelmi, na yé kngalaman lwe falò dife. Na
di là mlo, ta lêla bantas, na yé kngalaman
sfalò lime dife*.
29 Na likò ale keng gaslob i aweng i dad
batu di kilil, taman ftatekla fat blangaw di
ulin, na dmasal ale fye gasil malwa.
30 Na i dad to mebe i aweng, flingu ale
ftatek dademe dad blangaw, bay di kaglu-
tan ftufala i tukay boti du milah ale.
31 Bay man Pol di kapitan i dad sundalu na
di dad sundalun, “Silang gamu galwà ku là
tnagak i dad lagi ani i aweng.”
32 Taman, i dad sundalu, fantohla i dad
ikat i tukay boti, na tadèla bayà manul.
33 Na kanto fan flafus, nlak Pol ale kmaan.
Manan dale, “Ta sfalò fat butangyu too likò,
na là ti kmaan gamu.
34 Na ani fnigu di gamu, beg gamu kmaan
du fye nun kgisyu. Na landè lanah, balù
sbalu wakyu.”
35 Na kafngen man ayé, ta mwè fan, na
fasalamat di Dwata di kanfe i kdee dad to
ayé. Na falnakan i fan, na ta tambù kenen
kmaan.
36 Na ta matgal i nawala, na ta kmaan i
kdeela.
37 Na yé kdeemi smakay di aweng ayé 276.
38 Na kanto ale bsol, ta batla i gdè mseh
trigo di mahin du fye là too blat i aweng.
39 Na kanto flafus, là dilèla i banwe gu-
gadkalla, bay nun teenla lgù nun falak di
kililan, na yé fnaleh nawala déé gufadkalla
i aweng, ku nun kibò.
40 Na fantohla i dad ikat blangaw du tna-
gakla di mahin, na lêla nbel i dad malbang
tali di ulin. Na nbella i layal di dulung gsen
di sumengan du fye nebe i nus ale salu di
kilil.
41 Bay baling gasdang i aweng di bong
buntud falak, na gsungal i sumengan di
falak, na là gaganmi falwà dun. Na i sfo i
aweng gsen di ulinan, ta malbà mdà di kgis
i lwek.
42 Na yé fandam i dad sundalu, fnatila
i dad to blanggù du fye landè di dale
gamkahung kel di kilil na milah.
43 Bay i kapitan, fnangan ale du kayèan
tnabeng Pol. Na nè i dad to fulung
kmahung, dekan ale muna kamyaf fye
kmahung kel di kilil.
44 Na i dademe dad to, magot ale di kayu
lamtew mdà di kalbà i aweng, na fagu déé,
sdulê gami gafat di kilil.

28

I kakella di fungul Malta

1 Na kanto gami galwà di sasè gaslokmi,
na ta kel gami di kilil, ta nun tmulen gami
na yé dagit i fungul ayé Malta.
2 Na i dad to déé, too fye balula di gami.
Dmutung ale lifoh, na mnalang gami du sigi
mulen na tno, na nifatla i kdeemi.
3 Na mukuh Pol snuk du dutungan. Na di
kafkahan dun di lifoh, nun ulad lamwà di
sol i snuk du too minit, na lnabédan i sigal
Pol.
4 Na i dad to mdà di Malta, kantola teen
i ulad gatlawéng di sigal Pol, stulen ale,
manla, “Keng manò i to ani du balù ku
ta galwà kenen di mahin, bay i bagìan, là
falohan dun mlawil.”
5 Bay filik Pol i ulad di lifoh, na landè sasè
mkel di kenen.
6 Fatanla ku balak i lawehan ku demen
makto mati. Bay kanto ale mlo fatan, na
landè sasè kel di kenen, ta tanlasla i fan-
damla, na ta yé balingla man, “Kenen satu
dwata.”
7 Nun tanà mdadong déé nfun Publiyu,
i ulu di fungul ayé. Too fye kdawatan

* **27:28** 28:30 Ku demen arkila di Bsayà.

gami, na tlu butangan mifat gami di lam i gumnè*an*.
8 Na i mà Publiyu, là gté*kan* du minit
i lawehan, na milong litè. Na lnauy Pol
kenen, na fkahan i falelan di kenen du
dnasalan, na ta mgulê.
9 Na kanto mgimò ayé, lê salu di ku Pol i
dademe dad to fandas di fungul ayé, na lê
ale mgulê.
10 Too dee nimò*la* gudmilè i kafè*la* gami,
na kanto gami fan mdà, blé*la* gami i kdee
dad kalnidù*mi*.

I ksalu ale Pol di Roma

11 Na kafnge tlu bulen, ta lê gami mdà.
Na yé snakaymi satu aweng mdà di Alihan-
driya funa fanak déé di Malta di dangan tno.
Na yé dagitan "Dwata Sfangê."
12 Na dmuung gami di satu syudad, yé
dagitan Siraku, na yé klomi déé tlu butang.
13 Na lê gami mdà déé du salu gami di
syudad Rigyum. Na di tmadol du, ta mbal i
nus mahin, taman, di galwen du, ta kel gami
di lunsud Putyoli.
14 Na kanto gami kel déé, nun teenmi
dademe dad to ftoo di ku Dyisas, na nlakla
gami fanak di safé*dla* fitu butang. Na kafnge
ayé, ta fles gami di Roma.
15 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di Roma, ta
lingela gablà di gami, na salu ale di fadyan
dnagit Apya, na di dad tlu gumnè gal gumilè
i dad to magu du lnabatla gami. Na kanto
teen Pol i dad to ayé, fasalamat kenen di
Dwata, na ta matgal i nawan.

I katdò Pol di Roma

16 Na kanto gami kel di Roma, falohla Pol
mnè di satu gumnè, na lo yé dademen i satu
sundalu mantay kenen.
17 Na kafnge tlu du, fastifun Pol i dad
ganlal i dad Dyu, na manan dale, "E dad
flanekgu, balù landè salà*gu* di dademegu
Dyu, na di dad adat ta glalò*to* mdà di
dad gutambulto, knè*an* blanggù*la* agu di
Dyé*rusalém*, na blé*la* agu di kagot i dad gan-
lal mdà di Roma.
18 Toola agu snalek, na bulugla agu falwà
du gadè*la* landè salà*gu* gumdà*la* fmati do.
19 Bay kanto là mayè i dad Dyu ku galwà
agu, ta mfeges agu mni yé mukum do Sisar.
Bay knè*an*, là tamduk nawagu di dademegu
Dyu.
20 Na yé duen-gu mni samsite na stulen
di gamu. Ani duen-gu nikat sangkalì ani du
mdà di gumgal nawa Israél."
21 Na tmimel ale, manla, "Landè sulat
gdawatmi mdà di Dyudiya gablà di ge, na i
dad to ftoo di ku Dyisas ta kel dini, landè sa
manla sasè gablà di ge.
22 Bay yé kayè*mi* gadè ku dét i fandamam
du gadè*mi* nun dad to di klamang banwe gal
dmuen i kaftoo gumaginam."
23 Na mimò ale butang salu di ku Pol du
falningela kenen. Na kanto kel i du ayé,
dee dad to salu déé di gumnè gufanakan.
Na mdà di flafus kel di kifuh, toon tulen na
faglabatan di dale gablà di Kagot i Dwata,
du yé kayè*an* ku mgeben ale di ku Dyisas
fagu di katdò*an* mdà di dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na i sulat dad tugad Dwata.
24 Na nun dademe, mgebe ale di kaftoo
mdà di katdò Pol, bay i dademe, là.
25 Là sasatu nawala, na ta mdà i dademe
di kafnge Pol man dun, "Too ti glut i man
Mtiu Tulus di dad gutambulyu fagu di ku
Isaya, satu tugad i Dwata. Ani manan,
26 'Gatù ge di dad to ayé, na ani manam
di dale, "Balù dét i kaflingeyu, là ti
galmabat gamu. Balù dét i keyeyu, là
ti mite gamu."
27 Du i dad to ani, magé*ng* ulula, na nsangla
i klingela, na fafidangla i matala. Ku
ise ani moon nimò*la*, mite ale, na
lminge, na galmabat, na mloh ale di
do du fye fan-gulê*gu*.' "
28 Na fannge Pol i manan, "Yé duenam man,
fye ku gadè*yu* ta gatdò di dad to ise Dyu i
tdò gablà di kagalwà blé Dwata, na ta toola
falninge."
29 Di kafnge Pol man ayé, ta mulê i dad Dyu,
na sigi ale sgil.
30 Lwe fali klo Pol fanak di gumnè gal
fbayad, na dnawatan i kdee dad to gal
lmauy di kenen.
31 Na too mgal i nawan, na landè to fam-
nang kenen tamdò gablà di Kagot i Dwata,
na Dyisas Krayst, i Amuto.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas Krayst di Roma

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu snalig
Krayst Dyisas, na satu dek ta nalék na ta tlo
Dwata tamdò i Fye Tulen.
2 I Fye Tulen ani, fakang Dwata di munan
fagu di dad tugadan salngad i ta gsulat di
Mtiu Tnalùan
3 gablà di Ngàan, i Amuto Dyisas Krayst. Di
kafbalingan to, sut di bel Dabid.
4 Na gablà di ktiun di kadwatan, yé gug-
madèto dun kenen i Ngà Dwata maltulus du
ta mték mdà di fati.
5 Fagu di kenen, na mdà di dagitan, banlé
Dwata agu ktoo mgimò dekan du fye mge-
begu di kaftoo na di kimen i dad to mdà di
kdee banwe.
6 Na gamu déé di Roma, ta flam Dwata
gamu du fye nfun Dyisas Krayst gamu.
7 Taman, smulat agu di kdeeyu déé di
Roma i kanbong nawa na ta tlo Dwata du
fye mgimò dad ton.
Mulà moon i Màto Dwata na i Amuto
Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak
nawa.

I kfasalamat Pol

8 Muna di kdee, fasalamat agu di Dwata
fagu di ku Dyisas Krayst gablà di kdeeyu du
ta mbel di klamang banwe i kaftooyu.
9 Gadè Dwata kaglut i man-gu, dunan i
Dwata gutalbahògu mdà di nawagu fagu di
katdògu i Fye Tulen gablà di Ngàan. Na gadè
Dwata là glifetgu flam gamu di dad dasalgu.
10 Fnigu di Dwata falohan agu moon
lmauy gamu.
11 Du too agu mayè samsite gamu du nun
blégu gamu mdà di Mtiu Tulus i gamfbagal
gamu.
12 Ani kayègu man, satgal ato di kaftoo.
13 Dad flanekgu, nangyu glifet ta dee
dulêgu maleh lmauy gamu, bay nun gam-
sang do. Kayègu ku lê nun di gamu nebegu
di kaftoo salngad di nimògu di dademe ise
Dyu.
14 Du nun utenggu di kdee dad to, i baling
dad to syudad, na i dad to di lagad, i baling
dad to nun gnadè, na i dad to landè gnadè.
15 Taman, minit nawagu tamdò i Fye
Tulen di gamu déé di Roma.

I katluh mdà di kaftoo

16 Là kanyàgu i Fye Tulen, du yé gumite
i kdatah Dwata falwà i kdee dad to ftoo,
muna i dad Dyu, na lê man i dad ise Dyu.
17 Du fite i Fye Tulen i kfagu Dwata tam-
luh i dad to. Slame fagu di kaftoo mdà di
katbùan kel di gusenan. Salngad man di
Tnalù Dwata, “I to ta tanluh Dwata, mto
fagu di kaftoon.”

I sasè nimò i dad to

18 Fite Dwata mdà di langit i kalbutan di
salà na di dad sasè nimò i dad to, du fagu di
sasè nimòla, magsang i kaglut.
19 I ta gadèto gablà di Dwata, ta toon
fbateng di dale.
20 Mdà di kimò Dwata i klamang banwe,
ta too teen kagkahan, balù i là gagan teen
salngad i kaltulusan landè sen na i kad-
watan, du yé gumite dun di kdee ta nimòan.
Taman, landè dawala.
21 Balù dilèla i Dwata, bay là dnayenla i
kadwatan, na là fnasalamatla kenen. Bal-
ing yé fandamla i landè gukel, na kmifuh i
fandamla.
22 Manla fulung ale, bay kadì sawe book
ale.
23 Là ti fnangamfùla i Dwata landè fati,
baling yé fnangamfùla dad nimòla kbaweh
to, anuk, lmanaf, na kmadaw.
24 Na mdà di kbook i dad to ani, tadè
bayà Dwata ale mimò i dad magsik knayè
i nawala, na nimòla di dademela to i dad
magyà nimò.
25 Ta knagolla i kaglut gablà di Dwata, yé
tlasla dun i kakéng. Baling yé fnangamfùla
i dad nimò Dwata, ise ku i mimò kdee ayé,
na kenen gten magdayen kel di landè sen.
Amén.
26 Na mdà di nimòla ayé, tadè bayà Dwata
ale di dad magyà nibal i ungad. Du balù
dad libun, ta là lalòla i tagnè adat kgamit i
klibunla.
27 Na salngad i dad lagi, ta là snafédla i dad
libun, bay ta yé balingla snaféd i dademela
lagi mdà di kaklantugla. I dad slame lagi,
simò ale magyà nimò. Taman, yé flayam
gdawatla i gten di nimòla.
28 Na mdà di knang i dad to dmawat i glut
kaglabat gablà di Dwata, tadèan ale bayà di
magsik fandam du nimòla i là gtenla nimò.
29 Tmunà ale di kdee bung sasè, na dad
magsik nimò, na dad salà, na i klom, na
i dad bisyu. Lê ale tmunà di ksafè nawa,
di kasbanò, di kasbalew, di ksakal, na di
dademe sasè nimò. Lê ale samtugad salék,
30 safalmo ale, nutehla nawa i Dwata, fite
ale dag, fdatahla i ktola. Sigi ale meye kfagu
mimò sasè, na là nimenla i dad tuala.
31 Ta landè fye fandamla, na là dnohòla
i dad fakangla, na landè kakdola, na landè
klayù nawala.
32 Gadèla na yé man i uldin Dwata i to
mimò gambet ayé, gten fnati. Bay baling ale
fadlug mimò i kdee sasè nimò ani, na yé too
sasè du lêla dag i dad to mimò gambet ani.

2

I kukum Dwata di dad to

1 Balù simto ge fa, landè ktoom mukum i
dademe. Du ku nukumam i dademem, bay
salngad i nimòam, ta lêam nukum i ktom.
2 Gadèto tluh i kukum Dwata di dad to
mimò sasè i man-gu ayé gine.
3 Man nawam kè galwà ge di kukum
Dwata ku yé nimòam i nimò dad to ta nuku-
mam?
4 Tay, sawe landè btas di ge i kakdo, klayù
nawa, na ktahà nawa Dwata. Là kè gadèam
dun i kakdo Dwata, yé malak ge du fye msal
ge moon?
5 Bay too magéng ulum. Ta baling ge
tamnù kablat flayam gdawatam kadang di
du kfite Dwata i kalbutan na i tluh ukuman.
6 Du Dwata mlé ulê nimò i kat satu to.
7 Nun dad to fadlug mimò fye, na nusalla
kdatah, afè, na lawil landè fati mdà di
Dwata. Na banlén ale kafye landè sen.
8 Bay kok Dwata i katduk nawan na i
kalbutan di dad to lom na kmagol i fye, du
lo yé nimòla i sasè.
9 Falnayam na fatduk i kdee dad mimò
sasè, yé muna i dad Dyu, kafnge ayé, i dad
ise Dyu.
10 Bay banlé Dwata kdatah, na afè, na
ktanak nawa i kdee mimò fye, yé muna i
dad Dyu, kafnge ayé, i dad ise Dyu,
11 du i Dwata, là ti mungulan.
12 I dad ise Dyu gamsalà, nukum ale, bay
là fdàan dun di uldin Mosis du ise dale gug-
tadèan. Bay i dad Dyu gamsalà, yé gufdàan i
kukuman dale di uldin, du dale gugtadèan.
13 Du ise dad to lo flinge di uldin mgimò
tluh di kanfe Dwata, bay i dad to mimen.
14 I dad to ise Dyu, ise dale gugtadè i uldin,
bay ku mdà di klaan nawala mimò man i
uldin, yé ta mgimò uldinla, balù ku landè
dale uldin.
15 Fagu di ldamla, gfitela na ta gsulat i
uldin di nawala. I fandamla lê gfite i kaglut
i man-gu ani, du slaan nsenan ale, na slaan
knangan ale.
16 Man i Fye Tulen tdògu, ani mkel kadang
di fulé du, i dad fandam buni dad to, nukum
Dwata fagu ku Dyisas Krayst.

I dad Dyu na i uldin

17 Na ge? Manam Dyu ge, na yé snaligam
i uldin, na dagam i kaftoom di Dwata.
18 Ta gadèam ku dét fimò Dwata ge mdà di
uldin. Ta gadèam i tluh.
19 Yé fandamam, ge tong malak i dad butè,
na lwa ge di gukmifuhan.
20 Na ge satu to tamdò di dad to landè
gnadè, na di dad ngà. Ta gadèam déé di uldin
i sikof gnadè na kaglutan.
21 Tdòam i dademe. Kan ku là tdòam i
ktom? Yé tdòam, là fakay tmaku. Kan ku
sana ktakum?
22 Yé tdòam là fakay lmafà yaan. Kan
ku sana klafàam yaanam? Ise yé manam
niwasam i dad ise glut dwata? Bay kan ku
tmaku ge di dad gumangamfùla?
23 Fdag ge du ge gugtadè i uldin. Kan ku
fyàam Dwata fagu di klafàam i uldinan ayé?
24 Du yé man i Tnalù Dwata, “Sanlen i dad
ise Dyu i dagit Dwata du mdà di gamu dad
Dyu.”
25 Ku nimenam i uldin, nun gukmamu i ilè
di laweh i lagi. Bay ku lnafàam i uldin, fye fa
nang ge fimò ilè di laweham.
26 I dad ise Dyu landè ilè di lawehla, ku
sikof kimenla i uldin, di kite Dwata dale, ta
nun ilè di lawehla.
27 Taman, gamu dad Dyu, yé mukum
gamu dad ise Dyu du lnafàyu i uldin balù ku
gamu gugtadèan na ta nun ilè di lawehyu.
Bay dale, nimenla i uldin balù landè ilè di
dale laweh.
28 I glut Dyu, ise ku mdà di katbulan ku
demen i kfimò ilè di lawehan.
29 I glut Dyu, dunan i to falami i fandaman
mdà di Tulus Dwata, ise fagu di uldin ta
gsulat. Dwata i dmayen kenen, ise ku to.

3

1 Nun kè gufye i dad Dyu di dad ise Dyu?
Na nun kè gukmamu i kfimò ilè di laweh?
2 Nun sa. Muna di kdee, dad Dyu gusmalig
Dwata i Tnalùan.
3 Dét kibò du i dademe, là gsalig ale? Yé
kayèan man ani kè mdà di là kimenla, ta là
dnohò Dwata i fakangan?
4 Ise! Gsalig Dwata balù ku sdulê tmulen
kéng i kdee dad to. Salngad i man di Tnalù
Dwata,
“Di kdee manam, fitem i katluham. Ge
gmagan ku nukumla ge.”
5 Bay ku i sasè nimòto balingan gfite i katluh
Dwata, fakayto man kè là tluh Dwata di
kaflayaman gito? (Lo kastulen to ani).
6 Là fakay man na là tluh Dwata, du kaflin-
genta dun, ku là tluhan, ta là gtenan mukum
i dad to di klamang banwe.
7 Bay ku fagu di ktulento kéng, baling
midul kite kdatah Dwata mdà di toon kaf-
bateng i katluhan, kan ku nukuman ato
salngad i to gamsalà?
8 Kan ku là balingto man, “Mimò ato sasè
du fye lamwà i fye?” Nun dad to tmifù
do, du yé galgu tdò kun. Fye ku too ale
falnayam gten di dale.

Landè to tluh di kite Dwata

9 Dét? Mas fye kè kagkahto gito dad Dyu
di dad ise Dyu? Là. Du ta man-gu di muna i
kdee dad to slame magfasak di salà, balù ku
Dyu ku demen ise Dyu.
10 Du ani man di Tnalù i Dwata,
“Landè to tluh di kite Dwata, balù satu.
11 Landè galmabat, na landè mngabal i
Dwata.

12 Gsalà i kdee, na ta tnagakla i Dwata.
Landè mimò fye, balù satu.
13 I bkakongla, salngad i lbang mgukà. Gna-
mitla i dilàla lmimbung. Na samfut di
salékla i alas ulad.
14 Fnò i dad bàla dad féét flagi.
15 Na too ale mlal manò.
16 Na too ale mebe kalmo na ksamuk, balù
nè gusalula.
17 Na là dnawatla dalan i ktanak.
18 Na là fulung ale likò di Dwata."
19 Ani, ta gadèto i kdee dek i uldin, yé
gugtadèan di dad to mimen i uldin du fye
landè dawato, na glam di kukum Dwata i
klamang banwe.
20 Du landè to mgimò tluh di kanfe Dwata
fagu di kimenan i uldin. Lo yé nimò i uldin,
dunan fdilèan di dad to i ta kagsalàla.

I kfagu Dwata du fye tluh i dad to di kiten

21 Bay ani, ta fite Dwata i dalanan mimò
tluh i dad to. Ise ku yé gufagun dun di uldin.
I uldin na i dad tugad Dwata fbateng i dalan
ani.
22 Nimò Dwata tluh i dad to fagu di
kaftoola di ku Dyisas Krayst. Nimòan ani di
kdee ftoo di ku Krayst du landè gusahal i
kdee dad to,
23 ta gamsalà i kdee, na gawag ale di knayè
Dwata.
24 Bay mdà di kafye Dwata, mgimò ale
tluh fagu di ku Krayst Dyisas, i falwà dale.
25 Blé Dwata Krayst du fye fagu di kfalo-
han i litèan, magfasinsya dad salà i dad to
ftoo di kenen. Yé duen Dwata mimò ani du
fye fiten i katluhan. Di muna, tadèan bayà i
salà du mdà di ktahà nawan.
26 Bay ani, ta là bayàan i salà du fye fiten
katluh i kukuman di ta nawan ani, du too
kenen tluh, na kenen i lê mimò tluh i kdee
ftoo di ku Dyisas. Bay ani, ta là bayàan i salà
du fye fiten i katluhan. Na nimòan tluh i
kdee ftoo di ku Dyisas.
27 Taman, nun kè gumdàto fagdag?
Landèan. Fakay kè ku fagdag ato mdà di
kimento i uldin? Là. Yé duento là gafagdag
du ta tanluhan ato lo fagu di kaftooto.
28 Salngad i ta man-gu, nimò Dwata tluh
i dad to lo mdà di kaftoola, ise mdà di ki-
menla i uldin.
29 I Dwata, lo Dwata i dad Dyu kè? Ise. Lê
kenen Dwata i dad ise Dyu, du kenen Dwata
i kdee.
30 Du lo satu i Dwata di kdee dad to, i
baling Dyu ku demen ise Dyu, du nimòan ale
tluh mdà di kaftoola ku Dyisas Krayst.
31 Yé kayèmi man kè ta tnagakmi i uldin du
ta ftoo gami? Là, bay balingmi too fanbagal.

4

Abraham, i guflingen

1 Taman, dét i gmanto gablà ku Abraham
i gutambulto?
2 Ku ta tluh Abraham mdà di nimòan,
fakay kenen fagdag, bay landè gutadagan
fagdag di kanfe Dwata.
3 Du man i Tnalù Dwata, "Ftoo Abraham
di Dwata, na mdà di kaftoon, ta man Dwata
tluh kenen."
4 Snukéy i to talbahò, bay i sukéy ise ku
tadè blé, du ulê i kaflayaman.
5 Bay i to là smaligan di nimòan, bay fan-
toon i Dwata mimò i dad gamsalà tluh, mdà
di kaftoon ayé, man Dwata ta tluh kenen.
6 Yé gumtatek i man Dabid di ktulenan
gablà di klehew galyalo i dad to ta man
Dwata tluh ise mdà di balù dét i nimòla,
salngad i manan di tmadol ani,
7 "Too fye nawa i dad to ta lnifet Dwata i
kaglafàla, na i dad salàla, ta flanasan.
8 Too fye nawa i to ta là fandam Dwata i dad
salàan."
9 Lo yé kè gamfun i kafye nawa man
Dabid ani i dad to ta fimò ilè di lawehla? Là,
bay lê man i dad to landè ilè. Du salngad
i man-gu gine mdà di Tnalu Dwata, "Ftoo
Abraham di Dwata, na mdà di kaftoon, ta
man Dwata tluh kenen."
10 Kilen i kgimò Dwata ani di kenen? Di
lam Abraham là fimò ilè di lawehan, ku
demen di ta kafngen? Dunan, di laman là
fimò ilè di lawehan.
11 Muna i kaftoon, gfulé i kfimòan ilè. Na
i ilè ayé gugmadè dun ta sana tluh kenen di
kite Dwata mdà di kaftoon. Taman, Abra-
ham mà i kdee ftoo, balù dad to landè ilè di
lawehla. Na fagu di kaftoola, ta mgimò ale
tluh di kite Dwata.
12 Na lê kenen mà i dad to ta fimò ilè di
lawehla, ise ku yé duenan du mdà di kfimòla
ilè, bay du ta ftoo ale salngad di kaftoo
Abraham di laman là fa fimò ilè di lawehan.

Gdawat i fakang Dwata fagu di kaftoo

13 Yé fakang Dwata ku Abraham na di dad
belan, gfunla i banwe. Ise mdà di kimenan i
uldin, bay mdà di kaftoon di Dwata, ta man
Dwata tluh kenen.
14 Du ku yé gudmohò Dwata i dad fakan-
gan di dad to mimen i uldin, landè guk-
mamu i kaftoo, na landè btas i fakang.
15 Kel i kalbut Dwata mdà di uldin, du
landè lnafà moon ku landè uldin.
16 Taman, yé gufdà mlé i fakang di kaftoo
du fye too gadè tadè blé ani di kdee dad bel
Abraham, ise ku lo di dad to mimen i uldin,
bay lê man di kdee dad to ftoo salngad ku
Abraham. Du Abraham mà i kdee dad to
ftoo.
17 Salngad i man di Tnalù Dwata, "Nimòta
ge mà i dee bung to." Taman, Abraham
i màto di kanfe i Dwata fantoon, dunan i

Dwata mték dad mati, na mimò i kalbong
kdee fagu di talùan.
18 Ftoo na fatan Abraham balù ta landè
fandenan du ta tua. Na fagu déé, mgimò
kenen mà i dee dad to salngad man di Tnalù
Dwata, "Mdà di ge, mbel i dee dad to salngad
i kdee blatik di langit."
19 Ta fan mlatuh fali ktua Abraham, bay là
magsud i kaftoon balù ta là gaganan fngà i
yaanan Sara du ta tua kenen, na Sara, tagnè
là mngàan.
20 Là magsud i kaftoon, na là lwe nawan
dnohò Dwata i fakangan di kenen. Du i
kaftoon mlé kenen kgis, taman dnayenan i
Dwata,
21 du landè ti kalwe nawan di kdohò
Dwata i fakangan.
22 Taman, man Dwata tluh Abraham mdà
di kaftoon.
23 I talù, "Man Dwata, tluh kenen," ise ku
lo kenen gugtadèan.
24 I sulat ani lê gtadè di gito i ta nimò
Dwata tluh du ta fantooto i mték ku Dyisas,
i Amuto, mdà di fati.
25 Blén Dyisas di fati mdà di dad salàto, na
ntékan kenen du fye gimò Dwata ato tluh.

5

Ta safye Dwata na i dad to

1 Ani, du ta nimò Dwata ato tluh mdà di
kaftooto, ta safye ato i Dwata fagu di Amuto
Dyisas Krayst.
2 Mdà di kaftooto, neben ato di kafye i
Dwata i ta gumnèto ani. Taman, lehew ato
famden i kgaginto di kdatahan.
3 Lê ato too lehew di dad kaflayamto, du
gadèto i dad kaflayam, yé tamdò gito fag-
tayud.
4 I kagtayud gamflehew i Dwata, na i kle-
hewan mlé gito fangden.
5 I fangden ani, là fyàan ato, du ta kok
Dwata i kakdon di nawato fagu di kafnèan
di gito i Mtiu Tulus, i ta blén di gito.
6 Di muna, landè kibòto tmabeng i ktoto,
bay kanto kel i bang ta fala nalék, fafati
Krayst di dad to gamsalà.
7 Matukul i mayè fafati mdà di kakdon i
satu to tluh. Keng nun mayè fafati mdà di
kakdon i satu to fye balun.
8 Bay fite Dwata i kalbong nawan gito, du
di lamto gamsalà, fafati Krayst di gito.
9 Fagu di kfalohan i litèan, ta mgimò ato
tluh di kanfe Dwata. Taman, ta tooto gadè
galwà ato di kalbut Dwata fagu di kenen.
10 Di muna, dnuento i Dwata, bay ani ta
nimòan ato i dademen sakdo fagu di kfati i
Ngàan. Taman, ta tooto gadè galwà ato fagu
di kték Krayst.
11 Ise ku lo ayé, bay lê ato flehew du
mdà di nimò Dwata fagu ku Dyisas Krayst,
dunan i ta samfye gito di Dwata.

Adan na Krayst

12 Yé katbù i salà dini di tah tanà fagu di
satu to, na i salàan mebe fati. Na mdà dini,
ta gafat i fati di kdee dad to, du ta gamsalà i
kdee.
13 Tagnè nun salà dini di tah tanà di lam
Dwata là mlé i uldin. Bay di laman landè
uldin, tadèan bayà i dad salà.
14 Bay mdà di du Adan kel di du Mosis,
mati i dad to, balù ku là salngad salà nimòla
di salà Adan di klafàan i man Dwata di ke-
nen.

Na Adan gugaflingen i sanfatanla.

15 Bay là salngad ale du là fakayto
sansngad i salà Adan na i tadè blé Dwata.
Balù dee mati mdà di salà i satu to, bay too
bong kafye Dwata na i tadèan blé fagu di
kafye Dyisas Krayst.
16 Mahal i ulê tadè blé Dwata, na mahal
i ulê salà Adan. I ulê i salà Adan dunan i
kaflayam. Bay i ulê i tadè blé Dwata dunan
ta lnifetan i dee salà nimò i dad to.
17 Na glut sa, gafat i fati di kdee dad to fagu
di salà i satu to. Bay too bong ulê i nimò satu
To, dunan Dyisas Krayst, du i kdee dmawat i
kafye Dwata na ta safye di kenen, fdatahan
ale fagu ku Krayst.
18 Taman, mdà di salà i satu to, dunan
Adan, maflayam i kdee, na salngad déé,
mdà di fye nimò i satu To, dunan Krayst,
gamdawat kagalwà na nawa i kdee dad to
ftoo.
19 Na mdà di là kimen i satu to, mgimò
gamsalà i kdee dad to. Na salngad déé, mdà
di kimen i satu, mgimò tluh i kdee dad to
ftoo.
20 Kanto nun uldin, ta baling midul i
kaglafàla, bay ku nè gubong i salà, baling too
bong fa i kafye Dwata.
21 Taman, yé gnamit salà mebe gito i fati,
bay yé gnamit i kafye Dwata mebe gito i
katluh, na neben ato di nawa landè sen fagu
ku Dyisas Krayst, i Amuto.

6

Sasatu ato di kfati Krayst na di ktékan

1 Ku gambet ayé, dét i fakay man? Fadlug
ato di kimò salà du fye midul i kafye Dwata?
2 Là fakay, du gablà di salà, ta mati ato.
Dét kibòto fadlug mnè di salà?
3 Du ta gadèyu i kdeeto ta fbunyag di ku
Krayst Dyisas, ta lê ato sasatu di kenen di
kfatin.
4 Di kaglutan, ta mati ato na lbang magin
di kenen fagu di kbunyag, du fye ku dét
kibò i Mà mték ku Krayst fagu di kaltulusan,
salngad ayé i ktékan gito di falami nawa.
5 Du ta sasatu ato di kfatin, ta lê ato sasatu
di ktékan.

6 Na gadètо ta fnatak i labi ktoto magin ku
Krayst du fye mati i ungadto fnò salà, na ta
là fnasak i salà ato.
7 Du ta landè gagan i salà di to ta mati.
8 Du ta mati ato magin ku Krayst, fantooto
lê ato mto magin kenen.
9 Du gadètо Krayst ta nték di fati, na ta là
lêan mati, na ta landè gnagan i fati di kenen.
10 Lo sulêan mati di salà i kdee, na i law-
ilan ani, gnamitan flehew i Dwata.
11 Salngad déé, yé fye fandamyu gablà di
salà, ta mati gamu, bay di Dwata, mto gamu
fagu ku Krayst Dyisas.
12 Taman, nangyu faloh i salà mebe i
lawehyu nun fati, tàyu gimen sasè knayè i
ungadyu.
13 Na nangyu lê blé balù dét alel i lawehyu
du gnamit di kimò salà. Bay bléyu i ktoyu
di Dwata, du fye gnamit di tluh nimò, du ta
nték gamu di fati.
14 Nang gamu fafasak di salà, du ta ise i
uldin Mosis mebe gamu, bay i kafye Dwata.

Fafasak ato di tluh nimò

15 Ku gambet ayé, dét i fakayto man?
Mimò ato salà du ta ise uldin mebe gito, bay
i kafye Dwata? Là fakay!
16 Ta gadèyu sa, ku nè i gufafasakyu, yé
amuyu. Ku yé nimenyu i salà, fasak gamu
i salà, na yé ulêan fati. Ku yé nimenyu i
Dwata, yé ulêan, nimòan gamu tluh.
17 Bay salamat di Dwata du balù fasak
gamu i salà di muna, bay ani, ta nimenyu
mdà di nawayu i dad tdò ta dnawatyu.
18 Ta galwà gamu di kagfasakyu di salà, na
ta mgimò gamu dad fasak i katluh.
19 (Mdà di klungay i ungadyu, gnamitgu
btal kastulen i to tanà). Di munan, yé
gumléyu i ktoyu di dad magsik na dad sasè
nimò. Na fye ku salngad ayé i kabléyu i
ktoyu di Dwata du fye mgimò gamu dad
fasak i tluh nimò na i mtiu knayè Dwata.
20 Di tlabo gamu fasak i salà, ise gamu
fasak i katluh.
21 Nun kè fye gaktuyu mdà di sasè nimòyu
di muna i ta kyàyu ani? Landèan, lo fati.
22 Bay ani, ta galwà gamu mdà di kag-
fasakyu di salà, na ta fafasak gamu di
Dwata. Na yé balas gdawatyu dunan i ktiu,
na yé ulêan nawa landè sen.
23 Du i ulê i kimò salà dunan i fati, bay i
tadè blé Dwata dunan nawa landè sen fagu
di ku Krayst Dyisas, i Amuto.

7

I guflingen gablà di sagmalay

1 Dad flanekgu ftoo, di ktoon ta gadèyu i
fan-gu man, du ta gadèyu i uldin. Yé klo i
uldin mebe dad to di klola mto.
2 Kaflingenta dun, i libun nun yaan, man
i uldin mnè kenen di lam falel i yaanan di
laman mto. Bay ku ta mati i yaanan, ta
galwà kenen di uldin gablà di kaswè yaan.
3 Taman, ku magin kenen di mahal lagi di
laman fa mto i yaanan, yé katlo dun lmafà.
Bay ku ta mati i yaanan, galwà kenen, na là
lmafàan balù ku nun mahal lagi i mwè dun
yaan.
4 Salngad ayé i gamu kagkah, dad
flanekgu. Gablà di uldin, ta mati gamu du
glam gamu di laweh Krayst, na ta kenen
mfun gamu, dunan i ta mték mdà di fati du
fye nun gukmamu Dwata gito.
5 Du di lamto lmalò i nimò knalam i un-
gadto, mdà di kgadètо i uldin, baling midul
i ayètо mimò sasè. Na yé gugafatto di fati.
6 Bay ani, ta galwà ato di uldin du ta là
magfasak ato déé. Ta ise labi uldin i lalòtо,
bay i falami kto blé i Mtiu Tulus.

Uldin na salà

7 Ku gambet ayé, dét i fakayto man? Sasè
kè i uldin? Là. Balù do, ku ise mdà di uldin,
là dilègu i salà. Ku là man i uldin, “Nang ge
mibal,” là gadègu moon ku sasè i mibal.
8 Fagu di uldin, ta tlana i salà mukat i
sahal kibal di ktogu. Yé mlé lawil di salà i
uldin.
9 Do di muna, di lamgu là gmadè i uldin, di
fandamgu, mto agu. Bay kanto kel i uldin, ta
msut i salà, na ta gadègu mati agu.
10 Yé gukmamu i uldin moon mlé nawa,
bay balingan agu nebe di fati.
11 Du i salà, lnimbungan agu fagu di uldin,
na lê fagu di uldin, fnatin agu.
12 Mtiu i uldin, na i dek i uldin lê mtiu,
tluh, na fye.
13 Yé kè knayèan man ayé, yé mebe do di
fati i fye? Là. Bay gnamit salà i fye mebe
fati di do du fye too gadè i glut adat i salà.
Taman, fagu di dad dek i uldin, ta too teen
ksasè i salà.

I dad sfati di nawa i dad to ftoo

14 Ta gadètо i uldin, mdà di Dwata, na too
fye. Bay do, lo agu btal to fasak di salà.
15 Là glabatgu i ktogu, du là nimògu i
knayègu nimò. Baling yé nimògu i kdee là
knayègu.
16 Taman, ku knanggu i sasè nimògu ani,
yé gumite dun na i kafaldamgu tluh i uldin.
17 Taman, ise ku do i mimò ani, bay i salà
mnè di do.
18 Gadègu landè fye dini di do, dunan di
labi ktogu, du balù nun ayègu mimò fye, là
gagan-gu mimò dun.
19 Là sa gimògu i fye kayègu nimò. Yé ta
balinggu gimò i sasè là knayègu nimò.
20 Ku nimògu i là knayègu nimò, yé kayègu
man, ise ku do mimò dun, bay i salà mnè di
do.
21 Taman, teen-gu satu gulmalò i ktogu.
Ku mayè agu mimò fye, faglad i sasè, na yé
balinggu gimò i là knayègu.

22 Mdà di lam i nawagu, too agu mayè di
uldin Dwata.
23 Bay lê dini di do i satu magot, i samfati
knayègu, na yé fmasak do di kgis i salà di
lam i lawehgu.
24 Too agu magakdo! Simto falwà do di
lawehgu ani i mebe do di fati.
25 Salamat di Dwata du kenen i falwà do
fagu di Amuto Dyisas Krayst.
Taman, ani kagkahgu: Dini di fandamgu,
nimen-gu i Dwata, bay i lawehgu, nimenan
i salà.

8

I to nalak i Mtiu Tulus

1 Taman, ta landè flayam i dad to ta sasatu
di ku Krayst Dyisas.
2 Du i kagot i Mtiu Tulus, yé mlé gito nawa
fagu di ksasatuto ku Krayst Dyisas, na ta
lêan agu falwà di kagot i salà na fati.
3 I là gimò i uldin du mdà di klungay i
to tanà, yé nimò Dwata. Nukuman i salàto
fagu di kdekan i Ngàan salu dini du fbaling
to tanà du fye gafalmon i salà.
4 Nimò Dwata ayé du fye gablé i fni i uldin
dini di gito i lmalò di knayè i Mtiu Tulus, ise
knayè i labi ktoto.
5 Nè to lmalò di knayè i labi kton, lo yé
fandaman i kdee knayè i labi kton. Bay nè to
lmalò di knayè i Mtiu Tulus, lo yé fandaman
knayè i Mtiu Tulus.
6 I to, lo yé fandaman i knayè i labi kton,
yé gugafatan i fati. Bay i to, lo yé fandaman
i knayè Dwata, yé gugafatan nun nawan na
nun ktanakan.
7 Taman, i to, ku lo yé fandaman i knayè i
labi kton, knangan i Dwata, du là nimenan
i uldin Dwata, na too ti landè kibòan mimen
dun.
8 I to lmalò di knayè i labi kton, là gaflehe-
wan i Dwata.
9 Bay ta là lmalò gamu di knayè i labi
ktoyu du ta yé lalòyu i Mtiu Tulus, ku glut ta
déé i Tulus Dwata di gamu. Na i to là mnè di
kenen i Tulus Krayst, ise kenen nfun Krayst.
10 Bay ku mnè Krayst di gamu, balù ta
mati i lawehyu ulê i salà, bay mto i layefyu
du ta nimò Dwata gamu tluh.
11 Ku i Tulus Dwata ta mték ku Dyisas
Krayst ta mnè di gamu, i Dwata ayé lê mlé
nawa di dad lawehyu fagu di Mtiu Tulus i
mnè di gamu.
12 Taman, ta landè ktooto lmalò i labi
ktoto du ta nsò Dwata ato.
13 Du ku yé lalòyu i labi ktoyu, yé gukelyu
di fati. Bay ku fnatiyu i dad sasè nimò
ungadyu fagu di Mtiu Tulus, yé gukelyu di
nawa landè sen.
14 I kdee nalak i Tulus Dwata, yé i dad ngà
Dwata.
15 Du i Tulus blé Dwata di gamu, là nimòan
gamu fasak mgikat di klikò, bay nimòan
gamu dad ngà Dwata. Na mdà dini, ta
fakayto mni tabeng di Dwata di kmanto
dun, “E Mà.”
16 I Tulus ayé sasatu di nawato du fgadèan
ta dad ngà Dwata ato.
17 Du ta ngà Dwata ato, taman gfunto i
kdee kafye tagàan di dad ton, na lêto gfun i
tagàan di ku Krayst, du ku gagin ato di dad
kaflayam Krayst, lê ato gagin di kdatahan.

I kdatah fan kel

18 Di fandamgu, i kdee kaflayam gnaguto
di nawan ani, là gwèan i bong kdatah fite di
gito kadang.
19 I kdee nimò i Dwata, too minit nawala
fatan i du Dwata fite i dad ngàan,
20 du i kdee nimò Dwata, ta gakuf di
kalmo, ise ku mdà di dale knayè, bay mdà
di knayè Dwata. Bay balù ku yé kagkahla,
nun fandenla,
21 kel i du, falwàan i kdee ta nimòan di
kagfasakla di kalmo, na gakuf ale di bong
kafye gdawat i dad ngà Dwata.
22 Na gadèto i kdee dad nimò Dwata, dma-
long di katduk salngad i libun fan sut ngàan.
23 Na ise ku lo i dad nimò Dwata ayé i
dmalong, bay lê man gito i ta gamdawat i
Tulusan, dunan i ta funa blé Dwata gito,
du too ato dmalong lamto fatan i ksikof i
kafalwàan gito, na i kfalamin i lawehto.
24 Du galwà ato mdà di knun fandento.
Bay ku ta sanato teen i fandento, ta là tlo
dun fanden, du ta teen.
25 Bay ku fandento i là fa teento, fantahàto
nawato fatan dun.
26 Salngad ayé i kibò Mtiu Tulus tmabeng
gito di klungayto. Du là gadèto ku dét i
gtento fni, taman i Mtiu Tulus tmabeng gito
mni di Dwata magin dingasan, na gnamitan
i dad talù là gaganto man.
27 Na gadè Dwata i mnè di nawato, na
gadèan ku dét fandam i Mtiu Tulus du
dnasal Tulus i dad ton di Dwata lmalò di
knayèan.
28 Gadèto i kdee gnaguto gnamit Dwata du
gamfye di gito i kambong dun nawa, dunan
i kdee ta tlo mdà di knayèan.
29 I dad to ta falan nalék, ta lêan tanfing
du fye salngad ale di Ngàan du fye i Ngàan
mgimò i too twege di kdeela saflanek.
30 Taman, tlo Dwata i dad to ta falan tanf-
ing. Ise ku lon ale tlo, bay lêan ale nimò tluh,
na faginan ale di kdatahan.

I kakdo Dwata fagu di ku Krayst

31 Du ta gadèto i kdee ayé, dét i gmanto?
Du Dwata i msen gito, simto i gmagan falmo
gito?
32 Du là klen Dwata i Ngàan, bay balingan
blé di fati mdà di kdeeto, baling yé klenan
kè di gito i kdee fnito?
33 Simto i gamlas tmifù i dad to ta nalék
Dwata? Dwata man dun landè salàla.

34 Taman, simto i mukum na falmayam
dale? Ise ku Krayst Dyisas, du kenen i fafati,
na nték, na ditù kenen gsen di kwanan
Dwata du mni di Dwata gablà di gito.
35 Dét gmagan samkah gito di kalbong
nawa Krayst gito? Ksamuk kè, ku demen
klimah, ku kaflayam, ku kbitil, ku klandè,
ku klikò, ku kfati?
36 Salngad ayé i man di Tnalù Dwata,
"Du mdà di ksasatumi di ge, fanla gami fnati
tnadak du. Yé kibòla gami, salngad
dad bilibili fanla tnatê."
37 Knèan, di lamto gmagu i kdee ani, nun
sikof katuto fagu di kambong gito nawa.
38 Du toogu gadè landè balù dét samkah gito
di kakdon, balù i fati, demen i lawil, demen
dad kasaligan Dwata, demen i dad busaw,
demen i kdee di mdu ani, na i dad mkel di
fulé du.
39 Na balù di tah kmawang, ku demen di lam
i tanà, landè balù dét di kdee nimò Dwata
i gmagan samkah gito di kakdo Dwata ta
gfunto fagu ku Krayst Dyisas, i Amuto.

9

Dwata na i dad to ta nalékan

1 Krayst ta mfun do, taman glut i man-gu.
Là tmulen agu kéng. I fandamgu tnuyal i
Mtiu Tulus, na yé fgadè i là ktulen-gu kéng.
2 Too sè klidùgu na malbà nawagu,
3 du mdà di dad flanekgu, dunan i dad
Dyu. Yé fandamgu baling fye ku do i fal-
nayam Dwata, na sankahan agu mdà ku
Krayst, syan galwà ale dale.
4 Dale i bel Israél. Ta tnabò Dwata ale, ta
fiten i kdatahan di dale, na ta mimò kenen
kasafnè magin dale, na ta blén dale i uldin.
Dale gutamdòan i glut kfagu mangamfù di
kenen, na ta gdawatla i dad fakangan.
5 Dale dad bel Abraham na i dademe
gutambulla, na mdà di dad bella, sut Krayst,
i Dwata magot kalbong kdee na magdayen
kel di landè sen. Amén.
6 Ise yé man-gu ku là gdohò i fakang
Dwata du là ti kdee bel Israél ngà Dwata.
7 Na ise ayé man-gu ku kdee bel Abraham
i dad ngà Dwata. Bay yé man Dwata di
ku Abraham, "Lo dad bel Isaak i dnilègu
belam."
8 Yé gumtatekan i dad to sut di tagnè
kagkah i to tanà, ise i dad ngà Dwata. Bay i
dad sut mdà di fakang Dwata, dale dnilè dad
glut bel.
9 Du i fakang Dwata, dunan ani: "Ku ta
ftoh i butang, samfulê agu, na mngà Sara
lagi."
10 Na ise ku lo ayé, bay too midul i kbaten-
gan di ksut i lwe ngà ale Rébéka na Isaak, i
gutambulto.
11 Di là fa sut i dad ngà ayé, na taman là
fa gamgimò ale fye demen sasè du gdohò i
knayè Dwata di kalékan dad to. Ise mdà di
nimò, bay mdà di katlo Dwata.
12 Ta manan di ku Rébéka, "I twege talbahò
di twalin."
13 Man i Tnalù Dwata, "Bong nawagu ku
Dyékob, tukay nawagu ku Isaw."
14 Fakayto man kè là tluh Dwata du nun
nungulan? Là.
15 Du ani man Dwata di ku Mosis, "Kan-
dogu i knayègu kando, na kanbonggu nawa
i knayègu kanbong nawa."
16 Taman, i kalék Dwata, là fdàan dun di
knayè ku demen di nimò i dad to, bay fdàan
di kakdon.
17 Du man i Tnalù Dwata di harì di Idyip,
"Ta nimòta ge harì du fye fitegu i kaltulusgu
fagu di ge, na fye fdilègu i dagitgu di kla-
mang banwe."
18 Taman, kando Dwata i knayèan kando,
na fagéngan i knayèan fagéng.

I kalbut na i kakdo Dwata

19 Keng nun tmimel i man-gu ayé gine,
manan, "Kan ku dnuen Dwata i dad to? Nun
kè to gamsang di knayè Dwata nimò?"
20 Simto ge kè smumal di Dwata? Lo ge
to. I kulang tanà, là fakayan man di to mifil
dun, "Kan ku ani kibòam do?"
21 I to mifil kulang, nun ktoon tamngà i
tanà nifilan, i satu too mabtas, na i satu, là.
22 Na salngad ayé i nimò Dwata. Yé
kayèan, fiten i kalbutan, na fdilèan i kaltu-
lusan di dad to gten falnayam, bay flon
fantahà i nawan di dale.
23 Kayèan lê fite i kdatahan ta kokan di
gito dad kandon, dunan i dad to fatlagadan
dmawat i kdatahan.
24 Gito i dad to ta tlon, ise ku lo mdà di dad
Dyu, bay lê man mdà di dad ise Dyu.
25 Ani manan di libru Hosiya,
"Dnilègu dad togu i ise dad togu di muna,
na lêgu kanbong nawa i dad to là
kanbonggu nawa di muna.
26 Na i dad to di banwe gumanan dun dale,
'Ise dad tota gamu,' bay ani, ta tlo ale
dad ngà i mto Dwata."
27 Ani lê fgadè Isaya gablà di dad bel Israél,
manan,
"Balù ku yé kdee dad bel Israél salngad falak
di kilil mahin, bay là dee i galwà.
28 Too mlal gdohò i kablé Dwata i ukuman di
klamang banwe."
29 Too gdohò i fala man Isaya,
"I Amu too maltulus, ku sandulêan falmo
i dad belto, ta salngad ato moon di
Sodom na Gomora."

I to ftoo, ta tluh di kite Dwata

30 Taman, ani i fakayto man. I dad to
ise Dyu là fakgis mngabal i katluh di kanfe
Dwata, baling gamdawat fagu di kaftoo.

31 Bay i dad Dyu fakgis du fye mgimò ale
tluh fagu di kimen i uldin, baling dale là
gamdawat katluh.
32 Kan? Du i kafakgisla, là fdàla dun di
kaftoo, bay di fye nimò. Gsungkul ale di
batu,
33 du yé man di Tnalù Dwata,
"Kahgu di Sayun i satu batu gugsungkul i
dad to, i batu gafaglakob dale. Bay i
ftoo di kenen, là gsalan."

10

1 E dad flanekgu, yé too kayè i nawagu
galwà i dademegu Dyu, na fakgisgu ale
dnasal di Dwata.
2 Balù do, gadègu too ale mayè lmalò di
Dwata, bay i klalòla, là fdàla dun di too glut
tdò.
3 Là gadèla i kfagu Dwata mimò dad
to tluh. Yé balingla gnamit i dale kfagu.
Taman, là lmalò ale di kfagu Dwata mimò
dad to tluh.
4 Du Krayst ta dmohò i uldin du fye i kdee
ftoo, mgimò tluh di kanfe Dwata.

I kagalwà fakay gfun balù simto dun

5 Ani i sulat Mosis gablà di dad to mayè
mgimò tluh fagu di kimenla i uldin, "Nè to
mimen man i uldin, klonto lmalò dun."
6 Bay ani man i Tnalù Dwata gablà di dad
to mgimò tluh fagu di kaftoo, "Nang man
nawam, simto i myak di langit du fye neben
Krayst tufa?"
7 "Na nang man nawam, simto i tufa di
Hadis du fye ntékan Krayst mdà di fati?"
8 Bay ani i manan, "Mdadong di ge i Tnalù
Dwata du déé di salékam na di nawam." Yé
kayèan man, i Tnalù tdòmi gablà di kaftoo.
9 Galwà ge ku tulenam Dyisas i Amu, na
fantoom mdà di nawam ta nték Dwata ke-
nen di fati.
10 Du mdà di nawato i kaftooto, na yé
ulêan ta tluh ato di kanfe Dwata na ta galwà
ato du tulento i fantooto.
11 Du yé man di Tnalù Dwata, "I ftoo di
kenen, là gsalan."
12 I kdee glam dini, du landè gusahal i dad
Dyu na i dad ise Dyu. Du i Dwata, Amu
i kdee, kenen mlé kafye di kdee tamlo di
kenen.
13 Du ani man di Tnalù i Dwata, "I kdee
tamlo di dagit i Amu, galwà ale."
14 Bay dét kibòla tamlo di kenen ku là
ftoo ale? Na dét kibòla ftoo ku là lingela i
Tnalù Dwata? Na dét kibòla lminge ku landè
tamdò dun di dale?
15 Na dét kibò katdò i Tnalù Dwata ku
landè mdek to tamdò? Man i Tnalù Dwata,
"Too fye mite i dad to tamdò i Fye Tulen."
16 Bay nun là dmawat i Fye Tulen, salngad
i man Isaya, "Simto ftoo di tdòmi?"
17 Taman, yé gumdà i kaftoo di kaflinge i
Fye Tulen fagu di katdò gablà ku Krayst.
18 Bay nun snalekgu. Glut kè, là lingela i
tdò? Yé man i Tnalù Dwata ta lingela,
"Ta gafat di klamang banwe i talùla, na i
tdòla."
19 Ani lêgu snalek. Là kè galmabat i dad to
Israél? Tmimel Mosis fagu di Tnalù Dwata,
manan,
"Gnamitgu dad to là fakay matlo satu
banwe du fye mafè nawayu dale, na
fagu di kakdogu i dad to landè gnadè,
nimògu i kalbutyu dale."
20 Na là likò Isaya tmulen i man Dwata ani,
"I dad to là mngabal do, ta teenla agu. Ta fite
agu di dad to là smalek gablà di do."
21 Bay ani man Isaya fagu di Tnalù Dwata
gablà di dad bel Israél,
"Kat du, sigigu mni di dad to là mimen na
magéng ulu fye fdadong ale di do."

11

I kakdo Dwata di dad to Israél

1 Taman, lêgu snalek. Ta knang Dwata kè i
dad Dyu? Là! Balù do, to Israél agu, na satu
bel Abraham, na tubad Bénhamin.
2 Là ti knang Dwata i dad to ta nalékan
mdà di kagatbùan. Gadèyu i man di Tnalù
Dwata gablà di ku Ilaydya di ktulenan di
Dwata i sasè nimò dad to Israél.
3 Man Ilaydya, "E Amu, ta fnatila i dad
tugadam na ta lanbàla i dad gudamsù di ge.
Ta lo do i tagak, na kayèla agu fnati."
4 Na dét i timel Dwata di kenen? "Ta nun
fitu libu dad lagi nahalgu i là mangamfù ku
Baal, i ise glut dwata."
5 Na lê salngad ayé i mkel di mdu ani.
Nun, là dee, i nalék Dwata mdà di kakdon.
6 Yé gufdà Dwata i kalékan dale mdà di
kakdon, ise di nimòla. Du ku yé gufdàan dun
di nimòla, ise untù kakdo.
7 Taman, dét i fakayto man? Là kdee dad
to Israél mite i fanngaballa, bay lo tukay i ta
nalék Dwata. I dademe, là falningela i katlo
Dwata.
8 Salngad i man di Tnalù Dwata,
"Fkifuh Dwata i fandamla, na kel di mdu
ani, là mite ale, na là lminge ale."
9 Na man Dabid,
"Magliman ale moon di kdee kanbayan i
nawala. Glakob ale moon, na fal-
nayam.
10 Butè ale moon du fye là mite ale, na
mbaling ale bukug kel di landè sen."
11 Lê nun snalekgu. Di kaglakob i dad
Dyu, ta malmo ale kè? Là! Mdà di
kafagsalàla, baling yé gamdawat kagalwà
i dad ise Dyu, du fye mafè nawa dad Dyu
dale.
12 Ku mdà di kagsalà i dad Dyu, gam-
dawat kafye i dad to di klamang banwe, na

i kgawagla di Dwata gamlé kafye di dad ise
Dyu, midul déé i kafye gdawatla ku ta sikof
kasfulê i dad Dyu.

Kagalwà i dad ise Dyu

13 Ani man-gu di gamu dad ise Dyu.
Fasalamat agu di Dwata du dekan agu
tamdò di gamu,
14 du fye mafè nawa i dademegu Dyu, na
nun di dale mgebegu di kagalwà.
15 Du ku fagu di knang Dwata dale, yé
gumdà dad ise Dyu safye di Dwata, dét kè
i ulêan ku ta dnawatan ale? Salngad ku ta
banlén lawil i dad to ta mati.
16 Ku mtiu i tnanin tiles fan dsù di Dwata,
lê mtiu sa i kalbongan. Na ku mtiu i dad
dalil i kayu, lê mtiu sa i dad fangan.
17 Ta kanlang i dademe dad fanga mdà
di olib ta fele, na tugad dini i fanga mdà
di kayu tadè tmabò. Gamu dad ise Dyu,
salngad ayé kagkahyu, du ta gdawatyu i
kafye gfun i dad Dyu.
18 Taman, nangyu nadoy i dad fanga ta
kanlang. Kan ku fagdag gamu? Lo gamu
fanga. Ise gamu mlé lawil di dalil, bay i dalil
i lmawil gamu.
19 Bay keng manam, "Hee, bay ta kanlang
i dad fanga ayé du fye nun gugagotgu."
20 Too ayé, kanlang Dwata ale du là
ftoo ale, bay gamu, sana kdééyu mdà di
kaftooyu. Taman, nang gamu fdatah. Gten
ku likò gamu.
21 Ku là knabas Dwata i dad tagnè fanga,
baling ge kè i knabasan?
22 Dini gumiteto dun i kakdo Dwata na i
klabèan. Flabè kenen di dad to kanlangan
ayé, bay kandon gamu ku fles gamu mnè di
kakdon. Na ku là, lêan gamu kanlang.
23 Na ku ftoo dad Dyu, lêan ale tugad sam-
fulê di gumdàla, du i Dwata, gaganan mimò
ani.
24 Gamu dad ise Dyu salngad di fanga olib
tadè tmabò tugad di olib fele, balù ku mahal
i gamu kagfele. I dad Dyu, salngad ale di
olib fele. Midul klahil Dwata tmugad dad
fanga ta kanlang di tagnè foonla.

I kakdo Dwata di kdee dad to

25 Dad flanekgu, kayègu fgadè di gamu
i là fa fgadè Dwata di munan du fye là
fandamyu ku too gamu gmadè. Di bang ani,
nun dad Dyu magéng ulula, na là ftoo ale,
bay ftoo ale kadang di satu du. Bay silang
ale ftoo ku i kdee dad to ise Dyu ta fala nalék
Dwata, ta sdulê ale ftoo.
26 Ani kibò i kdee bel Israél galwà. Yé man
Tnalù Dwata,
"I Falwà kel mdà di Sayun du nwèan i kdee
sasè mdà di bel Dyékob.
27 Yé klogu dmohò i kasafnèmi ku ta
flanasgu i dad salàla."
28 Mdà di knang i dad Dyu i Fye Tulen,
mgimò ale dnuen Dwata du fye nun orasyu
gamu dad ise Dyu galwà. Bay mdà di kalék
Dwata dale, là mgilih i kalbong nawan dale
du mdà di dad gutambulla.
29 Du là ti tanlas Dwata i fandaman gablà di
dad to ta nalékan na banlén kafye.
30 Gamu dad ise Dyu, là mimen gamu di
Dwata di munan, bay ani, ta kando Dwata
gamu mdà di là kimen i dad Dyu.
31 Salngad déé, là mimen i dad Dyu di oras
ani du fye too fite Dwata i kakdon dale
salngad i ta kfiten dun di gamu.
32 Du nimò Dwata i kdee dad to magéng du
fye nun kfagun fite i kakdon di kdeela.

I kdayen di Dwata

33 Tay kalbong i kafye Dwata! Tay kn-
galam i kfulungan na i gnadèan! Landè to
gmadè i fnaleh nawan. Na landè to galma-
bat i dad kfagun.
34 Man i Tnalù Dwata,
"Simto gmadè i fandam Dwata? Simto gma-
gan famngewe kenen?
35 Simto gmagan mlé kenen i balù détan du
fye bnalasan?"
36 Du kenen mimò i kalbong kdeen, na
mlawil kalbong kdee fagu di kenen, na ke-
nen mfun kalbong kdee. Lo kenen i mag-
dayen kel di landè sen. Amén.

12

Kablé i ktoto di Dwata

1 Taman, dad flanek, mdà di bong kakdo
Dwata di gito, yé fnigu di gamu, bléyu i
ktoyu di kenen salngad i mto dsù mtiu
na gamflehew di kenen, du ani i gten
kfangamfù.
2 Nangyu nagin ingok i banwe ani, bay
fafalamiyu i ktoyu fagu di kafatlasyu i fan-
damyu di Dwata, du fye gadèyu ku dét i fye
na sikof knayè Dwata.
3 Na mdà di kafye blé Dwata di do,
ani man-gu di kdeeyu. Nangyu fandam
ku mdatah gamu di glut kagkahyu, bay
fdanàyu kafdamyu i ktoyu glalò di kalbong i
kaftoo blé Dwata di gamu.
4 I laweh, dee alelan, na sahal nimò i kat
satu.
5 Na lê salngad ayé i gito kagkah. Balù ku
dee ato, lo satu laweh guglamto di ksasatuto
ku Krayst, na kat satu di gito nun alel di
dademe.
6 Taman, gtento gnamit i sahal gnagan blé
Dwata mdà di kafyen di gito. Ku yé gnagan
blé Dwata di gito tmugad i ta fgadè Dwata,
nimòto ani glalò di kaftooto.
7 Ku yé gnagan blé Dwata di gito tmabeng,
bléto i ktoto di ktabeng. Ku yé gnaganto
tamdò, bléto i ktoto di katdò.
8 Ku yé gnagan blé Dwata gito tamgal
nawa i dademe, tooto blé i ktoto déé. Ku yé
gnagan blé Dwata di gito mlé, fye ku mdà
di klaan nawa i kabléto. Ku yé gnagan blé

Dwata di gito mebe, fandufto i kebeto. Ku
yé gnagan blé Dwata di gito kamdo, too ato
flehew di kimòto dun.
9 Tooyu fdà di nawayu i kasakdoyu.
Knagolyu i sasè, na lalòyu i fye.
10 Too gamu salbong nawa du ta saflanek
gamu di ku Krayst, na too gamu safè.
11 Falgad gamu, na nang gamu falweh.
Finityu nawayu mimò fye di Amuto.
12 Too gamu flehew du nun fandenyu.
Fantahàyu i nawayu di dad kaflayam gafat
di gamu, na too gamu fduf dmasal.
13 Numunyu i dad to ftoo mnè di klandè,
na nafèyu i dad to magu slob di gumnèyu.
14 Dmasal gamu di Dwata fye banlén
kafye i dad to falmayam gamu. Dnasalyu
ale, na nangyu ale falnagi.
15 Flehew gamu magin di dad to lehew, na
mngel gamu magin di dad to mngel.
16 Sanngadyu i nawayu. Nang gamu
fdatah, bay dnawatyu i dad mdanà nimò.
Nangyu fandam ku too gamu fulung.
17 Ku nun to famsasè gamu, nangyu
bnalas sasè. Bay yé nimòyu i fye di mata i
dad to.
18 Nimòyu i sen gaganyu safye di dademe
to.
19 Dad flanekgu, nangyu bnalas sasè, bay
bayàyu di Dwata i malas, du man di Tnalù
Dwata, “Man i Amu, do i malas.”
20 Bay lalòyu i man di Tnalù Dwata, “Ku
bitil i dmuen ge, fankaanam, ku malinum
kenen, finumam.” Du fagu déé, myà kenen
di sasè nimòan.
21 Nang ge fafisan di sasè, bay fnisanam i
sasè fagu di fye.

13

Nafèto i dad ganlal di gubirnu

1 Là fakay ku là fdanàto i ktoto di dad
ganlal di gubirnu. Yé gumdà i kdee glal di
Dwata, na i dad to nun glal, yé kagdàan di
Dwata.
2 Taman, i to kamnang i ganlal, ta lêan
knang i fdak Dwata. Na nè i to mimò ayé,
ta gafnin i flayam di kton.
3 I dad to mimò tluh, là gten ale likò di
dad ganlal. Yé gten likò, i dad to mimò sasè.
Taman, fanyem nimòam du fye là likò ge di
dad ganlal, bay balingla ge dag.
4 Du i dad ganlal, dale snalig Dwata mimò
i gamfye di gamu. Bay ku sasè nimòyu, gten
gamu likò di dale, du dale i falmayam gamu.
Du dale i lê snalig Dwata falmayam i dad to
mimò sasè.
5 Taman, là fakay ku là nimenyu i dad
ganlal, ise ku lo mdà di klikòyu i kalbut
Dwata, bay lê fye landè kalngawèyu.
6 Ani sa duenyu mayad dad buhis, du i dad
ganlal, talbahò ale di Dwata du nimòla i dale
alel.
7 Taman, bnayadyu i kdee buhis, na
nafèyu na dagyu i dad ganlal.

I kasakdo

8 Nangyu flo ku nun utengyu. Bay i uteng
landè kti dunan i kasakdo. Nè i to lmalò ani,
ta gimenan i uldin.
9 Ani man i uldin, “Nang ge lmafà, nang ge
manò, nang ge tmaku, na nang ge mibal.”
I kdee ani na i dademe, glam di lo satu
uldin, “Kanbongam nawa i dademe to sal-
ngad kakdom i ktom.”
10 I to kambong nawa di dademen to, là ti
glasan mimò sasè di dale. Taman, i kakdo,
yé gugdohò i uldin.
11 Too fye ku nimòyu ayé du ta gadèyu ku
dét kagkah i banwe di mdu ani. Taman,
mukat gamu du ta too mdadong i ka-
galwàyu, mas mdadong fa di katbùyu ftoo.
12 Ta fan mlius i kifuh, na ta mdadong i
flafus. Taman, knangto i dad nimò nfun i
kifuh, na nwèto i kdee gnamit di kasfati, du
gamu dad sundalu nfun i lwa.
13 Tooto fanye baluto du gito dad to ta mnè
di lwa. Nangto mimò sasè di kaflehewto,
nang ato magin di dademe magyà nimò,
nang ato sbalew, na nang ato mafè nawa.
14 Bay fnèyu i Amuto Dyisas Krayst di
ktoyu, na nangyu banlé dalan i sasè, tàyu
gimen knayè i ungadyu.

14

I dad mlungay di kaftoo

1 Dnawatyu i mlungay di kaftoo, na
nangyu san-gil.
2 Nun dad ftoo fakay kmaan balù dét uten
dun, bay i dad mlungay di kaftoo, lo yé
knaanla gulay.
3 I to kmaan balù dét uten dun, là fakayan
nadoy i to lo kmaan gulay. Na i to lo kmaan
gulay, là fakayan nukum i to kmaan balù
dét uten dun, du dnawat Dwata ale.
4 Simto mlé ge kdatah mukum di fasak i
dademe to? Lo yé nun ktoo mukum kenen
i Amun, ku gimòan i dad fimò kenen, ku
demen là. Na gtadag kenen, du i Amu i
tmabeng dun.
5 Nun dad to, yé fandamla na nun du mas
mabtas di dademe du, na nun dad to, yé
fandamla salngad kabtas i kdee du. Bay kat
satu to, nun ktoon malék ku nè i fabtasan.
6 Nè to fabtas i satu du, nimòan ayé du
mdà di kafèan i Amuto. Nè to kmaan
balù dét uten dun, lêan nimò ayé du mdà
di kafèan i Amuto du fasalamat kenen di
Dwata. Na nè to lo kmaan gulay, lêan nimò
ayé du mdà di kafèan i Amuto du lê kenen
fasalamat.
7 Landè balù satu di gito mangfun i kton,
balù mto kenen, ku demen mati.

8 Du ku mto ato, Dwata mfun gito. Na ku
mati ato, lê Dwata mfun gito. Taman, mto
ku demen mati, Dwata mfun gito.
9 Du ani duen Krayst fafati na lê mték du
fye mgimò kenen Amu di dad mto na dad ta
mati.
10 Ge i lo kmaan gulay, kan ku nukumam
i kmaan balù dét uten dun? Na ge i kmaan
balù dét uten, kan ku nadoyam i to lo kmaan
gulay? Du i kdeeto tadag di kanfe Dwata du
nukuman ato.
11 Du man di Tnalù Dwata,
"Do i mto Dwata, taman too ti glut, lkuad i
kdee dad to, na dnilèla do i Dwata.
12 Taman, kat satu di gito, tnimelan di
Dwata i kdee ta nimòan.

Nang gamu mimò gumsamuk nawa i dademeyu

13 Taman, ta nang ato sukum. Na yé fye,
nangto mimò balù dét gumdà i flanekto
gamsalà.
14 Mdà di ksasatugu di Amuto Dyisas, ta
toogu gadè landè uten ku magsik di kite
Dwata. Bay ku yé kafdam i to dun, magsik
i satu uten, magsik ayé di kenen.
15 Taman, ku yé gumdà i flanekam malmo
du mdà di uten knaanam ayé, landè kak-
dom dun. Ta fafati Krayst di kenen, taman
nangam falmo kenen lo mdà di uten.
16 Nangam nimò gumaslen i man nawam
fye di ge.
17 Du ise ku yé mabtas di kagot Dwata i
kakaan na kinum, bay lo i katluh, i ktanak
nawa, na i klehew blé Mtiu Tulus.
18 Na ku salngad ayé klalòto ku Krayst, too
lehew Dwata meye gito, na dag i kdee dad to
ato.
19 Taman, tooto fan-gal mimò i dad gamlé
ktanak na kbagal di kat satu.
20 Nangam lanbà i nimò Dwata fagu di
knaanam. Landè knaan sasè di Dwata,
bay yé sasè ku gamsalà i flanekam mdà di
knaanam.
21 Là fye kmaan karni, ku demen minum
i gamlangal, ku demen mimò balù détan ku
gamfalmo i flanekam.
22 Taman, ku dét kaftoom gablà di dad tdò
ani, lo ge na Dwata i sgadè. Nun kafye i to là
msamuk i fandaman di kimòan i kdee nagin
nawan.
23 Bay ku kmaan kenen, blaam lwe
nawan, nukum Dwata kenen, du i
kakaanan là fdàan dun di kaftoon. Na i
nimò là mdàan di kaftoo, salà.

15

Tnabengto i dad to mlungay

1 Gito dad to ta kamgis di kaftoo,
tnabengto i dad mlungay mebe i dad klidùla.
Na nangto lo nimò i gamfye di gito.
2 Yé gten nimòto, flehew di dademeto ftoo
du yé gamfye di dale du fye mbagal ale di
kaftoola.
3 Du là flehew Krayst i kenen kto, bay man
i Tnalù Dwata, "Do gugtadè i kdee ktalùla
sasè di ge."
4 Du i kdee mnè di Tnalù Dwata, ta gsulat
du fye matdò ato, na fagu déé, gamdawat
ato fanden fagu di ktahà nawa na di kinit
nawa blé i Tnalù Dwata di gito.
5 Dwata gumdà i ktahà na kinit nawa.
Mulà moon banlén gamu gnagan samsatu i
fandamyu fagu di klalòyu ku Krayst Dyisas,
6 du fye masasatu i kdeeyu dmayen di
Dwata, Mà i Amuto Dyisas Krayst.

Kgafat i Fye Tulen di dad ise Dyu

7 Taman, too gamu sdawat salngad i
kdawat Krayst gamu, du fye magdayen i
Dwata.
8 Du ani man-gu di gamu. Dek Krayst
di dad Dyu du fye fiten i kagsalig Dwata
dmohò i dad fakangan di dad gutambulla,
9 na fye dnayen i dad ise Dyu i Dwata du
mdà di kakdon. Du man i Tnalù Dwata,
"Taman, fasalamat agu di ge di bleng i dad
ise Dyu. Lmingag agu dmayen i dagi-
tam."
10 Na lê man i Tnalù Dwata,
"Flehew gamu, ise Dyu, magin di dad to
nalék Dwata."
11 Na lê man i Tnalù Dwata,
"Gamu dad ise Dyu, dnayenyu i Amu. I
kdeeyu dad to, tooyu kenen dnayen."
12 Na lê man Isaya,
"Kel i satu bel Dyési. Yé duenan sut du
kenen magot i dad ise Dyu, na mgimò
fandenla."
13 Dwata gumdà i fanden. Mulà moon
fananòan gamu i kdee klehew na ktanak
nawa fagu di kaftooyu di kenen, du fye
midul kbagal i kafdenyu fagu di gnagan i
Mtiu Tulus.

I duenan too minit i ksulat Pol

14 Dad flanek, ta toogu gadè na ta fnò
gamu kafye, na kdee kaglabat, na ta fakay
gamu satdò.
15 Bay too minit i ksulatgu ani gablà di dad
fafaldamgu gamu. Yé duenan minit du mdà
di kdatah blé Dwata do,
16 du fye mgimò agu snalig Krayst Dyisas
di dad to ise Dyu. Salngad agu di dad to
mnè di bleng i Dwata na dad to du tdògu
i Fye Tulen mdà di Dwata di dad ise Dyu
fye mgimò ale dsù gten dnawat Dwata du ta
tanfing i Mtiu Tulus.
17 Taman, mdà di ksasatugu ku Krayst
Dyisas, fakaygu dag i ta nimògu di Dwata.
18 Là likò agu tmulen i ta man Krayst na
i dad nimòan fagu di do di kebegu i dad ise
Dyu lmalò di Dwata fagu di ktalùgu,

19 na lê fagu di dad tnikeng, na dad ilè, na
lê man di gnagan i Tulus Dwata. Taman, di
kagugu mdà di Dyérusalém kel di Ilirikum,
ta too sikof i katdògu i Fye Tulen gablà ku
Krayst.
20 Yé knayè nawagu, tdògu i Fye Tulen di
dad banwe là fa lminge gablà ku Krayst du
fye là baling agu fdak gumnè di ta gufdak
dademe.
21 Yé man i Tnalù Dwata,
"Mite i là fa tnulen di munan gablà di kenen,
na galmabat i dad là fa lminge gablà
di kenen."

I fandam Pol lmauy di Roma

22 Taman, ta dee dulêgu fan salu déé di
gamu, bay dee gamblabal do.
23 Bay ani, du ta fnge i nimògu di dad
banwe dini, na du ta mlogu mayè lmauy
gamu,
24 taman, yé kayègu nimò ani, du fye site
ato là mlo di kagugu salu ditù di Éspanya du
fye sgalak ato kel di kabsol i nawagu, na lêgu
kayè ku begyu agu tnabeng di kaflesgu gatù.
25 Bay funagu salu di Dyérusalém du
tundagu i tabeng di dad to ftoo ditù.
26 Du too lehew i dad simbahan di
Masidunya na Akaya di ktabengla i dad to
ftoo mnè di klimah di Dyérusalém.
27 Mdà di dale i nimòla ayé, na lê gten ale
tmabeng i dad to ayé. Du i dad ise Dyu, ta
nun alella di dad knun gdawat i dad Dyu di
kaftoo, taman yé gten ku lê nun alel dad Dyu
di knun di tah tanà gfun dad ise Dyu.
28 Ku ta tundagu i tabeng na ta blégu di
dale, ta kdàgu salu ditù di Éspanya, na magu
agu déé di gamu.
29 Fantoogu ku ta salu agu déé di gamu,
nun dad kafye nimò Krayst di gito.
30 E dad flanekgu, fagu di dagit i Amuto
Dyisas Krayst na di kakdo blé i Mtiu Tu-
lus, mni agu di gamu, tooyu agu tnabeng
dmasal.
31 Dmasal gamu du fye kanlung Dwata
agu mdà di dad là ftoo ditù di Dyudiya,
na dnawat dad to Dwata di Dyérusalém i
nimògu.
32 Taman, ku mayè Dwata, lehew agu salu
déé di gamu, na ftud agu di safédyu.
33 Mulà moon i Dwata gumdà i ktanak
magin gamu. Amén.

16

Dad kumusta Pol

1 Fdilègu di gamu i flanekto libun Fibi, i
tmabeng di simbahan di Sinkriya.
2 Di dagit i Amuto, dnawatyu kenen du
yé gten nimò i dad to ta nfun Dwata, na
tnabengyu kenen di dad kalnidùan, du ta
dee to gtabengan, na balù do, ta lêan agu
gtabeng.
3 Febegu kumusta di dale Prisila na Ak-
wila, i dademegu mimò i nimò Krayst Dy-
isas.
4 Gatlagad ale fafati mdà di kakdola do.
Ise ku lo do fasalamat di dale, bay lê man
dad simbahan i dad ise Dyu.
5 Lêyu man "kumusta" di dad ftoo gal
smimba di gumnè ale Prisila.

Manyu "kumusta" di demegu sgalak Ip-
initu, i too tnanin to ftoo ku Krayst di kabal
Asya.
6 Kumusta di ku Méri, i too fduf tmabeng
gamu.
7 Kumusta di ku Androniku na Dyunya, i
dademegu Dyu gagin do blanggù. Too dilè
dad to dek Dyisas Krayst ale, na muna ale di
do ftoo.
8 Kumusta di ku Ampliyatu, i too demegu
sgalak di kaftoo di Amuto.
9 Kumusta ku Urbanu, i demegu mimò
i nimò Krayst, na di ku Istaki, i demegu
sgalak too mabtas.
10 Kumusta di ku Apilis. Ta too teen i
kimenan ku Krayst. Na kumusta di familya
Aristobulu.
11 Kumusta ku Hérodyun, i Dyu salngad
do, na di dad flanekto ftoo glam di familya
Narsisu.
12 Kumusta di ku Trifina na Trifusa, i
mimò i nimò Amuto, na lê man di ku Pir-
sida, i flanekgu kanbonggu nawa ta bong
mgimòan.
13 Na kumusta di ku Rufu, i fduf snalig
i Amuto, na di yêan gal mifat do salngad i
ngàan.
14 Kumusta ku Asinkritu, Fligunti, Hirmis,
Patroba, Hirma, na di kdee dad flanekto
ftoo déé di safédla.
15 Kumusta di ku Filulugu na Hulya,
Néryu, na i libunan, na lê man di ku Olimpa,
na di kdee dad to ftoo magin di dale.
16 Fiteyu di kdee dademeyu ta ftoo i mtiu
kakdoyu dale. I kdee dad simbahan nfun
Krayst febe kumusta di gamu.

I gusen flau Pol

17 Dad flanek, ani toogu fni di gamu, man-
tay gamu, na niwasyu i dad to gumdàyu
masgalel na smamuk i kaftooyu, na i là
mimen di tdò ta dnawatyu.
18 Du i dad to salngad ayé, là nimenla i
Amuto Krayst, yé lola nimen i knayè iballa.
Fagu di mganag na di fye kastulenla, fan-
gawla dad to kulang gnadè.
19 Too agu lehew gablà di gamu du ta
dilè i kdee i kafye baluyu. Yé kayègu ku
too gamu fulung mimò fye, na ku là fulung
gamu mimò sasè.
20 Di là mlo ani, Dwata gumdà i ktanak
nawa, fnisanan Satanas, na kahan di dun-
gan falel blìyu.

Mulà moon ku magin di gamu i kafye i
Amuto Dyisas.
21 “Kumusta gamu,” man Timoti, i
tmabeng do di nimò Dwata, na lê man
Lusyu na Dyason, na Sosipatru, i dademegu
Dyu.
22 Do, Tértyu i fsulat Pol ani lê febe “Ku-
musta” di gamu di dagit i Amuto.
23 Yé man Gayus, “Kumusta gamu.” Ke-
nen gal gutadègu na mifat do, na lê kenen
mfun gumnè gustifun i dad to ftoo. Na lê
kumusta mdà di ku Irastu, i gal magot filak
di syudad, na i flanekto Kwartu.

I dasal di gusen i sulat ani

24 Mulà moon magin di kdeeyu i kafye
Amuto Dyisas Krayst. Amén.
25 Dnayento i Dwata! Gaganan fambagal
gamu fagu di Fye Tulen tdògu gablà di ku
Dyisas Krayst, na fagu di kaglut ta fgadèan
ani i funan buni di ta too mlo.
26 Bay ani, ta too mefe i kaglut ayé di kdee
banwe fagu di sulat i dad tugad Dwata du yé
dek i too maltulus Dwata du fye ftoo i kdee,
na mimen ale.
27 Dnayento i too maltulus Dwata fagu di
ku Dyisas Krayst kel di landè sen. Amén.

I Tnanin Sulat Fębe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas Krayst di Korintu

1 Do, Pol, i nalék Dwata fagu di knayèan
du nimòan agu i satu to dek Krayst Dyisas.
Lwe gami Sostinis, i flanekto di kaftoo di ku
Dyisas Krayst, gumdà i sulat ani.
2 Na yé gugtadè i sulat ani di gamu dad to
nfun Dwata déé di syudad Korintu, dunan
i kdeeyu ta tanfing Dwata du fye mtiu
gamu. Ta nfunan gamu fagu di ksasatuyu
di ku Krayst Dyisas, magin i kdee dad to
di klamang banwe mangamfù di ku Dyisas
Krayst, dunan Amu i kdeeto.
3 Mulà moon i Màto Dwata na i Amuto
Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak
nawa.

I dad kafye mdà ku Krayst

4 Sigi agu fasalamat di Dwata gablà di
gamu du ta banlén gamu kafye fagu di
ksasatuyu di ku Krayst Dyisas.
5 Du fagu di ksasatuyu di ku Krayst, ta
lamnok gamu di kdeen, di ktalù na di kfu-
lungyu.
6 I ta tdòmi di gamu gablà di ku Krayst, ta
too dmalil di nawayu.
7 Na mdà déé, too sikof i kablén gamu
dad gnagan fagun di Tulusan lamyu fatan i
kasfulê i Amuto Dyisas Krayst.
8 Kenen i fambagal i kaftooyu kel di guse-
nan, du fye ku ta kel i Du i Amuto Dyisas
Krayst, landè gumaslenyu.
9 Too gsalig i Dwata. Kenen i malék gamu
du fye nun ksasatuyu di Ngàan, i Amuto
Dyisas Krayst.

Sahal fandam i dad to ftoo di Korintu

10 Dad flanekgu, fagu di dagit i Amuto
Dyisas Krayst, ani fnigu di gamu. Tooyu
sansatu i nawayu du fye là masgalel gamu.
Tooyu sanbakas i fandamyu na i nafatyu.
11 Dad flanekgu, ani duen-gu man ayé di
gamu du nun dad to mdà di gumnè Klowi
tmulen do gal nun kasbalewyu kun.
12 Ani kayègu faglabat. Gal sahal i manyu.
Man i satu, “Yé do lalò Pol,” na man i satu,
“Yé do lalò Apulus,” na lê man i satu, “Yé do
lalò Piter,” na nun lê man dun, “Yé do lalò
Krayst.”
13 Kan? Ta masgalel kè Krayst? Pol kè i
fnatak ditù di krus du mdà di dad salàyu? Yé
kè gufbunyagyu di dagit Pol?
14 Fasalamat agu di Dwata du là dee di
gamu i bnunyaggu, lo Krispu na Gayus.
15 Taman, landè fakay man dun ku yé
gufbunyagyu di dagitgu.
16 (Yé kadì i lêgu bnunyag ale Stifanas
magin i familyan, na ta là gafaldamgu ku
nun dademe bnunyaggu.)
17 Ise yé dek Krayst do ku munyag, bay yé
dekan do tamdò i Fye Tulen. Na di katdògu,
ise yé gnamitgu i ktalù dad to bong gnadè,
du ku yé nimògu, ta baling do i dagla, na ta
lanah btas i kfati Krayst di krus.

I kfulung na i kaltulus Dwata

18 Di fandam i dad to là galwà, landè guk-
mamu i kfati Krayst di krus. Bay di gito dad
galwà, i kfati Krayst, yé gumiteto i kaltulus
Dwata.
19 Ani man di Tnalù Dwata,

“Falmogu kfulung i dad to fulung, na
flandègu btas i gnadè dad to bong
gnadè.”

20 Taman, dét gukel i dad to too fulung na
too bong gnadè na too fulung talù? Ta fite
Dwata landè gukmamu i kfulung dad to dini
di tah tanà.
21 Yé mnè di nawa Dwata, landè kibò dad
to gmadè kenen ku fagu di kfulungla. Bay yé
fandaman, falwàan i dad to dmawat i tdòmi,
dunan i tdò man dademe dad to landè guk-
mamu dun kun.
22 Silang ftoo i dad Dyu ku ta nun teenla
tnikeng ilè i kaltulus Dwata. Na i dad ise
Dyu, too ale mayè flinge di dad to bong
gnadè.
23 Bay gami, yé tdòmi gablà ku Krayst, i
mati di krus. Na i tdòmi ayé too knang i dad
Dyu, na landè gukmamu i dad ise Dyu dun.
24 Bay di dad to ta nalék Dwata, Dyu ku de-
men ise Dyu, Krayst i kaltulus na i kfulung
Dwata.
25 Ku nè man dad to gutukay di kfulung
Dwata, mas bong fa di kfulung i dad to.
Ku nè man dad to gumlungay Dwata, mas
kamgis fa di kgis i dad to.
26 Dad flanekgu, nangyu glifet i kagkahyu
di muna di katlo Dwata gamu. Di fandam i
dad to, là dee di gamu i too gmadè, na là dee
di gamu i nun glal, na là dee di gamu i too
fye kagkah du glalòyu mdà di dad tuayu.
27 Bay i dad to là too gmadè di kafdam i
dad to dale, yé baling nalék Dwata du fye
myà i dad to too gmadè. Na i dad to mlungay
di kafdam i dad to dale, yé baling nalék
Dwata du fye myà i dad to kamgis.
28 Yé nalék Dwata i dad to mdanà na
nadoy i dad to. Yé duenan malék dale du
flandèan btas i man nawa dad to mabtas,
29 du fye landè to fagdag di kanfe Dwata.
30 Bay lo mdà di Dwata, ta nun ksasatuto
di ku Krayst Dyisas, na ta fiten di gito i too
glut kfulung mdà di ku Krayst. Na fagu di
ksasatuto di ku Krayst Dyisas, ta tluh na
mtiu ato di kite Dwata, na ta falwàan ato.
31 Yé duenam man, too ti glut i gsulat di
Tnalù i Dwata, manan,

“Ku mayè ge fagdag, yé lom dag i dad nimò
I Amu.”

2

I tdò gablà di kfati Krayst di krus

1 Dad flanekgu, di muna ksalugu déé di
gamu, ta tdògu i là lmen fgadè Dwata gablà
di kenen. Bay là gnamitgu i mngalam tdò na
i mngalam gnadè,
2 du di lamgu déé di safédyu, landè
dademe mnè di fandamgu, lo senan Dyisas
Krayst na i kfatin di krus.
3 Di ksalugu déé di gamu, landè gal i
lawehgu, na kankal agu mdà di klikò ku là
gdohògu i fimò Dwata di do.
4 Na di katdògu gamu, là gnamitgu i dad
talù i dad to mngalam gnadè, bay lo i dad
talù fdilè i gnagan Tulus Dwata.
5 Taman, ise yé gumdà i kaftooyu di gnadè
i dad to, bay mdà di gnagan i Dwata.

I kfulung Dwata

6 Bay di katdògu i dad to ta mbagal di
kaftoo, mlam i tdògu, bay ise mdà di gnadè
i dad to dini di tah tanà, na i dad nun glal
magot i banwe ani, du i glalla ayé salu di
kalmo.
7 I kfulung man-gu ani, dunan i kfulung
là fa fgadè Dwata di dad to di munan. Bay
yé fnaleh nawa Dwata di laman là mimò i
klamang banwe, faginan ato di kdatahan.
8 I dad ganlal dini di tah tanà, là glabatla
i fandam Dwata, du ku glabatla moon, là ti
fnatakla di krus i too mdatah Amuto.
9 Bay ani ta gsulat di Tnalù i Dwata,
manan,
"Ku dét kafye teen na linge na fandam i dad
to, midul déé i kafye tagà Dwata di
dad to kambong dun nawa."
10 Bay fagu di Mtiu Tulus, ta fgadè Dwata
i là lmenan fgadè di munan. Na gadè Tulu-
san i kdee, balù i dad too mngalam tdò mdà
di Dwata.
11 Landè dademe to gmadè fandam i satu
to, lo kenen. Na salngad déé i Dwata, du
landè dademe gmadè i fandaman, lo i Tulu-
san.
12 Ise yé gdawatto i tulus gdawat i to tanà,
bay i Tulus mdà di Dwata, du fye gadèto ku
dét i knayè Dwata di gito.
13 Taman, ise yé gnamitmi talù i dad to
gmamit i dale kfulung, bay i dad talù blé i
Mtiu Tulus. Na tdòmi i dad glut tdò di dad to
ta gamdawat i Mtiu Tulus.
14 I to là mnè di kenen i Tulus Dwata, là
gaganan dmawat i tdò Tulus Dwata. Na
là glabatan dun, du di fandaman, landè
btasan, du lo i Tulus Dwata fbateng i btasan.
15 I to ta gumnè i Tulus Dwata, gadèan
kabtas i kdee, bay i to là déé i Tulus Dwata di
kenen, là glabatan ldam i dad to ta gumnè i
Tulus.
16 Dunan i man-gu ayé du ani ta gsulat di
Tnalù Dwata, manan,
"Landè to gmadè i fandam Dwata na landè
to gmagan falmau kenen."
Bay ta dini di gito i fandam Krayst.

3

Dad snalig Dwata

1 Di munan, dad flanekgu, ise ayé
kastulen-gu di gamu salngad di kastulen-gu
di dad to ta gamdawat i Mtiu Tulus, bay yé
kastulen-gu di gamu salngad i kastulen-gu
di dad to magin di knayè banwe, du falami
gamu fa di kaftoo.
2 Yé guflingen-gu i tdògu gamu, salngad
gatas, ise ku knaan, du là fa gaganyu dun.
Na balù kel di mdu ani, sana là kgaganyu
dun,
3 du yé mebe gamu i sasè knayè i lawehyu.
Nun ksafè nawayu na kasbalewyu, yé ilè
dun déé gamu fa di sasè knayè i lawehyu, na
salngad adatyu di dad to nfun i banwe ani.
4 Nun dademe déé di gamu, manla, "Yé
lalògu do Pol," na yé man dademe, "Yé lalògu
do Apulus." Na yé gugmadèto dun, salngad
adatyu di dad to nfun i banwe ani.
5 Simto kè Apulus? Na simto kè Pol? Lo
snalig Dwata gami mebe gamu di kaftoo ku
Dyisas Krayst. Na nimòmi i gami alel blé
Amuto di gami.
6 Do i mlah, na Apulus i tmubél, bay Dwata
i ftabò na falnok dun.
7 Là too mabtas i to mlah demen i to
tmubél, bay yé too mabtas i Dwata du kenen
ftabò na falnok dun.
8 I to mlah na i to tmubél, salngad btas i
nimòla, na kat satu di dale gamdawat lubay
mdà di nimòla.
9 Lwe gami Apulus sagin di nimò i Dwata
du slame gami snaligan. Na gamu i tanà
gumdek Dwata gami talbahò.
Na gamu lê man i gumnè fimò Dwata.
10 Mdà di kanfulung blé Dwata di do, do
mimò i mbagal gufdak i gumnèan, na mahal
i famles mimò dun. Bay kat satu, toon fan-
geye i kimòan dun.
11 Na landè dademe gufdak i gumnè, lo
Dyisas Krayst, dunan i gufdak ta fatlagad
Dwata.
12 Di kimòla i gumnè ani, nun gugmamitla
too blawen, blawen bukay, na dad mabtas
batu. Bay lê nun gugmamitla kayu, kalon,
na lami fali.
13 I kbagal nimò kat satu to, teen kadang
di Du Krayst Mukum, du i lifoh fite dun. Di
du ayé, fagun i dad nimò ani di lifoh, du
neyen i kbagalla.
14 Ku nè nimò là sakufan, gamdawat
lubay i to mimò dun.
15 Bay ku sakuf, landè gdawatan lubayan,
bay galwà kenen salngad i satu to lamwà di
gumnè sakuf lifoh.

16 Ta gadèyu sa gamu i gumnè Dwata du ta
mnè i Mtiu Tulus di nawayu.
17 Ku simto falmo i gumnè Dwata, lê falmo
Dwata kenen, du mtiu i gumnè Dwata, na
gamu sa i gumnè man-gu ani.
18 Nangyu fan-gaw i ktoyu. Nè to man
nawan ta too bong kfulungan di kite i
dademe dad to dini di tah tanà, fye ku tna-
gakan i kfulungan ayé du fye gdawatan i too
glut kfulung.
19 Kfulung i dad to dini di tah tanà, landè
gukmamu Dwata dun, du man i Tnalù
Dwata,
"Yé gnamit Dwata fmawel dale i kfulungla."
20 Na lê nun manan di Tnalù i Dwata,
"Ta sana gadè Dwata landè gukel fandam
i dad to ku yé man nawala too ale
fulung."
21 Taman, là gtenan ku yé dag i dad nimò i
dad to, du di kaglutan, i kdee, slame gamu
mfun dun.
22 Balù do, na Apulus, na Piter, na i banwe
ani, na i knè dini di tah tanà, na i fati, na
i mdu ani, na i fulé du kadang, i kdee ayé,
slame déé di gamu.
23 Gamu nfun Krayst, na Krayst nfun Dwata.

4

I dad to dek Krayst

1 Taman, yé fye fnèyu di fandamyu na
gami i dad dek Krayst du ta saligan di gami
i dad glut tdò là tayòan fgadè di munan.
2 I snalig, là fakay ku là gsalig i to mdek
dun.
3 Bay là ti mabtas di do ku dét i fandamyu
na i fandam i dademe dad to gablà di do.
Balù do, là gadègu ku dét gman-gu gablà di
ktogu.
4 Landè gumsamuk i nawagu di dad
nimògu, bay ise yé knayègu man ku landè
salàgu, du Amu i mukum do.
5 Taman, nangyu tan-guna tulen ku dét
ulê nimò i satu to, du là fa kel i du Dwata
mukum, na silang kel i glut kukum ku ta
samfulê i Amu. Di du ayé, fiten i kdee nimò i
dad to di gugbunin na i dad mnè di nawala.
Na blé Dwata di kat satu to taden mdà di ta
nimòan.
6 E dad flanek, di katdògu ani, do na
Apulus, ta nimògu guflingen di gamu du
fye glalòyu i Tnalù Dwata, manan, "Nangyu
lnafà i ta gsulat." Na là fakay ku fdatahyu i
dademe to tamdò, na nadoyyu i dademe.
7 Kan? Nun kè fdatah gamu di dademe to?
Dwata sa i mlé gamu i kdee gununyu. Du ta
gdawatyu i kdee ani mdà di Dwata, nangyu
fdatah i ktoyu.
8 Keng yé man nawayu ta landè
kalnidùyu, na ta bong knunyu, na ta ganlal
gamu. Bong fye sa ayé ku too, du gagin gami
di gamu.
9 Di fandamgu, gami dad to dek Dyisas
Krayst, too gami mdanà di kdee dad to, na
salngad gami i dad to nukum di fati dan-
weng i dad kasaligan na i dad to di tah tanà.
10 Mdà di ksasatumi di ku Krayst, yé kman
dad to gami dad to book kun, bay gamu kun
dad to fulung di ksasatuyu di kenen. Gami
dad to mlungay, bay gamu dad to kamgis.
Toola gami nadoy, bay gamu, toola nafè.
11 Balù kel di mdu ani, gal gami bitil na
malinum, na ta labi dad klawehmi. Too fat-
duk dad to gami, na landè too gami gumnè.
12 Gal gami fakgis talbahò du fye beg gami
gamkaan. Balù ku falnagi dad to gami, yé
fnimi di Dwata banlén ale kafye. Na ku toola
gami falnayam, tadè gami fagtayud.
13 Balù ku nadoy i dad to gami, yé balasmi
dale i fye. Na kel di mdu ani, yé mnè di
fandam i dad to dini di tah tanà, salngad
gami di dad fel gal bat.
14 Ise yé duen-gu smulat ku fyàta gamu,
bay ani kfagugu tamdò gamu du gamu i dad
ngàgu toogu kanbong nawa.
15 Balù ku sfalò libu i kdee dad to mebe
gamu di klalòyu ku Krayst Dyisas, lo satu i
màyu du di ksasatuyu di kenen, ta mgimò
gamu dad ngàgu mdà di katdògu gamu i Fye
Tulen.
16 Yé duenam man, toogu fakdo di gamu,
begyu too ganbet i nimògu.
17 Yé duen-gu mdek ku Timoti salu déé
di gamu. Kenen i ngàgu di kaftoo toogu
kanbong nawa na gsalig. Fafaldaman gamu
i ldam galgu lalò mdà di ku Krayst Dyisas,
dunan i galgu tdò di kdee dad gustifun i
dad to ftoo di ku Krayst Dyisas, balù nè
gusalugu.
18 Nun dademeyu, toola dag i ktola du yé
mnè di nawala na ta là samfulê agu déé di
gamu.
19 Bay di là mlon mdà ani, ku mayè i Amu,
salu agu déé di gamu du neyegu ku nun
gaganla nimò di kdee dad dagla.
20 Du i dad to nagot Dwata, teen di nimòla,
ise ku lo linge di ktalùla.
21 Di ksalugu déé di gamu, dét i kayèyu?
Mebe agu fas kè du fanngeweta gamu, ku
demen kandota gamu fagu di fye kastulen?

5

I sasè nimò i satu to ftoo di ku Dyisas Krayst di Korintu

1 Ta lingegu nun kun satu to déé di gamu,
too sasè nimòan du nugatan i tlas yêan. I
sasè nimòan ayé too magyà, du balù i dad to
là ftoo di Dwata, là glasla mimò ayé.
2 Bay sana balingyu kafagdag du yé man
nawayu ku fye i nimòyu. Bay yé nimòyu
moon flidù gamu, na filihyu kenen mdà di
simbahanyu.

3-4 Balù ku là déé agu di safédyu, bay sana
kdéé i fandamgu. Na di dagit i Amuto
Dyisas, ta nukumgu kenen salngad ku déé
agu. Taman, di kastifunyu, fagu di gnagan i
Amuto Dyisas di kaginan gito,
5 tadèyu bayà i to ayé du falnayam Satanas
i lawehan, du fye galwà i layefan ku ta kel i
Amuto.
6 Là fyen ku fagdag gamu! Là kè gadèyu i
ta gsulat, manan, "Balù ku too tukay bulung
falnok gbol di ta sanbool, kanfitan i kdee."
7 Kahyu i sasè gbol di gamu du fye mtiu
gamu, na salngad gamu i fan landè falnok
dun gal knaan i dad Dyu di kafistala i Du
Kaglius. Na gadègu ta yé kagkahyu di kite
Dwata salngad di fan landè falnok dun, du
ta dsù Krayst salngad di dad ngà bilibili gal
dsù i dad Dyu.
8 Yé duenam man, tooto dnayen i Dwata
salngad kdayen i dad to di kafistala i Du
Kaglius. Na di gito kdayen dun, tnagakto
i salàto na i sasè ldamto du salngad i gal
falnok fan. Na fiteto i ktiuto na i katluhto,
du ku yé nimòto salngad ato i fan landè
falnok.
9 Di muna sulat febegu di gamu, yé flaugu
nang gamu sgalak di dad to ku yé snafédla i
to ise yaanla.
10 Bay gablà di flaugu ayé, ise ku yé kayègu
man i dad to là ftoo di ku Dyisas Krayst,
du yé galla nimò snafédla i ise yaanla, na
lom ale knun, na tmaku ale, na gal ale
mangamfù di dad ise glut dwata. Ku yé
kayègu di gamu, nang gamu sgalak di dad
to là ftoo di ku Dyisas Krayst, silangyu ale
giwas ku ta là dini gamu di tah tanà.
11 Bay ani gumtatek i flaugu ayé. Nang
gamu sgalak di dad to ku yé manla ftoo
ale di ku Dyisas Krayst kun, bay snafédla
i ise yaanla, ku demen lom ale, ku demen
mangamfù ale di dad ise glut dwata, ku
demen dmalam ale, ku demen flangal ale,
ku demen tmaku ale. Nè to mimò gambet
ayé, nang gamu sgalak di dale, na nang
gamu kmaan di safédla.
12-13 Landè ktoogu mukum i dad to là ftoo
du lo Dwata i mukum dale. Ise glut kè,
yé gten nukumyu i dademeyu ftoo? Du ta
gsulat di Tnalù Dwata, manan, "Filihyu i to
mimò sasè ayé."

6

Dad kasfala i dad to ftoo

1 Ku nun satu to di gamu nun là
gusaglabatla i flanekan di kaftoo, kan ku
baling ale fukum di dad to là ftoo? Yè fye
moon gufukumla di dad to ftoo.
2 Ta gadèyu sa, gito dad to nfun Dwata i
mukum dad to nfun i banwe. Ku gukumyu
i dad to nfun i banwe, kan ku là gaganyu
mukum i dad malnak là gusaglabatyu?
3 Gito i lê mukum dad kasaligan i Dwata.
Na ku gukumyu i dad kasaligan, gaganyu
mukum gablà di knèyu dini di tah tanà.
4 Taman, ku nun là gusaglabatyu, kan ku
yé gufukumyu di dad to là dnilè i simbahan?
5 Kan, là myà gamu? Landè kè dademeyu
ftoo fulung mukum gamu?
6 Bay, yé balingyu nimò, sebe gamu di
ukum, na yé mukum gamu i dad to là ftoo.
7 I ksebeyu di ukum, yé gudmilè dun ta
gfisan gamu di kaftooyu. Baling fye fa gamu
i lnumì, na sdulêla nwè i kdee knunyu.
8 Bay baling gamu i lmumì na mwè knun
i dademeyu ftoo.
9 Ta gadèyu sa, i dad to gal mimò sasè,
là gagin ale di Kagot i Dwata. Too gamu
fgeye du fye là mafgaw gamu, du dunan sa
i man-gu ani. Nè to smaféd i ise yaanan,
na i to mangamfù di dad ise glut dwata,
na i to lmafà i yaanan, na i dad lagi mibal
i dademela lagi, na i dad libun mibal i
dademela libun,
10 na i dad to tmaku, na i dad to lom,
na i dad to flangal, na i dad to dmalam i
dademela to, na i dad to mngayu, là gagin
ale di Kagot i Dwata.
11 Na nun di gamu mimò salngad ayé di
munan. Bay ani, ta lnaneb Dwata gamu
di dad salàyu, na ta blé gamu di Dwata,
na ta tluh gamu di kite Dwata du mdà di
ksasatuyu di Amuto Dyisas Krayst na mdà
di knè i Tulusan di nawayu.

Gnamityu i lawehyu dmayen di Dwata

12 Nun dademe man dun, "Fakay agu
mimò balù dét i knayègu." Dunan ayé, bay
nun dademe nimò là gamfye di gito. Fakay
agu mimò balù dét i knayègu, bay là fakay
ku nun gufgikatgu.
13 Yé man dademe, "Yé gukmamu i knaan
du fkah di lam tien. Na yé gukmamu i
tien gufkah i knaan." Dunan sa, bay falmo
Dwata kadang i knaan na i lawehto ani. Ise
yé gukmamu i laweh ku gnamit mimò sasè,
bay gnamit di knayè i Amu. Na i Amu mlé
kdee gamfye di lawehto.
14 Dwata mték i Amuto Dyisas Krayst mdà
di fati, na lêan ato nték kadang fagu di kaltu-
lusan.
15 Ta gadèyu sa i lawehyu satu alel di
laweh Krayst. Fakay kè ku nwègu i satu alel
di laweh Krayst du dkatgu di laweh i libun
mkat lagi? Là fakay.
16 Ta gadèyu sa nè to smaféd i libun mkat
lagi, ta satu i lawehla, du ani man i Tnalù
Dwata, "I lwe, mbaling satu."
17 Bay nè to mayè sasatu di Amuto Dyisas
Krayst, ta lo satu i nawala.
18 Taman, niwasyu sasè knayè i lawe-
hyu. I kdee dademe salà nimò i dad to, là
gafagsikan i lawehla. Bay nè to samsatu i

lawehan di ise yaanan, gamsalà di lawehan du ta gafagsikan.
19 Ta gadèyu sa i lawehyu gumnè i Mtiu Tulus, na déé kenen di nawayu, du ta blé Dwata di gamu. Ta ise gamu mfun i lawehyu, bay yé mfun dun Dwata,
20 du too bong btas i kbayadan gamu. Taman, gnamityu i lawehyu dmayen i Dwata.

7

Dad salek gablà di kwè yaan

1 Ani katbùgu tmimel i dad salekyu ta febeyu di do fagu di sulat. Fye fa ku nang mwè yaan i dad to.
2 Bay du mdà di kdee dad to smaféd i ise yaanla, yé fye ku kat satu to, lagi ku demen libun, nun yaanan.
3 I lagi, blén i knayè nawa yaanan. Na salngad ayé, i libun, blén i knayè nawa yaanan.
4 Du i libun, ise kenen mfun i lawehan, bay yé mfun dun i yaanan. Na lê salngad ayé i lagi, ise kenen mfun i lawehan, bay yé mfun dun i yaanan.
5 Na nangyu klen lawehyu di yaanyu, silang ku fala gamu mimò kasafnè mdà di ayèyu mlé i ktoyu di kdasal kel di dad file butang klon. Na ku ta fnge, lê gamu sasaféd milè du fye là mgebe Satanas gamu mdà di là kagadnanyu.
6 Ise ku yé duen-gu man ani ku dekta gamu mwè yaan, bay falohta gamu ku yé knayèyu.
7 Di kaglutan, yé kayègu moon ku salngad i kdeeyu di do di là kwègu yaan, bay sahal i gnagan blé Dwata di kdeeto.
8 Na gamu dad sawang lagi, na dad sawang libun, na lê man i dad libun balu, yé fye landè yaanyu gambet do.
9 Bay ku là gadnanyu i ktoyu, fye fa ku mwè gamu yaan, tà msamuk i fandamyu mdà di kibalyu.
10 Na gamu dad to nun yaan, nun flaugu di gamu, bay ise do gumdàan, bay mdà di Amuto. I libun, là fakayan kah i yaanan.
11 Bay ku kahan i yaanan, yé fye, fanlesan mnè lo satu, ku demen mulê di yaanan. Na i lagi, là fakay ku kahan i yaanan.
12 Na di dademeyu déé, nun kayègu flau gamu (ise ku mdà di Amuto). Ku nun lagi ta mbaling ftoo di ku Dyisas Krayst, na là ftoo i yaanan, bay là mayè i libun tmagak dun, là fakay ku yé tmagak i lagi.
13 Na salngad di libun ta ftoo di ku Dyisas Krayst, na là ftoo i yaanan, bay là mayè i lagi tmagak dun, là fakay ku yé tmagak i libun.
14 Du i lagi là ftoo gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksasatula i yaanan ta ftoo. Na i libun là ftoo lê gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksasatula i yaanan ta ftoo. Na i dad ngàla, lê ale gamdawat kafye mdà di Dwata, na nun kafye kite Dwata dale.
15 I to là ftoo, ku tnagakan i yaanan ftoo, tin faloh. Ta là mgikat i to ftoo di yaanan ayé, du yé duen Dwata tamlo gamu du fye mnè gamu di ktanak.
16 Du keng gebeyu yaanyu ayé di kaftoo, na keng là.

Fadlug gamu di tagnè kagkahyu

17 Kat satu to, là fakay ku là fanlesan lmalò di gnagan blé Amuto di kenen, na di kagkahan di katlo Dwata dun. Yé tdògu di kdee simbahan.
18 I satu lagi nun ilè di lawehan, là gten ku kahan di ta katlo Dwata kenen. Na nè lagi landè ilè di lawehan, di katlo Dwata kenen, balù ta nangan fimò ilè di lawehan.
19 Du là sa mabtas di Dwata ku nun ilè i satu lagi di lawehan, ku demen landè. Bay yé lo mabtas i kimento i uldin Dwata.
20 Taman, yé fye ku kat satu to fadlug di tagnè kagkahan di katlo Dwata dun.
21 Ku fasak gamu di katlo Dwata gamu, tiyu bayà. Bay ku nun bangyu galwà, lamwà gamu.
22 Du i satu to fasak di katlo i Amuto kenen, ta ise fasak di kite i Amuto. Na i to ise fasak di katlo Krayst kenen, mgimò kenen fasak Krayst.
23 Too mdatah i kbayad Dwata gamu, taman, ta nang gamu lê fafasak di dad to.
24 E dad flanekgu, yé fye ku kat satu di gamu fanlesan i kasgalakan di Dwata, na nangan kah i tagnè kagkahan di katlo Dwata kenen.

Dad salek gablà di dad to landè yaan

25 Na, gablà di snalekyu di kagkah dad to landè yaan, landè uldin gdawatgu mdà di Amu, bay lo yé tulen-gu i fandamgu, na gsalig agu du mdà di kakdo i Amuto.
26 Du mdà di dad klimah di nawan ani, yé fandamgu mas fye di satu to ku nang mwè yaan.
27 Ku ta nun yaanam, nangam kah. Na ku landè fa yaanam, nang ge mwè yaan.
28 Bay ku mwè gamu yaan, là ti gamsalà gamu. Na i satu libun landè yaan, ku nun mwè dun, là ti gamsalàan. Bay ku simto di gamu mwè yaan, too mlimah i gnagun, na yé kayègu ku là gnaguyu i dad klimah ayé.
29 E dad flanekgu, ani kayègu man di gamu, i knèto dini di tah tanà ani, ta là mlon. Taman, mdà i dad lagi nun yaan, là fakay ku là fadlugla nimen i kdee man Dwata di dale salngad di fa landè yaanla.
30 Nè to mngel di bang ani mdà di klidùan, fye ku nangan fnab di nawan. Na nè to lehew di bang ani du nun kalnehewan, fye ku nangan fnab di nawan. Na nè to gamwè knun, fye ku nangan fabtas di fandaman.
31 Na nè to fbelan i knunan dini di tah tanà, fye ku nangan fabtas di fandaman du ta mdadong gusen i banwe ani.

32 Yé kayègu ku landè klidùyu. Nè lagi
landè yaanan, lo yé fandaman ku dét kayè
i Amu na ku dét i kibò kaflehewan dun.
33 Bay nè lagi ta nun yaan, lêan gal fandam
i dad kalnidù dini di tah tanà, na ku dét kibò
kaflehewan i yaanan.
34 Taman, masgalel i fandaman du kayèan
flehew i yaanan, na lêan kayè flehew i Amu.
Na salngad déé i dad libun, du nè libun
landè yaan, lo yé fandaman knayè i Amu, na
yé fabtasan i kablén kton na i fandaman di
ku Dyisas Krayst. Bay nè libun ta nun yaan,
lêan gal fandam i dad kalnidù dini di tah
tanà, na ku dét kibò kaflehewan i yaanan.
35 Là sa fnangta gamu mwè yaan, bay yé
duen-gu man ayé du gamfye di gamu. Fal-
nauta gamu du fye tluh i nimòyu, na landè
gamblabal di kabléyu i ktoyu di Amu.
36 Na ku nun satu sawang lagi na satu
sawang libun, na balù sayè ale, bay yé fan-
damla nang ale safles, ani flaugu dale. Ku
là gadnan i lagi ayèan di libun ayé, yé fye
baling fles ale song. Ise salà ayé.
37 Bay i satu sawang lagi, ku too mdà di
nawan i là kwèan yaan balù landè famnang
dun, na ku gadèan gadnanan i ayèan, lê fye i
nimòan ayé.
38 Taman, i lagi mwè yaan, fye sa i nimòan.
Bay i lagi là mwè yaan, midul kafye i kenen
nimò.
39 I libun ta nun yaan, là fakay ku nun lagi
mwè dun ku là fa mati i muna yaanan. Bay
ku ta mati i yaanan, ta fakay ku lê nun lagi
mwè dun, syan ku ftoo di Amuto.
40 Bay di fandamgu, midul fa klehewan ku
fles landè yaanan, na yé fantoogu di kman-
gu ani, alak i Mtiu Tulus di do.

8

I salek gablà di knaan dsù di dad ise glut dwata

1 Na gablà di snalekyu di kagkah dad
knaan dsù di dad ise glut dwata. Glut sa, i
kdeeto nun kaglabat gablà di snalekyu ayé.
Bay fgeye ato, du i kaglabat gamlé kafagdag,
bay i kasakdo, yé mlé kbagal.
2 Ku yé man nawa satu to bong gnadèan,
là mnè di kenen i too glut gnadè.
3 Bay nè to too mbong nawa Dwata, yé to
i too dilè Dwata.
4 Taman, gablà di knaan dsù di dad ise
glut dwata, gadèto landè ti gukelan du lo
satu sa i too glut Dwata.
5 Balù ku yé man dad to, nun dad dwata
mnè di tah langit na di tah tanà, na balù dee
i dnagitla, “dad dwata” na “dad amu,”
6 bay di gito, gadèto lo satu glut Dwata,
dunan i Mà. Kenen mimò ì kalbong kdee,
na kenen gablà dnayen di kdee dad nimòto.
Na lo satu i glut Amu, dunan Dyisas Krayst.
Fagu di kenen, ta mgimò i kalbong kdee, na
mdà di kenen i lawilto.
7 Bay nun dademe là galmabat i kaglutan.
Du yé ta knalamla i muna kfangamfùla di
dad ise glut dwata, taman kel di mdu ani,
ku knaanla i dsù di ise glut dwata, di dale
fandam, yé mfun dun i ise glut dwata, na
fagu déé msamuk nawala, du di fandamla
ta gamsalà ale.
8 I knaan, là ti gtabengan i kasgalakto di
Dwata. Landè ti gunang Dwata meye gito
ku knaanto, ku demen là.
9 Bay too gamu fgeye balù ta là mgikat
gamu déé, du nun dademeyu mlungay fa di
kaftoola, keng yé gumdàla mtatek ku lalòla i
nimòyu.
10 Ku i satu to mlungay di kaftoon, teenan
gamu kmaan di gumnè gudamsù di ise glut
dwata, yé mlé dun ayè kmaan i dsù du
gadèan galmabat gamu.
11 Taman, mdà di kaglabatyu, ta baling
mtatek i flanekyu mlungay di kaftoo, blaam
yé satu to gumdà Krayst mati.
12 Na ku ganbetan i nimòyu ayé, du yé
balingan gimò i gumsamuk nawan, ta gam-
salà gamu di ku Krayst du ta gamsalà gamu
di flanekyu.
13 Taman, ku yé gumdà i flanekgu gam-
salà mdà di kiten do kmaan i uten dsù di ise
glut dwata, ta là lê agu kmaan uten du fye là
gamsalà i flanekgu.

9

I fakay nimò i satu to dek Dyisas Krayst

1 Di do, landè gumgikatgu. Do i satu to dek
Dyisas Krayst. Ta teen-gu i Amuto Dyisas.
Na gamu i ulê knun nimògu di Dwata.
2 Balù ku là dnilè dademe dad to i ta kalék
Dwata do, bay gamu, ta dnilèyu. Gamu
gumite i kalékan do du ta sasatu gamu di
kenen.
3 Ani timelgu di dad to samlen do.
4 Nun sa ktoomi dmawat knaan blé i dad
to tdòmi.
5 Nun sa ktoomi mwè yaan ta ftoo sal-
ngad di nimò i dademe dek Dyisas, na i dad
twalin, na Piter, du fye faginmi di kagumi.
6 Lomi lwe Barnabas kè magfeges mnga-
bal klawilmi di lammi tamdò?
7 Landè sundalu ku baling kenen smukéy
i kton di laman magin di kasfati. Landè
to dmaru ku là gkaanan i ulê i felen. I to
mantay bilibili, nun ktoon minum gatas i
dad bilibili bnantayan.
8 I man-gu ani, ise ku lo mdà di nimò i dad
to, bay lê salngad di man i Tnalù Dwata.
9 Du ani uldin Dwata fagu di ku Mosis,
“Nangyu fnungus bà i safì di lamyu fatal-
bahò dun.” Na nangto fandam ku lo yé man
Dwata dini i dad safì.

10 Gito i manan ayé duenan fsulat dun du
gamfye di gito, du i to dmaru na i to kamtu,
fansyela i dale nimò, na yé fatanla i dale alel
di ulê i fele.
11 Yé ta felemi di blengyu bnê gamtabeng
di layefyu. Sasè di gamu kè ku nwèmi ulê i
lubaymi?
12 Ku i dademe dad to tamdò gamu, nun
ktoola dmawat dad kalnidùla mdà di gamu,
midul déé fa i gami, du gami i muna tamdò
gamu.
Bay balù nun ktoomi dmawat i dad
kalnidùmi mdà di gamu, là sa lmenmi mni
di gamu. Bay tadè gami fagtayud du fye
landè gamblabal di katdòmi i Fye Tulen
gablà di ku Krayst.
13 Ta gadèyu i dad to talbahò di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata, déé
gumwèla i knaanla di Gumnè ayé. Na i dad
to tmabeng di gudamsù, nun dale alel di
dad dsù ayé.
14 Na salngad ayé i dad to tamdò i Fye
Tulen du yé man i Amu, déé gumwèla klaw-
illa di dad to tdòla.
15 Bay balù nun ktoogu dmawat i dad
kalnidùgu mdà di gamu, knèan là lmen-gu
mni di gamu. Na ise ku yé duen-gu smulat
ani ku mni agu. Balù ti malnus agu, là
mni agu du là mayè agu ku nun gamsang di
katdògu.
16 Landè ktoogu mdag mdà di katdògu i
Fye Tulen du yé dek Dwata do. Magakdo
agu ku là nimen-gu dun.
17 Ku yé duen-gu tamdò mdà di do knayè,
fakay nun sukéygu. Bay yé duen-gu tamdò
du ta salig Dwata di do.
18 Bay nun lubaygu, dunan i klehewgu
tamdò di landè sukéy, balù nun ktoogu
dmawat dad kalnidùgu mdà di dad to tdògu.
19 Landè gumgikatgu du landè to fmasak
do. Bay fafasak agu di kdee du fye too dee
mgebegu di kaftoo di ku Dyisas Krayst.
20 Ku gbol agu di dad Dyu, ganbetgu i dad
Dyu du fye mgebegu ale. Na balù là mgikat
agu di kimen i dad uldin blé Dwata fagu
di ku Mosis, ku gbol agu di dad Dyu, galgu
nimen i dad uldin ayé gambet dale, du fye
mgebegu ale.
21 Salngad ku yé gugbolgu di dad ise Dyu,
lêgu ale ganbet du là nimen-gu i dad uldin
blé Dwata fagu di ku Mosis du fye mgebegu
ale. Bay ise yé kayègu man ku là nimen-gu
i uldin Dwata, du yé toogu nimen i uldin
Krayst.
22 Na ku yé gugbolgu di dad to mlungay
di kaftoola, lêgu ale ganbet du fye mgebegu
ale. Taman, agin agu di kdee dad to fye nun
gafalwàgu di balù dét kfagu.
23 Nimògu kdee ayé du fye too mbel i Fye
Tulen, na mdà déé, nun kafye gdawatgu.
24 Ta gadèyu sa i agu kaskuya. Too dee
milah, bay lo satu gamdawat taden. Taman,
too gamu fakgis du fye gamdawat gamu
taden.
25 Nè i dad to skuya milah, funala fak-
nalam i lawehla. Yé duenla mimò ayé du
knayèla gamdawat taden, bay i taden ayé
mlal malmo. Bay nè gito, yé duento fakgis
du fye gamdawat ato taden i là malmo kel
di landè sen.
26 Taman, yé fnègu di nawagu i milah kel
di gusenan. Yé satu guflingen-gu, salngad
agu di to magin glab*. Là ti smuntuk agu ku
là tadèan. Yé kayègu di kat ksuntukgu, slame
tadè.
27 Balù ku nun sasè knayè i lawehgu, fak-
nalamgu i ktogu damnan dun, du tàgu là
gdawat i taden blé Dwata, na blaam do sa
i tamdò dademe to.

10

Là fakay mangamfù di dad ise glut dwata

1 E dad flanekgu, kayègu fafaldam gamu i
ta mkel di dad gutambulto lmalò ku Mosis.
Di kagula, yé gmalung dale i labun febe
Dwata malak dale, na magu ale di dalan
nimò Dwata dale mifal di Fulè Mahin.
2 Na fagu di kgalung i labun dale, na di
kifalla i mahin, sawe ta gbunyag ale du ilè
i klalòla ku Mosis.
3 Na sdulê ale gamkaan di knaan blé
Dwata di dale.
4 Na sdulê ale gamginum di éél blé Dwata
di dale, na yé gumdà i éél ayé di bong batu.
Na i batu ayé, dunan Krayst, i gal samnagin
di dale.
5 Bay là lehew Dwata meye dale, taman
ta masbalét dad tulanla di banwe landè to
mnè ditù.
6 I kdee mkel di dad to ayé mgimò guflin-
gen di gito du fye là ganbetto i sasè nimòla.
7 Nangyu ganbet i kfangamfùla di dad ise
glut dwata, du ani man di Tnalù Dwata
gablà di dale, “Sudeng ale du kmaan, na
minum i dad gamflangal, na fatuhla i ayèla
mimò salà.”
8 Na nangto ganbet i ksafédla i ise yaanla,
du yé flayam Dwata dale di lo sdu, yé kdee
mati di dale lwe falò tlu libu.
9 Na nangto ganbet i ktilewla i Dwata, du
yé lê flayaman dale, mati ale di kakét ulad
dale.
10 Na nangto ale ganbet di kungagla, du
yé satu flayaman dale, dekan i kasaliganan
fmati dale.
11 I kdee mkel di dale mgimò guflingen
du fye là ganbetto i sasè nimòla, na ta gsu-
lat i dad gnagula du fye fgeye ato, du ta
mdadong gusen i banwe.

* **9:26** 9:26 Ku demen boxing.

12 Taman, nè i to, yé man nawan ta too
kenen mbagal di kaftoon, toon fan-geye i
kton tà mtatek di salà.
13 I kdee tilew gnaguyu, salngad ayé
gnagu i dademe. Bay dnohò Dwata i fakan-
gan du là ti falohan tilew di gamu i là
gaganyu dun. Bay di bang i tilew gafat di
gamu, banlén gamu kgis du fye là gfisan
gamu, na fagu déé nun dalanyu lamwà di
tilew ayé.
14 Taman, dad flanekgu, ta nang gamu
mangamfù di dad ise glut dwata.
15 Man-gu ayé di gamu du ta fulung gamu
faldam, na gamu gmadè samtimbang dun.
16 Fagu di kfasalamatto na di kinumto du
gafaldamto i litè Krayst, ta nun alelto di
litèan. Na fagu di kalelto i fan na di kakaanto
du gafaldamto i laweh Krayst, ta lê nun
alelto di lawehan.
17 Du lo satu fan gumwèto, taman lo satu
laweh guglamto, balù ku too ato dee, du i
kdeeto samsalel i lo satu fan.
18 Fandamyu i dad to Israél di
kfangamfùla di Dwata. Nè i dad to magin
kmaan di dsù, lê ale sasatu di kadsù.
19 Ise yé kayègu man dini ku nun btas i dad
ise glut dwata gudamsù i dad to, ku demen
i dad dsùla.
20 Bay ani kayègu man, nè i dsù di dad ise
glut dwata, yé toola gudamsù di dad busaw,
na ise di Dwata. Na là mayè agu ku sasatu
gamu di dad busaw.
21 Ku magin gamu kmaan na minum di
kafaldamyu i kfati Amuto Dyisas Krayst, là
fakay ku lê gamu magin kmaan na minum i
ta dsù di dad busaw.
22 Ku nimòyu ayé, mafè nawa i Amuto.
Nangyu fandam ku fakayyu kenen natu du
too kenen maltulus.
23 Nun dademe man dun, “Fakaygu nimò
balù détan.” Glut sa ayé, bay là ti gamfye
i kdee. “Fakaygu nimò balù détan,” bay là
gamtabeng i kdee.
24 Là fakay ku lo yé fandamyu ku dét
gamfye di gamu, bay lêyu fandam ku dét
gamfye di dademeyu.
25 Balù dét uten galla fabli di fadyan,
fakayyu knaan, bay nang gamu smalek ku
ta dsù di dad ise glut dwata tà msamuk
nawayu.
26 Ani duenyu fakay kmaan balù dét uten
dun du ta man di Tnalù Dwata, “I tanà
ani, na i kdee mnè di laman, slame nfun i
Amuto.”
27 Na ku nun to là ftoo di ku Dyisas Krayst,
na nlakan gamu kmaan, na mayè gamu,
balù dét i fkaanan gamu, knaanyu. Bay
nangyu snalek ku ta dsù di dad ise glut
dwata tà msamuk nawayu.
28 Bay ku nun man dun di gamu, “I knaan
ani ta dsù di dad ise glut dwata,” nang gamu
kmaan mdà di manan ayé tà nun msamuk
nawa.
29 Ise ku gamu nawa i msamuk, bay i to
tmulen gamu.
Keng yé salekyu, “Ku fakay agu mimò
balù détan, dét labet i ksamuk nawa i
dademe dad to msang do?
30 Ku fasalamat agu di Dwata di là fa
tambù agu kmaan, landè labet i dademe
to talù sasè gablà di kakaan-gu ayé, du ta
dnasalgu.”
31 Na ani timelgu di manan ayé. Balù
dét i nimòyu, ku kmaan gamu, ku demen
minum, ku demen balù détan, nimòyu fagu
di knayè Dwata, du fye magdayen kenen.
32 Nangyu nimò gumdà i dademeyu to
mtatek di salà, balù ku Dyu, ku demen ise
Dyu, ku demen i dademeyu ftoo di ku Dyisas
Krayst.
33 Ganbetyu i nimògu. Too agu meye
kfagu mimò i gufye nawa i kdee dad to,
na ise yé fandamgu i gamfye di do, bay i
gamfye di dademe, du yé dalan-gu tmabeng
dale du fye galwà ale di salàla.

11

1 Tooyu agu ganbet, salngad i do kagbet ku
Krayst.

I kdudum i libun mangamfù di Dwata

2 Toota gamu dag du là glifetyu agu, na
nimenyu i ta tdògu di gamu.
3 Bay nun kayègu faglabat di gamu. Yé
ulu i kdee dad lagi dunan Krayst, na yé ulu
i libun dunan i yaanan, na yé ulu Krayst
Dyisas dunan Dwata.
4 Yé duenam man, ku stifun gamu
mangamfù di Dwata, ku nun lagi dmasal ku
demen tmulen i ta fgadè Dwata, là fakayan
dmudum, du ku yé nimòan, là nafèan Krayst,
du Krayst i ulun.
5 Na ku nun libun dmasal ku demen
tmulen i ta fgadè Dwata, yé fye nun dudu-
man, du ku landèan, là nafèan i yaanan, du
yé ulun yaanan. Na i libun là dmudum,
salngad kenen di libun fkih i wakan, du
magyà.
6 Ku là mayè i libun dmudum, fye fa ku
baling fatbulud. Bay too fye ku nun dudu-
man du magyà di libun ku fkihan i wakan
ku demen fatbulud.
7 Bay i lagi, balù ku là dmuduman du
kenen gumite i kbaweh na i kdatah Dwata.
Bay i libun, yé gumite kdatah i lagi.
8 Ani duen i lagi mdatah di libun du di ka-
gatbùan, là nimò Dwata i lagi mdà di libun,
bay i libun nimòan mdà di lagi.
9 Na ise ku yé duen Dwata mimò i lagi ku
tmabeng di libun, bay yé duenan mimò i
libun du gamtabeng di lagi.
10 Taman, yé duen i libun dmudum du
fiten di dad kasaligan i kafèan i yaanan.

11 Bay di kaglutan, yé kagkahto gito dad to
ftoo di Amu, i libun, nun gukmamun i lagi,
na i lagi nun gukmamun i libun.
12 Balù ku di kagatbùan yé gumdà i libun
di lagi, knèan yé gal gusut i lagi di libun, na
Dwata gumdà i kdee.
13 Ti gamu famdam dun ku dét i fye nimò
ku stifun gamu mangamfù di Dwata. Gten
kè ku dmasal i libun na landè duduman?
14 Ta mloyu gadè sa magyà ku tahà wak i
lagi.
15 Bay i libun, ku tahà i wakan, yé gamtnù
di kafye bawehan, du tahà wakan safang i
ulun.
16 Bay ku nun to samsgil i man-gu ayé,
lo ani man-gu di kenen. Yé gami adat di
kfangamfù magin di dad to ftoo di Dwata.

Gablà di kafaldam i kfati Dyisas

17 Na nun fa fngeweta gamu, bay di
kafngeweta gamu ani, là ti dagta gamu, du
nun di dad nimòyu di kastifunyu mangamfù
di Dwata, là gtabengan i kaftooyu, bay bal-
ing gamfalmo.
18 Muna di kdee, lingegu di galyu kastifun
kun, ta sahal i fandamyu, na fantoogu nun
kaglutan.
19 (Di kaglutan, nun gukmamu i ksahal
fandamyu du fye déé gudmilè dun ku simto
too glut i kaftoon.)
20 Di galyu kastifun kmaan, ise yé ti fan-
damyu kfati i Amuto.
21 Du di kakaanyu, là ti stagen gamu, bay
kat satu, tadèan nwè i kenen knayè. Yé
duenam man, bitil fa i dademe, na ta langal
i dademe.
22 Nun sa gamu gumnè fakayyu gukmaan.
Mdà di nimòyu ani, fiteyu landè kakdoyu i
dademeyu ftoo, na ta balingyu fyà i dad to
landè knun. Dét kè i fakaygu man gablà di
nimòyu ani? Dagta gamu kè? Là sa. Là ti
dagta gamu.
23 Ani tdò Amuto di do i ta lêgu tugad
di gamu: I Amuto Dyisas, di kifuh kakal
Dyudas kenen, mwè Dyisas fan,
24 na fasalamat kenen di Dwata, klon fal-
nak i fan, na manan di dad to tdòan, "Ani
lawehgu dsù du fye galwà gamu. Gal gamu
kmaan gambet ani du gumdàyu gamfaldam
do."
25 Kanto fnge i kakaanla, ta nwèan i basù
guminumla, na manan dale, "I ninum ani,
guflingen di falami kasafnè nimò Dwata
dalan salu di kenen. I litègu i fambagal dun.
Di kat kinumyu ani, yé gumdàyu gamfal-
dam do."
26 Taman, di kat kakaanyu fan gambet
ani, na di kat kinumyu i ninum gambet ani,
yé kfaguyu tmulen gablà di kfati i Amuto kel
di lêan kasfulê.
27 Yé duenam man, ku nun to kmaan i
fan gugaflingen i laweh Amuto, na minum
i gugaflingen i litèan, bay là dnilèan i kabtas
nimòan, gamsalà kenen di laweh i Amuto na
di litèan.
28 Yé duenam man, kat satu to, funan too
neye i kton di laman là kmaan na minum.
29 Du ku nun to lo tadè kmaan na minum,
bay là dnilèan kabtas laweh i Amu, sawe ta
gafnin i kalbut Dwata di kenen.
30 Yé sa duenan dee di gamu, mlungay i
lawehla, na lnayan ale, na ta gafles mati i
dademe.
31 Bay ku funato neye i ktoto, là ti fan-
ngewe Dwata ato.
32 Bay fanngewe i Amuto gito di kngakan
gito du tanluhan ato, du fye là gagin ato di
kaflayaman i dad to là ftoo.
33 Yé duenam man, dad flanekgu, ku sti-
fun gamu du kmaan di kafaldamyu kfati i
Amuto, yé fye, stagen gamu.
34 Na ku nun di gamu bitil, yé fye, funa ke-
nen kmaan di gumnèan tà fanngewe Dwata
gamu di là kimenyu di kastifunyu ayé. Na
gablà di dademe dad snalekyu, tnimelgu ku
ta kel agu déé.

12

Gablà di dad sahal gnagan blé i Mtiu Tulus di gito

1 E dad flanekgu, kayègu ku gadèyu i
kaglutan gablà di dad sahal blé i Mtiu Tulus.
2 Ta gadèyu sa di lamyu là fa ftoo di mu-
nan, dee gumafgawyu mangamfù di dad ise
glut dwata là lamnawa.
3 Yé duenam man, too mabtas ku gadèyu
na nè to ta mnè ì Mtiu Tulus di kenen, là
gaganan talù sasè gablà di ku Dyisas Krayst.
Na silang gagan i satu to tmulen ta yé Amun
Dyisas Krayst ku ta mnè di kenen i Mtiu
Tulus.
4 Bong dee sahal gnagan gdawat i dad to,
bay lo satu Tulus mlé dun.
5 Bong dee kfagu mimò i nimò Dwata, bay
lo satu Amu i gumimòto dun.
6 Bong dee alel i nimò, bay lo satu Dwata
mlé i kgagan mimò dun.
7 I kat satu to ta nun ilè knè i Mtiu Tulus di
kenen, du gamfye di kdee.
8 Nun dademe, banlé Mtiu Tulus ale kfu-
lung mngewe di katdòla, na nun dademe,
banlén ale kfulung faglabat di dale katdò.
9 I dademe, banlé Mtiu Tulus ale bong
ksalig, na i dademe, banlén ale gnagan
famgulê i dad to nun tduk.
10 Na i dademe, banlén ale gnagan mimò
tnikeng, na i dademe, banlén ale gnagan
tmulen i ta fgadè Dwata. Na nun dademe,
ta banlén ale gnagan dmilè ku nè gumdà
i tulus mnè di satu to, ku mdà di Dwata,
ku demen ise. Na i dademe, ta banlén ale
gnagan talù i mahal talù, na i dademe, ta
banlén ale gnagan mubad dun.

11 Bay lo satu Tulus mimò i kdee ayé, du
nalelan i dad sahal gnagan ayé di kat satu
to glalò di kenen knayè.

Lo satu laweh, bay dee alelan

12 Gito dad to ftoo dunan i laweh Krayst,
na yé guflingen dun di laweh i satu to. Balù
dee alelan, lo satu sa i laweh.
13 Na salngad ayé, i kdeeto, baling Dyu ku
demen ise Dyu, baling fasak ku demen ise
fasak, ta sdulê ato bnunyag di satu Tulus du
fye masbakas ato di satu laweh. Na ta mnè
i Mtiu Tulus di kdeeto.
14 Du i laweh, ise ku lo satu alelan, bay
dee.
15 Keng yé man i blì, "Là glam agu di
laweh, du ise agu tnalò." Balù ku yé manan,
sana kgaginan di laweh.
16 Keng yé man i klinge, "Là glam agu di
laweh, du ise agu mata." Balù ku yé manan,
sana kgaginan di laweh.
17 Ku i kabal laweh lo slame mata, dét sa
kibòan lminge? Na ku i kabal laweh lo slame
klinge, dét i kibòan mungaf?
18 Bay ise yé i kibò Dwata mimò i laweh,
du di kimòan dun, fansyen kaflasàan i kdee
alel mdà di knayèan.
19 Ku lo satu alel di laweh, là fakay tlo dun
laweh.
20 Bay di kaglutan, dee dad alel, bay lo
satu laweh.
21 Taman, là fakay ku man i mata di tnalò,
"Landè gukmamuta ge." Na là fakay ku man
i ulu di blì, "Landè gukmamuta gamu."
22 Bay di kaglutan, balù i dad alel di laweh
i man nawato landè gukmamu dun, baling
yé i too bong gukmamuto dun.
23 Na nè dad alel man nawato là too
mabtas, yé balingto too nifat. Na dad alel
di lawehto i là fakay fite, yé balingto too
kalnaweh.
24 Na nè dad alel di lawehto i fakay fite,
balù ku là kalnawehto dun. Bay yé duen
Dwata samsatu i dad sahal alel di lawehto
gambet ayé du fye nè i là mabtas di fan-
damto, yé baling too mgafè.
25 Taman, là masgalel i dad alel di lawe-
hto, bay baling ale masatgal.
26 Na ku nun tduk i satu alel, sdulê
lamyalo i kdeela. Na ku nun gumagdayen
i satu alel, lê sdulê magin lehew i kdeela.
27 Taman, i kdeeyu ta masasatu di laweh
Krayst, na kat satu nun alelan.
28 Di kdeeto ftoo, nun fimò Dwata di kat
satu. Yé tnaninan, nalékan i dad to dekan, na
di galwen, i dad to tmulen i ta fgadè Dwata,
na di gatlun, i dad to tamdò i Tnalùan,
kafnge ayé, dad to mimò gamtikeng. Na di
gusenan, nun i dad to gmagan famgulê, na i
dad to tmabeng, na i dad to malak, na i dad
to talù mahal talù.
29 Là ti kdee dad to ftoo di ku Dyisas Krayst
ku mgimò ale dek Dwata tmulen i Tnalùan,
ku demen tmulen i fgadè Dwata, ku demen
tamdò. Na là ti kdee ftoo ku Dyisas gmagan
mimò tnikeng,
30 ku demen famgulê i dad to nun tduk, ku
demen talù mahal talù, ku demen mubad
dun.
31 Taman, yé tooyu fnè di nawayu i dad
too mabtas gnagan nimò.

Bay yé too mabtas nimò i fan-gu man di
gamu ani.

13

I kalbong nawa

1 Balù ku talù agu dad mahal talù i dad
to dini di tah tanà, na lê man talù i dad
kasaligan Dwata, bay ku landè kakdogu i
dademegu to, landè gukmamu i talùgu ayé.
Baling salngad di uni falnimak muni latsê,
ku demen i uni bagting matlasà.
2 Balù fa ku gagan-gu tmulen i ta fgadè
Dwata, na glabatgu i là fgadè Dwata di
dademe dad to, na nun gnadègu gablà di
Dwata, na too bong i kaftoogu di kaltulus
i Dwata, na fagu déé gagan-gu filih dad
bulul, knèan ku landè kakdogu i dademegu
to, landè gukel i nimògu ayé.
3 Balù ku blégu i kdee knun-gu di dad
to landè, na ku falohgu i dademe dad to
smakuf i lawehgu du mdà di kaftoogu di
ku Dyisas Krayst, bay ku landè kakdogu
i dademegu to, landè gdawatgu lubay di
nimògu ayé.
4 Nè to kamdo, tahà nawan na fye balun.
Là ti mafè nawan, na fagdag, na fangnem.
5 Là nimòan gumyà i dademen, na là lo-
man, na là mlalan falbut, na là fandaman i
sasè nimò i dademe to di kenen.
6 Landè klehewan di sasè nimò, bay yé
gulehewan i dad tluh nimò.
7 Balù ku dét i mkel di kenen, gaganan
mebe dun, na landè gusen i kaftoon, na là
milih i kafdenan na i ktahà nawan.
8 I kgagan tmulen i dad fgadè Dwata, nun
sa kafngen. Na i kgagan talù mahal talù,
lanah. Na i gnadè, mlanas. Bay landè gusen
i kakdo.
9 Là sikof i gnadèto, na i gnaganto tmulen
i fgadè Dwata.
10 Bay ku ta kel Krayst, i too sikof, ta landè
gukmamu i là sikof.
11 Di lamgu ngà fa, i kastulen-gu, i fan-
damgu, na i dad kalyalogu salngad di ngà.
Bay ani, ta tua agu, na ta là kaldam agu ngà.
12 I teento di mdu ani, lo salngad di
alung là mtiu kite dun di gumeye alung,
bay nun du kadang ta too mtiu kiteto dun.
I kaglabatto, là fa sikofan ani, bay sikof
kadang di du ayé salngad kaglabat Dwata
do di mdu ani.

13 Nun tlu sigi sagin, dunan i kaftoo, na i
knun fanden, na i kakdo. Na yé too mabtas
di kdee, i kakdo.

14

Dademe tdò gablà di gnagan blé i Mtiu Tulus

1 Taman, yé tooyu fnè di nawayu i kakdo,
na yé fandufyu i dad gnagan blé Mtiu Tulus,
midul fa i gnagan tmulen i ta fgadè Dwata.
2 Nè to talù mahal talù mdà di Mtiu Tulus,
ise yé gustulenan di dad to, bay di Dwata.
Landè to galmabat dun. Na yé tulenan i
kaglut là fafgadè Dwata di dademe.
3 Bay nè to tmulen i ta fgadè Dwata, yé
gustulenan di dad to, du fye mbagal ale di
kaftoola, na matgal i nawala, na lehew ale.
4 Nè to talù mahal talù, lo kenen kto i
gtabengan. Bay nè to tmulen i ta fgadè
Dwata di kenen, gtabengan i dad to ftoo.
5 Yé kayègu ku i kdeeyu gamtalù mahal
talù. Bay yé toogu kayè ku gaganyu tmulen
i ta fgadè Dwata, du balù mabtas i kgagan
talù mahal talù, bay yé too mabtas i kgagan
tmulen i ta fgadè Dwata. Silang nun guk-
mamu i ktalù i mahal talù ku nun mubad
dun du fye magtabeng i kdee dad to ftoo.
6 E dad flanekgu, ku kel agu déé di gamu
na talù agu i mahal talù, dét i gukmamuyu
do? Landèan, silang ku yé tulen-gu gamu i
ta fite Dwata di do, ku demen i fgadèan di do,
ku demen i faglabatan di do.
7 I to talù mahal talù salngad di to fma-
landag ku demen fmuglung, ku là fulungan
mutem dun, landè gukmamu i nimòan.
8 I to myuf fέw, ku là fgamalan i unin,
landè to fatlagad di kasfati.
9 Na salngad ayé ku talù gamu i mahal
talù, du là glabat dad to i talùyu, na landè
gukel i ktalùyu ayé.
10 Bong dee sahal talù dini di tah tanà, bay
kat satu slame nun gumtatekla.
11 Bay ku nun to talù, na là glabatgu i
manan, landè kibòmi sgadè du là saglabat
gami.
12 Too gamu mayè ku nun gnaganyu mdà
di Mtiu Tulus. Taman, tooyu fanduf i dad
gnagan gamtabeng di dademeyu ftoo.
13 Yé duenam man, nè to gmagan talù
mahal talù, yé fye fnin di Dwata gaganan
mubad i manan.
14 Du ku dmasal agu, na yé gnamitgu i ma-
hal talù, balù too mdà di nawagu i nimògu
ayé, bay là ti glabat i fandamgu dun.
15 Taman, dét i fye nimògu? Ani i nimògu
di kdasal. Kayègu dmasal fagu di kaltulus
i Dwata, bay lêgu kayè fagin i fandamgu di
kdasal. Na ku lmingag agu, kayègu lmingag
fagu di kaltulus i Dwata, bay lêgu kayè fagin
i fandamgu di klingaggu.
16 Ku fasalamat gamu di Dwata fagu di
kaltulusan di mahal talù, landè kibò i dad
btal to mngee di manyu du là glabatla dun.
17 Na balù ku too fye i kfasalamatyu di
Dwata, là gtabengan i dademeyu.
18 Fasalamat agu di Dwata du nun
gnagan-gu talù mahal talù, na midul i do
kgagan di kdeeyu.
19 Bay di lam i simbahan, balù lo lime i
man-gu, syan ku glabat i dad to gustulen-
gu tah di dee man-gu di mahal talù di là
glabatla dun.
20 Dad flanekgu, nangyu ganbet i dad mal-
nak ngà là fulung faldam. Bay yé gugambe-
tyu dale di là kafdamla i sasè. Bay ganbetyu
fandam i to ta tua di kafdamyu i tdògu ani.
21 Nun sa gsulat di Tnalù i Dwata, manan,
"Gamu dad Dyu, dekgu di gamu i dad to ma-
hal talùla, na ftalùgu ale di gamu. Bay
balù ku yé dekgu i mahal to, knèan
sana là kaflingeyu man i to dekgu."
22 Yé duenam man, yé gukmamu ktalù i
mahal talù du mgimò ilè di dad to là ftoo, ise
di dad to ta ftoo. Bay, yé gukmamu i ktulen
i fgadè Dwata du tmabeng di dad to ta ftoo,
ise di dad to là ftoo.
23 Taman, ku smimba gamu na kat satu to
talù mahal talù, ku nun fusuk déé satu to
là galmabat ku demen là ftoo, yé manan ta
book gamu.
24 Bay ku kdeeyu smimba, sdulê tmulen i
ta fgadè Dwata, na nun fusuk déé satu to là
galmabat ku demen là ftoo, msamuk nawan
di kagsalàan mdà di tdòyu,
25 na tulenan i dad sasè mnè di fandaman,
na lkuad mangamfù di Dwata, manan,
"Dini kadì Dwata di safédyu."

I fye kfagu stifun mangamfù di Dwata

26 Taman, dad flanek, ani kayègu man di
gamu ku smimba gamu, nun to gatlagad
lmingag, nun gatlagad tamdò, nun gatlagad
tmulen i ta fite Dwata di kenen, nun gatla-
gad talù mahal talù, na nun gatlagad mubad
dun. Nimòyu kdee ayé, du yé kfaguyu fbagal
i dad to ftoo.
27 Na ku nun to talù mahal talù, lo fakay
lwe ku demen tlu to mimò dun, bay sbaluh
ale, na là fakay ku landè mubad dun.
28 Na di ksimbayu, ku nun to mayè talù
mahal talù, bay landè to mubad dun, yé
baling fye tadè fanak, na lo nawan stulen di
Dwata.
29 Na i dad to tmulen i ta fgadè Dwata
di dale, lo lwe ku demen tlu to mimò dun.
Na i dademe, flinge ale fye santimbangla i
manla ku mdà di Dwata, ku demen ise.
30 Ku nun to tmulen i ta fgadè Dwata di
kenen, na di laman talù, lê nun satu knayè
Dwata tmulen, fanak i muna talù.
31 I kdeeyu, slame fakay tmulen i ta fgadè
Dwata di gamu, bay sbaluh gamu, du fye i

kdee dad to stifun déé nun gwèla, na mbagal
i kaftoola.
32 Na i dad to tmulen i ta fgadè Dwata di
dale, gadnanla i ktola,
33 du là mayè Dwata ku msamuk i ksim-
bato, bay yé kayèan ku mtanak.
Nun satu galmi flalò di kdee dad simba-
han di dad banwe, na dunan ani.
34 Yé fye, tadè fanak i dad libun di galyu
ksimba, du là fakay ale talù. Salngad man
Dwata di uldin blén ku Mosis, là fakay ku yé
mebe i dad to ftoo i libun.
35 Na ku nun kayèla snalek, yé gusmalekla
di yaanla ku ta kel ale di gumnè, du magyà
ku talù i libun di lam i simbahan.
36 Keng yé mnè di fandamyu ku mdà di
gamu i Tnalù Dwata, ku demen lo gamu
gamdawat dun.
37 Nè to man nawan nun gnaganan
tmulen i fgadè Dwata ku demen i dademe
gnagan, yé fye dnilèan na yé gumdà i
sulatgu ani, di Amuto.
38 Bay ku nun to tadèan bayà i sulatgu ani,
tadèyu kenen bayà.
39 Taman, dad flanekgu, tooyu fanduf
tmulen i ta fgadè Dwata, bay nangyu fnang
i ktalù mahal talù.
40 Na di kdee dad nimòyu, tooyu fandan-
gan mimò dun.

15

Gablà di kték Krayst di fati

1 E dad flanekgu, lêgu man fafaldam
gamu i Fye Tulen ta tdògu di gamu, na
ta dnawatyu, dunan i gumdàyu mbagal di
kaftoo.
2 Na mdà dì Fye Tulen ta tdògu di gamu,
galwà gamu ku tooyu fnè di nawayu. Silang
là galwà gamu, ku lo tah nawayu i kaftooyu.
3 Yé too mabtas tdògu di gamu, dunan i
ta fgadè Dwata di do, na dunan ani: Mati
Krayst du falwàan ato di dad salàto du yé
man di Tnalù Dwata.
4 Na kafngen mati, lbang, bay di gatlun
du, ta lê nték Dwata kenen mdà di fati du yé
man di Tnalù Dwata.
5 Na di kafngen mték mdà di fati, ta fiten i
kton di ku Piter na di dad sfalò lwe to galan
dek.
6 Na kafnge ayé, di satu du, ta lêan fite
i kton di mlukas lime latuh dad to ftoo di
kenen. Na i gudee dad to ayé, sana knèla di
bang ani, bay ta mati i dademe.
7 Na kafnge ayé, ta lêan fite i kton di ku
Dyém, na klon di kdee dad to galan dek.
8 Na di gusenan, ta fiten i kton di do, bay di
kfiten di do, yé kafdamgu dun, salngad agu
ngà sut muhad, du landè fandam i dad to ku
mbaling agu ftoo.
9 Ani duen-gu man ayé du do i too mdanà
di kdee dad to dek Dyisas Krayst, na là gablà
agu matlo "Satu to dek Dyisas Krayst," du
falnayamgu i dad to nfun Dwata.
10 Bay mdà di kafye Dwata, ta ani nan
kagkahgu, na ta nun ulê i kafyen di do du ta
baling bong i do nimò di nimò i dademe dad
to dek Dyisas Krayst. Bay di kaglutan, ise ku
do i mimò dun, bay Dwata, du mdà di kafye
tabengan di do.
11 Taman, là mabtas ku simto gulmingeyu
dun, mdà di do, ku demen mdà di dale, bay
yé mabtas i tdòmi, na i kaftooyu dun.

Gablà di kték i dad to ftoo di ku Dyisas Krayst

12 Yé tdòmi ta nték Dwata Krayst di fati.
Na kan ku nun di gamu man dun na là nték
Dwata kadang di fulé du i dad to ta mati?
13 Kaflingenta dun, ku là mték i dad to
ta mati, yé kayèan man là fa mték Krayst
kenen.
14 Kaflingenta dun, ku là mték Krayst di
fati, yé kayèan man ta landè gukel i katdòmi,
na landè gukel i kaftooyu.
15 Na ise ku lo ayé, bay ta tmulen gami
kéng gablà di Dwata, du yé manmi ta ntékan
Krayst. Bay ku là ntékan i dad to ta mati, là
fa ntékan Krayst.
16 Du ku là ntékan i dad to mati, là ti ntékan
Krayst.
17 Ku là mték Krayst di fati, landè gukel i
kaftooyu, na sana knèyu di salà.
18 Ku là mték Krayst, landè dalan i dad to
ta mati galwà di kaflayam.
19 Ku lo yé knun fandento di ku Krayst
di knèto dini di tah tanà, gito i dad to too
magakdo.
20 Bay di kaglutan, ta sana nték Dwata
Krayst di fati. Na yé gugmadèto dun, i dad
to ta mati, lêan ale nték kadang di fulé du.
21 Du mdà di sasè nimò i satu to, gafat i fati
di kdee dad to, na mdà di fye nimò i satu to,
yé gumdà i kdee dad to mték.
22 I kdee dad to sdulê mati du mdà di
ksasatula di ku Adan. Na salngad ayé, i kdee
dad to ta masasatu di ku Krayst, banlén ale
nawa landè sen.
23 Ani kastadol i kték. Krayst i ta muna
mték di fati, na di kasfulê Krayst, ntékan i
dad to nfunan.
24 Na yé kloto mite gusen i kalbong kdee
du falmo Krayst i kdee dad dmuen kenen di
bang ani, dunan i kdee dad nun glal, na i
kdee dad sasè tulus. Na kafnge ayé, fulêan
di Màan i ktoon magot i kalbong kdee.
25 Bay di laman là kel i kdee ayé, Krayst i
magot kalbong kdee kel di kagfisan i kdee
dmuen kenen du mtin ale falmo.
26 Yé too sangal fnisanan i fati.
27 Du ta gman di Tnalù Dwata, "I Dwata,
fnisanan i kalbong kdee du fye fagotan i
kdee di ku Krayst." Bay gadèto lo Dwata i là
glam di kdee dad nagot Krayst.

28 Na ku ta fagot Dwata i kalbong kdee
di ku Krayst, fagot Krayst i kton di Màan,
dunan i fagot di kenen i kdee. Na mdà déé,
Dwata i magot kalbong kdee.
29 Ku là mték i dad to ta mati, dét guk-
mamu kafbunyag i dad to man nawala tlas
laweh i dademela ta mati?
30 Na ku là mték i dad to ta mati, landè
gukmamu i kafagtayudmi di dad klimah gal
mkel di gami.
31 E dad flanekgu, kat du galyalogu ta
mdadong i kfatigu. Gadè Dwata na galgu
dag i kaftooyu di Amuto Krayst Dyisas.
32 Too sè klimahgu dini di Ifisu, du i dad
to dmuen do, salngad ale i labè lmanaf. Ku
là mték i dad to ta mati, landè gukmamu i
kafagtayudgu di dad klimah ani. Yé baling
fye nimen-gu i man dad to, "Yé loto nimò,
kmaan na minum du keng fayah mati ato,
na ta gusenan."
33 Bay too gamu fgeye tà gamu mafgaw,
du "Ku yé dademeyu sgalak i dad to sasè,
malmo i kafye adatyu."
34 Fgulit gamu, na ta nang gamu lê fagsalà.
Nun dademe déé di gamu là glut kgadèla i
Dwata, na yé duen-gu man ani du fye myà
gamu.

I kagkah i laweh i dad to ta mték

35 Bay keng nun smalek ku dét kibò Dwata
mték i dad to ta mati, na ku dét kibò kagkah
i lawehla.
36 Kulang kaglabat i to smalek ayé. Sal-
ngad di bnê, silang tmabò i bnê ku ta balok
i klafutan.
37 Ku mlah gamu trigo, ku demen dademe
bnê, yé flahyu i bengen, ise ku i lawehan.
38 Banlé Dwata laweh i bnê mdà di
knayèan. Ku dét klasi bnê, yé klasi lawehan.
39 Na i kdee dad nimò Dwata i nun nawa,
slame sahal i ungadla. I dad to, nun dale
ungad, i dad lmanaf, nun dale ungad, i dad
anuk, nun dale ungad, na i dad nalaf, nun
dale ungad.
40 Na nun laweh i dad mnè ditù di langit,
na lê nun laweh i dad mnè dini di tah tanà.
Mahal i kafye baweh i dad mnè di langit, na
mahal i kafye baweh i dad mnè dini di tah
tanà.
41 Sahal kafye baweh i du, na i bulen, na
i dad blatik. Na balù di kdee blatik, sahal i
kafye bawehla.
42 Na salngad ayé ku ta mték i dad to ta
mati. Ku ta mati i lawehto ani, lbang na
fles balok. Bay ku ta mték ato, nun falami
lawehto. Ta là matin, na là balokan.
43 Ku ta lbang i lawehto, sasè baweh meye
dun, na landè galan. Bay ku ta mték, fye
baweh i falami lawehto, na ta kamgis.
44 I lawehto ani mdà di tanà, na lê mulê di
tanà. Bay ku ta mték ato, mdà i falami lawe-
hto, fakay mnè di langit. Du nun lawehto
mnè dini di tah tanà, lê nun lawehto mnè
ditù di langit.
45 Du ani man i Tnalù Dwata, "I tnanin to,
dunan Adan, banlé Dwata nawa du fye mnè
dini di tah tanà." Bay Krayst, yé katlo dun
sangal Adan. Kenen maltulus mlé nawa.
46 Yé munato gdawat i btal laweh mnè di
tah tanà ani, na tmadol i laweh fakay mnè
di langit.
47 I tnanin to, mdà di tanà, bay i galwen
mdà di langit.
48 I kdee bel Adan, salngad kagkahla di
kenen, du nimò Dwata mdà di tanà. Na
salngad ayé, i kdee dad to ta sasatu di ku
Krayst, salngad i kagkah di kenen, du yé
gumdàan di langit.
49 Ku dét kasalngadto di to mdà di tanà, yé
lêto kasalngad i mdà di langit.
50 Ani kayègu man, dad flanekgu. I lawe-
hto ani, nun ungadan na nun litèan, là ti
gfusukan di Kagot i Dwata. Na i laweh mati,
là gaganan nfun nawa landè sen.
51 Too gamu flinge du tulen-gu di gamu i
là fgadè Dwata di muna. Gito dad to ftoo, là
ti sdulê ato mati, bay sdulê matlas i lawehto.
52 Too mlal matlas i lawehto, salngad di lo
sulê udaf, du salngan di kuni i sangal bong
féw, nték Dwata i kdee dad to ftoo ta mati, na
tanlasan i lawehla, laweh là mati.
53 Du i laweh balok, tanlas laweh là balok.
Na i laweh mati, tanlas laweh là mati.
54 Taman, ku ta matlas i lawehto balok di
là balokan, na ku ta matlas i lawehto mati di
là mati, gdohò i man Tnalù Dwata,
"Ta landè mati du ta fnge fnisan Dwata i fati.
55 Ta landè gagan i fati, na ta landè alasan."
56 Yé gumdà alas i fati di salà, na silang dilè
i salà, kanto kel i uldin.
57 Bay salamat di Dwata du kenen mlé gito
kgagan matu fagu di Amuto Dyisas Krayst.
58 Taman, dad flanek toogu kanbong
nawa, too gamu fbagal di kaftooyu du fye
landè gamgingok dun. Too gamu falgad di
fimò i Amuto gamu, du ta gadèyu i kdee
nimòyu di kenen, slame nun ulêan.

16

Gablà di kabléla di dademe dad to ftoo di ku Dyisas Krayst

1 Na gablà di snalekyu i kablé filak tabeng
di dad to ftoo ditù di Dyudiya, tadèyu lalò i
ta man-gu di dad to ftoo ditù di Galasya.
2 Ani i fye nimòyu. Di kat du Linggu,
falayu nahal i filak bléyu mdà di kalbong
gwèyu, du fye ku ta kel agu déé, ta là galà
gamu samtifun du ta gatlagad.
3 Ku ta kel agu déé di gamu, ku simto i
dad to nalékyu tmunda i bléyu ayé, dekgu ale
salu di Dyérusalém, fnebegu ale sulat fafdilè
dale di dad to ditù.

4 Ku yé fandamgu salu agu ditù, fakay ale
magin di do.
5 Gadéé agu di gamu du lnauyta gamu,
bay funa agu magu ditù di Masidunya, du
yé fnaleh nawagu.
6 Keng yé klogu mnè di safédyu di bang
ksasè i tanà. Ku ta fles agu di kagugu,
fakayyu agu tnabeng, balù nè gusalugu.
7 Ani duen-gu man ayé du là mayè agu ku
lo ato site là mlo, bay yé kayègu ku faloh
Dwata, beg agu mlo mnè di safédyu.
8 Bay funa agu fanak dini di Ifisu kel di Du
Péntikus.
9 Ani duen-gu fanak dini di Ifisu du ta too
dee dad to mayè flinge i Tnalù Dwata. balù
ku dee dmuen dun.
10 Ku salu Timoti déé di gamu, tooyu fan-
sye mifat kenen du lê kenen mimò i nimò i
Amuto salngad do.
11 Yé duenam man, nafèyu kenen, na
nangyu nadoy. Na di kdàan fles di kagun,
fiteyu kakdoyu dun fagu di tabengyu du fye
mtanak i nawan di kasfulêan di do, du fatan-
gu kenen na i dademe flanekto i magin dun.
12 Gablà di flanekto Apulus, ta toogu dek
magin di dad flanekto di klauyla gamu, bay
keng là tayòan magin. Silang salu déé ku ta
nun kagaslengan.

Gusen i sulat

13 Too gamu fgeye, na fbagal di kaftooyu
di ku Dyisas Krayst. Nang gamu myà gablà
di kaftooyu, bay tooyu fite i kakgisyu di
kaftoo.
14 Na nimòyu i kdee mdà di kakdo.
15 Ta gadèyu sa gablà di dale Stifanas na i
familyan. Dale i tnanin dad to ftoo di Akaya,
na ta toola tnabeng i dademela ftoo di ku
Dyisas Krayst mdà di nawala.
16 E dad flanekgu, toogu fni di gamu,
lalòyu nimò i dad to gambet ani, na i dad to
tmabeng dale.
17 Too agu lehew du ta kel dini ale Stifanas
na Fortunatu na Akayku. Mdà di kakella
dini, ta là mlidù nawagu gablà di gamu,
18 du tan-galla i nawagu salngad i katgalla
i nawayu. Tooyu nafè i dad to gambet ayé.
19 I dad to ftoo di Asya, galla gamu gtulen
nawa, na balù Akwila na Prisila, na i dad to
gal magin dale smimba di gumnèla, manla,
“Kumusta” di gamu.
20 Na i kdee dad flanekto ftoo di ku Dyisas
Krayst dini di Ifisu, manla, “Kumusta” gamu
kun. Tooyu fite i kasakdoyu di kasaflanekyu
di ku Dyisas Krayst.
21 Do, Pol, i smulat ani. Kumusta di gamu.
22 Ku nun to là kanbongan nawa i Amuto,
falnayam Dwata kenen. E Amu, mulà
moon, mlal ge samfulê.
23 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas magin
di kdeeyu.
24 Toota gamu kanbong nawa du ta sasatu
ato di ku Krayst Dyisas.

I Galwe Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di Korintu

1 Do, Pol, i satu to dek Krayst Dyisas fagu
di knayè Dwata, na Timoti, i flanekto di
kaftoo, gumdà i sulat ani. Na yé gugtadè i
sulat ani di gamu dad to ftoo di ku Dyisas
Krayst di syudad Korintu, na i kdee dad to
nfun Dwata di kabal probinsya Akaya*.
2 Mulà moon i Màto Dwata na Amuto
Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak
nawa.

I kdayen Pol di Dwata

3 Tooto dnayen Dwata, dunan Mà i Amuto
Dyisas Krayst. Kenen gumdà i kakdo na kgal
nawa.
4 Tan-galan i nawato di kdee dad klimah
mkel di gito du fye lêto gatgal nawa i
dademe to di dad klimah mkel di dale fagu
di kgal nawa gdawatto mdà di Dwata.
5 Du ta galmenmi i dad kaflayam Krayst,
taman lêmi galmen i kgal nawa blé Dwata
fagun di ku Krayst.
6 Yé gukmamu dad klimah mkel di gami
du fye matgal i nawayu na galwà gamu. Na
yé gukmamu i katgal Dwata nawami du fye
lê gamu matgal, na gamtayud gamu di dad
klimah mkel di gamu salngad di gami.
7 Yé duenam man, là ti gwè nawami gablà
di gamu, du gadèmi di kgaginyu di dad
kaflayammi, lê gamu gagin di kgal nawa
gdawatmi.
8 E dad flanek, yé kayèmi ku gadèyu gablà
di dad kaflayam gnagumi di Asya. Too ti féét
na blat i gnagumi, na là ti fandamgu dun ku
dè gami mto.
9 Too ti glut, du yé mnè di fandammi ta
fan gami mati. Bay yé duenan nun dad blat
mkel di gami, fye ta là snaligmi i ktomi, bay
yé snaligmi i Dwata, dunan i gmagan mték
dad to mati.
10 Ta falwàan gami mdà di too sasè fati
ayé, na fanlesan i kafalwàan gami di dad
kaflayam fan kel. Na fantoomi nimòan i
kdee ayé,
11 ku dnasalyu gami. Du mdà di dee
dmasal gami, lê dee fasalamat di Dwata
mdà di kdee kafye gdawatmi kadang du
timel i dad dasal.

Matlas i fandam Pol

12 Yé satu gumdàmi lehew, du gadèmi di
ktomi too glut na tluh i kibòmi gamu, na
kel di kdee dad to fagu di kgagan blé Dwata
mdà di kafyen, na ise ku mdà di kfulung i
dad to.
13-14 Lo yé sulatmi di gamu i gbasayu na
glabatyu. Na yé kayègu ku nè i là glabatyu
di mdu ani, sikof i kaglabatyu dun kadang
du fye di Du Kasfulê i Amuto, dagyu gami,
na lêmi gamu dag.
15-16 Na mdà di kgadègu ayé, taman
yé fnaleh nawagu funata gamu lnauy di
ksalugu di Masidunya, na lê agu slob déé di
gamu di kulêgu, du fye lwe dulêgu tamgal
gamu. Na yé lêgu kayè ku nun tabengyu do
di ksalugu ditù di Dyudiya.
17 Bay du là gdohò i ksalugu déé, keng
yé fandamyu lo lalan i man-gu. Na keng
yé fandamyu salngad agu di dad to mlal
mngee fye gwèla i knayèla, bay là dnohòla i
ta manla.
18 Ku dét kaglut i man Dwata, yé lê kaglut
i man-gu gamu du là ti lwe nawagu.
19 Gami Silas na Timoti, yé ta tdòmi di
gamu dunan Dyisas Krayst, i Ngà Dwata, na
toon kah di nawan i kdee manan, du too
kenen gsalig.
20 Du kdee fakang Dwata, gdohò fagu di
ku Krayst. Taman, fanngeeto i kdee man
Dwata fagu di ku Krayst du fye magdayen
i Dwata.
21 I Dwata fbagal gami na lê gamu fagu di
ksasatuto di ku Krayst, na kenen i tamfing
gito.
22 Na ta fnèan di gito ilè i ta kagfunan
gito, dunan i Mtiu Tulus, gugmadèto dun
dnohòan i kdee fakangan di gito.
23 Bay tulen-gu gamu ku dét i duen-gu là
gsalu déé, du là mayè agu ku baling gamu
myà mdà di kngakta gamu. Gadè Dwata ku
kéng i man-gu ani.
24 Là ti fnegesmi gamu di kaftooyu, du
gadèmi ta mbagal gamu di kaftoo. Bay yé
kayèmi ku gtabengmi gamu du fye too gamu
lehew.

2

1 Yé duenam man, yé fandamgu là tayò
agu lê salu déé di gamu keng baling mlé
klidù.
2 Du ku banléta gamu klidù, ta landè fle-
hew do.
3 Taman, yé duen-gu febe di gamu i muna
sulatgu du fye di ksalugu déé, i dad to fle-
hew do moon, là balingla agu flidù. Du
gadègu, ku lehew agu, lê gamu man lehew.
4 Na di ksulatgu gamu di munan, too
mlidù i nawagu, na gatugu gngel. Ise ku
yé duen-gu smulat di gamu ku flidùgu i
nawayu, bay yé duen-gu smulat du fye
gadèyu ku dét i kalbong nawata gamu.

Fnasinsya i to gamsalà

5 Na gablà di to déé di gamu ta gamlé
klidù, ise ku lo do i flidùan, bay lê kdeeyu

* **1:1** 1:1 Dunan i probinsya dnagit Grisya di ta nawan ani.

déé. Ta began gamu flidù. (Yé duen-gu man
ayé du fye là too sasè kagalyalon i talùgu).
6 Du i kafngewe i gudeeyu di kenen, ta
gablà ayé.
7 Fnasinsyayu kenen, na tan-galyu nawan
du tà gadlug i klidù nawan, na baling
malmo i fandaman.
8 Taman, yé fnigu di gamu, tooyu fite i
kakdoyu kenen.
9 Yé duen-gu febe i muna sulat di gamu du
fye gadègu ku too fye i nimòyu na ku tooyu
nimen i kdee ta tdògu di gamu.
10 Di kfasinsyayu kenen, fnèyu di fan-
damyu ta lêgu fnasinsya. Na ku dét i gugam-
salàan, gadè Krayst yé duen-gu fmasinsya
dun, du gamfye di kdeeyu.
11 Ani duento fmasinsya kenen du fye
landè dalan Satanas fmisan gito, du ta
gadèto sa ku dét i sasè fnaleh nawa Satanas.

I klidù nawa Pol ditù di Troas

12 Kantogu salu ditù di Troas di katdògu
i Fye Tulen gablà di ku Krayst, teen-gu ta
nukà Amuto dalan-gu tamdò.
13 Bay kantogu kel di Troas, too agu mlidù
du là teen-gu i flanekto Titu. Taman, mbal
agu di dad to déé, na fles agu di Masidunya.

I katu fagu di ku Krayst

14 Bay salamat di Dwata du mdà di ksasat-
uto di ku Krayst nalakan ato di kfiteto i kga-
ganan. Na gnamitan ato fbel i tdò gablà ku
Krayst di kdee to salngad i too fye fangbun.
15 Du gito i tmulen gablà di ku Krayst, sal-
ngad ato i fangbun blé Krayst di Dwata. Na
i fangbun ani, gafat di dad to falwà Dwata,
na lê man di dad to falnayaman kadang di
fulé du.
16 Bay sahal i kgungaf i dad to i fangbun
ani. Di dad to falnayam Dwata kadang, sasè
bunan, du yé fafaldam dale gdawatla fati
landè sen. Bay di dad to falwà Dwata, too
fye bunan, du yé fafaldam dale, gdawatla
nawa landè sen. Simto kè gablà tamdò i Fye
Tulen ani?
17 Là salngad gami di dademe dad to
tamdò i Tnalù Dwata du gnamitla gamwè
knun. Bay ta dek Dwata gami, taman toomi
kah di nawami i katdòmi du gami i dad
snalig Krayst.

3

Dad snalig tamdò i falami kasafnè

1 Keng yé kaglabatyu mdà di manmi ayé,
fdatahmi i ktomi. Yé kè kayèyu ku mebe
gami sulat gumdàyu dmilè gami, na kayèyu
ku mwè gami sulat di gamu du fdilè gami di
dademe banwe, salngad di nimò i dademe
to tamdò?
2 Gamu i sawe sulat fitemi, na ta gbatak
gamu di fufungmi du fye gadè na bnasa i
kdee dad to.
3 Ta too mlilo kgadè dun, Krayst mimò i
sulat ani, na ta fagun di gami. Na ise ku
btal bolpén i gnamitan di ksulatan, bay i
Mtiu Tulus i Dwata too mlawil. Na ise ayé
gusmulatan dun di batu, bay di fandam i
dad to.
4 Yé duenmi man ayé du smalig gami di
Dwata fagu di ku Krayst.
5 Ku lo gami, là ti gaganmi mimò ani, bay
kdàan di Dwata.
6 Kenen mlé gami kgagan tamdò i falami
kasafnè. Na ise ku yé gumdà i falami
kasafnè di dad uldin blé Dwata fagu di ku
Mosis, bay di Mtiu Tulus. Ku yé snaligto i
uldin, yé gafat di gito fati. Bay ku yé snaligto
i Mtiu Tulus, yé gafat di gito nawa landè sen.
7 Di kablé Dwata i uldin di ku Mosis, su-
latan di batu kufil, na fiten neng i kaltulu-
san. Na balù fganag mlanas kneng baweh
Mosis, là geye dad to Israél dun, du too
mneng. Balù ku fati gebe i uldin, knèan too
magtikeng.
8 Bay midul déé fa kagtikeng nimò i Mtiu
Tulus.
9 Ku gamtikeng i dalan mlé flayam, mas
gamtikeng i dalan mlé kagalwà.
10 Di kaglutan, mdà di kgis i kneng di mdu
ani, ta mlanas i kneng di munan.
11 Ku mneng di là mlo i uldin, midul déé
kneng i falami kasafnè du kel di landè sen.
12 Taman, too minit nawami tamdò du
nun fye fandenmi di falami kasafnè.
13 Na là salngad gami di ku Mosis du
snafangan i bawehan du fye là teen dad to
Israél klanas i neng di bawehan.
14 Magsafang i fandamla di munan, na
balù kel di mdu ani. Ku bnasala i labi
kasafnè, magsafang i fandamla. Silang
magwè i gamsafang di fandam i satu to ku
ta sasatu di ku Krayst.
15 Na balù di mdu ani, ku bnasala i
uldin blé Dwata fagu di ku Mosis, sana là
kaglabatla dun.
16 Bay ku ta ftoo satu to di Amuto, ta
magwè i gamsafang di fandaman.
17 Na i Amu manan ani, dunan i Mtiu
Tulus. Na nè to gumnè Tulus i Amu, ta
galwà di dad gumgikatan.
18 Taman, kdeeto ta ftoo mite kneng i
Amuto, na ta landè safang i bawehto. Na
yé gumdà i kneng ayé di Amu, dunan i Mtiu
Tulus, na fnalamin ato du fye salngad di
knengan.

4

I dad kulang tanà fnò i too mabtas knun

1 Mdà di kakdo Dwata, ta blé Dwata gami
i nimò ani. Taman, là tmakas gami mimò
dun.
2 Bay toomi knang i kdee dad nimò gbuni
na magyà. Là fan-gawmi i dad to di katdòmi,

na là san-gilihmi i katdò i Tnalù Dwata. Bay
toomi fbateng i kaglutan du fye fagu déé
dilè i kdee dad to, tluh i ldammi di kite
Dwata.
3 I Fye Tulen tdòmi ani, lo yé gugbunin di
dad to là galwà.
4 Là ftoo ale du bnutè Satanas i fandamla,
du yé sa dwata i dad to là ftoo. Yé duen
Satanas mutè i fandamla fye là teenla i lwa
mdà di Fye Tulen gablà di kdatah Krayst, na
Krayst gumite i kagkah Dwata.
5 Du ise yé tdòmi ku gablà di ktomi, bay yé
tdòmi Dyisas Krayst i Amu. Na gami i dad
fasakyu du mdà di kimenmi di ku Dyisas
Krayst.
6 Di kagatbùan, kmifuh i klamang banwe,
na talù Dwata, manan, “Mulà moon ku nun
lwa, fye lanah i kifuh,” na di kmanan ayé,
tadè mgimò. Na kenen i mlé lwa di nawami
du fye glabatmi i kdatah Dwata ta gfiten di
baweh Krayst.
7 Bay gami ta gamdawat i kaltulus Dwata,
salngad gami i kulang tanà, du fye too teen
na Dwata gumdà i kaltulus ayé, ise ku gami.
8 Balù too dee kaflayam gafat di gami, bay
là sa mbakus gami. Na balù lê too msamuk
fandammi, bay là sa gdanà i nawami.
9 Balù dee dmuen gami, bay sana knun
msen gami. Na balù toola gami fatduk, là sa
gfisanla gami.
10 Galmi galyalo di lawehmi i kfatila ku
Dyisas, du fye lê teen di gami i klawilan.
11 Du di knèmi dini di tah tanà, fanla gami
gal fnati du mdà di ksasatumi ku Dyisas, du
fye too teen klawilan di ktomi.
12 Balù ku mdadong i gami kfati, syan ku
gdawatyu gamu i nawa landè sen.
13 Man i Tnalù Dwata, “Ftoo agu di Dwata,
taman fitegu fagu di ktalùgu.” Na salngad
di gami, du ta ftoo gami, taman tulenmi di
dademe dad to.
14 Du gadèmi ta nték Dwata i Amuto Dy-
isas, taman lêan gami nték salngad di ktékan
ku Dyisas, na neben gami salngan di gamu
ditù di kanfen.
15 Na fagtayud gami di kdee dad kaflayam
mkel di gami, du fye magtabeng gamu. Ku
midul i kdee gamdawat i kafye Dwata, lê
midul i kdeela dmasal fasalamat di Dwata,
du fye too magdayen kenen.

Nun fanden i to ftoo di ku Dyisas

16 Na yé duenam man, là gdanà i nawami.
Balù fganag mlungay i lawehmi, bay kat du
midul kakgis i kaftoomi.
17 Na i kaflayam gnagumi di mdu ani,
too tukay, du yé balasan gagin gami di
bong kdatah Dwata kel di landè sen, na i
kaflayam, là ti gasalngadan i bong kdatah
ayé.
18 Na là fnèmi di fandammi i dad teen dini
di tah tanà, du lo mlius. Bay yé fnèmi di
fandammi i là fa teen, du yé gafat di landè
sen.

5

1 I lawehto ani, salngad di lawig, na
gadèto ku ta malmo, nun sa falami laweh
blé Dwata di gito. Kenen mimò i laweh ayé,
na ta là malmon kel di landè sen.
2 Di mdu ani, too ato mlidù du yé kayèto
ku mlalto gdawat i falami laweh blé Dwata
gito ditù di langit,
3 du fye nun fles gumnè i layefto ku ta
mati ato.
4 Na di knèto dini di tah tanà, too sasè
kalyaloto dun. Bay ise yé kayèto ku mlalto
tnagak i lawehto ani, bay yé kayèto ku
mlalto gdawat i falami lawehto ditù di lan-
git, du fye matlas i lawehto dankat fati, yé
tlas dun i laweh là mati.
5 Dwata i fatlagad gito, du fye gdawatto
i falami laweh ayé, na ta fnèan di gito i
Tulusan, du yé gugmadèto dun flesan blé di
gito i kdee ta fakangan.
6 Taman, ani gumgal nawato du gadèto ku
sana knèto di lawehto ani, là ti gafat ato di
safé d i Amu.
7 Na di knèto dini di tah tanà, yé mebe gito
i kaftooto, ise i dad teento.
8 Too minit nawato. Yé kayèto mlalto
tnagak i lawehto ani du fye mnè ato di safé d
i Amu.
9 Bay too mabtas di kdee, yé kayèto ku
nimento i kdee knayè Dwata, i baling ato
dini di tah tanà, ku demen ditù di safédan.
10 Du i kdeeto ftadag Krayst di kanfe i
gumukuman, du dnawatto ulê i nimòto di
knèto dini di tah tanà, ku fye demen sasè.

I ksasatuto di Dwata fagu di ku Krayst

11 Du gadèmi too gten kalnikò i Amu,
taman too gami meye kfagu mebe i dad
to. Ta gadè Dwata i mnè di nawami, na yé
kayèmi ku lêyu gadè.
12 Ise yé nusalmi ku dagmi i ktomi di
gamu, bay yé fan-galmi mlé gamu i glut
kafdalan fye nsenyu gami di kanfe i dad to
dmuen gami. Yé duenmi man ani du nun
dademe dad to, yé dagla i kagkahla, na là
neyela i ktola.
13 Yé kè mnè di nawayu ta book gami?
Kibò sa, syan ku yé gubookmi i kimenmi
di Dwata. Bay ku yé kiteyu gami, ta fye
fandammi, yé agumi tmabeng gamu.
14 Yé mebe gami i kakdo Krayst, du gadèmi
lo satu to mati tlas laweh i kdee. Na yé
kayèan man, i kdeeto magin di kenen mati.
15 Yé duen Krayst mati du mdà di kdee
dad to, du fye di knèto dini, ta là nimòto i
gito knayè, bay yé loto nimò i knayè Krayst,
dunan i ta mati na lê mték du mdà di gito.
16 Taman, i kafdammi dad to, là sal-
ngadan di kafdam i to tanà. Di muna, yé

kitemi ku Krayst, salngad lo btal to, bay di
mdu ani, ta toomi kenen gadè.
17 Balù ku simto ta masasatu di ku Krayst,
ta falami to kenen, du ta mlius i labi, na ta
tamlas i falami.
18 Nimò Dwata i kdee ayé du fagu di
ksasatuto di ku Krayst, ta safye ato di kenen.
Na nimòan ato dad to samfye i dademe dad
to di kenen.
19 Yé tdòmi ta nimò Dwata i dalanan sam-
fye di dad to fagu di ku Krayst. Ta là fan-
daman i dad salàla. Na yé tdò ta saligan di
gami.
20 Taman, gami i dad to dek Krayst, na
salngad ku Dwata i fakdo di dad to fagu
di gami, na yé fnimi di dagit Krayst: Safye
gamu di Dwata.
21 Landè salà Krayst, bay kenen febe
Dwata i dad salàto, na fagu déé, di kite
Dwata dun, ta nun salà déé di kenen. Na
mdà di ksasatuto di ku Krayst, ta tluh ato di
kite Dwata.

6

1 Du ta ftabeng Dwata gami di nimòan,
taman yé fnimi di gamu, nangyu falmo i
kafye Dwata ta gdawatyu.
2 Falningeyu i man Dwata,
"Di banggu fite i kakdogu, ta lingegu i kat-
loyu do. Di dugu falwà gamu, ta
tnabengta gamu sa."
Taman, too gamu flinge. Ani bang dmawat
i kakdo Dwata. Ani dun falwà gamu.

I dad sasè gnagu Pol

3 Là mayè gami ku nun gumaslen i
nimòmi, taman too gami meye kfagu fye
landè gamsang i kaftoo dad to di ku Dyisas.
4 Bay di kdee nimòmi, toomi fite na gami
dad snalig Dwata fagu di kafagtayudmi di
dad klidù, na dad kaflayam, na dad klimah.
5 Fagtayud gami di kfasla gami, na di
kablanggùla gami, na di lam i ksamuk. Fag-
tayud gami balù too dee nimò, na balù ku-
lang i kakudangmi, na balù ku bitil gami.
6 Fagu di katluhmi, na di kaglabat, na di
ktahà nawa, na di kafye balumi, déé gumite
gami dad snalig i Dwata du mdà di kalak
Mtiu Tulus gami, na i glut kakdomi di kdee.
7 Na ta lêmi fite na gami dad snalig Dwata
fagu di ktulenmi i kaglut, na di kfitemi i
kaltulus Dwata. Na yé tekmi na klungmi di
kasfati, dunan i katluh.
8 Slaan nafèla gami, na lê slaan fyàla gami.
Slaan nadoyla gami, na lê slaan dagla gami.
Yé kafdamla gami, salngad i dad to tmulen
kéng balù ku glut i tdòmi.
9 Balù ku là tatel gami, bay nun dademe,
dnilèla gami. Balù ku fandam i dademe dad
to ta kfatimi, bay teenyu sana klawilmi. Na
balù ku too gami falnayam, là sa mati gami.
10 Na balù mlidù gami, bay too gami
lehew. Balù landè knunmi, bay ta dee dad
to gamdawat i too glut knun mdà di gami.
Na balù ku landè gukelmi, bay ta gdawatmi
i kdee knun.
11 E dad flanek déé di Korintu, ku dét i
mnè di fandammi, yé i ta tulenmi di gamu,
na too ti bong nawami gamu.
12 Landè gukulang i kakdomi gamu, bay
gamu, kulang sa i kakdoyu gami.
13 Na i ksulatgu di gamu ani, salngad ku yé
gustulen-gu di dad ngàgu. Taman, kandoyu
agu salngad kakdogu di gamu.

Gablà di kasatnù i dad to ftoo na i dad to là ftoo

14 Ani lêgu flau di gamu. Nang gamu
sasatu di dad to là ftoo di ku Dyisas du là
fakay ku satnù i tluh na i kigò. Là fakay
sagin i lwa na i kifuh.
15 Landè ksasatu nawa Krayst na Satanas.
Na salngad ayé, landè ksasatu nawa i dad to
ftoo di ku Krayst, na i dad to là ftoo.
16 Du i gumnè gumangamfù di Dwata, là
fakay ku lê déé gumangamfù di dad ise glut
dwata. Na salngad di gito dad to ftoo di ku
Dyisas, du ta gito i gumnè Dwata, na là tlag
i nimòan. Salngad i man Dwata di Tnalùan,
"Mnè agu di nawa i dad togu. Do i Dwata
fnangamfùla, na dale i dad togu."
17 Yé duenam man, man i Amuto,
"Nang gamu sasatu di dad to là ftoo, bay
fahal gamu di dale. Nang gamu ma-
gin di dad magsik nimòla, na yé klogu
dmawat gamu.
18 Do i mbaling Màyu, na gamu mbaling dad
ngàgu. Yé man i too maltulus Dwata."

7

1 E dad flanekgu too mabtas, i kdee ayé
slame ta fakang Dwata di gito. Taman,
tooto lnaneb i ktoto, na fawag ato di kdee
gamfagsik i lawehto na i fandamto. Na
tooto fanye i kdee dad nimòto, du fye too ato
mtiu mdà di kafèto kenen.

I klehew Pol

2 Ani fnimi di gamu, tooyu beg fite i kak-
doyu gami. Ta gadèyu sa, landè salàmi
di gamu, na landè nimòmi gamfalmo i
kaftooyu di Dwata, na landè sa lnufigmi.
3 Ise ku yé duen-gu man ani ku nukumta
gamu, bay too gamu mabtas di gami, sal-
ngad di ta manmi di gamu, du balù mnè ato
dini di tah tanà, ku demen ta mati ato, sana
kakdomi gamu.
4 Toota gamu snalig, na dagta gamu. Balù
di lam i kdee kaflayam ta mkel di gami, too
mgal nawagu. Landè guflingen-gu i bong
klehewgu.
5 Balù di muna ksalumi di Masidunya,
landè gutlag i klidù nawami, du too dee
kaflayam gnagumi. Ta gafat di gami i kat-
duk nawa i dad to là ftoo, na lê gafat di gami
i klidù nawa gablà di dad to ftoo.

6 Bay i Dwata lmala nawa i dad to mlidù,
na lêan agu lnala kanto kel Titu.
7 Ise ku lo i kakel Titu i gamlala do, bay lê i
tulenan gami gablà di katgalyu nawan. Yé
tulenan, too gamu mayè samsite gami, na
ta msal gamu di sasè nimòyu, na gatlagad
gamu msen do. Taman, ta too agu lehew.
8 Balù mlidù gamu di kbasayu i muna
sulatgu, là ti nsalgu i kfebegu dun. Bay beg
blat nawagu, là mlo, du mdà di klidùyu.
9 Bay ani, ta lehew agu. Ise ku yé duen-
gu lehew du ta flidùgu gamu, bay du ta msal
gamu mdà di klidùyu ayé. Gnamit Dwata i
klidùyu ayé, taman là ti malmo gamu mdà
di nimòmi.
10 Du yé ulê i klidù nawa blé Dwata, mat-
las fandam i to gamsalà fye galwà. Na là ti
msal ato ku yé ulêan. Bay yé ulê i klidù dad
to nfun i banwe ani, dunan i kfati.
11 Tooyu fandam i ta nimò Dwata ulê i
klidùyu ayé. Ta too minit nawayu mimen,
na bong ayèyu fite i katluhyu. Ta mlidù
gamu di sasè nimòyu, na ta likò gamu di
Dwata. Ta too gamu mayè samsite do,
na nun klayù nawayu, na gatlagad gamu
falmayam i là tluh nimò. Taman, i kdee
nimòyu ayé fite ta landè gumaslenyu.
12 Taman, ise ku yé fantadègu i to gamsalà,
ku demen i to gugamsalàan. Bay yé duen-
gu mimò ayé du fye fiteyu i kakdoyu gami
di kanfe Dwata.
13 Taman, too minit nawami.

Na ise ku lo minit nawami, bay lê gami
lehew du mdà di kaflehewyu ku Titu.
14 Ta toota gamu dag di ku Titu, na là ti
gsal agu di kdaggu gamu. Di katdòmi gamu,
lo yé tulenmi i kaglutan. Na salngad ayé,
slame glut i kdee man-gu di ku Titu gablà di
gamu.
15 Taman, ta too midul i kakdo Titu gamu
du gafaldaman i kimen-yu i manan, na i
kdawatyu kenen du mdà di kafè na kaf-
danàyu di kenen.
16 Taman, ta too agu lehew du toota gamu
gsalig.

8

I katdò gablà di kablé

1 E dad flanek, yé kayèmi ku gadèyu ulê
i kafye Dwata di dad simbahan glam di
probinsya Masidunya.
2 Too mlimah i dad tilew gafat di dale,
bay knèan too bong klehewla. Na mdà di
klehewla, too ale mayè mlé, balù ku tukay
knunla.
3 Ani tulen-gu di gamu, ise ku lo yé bléla i
gaganla, bay balingla lnukas du too mdà di
nawala,
4 yé fnila di gami falohmi ale mlé tabeng
di dad to ftoo ditù di probinsya Dyudiya.
5 Too gami tikeng di kabléla. Bay yé
tnanin nimòla, funala blé i ktola di Dwata,
na kafnge ayé, ta fdanàla i ktola di gami du
yé knayè Dwata.
6 Taman, dekmi Titu gadéé di gamu du
kenen ta tambù i nimò ani, na kayèmi ku
fanlesan.
7 Ta too bong knunyu, dunan i kaftooyu,
i kfulungyu tamdò, i kaglabatyu, i kafdufyu
tmabeng, na i kakdoyu gami. Na yé kayèmi
ku lê gamu fles di kabléyu mdà di kakdo.
8 Ise yé duen-gu man ani ku fnegesta
gamu mlé, bay logu tulen gamu i kinit nawa
i dademe dad to mlé, fye teen-gu i glut kak-
doyu.
9 Ta gadèyu sa i bong kakdo i Amuto Dy-
isas Krayst. Balù ku nun bong knunan, bay
balingan tnagak mdà di kakdon gamu du
fye nimòan gamu dad to nun knun, fagu di
ktagakan i knunan.
10 Ani flaugu gamu. Yé fye, fanngeyu i ta
tanbùyu nimò di muna fali. Ise ku lo gamu
muna mlé, bay gamu sa i muna mayè.
11 Tooyu fannge i ta tanbùyu. Ku dét kinit
nawayu di katbùyu dun, yé kinit nawayu
famnge dun. Taman, ku dét i begyu gagan,
yé bléyu.
12 Ku mayè gamu mlé, mlé gamu di sen
gaganyu, du i Dwata, là ti fnin i gulandèyu.
13-14 Ise ku yé kayègu dini ku mdà di
kabléyu, mbaling gamu mlimah, na dale,
bong knunla. Bay yé fandamgu, du ta fye
kagkahyu ani, gten ku banléyu dad to landè.
Du di tmadol, keng gamu i mnè di klimah,
na fye kagkahla dale, lêla gamu tnabeng. Na
fagu déé, nun kastabengyu.
15 Du man di Tnalù Dwata,

"I to bong santifunan, landè lukasan. Na i
to tukay santifunan, landè gukulan-
gan."

I ksalu ale Titu di Korintu

16 Bay fasalamat agu di Dwata du ku dét
kinit nawagu tmabeng gamu, salngad ayé i
kinit nawa Titu.
17 Ise ku lon nimen i fnimi di kenen, bay
balù di lammi là man dun di kenen, ta sanan
fandam i ksalun déé.
18 Na faginmi kenen i satu flanekto di
kaftoo too mgafè di dad simbahan du mdà
di katdòan i Fye Tulen.
19 Na ise ku lo yé, bay i dad to ftoo di ku
Dyisas gal stifun di dad sahal banwe, kenen
i nalékla magin gami tmunda i tabeng ani
di dad to mlimah. Yé duenmi mimò ani du
fye magdayen i Amuto, na lêmi fite i ayèmi
tmabeng.
20 Na too gami fgeye di kagotmi i bong
filak tabeng ta blé i dad to ftoo, du là mayè
gami ku nun gumaslenmi.

21 Ani duenmi mimò ayé du fye tluh i
nimòmi di kite i Amu, na lê man di kite i dad
to.
22 Na lêmi fagin satu flanekto di kaftoo.
Ta toomi teen i kinit nawan tmabeng. Na
ani, ta midul i ayèan tmabeng gamu du bong
ksaligan gamu.
23 Mdà Titu, kenen i gal magin di do di
ktabengta gamu. Na i lwe dademe magin di
kenen di kagun, dek i dad to ftoo ale, na yé
nimòla i gumagdayen Krayst.
24 Taman, tooyu fite kakdoyu dale, du fye
too teen i kdee dad to ftoo i kakdoyu, na
gadèla glut i kdagmi gamu.

9

Tabeng di dademe dad to ftoo di ku Dyisas

1 Balù ku là snulatta gamu gablà di tabeng
febe di dad to nfun Dwata di Dyudiya.
2 Na gadègu, gatlagad gamu tmabeng, na
ta dagta gamu di dad to di Masidunya, man-
gu dale, "I dad flanekto di Akaya, gatlagad
ale tmabeng mdà di fali ta mlius." Na minit
nawala mdà di kalgadyu ayé.
3 Taman, dekgu dad flanekto ani, du fye là
myà agu di kdagta gamu. Falayu fatlagad i
tabeng febeyu, du yé ta man-gu di gamu.
4 Du ku nun to mdà di Masidunya magin
do, na teenla là gatlagad gamu, too gami
myà di kdagmi gamu, na lê gamu myà.
5 Taman, yé fandamgu funagu fsalu déé i
dad flanekto ani du falala fatlagad i bléyu du
fye ku ta kel agu déé, ta gatlagad i kdee. Yé
gugmadè dun too mdà di nawayu i kabléyu,
ise ku fagu di kfeges.
6 Na fandamyu i fléd ani. Nè i to tukay
flahan, lê tukay i kantun, bay nè i to bong
flahan, lê bong i kantun.
7 Taman, kat satu to, funan fandam ku file
i blén, na nangan knabas i blén, na nangan
fandam ku fneges, du yé too fabtas Dwata i
dad to lehew mlé.
8 Na i Dwata, toon gamu banlé kafye, na
lnukasan i kdee blén gamu du fye landè
gukulangyu, na nun fakayyu blé di dademe
to.
9 Du ani man di Tnalù Dwata,
"Banlén i dad to landè, na kel di landè sen i
kafyen."
10 I Dwata mlé bnê di to mlah, na banlén
knaan i to bitil. Kenen mlé i bnê, na i ftabò
dun, du fye too bong gwèyu mdà di kabléyu.
11 Too kenen fduf mlé di gamu du fye bong
i lêyu blé di dademe dad to, na fagu déé, dee
fasalamat di Dwata du mdà di ktundami i
tabengyu.
12 I ktabengyu ani di dad flanekto, ise ku
lon gtabeng i klidùla, bay gumdàla fasala-
mat di Dwata.
13 Na mdà di kfiteyu i ayèyu mlé, dee dad
to dmayen i Dwata mdà di kimenyu i Fye
Tulen ta dnawatyu mdà di ku Krayst.
14 Ise ku lo yé, bay lêla gamu dnasal mdà di
kalbong nawala gamu, du ta toola galyalo i
kakdo Dwata fagu di gamu.
15 Tooto fasalamat di Dwata du mdà di too
fye gablén di gito, du landè gamsngad dun.

10

Nsen Pol i katdòan

1 Do Pol stulen di gamu. Nun lingegu
to man dun di gamu fye balugu kun, na
fdanàgu i ktogu ku déé agu di safédyu, bay
labè agu ku ta gawag di gamu. Na fagu di
klayù nawa na i kakdo Krayst, ani beggu fni
di gamu.
2 Nangyu agu fneges flabè ku ta salu agu
déé, du tàgu nngak i dad to man dun yé kun
lalòmi knayè i banwe.
3 Glut lo gami btal to, bay di kasfatimi i
sasè, là salngadan i dad to di banwe ani.
4 I tekmi di kasfati ani, ise ku lo btal tek
gnamìt i dad to dini di tah tanà, bay tek
maltulus mdà di Dwata gamfalmo kbagal i
dmuen gami. Taman, gfisanmi i dad kéng
tnadagla.
5 Na lanbàmi i kdee tadag msang i dalan
gmadè Dwata. Na fnisanmi i kdee fandam
du fye mgimò ale lmalò di knayè Krayst.
6 Na ku ta sikof i kimenyu di ku Krayst, yé
klomi mngewe i kdee dademeyu là mimen.
7 Baling yé fandamyu i loyu teen. Nun
kè to man nawan kenen satu snalig Krayst?
Fye ku nangan glifet, na lê gami dad snalig
Krayst.
8 Là sa myà agu balù ku daggu i glal blé
Amu di gami, du fagu di glal ayé, là ti fal-
mota gamu, bay fbagalta gamu.
9 Nangyu fandam ku falnikòta gamu fagu
di sulatgu ani.
10 Nun dademe to man dun, "Ku smulat
Pol, too labè na bong gnagan i manan, bay
ku ta smalu di gito, mlungay na landè gukel
i dad talùan."
11 I to man ayé, fye ku gadèan, na landè
ksahal i manmi di sulat na i nimòmi ku ta
déé gami di safédyu.
12 Là sa faglam gami di dad to fdatah i
ktola di dademe, na là ti fasalngadmi i ktomi
di dale. Sawe book ale, du fasalngadla i
ktola di dademela, na safdatah ale.
13 Là ti lnukasmi i kdatah blé Dwata gami,
du lo yé gusen i kdatahmi di btas i fimò
Dwata gami, gagin i fimòan gami déé di
gamu.
14 Du glam gamu di gusableng i gufatdò
Dwata gami, kantomi salu déé mebe i Fye
Tulen gablà ku Krayst, là ti lnukasmi.
15 Taman, là sa nfunmi nimò i dademe
dad to sentù di bleng gufimò Dwata gami.

Bay yé kayèmi moon too lamnok i kaftooyu,
na midul fa i ta mgimòmi di blengyu, glam
di gufimò Dwata gami.
16 Na fagu déé, nun kibòmi tamdò i Fye
Tulen di dademe dad banwe i là glam di
banweyu, du là fdatahmi i ktomi fagu di
kfunmi i nimò i dademe to.
17 Na salngad ayé man di Tnalù Dwata,
“Nè to mayè mdag, lo yé dagan i nimò
Dwata.”
18 Landè btasan ku dnayen satu to i kton.
Silang mabtas ku yé dmayen dun i Dwata.

11

I gusahal ale Pol na i dad to tamdò kéng

1 Mulà moon begyu fantahà nawayu di
do, balù ku yé fandamyu ta book agu.
2 Too bong kaklen-gu gamu, salngad
kaklen Dwata gamu. Du salngad gamu i
satu sawang libun fnakanggu fsong di satu
lagi, dunan Krayst.
3 Yé klidù nawagu gasyat fandamyu, na
baling nun gbol di kaftooyu di ku Krayst,
salngad i ta mkel di ku Iba di kafgaw ulad
dun.
4 Du yé balingyu dnawat i dad to salu di
gamu tamdò i mahal gamfalwà, na là sal-
ngadan di gami tdò. Na yé dnawatyu i ma-
hal tulus na mahal tulen, na là salngadan di
Mtiu Tulus na i Fye Tulen ta tdòmi gamu.
5 Yé fandam i dad to ayé ku dale i too
mdatah di kdee dad to dek Dyisas Krayst,
bay gadègu na là ti mdanà agu di dale.
6 Keng kulang i kfulunggu talù, bay là
kulang i kaglabatgu, du yé sa ta fbatenggu di
gamu di kat katdògu, balù dét kfagugu dun.
7 Di katdògu i Fye Tulen mdà di Dwata,
là ti mni agu sukéy, bay fdanàgu i ktogu du
fye gadèyu na too gamu mabtas. Gsalà kè i
nimògu ayé?
8 Di lamgu tamdò gamu, yé baling
tmabeng do i dademe simbahan. Sawe
salngad agu i to tmaku, du yé gumwègu
sukéygu di dad to ise gutamdògu.
9 Na di katdògu déé, là ti mni agu tabeng di
gamu. Bay yé baling mlé di kdee kalnidùgu
i dad flanekto mdà di Masidunya. Là ti
lmen-gu mni di gamu mdà di munan kel di
gusenan.
10 Ta dini di nawagu i kaglut gablà di ku
Krayst, na fagu déé, toogu man di gamu
dnohògu di kabal banwe Akaya i ta man-gu
ayé.
11 Dét duen-gu mimò ani? Du là kandota
gamu kè? Là. Gadè Dwata na toota gamu
kando.
12 Fanlesgu mimò i nimògu ani du fye i
dad tamdò kéng déé là gmanla salngad gami
i nimòla.
13 Ise dale too glut dek Krayst, bay lo ale
flingu. Tmulen ale kéng di nimòla, na fal-
ningula i ktola du fye glalòla kun i dad to dek
Krayst.
14 Bay nangyu tnikeng i kaflingula, du
balù Satanas, lê gal flingu du fye yé kite i dad
to dun kasaligan i Dwata too mneng.
15 Taman, là ti tnikengto dun ku falningu i
dad snalig Satanas i ktola du fye yé kite dad
to dale dad snalig Dwata mebe i katluh. Bay
gaktula kadang di fulé du i ulê i sasè nimòla.

Tulen Pol dad kaflayaman

16 Lêgu nulit i man-gu gine. Fye ku nangyu
fandam ku book agu. Bay ku yé fandamyu,
syan ku dnawatyu agu salngad i to book, du
fye beg nun daggu.
17 I talùgu ani, ise mdà di Amuto Dyisas
Krayst, bay kafagdag salngad i to book.
18 Bay du dee dad to fagdag du mdà di gna-
gan na di gnadèla, balù do, lê man fagdag.
19 Tooyu fantahà nawayu di dad to sal-
ngad book du mdà di bong kfulungyu.
20 Balingyu faloh i dad to fmasak, lmumì,
famgaw, madoy, na tamfiling gamu.
21 Mayèyu kè ku myà gami di là kgimòmi i
dale nimò di blengyu?

Bay ku fagdag i dad to ayé, lê agu do
fagdag. Yé kafagdaggu salngad i to book.
22 Ku Hibru ale, lê agu do Hibru. Ku to
Israél ale, lê agu to Israél. Ku bel Abraham
ale, lê agu bel Abraham.
23 Ku snalig Krayst ale, mas bong fa
kagsalig Krayst do. Di kman-gu ani, salngad
agu di to book. Bay glut sa du mas bong fa i
do nimò di dale. Too ti dee dulêgu blanggù,
na dee dulêgu nfas, na ta too dee dulêgu
smalu di fati.
24 Na ta lime dulêgu gmagu kfas i dad Dyu
do, na di kat kfasla do, men tlu falò syem
dulê.
25 Tlu dulê i dad to Roma munal do, na
sulê agu ndak batu. Ta tlu dulêan galnab
i aweng snakaygu, na sdu na sbutanggu
lamtew di mahin du mdà di kalbà aweng
snakaygu.
26 Di dad kagugu, too dee kalnikògu, i dad
dunuk, na i dad to tmaku, i dad Dyu, na i dad
to ise Dyu, balù nè gumnègu, baling agu mnè
di syudad, ku demen di bulul, ku demen di
talà mahin. Na lê nun dad kalnikògu mdà di
dad to flingu ftoo.
27 Galgu galyalo i klungay mdà di kdee
nimògu. Too kulang i kakudanggu, na bitil
agu, na malinum agu. Ta dee dulêgu là
kmaan, na kulang i dad klawehgu, na landè
do too gumnè.
28 Yé dademe mkel di do, kat du gal too
mlidù nawagu famdam kagkah i dad simba-
han.

29 Ku nun to ta mlungay di kaftoon, lêgu
galyalo i klungayan. Na ku nun to mtatek di
salà, too tamduk di nawagu.
30 Ku fagdag agu, yé daggu i dad gumlun-
gaygu.
31 Là ti tmulen agu kéng. Gadè Dwata,
dunan Mà i Amuto Dyisas. Magdayen i
dagitan kel di landè sen.
32 Di lamgu ditù di Damaskus, mdà i gu-
birnador snalig Harì Aritas, fbantayan i bà
takab di syudad du fakfèan agu.
33 Bay i dad to magin do, fsudengla agu di
satu bong baskit, na fayolla agu, yé gufagula
dun di sol diding i syudad du fye galwà agu.

12

Tulen Pol i ta fite Dwata di kenen

1 Mfeges agu fagdag. Balù ku landè gu-
fyen, tulen-gu gamu ani gablà di dad knagu
na i dad tadè fite Dwata di do.
2 Nun dilègu satu to ta ftoo di ku Krayst.
Ta sfalò fat fali mlius, tadè nun mebe dun
gatù di gatlu ksad langit*. Là gadègu ku too
glut gafat i lawehan ditù, ku demen lo fite
Dwata. Lo Dwata gmadè ayé.
3 Lêgu nulit i man-gu ayé, du toogu gadè
tadè nun mebe dun gatù di Paraiso, bay là
gadègu ku too glut gafat i lawehan ditù, ku
lo fite Dwata. Lo Dwata i gmadè dun.
4 Nun dad lingen ditù i là gubad dun di
talù i to tanà, na landè to gmagan tmulen
dun.
5 Taman, daggu i mkel di to ani, bay là
daggu i ktogu. Lo yé daggu i dad gumlun-
gaygu.
6 Ku kayègu fagdag, là fakayyu man ku
book agu du slame glut i kdee man-gu. Bay
là ti fagdag agu, du là mayè agu ku glukas
kdag i dad to do du mdà di kitela i dad
nimògu na kaklingela i dad man-gu.
7 Du là fakay agu fagdag gablà di kdee
dad fite Dwata di do, taman, nun kaflayam
kel di do salngad katdukan ku sulan agu.
Yé gumdà i kaflayam ayé di ku Satanas du
kayèan falmayam do.
8 Tlu dulêgu dmasal di Amu fye nwèan.
9 Bay ani timelan di do, manan, “Too sikof
sa i ktabengta ge, du ku mnè ge di klungay,
yé klom mite i kaltulusgu.” Taman, lehew
agu mdag i dad gumlungaygu, du fye galya-
logu i kaltulus Krayst tmabeng do.
10 Taman, dsal nawagu balù mnè agu di
klungay, na kadoy, na klidù, na di lam i dad
gumlungaygu, na i ktalù dad to sasè di do,
na kaflayam, na klimah mdà di ksasatugu
di ku Krayst du gadègu ku ta galyalogu i
klungaygu, yé klogu lamyalo i kakgis.

*I klidù nawa Pol gablà di dad to di Kor-
intu*

11 Sawe book agu di kafagdaggu, bay
mfeges agu mimò dun du mdà di nimòyu.
Gamu moon gten mdag do, du balù ku too
agu mdanà, là ti mdanà agu di dademe to
tamdò déé.
12 Di klogu fanak déé di gamu, dee fimò
Dwata di do dad ilè i kdatahan, na dad
tnikeng nimò, na dad gumite i kaltulusan
du gugmadèyu dun do i satu to dek Dyisas
Krayst. Na di kimògu ayé, toogu fantahà i
nawagu di lam i dad klimah gafat di do.
13 Na salngad sa i kibòta gamu déé di
Korintu na i kibògu i dad to ftoo di ku Dyisas
Krayst di dademe dad banwe. Lo satu gusa-
halan, du là mni agu tabeng di gamu di dad
kalnidùgu du là mayè agu ku magsamuk
gamu. Ku gsalà i nimògu ayé, begyu agu
fnasinsya.
14 Ani kadang i gatlu dulêgu lmauy gamu.
Na landè fnigu di gamu tabeng, du ise yé
nibalgu i knunyu, bay gamu i fandufgu. Ise
ku dad ngà baling lmawil i dad tua, bay dad
tua lmawil i dad ngà.
15 Too agu lehew mlé i kdee gunun-gu, na
balù i ktogu, du fye gtabengta gamu. Na là
kè bnalasyu i bong kakdogu gamu?
16 Gadèyu sa, mdà di munan, là snamukta
gamu. Bay nun man dun toota gamu lnumì
kun na fan-gaw.
17 Kan? Ta lnumìta gamu fagu di dad to
dekgu déé di gamu?
18 Di munan, ta dekgu Titu na i satu
flanekto salu déé di gamu. Lnumìla gamu
kè? Là sa, du salngad i fandammi na i
adatmi.
19 Keng yé fandamyu ku nsenmi i ktomi,
bay ise ayé. Gadè Dwata i ktalùgu di gamu
glalòan i knayè Krayst, na i kdee nimòmi
slame gamfbagal i kaftooyu.
20 Bay yé klidùgu di ksalugu déé, keng
baling yé teen-gu di gamu i là knayègu, na
lêyu teen di do i là knayèyu. Du keng sana
knun kasbalewyu, ksafè nawa, kinit ulu,
klom, ksadoy, kastugad salék, kafagdag, na
là kasaglabatyu.
21 Yé klidùgu ku di kasfulêgu déé, ta bal-
ing agu myà di kanfe Dwata gablà di dad
nimòyu. Na baling too mlidù i nawagu ku
dee di gamu ta gamsalà di munan, là nsalla
i magsik nimòla, na i kimòla sasè knayè i
lawehla, na i là kadnanla i ktola.

13

I gusen flau na kumusta Pol

1 Ani kadang i gatlu dulêgu lmauy gamu.
Di kukumyu, lalòyu i man Tnalù Dwata,
“Silangyu fantoo i duenla di satu to ku yé
kdee to mite i kimòan sasè lwe ku demen
glukas.”

* **12:2** 12:2 Dunan i gumnè Dwata.

2 Nun kayègu man di gamu dad mtatek di
salà di munan, na balù kel di kdeeyu. Ta
man-gu ani di galwe dulêgu lmauy gamu,
bay lêgu nulit di lamgu là samfulê. Na ku ta
samfulê agu, sdulêta gamu fanngewe.
3 Teenyu kadang i gugmadè dun na talù
Krayst fagu di do. Là mlungay i kibòan
gamu, bay fiten i kaltulusan.
4 Balù landè gal Krayst di kfatin di krus,
bay lê mték mdà di kaltulus Dwata. Na mdà
di ksasatumi di kenen, lê landè galmi, bay
gagin gami di kenen fagu di kaltulus Dwata
teenyu di katdòmi gamu.
5 Tooyu neye i ktoyu fye gadèyu ku ta
sasatu gamu di ku Krayst, ku demen là.
Ta gadèyu sa na ta mnè Krayst Dyisas di
nawayu. Silang là déén ku là fantooyu dun.
6 Yé toogu fantoo teenyu kadang na nun
ulê i nimògu.
7 Yé dasalmi gamu, too gamu mimò fye.
Na ise yé kayèmi fite i knun ulê i nimòmi,
bay fye moon teen i kafye nimòyu, balù ku
yé kite dad to gami landè gukel i nimòmi.
8 Du là nimòmi i là glalò di kaglut.
9 Too gami lehew ku yé kite dad to gami ta
landè glalmi, na gamu mbagal. Taman, lêmi
gamu dnasal, fye sikof i klalòyu ku Krayst.
10 Yé duen-gu smulat ani di lamgu là sam-
fulê déé, du fye ku ta kel agu déé di gamu ta
landè duen-gu mngak gamu mdà di glal blé
Amu di do. Ta banlén agu glal du fye fanba-
galgu i kaftooyu, ise ku balinggu flungay.
11 E dad flanek, ani gusen i man-gu di
gamu. Tooyu fanduf i katluh, na falningeyu
i dad flaugu gamu ani. Tooyu sansatu i
nawayu, na mnè gamu di ktanak, na mnè di
gamu i Dwata mlé kasakdo na ktanak nawa.
12 Tooyu fite i kasakdoyu di kasaflanekyu
di ku Dyisas Krayst. I kdee dad to ta nfun
Dwata dini, manla, “Kumusta” gamu kun.
13 Mulà moon mnè di gamu i kafye Amuto
Dyisas Krayst, na i kakdo Dwata, na i kas-
galak di Mtiu Tulus.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Galasya

1 Do, Pol, i smulat di gamu. Ise ku to i
mdek do, na là fagun dun di dademe to, bay
yé mdek do Dyisas Krayst, na Dwata Mà, i
mték ku Dyisas Krayst di fati.
2 I kdee dad to ftoo dini, magin ale di
do kmumusta di gamu di dad simbahan di
Galasya.
3 Yé kayègu moon ku Dwata Mà na i Amuto
Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak
nawa.
4 Na Krayst mlé i kton di fati du mdà di dad
salàto du fye galwà ato mdà di lam i dad sasè
nimò i dad to là ftoo di mdu ani. Na i nimò
Krayst ayé, naginan knayè i Màto Dwata.
5 Too magdayen i Dwata kel di landè sen.
Amén.

Lo satu i Fye Tulen

6 Tikeng agu di klalyu tmagak i Dwata,
dunan i tamlo gamu fagu di kafye Krayst.
Na baling gamu ftoo di mahal tdò i manla
lê satu Fye Tulen.
7 Bay too ti glut i man-gu di gamu, landè
dademe Fye Tulen. Na i dad to ayé, lola
flibug i fandamyu, na kayèla falmo i Fye
Tulen gablà di ku Dyisas Krayst.
8 Bay balù gami ku demen i satu kasaligan
mdà di langit tamdò, na là salngadan di ta
tdòmi di gamu, mulà moon falnayam kenen
kel di landè sen.
9 Ta manmi ani di gamu, na ani lêgu nulit.
Ku nun to tamdò, na là salngadan di ta tdòmi
di gamu, mulà moon falnayam kenen kel di
landè sen.
10 Yé man nawayu kè ku yé kayègu flehew
i dad to? Ise. Yé kayègu flehew i Dwata. Ku
yé kayègu flehew i dad to, là gten agu tlo
fasak Krayst.

I ktulen Pol gablà di katlo Dwata kenen

11 Dad flanekgu, kayègu fgadè di gamu, na
i Fye Tulen ta tdògu di gamu, ise mdà di dad
to.
12 Ise ku gdawatgu mdà di dad to, na landè
to tamdò dun di do, bay Dyisas Krayst i fite
dun di do.
13 Ta lingeyu sa i adatgu di munan di
klalògu i tdò dad Dyu. Toogu falnayam i dad
to ftoo di Dwata, na nimògu i sen gnagan-gu
falmo dale.
14 Di bang ayé, ta baling agu mdatah di
dademegu Dyu salngad ktuami di klalògu i
tdò dad Dyu, midul fa i do kimen di tdò i dad
gutambulmi.
15 Bay mdà di kafye Dwata, ta tanfingan
agu di lamgu là sut, na tlon agu mimò i
knayèan.
16 Na fiten di do i Ngàan du fye tdògu i Fye
Tulen gablà di kenen di dad to ise Dyu. Na
di bang ayé, landè to gumnigu flau.
17 Na là salu agu di Dyérusalém lmauy i dad
to muna dek Dwata. Bay, yé nimògu gasil
agu salu ditù di Arabya, na kafnge ayé, lê
agu samfulê di Damaskus.
18 Na kafnge tlu fali, yé klogu gatù di
Dyérusalém du fye dilègu Piter, na fanak agu
di safédan sfalò lime butang klon.
19 Na landè dademe dad to dek Dyisas
teen-gu, lo senan Dyém, i twali Amuto Dy-
isas.
20 Slame glut kdee sulatgu ani. Na gadè
Dwata là tmulen agu kéng.
21 Kafnge ayé, fles agu ditù di Sirya na
Silisya.
22 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di Dyudiya,
là lmenla mite do di munan.
23 Lo yé gadèla gablà di do i lingela tulen
i dademe dad to, yé manla, “I to falmayam
gito di munan, ta tamdò i kaftoo di ku Dyisas
Krayst. Yé ta tdòan ani i knangan di munan.”
24 Taman, toola dnayen i Dwata mdà di
do.

2

Pol na i dademe dad to dek Dyisas

1 Kafnge i sfalò fat fali, yé klogu samfulê
ditù di Dyérusalém magin ku Barnabas, na
fagin-gu Titu.
2 Yé duen-gu samfulê ditù du dek Dwata
agu. Lo yé gustulen-gu di dad ulu i dad to
ftoo di ku Dyisas, na yé tulen-gu dale i Fye
Tulen tdògu di dad to ise Dyu. Yé duen-gu
fbateng dun di dad Dyu ayé, du là mayè agu
ku i katdògu di munan na di mdu ani ku
landè gukmamu dun.
3 Na balù Titu, i magin di gami, Grik
kenen, bay landè fmeges dun fimò ilè di
lawehan,
4 balù ku nun dademe dad to mayè fimò
dun di kenen. Lo ale flingu ftoo, na ta
magin ale di gami du tnanulla i kagalwà ta
gdawatmi mdà di ksasatumi di ku Krayst.
Na yé kayèla lê gami magfasak samfulê.
5 Bay là ti fafisan gami di dale, du fye fles
mnè di gamu kaglut i Fye Tulen.
6 Na i dad sawe ulu ditù di simbahan di
Dyérusalém, landè tanlasla di dad tdògu. Na
là mabtasan di do ku simto ale du i Dwata
landè nungulan.
7 Bay, i dad ulu ayé, gadèla na ta gablé
Dwata di do i glal tamdò i Fye Tulen di dad
to ise Dyu, salngad i kablén ku Piter i glal
tamdò i Fye Tulen di dad Dyu.
8 Du mdà di kaltulus i Dwata, dekan agu
tamdò di dad to ise Dyu salngad di kdekan
ku Piter tamdò di dad Dyu.
9 Ale Dyém, Piter na Dyan, dilè na dale
ulu, gadèla Dwata fimò do ani. Toola gami
dnawat dademela salngad tamdò. Na yé

gusasatu nawa i kdeemi, lwemi Barnabas,
tamdò di dad to ise Dyu, na nè dale, tamdò
ale di dad Dyu.
10 Na lo yé fnila di gami ku tnabengmi dad
to landè knun di blengla, na too agu mayè
mimò dun.

I kngak Pol ku Piter di Antyuk

11 Bay kanto kel Piter di Antyuk, nngakgu
kenen di kanfe i dad to du gsalà i nimòan.
12 Di lam là fa kel i dad to dek Dyém,
gal kmaan Piter di saféd i dad to ise Dyu.
Bay kanto ale kel, ta fawag kenen, na là
kmaanan di safédla du likò di dad Dyu gal
mdek i dad to ise Dyu fimò ilè di lawehla.
13 Na ta gambet di kenen i dademe Dyu
ftoo, na balù Barnabas, ta lê kenen mgebe.
14 Na kantogu teen na là glalò i nimòla di
kaglut i Fye Tulen, man-gu di ku Piter di
kanfe i kdee dad to, "Dyu ge, bay i nimòam
salngad di nimò i dad to ise Dyu. Na ku yé
nimòam, dét i kibòam flalò i dad to ise Dyu di
adat i dad Dyu?"

Galwà i dad Dyu na dad ise Dyu fagu di kaftoo ku Dyisas

15 Gami i dad Dyu mdà di ksutmi, na ise
ayé gutambulmi di dad ise Dyu i galmi man,
"Dad gamsalà" du lnafàla i uldin Dwata ta
fagun di ku Mosis.
16 Na gadèmi landè to tluh di kanfe Dwata
fagu di kimenan i uldin, bay lo fagu di
kaftoon ku Dyisas Krayst. Taman, ta lê gami
ftoo ku Krayst Dyisas du fye tluh gami fagu
di kaftoomi di kenen. Na ise ku yé gumdàmi
tluh mdà di kimenmi i uldin, du landè to
tluh di kimenan i uldin.
17 Balù ku yé naluh nawami mgimò tluh
di kite Dwata mdà di ksasatumi ku Krayst,
bay teen dad to sana kagsalàmi salngad di
dad to ise Dyu. Yé kè kayèan man na Krayst
i gal mdek gami mimò salà? Ise ayé.
18 Ku lêgu sanfulê i ta knagolgu, dini gug-
madè dun ta lnafàgu i dad uldin.
19 Yé mebe do di fati i uldin du mdà di
là kgimen-gu dun. Na ta tnagakgu du fye
gimen-gu i knayè Dwata. Fagu di kaftoogu
ku Krayst, ta gagin agu di kfatin di krus.
20 Taman, ta ise do i mto, bay Krayst i ta
mto dini di do. Na i lawilgu gnamitgu di
kaftoogu di Ngà i Dwata, dunan i kambong
do nawa na fafati di do.
21 Là ti tnagakgu i kafye Dwata, du ku yé
gumdà Dwata famdam ta tluh i satu to fagu
di kimenan i dad dekan, landè gukmamu i
kfati Krayst di krus.

3

I uldin na i kaftoo

1 E, dad to di Galasya, sawe book gamu.
Simto i gutabanyu? Ta too mbateng sa i
ktulen dun di gamu gablà di kfati Dyisas
Krayst di krus.
2 Nun snalekgu di gamu. Dét kibòyu gam-
dawat i Tulus Dwata? Gdawatyu kè fagu
di kimenyu i uldin Dwata fagu di ku Mosis,
ku demen fagu di kaflingeyu na kaftooyu di
Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst?
3 Tay kbookyu. Di katbùyu ftoo, yé snali-
gyu i Tulus Dwata. Kafnge ayé, ta baling yé
snaligyu i gamu gnagan.
4 Landè kè btasan di gamu i kdee dad
ta gnaguyu? Là fakay ku landè ulê i dad
gnaguyu ayé.
5 Di kablé Dwata i Tulusan di gamu na di
kimòan i dad tnikeng di blengyu, dét due-
nan mimò dun? Mdà kè di kimenyu i uldin,
ku demen mdà di kaflingeyu na kaftooyu di
Fye Tulen?
6 Salngad ayé man i Tnalù Dwata gablà ku
Abraham, "Fantoon i Dwata, na mdà déé,
tluh kenen di kanfen."
7 Na salngad ayé, i kdee dad to ftoo di ku
Dyisas Krayst, dale mgimò dad bel Abra-
ham.
8 Di kafsulat Dwata i Tnalùan, ta sanan
gadè na tanluhan i dad to ise Dyu fagu
di kaftoola. Taman, ta falan fgadè i Fye
Tulen di ku Abraham, manan, "Fagu di ge,
banlégu kafye i kdee dad sahal to di kla-
mang banwe."
9 Ftoo Abraham di Dwata, na banlén ke-
nen kafye. Taman, i kdee ftoo, lêan ale banlé
kafye.
10 I kdee dad to smalig di kimenla i uldin,
ta mnè di tahla i flayam Dwata, du ani man
i Tnalù Dwata, "Falnayam i kdee dad to ku
là sdulêla nimen i kdee dad uldin ta gsulat."
11 Na tooto gadè là ti tluh i satu to di kanfe
i Dwata fagu di kimenan i dad uldin Dwata
ta fagun di ku Mosis, du ani man i Tnalù
Dwata, "Lo yé gamfun nawa landè sen i to
tluh di kanfe Dwata fagu di kaftoon."
12 Bay i uldin, là tmagenan di kaftoo, du
ani man i Tnalù Dwata, "Ku nun to, san-
dulêan nimen i kdee uldin, gfunan i nawa
landè sen."
13 Bay baling yé maflayam, Krayst du
nsòan ato mdà di kaflayam gdawatto moon
di là kgimento i uldin, du ani man i Tnalù
Dwata, "Nè to fnatak di krus, yé falnayam."
14 Ani duen Krayst mimò ayé du yé kayèan
ku i kafye ta fakang Dwata di ku Abraham
lê gdawat i dad ise Dyu fagu di ku Krayst
Dyisas, du fye gdawatto i Tulus ta fakang
Dwata di gito fagu di kaftooto.

I dad uldin na i fakang

15 Dad flanekgu, ani satu guflingen-gu
i man-gu ayé. Ku nun kasafnè, na ta
fnge fnirma*, landè fakay lmafà ku demen
tamnù dun.

* **3:15** 3:15 Mbagal sulat di kasafnè.

16 Nun dad fakang nimò Dwata di ku
Abraham na di belan. Na ise ayé man Tnalù
Dwata ku “di dad belam.” I knayèan man lo
satu to, dunan Krayst.
17 I Dwata, nun nimòan kasafnè ku Abra-
ham, na yé fakangan dnohòan. Silang blé
Dwata i uldin kafnge fat latuh tlu falò fali. I
uldin, là ti falmon i kasafnè ku demen landè
gukmamu i fakang.
18 Du ku yé duen Dwata mlé kafye di dad
to du mdà di kimen i dad uldin, ta landè
gukmamu i fakangan. Bay di kaglutan, yé
duen Dwata mlé kafyen di ku Abraham du
dnohòan i ta fakangan di kenen.

19 Ku gambet ayé, dét kè gukmamu i
uldin? Yé duen Dwata mlé i uldin fagu di
ku Mosis du fye teen dad to i salàla. Na yé
ta gusen i kaflalò Dwata di uldin kanto kel i
satu to ta fakangan, dunan i bel Abraham,
yé dagitan Krayst Dyisas. Na blé Dwata i
uldin di ku Mosis fagun di dad kasaligan, na
Mosis lê man tmugad dun di dad to.
20 Landè gukmamu i to mnè di bleng du
lo satu Dwata talù ku Abraham di kablén i
fakangan.

I gukmamu i uldin Dwata fagu di ku Mosis

21 Yé kayèan man ani kè i uldin Dwata fagu
di ku Mosis na i fakang Dwata, là maslalò
ale? Là sa, du ku nun moon uldin gamlé
nawa landè sen di dad to, fakay mgimò tluh
i kdee di kanfe Dwata fagu di kimenla i
uldin ayé.
22 Bay yé man Tnalù Dwata, magfasak i
kdee dad to di salà. Na mdà déé, lo yé
gamdawat i blé ta fakang Dwata dunan i
dad to ta ftoo ku Dyisas Krayst.

23 Di laman là kel i bang kaftoo, magfasak
ato di uldin, na silang ato galwà déé kantoto
gadè i dalan ftoo di ku Krayst.
24 Taman, i uldin tamdò gami kel di kakel
Krayst, na mdà déé, tluh gami di Dwata fagu
di kaftoomi di ku Krayst.
25 Na ani, du ta ftoo gami di ku Dyisas
Krayst, ta landè ktoo uldin tamdò gami.

26 Na i kdeeyu, ta mgimò gamu nan dad
ngà i Dwata fagu di kaftooyu di ku Krayst
Dyisas.
27 Na i kdeeyu ta fbunyag di ku Krayst, ta
déé Krayst di gamu.
28 Na gito dad to ta ftoo di ku Krayst
Dyisas, ta landè gusahalto, balù ku Dyu ku
demen ise Dyu, balù ku fasak ku demen ise
fasak, balù ku lagi ku demen libun, du i
kdeeto ta masasatu di ku Krayst Dyisas.
29 Na du ta nfun Krayst gamu, ta glam
gamu di bel Abraham, na gdawatyu i
fakang Dwata.

4

1 Kaflingenta dun, ku nun ngà ta mati i
màan, kenen mfun kdee dad knun i màan.
Bay du ngà kenen fa, landè gusahalan di
dad fasak balù ku kenen mfun i kdee.
2 Di laman ngà fa, là fakay ku là nimenan
i dad to mifat kenen, na i dad to mifat i dad
knunan kel di bang fala nalék i màan.
3 Na salngad ayé i kagkahto gito, du di
lam là fa kel Krayst, magfasak ato di dad
gulmalòto magot i banwe ani.
4 Bay kanto kel i bang ta fala nalék Dwata,
dekan i Ngàan sut di satu libun, na glam
kenen di dad Dyu mgebe i uldin,
5 du fye falwàan i dad to mgikat di kimen
i uldin du fye mgimò ato dad ngà i Dwata.
6 Na yé gudmilè dun ta ngà gamu i Dwata,
du ta dek Dwata i Tulus Ngàan mnè di
nawayu, na mdà ayé ta fakayyu tlo i Dwata
“Mà.”
7 Na yé duenam man, ta ise gamu fasak
bay dad ngà i Dwata. Du ta ngà Dwata
gamu, ku dét i blén di dademe dad ngàan, yé
lêan blé di gamu.

I klidù Pol gablà di dad to di Galasya

8 Na di munan, di lamyu là fa dmilè i
Dwata, fasak gamu i dad ise glut dwata.
9 Bay ani, ta dilèyu i Dwata, na ta lêan
gamu dilè. Na kan ku mayè gamu samfulê
di dad muna gulmalòyu landè gnagan na
landè kamu? Mayè gamu kè ku lê gamu
magfasak di dad tdòla?
10 Kan ku fantooyu i dad lii fagu di kafèyu
i dad mabtas du, na ksut i bulen, na i kaktu
di kat fali?
11 Yé klikògu, keng landè gukmamu i kdee
ta tdògu di gamu.
12 Dad flanek, fakdogu di gamu, lalòyu i
adatgu salngad klalògu i gamu adat. Na
gamu, landè gusasè i nimòyu di do.
13 Na ta gadèyu sa yé gumdàgu gamtdò
gamu i Fye Tulen di munan du mdà di knun
tdukgu.
14 Na balù ku maflayam gamu mifat do di
knun tdukgu, là ti fantulahyu agu, na là ti
nadoyyu agu. Bay yé kdawatyu do salngad
ku yé lmauy gamu kasaligan i Dwata ku
demen Krayst Dyisas.
15 Toogu lyalo i kakdoyu di do di bang atù.
Ku loyu fakay nwè i matayu, ta bléyu do.
Kan ani ku ta matlas i fandamyu?
16 Kan dé ku ta knangyu agu nawa? Yé kè
duenan du mdà di ktulen-gu gamu i kaglu-
tan?
17 I dad to tamdò kéng, too ale mayè mlad
gamu, bay sasè i fandufla. Yé kayèla ku
gawag gamu di do du fye dale i nsenyu.
18 Too ti fye i mafè syan ku fye i duenan.
Fanlesyu i nimòyu ayé balù ku déé agu ku
demen là.

19 E dad ngà toogu kanbong nawa, too agu
maflayam di gamu salngad di kaflayam i
libun fan sut ngàan kel di kagfunyu i ldam
Krayst.
20 Too fye moon ku déé agu di safédyu du
fye fan-ganaggu i ktalùgu di gamu du too
msamuk i fandamgu.

Sara na Hagar, i gugaflingen i lwe kasafnè

21 Nun snalekgu di gamu dad to mayè
lmalò di uldin. Ta glabatyu kè i gum-
tatekan?
22 Du yé man i Tnalù Dwata gablà ku
Abraham, nun lwe ngàan lagi, i satu sut di
libun fasak, na i satu sut di libun ise fasak.
23 I ngàan sut di fasak, sut di btal ksut. Bay
i ngàan sut di libun ise fasak, yé gugdohò i
fakang Dwata.
24 Na i lwe libun ayé, yé guflingen di lwe
kasafnè. I satu, yé dagitan Hagar, na yé
kagkah i dad belan lê ale magfasak, du yé
gugafléd Hagar, dunan i uldin blé Dwata
fagu ku Mosis di Bulul Sinay.
25 Na yé guflingen-gu ku Hagar dunan i
Bulul Sinay di banwe Arabya, na yé gum-
tatekan dunan i syudad Dyérusalém du mag-
fasak i dad to di klalòla i uldin.
26 Bay i satu libun, yé dagitan Sara. Ise
kenen fasak, na yé banwen satu Dyérusalém
ditù di langit. Na gito i dad belan du là
magfasak ato di uldin ayé.
27 Du ani man i Tnalù Dwata,
"E libun landè ngà, too ge flehew. Mkit ge
di klehew balù ku là lmenam gmagu
katduk fsut ngà, du i libun tnagak
yaanan, mas dee kenen bel di libun
nalay i yaanan."
28 Dad flanek, gito ta dad ngà Dwata du
mdà di kdohòan i fakangan. Gito i dad bel
Isaak, i ngà Sara, dunan i ta fakang Dwata
ku Abraham.
29 Na di bang atù, i ngà sut di btal ksut,
dunan Ismaél, falnayaman i twalin, Isaak,
dunan i ngà sut fagu di gal i Tulus Dwata. Na
salngad ayé kagkah i dad bella di mdu ani.
30 Na dét kè i flau Dwata di ku Abraham i
ta gsulat di Tnalù Dwata? Ani flaun, manan,
"Filiham i libun fasak na i ngàan, du i ngà i
libun fasak, landè gfunan di knun i màan."
31 Na yé duenam man, dad flanek, ta ise
ato ngà i fasak, bay ta ngà ato i libun ise
fasak.

5

I kafalwà Dyisas gito

1 Yé duen Krayst falwà gito du fye ta là dè
ato magfasak di dad muna gulmalòto. Yé
duenam man, too gamu fbagal, na ta nang
gamu lê fafasak samfulê.
2 Do, Pol, i man ani di gamu. Ku yé duenyu
fimò ilè di lawehyu du mdà di klalòyu i
uldin, ta landè btas Krayst di gamu.
3 Ani flaugu di gamu, ku nè to fimò ilè di
lawehan, là fakay ku là sandulêan nimen i
kdee uldin.
4 Ku yé man nawayu tluh gamu di kite
Dwata fagu di kimenyu i uldin, landè kas-
gagotyu di ku Krayst, na ta gtagakyu i kafye
Dwata.
5 Bay ani i gami fanden: Dwata i tam-
luh gami. Na yé galmi sanfatan du mdà
di kgagan i Tulus Dwata tmabeng fagu di
kaftoomi.
6 Du i to ta masasatu di ku Krayst Dy-
isas, ta là mabtas di kenen ku ta nun ilè di
lawehan, ku demen landèan. Lo yé mabtas
i kaftoo teen di nimòan mdà di kalbong
nawan.
7 Ta too fye sa i kaftooyu di munan. Simto
kè i fnang gamu di klalòyu i kaglutan?
8 Ise ku Dwata mimò ayé, du kenen tamlo
gamu fdadong di kenen.
9 Fgeye gamu du fye là kamfit i tdòla di
gamu, salngad i bulung falnok fan, du ani
gal man, "Balù ku too tukay i bulung falnok
fan gbol di ta sanbool, kanfitan i kdee."
10 Du mdà di ksasatuto di Amuto, toogu
gadè ta fan gamu samfulê lmalò di glut
dalan, na falnayam Dwata i to sambulug
gamu, balù simto kenen.
11 Bay dad flanek, ku sana katdògu kfimò
ilè di laweh, là falnayam dad Dyu agu moon,
na là ti tamduk nawala do balù ku fagin-gu
tdò gablà di kfati Krayst di krus.
12 I dad to smamuk gamu ayé, yé kayègu
nang lo yé nimòla i fimò ilè di lawehla, bay
yé fye fles maklang*.
13 Na dad flanekgu, ta tlo Dwata gamu
du fye galwà gamu di dad gumagfasakyu.
Bay nangyu gnamit i kagalwàyu ayé di sasè
kfagu na fles di kagsalà. Bay yé fye nimòyu,
too gamu stabeng du mdà di kasakdo.
14 I kdee uldin Dwata, ta mbaling lo satu
di manan, "Kanbongam nawa i dademem to
salngad kalbong nawam i ktom."
15 Bay ku yé ganbetyu i adat dad lmanaf
labè, na sigi gamu sngal na sakét, too gamu
fgeye tà gamu sdulê malmo.

I knayè Tulus Dwata na i knayè lawehto

16 Yé duenam man, ani man-gu di gamu,
tooyu blé i ktoyu di Mtiu Tulus du fye ta là
nimenyu i sasè knayè i lawehyu.
17 Du too sahal i knayè lawehyu na i knayè
Mtiu Tulus. I knayè Mtiu Tulus, knangan i
knayè laweh. Na i knayè laweh, knangan i
knayè Mtiu Tulus. Taman masfati i lwe ani,
na yé gamsang di kimòyu fye.
18 Bay ku yé malak gamu i Mtiu Tulus, ta
là mgikat gamu di uldin.

* **5:12** 5:12 Ku demen skah ale di dad to ftoo.

19 Too mlal dilè nimò i satu to ku yé malak
dun i sasè knayèan. Ani nimòan: Snafédan i
dademe dad to ise yaanan, na too magsik na
magyà i dad nimòan.
20 Mangamfù kenen di dad ise glut dwata,
na lmoos kenen. I dad to ayé, snang ale
nawa, na sbalew ale, na safè ale nawa, na
safalbut ale, na lom ale, na landè ksasatu
nawala, na mungul ale to.
21 Na galla nibal knun i dademe, na flan-
gal ale, na magin ale di dad sasè nimò. Na
nun fa dademe dad sasè nimòla gambet ayé.
Na ani fafaldamgu di gamu i galgu man, i
dad to mimò gambet ayé, là ti gdawat ale di
Kagot Dwata†.
22 Bay ani blé i Mtiu Tulus: kalbong nawa,
klehew, ktanak nawa, ktahà nawa, klayù
nawa, kafye balu, na kagsalig,
23 i kakdo, na kadnan i kto. I kdee ayé, là
ti gkuntran di balù dét uldin.
24 Na i kdee dad to nfun Krayst Dyisas, ta
fnatak di krus i labi ktola gagin i dad sasè
niballa.
25 Na du yé gumdà i nawato di Mtiu Tulus,
taman kenen i gten malak gito.
26 Na nang ato safdatah, nang ato sbalew,
na nang ato safè nawa.

6

I kastabeng

1 E dad flanek, ku nun di gamu tatek di
salà, gamu dad to mbagal di kaftoo mdà di
alak i Mtiu Tulus, yé nimòyu fansyeyu mték
kenen. Bay fgeye gamu du fye là lê gamu
tatek di salà.
2 Na too gamu stabeng mebe dad klidùyu
du ani kibòyu mimen i dad uldin Krayst
gamu.
3 Ku nun to, yé man nawan ta too kenen
fye, bay di kaglutan là fyen, ta fan-gawan i
kton.
4 Kat satu to, toon fan-geye i dad nimòan,
na ku fye nimòan, fakay kenen flehew. Na
nangan sngad i nimòan di nimò i dademe
dad to,
5 du kat satu to, kenen tmimel di Dwata
gablà di kenen nimò.
6 I satu to ta matdò di Tnalù Dwata, yé fye
nimòan fagalmenan i to tamdò kenen.
7 Nang gamu flingu du là ti gafgawyu i
Dwata. Ku dét i flah satu to, yé kantun.
8 Ku simto mlah i dad sasè knayè lawe-
han, yé gaktun i kalmo. Bay ku simto mlah
i knayè i Mtiu Tulus, yé kantun nawa landè
sen.
9 Nang ato ftakas mimò fye, du ku ta kel i
du ta nalék Dwata, nun gdawatto taden ku
là fanak ato mimò.
10 Na yé duenam man, too ato fakgis
mimò fye di kdee dad to, matnù fa di
dademeto saflanek di kaftooto di ku Dyisas.

I gusen i sulat

11 Neyeyu i kalbang dalan-gu smulat.
12 I dad to mayè ku fimò gamu ilè di lawe-
hyu, lo yé kayèla ku flehewla i dademela
Dyu, na ku là maflayam ale mdà di kaftoola
di kfati Krayst di krus.
13 Balù i dad Dyu ta nun ilè di lawehla, là
gaganla mimen i kdee dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis, bay yé duenla mayè ku nun ilè
di lawehyu du fye dag i dad to ale mdà di
kimenyu.
14 Bay do, là sa daggu i ktogu, bay lo yé
daggu i Amuto Dyisas Krayst mdà di kfatin
di krus. Du fagu di kfatin ayé, ta landè agot i
knayè banwe di do. Na do, ta lê landè ayègu
mimò knayè i banwe.
15 Là ti mabtasan ku nun ilè di laweh i satu
lagi, ku demen landèan. Bay yé lo mabtas ku
ta fnalami Dwata i adatan.
16 Mulà moon ku blé Dwata ktanak nawa
na kakdo di kdee dad to mimen i tdògu ani,
na kel di kdee dad to i Dwata.
17 Na di gusenan, ani man-gu di gamu. Ta
là fakay ku nun to man dun ise dek Dwata
agu. Teenyu sa di lawehgu i dad laas mdà di
kaflayam dad to do, du yé gugmadè dun na
do i fasak Dyisas.
18 Na dad flanek, mulà moon i kafye
Amuto Dyisas Krayst magin di kdeeyu.
Amén.

† **5:21** 5:21 Là gfusuk ale di langit.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Ifisu

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu dek
Krayst Dyisas mdà di knayè i Dwata. Na
febegu i sulat ani di gamu dad to nfun
Dwata mnè di Ifisu, dunan i dad to gsalig du
mdà di ta ksasatuyu ku Krayst Dyisas.
2 Yé kayègu moon Dwata Mà na i Amuto
Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak
nawa.

I kafye gfunto fagu di ksasatuto di ku Krayst

3 Fasalamat ato di Dwata, i Mà Amuto
Dyisas Krayst, du blén di gito mdà di langit
i kdee gamfye di kaftooto du mdà di ta
ksasatuto ku Krayst.
4 Di laman là mimò i klamang banwe,
ta sanan ato nalék du nfunan ato fagu di
ksasatuto di ku Krayst du fye too ato tluh, na
landè gumaslento di kanfen.
Na mdà di kalbong nawan gito,
5 ta falan fnè di fandaman i kafbalingan
gito dad ngàan fagu di ku Dyisas Krayst du
yé gulehewan na knayèan.
6 Na tooto dnayen i Dwata du tadèan ato
banlé kafye fagun di ku Dyisas Krayst, i
Ngàan toon kanbong nawa.
7 Fagu di litè Krayst, ta nsò Dwata ato, na
ta fnasinsyan dad salàto. Too bong kafye
Dwata
8 i ta blén gito, landè gamsngad dun.
Di kdee kfulungan na kgadèan,
9 nimò Dwata i ta fnaleh nawan, na fiten
di gito i knayèan nimò fagu di ku Krayst i là
lmenan fgadè di munan.
10 Ani fnaleh nawan i dnohòan ku ta kel
i du, dunan sansatun i kdee ta nimòan di
langit na di tah tanà, na Krayst ulu di kdee.
11 I kdee fnaleh nawan, slame mgimòan.
Na ta nalék Dwata ato du fye nimòan ato dad
ngàan fagu di ksasatuto di ku Dyisas Krayst,
du yé ta fnaleh nawan mdà di kagatbùan.
12 Dunan ayé i nimòan. Taman, gami ta
muna smalig di ku Krayst, toomi dnayen i
kdatah Dwata.
13 Na lê salngad ayé gamu dad to ise Dyu
du ta lê gamu mbaling dad to Dwata. Di
kaklingeyu i glut tdò, dunan i Fye Tulen mlé
gamu kagalwà, ta fantooyu. Na yé ilè dun
gamu ta nfun Dwata du ta blén di gamu i
Mtiu Tulus, dunan i ta fakangan.
14 Du yé funa blé Dwata di gito i Tulu-
san, yé gugmadèto dun gdawatto kadang
i kdee fakang Dwata di dad ton, na fagu
déé gadèto too sikof kafalwà Dwata i dad
nfunan. Taman, tooto dnayen i kdatahan.

I dasal Pol

15 Yé duenam man, mdà di muna kak-
lingegu gablà di kaftooyu di Amuto Dyisas
na i kalbong nawayu di kdee dad to nfun
Dwata,
16 là ti fanak agu fasalamat di Dwata
gablà di gamu, na galta gamu fakuf di kat
kdasalgu.
17 Na mni agu di Dwata i Amuto Dyisas
Krayst, dunan i Màto too mdatah. Ani fnigu,
blén di gamu i Mtiu Tulus, dunan i mlé gamu
kfulung na faglabat gamu i Dwata du fye
midul i kdilèyu dun.
18 Na lêgu fni lanwan i fandamyu fye
glabatyu nun fandenyu mdà di katlon
gamu, dunan i kdee kafye ta fakangan di
kdee dad to ftoo di ku Dyisas.
19 Na yé duen-gu lê mni ayé du fye
galyaloyu kgis i kaltulus Dwata lamyak di
gito dad to ftoo di kenen. I kaltulus ta dini
di gito, dunan
20 i gnamitan di ktékan ku Krayst di fati na
di kafsudengan kenen di kwananan ditù di
langit.
21 Mdatah Krayst di kdee harì, na di dad
ganlal, na di dad tulus*, na di dad amu, na
di kdee dagit, ise ku lo di mdu ani, bay kel di
fulé du kadang.
22 Na ta fdanà Dwata i kalbong kdee di ku
Krayst, na ta fagotan dun i kdee, na kenen
ulu i kdee dad to ftoo.
23 Na gito dad to ftoo di ku Dyisas Krayst,
ta mgimò lawehan, na déé gumite dun i
ksikofan, na kenen smikof kalbong kdee.

2

I ktékto di fati magin ku Krayst

1 Di munan, salngad gamu di dad to ta
mati du landè kasgagotyu di Dwata mdà di
ksasèyu, na di dad salàyu.
2 Gamsalà gamu di munan du lalòyu ldam
i dad to nfun banwe ani. Yé nimenyu Sa-
tanas, dunan i magot di bleng i langit na
i tanà, na lê magot i dad to là mimen di
Dwata.
3 Na di munan, salngad i kdeeto di dale,
du yé nimòto knayè i ungad, na nimento i
ibalan na i sasè fandaman. Na salngad ato
di dademe dad to là mimen di Dwata, mnè
tahto i kalbut Dwata.
4 Bay mdà di kakdo Dwata na i kalbong
nawan gito,
5 di lamto mnè di fati du mdà di là ki-
mento, ta ntékan ato magin ku Krayst. Du yé
duenyu galwà lo mdà di kafye Dwata.
6 Na mdà di ta ksasatuto ku Krayst Dyisas,
ta nték Dwata ato magin di kenen, na ta
fsudengan ato di saféd Krayst di langit.

* **1:21** 1:21 I dad tulus, dunan dad kasaligan i Dwata na i dad busaw.

7 Nimòan ayé du fiten kel di landè sen i too bong kafyen ta fgadèan di gito fagu di ku Krayst Dyisas.
8 Du mdà di kafye Dwata ta galwà gamu fagu di kaftooyu, na ise ku mdà di gamu nimò bay tadè blé Dwata di gamu.
9 Na yé duenam man, landè to fakay fdatah i kton, du ise ku yé gumdà i kagalwàto di balù dét i ta mgimòto.
10 Ta fnalami Dwata ato, na di ta ksasatuto di ku Krayst Dyisas, nimòan ato i dad to mimò i fye nimò ta fala fatlagad Dwata.

I ksasatuto fagu di ku Dyisas Krayst

11 Gamu dad to ise Dyu, fandamyu i muna kagkahyu. Msik dad Dyu gamu, na yé katlola gamu "dad landè ilè di laweh." Bay dale, nun fimòla ilè di lawehla.
12 Na fandamyu i kagkahyu di munan, du gawag gamu di ku Krayst, na là glam gamu di dad Dyu ta mgalék Dwata, na landè alelyu di kasafnè ta fakang Dwata di dad ton. Na di knèyu di tah tanà ani, fa landè fandenyu, na là ti gadèyu i Dwata.
13 Bay balù tagnè gamu gawag di Dwata, di nawan ani, mdà di ksasatuyu ku Krayst Dyisas, ta neben gamu di kenen fagu di litè faloh Krayst di kfatin.
14 Na Krayst samfye i dad Dyu na i dad ise Dyu du ta sansatun i lwe lumbuk ani. Na ta falmon i gambleng gito, dunan gumdà i kasnang nawa dad Dyu na i dad ise Dyu.
15 Du yé nimò Krayst di kfatin, flandèan btas i dad uldin Dwata fagun di ku Mosis gagin i dad fimòan na i dad fnangan di dad to. Nimòan ayé du sansatun i lwe lumbuk di satu falami lumbuk mdà di ta ksasatuto di ku Krayst, na sanfyen ato.
16 Fagu di kfati Krayst di krus, lanmon i kasnang nawa, na sansatun i lwe lumbuk, na sanfyen ale di Dwata.
17 Du Krayst, tamdò kenen di dad Dyu, dunan i dad to mdadong di Dwata, na lêan tdò i dad ise Dyu, dunan i dad to mawag di Dwata. Na yé tdòan di kdeela nun kasafye.
18 Du mdà di ku Krayst i kdee dad to, baling Dyu ku demen ise Dyu, fakay gafdadong di Mà fagu di Mtiu Tulus.
19 Na yé duenam man, ta ise gamu mahal to, bay ta glam gamu di dad to nfun Dwata, na ta ngà gamu i Dwata.
20 Na i kdee ta ftoo di ku Krayst, salngad i gumnè ta fdak i dad tugad Dwata na i dad to dek Dyisas, na Krayst Dyisas i too mabtas batu gufdak i gumnè ani.
21 Na fagu di ku Krayst, ta sagot i gumnè ani, na ta mgimò i gumnè Dwata too mtiu.
22 Na fagu di ksasatuyu di ku Dyisas Krayst, ta lê gamu sasatu di kdee ta ftoo du mgimò i gumnè Dwata, du yé ta mnè di gamu i Tulusan.

3

I katdò Pol di dad to ise Dyu

1 Yé duenam man, do, Pol, i satu blanggù mdà di katdògu gamu dad to ise Dyu gablà di ku Krayst Dyisas.
2 Na gadègu sa ta lingeyu gablà di kafye Dwata di do, du blén i nimò ani di do du gamfye di gamu.
3 Na fite Dwata di do i là lmenan fgadè di munan, salngad i ta man-gu di gamu fagu di sulat.
4 Ku bnasayu i sulatgu ani, glabatyu i là lmen fgadè Dwata di munan gablà di ku Krayst.
5 Di munan, là tulenan ani di dad to, bay ani ta fgadèan fagu di Mtiu Tulus, na fgafatan di dad to dek Dyisas Krayst na di dad tugad Dwata.
6 Na dunan ani i là lmenan fgadè di munan, gamu i dad to ise Dyu, fagu di Fye Tulen, lê gamu gagin di dad Dyu di kagfunla i blé Dwata, na sagin i kdee di satu laweh, na slame nun alel di fakang Dwata fagu di ku Krayst Dyisas.
7 Mdà di kafye Dwata, ta nimòan agu snaligan tamdò i Fye Tulen mdà di gnagan ta blén do fagu di kaltulusan.
8 Na balù ku too agu mdanà di kdee dad to nfun Dwata, knèan ta blé Dwata di do i gnagan tamdò di dad to ise Dyu gablà di too bong kafye blé Krayst di gito.
9 Na lêan blé di do i gnagan fbateng di kdee dad to i tdò là lmenan fgadè di munan. I Dwata mimò i kalbong kdee, là tayòan tulen i tdò ani di munan.
10 Yé duen Dwata mimò ani du fye teen i dad ganlal na i dad tulus ditù di langit i kdee dad sahal gnaganan fagu di kdee dad to ftoo di ku Dyisas.
11 I nimò Dwata ayé saglalò di ta fnaleh nawan di là fa nimòan i kdee, na dnohòan ayé fagu di ku Krayst Dyisas, i Amuto.
12 Na mdà di ksasatuto di ku Krayst, na fagu di kaftooto di kenen, là gdè ato, na là myà ato fdadong di Dwata.
13 Taman, ani fnigu di gamu, nangyu fagdanà i nawayu du mdà di dad kaflayamgu di katdògu gamu, du i dad kaflayam ani gamfye di gamu.

I kalbong nawa Krayst gito

14 Taman, yé duen-gu lkuad di Màto di langit dmasal di kenen.
15 Kenen gumangmà i kdee dad to ftoo ta ditù di langit, na lê man dini fa di tah tanà.
16 Na ani fnigu di Dwata, mdà di bong kdatahan banlén gamu kgis fagu di Tulusan, du fye mbagal i nawayu.
17 Ani lêgu fni, too mnè Krayst di nawayu fagu di kaftooyu. Na lêgu fni too gamu dmalil na lamnok fagu di kalbong nawan gamu,

18 du fye glabatyu i kalbong nawa Krayst
gamu salngad di kdee dad to i Dwata.
19 Mulà moon galyaloyu i kalbong nawa
Krayst gamu balù là sikof kaglabatto dun,
du fye too gamu fnò i ldam Dwata.
20 Dnayento Dwata du fagu di kaltulusan
gaganan nimò mdatah fa di fnito na di fan-
damto.
21 Gito i dad to ftoo di ku Krayst, tooto
dnayen i Dwata fagu di ksasatuto di ku
Krayst Dyisas mdà di muna, na kel ani, na
gafat di landè sen. Amén.

4

I ksasatu nawa i dad to ftoo di ku Krayst

1 Yé duen-gu blanggù du mdà di kagin-gu
di nimò i Amuto. Taman, ani fnigu di gamu,
fanyeyu ldamyu du yé gten nimò i dad to
mgalék Dwata.
2 Tooyu fdanà i ktoyu, na too gamu sakdo,
na tooyu fantahà nawayu. Na mdà di kasal-
bong nawayu, too gamu sfasinsya.
3 Too gamu fgal di ksasatu nawa blé i Mtiu
Tulus fagu di kasafye gumdà i kasbakas
nawayu.
4 Du gito dad to ftoo di ku Dyisas, lo satu
laweh guglamto, na lo satu Tulus mnè di
gito. Na mdà di kalék Dwata gito, ta lo satu
fandento.
5 Na lo satu Amuto, na lo satu fantooto, na
lo satu duento fbunyag.
6 Na lo satu Dwata, dunan Mà i kdeeto,
na kenen mdatah di kdee, na mnè kenen di
kdeeto, na nimòan i knayèan fagu di kdeeto.
7 Na kat satu di gito, ta banlé Krayst dad
sahal gnagan nimò mdà di knayèan.
8 Du ani man i Tnalù Dwata,

"Di kbatunan di langit, dee neben dad to
gtafus, na blén i dad sahal gnagan di
dad to."

9 Dét gumtatek i manan, "Mbatun kenen?"
Yé kayèan man ta muna kenen tufa di tanà,
na fles di gumngalaman.
10 I ta tufa di gumngalaman, dunan i
mbatun ditù di tah langit, du fye baling di
dungan ku demen di tah, déé sa kenen.
11 Na kenen i mlé dad sahal gnagan nimò di
dad to, na mdà ayé, nun dademe mgimò dad
to dek Dwata, na i dademe tugad Dwata, na i
dademe tamdò i Fye Tulen, na i dademe, ulu
di dad to ftoo du tamdò ale di dad simbahan.
12 Na yé duen Krayst mlé dad gnagan ani,
du fye gatlagad i kdee dad to Dwata mimò
i knayèan, na kamgis i laweh Krayst, dunan
i dad to ftoo di kenen.
13 Na fagu déé, ta nun ksasatuto di kaftoo na
di kgadèto i Ngà Dwata. Na du yé kagkah,
ta mgimò ato mbagal di kaftooto, na sikof i
ldamto salngad di ku Krayst.
14 Na ku yé kagkahto, ta là ti salngad ato
i dad malnak ngà mlal mgebe balù dét tdò i
dad to fulung famgaw.
15 Bay yé gito nimò, tmulen ato gagin i
kaglut na kasakdo. Na fagu déé, too ato
lamnok di kaftoo kel di kasalngadto di ku
Krayst, dunan i Uluto.
16 Na mdà di ku Krayst, i kdee dad to glam
di lawehan, ta too sbakas, na ta sgagot i ka-
bal laweh fagu di kat satu alel di laweh. Na
ku kat satu, nimòan i kenen alel, too lamnok
i laweh, na baling too midul i kbagalan fagu
di kasakdo.

I falami to

17 Na yé duenam man, fagu di dagit i
Amuto, toogu man di gamu, ta nangyu gan-
bet i dad to là ftoo di ku Krayst du landè
gukel i fandamla.
18 Na kmifuh i kaglabatla. Là gfunla i
falami nawa blé Dwata du landè gnadèla na
magéng ulula.
19 Na landè kyàla, na mdà ayé, ta bléla i
lawehla di sasè knibal i ungadla, na magin
ale di kdee dad sahal magsik nimò. Na
baling midul i kiballa mimò sasè.
20 Ise yé teenyu di ku Krayst.
21 Bay ta lingeyu sa gablà di kenen, na di
klalòyu kenen, ta gatdò di gamu i kaglut teen
di ku Dyisas Krayst.
22 Taman, tnagakyu i labi ldamyu, dunan i
labi ktoyu, du yé gamfalmo gamu du fibalan
na fan-gawan gamu.
23 Na tooyu fafalami i ktoyu na i fan-
damyu.
24 Yé fye teen di gamu i falami kto nimò
Dwata glalò di kenen kagkah du fye teen i
katluhan na i ktiun.
25 Taman, ta nang gamu tmulen kéng. Yé
fye, tulenyu kaglutan di dademeyu ftoo, du
i kdeeto glam di laweh Krayst.
26 Na ku malbut gamu, too gamu fgeye
tàan gamu nebe di salà. Na lnifetyu i kalbu-
tyu ayé di laman là sdaf i du,
27 na nangyu banlé Satanas kdalan
fagsalà gamu.
28 I to tagnè tmaku, ta nang dè tmaku,
bay yé fye, talbahò du yé fye kafngabalan i
klawilan, na gtabengan i dad to landè knun.
29 Na nang gamu talù sasè, bay yé talùyu i
fye du yé gamtabeng, na gamtgal nawa i dad
to lminge gamu di balù dét klidùla.
30 Na nangyu flidù i Mtiu Tulus Dwata,
du kenen ilè i ta kfun Dwata gamu, na i
gugmadè dun snikofan i kagalwàyu kadang
di fulé du.
31 Na tnagakyu i katduk nawa, na i kalbut,
na i kaflabè, na i kafaltê, na i kaslen, na i
kdee dademe sasè nimò.
32 Fanyeyu i ldamyu di dademeyu to, na
too gamu sakdo. Na too gamu sfasinsya

salngad i ta kfasinsya Dwata i dad salàyu fagu di ku Krayst.

5

I knè di gumalwan

1 Yé duenam man, tooyu ganbet i ldam Dwata du gamu i dad ngàan toon kando.
2 Na too gamu sakdo salngad i kakdo Krayst gito di kablén i kton di fati du mgimò dsù too fye bun gamfye nawa Dwata.
3 Na du ta ngà gamu i Dwata, là gtenan linge ku nun di gamu mimò sasè knayè i lawehyu, ku demen i dademe magsik nimò, ku demen i klom.
4 Na là fakay ku yé lamwà di bàyu dad magsik talù, na dad talù landè gukel, na i dad ulek magsik, du là ti gtenan. Bay yé too gten ku mlé gamu fasalamat di Dwata.
5 Du ta tooyu gadè, i to mimò sasè knayè i lawehan, na i to lom, landè gfunla di Kagot Krayst na di Kagot Dwata, du i to ayé salngad ku yé fnangamfùan i ise glut dwata.
6 Nang gamu fagwè di sukat fagu di talù landè gukel, du i dad to mimò ayé, mnè tahla i kalbut Dwata du là nimenla dun.
7 Taman, niwasyu i dad to ayé.
8 Di munan, mnè gamu di gukmifuhan, bay ani ta mnè gamu di gumalwan fagu di ksasatuyu di Amuto, Dyisas Krayst. Taman, yé fye i ldamyu salngad di ldam i dad to mnè di gumalwan.
9 Du yé ulê i knè di kalwa mimò fye, tluh, na kaglut.
10 Na tooyu fkah di nawayu i kdee gamflehew i Amuto.
11 Na nang gamu magin di dad nimò landè gukel salngad di nimò i dad to mnè di gukmifuhan, bay yé nimòyu i tluh, du fye dilèla i dad sasè nimòla.
12 (Du too ti magyà, balù di lo kastulen dun gablà di sasè nimòla di gugbunin.)
13 Na ku ta magtuyal i kdee di lwa, yé klom mite i kaglutan,
14 du i lwa fiten i kdee. Taman, ani man i Tnalù Dwata,
"Mukat ge, to kudang, na mték ge, to mati,
du tnuyal Krayst ge."
15 Yé duenam man, tooyu fanye mebe i ktoyu, na nangyu ganbet i dad to là fulung faldam, bay yé ganbetyu i dad to fulung faldam.
16 Too gamu fagasleng mimò fye, du ta too midul ksasè di nawan ani.
17 Na mdà déé, nangyu nimò i landè gukel, bay yé fye tooyu fanngabal ku dét knayè i Amu fimò gamu.
18 Na nang gamu flangal du yé gamfalmo gamu, bay too gamu fafnò i Mtiu Tulus.
19 Na ku stulen gamu, gnamityu i dad Salmo*, na i dademe man i Tnalù Dwata. Na too gamu lmingag mdà di nawayu i dad lingag dmayen di Amu.
20 Na kloyu to fasalamat di Dwata i Màto fagu di dagit i Amuto Dyisas Krayst, balù dét i mkel di gamu.

I flau di dad to nun yaan

21 Na too gamu safdanà di kat satu, du yé ilè i kafèyu di ku Krayst.
22 Gamu dad libun nun yaan, fdanàyu i ktoyu di yaanyu salngad i kafdanàyu di Amuto, Dyisas Krayst.
23 Du i lagi, kenen ulu i yaanan salngad ku Krayst, ulu i dad to ftoo, dunan i lawehan, na kenen falwà dale.
24 Na nè kafdanà i dad to ftoo di ku Krayst, salngad ayé moon kafdanà i dad libun di yaanla fagu di kdee dad nimòla.
25 Na gamu dad lagi nun yaan, kandoyu i yaanyu salngad di kakdo Krayst i dad to ftoo di kenen du blén i kton di fati mdà di gito.
26 Yé duenan fafati du yé dalanan tamluh gito di kafngen damyoh gito di éél fagu di Tnalùan,
27 du fye too gten i dad to ftoo di kenen, na mlaneb, na landè gumaslento di balù détan.
28 Na salngad ayé, gamu dad lagi, fye ku tooyu kando yaanyu salngad i gamu laweh, du i lagi kamdo i yaanan, ta lêan kando i kenen kto.
29 (Du landè to ku knangan i kton, bay yé nimòan fankaanan, na too nifat. Na salngad ayé i kifat Krayst di dad to ftoo di kenen.
30 Du i kdeeto slame dad alel laweh Krayst.)
31 Na ani sulat di Tnalù Dwata, manan, "Yé duen i lagi tmagak i màan na yêan, na satnù di yaanan, na i lwe dad to ayé ta mbaling ale satu."
32 Too mngalam gumtatek i manan ayé, bay yé kaglabatgu dun, dunan i ksasatu Krayst di dad to ftoo di kenen.
33 Bay knèan, kat satu gamu dad lagi, là fakay ku là kandoyu i yaanyu salngad i kakdoyu i ktoyu, na gamu dad libun, là fakay ku là nafèyu i yaanyu.

6

Dad flau di dad ngà na di dad tuala

1 Dad ngà, nimenyu i dad tuayu du yé gten nimò i dad ngà ftoo di ku Krayst.
2 Ani uldin di Tnalù Dwata, manan, "Nafèam i màam na yêam." Di kdee dad uldin, yé i tnanin uldin nun fakang magin dun, du ani manan,
3 "Ku nafèam dad tuam, too fye i knèam, na too tahà i lawilam dini di tah tanà."

* **5:19** 5:19 Dunan i libru guglam i dad lingag dmayen di Dwata.

4 Na gamu dad tua, nangyu nimò gufalbut
i dad ngàyu, bay di kebeyu dale, falnauyu na
tdòyu ale glalò di katdò i Amuto.

I dad flau di dad fasak na di dad amula

5 Dad fasak, nimenyu i dad amuyu dini
di tah tanà. Nang gamu smumal, bay tooyu
ale nafè, na nimòyu i kdee mdà di nawayu,
salngad i kimenyu di ku Krayst.
6 Tooyu ale nimen. Na nang lo yé kaf-
dufyu di nimòyu ku tnanulla gamu du ku
yé nimòyu, lo yé nusalyu i kdagla gamu.
Bay balù ku là teenla gamu, nimòyu i knayè
Dwata mdà di nawayu, salngad ku yé gu-
fafasakyu di ku Krayst.
7 Na yé duenam man, too gamu falgad
mdà di nawayu du di Amuto i gumimòyu
ani, ise ku lo di dad to.
8 Du gadèyu banlé Amuto taden i kdee dad
to mdà di dad fye nimòla, balù ku fasak ku
demen ise.
9 Na gamu dad amu, yé fye ku salngad
kibòyu i dad fasakyu. Nangyu ale falnikò du
gadèyu lo satu sa i Amuyu di langit, na landè
to nungulan.

I dad klung blé Dwata gito

10 Na di gusenan, too gamu fbagal fagu di
ksasatuyu di Amu, na di kaltulusan.
11 Sandulêyu lsak i kdee dad klung blé
Dwata du fye gfisanyu Satanas di kdee
galan kafgaw gamu.
12 Du ise ku yé dademeto sfati i dademeto
to, bay yé dademeto sfati i dad ulu i dad sasè
tulus, dunan i dad busaw nun glal magot
i gukmifuh i banwe ani, na dale gumdà i
sasè nimò di tah tanà na di bleng i tanà na
i langit.
13 Yé duenam man, sandulêyu lsak i kdee
dad klung blé Dwata du fye ku ta kel i bang
i kdee sasè, gfisanyu kenen, na gaganyu
tadag kel di gusen i kasfati.
14 Taman, too gamu fatlagad, na fan-
gatyu i galingyu, dunan i kaglutan, na lê
man anit, dunan i katluh.
15 Na lsakyu talumfà, dunan i kafatla-
gadyu tamdò i Fye Tulen mlé kasgulê nawa
i to gamsalà na i Dwata.
16 Na i kaftooyu di ku Dyisas Krayst,
yé klung nagotyu du klungyu di dad fanà
dminè gal gtì Satanas.
17 Na dnawatyu i kagalwà blé Dwata
gamu du ani kalù tek ta sukub di uluyu. Na
tooyu gnamit i Tnalù Dwata du ani sundang
ta blé i Mtiu Tulus di gamu.
18 Na di kdee ayé gine, too gamu dmasal
mni tabeng di Dwata. Na balù dét mkel di
gamu, too gamu dmasal fagu di kalak i Mtiu
Tulus. Na too gamu fgeye, na nang gamu
ftakas. Na tooyu dnasal i kdee dad to Dwata.
19 Na lêyu agu beg dnasal du fye di
katdògu, banlé Dwata agu glut tdò du fye
nun klabègu tmulen i ta fgadèan gablà di Fye
Tulen, dunan i là fa tayòan fgadè di munan.
20 Yé duen Dwata mdek do du tdògu i
Fye Tulen, na yé duen-gu gablanggù ani.
Taman, begyu agu dnasal du fye landè
klikògu tmulen dun, du yé gten nimògu.

Gusen i sulat

21 Yé tmulen gamu gablà di kagkahgu na
di nimògu dini Tikiku, i satu flanekto too
mabtas na gsalig di nimò i Amuto.
22 Taman, ani duen-gu mdek kenen salu
déé di gamu du tulenan gamu i kagkahmi
dini, na tan-galan i nawayu.
23 E dad flanekgu, mulà moon i Màto
Dwata na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu
ktanak, na kalbong nawa, na kaftoo di ke-
nen.
24 Mulà moon banlé Dwata kafye i kdee
dad to kambong nawa i Amuto Dyisas
Krayst kel di landè sen.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Filipus

1 Do, Pol na Timoti, i dad fasak Krayst
Dyisas, gumdà sulat ani. Na febemi déé
di gamu dad to nfun Dwata ta sasatu ku
Krayst Dyisas di Filipus glam di dad ulu di
simbahan, na i dad to gal tmabeng dale.
2 Mulà moon i Màto Dwata na i Amuto
Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak
nawa.

I dasal Pol di dad to ftoo di ku Dyisas di Filipus

3 Di kafaldamgu gamu, gal agu fasalamat
di Dwata.
4 Na di kat kdasalgu gamu, too agu lehew,
5 du tooyu agu tnabeng di katdògu i Fye
Tulen mdà di katbùyu ftoo kel di mdu ani.
6 Na ani i toogu gadè, Dwata tambù i fye
nimòan di nawayu, na kenen i fadlug mimò
dun kel di ksikofan di Du Kasfulê Krayst
Dyisas.
7 Too ti gten ku yé galyalogu gablà di gamu
déé du too gamu mabtas di do du i kdeeyu,
ta nun alelyu di fimò Dwata do, balù di
lamgu gablanggù ani, na lê man di kagugu
tamdò na msen i Fye Tulen di munan.
8 Na ta gadè Dwata yé gumdà i kakdogu
gamu mdà di kakdo Krayst.
9 Na ani i dnasalgu, mulà moon midul i
kasakdoyu, na i kaglabatyu, na i kgaganyu
dmilè i kaglutan,
10 du fye gaganyu malék i too fye, na fagu
déé mtiu gamu, na landè gumaslenyu kel di
Du Kasfulê Krayst.
11 Na déé gumdàyu fnò i sikof ldam blé Dy-
isas Krayst gamu du fye magdayen i Dwata.

I ulê i kablanggù ku Pol

12 Dad flanek, ani kayègu fgadè di gamu, i
ta mkel di do ani too gamtabeng di kbel i Fye
Tulen.
13 Du ani ulêan, i kdee dad sundalu gal
mantay dini di gumnè i ganlal, na lê man
i kdee dad to, ta sdulêla gadè na yé duen-
gu gablanggù du mdà di katdògu gablà ku
Krayst.
14 Na mdà di kablanggùgu ani, i gudee dad
flanekto di Amuto, ta matgal i kaftoola di
kenen, na ta midul i klabèla tamdò i Tnalù
Dwata du ta landè klikòla.
15 Too sa, nun dademe di dale, yé duenla
tamdò gablà ku Krayst du mafè nawala di
do, na yé kayèla ku dag i dad to ale, bay
nun dademe, yé duenla tamdò du mdà di
nawala.
16 I dad to tamdò mdà di nawala, yé
duenla tamdò du kakdola di do du ta gadèla
na yé duen-gu gablanggù du mdà di ksen-gu
i Fye Tulen.
17 Bay i dademe, ise ku mdà di nawala
i duenla tamdò gablà ku Krayst, du lo yé
fandamla i dale kto, na man nawala ku
matnù kaflayamgu dini di blanggù mdà di
katdòla.
18 Bay là mabtas ayé di do. Yé lo mabtas ku
gatdò Dyisas Krayst balù ku fye ku demen
sasè i duenla tamdò. Na yé duenam man, ta
lehew agu,
19 du ta gadègu ta fan agu galwà di
blanggù du mdà di dasalyu, na i ktabeng i
Tulus dek Dyisas Krayst.
20 Na ani toogu knayè, nang agu myà,
bay baling nun too kgal nawagu du fye
gafdatahgu Krayst fagu di kdee dad nimògu
balù ku mlawil agu, ku demen mati.
21 Du ani fandamgu, di knègu dini di tah
tanà, Krayst i lawilgu. Bay ku ta mati agu,
matnù i kafye gwègu.
22 Bay lê fye sa ku mnè agu dini di tah
tanà, du mas bong ulê i nimògu. Taman, là
gadègu ku nè i nalékgu.
23 Masbulug nawagu ku dét i fye nalékgu.
Yé satu kayègu ku tnagakgu i banwe ani fye
mnè agu di saféd Krayst du yé gamfye di do.
24 Bay di gamu, yé too mabtas ku mnè agu
dini di tah tanà.
25 Na du ta gadègu ayé, yé mnè di fan-
damgu fadlug agu dini di tah tanà di saféd yu
du fye lamnok gamu, na midul klehewyu
mdà di kaftooyu.
26 Na ku ta samfulê agu di gamu, ta baling
midul i kdayenyu di ku Dyisas Krayst gablà
di do du ta lêyu agu teen.
27 Yé duenam man, yé too mabtas, ku
i ldamyu maslalò di Fye Tulen gablà ku
Krayst, du fye balù ku gasfulê agu déé,
ku demen là, yé too mabtas ku lingegu na
mbagal gamu di kaftooyu, na nun ksasatu
nawayu di ksenyu i Fye Tulen.
28 Na nang gamu likò di dad to dmuen
gamu, bay too gamu fbagal. Yé gug-
madèla dun dale falnayam Dwata, bay
gamu falwàan.
29 Du ani kafye blé Dwata gamu, ise ku lo
gamu ftoo di ku Dyisas Krayst, bay lê nun
kaflayam kel di gamu du mdà di ksasatuyu
di kenen.
30 Ta teenyu i dad kaflayam gnagugu di
munan, na ta lingeyu i dad kaflayamgu di
mdu ani. Na ta gagin gamu maflayam.

2

I kafdanà Krayst

1 Mdà di ksasatuyu di ku Krayst, ta mba-
gal gamu. Na mdà di kakdon, flehewan
gamu, na ta nun kasgalakyu di Mtiu Tulus,
na nun kasakdoyu na kaslayù nawa.

2 Taman, ani fnigu di gamu, tooyu sansatu
i nawayu, i kasakdoyu, i knayèyu, na i fan-
damyu, na ku yé nimòyu, too sikof i kle-
hewgu.
3 Balù dét i nimòyu, nang gamu lom, na
nangyu fdatah i ktoyu, bay fdanà gamu, na
yé fabtasyu i dademe to, ise ku gamu kto.
4 Na nang ku lo yé fandamyu i gamfye di
gamu kto, bay lêyu fandam ku dét i gamfye
di dademeyu.
5 Fye ku i fandam Krayst mnè déé di
gamu.
6 Balù ku yé kagkahan salngad di Dwata,
bay là knabasan dun.
7 Bay fagu di knayèan, nlusan i kdatahan,
lsakan adat i satu fasak, na fbaling to
dini di tah tanà.
8 Na di kafbalingan to, toon fdanà i kton,
na sandulêan nimen i kdee knayè i
Dwata kel di kfatin, dunan kfatin di
krus.
9 Taman, mdà ayé, too fdatah Dwata Dyisas,
na blén di kenen i dagit mdatah di
kdee dad dagit.
10 Na i kalbong kdee mnè di langit na di tah
tanà na di lam i tanà, ku ta lingela i
dagit Dyisas Krayst, sdulê ale lkuad
na mangamfù di kenen,
11 na i kdeela sdulê tmulen na Dyisas Krayst
i too glut Amu du fye magdayen
Dwata, dunan i Màto.

I knengto salngad blatik

12 Taman, dad flanek toogu kanbong
nawa, i tagnè kimenyu di lamgu déé di
safédyu, balingyu too nidul di nawan ani, na
fanlesyu mimò dun magin i afè na i klikò kel
di ksikof i kagalwàyu.
13 Du Dwata i mnè déé di nawayu, na
kenen i mlé gamu ayè na gnagan mimò i
knayèan.
14 Na balù dét i nimòyu, nang gamu galà
mungag, na nang gamu sdò.
15 Ku nimenyu ani, ta landè gumaslenyu,
na too gamu mtiu, du ta gamu dad ngà
i Dwata. Na balù mnè gamu di bleng i
dad to too kigò, là milih i katluhyu. Na
salngad gamu di dad blatik mneng di langit
du tnuyalyu i dad to mnè di gukmifuhan di
tah tanà,
16 du yé tdòyu di dale i tdò mlé nawa.
Na ku yé nimòyu, fakayta gamu dag di Du
Kasfulê Krayst du nun ulê i kdee nimògu.
17 Na i kaftooyu salngad dsù bléyu di
Dwata. Na ku yé kayè Dwata fagin-gu tubél i
litègu di dsùyu ayé, too agu lehew, na faginta
gamu di klehewgu.
18 Na salngad ayé, yé fye lê gamu lehew,
na faginyu agu di klehewyu.

Timoti na Ipafroditu

19 Na ku mayè i Amuto, dekgu Timoti salu
déé di gamu du fye gadègu i kagkahyu, na
fagu déé, matgal i nawagu.
20 Du lo kenen gamsngad do di kafdammi
gamu.
21 I dademe, yé lola fandam i gamfye di
dale, ise ku i knayè Dyisas Krayst.
22 Bay ta gadèyu sa gsalig Timoti du
tnabengan agu tamdò i Fye Tulen, salngad
di ngà tmabeng i màan.
23 Na yé duenam man, too agu mayè ku
dekgu Timoti gadéé di gamu, bay silang
fsalugu déé ku ta gadègu ku dét i mkel di do
dini.
24 Na toogu fantoo di là mlo ani mimò i
Amuto kfagu du fye gsalu agu déé.
25 Bay yé fandamgu dekgu samfulê
Ipafroditu déé di gamu, satu flanekto di
kaftoo, na demegu mimò i nimò Dwata, na
demegu sundalu Krayst. Kenen i to ta dekyu
gadini di do di munan du fye tnabengan agu
mimò i nimò Dwata.
26 Too kayè nawan samsite gamu. Na too
kenen mlidù du gadèan ta lingeyu i knun
tdukan dini.
27 Too glut, nun sa tdukan di munan, na
fan mati. Bay mdà di kakdo Dwata, lê
mgulê. Na ise ku lo kenen i kando Dwata di
kafgulêan dun, bay lê man do, tà too midul i
klidùgu.
28 Taman, too bong ayègu fasfulê kenen
déé di gamu du fye di kiteyu dun, too gamu
lehew, na ta là mlidù agu.
29 Yé duenam man, too gamu flehew
dmawat dun, du kenen i flanekyu di kaftoo,
na tooyu nafè i kdee dad to salngad di ke-
nen,
30 du fan mati Ipafroditu du mdà di
ktabengan di nimò Krayst. Là ti klenan i
lawilan du mayè kenen tmabeng do dini du
landè sa gamu kibò tmabeng do.

3

I too glut katluh

1 Dad flanekgu, nun fa kayègu man di
gamu. Too gamu flehew du mdà di ksasat-
uyu di Amuto. Là ti tmakas agu mulit i ta
man-gu di muna sulat, du yé kamlung gamu
di dad ise glut tdò.
2 Tooyu fan-geye i ktoyu di dad to salngad
i adatla di dad lmanaf. Too ale sasè du toola
gamu fneges fimò ilè di lawehyu.
3 Bay gito i dad to nun too glut ilè du
mangamfù ato di Dwata fagu di Mtiu Tu-
lusan mdà di ksasatuto ku Krayst Dyisas,
na ise ayé snaligto i uldin dad to manla
gamfalwà gito kun.
4 Bay di kaglutan, nun ktoogu smalig di
kimen-gu i dad uldin ayé. Ku nun to man
nawan nun ktoon smalig di kimenan, midul
déé fa i do.

5 Du ani tagnè kagkahgu. Walu butang
kafngegu sut, ta sanala nimò ilè di lawehgu.
Do i satu bel Bénhamin, i satu ngà Israél. Too
ti glut Dyu agu, na too ti sikof i kimen-gu
di dad uldin i dad Dyu du glam agu di dad
Farisi.
6 Na yé gugmadè dad to dun nimen-gu i
dad uldin i dad Dyu du ta falnayamgu i dad
to ftoo di ku Krayst. Na landè ti gukulang
kimen-gu i dad uldin, du too agu tluh.
7 Bay ku dét i knabasgu di munan, ta landè
gukmamugu dun di mdu ani du mdà di
ksasatugu ku Krayst.
8 Na ise ku lo ayé, bay di fandamgu ta
landè gukmamugu i kdee dad knabasgu di
munan, du yé ta too mabtas di do i ksasat-
ugu di ku Krayst Dyisas, i Amugu. Na
mdà di ta ksasatugu ku Krayst, ta lanah di
fandamgu i kdee ayé, na yé fandamgu di
ktagakgu dun, sawe lo sabat du fye nun
ksasatugu di ku Krayst.
9 Du yé kayègu too teen i katluhan di do. I
katluh ani, ise mdà di kimen-gu i uldin dad
Dyu, bay mdà di kaftoogu ku Krayst, dunan
i katluh blé Dwata ulê i kaftoo.
10 Yé kayègu ku toogu gadè Krayst na ku
galyalogu i kaltulusan ta fiten di ktékan mdà
di fati, na i kgagin-gu di kaflayaman, na lê
agu mati salngad i kenen kfati.
11 Du ani fanden-gu, lê agu gagin nték di
dad to mati.

Too gamu fadlug di dad nimòyu

12 Ise ku yé man-gu dini ta sikof agu ku
demen ta too agu tluh, bay too agu fakgis
du fye gfun-gu i taden tagà Dwata do fagu
di kfun Krayst do.
13 Dad flanekgu, ise ayé fandamgu ku ta
gfun-gu i taden ayé, bay yé nimògu ani,
lnifetgu i gnagugu di munan, na toogu
fakgis kel di gusenan.
14 Too agu fadlug kel di gusenan du fye
gfun-gu i taden, dunan i katlo Dwata do salu
di langit fagu di ku Krayst Dyisas.
15 I kdeeto ta mbagal di kaftooto di ku
Krayst, yé fye ku fkahto di fandamto i ta
man-gu ayé. Bay ku nun to di gamu mahal
fandaman, Dwata faglabat dun di kenen i
kaglutan.
16 Bay yé too mabtas, fanlesto lmalò i ta
tdòan di gito.
17 Dad flanekgu, tooyu agu ganbet, na ku
simto i teenyu salngad ldaman di do, tooyu
tnanul na lêyu ganbet.
18 Ta dee dulêgu man dun di gamu nun
dad to là glalò i ldamla di tdòla, na fagu déé
ta baling yé fitela i knangla di kfati Krayst
di krus. Na ani, lêgu nulit i ta man-gu ayé,
na gatugu gngel di kman-gu dun.
19 Bay i dad sasè to ayé, yé gusalula di
lanaw lifoh, du yé dwatala i sasè knayè
i lawehla, na yé balingla dag i dad nimò
gumagyàla. Taman, lo yé gumnè i nawala di
knèla dini di tah tanà.
20 Bay yé gito banwe di langit, na too minit
nawato fatan kasfulê i Amuto Dyisas Krayst
mdà di langit, dunan i Falwà gito.
21 Na too maltulus Dyisas Krayst, na ke-
nen magot i kdee. Na mdà di kaltulusan, ku
ta samfulê kenen, tanlasan i lawehto ani du
nun fatin, na yé tlasan dun salngad di kenen
laweh di ta ktékan mdà di fati.

4

I dad flau Pol

1 Yé duenam man, dad flanek toogu kan-
bong nawa, too gamu fadlug di kaftooyu
di Amuto. Kandota gamu, na too mlifut
nawagu gamu. Too agu lehew mdà di gamu,
na toota gamu dag.
2 Na nun fnigu di lwe libun déé, dunan
Yudya na Sintiki. Yé fye, safye gamu du ta
saflanek gamu di Amuto.
3 Bay ge, demegu sakdo, yé fnigu toom
tnabeng i dad lwe libun ayé du ta toola agu
tnabeng di katdògu i Fye Tulen magin di
ku Kléménti na i dademe gal tmabeng do.
Ta gsulat i dagitla di libru i dad to gamfun
nawa landè sen.
4 Too gamu flehew du mdà di ksasatuyu di
Amuto. Na lêgu nulit man, too gamu flehew.
5 Tooyu fan-ganag nawayu di kdee dad to
du ta too mdadong kasfulê i Amuto.
6 Na balù dét mkel di gamu, nang gamu
flidù, bay too gamu dmasal di Dwata na
fniyu di kenen i kdee kalnidùyu. Na di
kdasalyu, gal gamu mlé fasalamat.
7 Na ku yé nimòyu, blé Dwata gamu i
ktanak nawan là glabat i dad to dun. Na
fagu di ktanak nawan ayé, kanlungan i
nawayu na i fandamyu du mdà di ksasat-
uyu di ku Krayst Dyisas.
8 Dad flanekgu, nun fa kayègu man. Tooyu
fnè di fandamyu i fye, i glut, i mtiu, i tluh, i
landè gumaslen, i gten, na i mgafè.
9 Na tooyu ganbet i ta tdògu di gamu,
dunan i kdee dad lingeyu na i dad teenyu
di do. Na Dwata, i gumdà ktanak nawa, yé
samnagin di gamu.

I kfasalamat Pol di dad bléla

10 Na fagu di ksasatugu di Amuto, too
agu lehew ani, du ta gdawatgu i ktabengyu,
balù glut, too mlo i kfatan-gu dun. Gadègu
na tagnèyu agu kando, bay landè kibòyu
tmabeng do di munan.
11 Ise yé duen-gu man ani ku mngabal agu
gumnigu tabeng, du ta mtigu ganbet i kdee
kfagu du fye dsal nawagu balù dét gnagugu.
12 Ta gnagugu i fye kagkah, na i klimah. Ta
tdò Dwata do i kibògu dmawat i kdee mkel
di do, baling agu bsol, ku demen bitil, baling
glukas i knun-gu, ku demen kulang.

13 Na balù dét i mkel di do di kdee dad
gnagugu, gagan-gu smalu dun fagu di gal
blé Krayst di do.
14 Bay fye du gtulen nawayu tmabeng do
di dad klimahgu ani.
15 Na gamu dad to di Filipus, ta gadèyu na
di katbùgu tamdò gamu i Fye Tulen di fan
ktagakgu Masidunya, i guglam banweyu,
na di kdee dad to stifun ftoo di ku Dyisas
di dademe dad banwe, landè fa tabengla.
Bay gamu dad to di Filipus, ta gdawatgu i
tabengyu.
16 Na balù di lamgu fanak ditù di
Tésalonika, dee dulêyu tmabeng do di dad
klandègu.
17 Na ise ku yé fanngabalgu i dad bléyu,
bay yé mabtas di do ku tananù Dwata i
taden blén di gamu kadang di fulé du mdà
di ktabengyu do.
18 Na ani, ta gbalasyu i nimògu, na mdà
di febeyu fagu di ku Ipafroditu, ta landè
gukulanggu, ta baling glukas i dad bléyu. Na
i dad bléyu ayé, mgimò dsù fye bun i too
gamflehew di Dwata.
19 I Dwata fnangamfùgu, kenen mlé gamu
i kdee dad kalnidùyu mdà di knunan là mti
du mdà di ta ksasatuyu ku Krayst Dyisas.
20 Mulà moon ku too magdayen i Màto
Dwata kel di landè sen. Amén.

Gusen i sulat

21 Kumusta di kdee dad to nfun Dwata
ta sasatu di ku Krayst Dyisas. Na lê man i
dad flanekto gal tmabeng do dini di blanggù
manla, “Kumusta” di gamu kun.
22 Na kel di kdee dad to nfun Dwata dini
di Roma, lêla man “Kumusta” di gamu kun,
kel di dad to snalig Harì Sisar.
23 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst
magin di kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Kolosas

1 Do Pol, satu to dek Krayst Dyisas mdà di knayè i Dwata, na Timoti, i flanekto, gumdà i sulat ani.

2 Na febemi i sulat ani di gamu dad to nfun Dwata mnè di Kolosas, dunan i dad flanekmi too gsalig fagu di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas.

Mulà moon i Màto Dwata mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I dasal Pol

3 Di kat kdasalmi gamu, gal gami fasalamat di Dwata, Mà i Amuto Dyisas Krayst,

4 du ta lingemi gablà di kaftooyu di ku Krayst Dyisas na i kakdoyu di kdee dad to i Dwata.

5 Mdà di kakel i glut tdò, dunan i Fye Tulen, ta lingeyu gablà di knun fandenyu. Taman, déé gugdak i kaftooyu na i kasakdoyu di fanden tagà Dwata gamu ditù di langit.

6 Mdà di kgafat i Fye Tulen di gamu, ta lingeyu na gnemyu i kafye Dwata too glut. Taman, ta too menge na ta mbel di blengyu. Na salngad ayé i lê kagkah di klamang banwe.

7 Déé gugambetyu i kafye Dwata di ku Ipafras, i dememi snalig too mabtas na too fduf di nimò Krayst fagu di ktabengan gami.

8 Na ta tulen Ipafras di gami gablà di kasakdoyu ta blé i Mtiu Tulus di gamu.

9 Na yé duenam man, mdà di du kaklingemi dun, là ti tlag gami dmasal gamu. Ani fnimi di Dwata, toon fgadè di gamu i kdee knayèan fimò gamu fagu di kfulung na di kaglabat blé i Tulusan.

10 Mdà déé, i ldamyu glalò di knayè Dwata, na kloyu to mimò i gamflehew kenen, na menge gamu i dad fye nimò, na lamnok i kaglabatyu gablà di Dwata.

11 Mulà moon fanbagalan gamu mdà di kgis i kaltulusan du fye nun kagtayudyu na klehewyu matu di kdee mkel di gamu, na nun ktahà nawayu, na ktanak nawa.

12 Na lê gamu fasalamat di Mà, du ta nimòan gamu dad ton gten mfun i kafye blén ta falan tagà di dad ton di banwen too mneng.

13 Du ta falwàan ato mdà di kgis i kifuh, na ta fnèan ato di kagot i Ngàan toon kanbong nawa,

14 dunan gufagun i kafalwàan na i kfasinsyan dad salàto.

I kdatah Krayst Dyisas

15 I Dwata, là teen dun, bay teen déé di ku Krayst i lo sen Ngà Dwata, na mdatah kenen di kdee nimò Dwata.

16 Du nimò Dwata i kalbong kdee fagu di ku Krayst, i kdee mnè di langit, na di tah tanà, i kdee teen, na i là teen, i dad maltulus, i dad ulu, i dad harì, na i kdee nun glal. I kalbong kdee, slame nimò Dwata fagu di ku Krayst du fye nfunan na gumagdayenan.

17 Na di laman là fa mimò i kdee, ta sana nun Krayst, na kenen magot i kalbong kdee.

18 Na Krayst i ulu di kdee dad to ftoo, dunan i lawehan. Kenen i mlé nawa di dale, na kenen i tnanin nték di bleng i dad mati du fye kenen mdatah di kalbong kdee.

19 Du yé kayè Dwata teen i kenen kagkah di ku Krayst.

20 Na fagu di ku Krayst, fasfulê Dwata di kenen i kalbong kdee du mdà di litè Krayst maloh di krus, ta safye di Dwata i kalbong kdee di tah tanà na di langit.

21 Na di munan, mawag gamu di Dwata du dnuenyu kenen mdà di sasè nimòyu na di sasè fandamyu.

22 Bay ani, fagu di kfati i Ngàan, ta fasfulê Dwata gamu du fye mtiu gamu, na tluh, na landè gumaslenyu ku ta neben gamu di kanfen.

23 Bay yé fye, too gamu fadlug di kaftooyu di ku Krayst, na too gamu fbagal, na nangyu flanah di fandamyu i knun fanden ta gdawatyu mdà di klingeyu i Fye Tulen. Dunan ayé i Fye Tulen ta gatdò di gamu, na lê man kel di kdee dad to. Na do, Pol, i satu snalig tamdò i Fye Tulen ayé.

I nimò Pol

24 Ani, ta lehew agu gablà di dad kaflayam gnagugu mdà di kakdogu gamu, na fagtayud agu di kdee dad kaflayam gufagu Krayst do, du yé gamfye di laweh Krayst, dunan i dad to ftoo di kenen.

25 Ta mgimò agu snalig di dad to ftoo di ku Dyisas mdà di kalék Dwata do du fye sdulêgu tdò di gamu i Tnalù Dwata.

26 Na yé bunin di dad to di munan, bay ani, ta fgadèan di dad ton.

27 Yé fnaleh nawa Dwata faglabatan di dad ton i là lmenan fgadè di munan gablà di kafye blén di gamu dad to ise Dyu. Dunan ani, ta mnè Krayst di gamu, na fagu déé ta yé fandenyu, faginan gamu di kdatahan.

28 Taman, toomi tdò Krayst di kdee dad to. Fanngewemi na tdòmi ale mdà di kdee kfulung blé Dwata gami du fye ku ta tadag ale di kanfe i Dwata, landè gumaslenla du mdà di ksasatula di ku Krayst.

29 Na yé duenam man, toogu fbagal na fagtuh di kdee mkel di do du mdà di kgis blé Krayst di do.

2

1 Na yé kayègu ku gadèyu too agu fakgis du
yé gamfye di gamu, na lê man di dad to di
Lawdisya, na di kdee dad to là lmen mite do.
2 Ani duen-gu fakgis du fye matgal i
nawala, na sasatu ale di kasakdo, na fagu
déé gdawatla i sikof kaglabat gablà di ta
fdilè Dwata, dunan Krayst.
3 Kenen i kunsì mukà i kalbong kfulung
na kaglabat i Dwata.
4 Ani duen-gu man ayé di gamu du fye là
mafgaw gamu di dad to tamdò kéng, balù ku
too fye falninge i dad manla.
5 Du balù ku là déé agu di safédyu, bay
sana kafdamgu gamu, na lehew agu du ta
lingegu kasbakasyu na i kbagal kaftooyu di
ku Krayst.

I too fye gfunyu fagu di ku Krayst

6 Du ta dnawatyu Krayst Dyisas na ta
nimòyu kenen Amuyu, yé fye tooyu sansatu
i nawayu di kenen.
7 Tooyu fngalam i dalilyu di ku Krayst,
na fasalngadyu di kenen i adatyu, na tooyu
nidul kbagal i kaftooyu, salngad i ta tdòmi di
gamu. Na too gamu fasalamat di Dwata.
8 Na too gamu fgeye, tà gamu magfasak
di dad tdò landè gukmamu dun na di dad
kéng, du yé gumdà dad tdò ayé lo mdà di dad
fantoo i dad to na di dad tagnè gulmalòla. Na
i dad tdòla ayé, là ti glalòan di tdò gablà ku
Krayst.
9 Na tooyu fnè ani di fandamyu, i kalbong
kdee kagkah Dwata, slame teen déé di ku
Krayst.
10 Na ta sikof gamu nan du mdà di ta
ksasatuyu ku Krayst, na kenen i too mdatah
di kdee dad ulu na di kdee nun glal.
11 Na fagu di ksasatuyu di ku Krayst, ta
nun ilè nimòan di gamu, ise ku ilè nimò i
to di laweh i lagi, bay yé mimò dun Krayst,
dunan i ta là kgikat di ayè mimò sasè.
12 Na di kbunyag gamu, ta lbang gamu
magin di ku Krayst, na ta lê gamu magin di
kenen di ktékan fagu di kaftooyu di kaltulus
i Dwata, dunan i mték ku Krayst mdà di fati.
13 Di munan, mati gamu du landè kas-
gagotyu di Dwata du mdà di dad salàyu, na
lê mdà di gutambulyu di dad to ise Dyu là
glam di uldin Dwata. Bay ani, ta nték Dwata
gamu magin ku Krayst. Na ta fnasinsyan i
kdee dad salàto.
14 Na ta nwè Dwata i dad salàto magin
i dad uldin gumgikatto, na ta faginan ku
Krayst fnatak di krus.
15 Na fagu di kfati Krayst di krus, ta fal-
mon kgagan i kdee dad maltulus na dad bu-
saw nun glal, na ta fiten di kdee i kagfisanan
dale.
16 Taman, nangyu falninge i dad to
samlen gamu di dad knaanyu na di
ninumyu, na di ta là kgikatyu di dad mabtas
du di kat fali, di kat bulen, na di Du Kaftud.
17 Du i fantoola ayé lo alung i fan kel, bay
yé too dunan Krayst.
18 Na nangyu falninge i dad to ku yé fan-
damla mdatah i dale kaftoo di Dwata du
mdà di dad kanteenla, na i toola kafdanà,
na i kfangamfùla di dad kasaligan. I dad to
ayé, fagdag ale, na lo mdà di fandam to tanà
i nimòla ayé.
19 I dad to ayé, là gagot ale di ku Krayst,
ulu i dad to ftoo, dunan i lawehan. Mdà di
keben i lawehan, mbaling kamgis, na sagot
i dad alel di lawehan, na too fye kalnokan
du yé knayè Dwata.

Gagin gamu ku Krayst di fatin

20 Ta mati gamu magin ku Krayst, na ta
galwà gamu di dad gulmalò i dad to di tah
tanà. Na kan sa ku i ldamyu salngad di ldam
i dad to là ftoo dini di tah tanà? Na kan ku
sana kimenyu i dad flaula?
21 Manla, “Nangam nagot ayé.” “Nangam
tilew ayé.” “Nangam ndog ayé.”
22 Du i kdee manla di dad flau ayé, slame
nun gusen i kgamit dun. Na i dad flaula ayé
lo mdà di tdò i dad to tanà.
23 Bay yé man nawam ku yé gumdà i
dad flau ayé di bong kfulung, du yé tdòla
i kfangamfù di dad kasaligan, i kafdanà i
kto, na i kafatduk i laweh, bay là gadnanla
knayè i ungad.

3

1 Du ta nték Dwata gamu magin ku Krayst,
taman yé tooyu fnè di nawayu i kdee kafye
ditù di langit du ta sudeng Krayst déé di
trunun di kwanan Dwata.
2 Tooyu fnè di fandamyu i kdee tagàan
gamu ditù di langit, na nangyu fabtas i dad
teenyu dini di tah tanà.
3 Du ta sawe mati gamu, na i glut tlawilyu
ta gbusek ditù di safèd Dwata magin ku
Krayst.
4 Krayst i too glut lawilyu, na ku ta
fite Krayst kadang di kasfulêan, lê teen i
kgaginyu di kdatahan.
5 Taman, tnagakyu i kdee knayè i labi
ktoyu, dunan i sasè knayè i lawehyu, na i
dad nimò magsik, na i dad sasè nibalyu, na
i kalbong kdee dad sasè. Na nang gamu lom
du i klom satu kafdalan di kfangamfù di ise
glut dwata.
6 Na mdà di kdee dad sasè nimò ayé, fal-
nayam Dwata i dad to là mimen di kenen.
7 Di munan, yé tagnè nimòyu du déé i
gumagfasakyu.
8 Bay ani, ta là fakay ku là tnagakyu i kdee
ani: i kalbut, i kasngat, na i katduk nawa.
Na nangyu falmo dagit i dademe to, na nang
gamu flam di dad magsik kastulen.

* **3:9** 3:9 Yé gumtatek nlus, dunan tnagak.

9 Na nang gamu tmulen kéng du ta
nlusyu* sa i labi ktoyu na i dad adatan.
10 Na ta lsakyu† i falami kto mdà di Dwata,
na yé nimò Dwata fanlesan fmalami gamu
kel di kasalngadyu di kenen ldam du fye too
sikof i kgadèyu kenen.
11 Na yé duenam man, ta landè gusahal i
Dyu na ise Dyu, i to nun ilè di lawehan, na i
to landè ilè, i to nun gnadè, na i landè gnadè,
i fasak, na i ise fasak. Ta là mabtas i kdee
ayé. Lo yé mabtas Krayst, i ta mnè di kdeeto.
12 Gamu i dad to Dwata. Kanbongan
gamu nawa, na ta nalékan gamu kenen
nfun. Taman, yé fye nun kaslayù nawayu,
na sakdo gamu, na safdanà gamu, na
fanyeyu baluyu di dademeyu, na fantahàyu
i nawayu di kat satu gamu.
13 Tooyu fantahà i nawayu di dademeyu
to, na balù dét i salàla di gamu, fnasinsyayu
ale salngad i kfasinsya Dwata gamu.
14 Na mabtas di kdee, too gamu sakdo
du yé sambakas gamu fye nun ksasatu
nawayu.
15 Na tooyu fnè di nawayu i ktanak blé
Krayst gamu, du yé duen Dwata samsatu
gamu di satu laweh. Na too gamu fasala-
mat.
16 Na tooyu fnè di nawayu i kdee tdò
Krayst. Na satdò gamu, na saflau gamu fagu
di kfulung blé Dwata di gamu, na lingagyu
i dad Salmo na i dademe lingag dmayen di
Dwata, na fasalamat gamu di kenen.
17 Na balù dét i nimòyu na balù dét i
manyu, nimòyu i kdee ani di dagit i Amuto
Dyisas, na too gamu fasalamat di Màto
Dwata fagu di kenen.

Kasgagot i kat satu

18 Na gamu dad libun nun yaan, nimenyu
i yaanyu du yé gten nimò i dad libun ftoo di
ku Dyisas.
19 Na gamu dad lagi nun yaan, tooyu
kando i yaanyu, na fan-ganagyu i kastu-
lenyu di dale.
20 Na gamu dad ngà, nimenyu i dad tuayu
di kdee dad nimòyu du yé gamflehew di
Dwata.
21 Na gamu dad tua, nangyu nimò gufal-
but i dad ngàyu tà gdanà i nawala.
22 Na gamu dad fasak, nimenyu i dad
amuyu dini di tah tanà di kdee nimòyu. Na
nang lo yé kafdufyu di nimòyu ku tnanulla
gamu, du ku yé nimòyu, lo yé nusalyu i
kdagla gamu. Bay tooyu ale nimen mdà di
nawayu du mdà di kafèyu di Amuto.
23 Na balù dét i nimòyu, tooyu fanye mimò
dun du di Amuto gumimòyu dun, ise ku di
dad to.
24 Du ta gadèyu i Amuto, banlén gamu
taden, dunan i tagàan di dad ton, du Krayst
i too glut Amu gumimòyu.
25 Na ku simto mimò sasè, bnalas Dwata
kenen di sasè nimòan ayé du Dwata, landè
ti nungulan di kukuman.

4

1 Na gamu dad to nun fasak, fatluhyu i
baluyu di dale, du nun gamu Amu di langit.

I dademe dad flau

2 Too gamu fadlug dmasal, na too gamu
fgeye, na fasalamat gamu di Dwata.
3 Yé lêyu dnasal fye nukà Dwata i dalanmi
tmulen i ta fgadèan gablà ku Krayst, du yé
duen-gu blanggù.
4 Na dnasalyu agu du fye too mbateng i
ktulen-gu dun, du yé fimò Dwata di do.
5 Tooyu fanye i baluyu di kanfe i dad to là
ftoo di ku Dyisas Krayst, na tooyu gnamit i
kdee kafdalan blé Dwata gamu.
6 Na tooyu fanye i kastulenyu du fye
gamlé ayè di dad to lminge dun. Ku yé
nimòyu, gtimelyu i kdee dad to smalek
gamu.

Gusen i sulat

7 Tikiku i tmulen gamu gablà di do, i satu
flanekto too mabtas, na too fduf tmabeng,
na lê satu snalig i Amuto.
8 Yé duen-gu mdek kenen gadéé di gamu
du fye gadèyu i kagkahmi dini, na matgal i
nawayu.
9 Yé magin di kenen dunan Onisimu, i
flanekto too gsalig na i toogu kando. Déé
gumdàan di gamu banwe. Lwe ale tmulen
i kdee gnagumi dini.
10 Aristarku, i demegu blanggù, manan
“Kumusta gamu” kun, na lê man Mark, i
flanek Barnabas. (Ta tulen-gu di gamu ku
dét i fye nimòyu di ku Mark. Taman, tooyu
dnawat ku ta kel déé.)
11 Na Dyaswa, yé asénla dun Dyustu,
manan “Kumusta gamu” kun. I tlu dad
to ayé, lo dale i dad Dyu tmabeng do di
katdògu gablà di Kagot Dwata, na ta toola
agu gtabeng.
12 Ipafras, lê satu mdà di dademeyu, na
satu snalig Krayst Dyisas, lêan man “Ku-
musta gamu” kun. Toon gamu dnasal du fye
too gamu mbagal, na lamnok i kaftooyu, na
tooyu gadè i knayè Dwata.
13 Ta toogu teen i bong klidù nawa Ipafras
gablà di gamu, na lê man i dad to ftoo di ku
Dyisas di banwe Lawdisya na Hirapolis.
14 Na Luk, i doktor tooto kando, na lê man
Dimas, manla “Kumusta gamu” kun.
15 Begyu man do “Kumusta” di dad
flanekto di Lawdisya, na balù di ku Nimfa,
na lê man di dad to ftoo di ku Dyisas gal
stifun di gumnèan.
16 Na ku ta fngeyu bnasa i sulatgu ani, lêyu
febe di dad to ftoo ditù di Lawdisya du fye

† **3:10** 3:10 Yé gumtatek lsak, dunan dnawat.

lêla bnasa. Na lêyu man bnasa i sulat febegu
di dale.
17 Na tooyu man di ku Arkipu fanngen i ta
fimò Dwata di kenen.
18 Do, Pol, febe kumusta fagu di sulat ani.
Nangyu glifet sana knègu di lam i blanggù.
Mulà moon banlé Dwata gamu kafye.

Tnanin Sulat Febe Ale Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Tésalonika

1 Do, Pol, na Silas, na Timoti febe i sulat
ani di gamu dad to ftoo di ku Dyisas déé di
Tésalonika, dunan i dad to nfun Dwata Mà,
na Dyisas Krayst i Amuto. Yé kayèmi moon
ku i kafye Dwata na i ktanak nawan mnè di
gamu.

I kdayen ale Pol di Dwata gablà di dad to di Tésalonika

2 Sigi gami fasalamat di Dwata gablà di
kdeeyu, na klomi to dmasal gamu.
3 Di kat kdasalmi di Màto Dwata, là
ti glifetmi i dad fye nimòyu du mdà di
kaftooyu di Dwata, na i kalgadyu du mdà
di kakdoyu, na i kbagal nawayu fatan ku
Dyisas Krayst, i Amuto.
4 E dad flanek, gadèmi bong nawa Dwata
gamu, na nalékan gamu du fye nfunan
gamu.
5 Du i katdòmi i Fye Tulen, ise ku lo fagu di
talùmi, bay lê fagu di gnagan i Mtiu Tulus, na
là lwe nawami ftoo dun. Ta gadèyu i balumi
di lammi mnè di safédyu, na nimòmi ani du
gamfye di gamu.
6 Ta ganbetyu gami na i Amu, du balù too
gamu maflayam, bay baling gamu lehew
dmawat i Tnalù Dwata du mdà di klehew
blé i Mtiu Tulus gamu.
7 Na yé duenam man, gamu nan gugam-
bet i dad to ftoo di ku Dyisas ditù di
Masidunya na Akaya,
8 du ta mbel nan i Tnalù Dwata mdà di
gamu banwe. Na ise ku lo di Masidunya na
Akaya, bay ta linge i dad to di kdee banwe
gablà di kaftooyu di Dwata, na taman ta
balù là tulenmi dun di dale.
9 Du ta baling dale tmulen gami gablà
di kdawatyu gami di klauymi gamu.
Na lêla tulen gami i ktagakyu dademe
fnangamfùyu di munan du mdà di
kfafasakyu di too glut Dwata mto.
10 Na lêla tulen gami i ayèyu fatan i kasfulê
Dyisas, i Ngàan mdà di langit, dunan i nték
Dwata mdà di fati. Kenen falwà gito mdà di
bong kaflayam fan kel.

2

I ta nimò Pol di Tésalonika

1 Dad flanek, ta gadèyu sa nun bong
mgimòmi di klauymi déé di gamu.
2 Na ta gadèyu di lammi là fa gadéé di
gamu, ta falnayam na nadoy dad to gami
ditù di Filipus, bay knèan tan-gal Dwata i
nawami tamdò gamu i Fye Tulenan, balù ku
dét i kafnang dad to gami.
3 Na i kaflaumi gamu, ise ku kéng, na ise
ku sasè i fandufmi, na là ti lnimbungmi balù
simto dun.
4 Bay ku dét i fman Dwata gami, yé lomi
man, du di kite Dwata, gsaligan gami tamdò
i Fye Tulen. Ise ku yé flehewmi i dad to, bay
yé flehewmi i Dwata, i gmadè kdee mnè di
nawato.
5 Ta tooyu gadè nan di katdòmi déé di
gamu, là ti dagmi gamu, na là mimò gami
kfagu mwè dad knunyu. Na Dwata i mite
gami.
6 Ise ku yé kayèmi ku gamu na i dademe
dad to mdag gami.
7 Du gami i dad to dek Krayst, taman nun
ktoomi fatan mdà di gamu. Bay di knèmi
di safédyu, yé balingmi nimò, toomi gamu
kando salngad di yê mifat dad ngàan.
8 Na mdà di kakdomi gamu, ise ku lo
yé kayèmi blé di gamu i Fye Tulen mdà di
Dwata, bay lê man i ktomi, du too gamu
mabtas di gami.
9 Dad flanek, sana kagafaldamyu i kal-
gadmi talbahò lammi mnè déé di gamu.
Mdu na kifuh, too dee kafdalanmi mwè
gulandèmi du fye là mlidù nawayu mifat
gami di katdòmi i Fye Tulen mdà di Dwata.
10 Gamu na i Dwata mite i nimòmi di gamu
dad to ftoo lammi mnè di safédyu du mtiu
gami na tluh, na landè gumaslenmi.
11 Na gadèyu i kibòmi gamu salngad di
nimò i mà di dad ngàan.
12 Falnaumi na tdòmi gamu, na tan-galmi
nawayu du fye di kaguyu, glalòyu knayè i
Dwata, du faginan gamu di Kagotan na di
kdatahan.
13 Na ani lê satu duenmi fasalamat di
Dwata, du kantomi tdò gamu i Tnalù Dwata,
di kaklingeyu dun, ta dnawatyu. Na di
kdawatyu dun, là salngadan di tulen i btal
to, bay ta dnawatyu salngad ku Dwata i
gumdàan, na yé sa dunan. Du i Dwata, ta
nun nimòan di gamu dad to ftoo.
14 Dad flanek, i mkel di gamu ani, salngad
di ta mkel di dad to ftoo ditù di Dyudiya
i nfun Krayst Dyisas. I dademe dad to
di banweyu, falnayamla gamu salngad di
kaflayam gdawat dad to ftoo di Dyudiya
mdà di dademela Dyu,
15 dunan i fmati ku Dyisas i Amuto, na
i dad tugad Dwata, na lêla gami falnayam.
Taman, là gaflehewla i Dwata, na knangla
nawa kdee dad to,
16 du fnangla gami tmulen di dad to ise
Dyu i tnalù gamfalwà dale. Na fagu di
nimòla ayé, too ale fnò sasè, taman mnè
tahla i kalbut Dwata.

I ayè Pol samfulê di Tésalonika

17 Na gami, dad flanek, di ta ksawagto,
lo yé sawag i dad lawehto, bay sana kdéé
di gamu i fandammi. Too mlifut nawami

gamu, na gal gami mngabal kfagu salu déé di gamu du fye lê ato site.
18 Kayèmi lê lmauy gamu déé. Do sa, Pol, bong dee dulêgu meye kfagu gadéé di gamu, bay nsang Satanas i dalanmi.
19 Landè dademe gumgal nawami, lo senan gamu, du gamu gumnè klehewmi, na gumdàmi mdag i kgaganmi di kanfe i Amuto Dyisas di kasfulêan.
20 Du gamu dagmi, na i gulehewmi.

3

I klauy Timoti di Tésalonika

1 Kanto là gaganmi i klifut nawami gamu, yé fandammi, do na Silas, fanak gami di Atén,
2 na dekmi Timoti gadéé di gamu, dunan i flanekto, na satu di dadememi gal tamdò i Fye Tulen gablà ku Krayst. Yé duenmi mdek kenen gadéé du fye tan-galan i nawayu, na tnabengan gamu di kaftooyu,
3 du fye landè satu di gamu mgingok i kaftoon mdà di dad kaflayam mkel di gamu. Du ta gadèyu sa i dad kaflayam ani slame knayè Dwata di gito.
4 Di lammi fanak di safédyu, ta falami tulen di gamu nun dad kaflayam fan kel di gito. Na i dad kaflayam ta manmi ayé, dunan i ta mkel ani.
5 Kantogu là gagan i klifut nawagu gamu, taman ta dekgu Timoti gadéé di gamu du fye gadèmi gablà di kaftooyu. Yé klidùgu, keng gfisan Satanas gamu, na baling landè gukel i kdee nimòmi di blengyu.
6 Bay ani, ta samfulê Timoti dini di gami, na too fye tulenan gablà di kaftooyu na di kasakdoyu. Na yé manan kloyu to famdam gami, na too gamu mayè samsite gami salngad di gami ayè samsite gamu.
7 Na yé duenam man, dad flanek, balù di lam i kdee dad klimahmi na dad kaflayam ani, ta maglala i nawami du ta lingemi gablà di kaftooyu.
8 Na ani, ta too fye nawami du gadèmi na too gamu kamgis di kaftooyu.
9 Landè gusen i kfasalamatmi di Dwata gablà di gamu, na i klehew galyalomi mdà di gamu di kanfe i Dwata.
10 Too mdà di nawami mni di Dwata mdu na kifuh fye ku lê ato site na snikofmi i kaftooyu ku nun gukulangan.
11 Yé kayèmi moon ku Dwata i Màto na Dyisas i Amuto mukà i dalanmi salu déé di gamu.
12 Na yé lêmi knayè ku tananù Dwata i kasakdoyu di kat satu gamu dad ftoo, na di kdee to du fye salngad kasakdoyu di kakdomi gamu.
13 Na fagu déé, tan-galan i nawayu, na mgimò gamu tluh na mtiu di kanfe i Dwata Màto ku ta samfulê i Amuto Dyisas magin i kdee nfunan.

4

I knayè Dwata fimò di dad to ftoo

1 Na ani, dad flanek, nun fa kayèmi fni di gamu. Ta tdòmi gamu i fye kibò flehew i Dwata, na ta teenmi yé galyu nimò. Na ani fnimi na flaumi di gamu fagu di dagit Dyisas i Amuto, tooyu nidul fa i kimenyu ani.
2 Ta gadèyu sa i flaumi gamu fagu di kdatah i Amuto Dyisas.
3 Du ani knayè i Dwata, ftiu gamu, na niwasyu sasè knayè i laweh.
4 Na gamu dad lagi, fye ku gadèyu i mtiu na mgafè kfagu mwè yaan.
5 Na nang gamu mwè yaan ku mdà di sasè knayè i lawehyu gambet dad to là dmilè i Dwata.
6 Taman, gablà di santulento ani, dnilèyu ktoo i satu to, na nang gamu lmumì. Na ta manmi di gamu di munan ku nè i to mimò salà salngad ani, falnayam Dwata.
7 Ise ku yé duen Dwata malék gito ku fles ato mnè di kagsik i salà, bay yé duenan malék gito du fye ftiu ato.
8 Na yé duenam man, nè i to là mimen i tdò ani, ise ku to i là nimenan, bay Dwata, dunan i mlé gamu Mtiu Tulusan.
9 Na gablà di kasakdoyu i dademeyu ftoo di Dwata, balù landè to fafaldam dun di gamu du ta tdò Dwata gamu ku dét i kibòyu sakdo.
10 Taman, ta kandoyu i kdee dad flanekyu ftoo di kabal Masidunya. Bay, dad flanek, yé fnimi di gamu tooyu nidul fa i kasakdoyu.
11 Too gamu fgal du fye nun ktanak di knèyu, na nangyu snamuk i dademe, na lo yé knudungyu i gamu nimò. Na too gamu falgad du fye gwèyu i dad gulandèyu salngad di ta manmi gamu di munan.
12 Na ku ani nimòyu, i dad to là ftoo di Dwata, nafèla gamu, na ta là saligyu di dademeyu i gulandèyu.

I kasfulê Dyisas

13 Na, dad flanek, kayèmi ku gadèyu i kaglutan gablà di dad to ta mati du fye là mlidù gamu salngad di dad to landè fanden.
14 Ta ftoo ato sa ta mati Dyisas, na ta lê mték. Taman lêto fantoo nték Dwata i dad to mati ta ftoo di ku Dyisas, na faginan ale di kasfulêan.
15 Du yé gumdà tdòmi ani di Amuto. Gito dad mlawil fa di kasfulê i Amuto, là ti muna ato di dad to ta mati.
16 Di du ayé, tamlo ulu i dad kasaligan, na salngan déé i uni féw Dwata, na tufa i Amu mdà di langit. Yé muna nték Dwata i dad to ta mati di kaftoola di ku Krayst.
17 Na kafnge ayé, gito dad to mlawil fa dini di tah tanà, magket ato salu di dad labun du

sagin di dad to ta nték du snitongto Dyisas i
Amuto di tah. Na mnè ato di saféd i Amuto
kel di landè sen.
18 Taman, too gamu satgal fagu di tdò ani.

5

Fatlagad gamu di kasfulê i Amuto

1 Na, dad flanek, balù landè to smulat
gamu ku kilen kagdohò i kdee ani,
2 du ta gadèyu sa kakel i Du Kasfulê Amuto
salngad di kel i to tmaku di kifuh.
3 Too mlal kel i kalmola, salngad di libun
maltien ku ta tamduk i tienan. Du di kman
i dad to dun, “Too mtanak i kdee na landè
samuk,” baling yé kakel i kalmola. Na là
giwasla i kalmo ayé.
4 Bay gamu, dad flanek, ta là mnè gamu di
gukmifuhan, na yé duenam man, là makto
nawayu di du ayé gambet i dad to là gatla-
gad di kakel i to tmaku.
5 Du i kdeeyu, ta mnè gamu di gumalwan
na di neng, du ta nfun Dwata gamu, na ta là
mnè ato di gukmifuhan.
6 Taman, dad flanek, too ato fgeye, na
kloto to mnè di kagatlagad, na di ktanak
fandam, là salngad di dademe.
7 Yé gubong knudang i dad to di kifuh, na
kifuh i lêla kaflangal.
8 Bay du gito dad to mnè di gumalwan,
taman là fakay ku là dnanto i ktoto. I
kaftooto na i kasakdo, lsakto gambet anit.
Na i kafdento i kagalwà, sukubto gambet
kalù tek.
9 Ise ku yé duen Dwata malék gito ku
falnayaman, bay yé duenan du falwàan ato
fagu ku Dyisas Krayst, i Amuto.
10 Yé duen Dyisas mati du kenen i tlasto du
fye masasatu ato mnè di saféd an balù ku ta
mati demen ku là di kasfulêan.
11 Taman, satgal gamu nawa, na stabeng
gamu, salngad di ta nimòyu.

I gusen flau Pol di dad to ftoo

12 Na, dad flanek, ani fnimi di gamu,
nafèyu i dad to falgad tmabeng gamu fagu
di kebela na katdòla du mdà di Amuto.
13 Tooyu ale nafè, na kandoyu ale du
mdà di nimòla di blengyu, na sansatuyu i
nawayu du fye nun ktanakyu.
14 Na, dad flanek, ani lêmi fni di gamu,
fanngeweyu i dad to malweh. Tan-galyu
nawa i dad to mlidù, na tnabengyu i dad
to mlungay. Na tooyu fantahà i nawayu di
kdee.
15 Na ilè ku nun to mimò sasè di gamu,
nangyu bnalas. Bay yé nimòyu i fye di kat
satu gamu, na di kdee dad to.
16 Too gamu flehew.
17 Too gamu dmasal di Dwata.
18 Na balù ku dét i mkel di gamu, fasala-
mat gamu di Dwata fagu di ku Krayst Dy-
isas, du yé knayèan di gamu.
19 Na nangyu nsang knayè i Mtiu Tulus.
20 Na nangyu sanlen i dad tdò faglabat
Dwata di dad to.
21 Na tooyu neye i kdee tdò ta lingeyu, ku
glut, ku demen là. Na nè i glut, busekyu di
nawayu,
22 bay fawag gamu di kdee sasè.

I dasal Pol

23 Mulà moon i Dwata, dunan i mlé
ktanak nawa, ftiu gamu, na kamlung i
ktoyu—i layefyu, i nawayu, na i lawehyu—
du fye landè gumaslenyu kel di kasfulê Dy-
isas Krayst, i Amuto.
24 Du gsalig i tamlo gamu, taman nimòan i
kdee ani.
25 E, dad flanek, tooyu gami dnasal.
26 Fiteyu di kdee dademeyu ta ftoo i mtiu
kakdoyu dale.
27 Na ani lêgu fni di gamu fagu di kdatah
i Amuto. Bnasayu i sulat ani di kdee dad
flanekto ftoo.
28 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst
mnè di gamu.

I Galwe Sulat Febe Ale Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Tésalonika

1 Do, Pol, na Silas, na Timoti febe i sulat
ani di gamu dad to ftoo di ku Dyisas déé di
Tésalonika, dunan i dad to nfun Dwata Mà,
na Dyisas Krayst i Amuto.
2 Yé kayèmi moon ku Dwata Mà na i
Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na
ktanak nawa.

I kukum ku ta kel Krayst

3 Dad flanek, là ti fakay ku là sigi gami
fasalamat di Dwata du mdà di gamu, du too
midul i kaftooyu di Dwata, na i kasakdoyu
di kat satu gamu.
4 Na yé duenam man, galmi gamu dag ku
lnauymi i dademe banwe gustifun i dad to
ftoo di Dwata. Yé duenmi mdag gamu du
mdà di ktahà nawayu, na i ksaligyu di lam i
kdee dad kaflayam na klimah galyu gnagu.
5 Ani gudmilè dun na tluh i kukum, na
mdà ani, nun kagtenyu magin di Kagotan,
na mdà di kaginyu, nun dad kaflayam.
6 Du too tluh i nimò Dwata, taman fal-
nayaman i dad to falmayam gamu.
7 Na faftudan gamu di dad kaflayamyu na
lê man gami. Yé kimò Dwata ani ku ta kel
i Amuto Dyisas mdà di langit, magin i dad
maltulus kasaliganan.
8 Magin i dinè lifoh du falnayaman i dad
to là dmilè Dwata, na là dmawat i Fye Tulen
gablà di Amuto Dyisas.
9 Maflayam ale kel di landè sen, na gawag
ale di Amuto, na di kaltulusan too mneng.
10 Silang gdohò ani ku ta kel i Dun Samfulê
du dnawatan i kdayen na afè mdà di dad
ton i ftoo di kenen. Na balù gamu, lê gagin
di dale, du ta fantooyu i Fye Tulen tdòmi di
gamu.
11 Yé duenmi sigi dmasal gamu. Ani fn-
imi di Dwata, nimòan gamu gten di katlon
gamu. Mulà moon fagu di gnaganan, fad-
salan i nawayu di kdee fye, na snikofan i
nimòyu di ta kaftooyu.
12 Fagu dini, gdayenyu dagit i Amuto Dy-
isas, na lêan gamu dnayen, du mdà di kafye
i Dwatato, na i Amuto Dyisas Krayst.

2

I kakel i to mimò i kdee sasè

1 Na ani, dad flanek, gablà di kakel Dyisas
Krayst i Amuto, na di kastifunan gito di
safédan, nun kayèmi fni di gamu.
2 Nangyu fsamuk i nawayu, na nang
gamu likò di man i dad to ta sana kel kun
i Du Amuto. Na nangyu fantoo, balù ku
manla yé gulmingela dun di satu to gmadè,
ku demen di tdò i dad to, ku demen fagu di
sulat manla mdà di gami kun.
3 Too gamu fgeye tà gamu mafgaw. Du
silang kel i Du Amuto ku ta too knang i
dad to i Dwata, na ku ta msut i to mimò i
kdee sasè. Kabay i to ayé, di gusenan, landè
dademe gugafatan ku là ditù di lanaw lifoh.
4 Knangan i kdee dwata fnangamfù i dad
to, na i kdee man i dad to mtiu, na fdatahan i
kton di kdeela. Na fusuk kenen na sudeng di
lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata,
du yé manan kenen kun i Dwata.
5 Kan? Ta là kè gafaldamyu i tulen-gu
gamu di lamgu mnè di safédyu?
6 Du ani, nun fnang dun, na ta gadèyu ani.
Bay ku ta ftoh i bangan, yé klon kel.
7 Ta sana matnù i dad tnikeng nimòan too
sasè, bay silang mti lamwà i kdeen ku ta là
dini i famnang dun.
8 Na yé klo i to mimò kdee sasè ayé msut.
Bay ku ta kel i Amuto Dyisas, fnatin i to ayé
fagu di yufan, na fagu di kfiten i kneng i
kaltulusan.
9 Yé gumdà gnagan i to ayé di ku Satanas,
na fiten dad ilè i kdatahan na i dad tnikeng
nimò du fye mafgaw i dad to.
10 Gnamitan i kdee kfagu lmimbung i dad
to ta fan falnayam. Yé duen falmayam dale,
du là dnawatla, na là bong nawala i kaglut
gamfalwà dale moon.
11 Du là dnawatla i kaglutan, yé baling
febe Dwata di dale i kagéng fandam du fye
fantoola i kéng.
12 Taman, maflayam i kdee dad to là ftoo
di kaglutan, baling yé kanbayanla i tmunà
di salà.

I kalék Dwata i dad to

13 Bay, dad flanek, i too kanbong nawa i
Amuto, là fakay ku là sigi gami fasalamat di
Dwata gablà di gamu du mdà di munan, ta
nalékan gamu du fye galwà gamu* fagu di
gnagan i Mtiu Tulus ftiu gamu, na mdà di
kaftooyu i glut.
14 Ani duenan malék gamu fagu di
katdòmi i Fye Tulen, du fye gagin gamu di
kdatah i Amuto Dyisas Krayst.
15 Yé duenam man, dad flanek, fbagal
gamu di kaftooyu, na busekyu di nawayu i
kdee tdòmi di gamu fagu di talù na di sulat.
16 I Amuto Dyisas Krayst, na i Màto Dwata
i kamdo gito, na mdà di kafyen, tan-galan
ato kel di landè sen, na banlén ato init nawa
fatan i kafye fan kel.
17 Mulà moon tan-galan i nawayu, na fan-
bagalan gamu du fye gaganyu mimò na talù
fye.

* **2:13** 2:13 Ku demen nalékan gamu du fye gamu muna galwà.

3

Dnasalyu gami

1 Na di gusenan, dad flanek, ani fnimi di
gamu, tooyu gami dnasal du fye mlal mbel
i Tnalù Dwata, na nafè i dad to lminge dun
salngad di gamu nimò.
2 Lêyu gami dnasal, fye falwà Dwata gami
di dad to sasè du là ti sdulê ftoo i kdee dad
to.
3 Bay too gsalig i Amuto, na kenen famba-
gal na kamlung gamu di ku Satanas.
4 Na mdà di Amuto, gadèmi na nimòyu i
dad manmi gamu, na fanlesyu mimò dun.
5 Mulà moon too faglabat Amuto i kakdo
Dwata na i ktahà nawa mdà ku Krayst.

Nang gamu falweh

6 Na dad flanek, fagu di kdatah i dagit
Amuto Dyisas Krayst, dekmi gamu fawag di
dademeyu ftoo malweh, du là mimen ale di
ta tdòmi gamu.
7 Du ta gadèyu na là fakay ku là ganbetyu
i nimòmi, na ta teenyu sa, là ti myà gami
talbahò di lammi mnè di safédyu.
8 Là ti tadè gami mni di gamu, bay
bnayadmi i kdee gulandèmi. Falgad gami
talbahò di mdu na di kifuh du fye là
maflayam gamu mifat gami.
9 Balù nun ktoomi mni di gamu i dad
gulandèmi, bay knèan, baling gami fagtuh
talbahò du fitemi gamu i guflingen fye gan-
betyu.
10 Di lammi mnè déé di safédyu, ta galmi
man di gamu, “Nangyu fankaan i to mal-
weh.”
11 Na ani duenmi man ani du gadèmi na
nun kun dad to déé di gamu too malweh, na
lo yé nimòla lmabet di nimò dademe dad to.
12 Di kdatah i dagit Amuto Dyisas Krayst,
ani dekmi na fngewemi di dad to ayé.
Kudung ale talbahò fye nun wèla dad gu-
landèla.
13 Na gamu, dad flanek, nang gamu ftakas
mimò fye.
14 Na ku nun to di gamu là nimenan i
manmi di sulat ani, tnandàyu i to ayé, na
nang gamu sgalak di kenen du fye too myà.
15 Na nangyu kenen knuntra, bay
fanngeweyu kenen salngad kafngeweyu i
flanekyu.

I gusen i sulat Pol

16 Mulà moon i Amuto, dunan i gutambul
i ktanak nawa, klonto mlé gamu ktanak di
kdee kfagu, na i Amuto magin di kdeeyu.
17 Do Pol, smulat ani—kumusta di gamu.
Ani ilè di kdee dad sulatgu na do gumdàan,
du ani sa i dalan-gu smulat.
18 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst
magin di kdeeyu.

Tnanin Sulat Febe Pol di ku Timoti

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu dek
Krayst Dyisas mdà di knayè Dwata, i falwà
gito, na Krayst Dyisas, i fandento.
2 Na smulat agu di ge, Timoti, du ge ngàgu
di kaftoo. Mulà moon i Màta Dwata, na i
Amuta Krayst Dyisas mlé ge kafye, kakdo,
na ktanak nawa.

Nngakam i dad to tamdò kéng

3 Yé kayègu ku fanak ge di Ifisu salngad
i ta manta ge di ksalugu di Masidunya, du
nun dad to déé tamdò kéng, na là fakay ku
là nngakam ale.
4 Manam di dale nangla fantoo i dad
flalok tulen, na nangla gal bnasa i kdee dagit
i dad muna to, du yé gumdà i kasgil. Na là
gamtabengan di kagdohò i knayè Dwata, i
gadèto fagu di kaftoo.
5 Yé duen-gu falmau gambet ani du fye
sakdo gamu mdà di nawayu, na mtiu i kafal-
damyu, na too glut i kaftooyu.
6 Bay nun dad to, ta tnagakla i kdee ani, na
ta tlas ale du mdà di dad kastulen là mabtas.
7 Yé kayèla ku mbaling ale tamdò i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis, bay là
glabatla i dad tdòla na i dad fanngeela.
8 Bay, gadèto i uldin ayé, too fye ku gnamit
di fye kfagu.
9 Na gadèto ise ku yé duen Dwata mimò
i dad uldin ku mdà di dad to tluh. Bay yé
duenan nun uldin du mngak i to lmafà i dad
uldin, na i to là mimen, na i là fulung likò di
Dwata, na i too bayan di salà, na i là ftoo di
Dwata, na madoy i fye, na lê man i to manò
i màan na yêan na i dademe dad to,
10 na lê man i to mibal ise kenen yaan, na
i lagi mibal i dademen lagi, na i libun mibal
i dademen libun, na i to kamfè i dademen
to, na i tmulen kéng, na i dmalam i to landè
salà, na i to mimò là glalòan di glut tdò.
11 Na i tdò ani glalò di Fye Tulen ta salig di
do i too maltulus na magdayen Dwata.

I kfasalamat gablà di kakdo Dwata

12 Fasalamat agu di Amuto Krayst Dyisas
du ta banlén agu kgis mimò i nimògu. Di
fandaman gsaligan agu, na yé duenam man
nalékan agu mimò i knayèan.
13 Balù ku too sasè nimògu di munan,
na too sasè talùgu gablà di Dwata, na fal-
nayamgu i dad nfunan, na toogu fansasè
kenen, bay knèan, kandon agu du là fa ftoo
agu, na là gadègu i nimògu.
14 Na kok Dwata di do i too sikof kafyen,
na banlén agu kaftoo na kakdo i gfunto di
ksasatuto di ku Krayst Dyisas.
15 Nun satu talù too gablà fantoo i kdee,
dunan ani, salu Krayst Dyisas dini di tah
tanà du falwàan i dad to gamsalà, na do sa
i too sasè di kdee.
16 Bay yé duen Dwata kamdo do du gu-
mite dad to i ktahà nawa Krayst Dyisas di
kakdon do, i too sasè di kdee gamsalà, na
ftoo ale di kenen du fye gfunla i nawa landè
sen.
17 Yé duenam man, lo Dwata gumléto i afè
na i kdayen kel di landè sen, du lo kenen
mdatah Harì kel di landè sen, na i là mati,
na i là teen dun, na lo kenen i Dwata. Amén.
18 E ngàgu Timoti, ani flaugu ge, toom
gnamit i man dad tugad i Dwata di munan
gablà di ge, du fye nun kgisam samfati i dad
tilew.
19 Na too ge fles di kaftoom na di fye
fandam, du nun dademe dad to, balingla
knang i fye fandam, na fagu déé, ta malmo i
kaftoola.
20 I dad to glam di man-gu ani, dunan
Himinyu na Alihandru. Na ta fagotgu ale di
ku Satanas du fye madlà ale talù sasè gablà
di Dwata.

2

I flau gablà di ksimba

1 Na muna di kdee, man-gu di gamu,
too gamu mni, na dmasal, na fasalamat di
Dwata gablà di kdee dad to,
2 dunan i dad harì na i kdee dad ganlal du
fye mtanak i knèto, na là msamuk i nawato
fagu di tluh kafaldam na mgafè nimò.
3 Na yé fye kdasal, na gamflehew di
Dwata, i falwà gito,
4 du yé knayè Dwata ku galwà i kdee dad
to di salàla, na ku gadèla i kaglutan.
5 Du lo satu Dwata, na lo satu i fakay mnè
di bleng i Dwata na i dad to, dunan Krayst
Dyisas.
6 Na blén i kton di fati du fye nsòan i kdee
dad to. Na kanto kel i bang ta fala nalék
Dwata, yé klon fite ilè i ayèan falwà i kdee
dad to.
7 Na yé duenam man, ta nimò Dwata agu
satu to tmulen i Tnalùan, i galan dek. Too ti
glut i man-gu ani, là tmulen agu kéng. Na
dekan agu tamdò i kaftoo na i kaglutan di
dad to ise Dyu.
8 Na, yé kayègu ku dmasal dad lagi di kdee
dad banwe, kayangla i sigalla mebe katluh.
Na là fakay ku mebe ale kalbut, ku demen
kasbalew di dademe to.
9 Na i dad libun lê man, yé kayègu ku fan-
gulitla i kaklawehla, na nangla flukas kibòla
i wakla, na i kabliagla slah blawen na pérlas,
na i dad klaweh too mabtas.
10 Bay yé kayègu ku mimò ale fye, i gten
nimò i dad libun ftoo di Dwata.
11 Na yé kayègu ku ftanak i libun, na
fdanàan i kton di bang i kasatdò.

12 Bay là falohgu ku yé tamdò i libun. Na
là fakay kenen mgimò ulu di dad lagi. Bay
yé fye, tadè kenen ftanak,
13 du yé tnanin nimò Dwata Adan, na
tmadol Iba.
14 Na ise ku yé fan-gaw Satanas Adan, bay
Iba i fan-gawan, na lnafàan i uldin Dwata.
15 Bay galwà kenen fagu di ksut i ngà,
ku fadlug kenen di kaftoon di Dwata, na
i kakdon, na i tluh nimò, na i kadnanan i
kton.

3

I dad ulu di simbahan

1 Too ti glut i man ani: Nè i to mayè
mbaling ulu di simbahan, kayèan mimò i fye
nimò.
2 Na i ulu di simbahan, là fakay ku nun
gumaslenan. Bay yé fye, lo satu yaanan,
na gulit kenen, na gaganan damnan i kton,
na kanbongan nawa i ktanak, na lehew
dmawat dad to tlang, na fulung tamdò.
3 Na là fakayan flangal, na nang sfati, bay
yé fye too fye balun. Na là fakayan sbalew,
na nangan kanbong nawa i filak.
4 Na i ulu di simbahan, fye ku too kenen
fulung mebe i familyan. Na balù kel di dad
ngàan, fye ku too ale mimen di kenen gagin
i afè.
5 Du ku là fulungan mebe i familyan, dét
kibò keben i dad to ftoo di Dwata?
6 Na là fakay ku falami kenen ftoo di
Dwata tàan fdatah i kton, na baling fal-
nayam Dwata kenen salngad i kaflayaman
ku Satanas.
7 Na yé fye, mgafè kenen di dad to là ftoo,
du fye là myà i dad to ftoo mdà di kenen, na
là mtatekan di liman Satanas.

I dad to tmabeng di simbahan

8 Na salngad ayé lê man i dad to tmabeng
di simbahan, yé fye ku mgafè ale, na ku
gsalig i manla. Na là fakay ku flangal ale, na
nang ale lom.
9 Na fye ku toola fantoo i tdò mdà di
Dwata, du fye landè gumyàla.
10 Na yé duenam man, funayu neye i
nimòla, na ku landè gumaslenla, fakay ku
mgimò ale dad to tmabeng.
11 Na lê salngad ayé i yaanla, yé fye ku
mgafè ale. Na là fakay ku samtugad ale
salék, bay too mabtas ku gadnanla i ktola,
na ku gsalig ale di kalbong kdee.
12 Na i dad to tmabeng ayé, lo satu yaanla,
na yé fye fulung ale mebe i dad ngàla, na i
kdee mnè di lam gumnèla,
13 du nè kdee dad to too fye nimòla di
ktabengla di simbahan, tatel ale, na landè
klikòla tmulen gablà di kaftoola di ku Krayst
Dyisas.

I fgadè Dwata gablà di kaftoo

14 Na di ksulatgu ani, yé kayègu ku di là
mlo tlang agu déé di gamu.
15 Bay balù ku nun guganggàgu, fagu di
sulatgu ani, ta gadèam ku dét fye balu i dad
ngà Dwata, dunan i dad to ftoo di Dwata mto
kel di landè sen. Dale lahan na gugtadag i
kaglutan.
16 Na landè gambalew gablà di kafye i ta
fgadè Dwata gablà di fantooto:
Fbaling to Dyisas, na yé fgadè i Mtiu Tulus
too tluh Dyisas, na teen kenen dad
kasaligan i Dwata. Na tamdò ale
gablà di kenen di dad banwe, na nun
ftoo di kenen dini di tah tanà. Na ta
mbatun kenen ditù di langit.

4

I dad to tamdò kéng

1 Too mbateng kman i Mtiu Tulus dun, na
nun dad to tmagak i kaftoola du balingla
nimen i dad tulus famgaw, na falningela i
tdò dad busaw.
2 Na yé gumdà i dad tdò ayé di dad to
tmulen kéng di kaflingula ftoo di Dwata. Ta
là mlidù ale di kagsalàla du ta too magéng i
ulula.
3 I dad to ayé, fnangla i kwè yaan na
i kakaan dademe dad knaan. Bay Dwata
mimò i dad knaan du fye i dad to ftoo na
gmadè i kaglutan, di kafngela fasalamat di
Dwata, fakayla knaan.
4 Du kdee dad nimò Dwata, slame too fye,
na landè fakay fnang. Bay di kdawatto dun,
fasalamat ato di kenen,
5 du ta mlaneb i kdee ani fagu di tnalù
Dwata na di kdasal.

I too fye snalig Krayst Dyisas

6 Ku tdòam ani di dad flanekto ftoo déé,
mgimò ge too fye snalig Krayst Dyisas, na
mbaling ge kamgis di kaftoom du mdà di
kagbetam i glut tdò ta lalòam ani.
7 Bay niwasam i dad flalok tulen ise mdà
di Dwata, i là mabtas santulen, na faknala-
mam i ktom mimen di Dwata.
8 Nun sa gukmamu ku lanwalto i lawe-
hto*, bay tukay. Bay yé too mabtas ku
fakgisto i kaftooto, du yé gamfye di gito di
mdu ani, na lê man di fulé du kadang ditù
di langit.
9 I man-gu ayé, too ti glut, na gablà fantoo
i kdee.
10 Na ani sa duento too fakgis na fnisanto
dad sasè, du yé fandento i Dwata too mto,
dunan falwà i kdee, midul fa i dad ta ftoo.
11 Toom flau i kdee ani, na tdòam di dade-
mem.
12 Na nangam nimò gumdà i dad to madoy
ge du tlabo ge ngà. Bay yé fye, nimòam i
ktom gugambet i dademe dad to ftoo fagu

* **4:8** 4:8 Ku demen exercise.

di fye kastulenam, di balum, di kakdom, di kaftoom, na di katluham.
13 Na di lamgu là kel déé di gamu, too ge falgad masa i Tnalù Dwata di kanfe i dad to, na falnaum ale, na toom ale tdò.
14 Na toom gnamit i kfulung blé Mtiu Tulus di ge fagu di talù i dad tugad Dwata di kafkah i dad ulu di simbahan i falella di tah ulum.
15 Na too ge falgad, na fkaham di nawam i fimò Dwata ge ani, du fye teen i kdee dad to na lamnok i kaftoom.
16 Na toom fan-geye i ktom na i tdòam. Na too ge fadlug di nimòam ani du fye galwà ge, na lê man i dad to flinge di ge.

5

I nimòto di dademe dad to ftoo

1 Nangam nngak i dad lagi twege di ge, bay tdòam ale salngad di màam. Na fanngewem i dad lagi twali di ge salngad di kafngewem i too glut twalim.
2 Na i dad libun twege di ge, tdòam ale salngad di yêam, na fanngewem i dad libun twali di ge salngad di kafngewem i too glut twalim libun. Na toom tanluh i fandamam.
3 Nafèam na tnabengam i dad libun balu landè gumwèla klawilla.
4 Bay nè i libun balu nun ngàan ku demen nun fùan, dale i muna tmabeng kenen du fye gbalasla kakdo i tuala, du yé gulehew Dwata.
5 Bay nè i libun balu landè ngàan na fùan na ta lon satu, lo yé snaligan i Dwata, taman kifuh na mdu sigi kenen dmasal na mni di Dwata.
6 Bay nè i libun balu, ku lo yé gubayanan mimò knayè i banwe, ta mati kenen* balù ku mto kenen fa.
7 Yé toom fafaldam dale du fye landè gumaslenla.
8 Bay, ku nun to là funan nifat i dademen na midul fa i dad to glam di familyan, ta knagolan i kaftoon, na midul i ksasèan di dad to là lmen ftoo.
9 Na silangam sulat dagit i satu libun balu magin di dademe balu galyu tnabeng, ku ta nam falò falin, na ku lo satu i yaanan.
10 Na silangam tnabeng ku ta too gadè i fye nimòan fagu di kifatan i dad ngàan, na i kdawatan i dad to tlang di gumnèan, na i kaloban blì i dademen ftoo, na i ktabengan dad to mnè di klimah, na i kalgadan mimò fye di kdee kfagu.
11 Bay nangam fagin sulat dagit i dad libun balu ku lamnok ale fa du keng lê ale mayè mwè yaan, na mdà ayé ta gtagakla i nimòla di ku Krayst.
12 Na mdà ayé, baling ale gamsalà du ta lnafàla i muna fakangla.
13 Na ise ku lo yé nimòla, bay keng baling ale malweh na sigi ale magu mkat gumnè. Na too midul i ksasèan déé du gambet ale samtugad salék, na nfunla i nimò landè labetla dun, na yé balingla santulen i là fakay sansman.
14 Yé duenam man, fye fa ku i libun balu là fa tuan, lê mwè yaan, na mngà, na mifat i familyan, du fye landè sasè gman i dad to dmuen gito.
15 Yé duen-gu man ani du nun dademe libun balu, ta gasyat ale di kaftoola di Dwata, na ta baling yé nimenla Satanas.
16 Ku nun libun ftoo di Dwata na nun flanekan balu, fye ku kenen i mifat dun, na là smaligan di tabeng mdà di simbahan di kifatan i flanekan, du fye lo yé tnabeng i simbahan dad libun balu landè mifat dale.
17 Na i dad ulu di simbahan, ku too fye i nimòla, gablà ku tananùyu i sukéyla, midul déé fa ku malgad ale tmulen na tamdò i Tnalù Dwata.
18 Du ani man i Tnalù Dwata, “Nangyu fnungus bà i safì di lamyu ftalbahò dun,” na lêan man, “Là fakay ku là snukéyam i to talbahò.”
19 Na nangyu falninge balù ku dét i tulenla sasè gablà di dad ulu di simbahan. Silangyu falninge ku nun lwe ku demen tlu to tmulen i sasè nimòan.
20 Bay ku nun satu ulu di simbahan gamsalà, nngakam di bleng i dee dad to du fye likò i dademe dad ulu.
21 Yé duenam man, falnauta ge di kanfe i Dwata, na Krayst Dyisas, na i dad kasaliganan. Toom nimen i flaugu ge ani. Na nangam nsen balù simto dun, bay sanngadam i nimòam di kdee.
22 Na nangam san-gwê fkah i falelam di tah ulu dademe to ku malék ge ulu di simbahan. Na nang ge magin di kagsalà i dademe, bay toom tanluh i ktom.
23 Na nang ge lo minum éél, bay lê ge minum tukay binu, du bulung di katduk i tukè kfem na i dademe tdukam.
24 Ta too gadè salà i dademe dad to, na ta sana déé di tahla i flayam, bay i dademe dad to, tlabo gbuni i salàla, bay nun du kadang gadè.
25 Na salngad ayé i fye nimò dad to du too mlal gadè i fye nimò dademe, bay balù ku là gadè dun ani, bay nun du kadang gadè.

6

1 Na i dad fasak ftoo di Dwata, yé fye toola nafè i amula, du fye landè gumaslen i dagit Dwata na i tdòto.
2 Nè i dad fasak ftoo i amula di Dwata, là fakay ku kulang i afèla dale balù ku ta saflanek ale di kaftoola. Bay yé fye, midul

* **5:6** 5:6 Ku demen landè kasgagotan di Dwata.

i kimenla dale, du yé tnabengla i dademela
salngad ftoo di Dwata, i toola kanbong
nawa.

I katdò kéng na i too glut knun

Yé duenam man, yé tdòam na flaum di dad
to déé.
3 Na nè i to mahal tdòan, na là masal-
ngadan di talù i Amuto Dyisas Krayst, na là
saglalòan di fantooto,
4 lo fite dag i to ayé, na landè gadèan. Na yé
tdukan too mayè sbalew gablà di gumtatek i
dad talù. Na yé gumdà i kafè nawa, na i kas-
galel nawa, na i kadoy, na i landè kagsalig,
na i kasdaas.
5 I dad to ayé, ta malmo i fandamla, na
là dilèla i kaglutan. Yé man nawala fagu di
ksimbala, déé gumdàla gamwè bong knun.
6 Na too sa, i ksimba gamlé knun di satu
to silang ku dsal nawan gablà di tagnèan
gdawat,
7 du di ksutto dini di tah tanà, landè sa
nebeto, na ku mati ato, landè sa lêto nebe.
8 Taman, ku nun knaanto na nun klawe-
hto, gablà ku ta dsal nawato.
9 Bay i dad to mayè bong knun, mlal ale
tatek di tilew, na bkeh ale liman du mdà di
kdee dad snawang knayèla, na yé gamfalmo
dale. I dad sasè knayèla, yé damyol dale salu
di kalmo na di kaflayam.
10 Du i kalbong nawa i filak, yé gumdà i
kdee sasè. Nun dad to, mdà di kiballa filak,
ta balingla gtagak i kaftoola di Dwata, na yé
ulêan ta dee klidù mkel di dale.

Dademe flau Pol ku Timoti

11 Bay ge, Timoti, du ta nfun Dwata ge,
niwasam i kdee ayé. Na toom fanles i fye
nimò, i katluh, i kaftoo di Dwata, i kakdo, i
kagtayud, na i kafye balu.
12 Na too ge fakgis di kaftoom salngad di
to skuya, na gamdawat ge untung, dunan i
nawa landè sen, du yé duen Dwata tamlo ge.
Na ta tulenam sa gablà di kaftoom di bleng
i dee to.
13 I dekta ge ani, linge Dwata, dunan i
mlé nawa di kdee, na Dyisas Krayst, dunan
i tmulen i kaglutan di kanfe Pontyus Pilato.
14 Dekta ge mimen i kdee fimò ge du fye
too ge tluh, na landè gumaslenam kel di
kasfulê i Amuto Dyisas Krayst.
15 Na fasfulê Dwata Dyisas di du ta falan
nalék du kenen i magdayen, na i lo sen
Gumdatah. Na kenen Harì i dad harì, na
Amu i dad amu.
16 Na lo Dwata i là mati, na mnè kenen
di gumalwan di landè fakay fdadong. Na
landè lmen mite kenen, na landè gmagan
mite dun. Kenen i too magdayen na maltu-
lus kel di landè sen. Amén.
17 Fanngewem i dad to nun bong knun
nangla fdatah i ktola, na nangla snalig i
knunla du nun gusen i dad knun. Bay lo
Dwata i fye gusmaligla, du kenen i too fduf
mlé i kdee gamflehew gito.
18 Fanngewem ale du fye fduf ale mimò
fye du yé too glut knun, na too ale fduf mlé,
na gatlagad tmabeng di dademe.
19 Du yé kfagula musek i too glut knun i
mgimò mbagal gufdak kel di landè sen. Na
mdà di kbusekla ayé, gfunla i too glut nawa.
20 Na ge, Timoti, toom nimen i tdò ta salig
Dwata di ge. Na niwasam i dad kastulen
landè gukmamu dun i là knayè Dwata na
kasgil i dad to man nawala ku nun gnadèla.
21 Du nun dademe dad to, man nawala ku
nun gnadèla, na ta balingla gtagak i kaftoola
di ku Dyisas.

Mulà moon ku i kafye Dwata mnè di
kdeeyu.

Galwe Sulat Febe Pol di ku Timoti

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu dek
Krayst Dyisas mdà di knayè i Dwata. Dekan
agu tmulen gablà di nawa landè sen ta
fakangan, dunan i ta gfunto fagu di ksasat-
uto di ku Krayst Dyisas.
2 Na smulat agu di ge, Timoti, i ngàgu
toogu kanbong nawa. Mulà moon i Màta
Dwata, na i Amuta Krayst Dyisas mlé ge
kafye, kakdo, na ktanak nawa.

I kfasalamat na katgal nawa

3 Fasalamat agu di Dwata, i fnangamfùgu,
na landè gumyàgu salngad di dad gutam-
bulgu. Mdu na kifuh, fasalamat agu di
kenen di kat kdasalta ge.
4 Gafaldamgu i kaloh lwakam di ktagakta
ge, na yé toogu kayè ku teenta ge, du fye too
agu lehew.
5 Na là glifetgu i too glut kaftoom di
Dwata, salngad kaftoo i fùam, dunan Lowis,
na i yêam, dunan Yunis, na gadègu too sal-
ngad di dale i ge kaftoo.
6 Yé duenam man, toom gnamit i kfulung
ta blé Dwata di ge fagu di kafkahgu i falelgu
di tah ulum.
7 Du ise ku yé blé Dwata gito i tulus gumdà
i klikò, bay i Tulus gumdà i kgagan, i kakdo,
na i kadnan nawa.
8 Yé duenam man, nang ge myà tmulen
gablà di Amuta, na nangam agu kyà balù ku
blanggù agu du mdà di kenen. Bay magin
ge faflayam fagu di katdòam i Fye Tulen du
mdà di kgis blé Dwata di ge.
9 Du ta falwà Dwata ato, na ta nalékan
ato du mbaling kenen nfun, na ise ku mdà
di dad fye nimòto, bay mdà di knayèan na
i kafyen. Blén gito i kafye ani fagu di ku
Krayst Dyisas di laman là fa mimò balù
détan.
10 Na ani, ta fgadè Dwata di gito i kafyen
fagu di ksalu Krayst Dyisas dini, i Falwà gito.
Ta gfisanan kgagan i fati, na ta fgadèan di
gito i nawa landè sen fagu di Fye Tulen.
11 Na ta nalék Dwata agu du dekan agu
tmulen na tamdò i Fye Tulen.
12 Na yé duen-gu maflayam ani. Bay
knèan là myà agu du dilègu i guftoogu, na
toogu gadè na gaganan kamlung i ta saligan
di do kel di fulé du kadang.
13 Na toom fantoo i dad fye tdò ta lingem
di do, du yé gulmalòam, na fles ge di kaftoom
na kakdom du mdà di ta ksasatuta di ku
Krayst Dyisas.
14 Na toom fkah di nawam i kaglutan ta
salig Dwata di ge fagu di tabeng i Mtiu Tu-
lus, dunan i mnè di gite.
15 Ta gadèam na i kdee dademegu dini
di Asya ta tnagakla agu, balù ale Figilu na
Hérmohinis, lêla agu tnagak.
16 Bay mulà moon ku kando Dwata i
familya Onisiforu du dee dulêan tamgal
nawagu, na là myàan di kablanggùgu.
17 Bay kakelan dini di Roma, balingan agu
fanngabal kel di kiten do.
18 Na ta gadèam i bong tabengan di do
di Ifisu. Yé duenam man, mulà moon too
kando i Amuto kenen di fulé du kadang.

2

1 Na ge, Timoti, i ngàgu, too ge fakgis di
kaftoom di Dwata fagu di kafye ta gdawatta
mdà di ta ksasatuta di ku Krayst Dyisas.
2 Na nè i ta lingem tdògu di gudee dad to,
yé lêam tdò di dademe dad to gsaligam du
fye lêla tdò di dademe.
3 Magin ge faflayam mdà di kaftoom gam-
bet i fye sundalu Krayst Dyisas.
4 I satu sundalu, là ti lmabetan di dad
nimò i dad to ise sundalu, bay lo yé nimòan
i gamflehew di mdek dun.
5 Na lê i satu to skuya milah, là ti gamwèan
taden ku là nimenan i uldin di kaskuya ayé.
6 Na salngad lê man di to dmaru, kenen
gten gamwè i tnanin ulê i dad fele.
7 Taman, toom fandam i kdee guflingen
man-gu du i Amuto faglabat ge i kdee.
8 Na toom fandam Dyisas Krayst, i ta mték
di fati, dunan i bel Dabid, du yé man i Fye
Tulen tdògu.
9 Na mdà di katdògu i Fye Tulen, blanggù
agu na bnakus salngad di to lmafà i uldin,
bay knèan i Tnalù Dwata, là gbakus dun.
10 Na yé duenam man, fan-galgu nawagu
di kdee dad kaflayam gal mkel di do, du fye
gtabenggu i dad to ta nalék Dwata, na gfunla
i kagalwà mdà ku Krayst Dyisas na lê ale
gagin di kdatahan kel di landè sen.
11 Na too ti glut i man ani:
"Ku gagin ato di kfati Dyisas, lê ato mnè di
safédan.
12 Ku gamtayud ato, faginan ato di kagotan.
Bay ku là dnilèto kenen, là lêan ato
dnilè.
13 Ku là gsalig ato, knèan too kenen gsalig, du
là gaganan tamlas i kenen adat."

I fasak gamflehew i Dwata

14 Toom fafaldam di kdee dad to déé gablà
di kdee ani. Na toom ale fanngewe di kanfe
i Dwata du fye là sanbalewla i gumtatek
dad talù, du landè gufye i kasbalew, bay
balingan gafalmo i dad to falminge dun.
15 Na toom fkah di nawam i kablém i ktom
di Dwata, du yé gamflehew kenen, du fye
mgimò ge snalig landè gumyàam di kdee
nimòam, na tdòam i kaglutan di fye kfagu.

16 Na niwasam i dad kastulen landè gukmamu dun i là knayè Dwata, baling gamfawag i dad to di kenen.
17 I kastulen salngad ayé gambet i bkukang du knaanan i ungad. I lwe to tamdò gambet ani, dunan Himinyu na Filitu,
18 du ta gasyat ale di kaglutan, na falmola i dademe dad to ftoo di Dwata fagu di kmanla dun ta sana kel kun i któk dad to mati.
19 Bay là mgilih i kbagal gufdak ta nimò Dwata, na ani ta gsulat di tahan, "Dilè i Amu kenen nfun," na "Nè i to nfun i Amuto, tnagakan i dad sasè nimòan."
20 Di satu bong gumnè, nun dad sahal kalyak di laman. Nun blawen, na blawen bukay, na lê nun dademe kalyak nimò mdà di kayu na tanà. Bay nè i dad kalyak too mabtas di to mfun i gumnè ani, tanfingan du mabtas i gugmamit dun, na i dademe kalyak gnamitan di kat du.
21 Na yé duenam man, nè i to ta mlaneb i kton di kdee sasè, gnamit kenen di mabtas nimò du ta tanfing i Amun, du nun gukmamu Dwata dun, na ta gatlagad kenen gnamit i Amun di kdee fye nimò.
22 Taman, fawag ge di dad sasè knayè i dad lamnok. Na toom fkah di nawam i katluh, i kaftoo, i kakdo, na i ktanak nawa, magin di dademe dad to dmasal di Dwata mdà di katluh i nawala.
23 Na fawag ge di dad kastulen landè gukmamu dun, du yé gumdà i kasbalew.
24 Na là fakay sbalew fasak i Amuto. Bay yé fye fanyen i balun di kdee dad to, na fulung kenen tamdò, na toon fantahà i nawan.
25 Na di dad to mnang i kaglutan, fye ku fan-ganagan ale fanngewe, du keng banlé Dwata ale bang msal, na baling ale ftoo di kaglutan,
26 na ta fye i fandamla, du fye galwà ale di liman Satanas, na i kfasakan dale di kenen knayè.

3

Di fulé du

1 Bay toom fandam ani. Kadang di fulé du, nun bang i dad sasè klimah kel.
2 I dad to, lo yé fandamla i dale kto, lom ale, na fite ale dag, na fdatahla i ktola, na madoy ale, na là nimenla i dad tuala, na là fulung ale fasalamat, na landè afèla di Dwata.
3 Na landè kakdola, na là mayè ale safye di dademela, na falmola dagit i dademe to, na là dnanla i ktola, na labè ale, na knangla nawa i fye.
4 Na makal ale, na là funala fandam ku fye i nimòla, na dnayenla i ktola. Na là kanbongla nawa i Dwata, bay yé balingla kanbong nawa i dale knayè.
5 Na flingu ale ftoo di Dwata, bay fankéngla i too glut kaltulusan. Na taman, fawag ge di dad to ayé.
6 Na nun dademe dad lagi gambet ayé, fusuk ale di dad gumnè i dad libun mlal mgebe, du lêla ale nebe. Na i dad libun ayé, too msamuk nawala du mdà di dad salàla, na yé fmasak dale, dunan dad sasè niballa.
7 Na too ale mayè gambet, bay là glabatla i kaglutan.
8 Na i dad lagi ayé, knangla i kaglutan salngad i knang ale Dyanis na Dyambris di ku Mosis, du ta malmo i fye fandamla, na ta landè kaftoola di Dwata.
9 Bay là gafles i ksasè nimòla du ta teen kdee dad to salngad di ta mkel di dale Dyanis na Dyambris.

I kafadlug di glut katdò

10 Bay ge, Timoti, ta gadèam sa i katdògu, i balugu, i nafatgu di ktogu, i kaftoogu, i ktahà nawagu, i kakdogu, na i kagtayudgu.
11 Na lêam gadè gablà di dad kaflayamgu, na dad klimahgu di Antyuk, Ikonyum, na Listra. Bay Amu i falwà do di kalbong kdee ani.
12 Na i kdee dad to mayè ku tluh i ktola di ksasatula di ku Krayst Dyisas, maflayam ale.
13 Bay i dad sasè to gal flingu, baling matnù i ksasèla, du famgaw ale na lê ale mafgaw.
14 Bay ge, Timoti, fafles ge mnè di kaglut ta tdògu di ge, na toom fantoo, du ta toom gadè sa i dad to tamdò ge.
15 Na mdà di ktukayam, ta tdò di ge i Tnalù Dwata Too Mtiu i mlé ge kfulung gumdà i kagalwà, fagu di kaftoo di ku Krayst Dyisas.
16 Na Dwata fsulat i kdee mnè di Tnalùan, na i sulat ayé, yé gukmamu dun gnamit di kasatdò, na di kngak i sasè nimò, na di kafngewe, na di katdò di tluh nimò,
17 du fye i to nfun Dwata landè gukulangan, na gatlagad kenen di kdee fye nimò.

4

1 Falnauta ge di kanfe i Dwata na Krayst Dyisas, du kenen mukum i kdee dad to mlawil na mati ku ta samfulê kenen magot i kdee.
2 Too ge falgad tamdò i Tnalù Dwata. Fye ku klom to gatlagad balù dét oras, i baling nun mayè flinge ku demen landèan. Fgadèam di dad to i dad salàla, na nngakam ale, na fanngewem ale, na fantahàam nawam tamdò dale.
3 Yé man-gu di ge du nun du kel, ta là flinge i dad to di glut tdò, bay lo yé lalòla i dale knayè, na baling ale mngabal dad to tamdò, lo yé tdòla i knayèla falninge.
4 Na ta là falningela i kaglutan, bay yé balingla falninge i dad flalok tulen.

5 Bay ge, toom dnan i ktom di kdee
nimòam, na fagtayud ge, na nimòam i gten
nimò i satu to tamdò i Fye Tulen, na fan-
ngem i kdee fimò Dwata ge.
6 Yé duen-gu man ani di ge du salngad
agu di dsù du ta mdadong i kfatila do, na
tnagakgu i banwe ani.
7 Ta nimògu i sen gnagan-gu di kaskuya
ani, na ta milah agu kel di gusenan, na
kanlunggu i kaftoogu.
8 Yé duenam man, nun fala gatlagad
taden, ulê i katluh, du yé blé i Amu di do
du kenen sa i tluh Mukum. Na ise ku lo do
i gamdawat di du ayé, bay lê man i kdee dad
to minit nawa fatan i kasfulêan.

Dad kated Pol

9 E Timoti, too ge fabaltik salu dini di do,
10 du ta tnagak Dimas agu mdà di kalbong
nawan i knèan dini di tah tanà, na ta salu
ditù di Tésalonika. Na Krisan, ta gatù kenen
di Galasya, na Titu gatù di Dalmasya.
11 Na ta lo Luk i tagak di safédgu. Nngém
Mark, na faginam gadini du fye tnabengan
agu di nimògu.
12 Na ta dekgu Tikiku gatù di Ifisu.
13 Na ku ta gadini ge, begam nebe do
i saulgu mangfel ta tagakgu ku Karpu di
Troas. Na lêam nebe do i dad librugu, na
faginam i dad too mabtas sulat.
14 Alihandru, dunan i to msel, too sasè
nimòan di do. Amu i malas i sasè nimòan di
do.
15 Bay ge Timoti, too ge fgeye gablà ku
Alihandru, du toon knang nawa i tdòta.
16 Di tnanin kebela do di gusukum, landè
msen do, bay mtila agu tnagak. Mulà moon
fnasinsya Dwata i salàla ayé.
17 Bay magin i Amu di do, na banlén agu
kgis, du fye sdulêgu gatdò i Fye Tulen di dad
to ise Dyu. Na falwàan agu mdà di dad sasè
to mayè fmati do.
18 Na balù dét fan mkel di do, lêan agu
falwà, na neben agu di banwe nagotan di
langit. Lo kenen too magdayen kel di landè
sen. Amén.

Gusen i sulat

19 Manam di dale Prisila na Akwila "Ku-
musta gamu" kun, na di familya Onisiforu.
20 Sana kditù Irastu di Korintu, na ta tna-
gakgu Trofimu di Militu du nun tamdukan.
21 Too ge beg fabaltik gadini di laman là fa
kel i bang tno.
Yubyulu, Fudin, Linu, na Klawdya, na
i kdee dad flanekta di kaftoo, manla "Ku-
musta ge" kun.
22 Mulà moon i Amu samnagin di nawam.
I kafye Dwata mnè di kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di ku Titus

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu di dad
fasak i Dwata, na dek Dyisas Krayst.
Ta nalékan agu, na dekan agu fambagal i
kaftoo dad to ta nalék i Dwata, na mebe dale
di kaglut i tdò ta fantooto.
2 Na déé gumdà kafden i nawa landè sen
ta fala fakang Dwata di laman là fa mimò i
balù détan, du i Dwata, là ti tmulenan kéng.
3 Na kanto kel i bang ta nalék Dwata,
fgadèan ayé di Tnalùan. Na saligan di do
tmulen dun di dad to, du yé mdek do i Dwata
Falwà gito.
4 Na smulat agu di ge, Titus, i ngàgu di
kaftoo di ku Dyisas Krayst.
Mulà moon i Màta Dwata na Krayst Dyisas
i ta Falwà gite, mlé ge kafye na ktanak nawa.

I nimò Titus di Krit

5 Ta tnagakta ge di Krit du fye fanngem i
dad nimò là fa fngen, na malék ge dad ulu di
dad simbahan di kat banwe. Toom fandam
i flaugu ge ani:
6 I ulu di simbahan, là fakay ku nun gu-
maslenan, na yé fye lo satu yaanan, na ftoo
i dad ngàan, na ku gdal ale, na là magéng
ulula.
7 Là fakay ku nun gumaslen i ulu di sim-
bahan du ta salig di kenen i dad nimò i
Dwata. Na là fakayan fagdag, na mlal fal-
but, na flangal, na sfati, na lom.
8 Bay yé fye, lehew kenen dmawat i dad to
tlang, na bong nawan i fye, na nun ldaman,
na tluh i nimòan, na mtiu i fandaman, na
gaganan damnan i kton.
9 Na yé lê fye, too mbagal i kaftoon di
tnalù too gsalig, salngad i ta tdò di kenen, du
fye gaganan fanngewe i dad to fagu di glut
tdò, na fiten moon di dad to mnang nawa
dun i gugsalàla.
10 Du nun dee dad to déé di gamu na balù
i dad to ta mgebe mdà di kaftoo dad Dyu, là
mimen ale, na fasyatla i dademe dad to fagu
di katdòla i là glut.
11 Na là fakay ku là nngakam ale du gam-
samuk ale di kdee dad to di dademe familya
fagu di katdòla i là fakay tdò. Na yé duenla
tamdò gambet ayé du fye gamwè ale filak.
12 Nun satu to mdà di Krit, satu tugadla,
ani manan, “I dad to mdà di Krit, tmulen ale
kéng, na salngad ale di labè lmanaf, na too
ale malweh, bay tyan ale.”
13 Too glut i manan ayé. Yé duenam man,
toom ale nngak du fye glalòla i glut kaftoo,
14 na ta nangla falninge i dad flalok tulen
i dad Dyu, na i flau i dad to ta tmagak i
kaglutan.
15 I to ta mtiu, mtiu kiten kdee. Bay i to
là mtiu, na là ftoo, landè mtiu di kenen, du
magsik i fandaman na i nawan.
16 Yé manla dilèla kun i Dwata, bay i
nimòla fite dun kéng i manla. Too ale sungat,
na là mimen ale, na landè fye nimòla.

2

I glut tdò

1 Bay ge, Titus, toom fasalngad i tdòam di
glut tdò.
2 Na ani fngewem di dad tua lagi, fgulit
ale, tanluhla i dad nimòla fye mgafè ale, na
dnanla i ktola, na fakgis ale di kaftoola, na
di kakdola, na lê man di kafgalla i nawala.
3 Na ani lêam fngewe di dad tua li-
bun, fitela i ldam mgafè. Nangla santulen
dademe to, na nang ale fafasak di dad gam-
flangal. Bay lo yé tdòla i fye,
4 du fye nun gugambet i dad lamnok libun
ku dét kibò kakdola i yaanla na i dad ngàla,
5 na di kadnanla i ktola, na di kaftiu, na di
kifatla i familyala, na di kafèla i yaanla, du
fye landè samlen i Tnalù Dwata.
6 Na ani lêam fngewe di dad lamnok lagi,
toola dnan i ktola.
7 Na di kdee kfagu, fitem di dademem i fye
gugambet i kdee fye nimò. Na di katdòam,
fitem i katluham, na nangam fagu di ulek.
8 Na toom gnamit i tluh kastulen, du fye i
dad to kmuntra ge, landè sasè gmanla gablà
di gito, na fagu déé baling ale myà.
9 Na toom fanngewe i dad fasak fye
fdanàla i ktola di dad amula, na flehewla ale
di kdee nimòla, na nang ale smumal,
10 na nang ale kalmat. Bay yé fye fitela i
kafye balula, na i kagsalig dale, du fye mdà
di kdee nimòla ayé, magdayen i tdò gablà di
Dwata, dunan i falwà gito.
11 Du ta fite Dwata i kafyen fagu di
kafalwàan i kdee dad sahal to.
12 Na fagu di kafye i Dwata, tdòan gito
kmagol i kdee knangan, na i sasè nibal i
dad to nfun i banwe ani. Na lêan gito tdò
damnan i ktoto, na tamluh i nimòto, na
mimen di knayèan di knèto dini di tah tanà
ani,
13 di lamto fatan i too mabtas Du fan-
dento, du yé kfite i maltulus Dwata na Dy-
isas Krayst, i Falwà gito, i kdatahan.
14 Ta blén i kton di fati du fye falwàan ato
di kdee sasè, na lnaneban ato, na nimòan ato
kenen nfun, na banlén ato kinit nawa mimò
fye.
15 Yé tdòam di dad to déé. Na gnamitam
i ktoom fminit nawa i dad to flinge di ge.
Na ku nun sasè nimòla, nngakam ale. Na
nangam faloh ku nun gumadoy i dad to ge.

3

I ldam i dad to ftoo

1 Fafaldamam di dad to ftoo déé nafèla
dad ulu magot i banwela, dunan i dad gan-
lalla, na nimenla ale, na gatlagad ale mimò
i kdee fye.
2 Na nangla santulen sasè di balù simto
dun. Bay lo yé fye nebela i ktanak, na i kafye
balu, na fitela i kafè di kdee dad to.
3 Du balù gito di munan, là gmadè ato, na
là mimen ato, na gsalà i nimòto. Magfasak
ato di kdee dad nibalto, na di dad knayèto.
Na lo yé gadèto nimò i sasè, na ksafè nawa,
na kasnang nawa.
4 Bay Dwata, i Falwà gito, kanton fite di
gito i kafyen na i kalbong nawan di dad to,
5 ta falwàan ato. Na ise ku yé gumdàto
galwà mdà di dad fye nimòto, bay lo mdà di
kakdo Dwata fagu di kalob i Mtiu Tulus gito,
dunan i mlé gito falami nawa.
6 Du ta sdulê kok Dwata i Mtiu Tulus di
gito fagu di ku Dyisas Krayst, i Falwà gito,
7 du fagu di kafye Dwata nimòan ato tluh
di kiten, na gfunto i nawa landè sen i tooto
fanden.
8 Na too ti glut i man-gu ayé.
Yé kayègu ku toom tdò i kalbong kdeen du
fye i dad to ftoo di Dwata déé, toola fkah di
nawala i kafduf mimò fye. Na i dad tdògu
ayé too fye, na nun gukmamu i dad to dun.
9 Na fawag ge di dad kasdaas landè kamu,
na i kbasa kdee dagit i dad muna to, na lê
man dad kasbalew na kasgil gablà di dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis, du i kdee
nimò ayé lo gamfalmo, na landè ti guk-
mamu i dad to dun.
10 Na ku nun to mlak sbalew, na yé
gumdàan masgalel fandam i dad to ftoo,
nngakam kenen sulê, balù kel di lwe dulê.
Na ku là mimenan, tadèam kenen tnagak,
11 du gadèam i to gambet ayé, ta malmo i
fandaman, na i dad salàan fgadè dun là glut
i nimòan.

I gusen i sulat Pol

12 E Titus, ku dekgu Artimas ku demen
Tikiku gadéé di ge, too ge beg fdohò smitong
do di Nikopulis du yé ta fnaleh nawagu mnè
agu ditù di bangan kel i tno.
13 Na toom tnabeng Sinas i abugadu na
Apulus di kagula, na begam snikof dale i
kdee dad kalnidùla.
14 Na toom tdò i dad to ftoo déé fye gna-
mitla orasla mimò fye du fye gtabengla i
dad to nun bong kalnidùla. Là fyen ku tadè
ale fanak di landè gukmamu dale.
15 Na i kdee dademegu dini manla “Ku-
musta ge” kun. Na manam di dad flanekto
ftoo déé kumusta di dale.
Mulà moon ku i kafye Dwata mnè di
kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di ku Filimun

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, lwe gami Timoti, i flanekta di kaftoo. Mdà di katdògu gablà ku Krayst Dyisas, ta blanggù agu.

Febemi sulat ani di ge, Filimun, i dememi sgalak na i dememi mimò i nimò Dwata.

2 Na lêmi fagin snulat i dad to ftoo gal stifun di gumnèam, na lê Afya, i flanekto libun di kaftoo, na Arkipu, i dadememi sundalu Dyisas Krayst.

3 Mulà moon Dwata i Màto, na Dyisas Krayst i Amuto mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I kakdo na i kaftoo Filimun

4 Flanekgu Filimun, di kat kagafaldamta ge di kdasal, fasalamat agu di Dwata fnangamfùgu,

5 du galgu linge i kakdom di kdee dad to i Dwata, na i kaftoom di ku Dyisas, i Amuto.

6 Yé dasalgu mdà di ksasatuto di kaftoo, midul i kaglabatto di kdee kafye blé Dwata di gito fagu di ku Krayst.

7 Na ani, flanek, too agu lehew na matgal i nawagu du mdà di kakdom ta tan-galam nawa i dad to Dwata.

Fakdo Pol gablà ku Unisimu

8 Taman, du do i flanekam di ku Krayst, nun ktoogu mdek ge mimò i gtenam nimò.

9 Bay mdà di kakdo, mfeges agu fakdo di ge balù ku do Pol ta tua, na ani, ta blanggù mdà di klalògu ku Krayst Dyisas.

10 Fakdo agu di ge gablà di ku Unisimu, i ngàgu di kaftoo ku Krayst du mgimò màan agu di kaftoo di lamgu blanggù.

11 Di munan, landè ti gukmamum dun, bay ani ta too nun gukmamuta dun.

12 Na ani, dekgu kenen mulê di ge, na salngad ku do salu déé.

13 Too agu mayè moon ku fanak kenen dini di safédgu du kenen tlas laweham tmabeng do lamgu blanggù du mdà di katdògu i Fye Tulen.

14 Bay là tayògu nimò ayé ku là funa agu mbal di ge, du yé kayègu ku yé gumdà i ktabengam di do mdà di nawam, ise ku mdà di kfegesta ge.

15 Keng yé duen Dwata fawag ku Unisimu di ge là mlo du fye lê samfulê di ge, na fles mnè di safédam kloto.

16 Na ku ta samfulê kenen déé di ge, ta ise ku lo fasakam, bay mabtas kenen fa di fasak du ta flanekam di kaftoo di ku Krayst. Na balù ku too kenen mabtas di do, bay mas mabtas fa di ge du fasakam, na lê man flanekam di ku Krayst i Amuto.

17 Yé duenam man, ku dnilèam agu dememem stabeng, dnawatam Unisimu salngad di kdawatam do.

18 Na ku nun salàan di ge ku demen nun utengan, do i mayad dun.

19 Do i smulat ani: Do, Pol, mayad di ge. (Balù ta là fafaldamta ge i bong utengam di do di ta kagfunam nawa landè sen.)

20 Taman, flanek, toom beg nimò do i fnigu ayé du mdà di Amuta, du fye do i flanekam ku Krayst, maglala i nawagu.

21 Na di ksulatgu ani, toogu gadè nimòam i kdee fnigu, na midul fa déé i nimòam.

22 Na ani fa fnigu di ge. Beg ge fala fatlagad do snifil, du yé kayègu ku ta tnimel Dwata i dasalyu, galwà agu di blanggù, na samfulê agu déé di gamu.

Gusen i sulat Pol

23 Na Ipafras, i demegu blanggù du mdà di kaftoon di ku Krayst Dyisas, manan “Kumusta ge” kun.

24 Na lê man Mark, Aristarku, Dimas, na Luk, i dad to tmabeng do dini, manla “Kumusta ge” kun.

25 Mulà moon i kafye Dyisas Krayst i Amuto mnè di gamu.

I Sulat Di Dad To Hibru

Talù Dwata fagu di Ngàan Dyisas

1 Di munan, dee dulê Dwata talù di dad
gutambulto fagu di dad tugadan, na sahal
kfagun mimò dun.
2 Bay di fulé du ani, ta talù Dwata di gito
fagu di Ngàan. Nimòan i klamang banwe
fagu di Ngàan, na nalékan kenen mfun i
kdeen.
3 I kdatah Dwata, teen di Ngàan, na too
salngad kagkahan di kagkah Dwata, na ke-
nen magot i klamang banwe fagu di too
maltulus talùan. Di kafngen malob dad salà
i dad to, ta sudeng kenen gsen di kwanan i
Dwata ditù di langit.

I Ngà mdatah fa di dad kasaligan

4 Mgimò Dyisas mdatah fa di dad kasali-
gan i Dwata. Na i dagit blé Dwata di kenen
mdatah fa di dagit i dad kasaligan.
5 Du là lmen Dwata man di balù satu
kasaligan,
"Ge i Ngàgu, na di mdu ani, ta mgimò agu i
Màam."
Du ise dad kasaligan gugtadè di kmanan
ani,
"Do i Màan, na kenen i Ngàgu."
6 Bay di ta fan kdek Dwata i lo sen Ngàan dini
di tah tanà, lêan man,
"Là fakay ku là mangamfù di kenen i kdee
dad kasaligan Dwata."
7 Ani man Dwata gablà di dad kasaliganan,
"Fanbalinggu nus ku demen lifoh i dad
kasaligan-gu."
8 Bay gablà di Ngàan, ani manan,
"E Dwata, landè gusen i Kagotam, na tluh i
kebem.
9 Kanbongam nawa i tluh, bay nuteh
nawam i sasè.
Taman, i Dwatam malék ge, na banlén ge
klehew na afè mdatah fa di dade-
mem."
10 Na lêan man,
"Ge mimò i klamang banwe di kagatbùan,
na lê tnalòam mifil i langit.
11 Mlanas i kdee ayé, bay ge, là mgilih. Sal-
ngad ale klaweh salu di gulabin.
12 Lanfìam ale salngad saul, na tanlas ale
salngad klaweh.
Bay là mgilih ge kel di landè sen, na landè
sen i lawilam."
13 Là lmen Dwata man di balù satu kasali-
ganan,
"Sudeng ge dini gsen di kwanan-gu,
dunan i gufdatahta ge, kel di kafkahgu i dad
to muteh ge nawa di dungan i falel
blìam."
14 Bay dét kè i dad kasaligan? Dale i dad tu-
lus talbahò di Dwata, du dekan ale tmabeng
di dad to fan gamdawat i sikof kagalwà.

2

I too fye kagalwà

1 Taman, tooto fakgis magot di kaglut ta
lingeto, du fye là gasyat ato.
2 Ta too gfite kaglut i tdò ta blé di dad
gutambulto fagu di dad kasaligan, na nè i to
là lmalò na mimen dun, gdawatan flayam
gten di sasè nimòan.
3 Taman, dét kibòto miwas i kaflayam ku
là dnawatto i bong fye kagalwà? I Amu
muna fgadè i kagalwà ani, na i dad to
lminge dun, fitela di gito i kaglutan.
4 Na lê fite Dwata i kaglutan fagu di
kimòan dad ilè na dad sahal tnikeng, na dad
gnagan blé i Mtiu Tulus fagu di knayèan.

Dyisas i dalan kagalwà

5 Nun falami banwe fan kel galmi san-
tulen, bay ise ku yé duen Dwata mimò dad
kasaligan ku fagotan dale.
6 Bay lêan man di satu alel di Tnalù Dwata,
"E Dwata, dét kè kabtas i to duenam fam-
dam dun? Kan kè ku nifatam i lo btal
to?
7 Ta nimòam kenen beg mdanà di dad kasali-
ganam, là mlo. Ta banlém kenen
kdatah na afè,
8 na ta fagotam di to i kalbong kdeen."
Yé manan ta fagot Dwata i kdee di to, na
sdulê glam déé i kdee. Bay, là teento di mdu
ani ku i to ta magot kdeen.
9 Bay yé teento, fdanàan Dyisas di dad
kasaligan, là mlo, na mdà di kafye Dwata,
mati kenen di kdee dad to. Na lêto teen,
ta banlén kenen kdatah na afè du mdà di
kgagun i kaflayam di kfatin.
10 Dwata mimò na mifat i kalbong kdee.
Taman, kenen i gten smikof ku Dyisas fagu
di kaflayam, du fye dee to geben gagin mfun
i kdatahan. Du Dyisas i mebe dale di ka-
galwà.
11 Du i Ftiu na i dad ftiun, lo satu Màla,
taman là myàan tamlo dale dad flanekan.
12 Manan di Dwata,
"Fdilègu i dagitam di dad flanekgu. Lmingag
agu dmayen ge di kanfe i dad to."
13 Na lêan man, "Smalig agu di Dwata."
Kafnge ayé, lêan man, "Ani agu, magin do i
dad ngà ta salig Dwata di do."
14 Du i dad ngà manan ani, to tanà ale,
taman fbaling To tanà Dyisas du fye salngad
di dale, na fagu déé, gafalmon Satanas, i
magot fati,
15 na yé kfagun falwà i dad to tagnè mag-
fasak di klikòla i fati.
16 Du too ti mbateng, ise yé tnabengan i
dad kasaligan, bay i dad bel Abraham.

17 Yé knayèan man ani, là fakay ku là salngad kenen di dad flanekan di kdee gnagula du fye mgimò kenen Mdatah Mnè di Bleng too gsalig na too kamdo, du fye magfasinsya salà i dad to.
18 Du ta gnagun dad kaflayam na dad tilew, gaganan tmabeng i dad to mnè di tilew.

3

Mdatah Dyisas di ku Mosis

1 Dad flanekgu di kaftoo lê tlo Dwata, fandamyu Dyisas, i dek Dwata mgimò Mdatah Mnè di Bleng di kaftoo nagotto.
2 Too fduf Dyisas di Dwata, i mdek kenen, salngad di kafduf Mosis mifat i dad to glam di gumnè Dwata.
3 Too mdatah i to fdak gumnè di gumnè fdakan. Na salngad ayé Dyisas, gten kenen mdatah di ku Mosis.
4 I kdee gumnè, nun to mimò dun, bay Dwata mimò i kalbong kdee.
5 Na Mosis, du snalig kenen, too fduf di kabal i gumnè Dwata, na falan tulen gablà di dad tulen Dwata di fulé du.
6 Bay Krayst, fduf kenen du kenen i Ngà snalig magot i gumnè Dwata. Gito i gumnèan ku mbagal i ksaligto fatan i fandento.

I kaftud i dad to ftoo di Dwata

7 Taman, salngad di man i Mtiu Tulus,
"Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani,
8 nangyu fagéng i uluyu salngad i dad gutambulyu di là kimenla i Dwata ditù di banwe landè to mnè ditù di ktilewla i Dwata."
9 Ani man Dwata,
"Di banwe landè to mnè ditù, tnilewla agu balù ku ta teenla i dad nimògu di lam i fat falò fali.
10 Taman, falnabègu ale na man-gu, 'Sigi ale samyat, na là nimenla i dad uldin-gu.'
11 Mdà di kaflabègu, ani fakanggu, 'Là ti gfusuk ale di gufaftudgu dale.' "
12 Dad flanekgu, too gamu fgeye du fye landè di gamu sasè i mnè di nawan, na là ftoo, na balingan knagol i Dwata too mto.
13 Bay ani fye nimòyu du fye landè mafgaw di salà, na là magéng uluyu. Kat du, too gamu satgal di laman fa nun bang.
14 Du i kdeeto gagin di ku Krayst ku fles ato fbagal di ksaligto di kenen kel di gusenan.
15 Ani man di Tnalù Dwata,
"Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani, nangyu fagéng i uluyu salngad i gutambulyu di là kimenla i Dwata."
16 Simto kè lminge i talù Dwata na là mimen kenen? Dunan i dad to nebe Mosis lamwà di Idyip.
17 Simto kè i falnabè Dwata di lam i fat falò fali? Dunan i dad to gamsalà na mati di banwe landè to mnè ditù.
18 Simto i man Dwata di kasdagèan, "Là ti gfusuk ale di gufaftudgu dale?" Dunan i dad to là mimen kenen.
19 Taman, gadèto là fafusukan ale di banwe fakang du mdà di klandè kaftoola.

4

1 Ani, sana knun i fakang Dwata fafusuk na faftud di safédan. Bay fgeye gamu, keng baling nun di gamu là gamdawat i fakang ani.
2 Ta lingeto i Fye Tulen salngad dale. Bay balù lingela, di kaklingela dun, là ti ftoo ale.
3 Lo gito dad ftoo i gfusuk na gaftud di saféd Dwata, bay ani manan gablà di dad là mimen,
"Mdà di kaflabègu dale, ani fakanggu, 'Là ti gfusuk ale na gaftud di safédgu.' "
Bay balù là gfusuk ale, ta sana gatlagad i kdee mdà di kimòan i klamang banwe.
4 Du ani man di satu alel di Tnalù i Dwata gablà di gfitun du,
"Na di gfitun du, ftud Dwata di nimòan."
5 Bay ani manan gablà di dad là mimen,
"Là ti gfusuk ale na gaftud di safédgu."
6 I dad muna lminge i Fye Tulen, là gfusuk na là gaftud ale du là ftoo ale. Bay di kaglutan, nun dademe gfusuk na gaftud di saféd Dwata.
7 Yé gugmadèto dun, du ta nun blé Dwata di gito satu du, yé katlon dun, "Mdu ani." Kafnge i dee fali, yé manan di Tnalùan fagu ku Dabid,
"Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani, nangyu fagéng uluyu."
8 Di kebe Dyaswa i dad to, ku ta blén moon i kaftud ta fakang Dwata, ta là santulen Dwata i satu du ani.
9 Bay di kaglutan, nun kaftud tagà Dwata di dad ton salngad di kenen kaftud di gfitun du.
10 Du balù simto to gfusuk di gufaftud Dwata dun, lê ftud di dad nimòan salngad i kaftud Dwata di munan.
11 Taman, too ato fgal du fye gfusuk ato di gufaftudan gito, na landè di gito gtagak salngad dale du là fkahla di nawala i man Dwata.
12 Na i Tnalù Dwata, mto na maltulus, na too gamban fa di sundang sbalà bà salmahul kel di lam i fandamto, i nawato, i tulanto, na i kalngatto. Du i Dwata, neyen i dad knayè na i dad fandam gbuni di lam nawato.
13 Na landè ti gbuni di kite i Dwata du too mefe i kdee di kenen, na i kdeeto tmimel i nimòto di kenen.

Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng

14 Taman, tooto fanbagal i kaftooto du
nun sa Mdatah Mnè di Bleng ta fusuk di
langit, dunan Dyisas, i Ngà Dwata.
15 Du i Mdatah Mnè di Blengto, glabatan i
dad gumlungayto, na toon ato kando, du ta
tnilew kenen di kdee kfagu salngad gito, bay
là gamsalàan.
16 Taman, nang ato gdè fdadong di Dwata
du déé gumite i kafyen, du fye gamdawat
ato kakdo na kafye, na magtabeng ato di
orasto nun klidù.

5

1 Kat satu mnè di bleng, mgalék kenen
mdà di dademen to, na dek kenen mnè di
bleng i dad to na Dwata, du dsùan i dad tadè
blé na dad lmanaf du mdà di dad salà.
2 Du lo to tanà i to ayé, na nun dad gum-
lungayan, taman kandon i dad to kulang
gnadè na i dad to gamsalà.
3 Du lo to tanà i to ayé, taman gam-
salà kenen. Yé duenam man, là fakay
ku là damsùan mdà di kenen salà salngad
kadsùan di salà i dad to.
4 Too mgafè i to mnè di bleng, na landè
to malék i kton mgimò mnè di bleng, bay
lo Dwata malék kenen salngad i nimòan ku
Aron.
5 Na salngad déé, là tan-gaad Krayst malék
i kton mgimò Mdatah Mnè di Bleng, bay
Dwata malék kenen, manan,
"Ge i Ngàgu, na di mdu ani, fgadègu na do i
Màam."
6 Na yé lêan man di satu alel di Tnalù Dwata,
"Ge i Mnè di Bleng kel di landè sen salngad
ku Mélkisidék."
7 Di lam Dyisas mnè dini di tah tanà, too ke-
nen dmasal na mni di Dwata, na falbongan
i talùan, na tamdak i lwakan, du gadèan lo
Dwata i gamfalwà kenen di fati. Na falninge
Dwata i dasalan ayé du fdanàan i kton di
Dwata du mdà di kafèan dun.
8 Na balù Dyisas i Ngà Dwata, glabatan gum-
tatek i kimen fagu di dad kaflayam gnagun.
9 Na kanto sikof i kdee gnagun, mgimò ke-
nen Falwà di kdee dad to mimen di kenen
kel di landè sen.
10 Na banlé Dwata kenen glal Mnè di Bleng
salngad ku Mélkisidék.

I fgadèan di dad to du fye là kmagol ale

11 Nun dee kayèmi man gablà di manmi
ayé, bay mlimah faglabat dun di gamu, du
là mayè gamu flinge.
12 Ta mloyu gmadè i kaglutan, na gablà
moon ku ta fulung gamu tamdò. Bay, di
kaglutan, là fakay ku landè tamdò gamu
i dad mlahil tdò di Tnalù i Dwata. Yé ta
gablàyu knaan moon i dad magéng knaan,
bay kel di mdu ani, sana kafngabalyu gatas.
13 I to sana kafngabalan gatas, tlabo ngà
fa. Là gadèan ku nè i fye, na i sasè.
14 Bay i magéng knaan, gten di dad tua ta
fulung dmilè i fye na i sasè.

6

1 Taman, nang ato fanak di dad muna tdò
ta gadèto gablà ku Krayst, bay flesto ganbet
i dad mngalam tdò. Nang lo yé gufsento
nawato di tdò i ktagak i dad nimò landè
gukmamu dun, na di kaftoo di Dwata,
2 na i dad tdò gablà di dad sahal kbunyag,
na di kafkah falel di dad to, na i dad tdò
gablà di kték i dad to mati, na i ukum landè
gusenan.
3 Na nimòto i kdee ayé tagen di knayè
Dwata.
4 Du dét kibò fasfulê fsal i dad to ta
kmagol? Di munan, ta gadèla i kaglut,
gtilewla i kafye mdà di langit, na ta
gdawatla i dale alel di Mtiu Tulus,
5 ta glabatla kafye i Tnalù Dwata, na ta
gnemla i kaltulus Dwata kel kadang di fulé
du,
6 bay balingla knagol i kdee ayé. Ta landè
kibò lê fsal dale du ta lêla fnatak di krus i
Ngà Dwata, na fyàla kenen di kanfe i dad to.
7 I tanà banlé Dwata kafye, nsafan i ulen,
na ftabòan i dad fele nun gukmamu dun di
dad to gutmagà dun.
8 Bay i tanà fnò sual na bnas, landè guk-
mamu dun, bay falnayam Dwata na falmon
fagu di lifoh.
9 Bay, dad flanekgu too mabtas, balù ku
yé kibò ktalùmi, landè kalwe nawami gamu.
Gadèmi ta gdawatyu i too bong kafye Dwata
di kagalwàyu.
10 Too fulung Dwata samtadè. Là ti glife-
tan i fye nimòyu, na i kalbong nawayu ke-
nen ta fiteyu fagu di ktabengyu i dademeyu
ftoo balù kel di mdu ani.
11 Yé kayèmi ku kat satu di gamu fadlug di
kinit nawayu kel di gusenan, du fye gdohò
na gdawatyu i fandenyu.
12 Taman, nang gamu falweh, bay gan-
betyu i dad to ftoo fagtayud na smalig di
Dwata, du fye gdawatyu i ta fakangan.

Too dnohò Dwata i fakangan

13 Di kfakang Dwata di ku Abraham, gna-
mitan i dagitan fambagal i fakangan. Du
landè dademe mdatah di kenen, taman ke-
nen dagit i gnamitan.
14 Manan,
"Ani fakanggu di ge, banléta ge kafye, na
toogu fdee i belam."
15 Fantahà Abraham i nawan, na gdawatan
i fakang Dwata.
16 Ku samdagè i satu to, gnamitan dagit
mdatah fa di kenen dagit, na fagu di
sdagèan, maklang i kasduenla.
17 Du kayè Dwata fite di dad to gumakangan
i là kgilih i knayèan, taman, gnamitan i dag-
itan di kfakangan di dale.

18 Fagu di lwe là mgilih ani, dunan i kfakan-
gan na i kafbagalan dun fagu di dagitan,
fite Dwata là tmulenan kéng. Taman, gito
dad mloh di kenen, yé gamfinit nawato di
kafakgisto fatan i fandento.
19 Nagotto i fanden ani salngad blangaw too
mbagal di ktoto. Ta fusuk i fanden gsen ditù
i kurtina di lam i Snifil Too Mtiu di Gumnè
Dwata di langit.
20 Gito i duen Dyisas muna fusuk déé, na ta
mgimò kenen Mdatah Mnè di Bleng kel di
landè sen salngad ku Mélkisidék.

7

Mélkisidék

1 Mélkisidék i harì di banwe Salém. Kenen
mnè di bleng i dad to, na Dwata, i mdatah
di kdee. Di kulê Abraham fdu di gusfatin
fmisan dad harì, ta snitong Mélkisidék ke-
nen, na banlén Abraham kafye.
2 Na blé Abraham di ku Mélkisidék gasfalò
i kdee dad gwèan di kasfati ayé. Yé tnanin
gumtatek i dagit Mélkisidék "Harì mebe di
katluh." Na yé gumtatek i galwen "Harì
mebe di ktanak," du harì kenen di banwe
Salém.
3 Na là gadè ku simto i màan, ku demen i
yêan, ku demen i gutambulan, ku demen i
du ksutan, na i kfatin. Taman, salngad ke-
nen i Ngà Dwata, landè gusen i kablengan.
4 Taman, gadèto i kdatahan du balù too
tatel Abraham, i gutambulto, blén di ku
Mélkisidék i gasfalò i kdee gwèan di kasfati.
5 I dad bel Libay lê mnè di bleng, yé uldin
Dwata di dale, mwè ale gasfalò di kdee
gunun i dademela, balù ku slame dad bel
Abraham.
6 Na Mélkisidék ani, ise bel Libay, bay
knèan, dnawatan i gasfalò ayé mdà di ku
Abraham, na dnasalan kenen, dunan i to
gumakang Dwata.
7 Na gadèto mdatah i to dmasal mlé kafye
di to dnasalan.
8 I dad mnè di bleng gal dmawat i gas-
falòan, nun fatila, bay Mélkisidék i dmawat
gasfalò mdà ku Abraham, landè fatin, sal-
ngad i man di Tnalù Dwata.
9 Na di kablé Abraham i gasfalòan, sal-
ngad ku ta gagin Libay di kablén, balù ku
dale i gal mwè gasfalò,
10 du di ksitong Mélkisidék di ku Abraham,
balù là fa sut ale Libay, knèan gagin ale di
kablé Abraham atù, du dale i belan.
11 Blé i uldin di dad to Israél mdà di ta
kableng i dad bel Libay. Ku ta sikof moon i
kableng dad bel Libay, landè nan gukmamu
moon satu mnè di bleng ise mdà di bel Aron
salngad ku Mélkisidék.
12 Bay du tanlas Dwata i mnè di bleng, lê
tanlas i uldin.
13 I Amuto i santulento ani, mahal i kenen
gutambul, na landè lmen mnè di bleng mdà
di kenen gutambul ayé.
14 Gadèto sut kenen di bel Dyuda, na landè
man Mosis gablà di dad gutambul ani di
kastulenan gablà di dad mnè di bleng.

Nun Mnè di Bleng salngad ku Mélkisidék

15 Midul i toon kbateng kanto msut i satu
Mnè di Bleng salngad ku Mélkisidék.
16 Ise ku yé gumdàan mgimò mnè di bleng
di uldin to tanà na di kagtubadan, bay yé
gumdàan di kaltulusan. Na yé gumite dun
du landè sen i lawilan.
17 Du ani man di Tnalù Dwata gablà di
kenen,
"Ge i Mnè di Bleng kel di landè sen salngad
ku Mélkisidék."
18 I muna uldin, ta matlas du landè gna-
ganan na landè gukmamu dun.
19 Du i uldin, là gaganan mimò gito sikof.
Bay ta tanlas ani di too fye fanden, na fagu
di fanden ani, gafdadong ato di Dwata.
20 Na gablà di kbagal blé Dwata di kfakan-
gan, là gnamitan i dagitan fambagal di
kalékan i dademe to mnè di bleng.
21 Bay di kalékan ku Dyisas, ta nun kbagal
i fakangan, salngad i man di Tnalù Dwata,
"Makang i Amu, na là matlas i fandaman,
'Ge Mnè di Bleng kel di landè sen.' "
22 Mdà di kafbagal i fakang Dwata, mgimò
Dyisas bagal i too fye kasafnè.
23 Ani lê satu gusahalla. Di munan, dee
sahal dad to mnè di bleng, du ku ta mati i
satu, lê man tamlas i satu.
24 Bay mto Dyisas kel di landè sen, taman
landè tlasan di kablengan.
25 Taman, gaganan falwà i kdee fdadong
di Dwata fagu di kenen, du mto kenen kel di
landè sen, du fye dnasalan ale di Dwata.
26 Taman, Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng
i too mlé dad kalnidùto. Too kenen mtiu,
na landè gumaslenan, na landè salàan. Ta
matfing kenen mdà di dad to gamsalà, na ta
mbatun ditù di langit.
27 Là salngadan di dademe mnè di bleng
du landè gukmamun damsù kat du di kenen
kto di laman là damsù di dademe. Lo sulêan
damsù di kdee, dunan i kablén i kton di fati.
28 Là sikof i dad mnè di bleng nalék mdà
di uldin. Bay yé sikof kel di landè sen i Ngà
nalék mdà di mbagal fakang. Na gfulé kel i
fakang ani.

8

Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng

1 Ani kayèmi faglabat di gamu. Ta nun
Mdatah Mnè di Blengto, na ta sudeng kenen
gsen di kwanan i trunu Dwata Too Mdatah
di langit.

2 Kenen Mdatah Mnè di Bleng di Too
Gumtiu, dunan i too Glut Gumnè i Dwata. Yé
fdak dun i Amu, ise ku to.
3 I kdee mdatah mnè di bleng, mgalék ale
du fye dsùla di Dwata i dad tadè blé na dad
lmanaf. Taman, i Mdatah Mnè di Blengto, là
fakay ku landè kenen dsù.
4 Ku dini kenen di tah tanà, là fakayan
mnè di bleng du ta nun dad to mnè di bleng
damsù, du yé dek i uldin.
5 I dad nimòla ayé di kablengla, lo guflin-
gen na alung i teen di langit. Salngad di
kafdak Mosis i Slung, man Dwata di kenen,
"Di kimòam dun, toom lalò i guflingen ta
fiteta ge ditù di bulul."
6 Bay ani, i kableng ta gdawat Dyisas too
mgafè fa di dale kableng, du too fye fa i
kasafnè nimòan di dad to, du yé gufdàan dun
di kfakangan mlé i too fye.
7 Ku landè gukulang i muna kasafnè, ta
landè moon gukmamu i galwen.
8 Bay teen Dwata gukulang i dad ton, du
ani manan di Tnalùan,
"Man i Amu, kel i du, mimò agu falami
kasafnèmi i dad bel Israél na dad bel
Dyuda.
9 Là salngadan di muna kasafnèmi i dad
gutambulla di dugu malak dale
lamwà di Idyip. Là nimenla i
kasafnèmi, taman, là fandufgu ale.
10 Man i Amu, ani i kasafnèmi i dad to Israél.
Nun du kadang, fnègu i dad uldin-
gu di fandamla, na fkahgu di nawala.
Mgimò agu Dwatala, na dale mgimò
dad togu.
11 Balù ta là tdòla i dademela, na balù ta là
manla di dademela, 'Dnilèyu i Amu,'
du i kdeela ta dmilè do mdà di too
mdanà kel di too mdatah.
12 Fnasinsyagu i dad salàla, na ta là fan-
damgu i dad gugasyatla."
13 Di kman Dwata nun falami kasafnè, yé
kayèan faglabat ta labi i muna. Na i kdee, ta
landè gnaganan, na ta mlanas.

9

I kfangamfù di tah tanà na di langit

1 Di muna kasafnè, nun dad uldin gablà
di kfangamfùla, na lê nun bong slung nimò
i dad to gumangamfùla.
2 Fdakla i bong slung ayé, na lwe snifilan.
I tnaninan, yé katlola dun Snifil Mtiu. Ditù
di laman i gufkah salò na i lamisa gumkahla
i fan blé di Dwata.
3 I galwe snifil gsen ditù i kurtina dnagit
Snifil Too Mtiu.
4 Ditù gumnè i fatal blawen gumtam i fal-
buk mangbun na i kahun kasafnè. Lnafin
blawen i kahun ayé, na déé gumnè i sabuy
blawen gufkah i mana, na i tugad Aron ta
tmuneh, na i lwe batu kufil gugsulat i dad
uldin Dwata.
5 Gsen tah i kahun, nun lwe gtadag déé
dnagit kérabim gugmadè dun déé Dwata, na
i fafakla magbel gmalung di tah i gufmasin-
sya i salà. Bay là tayòmi sandulê tulen i kdee
ani di gamu.
6 Na kanto gatlagad i kalbong kdee di lam
i slung ayé, i dad mnè di bleng, fusuk ale kat
du ditù di lam i tnanin snifil du nimòla i dale
alel.
7 Bay lo i mdatah to mnè di bleng fusuk di
Too Mtiu Snifil, na lo men sulê di sfali. Mebe
kenen litè dsùan di Dwata mdà di kenen
salà, na di salà gimò dad to i là tan-gaadla
dun.
8 Mdà di kdee ani, too mbateng tdò i Mtiu
Tulus. I dalan fusuk ditù di lam i Too Mtiu
Snifil, là mgukàan di laman déé i tnanin
snifil.
9 I nimòla ayé, lo guflingen i ta mkel
ani. I dad tadè blé na dad lmanaf dsùla di
Dwata, là gaganla lmaneb fandam i dad to
mangamfù di Dwata.
10 I nimòla ani, lo gablà di kakaan na
kinum na dad sahal nimòla di klaneb i
lawehla kel di katlas Dwata i kdee.
11 Bay ta kel Krayst, i Mdatah Mnè di Bleng
i falami kasafnè. Na i slung gumlengan too
fye fa na too ti sikof. Ise ku nimò to, na ditù
gumite i slung ayé di langit.
12 Na di kfusuk Krayst ditù di Too Mtiu
Snifil di lam i slung ayé, ise ku litè kambing
ku demen litè safì i dsùan, bay i kenen litè.
Na lo sulêan fusuk du ta sikof kbayadan
kdee salà i dad to kel di landè sen.
13 Di muna, i to magsik di kafaglut i dad
Dyu, snabul i dad ganlal kenen litè kamb-
ing, na safì, na lê man kaful safì lamnok du
fye mlaneb.
14 Bay too ti bong mgimò i litè Krayst!
Fagu di Mtiu Tulus landè gusenan, blén i
kton di Dwata du mgimò too sikof dsù. Na
i litèan ani lmaneb i fandamto mdà di dad
nimòto landè gukel, du fye nimòto i knayè
Dwata too mto.
15 Taman, nimò Krayst i falami kasafnè du
fye i kdee dad to ta tlo Dwata, gdawatla i
kafye landè sen ta fakang Dwata. Yé duenan
mgimò ani du ta nun mati falwà dad to mdà
di salà di laman nun i muna kasafnè.
16 Di adat to tanà, di laman là mati, falan
sulat dagit i dad to gumalelan i knunan, bay
silangla gfun ku funa fite i kaglutan ku ta
mati i to ayé.
17 Di laman là fa mati i to ani, landè fa
gukmamu i ta sulatan ayé. Silang nun guk-
mamu dun ku ta mati.
18 Salngad déé, i muna kasafnè, yé famba-
gal dun i litè lmanaf ta fnati.
19 Funa tulen Mosis di dad to i dad dek
i uldin. Kafnge ayé, mwè kenen litè safì

na kambing nbol éél, na nwèan bul bilibili
tninà fulè, na labédan di fanga hisop du
lnaban di litè, klon fmilik dun di gugsulat i
uldin, na lê man di dad to.
20 Na manan,
“Ani i litè mlé kbagal di kasafnè flalòan
gamu.”
21 Na salngad déé, lê fnilik Mosis litè i slung
kasafnè na i kdee gnamitla di kfangamfù.
22 Glut, man i uldin, fan kdee maglaneb fagu
di litè, na landè kfasinsya salà ku landè litè
maloh.

I dsù Krayst, yé falmo dad salà

23 I dad gnamit di gumangamfù, alung i
dad gnamit di langit, na silang maglaneb ku
nun dsù. Bay i dad dsù di gumangamfù di
langit, là fakay ku là midul déé fa i kafyen.
24 Du ise ayé gufusuk Krayst di gu-
mangamfù nimò dad to i lo alung i too glut
gumangamfù. Bay yé gufusukan di langit,
na ditù kenen di kanfe Dwata du kenen mnè
di blengto na i Dwata.
25 I mdatah mnè di bleng i dad Dyu fusuk
di Too Mtiu Snifil kat fali, na nun neben
litè lmanaf. Bay Krayst, ise ku dee dulêan
damsù i kton.
26 Ku yé nimòan, lê dee dulêan maflayam
mdà di katbù i klamang banwe. Bay lo
sulêan fbaling to di ta fan gusen i banwe, du
fye falmon i salà fagu di kadsùan i kton.
27 Yé man Dwata lo sulê mati i kdee dad to,
na kafnge ayé, nukuman ale.
28 Na salngad ayé Krayst, lo sulêan mati
du falmon salà i dad to. Na samfulê kenen
dini, bay ta ise ayé duenan salu dini ku
lêan bnayad i salà, bay nngén i dad to fatan
kenen.

10

1 I uldin i dad Dyu, là sikofan, na là glalòan
di too kaglutan. Lo alung i dad fan kel.
Nulitla dsù kat fali i dad sahal dsù. Taman,
dét kibò i uldin smikof dad to mayè fdadong
di Dwata fagu di dad dsù ani?
2 Ku glut, ta maglaneb salà i dad to
mangamfù ayé, ta là msamuk nawala moon
di salàla, na ta là lê ale damsù.
3 Bay i dad dsù kat fali, yé fafaldam dad to
i dad salàla,
4 du i litè dad safì na dad kambing, là ti
gafalmon i dad salà.
5 Taman, di fan ksalu Krayst dini di tah
tanà, manan di Dwata,
“Ise ku lmanaf na dad tadè blé i knayèam,
bay nun tagàam do laweh du dsù.
6 Là fnò nawam di dad lmanaf snakuf di
gudamsù ku demen i dad dsù falmo
moon i salà.
7 Taman, ani man-gu, Dwata, ani agu sa
du dnohògu i knayèam, salngad i ta
gsulat gablà di do di gugsulat i uldin.”
8 Yé funan man,
“Ise yé knayèam, na là fnò nawam di dad
lmanaf, na dad tadè blé, ku demen
dad lmanaf snakuf di gudamsù, na
dad dsù falmo moon i salà.”
Yé manan balù ku kdee dad dsù ani glalò di
man i uldin.
9 Na kafnge ayé, manan,
“Dwata, ani agu sa, du dnohògu i knayèam.”
Taman, kah Dwata i dad muna dsù, na yé
tlasan dun i dsù Krayst.
10 Du mdà di kimen Dyisas Krayst di knayè i
Dwata, ta maglaneb ato di dad salàto fagu di
lo sulê kadsùan i lawehan, na ta sikof nan.
11 Kat to mnè di bleng i dad Dyu, nimòla
i dale alel kat du, na sansulitla i dad sahal
dsù, bay là gagan i dad dsù falmo salà.
12 Bay Krayst, lo sulêan damsù i kton di
salà, na ta sikof kel di landè sen. Na kafnge
ayé, ta sudeng kenen gsen di kwanan i
Dwata.
13 Na ditù gufatanan i kafkah Dwata i dad
to muteh dun nawa di dungan i falel blìan.
14 Taman, fagu di lo satu dsù, snikofan kel
di landè sen i dad to flaneb i salàla.
15 I Mtiu Tulus, lê nun tulenan di gito du
manan,
16 “Man i Amu, ani i kasafnè nimògu di
dad to. Nun du kadang, fnègu i dad
uldin-gu di fandamla, na fkahgu di
nawala.”
17 Na lêan man,
“Fnasinsyagu i dad salàla, na ta là fandamgu
i dad gugasyatla.”
18 Taman, du ta magfasinsya dad salà, ta
landè gukmamu i dad dsù falmo i dad salà.

Fdadong ato di Dwata

19 Taman, dad flanekgu, ta là gdè ato
fusuk di Too Mtiu Snifil du mdà di kfaloh
Dyisas i litèan.
20 Du ta nukàan di gito i sati falami dalan
too mlawil fles di bali kurtina ta kasê,
dunan i lawehan.*
21 Ta nun satu Too Mdatah Mnè di
Blengto. Kenen Ulu i too glut gumnè Dwata.
22 Taman, tooto fdà di nawato fdadong di
Dwata, na fbagal ato di kaftoo du ta mlaneb
i fandamto, na ta là msamuk nawato di dad
salàto, na i lawehto ta lnaneb i mtiu éél.
23 Na too ato fbagal di fanden nagotto, na
nang lwe nawato, du gsalig Dwata dmohò i
fakangan.
24 Sfinit ato nawa, fye sakdo ato na
gamgimò ato fye.

* **10:20** 10:20 Yé satu gumtatek i manan dini ta nukàan di gito i falami dalan mlé nawa landè sen. Yé kayèan man i kurtina, dunan i laweh Dyisas du kanto mati, salngan di kaftoh i nawan, tadè kasê i bong kurtina i tagnè gamsang i dad to mayè fdadong di Dwata.

25 Nang ato tlag smimba salngad i nimò
dademe. Bay nidulto i kasfinit nawato du
gadètо ta mdadong i kasfulê Amuto.
26 Ku ta gadètо i kaglutan, bay tan-gaadto
fadlug mimò salà, ta landè nan dsù falmo
salàto.
27 Bay i mkel kadang, too maglikò, kukum
na too minit lifoh falmo i dad to matu di
Dwata.
28 Di muna, ku nun to lmafà i uldin Mosis,
na lwe ku demen tlu to tmulen i ktoon,
landè kakdola kenen, na fnatila.
29 Taman, dét mkel di to mlék i Ngà
Dwata? Du là fabtasan i litè mlé kbagal di
kasafnè nimò Dwata i lmaneb kenen moon
di dad salàan, na nadoyan i Tulus mlé kafye.
Fandamyu kun ku dét kablat flayam i gten
di kenen.
30 Du ta gadètо ku simto i man,
“Do i tong malas, na do i falmayam.”
Na i lê man,
“I Amu mukum i dad ton.”
31 Too ti maglikò i flayam Dwata too mto di
dad to gambet ayé ku ta bang Dwata kamfè
dale.
32 Fandamyu ku dét i mkel di gamu di ta
kgumah i kaglut Tnalù Dwata gamu. Dee
kaflayam gnaguyu, bay gamtayud gamu.
33 Slaan nadoyla na falnayamla gamu di
kanfe i dad to, na nun slaan, kayèyu flam
gamu di kaflayam i dademeyu gmagu sal-
ngad ayé.
34 Kandoyu i dad to mnè di blanggù, na
baling gamu lehew dmawat i kaflayam di
kladla i kdee knunyu, du ta gadèyu nun too
fye knun gfunyu kel di landè sen.
35 Taman, nangyu fantulah i ksaligyu du
nun bong lubayyu.
36 Là fakay ku là fantahàyu nawayu du
fye gimòyu i knayè Dwata, na gdawatyu i
fakangan.
37 Du ani man Tnalù Dwata,
“Ta là mlo nan, kel i sanfatanto, na là ti
fganggàan.
38 I dad togu tluh, ftoo ale na mlawil. Bay ku
nun di dale mahal, là fye nawagu dun.”
39 Bay ise ato i dad to kmagol na malmo, du
ftoo ato gito, na ta galwà ato.

11

I kaftoo

1 Yé gumtatek i ksalig di Dwata ku fan-
tooto na mkel i dad fandento na fantooto i
kdee là fa teento dun.
2 Mdà di kaftoo i dad to di munan, fye
nawa Dwata dale.
3 Mdà di kaftoo, gadètо nimò Dwata i kla-
mang banwe fagu di talùan, na fagu déé, yé
gumdà i dad teen di là teen.
4 Mdà di kaftoo Abél, i dsù blén di Dwata,
too fye fa di dsù Kain. Mdà di kaftoon, fye
nawa Dwata di kenen, na di kiten dun, tluh
kenen. Na balù ta mati, sana ktalùan fagu di
kaftoon.
5 Mdà di kaftoo Inok, là matin, bay tadè
mbatun salu di langit, na ta là teen dun, du
Dwata mket dun. Di laman là mbatun, yé
man Tnalù Dwata gablà di kenen too gtadè
kenen di nawa Dwata.
6 Landè to gmagan samtadè nawa Dwata
ku landè kaftoon. Taman ku simto mayè
fdadong di Dwata, là fakay ku là fantoon na
nun Dwata, na kenen mlé lubay di dad to
mngabal kenen.
7 Mdà di kaftoo Nowa, falningen dad fala
man Dwata gablà di dad fan kel i là fa
teenan. Na nimenan i Dwata, na mimò
kenen aweng, i snakayan magin i familyan
duenla galwà. Fagu déé, fiten gten fal-
nayam i klamang banwe, bay gamdawat ke-
nen mdà di Dwata i katluh fagu di kaftoon.
8 Mdà di kaftoo Abraham, nimenan i dek
Dwata dun, du salu di banwe ta fakang
Dwata blé di kenen. Tnagakan i kenen
banwe balù là gadèan ku nè gusalun.
9 Na mdà di kaftoon, mnè kenen di banwe
ta fakang Dwata di kenen, bay i knèan, sawe
lo to magu. Lo dad slung gumnèan salngad
di dale Isaak na Dyékob, du lêla gdawat i
fakang ayé mdà di Dwata.
10 Du yé fatan Abraham i syudad fnaleh
na fdak Dwata, dunan i syudad gtadag di
gufdak là mgingok.
11 Mdà di kaftoo Abraham, mgimò mà
balù ku ta tua kenen, na là fakay Sara mngà.
Fantoon dnohò Dwata i fakangan.
12 Balù là gaganan fngà i yaanan du mdà
di ta ktuan, bay mdà di kenen, mbel i dee
to salngad i kdee blatik di langit, na i kdee
falak di kilil mahin, là gagan mse dun.
13 Sana kaftoo i kdee dad to ani balù kel
di kfatila. Là gdawatla i dad fakang Dwata,
na balù léét fa, teenla na dnawatla, na toola
fgadè salngad ale dad mahal to magu dini di
banwe ani.
14 Na i dad to talù gambet ayé, fdilèla i
kafngaballa i too banwela.
15 Ta là fandamla i banwe ta tnagakla. Ku
sana kafdamla dun, ta samfulê ale moon.
16 Bay too fye fa i banwe nusalla, dunan i
langit. Taman, là myà Dwata di katlola ke-
nen i Dwatala du ta nun tagàan dale banwe.
17 Kanto tnilew Dwata Abraham, mdà
di kaftoon, gaganan damsù i ngàan Isaak.
Abraham i ta gumakang Dwata, bay gatla-
gad kenen damsù i sen ngàan.
18 Du ta man Dwata di ku Abraham,
“Isaak gumdà i dee belam ta fakanggu di
ge.”
19 Fantoon Abraham gagan Dwata mték ku
Isaak mdà di fati. Di ktoon, ta sawe mati
Isaak, na ta nték Dwata kenen.

20 Mdà di kaftoo Isaak, makang kenen
kafye di dale Dyékob na Isaw i gdawatla
kadang di satu du.
21 Mdà di kaftoo Dyékob, banlén kafye i
kdee ngà Dyosip di laman là mati. Tudan
di tanà i tugadan kudung mangamfù di
Dwata.
22 Mdà di kaftoo Dyosip, di laman là mati,
falan fgadè i kdà dad to Israél lamwà di
Idyip, na falan flau dale ku dét kibòla i dad
tulanan.
23 Mdà di kaftoo dad tua Mosis, bunila
kenen di lam i tlu bulen mdà di ksutan.
Teenla too fye lawehan, na là likò ale lmafà
uldin i harì.
24 Mdà di kaftoo Mosis, di ta kalbongan,
là mayèan ku yé katlola dun ngà i ngà Féro
libun.
25 Baling yé nalékan faflayam magin di
dad to Dwata, na knagolan i dad klehew
mlal mlius i blé salà.
26 Bay yé fabtasan i kaflayam mdà di
kaftoon i Mgalék Dwata, ise i dad knun di
Idyip, du yé too gumnè nawan di taden
gdawatan kadang.
27 Na mdà di kaftoo Mosis, tnagakan
Idyip, na là likòan di kalbut i harì. Ta là
samfulêan, du sawe teenan i Dwata balù
landè lmen mite dun.
28 Mdà di kaftoon, tanbùan i Fista di Du
Kaglius, na dekan ale lmunà litè di dad
takab fye là fnati i Kasaligan Mebe Fati i dad
twege ngà i dad Dyu lagi.
29 Mdà di kaftoo i dad to Israél, mifal ale
di Fulè Mahin salngad di kafag tanà. Bay
kanto tilew i dad to Idyip mifal, mti ale
mlimas du ta sgulê i mahin.
30 Mdà di kaftoo i dad to Israél, malbà i la-
bat batu di syudad Dyériko kafngela lmibut
dun di lam i fitu du.
31 Mdà di kaftoo i sasè libun dnagit Ra-
hab, là gaginan mati di dad to là mimen di
Dwata, du ta tnabengan i dad to dek Dyaswa
meye gumlungay i syudad ayé.
32 Dét kibògu? Too dee kayègu man
moon gablà di dale Gidyun, Barak, Samson,
Dyéftah, Dabid, Samwél, na i dademe tugad
Dwata, bay landè gugaslenggu.
33 Mdà di kaftoola, sanfatila dad banwe,
na gfisanla ale. Tluh i kebela, na gdawatla i
ta fakang Dwata. Mdà di kaftoola, là gabn-
gat i dad liyun i bàla.
34 Na nun dademe, mdà di kaftoola di
Dwata, bat ale di lifoh, bay là mati ale, na
nun dademe galwà di fati. I dad mlungay,
mgimò ale kamgis fye fulung ale sfati, na
gfisanla i dad sundalu mdà di mahal banwe.
35 Mdà di kaftoo i dad libun, nték Dwata i
dademela ta mati.
Lê nun dademe fakay galwà, bay yé
nalékla fati fagu di flayam, fye lê ale gték, na
too fye kagkahla.
36 Nadoy i dademe, na nfas i dademe, na
bnakus na blanggù i dademe.
37 Ndak batu i dademe kel di kfatila, san-
fola gabas i dademe, na tnibeh i dademe
kel di kfatila. I dademe, magu ale lamsak
kulit bilibili na kambing. Landè knunla, na
fatduk na falnayam ale.
38 Là gtenan di dale i banwe ani! Flabag
ale di dad banwe landè to mnè ditù na di
dad bulul, na déé gufanakla di dad ilib na
di dad sol di lam i tanà.
39 Mdà di kaftoola, too dag Dwata ale. Bay
là fa gdawatla i ta fakang Dwata di dale,
40 du nun too fye fnaleh nawa Dwata di
gito. Yé kayèan ku salngan ale di gito gam-
dawat i sikof.

12

Dwata i Màto

1 I kdee dad to ayé, salnibutla gito.
Taman, nlusto i kdee gamsang gito na i
salà gamgikat gito, na tooto fkah di nawato
milah di kaskuya ani.
2 Too ato meye di ku Dyisas du kenen
gumdà i kaftooto na i smikof dun. Gam-
tayud kenen di kfatin di krus, na ise yé fan-
daman i kyà, bay lo yé fandaman i klehew
gdawatan ku ta mlius i kaflayaman. Na ani,
ta sudeng kenen gsen di kwanan i trunu
Dwata.
3 Tooyu fandam Dyisas, na i bong kag-
tayudan di dad kaflayam gnagun di bleng i
dad to gamsalà du fye là mlungay nawayu,
na là gwè nawayu.
4 Landè fa di gamu fnati mdà di knangyu
i salà.
5 Kan? Ta glifetyu kè i man Dwata
gamfinit nawayu, dad ngàan, manan,
“E ngàgu, nangam fandam ku landè guk-
mamu i kafngewe Amu ge, na nang
gdanà nawam ku nngakan ge,
6 du tanluh Dwata i dad to kanbongan nawa,
na fanngewen i dad to tnabòan.”
7 Dnawatyu i dad flayam kel di gamu sal-
ngad ku yé famngewe gamu i màyu, du yé
gumite dun gamu i dad ngà Dwata. Nun kè
ngà i là fanngewe màan?
8 Ku là fanngewen gamu salngad i nimòan
di kdee dad ngàan, yé gumtatekan, ise ku
gamu i dad too ngàan, bay dad ngà magu
dungan.
9 Ku i dad btal màto, fanngewela gito,
na nafèto ale, midul fa déé i kdawatto
i kafngewe Màto di langit gito fye nun
nawato landè sen.
10 Là mlo i kafngewe dad màto gito, na lo yé
lalòla i fandamla ku dét i gablà. Bay yé duen
Dwata mngewe gito du gamfye di gito, du
fye mtiu ato salngad kenen.
11 Ku nun mngewe gito, mlidù ato, ise ku
lehew. Bay kafnge ayé, i dad to dmawat

fngewe salngad ayé, yé kantula i katluh na i
ktanak nawa.

I dad kaflau

12 Taman, fakgisyu i dad sigalyu na i dad
bukalyu ta mlungay.
13 Lalòyu i tluh dalan du fye là kmimay i
blìyu ta slaléh, bay mgulê.
14 Tooyu fan-gal nawayu mebe ktanak di
kdee dad to, na mnè gamu di ktiu, du ku là
lalòyu ani, là teenyu i Amu.
15 Too gamu fgeye, du fye landè di gamu
kmagol i kafye Dwata. Lê gamu fgeye du fye
landè di gamu mgimò sasè na mlé ksamuk
di dademe.
16 Na fgeye gamu fye landè di gamu lmalò
sasè knayè i ungadan, na là nafèan i Dwata
salngad ku Isaw, du lulukan kdatah i katwe-
gen di satu fligo knaan.
17 Na ta gadèyu, kafnge ayé, yé kayèan ku
dnasal màan kenen fye banlé Dwata kenen
kafye, bay landè kibò du ta guna i nimòan,
balù ku too mngel.
18 Di kafdadongyu di Dwata, là salngadan
di kafdadong i dad to Israél di satu bulul
teen, di Bulul Sinay nun dminè lifoh, na too
mgat kifuh, na mgal nus,
19 na uni i bong féw, na lê talù. Kanto linge
dad to i talù Dwata, yé fnila di kenen fye ku
fanak,
20 du là gaganla falminge i uldin, manan,
"Balù ku lo lmanaf gamlék di bulul ani,
là fakay ku là ndak dun batu kel di
kfatin."
21 Too ti maglikò i teenla ayé. Balù Mosis, ani
manan, "Kankal agu di klikò."
22 Bay yé fandadongyu gamu i Bulul
Sayun, na i syudad i mto Dwata, dunan i
Dyérusalém di langit, na i dad file libu kasali-
gan.
23 Ta fdadong gamu di lehew kastifun i
dad twege ngà Dwata ta gbatak dagitla di
langit. Ta fdadong gamu di Dwata, i mukum
kdee dad to, na di dad layef i kdee dad tluh
to ta sikof.
24 Ta fdadong gamu di ku Dyisas, i mnè di
bleng i falami kasafnè, na di litèan fambagal
i dad fye fakangan. Mas fye fa i litèan maloh
di kfatin di litè Abél du fye ulê i kenen litè.
25 Taman, fgeye gamu, na falningeyu i
talù di gamu. I dad to là flinge di to tmulen i
Tnalù Dwata dini di tah tanà, là gilah ale di
kaflayam. Na midul déé fa i là kgilahto ku là
falningeto i talù mdà di langit.
26 Di muna, kankal i tanà di talùan, bay
ani, yé fakangan, manan, "Ta ise ku lo tanà
i fakankalgu, bay lê man i langit."
27 I tnalùan ayé, yé lê faglabat i kdee ta
nimòan, ningokan na nwèan du fye i kdee là
mgingok, yé lo tagak.
28 Taman, fasalamat ato di Dwata du ta
gdawatto i banwe là mgingok. Too ato
fasalamat na fnangamfùto kenen di kfagu
gamflehew kenen, magin i afè na klikò,
29 du i Dwatato salngad di lifoh kmaan ku
nun falnayaman.

13

I kibò flehew i Dwata

1 Too gamu fadlug di kasalbong nawa du
ta saflanek gamu ku Krayst.
2 Na nangyu glifet mafè i dad to magu slob
di gumnèyu. Nun dademe dad to mimò ayé,
na là gadèla dun dad kasaligan Dwata kadì i
nafèla.
3 Fandamyu i dad to mnè di blanggù,
salngad ku blanggù gamu magin dale. Na
fandamyu i dad to maflayam salngad ku lê
maflayam gamu magin dale.
4 I kdee dad to, gtenla nafè na fabtas i
kaswè yaan, na nang gamu slafà. Falnayam
Dwata i kdee dad to mimò sasè knayè i
lawehla na lmafà i yaanla.
5 Nangyu too fabtas i filak, na fye ku dsal
nawayu balù dét i gununyu, du yé man
Dwata,
"Là sa tnagakta gamu na là ti bayàta gamu."
6 Taman, labè ato man dun,
"Yé tmabeng do i Amu, taman là likò agu.
Dét kè gnagan i dad to di do?"
7 Fandamyu i dad to mebe gamu di mu-
nan, dunan i dad to tamdò gamu i Tnalù
Dwata. Fandamyu i knèla na i kibòla mati,
na lalòyu i kaftoola.
8 Dyisas Krayst, là mgilihan, du salngad i
kagkahan di munan, na di mdu ani, na kel
di landè sen.
9 Nangyu lalò i dad mahal tdò fagasyat
gamu mdà di tluh dalan. Fye ku fbagal
gamu fagu di kafye Dwata, na ise ku fagu
di klalòyu i dad flau gablà di kakaan, du là
gamtabeng i dad flau ayé di dad to mimen
dun.
10 Landè ktoo i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu kmaan i gito dsù.
11 Nebe i mdatah to mnè di bleng i dad
Dyu i litè dad lmanaf di lam i Too Mtiu
Snifil du dsùan di dad salà. Bay laweh i
dad lmanaf ayé, nebela lamwà di banwe
gustifunla, du déé gusmakufla dun.
12 Taman, nebela Dyisas lamwà di syu-
dad, na ditù gumatin du fye lnaneban dad
to di dad salàla fagu di litèan.
13 Taman, lamwà ato salu di kenen, na
magin ato di kyàan.
14 I banwe gumnèto ani, mlius, na yé fa-
tanto i too glut syudad fan kel.
15 Taman, dnayento i Dwata, du yé mgimò
dsùto di kenen fagu di ksasatuto ku Dyisas,
du yé kibòto fdilè i dagitan.
16 Nangyu glifet mimò fye, na too gamu
stabeng du yé dsù gamflehew di Dwata.

17 Nafèyu i dad ulu di kaftoo, na nimenyu
i dad dekla, du landè kaftudla mifat gamu,
na dale tmimel i katalbahòla di Dwata. Ku
nimenyu ale, too ale lehew mimò i nimòla.
Bay ku là, mlidù ale di kimòla dun, na landè
kibòla tmabeng gamu.
18 Fles gamu dmasal gami. Gadèmi ta
mlaneb i fandammi, du lo yé nimòmi tluh.
19 Na fnigu di gamu, tooyu agu dnasal du
fye fasfulê Dwata agu déé di gamu di là mlo
mdà ani.

I dasal

20 Ta nték Dwata i Amuto Dyisas, dunan i
Mdatah Mifat dad Bilibili mdà di kfatin, na
i litèan too fambagal i kasafnè landè sen.
21 Dwata gumdà ktanak, na kenen moon
mlé gamu kdee kalnidùyu du fye gimenyu
i knayèan, na fagu di ku Dyisas Krayst,
nimòan di gito i kdee gamflehew di kenen.
Magdayen Krayst kel di landè sen. Amén.

Gusen i manan

22 E, dad flanekgu, fnigu di gamu,
fantahàyu nawayu flinge i tdògu gamfinit
nawayu ani, du là too tahà sulatgu ani.
23 Fgadègu di gamu i flanekto, Timoti, ta
galwà di blanggù. Ku mlal kenen kel dini,
fagin-gu ku ta lnauyta gamu.
24 Manyu di dad ganlal di simbahanyu
na di kdee dad to Dwata déé “Kumusta.”
I kdee dad flanekyu mdà di Itali, manla,
“Kumusta” di gamu kun.
25 Mulà moon i kafye Dwata magin di
kdeeyu.

I Sulat Febe Dyém

1 Do, Dyém, satu snalig Dwata, na i Amuto
Dyisas Krayst febe i sulat ani.
Kumusta di kdeeyu dad to nfun Dwata ta
sbalét di klamang banwe.

I kaftoo na kfulung faldam

2 E dad flanekgu, too gamu flehew ku nun
sahal tilew kel di gamu,
3 du gadèyu ku gamtayud gamu mdà di
kaftooyu balù nkel gamu dad tilew, baling
midul i kbagalyu.
4 Yé fye, too gamu fbagal du fye tmua i
kaftooyu, na too gamu sikof, na landè guku-
langyu.
5 Na ku nun di gamu kulang kfulungan,
fye ku mni di Dwata, na banlén, du too
kenen mayè mlé, na là ntengan dun.
6 Bay ku ta mni gamu di Dwata, tooyu
fantoo, na nang lwe nawayu. Nè to lwe
nawan, gambet lwek mahin nebe i nus.
7 I to gambet ayé, nangan fandam ku nun
gdawatan mdà di Amuto,
8 du là too glut i ksaligan, na lwe nawan di
kdee dad nimòan.

I dad to landè knun na i dad to bong knun

9 Ku nun flanekto mlimah du mdà di
klandèan, too kenen flehew du Dwata i
fdatah kenen.
10 Na ku nun flanekto bong knunan, na
fdanà Dwata kenen, fye ku lê flehew, du
i knunan salngad bulek di bnas, too mlal
mlanas.
11 Ku ta minit du, mlal mlanas na mtatek
i bulekan, na lanah i kafye bawehan. Na
salngad ayé i to bong knun du makto kenen
mati, balù di laman mngabal knun.

I dad tilew

12 Nun bong kafye i to gamtayud di dad
tilew mkel di kenen du ku ta gfisanan, nun
gdawatan kyangen, dunan nawa landè sen
ta fakang Dwata di kdee dad to kambong
dun nawa.
13 Ku nun tilew mkel di satu to gumdàan
gamsalà, nangan man ku Dwata gumdà i
tilew ayé, du landè gmagan ftatek Dwata di
salà, na ise Dwata ftatek dad to di salà.
14 Bay kat satu to, yé gumdàan tnilew, du
yé fasyat kenen i sasè nibalan, na kafnge
ayé, bkeh di liman fagu di knayè ungadan.
15 Na ku ta nalékan i sasè nibalan, ta gam-
salà kenen. Na ku ta faknalaman i kton di
kagsalà, ta yé gukelan fati.
16 Yé duenam man dad flanekgu toogu
kando, nangyu ti fafgaw i ktoyu.
17 I kdee dad fye gdawatto, slame mdà di
Dwata, na landè gukulangan. Kenen mimò i
dad mneng di langit, na balù mgilih ale, bay
là ti mgilihan kenen.
18 Na mdà di knayè Dwata, ta blén di gito i
falami nawa fagu di katdò i glut Tnalùan, du
fye gito i too mdatah di kdee dad nimòan.

I kaflinge na kimen

19 E dad flanekgu toogu kanbong nawa,
ani i fkahyu di nawayu. Too gamu flinge, na
fafulung gamu damnan i ktalùyu. Na nang
gamu mlal falbut,
20 du ku falbut i satu to, là gamgimòan tluh
salngad di knayè Dwata.
21 Taman, tnagakyu i kdee dad magsik
ldamyu, na dad sasè nimòyu, na tooyu fdanà
i ktoyu dmawat i Tnalù Dwata felen di
nawayu, du yé gamfalwà gamu.
22 Nangyu lo falninge i Tnalù Dwata ku
là nimenyu dun, du ku loyu falninge, fan-
gawyu i ktoyu.
23 Nè i to lo falminge i Tnalù Dwata, bay là
nimenan dun, salngad di to meye bawehan
di gumeye alung.
24 Bay kafngen meye di gumeye alung, ta
mdà kenen, na glifetan i ta teenan.
25 Bay nè to too meye di uldin Dwata, na
kahan di nawan, banlé Dwata kenen kafye
di kdee nimòan, du ise ku lon falninge na
glifetan, bay toon nimen. Too sikof i uldin
ayé, na gafalwàan dad to di dad gumgikatla.
26 Ku nun to, yé man nawan ta too fye
kaftoon, bay là gadnanan i bàan, ta fan-
gawan i kton, na landè gukmamu i kaftoon
ayé.
27 Ani ilè i too glut kaftoo landè gumasle-
nan di kite i Màto Dwata, dunan i kifatto i
dad ngà fikit na dad libun balu di klidùla, na
i kbantayto i ktoto du fye là damkat di gito i
kagsik i banwe ani.

2

Nang ato mungul

1 E dad flanekgu, di kaftooyu di too
mdatah Amuto Dyisas Krayst, nangyu nalék
ku simto nafèyu.
2 Kaflingenta dun, nun to fusuk di sim-
bahanyu bong knunan, tmising blawen, na
slame too fye klawehan, na lê nun fusuk
satu to too mlimah, na lo yé began lsak dad
sè lwék.
3 Keng yé nafèyu i to kalmaweh fye, na
manyu dun, “Beg ge sudeng dini di too fye
gusudeng,” bay balingyu man di to mlimah,
“Tadè ge tadag déé,” ku demen, “Fakay ge
sudeng di saal.”
4 Ku yé nimòyu, ta mungul gamu, na sasè
nimòyu.
5 Dad flanekgu toogu kanbong nawa, too
gamu flinge. Nun dad to landè di kite i dad
to di tah tanà, bay ta nalék Dwata ale du fye
gfunla i bong knun, dunan i kaftoola, du ta
gagin ale di kagotan salngad i ta fakangan
di dad to kambong dun nawa.

6 Bay gamu, balingyu fyà i dad to landè.
Blaam yé lmumì gamu i dad to bong knun,
na nebela gamu di ukum.
7 Na gal ale talù sasè gablà di too mabtas
dagit Dyisas Krayst, i ta mfun gamu.
8 Yé fye nimòyu, nimenyu i mdatah uldin
di Tnalù Dwata, manan, “Kanbongam nawa
i dademe dad to salngad kalbong nawam i
ktom.”
9 Bay ku nalékyu ku simto i nafèyu, ta
gamsalà gamu, na ta too gadè fagu di uldin
Dwata ta lnafàyu i uldin ayé.
10 Na ku nun to nimenan dad uldin Dwata,
bay nun lo satu glafàan, sawe ta glafàan i
kdee.
11 Du i Dwata man dun, “Nangam lnafà i
yaanam,” ta lêan man, “Nang ge manò.” Na
balù ku là lnafàam i yaanam, bay ta manò
ge, salngad ta glafàam i uldin Dwata.
12 Taman, tooyu fan-geye i ktalùyu, na i
nimòyu, du nukuman gamu fagu di uldin
gamfalwà gamu di dad gumgikatyu.
13 Du landè kakdo Dwata di kukuman i
dad to là kamdo. Bay nè to kamdo i dade-
men to, landè klikòan di kukum Dwata.

I kaftoo na dad fye nimò

14 Dad flanekgu, landè gufye i satu to ku yé
manan ta ftoo kenen, bay là fiten dun fagu
di fye nimòan. I manan ayé là gamfalwà
kenen.
15 Kaflingenta dun, nun flanekyu ftoo, na
too mlimah kagkahan du kulang klawehan
na kakaanan.
16 Na ku loyu man di kenen, “Kamdom
sa. Fye ku smaul ge na kmaan ge,” bay là
banléyu kenen, landè gukmamu ayé.
17 Na salngad ayé i kaftoo. Ku landè ma-
gin dun fye nimò, landè gukelan.
18 Bay nun man dun, “Nun kaftoo i
dademe to, na nun fye nimò i dademe.” Bay
ani timelgu dun, “Fitem do i kaftoom i landè
fye nimò, na fitegu ge i kaftoogu fagu di dad
fye nimògu.”
19 Ftoo gamu kè lo satu Dwata? Too fye
ayé, bay nun gukulangan, du balù dad bu-
saw, fantoola sa ayé, na kankal ale du mdà
di klikòla dun.
20 Tay kbookyu! Kayèyu kè ku nun fitegu
gamu gugmadè dun na landè gukel i kaftoo
ku landè magin dun fye nimò?
21 Na, fandamyu i gutambulto, Abraham.
Yé kfagun fite i katluhan di kite Dwata di
nimòan. Fanan dsù i ngàan Isaak du nime-
nan i man Dwata di kenen.
22 Taman, ta too mbateng. I kaftoon nagin
i nimòan, na i kaftoon sikof fagu di nimòan.
23 Na fagu déé, ta gdohò i man di Tnalù
Dwata, “Fantoo Abraham Dwata, na mdà
déé ta tluh kenen di kite Dwata.” Na yé katlo
Dwata dun demen sgalak.
24 Taman, yé gugmadèyu dun na i satu to
ta tluh kenen di kite i Dwata fagu di nimòan,
ise ku lo fagu di kaftoon.
25 Na salngad ayé i ta mkel di ku Rahab, i
libun mkat lagi. Tluh kenen di kite i Dwata
fagu di fye nimòan, du dnawatan i dad to
meye gumlungay i banwe*, na tnabengan
ale lamwà magu di mahal dalan.
26 Taman i laweh, ku landè nawan, mati.
Salngad ayé i kaftoo. Ku landè dad fye nimò
magin dun, landè gukmamu dun.

3

I dilà

1 Dad flanekgu, fye ku là dee di gamu
mgimò tamdò du ta gadèyu sa na midul fa
kablat i kukum Dwata gito di dademe.
2 I kdeeto, mlal ato gsalà. Bay ku nun to,
landè gugsalà i ktalùan, ta sikof kenen, na ta
gaganan damnan i kton.
3 Na fandamyu i kudà. Ku ta knakangto, ta
mfeges kenen mimen gito balù nè gufsaluto
dun.
4 Na lêyu fandam dad kafal. Balù too ale
malbang na gal sansebe i kamgis nus, knèan
fagu di tukay ulinan, gagan i satu to mebe
dun balù nè gufsalun dun.
5 Lê salngad ayé i dilàto. Balù ku too
tukay, bay knèan too fulung fdatah gablà di
kdee dad malbang mgimòan.

Fandamyu i too mabal dlag. Gagan i
tukay dinè lifoh smakuf dun.
6 I dilà salngad lifoh. Dunan ani i alel
di lawehto too fnò sasè du gaganan falmo
i ktoto. I sasè talù lamwà di bà i satu
to, gafalmon i knèan salngad lifoh mdà di
lanaw lifoh.
7 I dad sahal lmanaf mlayal, na dad anuk,
na dad nalaf, gagan i dad to mgang dale.
8 Bay i dilà, là gagan ban-gang dun, du too
sasè gambet alas ulad.
9 Yé gukmamu dilàto gnamit fasalamat di
Amuto na Màto, bay baling lê gnamit fal-
magi dademe dad to ta nimò Dwata salngad
di kenen kagkah.
10 I kdayen na i kaflagi, lo satu bà gu-
lamwàla. Dad flanekgu, là gtenan ku ani
mkel.
11 Landè teenam sfut ku yé lamwà di ke-
nen i fye na lê man i fééť.
12 Dad flanekgu, i kayu fig, là ti mengen
olib. Na i grép, là ti mengen fig. Na i sfut fééť,
là mlén fye.

I kfulung mdà di langit

13 Ku nun to déé di gamu, fulung kenen na
galmabat, là fakay ku là fiten dun fagu di fye
keben i kton na di fye nimòan, na fdanàan i
kton na too fafulung.

* **2:25** 2:25 Ku demen spay, dunan i dad to meye i kibòla fmusuk i satu banwe.

14 Bay ku mafè nawayu na lom gamu, là
fakayyu dag i kfulungyu du tmulen gamu
kéng, na là nimenyu i glut tdò.
15 I kfulung manyu ayé, ise ku mdà di
langit, bay mdà di banwe ani. Yé gumdàan
di knayè i to, na di busaw.
16 Du nè to mafè nawan na lom, kenen sa
mebe samuk na i kdee dad sasè nimò.
17 Bay mahal i kfulung faldam blé Dwata.
Nè to nun kfulungan mdà di Dwata, too
kenen tluh, na too fye kasgagotan di dade-
men to, na too fye balun, na toon fdanà i
kton, na too fulung kamdo, na lo yé nimòan
i gamfye di dademen to, na là mungulan, na
là flingun.
18 Yé flah dad to mebe kasafye dunan i
ktanak, na yé ulêan i katluh.

4

Sasatu ato di Dwata na knangto knayè i banwe

1 Dét gumdà kè i kasfatiyu na i kasgilyu?
Yé gumdàan di dad sasè nibalyu, na yé mebe
samuk di lam i fandamyu.
2 Ku nun knayèyu, na là gwèyu dun, yé
gumdàyu mayè fmati i dademeyu. Na ku
nun nibalyu di dademeyu, na ku là gwèyu
dun, yé gumdàyu sgil na sfati. Blaam yé
duenyu là gamwè dun du là fniyu dun di
Dwata.
3 Balù ku ta fniyu di Dwata, là gdawatyu
dun du sasè mnè di fandamyu, du yé fanyu
gukmamu dun di sasè knayè i ibalyu.
4 Gamu dad to lmafà Dwata, ku sansatuyu
nawayu di dad to mimò knayè i banwe, ta
knangyu i Dwata. Du balù simto samsatu
i nawan di dad to mimò knayè i banwe,
sanfatin i Dwata.
5 Nangyu fnè di fandamyu ku landè btas
i man di Tnalù Dwata, du "I Mtiu Tulus ta
fnèan di nawato, too lmabè."
6 Bay i kafye Dwata, too midul fa, du ani
man di Tnalùan, "Knang Dwata i dad to
fdatah i ktola, bay banlén kafye i dad to
fdanà i ktola."
7 Taman, too gamu fdanà di Dwata, na
natuyu Satanas, na milah kenen fawag di
gamu.
8 Too gamu fdadong di Dwata na lê kenen
fdadong di gamu. Gamu dad to gamsalà,
tnagakyu i dad sasè nimòyu. Na gamu dad
to lwe nawa gablà di kaftooyu, tooyu tanluh
i nawayu na fandamyu.
9 Flidù na mngel gamu mdà di dad salàyu.
Ta tongyu mulé na flehew, bay yé fye ku
gkudung gamu mdà di kyàyu.
10 Fdanàyu i ktoyu di Dwata, na fdatahan
gamu.

Nang gamu safalmo

11 Dad flanek, nang gamu sastulen. Du i
to falmo i dademen ftoo ku demen mukum
kenen, ta lêan falmo i uldin Dwata, na nuku-
man. Na ku nukumam i uldin, ta là gime-
nam dun, du ta baling ge gafdatah di uldin
ayé.
12 Lo Dwata mlé i uldin, na lo kenen i
fakay mukum. Lo kenen mlé kagalwà na
flayam. Simto ge kè? Dét ktoom mukum
dademem to?

Nang gamu fdatah

13 Nun di gamu gal man, "Di mdu ani ku
demen fayah, gatù gami di satu banwe, na
fanak gami ditù sfali, na fatyalì gami du
fye gamwè gami bong filak." Bay too gamu
flinge,
14 du là gadèyu ku dét mkel di gamu fayah.
Salngad gamu i buk du là mlo kite dun,
kafnge ayé, tadè mlanas.
15 Bay ani i fakayyu man, "Ku mayè
Dwata, mto gami fa, na ani nimòmi."
16 Bay ta balingyu fdatah i ktoyu na
fagdag. Too sasè i nimòyu ayé.
17 Taman, nè to gmadè ku dét i fye nimò,
bay là nimòan dun, ta gamsalà kenen.

5

I flau di dad to nun bong knun

1 Gamu dad to nun bong knun, too gamu
flinge. Yé fye nimòyu, too gamu mngel na
lmanu du mdà di dad klimah i fan kel di
gamu.
2 Du ani fan kel di gamu, i dad knunyu mti
malmo, na i dad klawehyu mti knaan i ifas.
3 Mti malmo i blawenyu na blawen
bukay, na i kalmon, yé gugmadè i ksasèyu
du lêan knaan i lawehyu salngad lifoh. Ta
tooyu santifun bong knun du tagàyu di fulé
du.
4 Là ti snukéyyu i dad to talbahò di tanàyu.
Falningeyu i ungagla! Ta linge i Amu Too
Maltulus ungag i dad to kamtu di tanàyu.
5 Di knèyu dini di tah tanà, too fye
kagkahyu, na ta gwèyu kdee dad nibalyu. Ta
fabùyu i ktoyu salngad i ngà safì tagà di du
ktatê.
6 Ta falnayamyu na fnatiyu i dad to landè
salà, na tadè ale fagbayà.

I ktahà nawa na kagtayud

7 Taman, dad flanekgu, tooyu fantahà i
nawayu kel di kasfulê i Amuto. Fandamyu
ktahà nawa i to dmaru du fatanan ulê i dad
felen. Fatanan i tnanin ulen gamftabò felen,
na lê i ulen gamfbenge dun.
8 Taman, tooyu fantahà nawayu, na fan-
bagalyu i kafdenyu du ta mdadong nan kas-
fulê Amuto.
9 Dad flanek, nang gamu safalmo, tà
nukum Dwata gamu, du i Mukum, ta déé di
bà takab.
10 E dad flanekgu, fandamyu i dad tugad
Dwata tamdò di dagit i Amuto di munan.

Ganbetyu i ktahà nawala di lamla gmagu i
dad klimah.
11 Yé manto nun kafye i dad to atù du
gamtayud ale. Ta lingeyu i kagtayud Dyob
di dad tilew gnagun, na gadèyu balas i Amu
dun di ta gusen i dad tilew ayé. Too kamdo i
Amu, na too kenen fye.
12 Na mabtas di kdee, dad flanekgu, ku
makang gamu, nang gamu samdagè. Là
fakay ku yé dnagityu i langit, ku demen i
tanà, ku demen balù détan di kfakangyu.
Bay ku mayè gamu, yé manyu, “Hee,” na
ku là, yé manyu, “Là,” du fye là fanngewe
Dwata gamu.

I btas i kdasal

13 Ku nun to di gamu gmagu dad klimah,
fye ku dmasal kenen. Na ku nun to lehew,
fye ku lmingag kenen dmayen di Dwata.
14 Ku nun di gamu fandas, fye ku fatlon
i dad ulu di simbahan fye dnasalla na ni-
hokla fngalo fagu di dagit i Amuto.
15 I dasal ayé nagin i kaftoo gamfgulê i to
fandas, du i Amuto fulê kenen di fye laweh,
na fmasinsya i dad salàan.
16 Taman, tulenyu i salàyu kat satu gamu
magin i ksal, na sdasal gamu du fye mgulê
gamu. I dasal i to ta tluh, too ti bong
mgimòan.
17 Fandamyu Ilaydya. Lo kenen to sal-
ngad gito. Bay too kenen dmasal di Dwata
fye là mulenan, na yé klon là mulen tlu fali
tngà.
18 Na kafnge ayé, ta lê kenen dmasal du
fye mulen moon, na too glut ta mulen, na ta
tmabò i dad fele.
19 Dad flanekgu, ku nun satu di gamu
gasyat mdà di glut tdò, fye ku nun satu
tmabeng kenen samfulê.
20 Fye ku gadèyu ani. I to gafablalingan i
satu to gamsalà fye tnagakan i sasè nimòan,
falwàan kenen mdà di fati, du ta magfasin-
sya i dee salàan.

I Tnanin Sulat Febe Piter

1 Do, Piter, gumdà i sulat ani, i satu to dek
Dyisas Krayst.
Na yé gugtadèan di dad to ta nalék Dwata
flo masbalét di dad banwe Pontu, Galasya,
Kapadosya, Asya, na Bitinya.
2 Mdà di knayè i Màto Dwata, ta nalékan
gamu, na ftiun gamu di Tulusan, du fye
nimenyu Dyisas Krayst, na maglaneb gamu
di litèan.
Sikof moon i kagfunyu kafye na ktanak
nawa.

I fanden là mgingok

3 Too ato fasalamat di Dwata, Mà i Amuto
Dyisas Krayst, du mdà di bong kakdon, ta
banlén ato falami nawa fagu di ktékan ku
Dyisas Krayst mdà di fati, dunan i mlé gito
i fanden là mgingok.
4 Taman, fatanto i bong kafye blé Dwata
di dad ton. Yé gutmagàan dun gamu ditù
di langit gulà malmon, là magsikan, na là
mlanasan.
5 Na fagu di kaftooyu, kanlung Tulus
Dwata gamu di lamyu fatan i sikof kagalwà
tagàan gamu du fiten di fulé du.
6 Taman, too gamu flehew, balù ku nun
dad klidùyu di du ani du mdà di dad sahal
tilew gnaguyu là mlo.
7 Yé gukmamu i dad tilew ani du fite na
too glut kaftooyu. Balù i blawen lo mlius,
bay fagu di lifoh du fye gadè ku untù. Na too
mabtas fa di blawen i kaftooyu, na là fakay
ku là tnilew dun fye teen i kbagalan. Na
kafnge ayé, gamdawat gamu dayen, kdatah,
na afè di du kfite ku Dyisas Krayst.
8 Na balù ku là lmenyu mite kenen, knèan
bong nawayu dun. Na balù ku là teenyu
kenen di mdu ani, ta fantooyu. Taman, too
gamu flehew i klehew landè gamsngad dun,
9 du gdawatyu benge i kaftooyu, dunan i
kagalwàyu.
10 Na i dad tugad Dwata di munan, toola
fan-glabat gablà di kagalwà, na falala tulen
gablà di kafye ani i blé Dwata gamu.
11 Yé fanngaballa ku dét du na ku dét i
kibòan kel. Ani i du man i Tulus Krayst ta
déé di dale, du falan tulen i dad kaflayam
gnagu Krayst, na lê man i kdatah gdawatan
kafnge i dad kaflayam.
12 Yé fgadè Dwata di dale na i nimòla
ayé ise ku gamfye di dale, bay di gamu,
du tmulen ale gablà di ta lingeyu mdà di
dad to tamdò i Fye Tulen fagu di gnagan i
Mtiu Tulus dek mdà di langit. Balù i dad
kasaligan Dwata, toola kayè ku gadèla ani.

Nang ato fagsalà

13 Taman, fatlagadyu i fandamyu du fye
too gamu falgad di nimò i Dwata, na tooyu
dnan i ktoyu. Na tooyu kah di nawayu i
kafdenyu i kafye blén di gamu di kasfulê
Dyisas Krayst.
14 Na du ta dad ngà Dwata gamu, tooyu
kenen nimen. Na ta nangyu nimen i dad
sasè knayèyu salngad di muna di lamyu là
fa gmadè i Tnalù Dwata.
15 Bay, ftiu gamu di kdee dad nimòyu, du i
Dwata malék gamu, mtiu,
16 du ani man i Tnalù Dwata, "Ftiu gamu
du mtiu agu."
17 Du tloyu Mà i Dwata, na kenen i mukum
kdee dad to mdà di nimòla, na là mungulan,
taman nafèyu kenen di lamyu mnè di tah
tanà.
18 Du gadèyu ku dét i sòan gamu mdà di
muna ldamyu sasè i ta lalòyu mdà di gutam-
bulyu. Ise ku dad kalyak lo mlius salngad
filak na blawen.
19 Bay yé sòan gamu i too mabtas litè
Krayst, du salngad kenen i satu ngà bilibili
landè slenan.
20 Ta sana nalék Dwata kenen di là fa
mgimò i klamang banwe, bay silangan fite,
di dad du falami ani du gamfye di gamu.
21 Fagu di kenen, ta ftoo gamu di Dwata,
dunan i mték kenen di fati na lê fdatah
kenen, du fye yé gufkahyu i kaftooyu na i
fandenyu di Dwata.
22 Ani, ta mlaneb gamu mdà di kimenyu
i kaglut, na ta nun glut kasakdoyu di dade-
meyu ftoo. Taman, too gamu salbong nawa
mdà di foon i nawayu.
23 Du fagu di Tnalù Dwata mlé nawa na
landè gusenan, ta sut gamu samfulê, na ise
ku fagu di to mlal mati, du landè fati i Màyu.
24 Du ani man di Tnalù i Dwata,

"I kdee dad to, salngad bnas. I kdatahla,
salngad dad bulek di lam bnas. I
bnas, mati, na tatek dad bulekan.

25 Bay Tnalù i Dwata, landè gusenan."
Dunan ani i Fye Tulen ta tdò di gamu.

2

I batu too mabtas na dad to mtiu nfun Dwata

1 Taman, tnagakyu i kdee dad sasè
nimòyu, balù i ktulen kéng, i kaflingu, i ksafè
nawa, na i kasafalmo.
2 Salngad i dad ngà falami sut mibal
tmutù, fye ku yé nibalyu i mtiu Tnalù Dwata
fye di kimenyu dun, lamnok gamu di ka-
galwà.
3 Du man di Tnalù Dwata, "Ta gtilewyu i
kafye i Amu."
4 Too gamu fdadong di Amu, i mto batu
knang i dad to du yé man nawala ku landè
gukmamu dun. Bay ta nalék Dwata kenen,
na dnilèan i kabtasan.

5 Na gamu lê salngad i dad mto batu,
fdadong gamu, na fgamityu i ktoyu di kaf-
dak Dwata i gumnèan. Na di gumnè ayé,
gamu i mtiu dad to snalig mlé mtiu dsù gten
dnawat i Dwata fagu di ku Dyisas Krayst.
6 Du yé man di Tnalù Dwata,
"Ta nalékgu i too mabtas batu gufdak i
gumnègu di Sayun, na i to ftoo di
kenen, là gsalan."
7 Too mabtas i batu ani di gamu dad ftoo.
Bay di dad to là ftoo, ani i man di Tnalù
Dwata,
"I batu knang dad fanday du man nawala
landè gukmamu dun, yé too mabtas
di kdee."
8 Na lê nun man di Tnalù i Dwata,
"Dunan ayé i batu gugsungkul na gumdà i
dad to glakob."
Yé duenla gsungkul na glakob du là fantoola
i Tnalù Dwata, na yé tagà Dwata di dale.
9 Bay gamu dad ftoo i lumbuk ta nalékan,
na i dad snalig i Harì mlé dsù, na i dad to
tanfingan, na i dad to nfunan du fye tulenyu
i dad fye nimòan du ta tlon gamu mdà di lam
kifuh salu di gumalwan too gamtikeng.
10 Di munan, ise dad to Dwata gamu,
bay ani, ta dad ton gamu. Di munan, là
fa gdawatyu i kakdo Dwata, bay ani, ta
gdawatyu.

Dad fasak Dwata

11 E dad flanek, mni agu di gamu du sal-
ngad ato i dad to tlang magu di tah tanà ani.
Nang gamu fafisan di dad nibal i ungadyu,
du yé samfati i nawayu di kaftoo.
12 Tooyu fanye i ldamyu di knèyu di saféd
i dad to là ftoo, du fye, balù ku dnalamla
gamu mimò sasè, yé balingla teen i dad fye
nimòyu, na dnayenla i Dwata kadang di Du
kasfulêan.
13 Tooyu nafè i kdee mebe i banwe, du yé
knayè Dwata, mdà di ulu i kdee ganlal,
14 na kel di dad gubirnador, du dale ta
gusmaligan falmayam i dad to mimò sasè,
na mdag i dad to mimò fye.
15 Du ani knayè Dwata ku gfafanakyu i
kastulen landè gukel i dad to kulang fan-
dam fagu di dad fye nimòyu.
16 Ta galwà gamu di dad gumgikatyu.
Nangyu gnamit i kagalwàyu smafang i sasè,
bay fanyeyu mebe i ktoyu salngad i dad
fasak Dwata.
17 Nafèyu i kdee dad to, kandoyu i dade-
meyu ftoo, kalnikòyu i Dwata, na nafèyu i
ulu i kdee dad ganlal.

I guflingen i kaflayam Krayst

18 Gamu dad fasak, tooyu nimen na
nafèyu i dad amuyu, balù ku kamdo ale na
fye balula, ku demen sasè.
19 Ku sasè kibòla gamu balù ku landè
salàyu, banlé Dwata gamu kafye ku fag-
tayud gamu du mdà di kimenyu i knayèan.
20 Dag gamu kè ku fagtayud gamu di
kfasla gamu ulê i sasè nimòyu? Là sa. Bay
ku fagtayud gamu di sasè kibòla gamu balù
ku slame fye i nimòyu, yé sa gumlé Dwata
gamu kafye.
21 Du yé knayè Dwata di gamu di katlon
gamu, du ta maflayam Krayst di gamu, du
blén i guflingen fye lalòyu.
22 Là gamsalà Dyisas Krayst, na là tmule-
nan kéng.
23 Nadoyla kenen, bay là ti malàan. Na
falnayamla kenen, bay là bnantakan ale. Lo
yé nimòan, saligan i kton di Dwata, i Tluh
Mukum.
24 Di kagatlawéngan di krus, neben kdee
dad salàto di lawehan du fye ta là lê ato
mimò salà, bay mnè ato di katluh. Fagu di
dad seeyan, ta mgulê gamu.
25 Di muna, salngad gamu dad bilibili ta
tlas, bay ani, ta neben gamu samfulê du fye
lalòyu i Mifat na Kamlung i layefyu.

3

I fye nimò i lagi na yaanan

1 Na lê salngad ayé kagkahan di gamu
dad libun, tooyu fdanà i ktoyu di yaanyu,
du balù nun di dale là ftoo di Tnalù Dwata,
baling ale mgebe di kaftoo di ku Krayst du
mdà di fye nimòyu. Balù ku là tnulenyu ale,
2 du teenla i kafye baluyu na ktiu i ktoyu.
3 Na gamu dad libun, nangyu fandam ku
lo yé gumdà i kafye bawehyu di dad kasyu,
salngad kaswatyu i wakyu, na kgamityu
i dad blawen, na kalsakyu i dad mabtas
klaweh.
4 Bay yé tooyu fanduf i kafye baweh mdà
di lam, i kafye baweh là mwàan teen di
kafye baluyu na ktanak nawayu, du yé
mabtas di Dwata.
5 Du salngad ayé i kafafye baweh i dad
libun fye balu di munan i smalig di Dwata.
Fdanàla i ktola di yaanla.
6 Salngad ayé i nimò Sara, du nime-
nan Abraham, i yaanan, na yé katlon dun
"amu." Na gamu dad ngà Sara ku fye
nimòyu, na landè klikòyu balù détan.
7 Na lê salngad ayé kagkahan di gamu dad
lagi di ksasatuyu yaanyu, dnilèyu i klun-
gayla fagu di kakdoyu dale. Nafèyu ale,
du salngad kagdawatyu nawa landè sen blé
Dwata. Tooyu nimò ani du fye landè gam-
bleng di kdasalyu.

I dad kaflayam mkel mdà di dad fye nimò

8 Taman, tooyu sanngad i fandamyu na
i galyaloyu. Salbong gamu nawa du ta
saflanek gamu. Na sakdo gamu, na fdanàyu
i ktoyu di dademeyu.
9 I sasè, nangyu bnalà sasè. Ku nun to talù
sasè di gamu, nangyu bnalà sasè. Bay yé
balingyu balà dun i fye, du di katlo Dwata
gamu, yé fakangan banlén gamu kafye,

10 du man di Tnalù i Dwata,
"Nè to mayè lehew na fye kagkahan, nang
talù sasè, na nang tmulen kéng.
11 Là fakay ku là tnagakan i sasè, na mimò
kenen fye. Na yé toon nusal i kasafye
du fye nun ktanak.
12 Du i Amu, knudungan i dad to tluh, na
falningen i dad dasalla, bay knangan
i dad to mimò sasè."
13 Simto kè famsasè gamu ku yé
gukamgisyu di kimò fye?
14 Bay, ku maflayam gamu mdà di kimòyu
fye, banlén gamu klehew. Nangyu kalnikò i
dademeyu to, na nangyu flidù i nawayu.
15 Tooyu fabtas Krayst di nawayu, na
nafèyu du kenen i Amuyu. Na kloyu to
gatlagad tmimel balù simto smalek gamu
gablà di fandenyu.
16 Bay fan-ganagyu tmimel dale, na
nafèyu ale. Na fye ku landè salà gamsamuk
di nawayu, du fye i dad to famsasè gamu di
klalòyu ku Krayst, dale baling myà.
17 Baling too fye fa maflayam mdà di kimò
fye ku yé knayè Dwata. Sasè ku yé gumdàan
di kimò sasè.
18 Balù Krayst, mati kenen du mdà di dad
salàyu. Lo sulêan mati ta sikof. Mati i landè
salà du tlas i dad to gamsalà du sanfyen
gamu di Dwata. Gfati i lawehan, bay mték
fagu di Mtiu Tulus.
19 Fles i layefan ditù di gugtafus dad layef
i dad to ta mati du fgadèan dale i kaglutan.
20 Dunan ayé dad layef i dad to là mimen
di Dwata balù fantahà Dwata nawan fatan
dale di lam Nowa mimò i bong aweng. Bay
lo walu to galwà mdà di éél, du smakay ale
di aweng.
21 I kagalwàla mgimò guflingen di gito ka-
galwà di mdu ani, dunan i gufbunyagto. Na
i kbunyag, ise ku alob i laweh, bay gugmadè
dun ta mloh ato di Dwata du fye mlaneb i
fandamto. Na yé gumdàto galwà du ta mték
Dyisas Krayst di fati.
22 Na ta mbatun kenen ditù di langit, na di
bang ani, ta ditù kenen di kwanan i Dwata,
na kenen magot i dad kasaligan i Dwata, na
i kdee nun glal, na i kdee maltulus.

4

I katlas dad nimòyu

1 Du ta maflayam Krayst, taman tooyu
fan-gal nawayu di kaflayamyu salngad di
nimòan, du nè to gamtayud di kaflayam, ta
fanak di kimòan salà.
2 Taman, mdà ani, yé tooyu kah di
nawayu mimen knayè Dwata, ise ku sasè
knayè i ktoyu.
3 Ta batongyu lmalò i nimò dad to là
ftoo. Di munan, yé nimòyu i dad magsik
nimò, i sasè knayè i ungad, i kaflangal, i
kaglukas sasè nimòyu di lamyu flehew, na
i kfangamfù di dad ise glut dwata.
4 Bay di nawan ani, tikeng i dad to là
fa ftoo, du ta là magin gamu di dad sasè
nimòla, taman, galla gamu nadoy.
5 Bay nun du kadang, dale tmimel i sasè
nimòla di Dwata, du ta gatlagad kenen
mukum i dad to mto, na i dad mati.
6 Lê tdò i Fye Tulen di dad to ta mati ani,
dunan i ta gugafat i tagà di laweh i kdee, du
fye lê ale mto salngad di Dwata.

I dad to gsalig magot i dad blé Dwata

7 Ta mdadong nan gusen i kdee knun di
tah tanà ani. Taman, tooyu dnan i ktoyu, na
too gamu fgeye, du fye gamdasal gamu.
8 Mdatah di kdee, too gamu salbong nawa.
I kasalbong nawa, yé galmimun i dad salà,
balù too ale dee.
9 Too gamu sdawat di landè kablat nawa.
10 Kat satu to gufagot Dwata i dad gnagan
tadèan blé. Fye ku toon gnamit gamfye di
dademe to du yé gumdàan di Dwata.
11 I tamdò, yé tdòan i tnalù blé Dwata. Na i
to tmabeng di nimò Dwata, fye ku gnamitan
i kgis blé Dwata, du fye di kalbong kdee,
magdayen Dwata fagu di ku Dyisas Krayst
du kenen mfun i kalbong kdatah na kaltulus
kel di landè sen. Amén.

I dad kaflayam gnaguyu mdà di kaftooyu

12 E dad flanekgu too mabtas, nang gamu
tikeng gablà di dad féét tilew gnaguyu.
Nangyu fandam ku mahal klasi tilew i
gnaguyu di gnagu dademe.
13 Bay too gamu flehew du ta nun alelyu
di dad kaflayam Krayst. Na fagu déé, too
sikof klehewyu ku ta fiten i kdatahan di
kasfulêan.
14 Banlén gamu kafye ku fyàla gamu mdà
di klalòyu ku Krayst, du yé gugmadè dun i
too mdatah Tulus, dunan i Tulus Dwata, déé
di gamu.
15 Là fakay ku nun di gamu maflayam
mdà di kbanòan, ktakun, klafàan i uldin, ku
demen klabetan i dademe.
16 Bay ku yé gumdàyu maflayam du mdà
di kaftooyu di ku Dyisas Krayst, nang gamu
myà, bay fasalamat gamu di Dwata du mdà
di kfun Krayst gamu.
17 Ta kel nan i bang mukum, na yé funan
nukum i dad to Dwata. Na ku yé gutambùan
di gito dad ftoo di kenen, dét gukel i dad to
là fkah di nawala i Fye Tulen blé Dwata?
18 Du ani man di Tnalù Dwata,
"Ku mlimah galwà i fye to, dét kibò i dad
to bayan mimò salà na là ftoo di
Dwata?"
19 Taman, i dad to maflayam mdà di knayè
Dwata, là fakay ku là mimò ale fye, na
saligla i ktola di Mimò dale, du dnohòan i
fakangan.

5

I dad to Dwata

1 Nun fnigu di gamu dad ulu di simbahan
du do i lê satu ulu salngad gamu, na ta
teen-gu dad kaflayam gnagu Krayst, na nun
alelgu di kdatah fiten kadang. Fnigu di
gamu,
2 tooyu bnantay dad to ta salig Dwata di
gamu, na fanyeyu mifat dale. Tooyu ale
nifat, ise ku feges di gamu, bay mdà di klaan
nawayu mimò i knayè Dwata. Nimòyu i
alelyu, ise ku lo mdà di sukéy, bay mdà di
kinit nawayu tmabeng.
3 Nangyu fandam ku mdatah gamu di dad
to ta salig Dwata di gamu, bay fiteyu di dale
i too fye guflingen.
4 Na ku ta samfulê i Too Mdatah Mifat,
gamdawat gamu kyangen là mwàan.
5 Na gamu dad lamnok, nafèyu i dad twege
di gamu. Na tooyu fdanà i ktoyu di dade-
meyu, na stabeng gamu, du ani man di
Tnalù Dwata, “Knangan i dad to fdatah i
ktola, bay banlén kafye i dad to fdanà i
ktola.”
6 Taman, fdanà gamu di Dwata too maltu-
lus, na fdatahan gamu ku ta kel i bangan.
7 Na saligyu di kenen i kdee klidùyu, du
kenen mifat gamu.
8 Tooyu dnan i ktoyu, na mantay gamu, du
Satanas, i dmuen gamu, gal lmibut salngad
liyun du mngabal falmon.
9 Bay too gamu fbagal di kaftooyu, na
natuyu Satanas, du ta gadèyu balù i dad
flanekyu ftoo di klamang banwe, lêla gnagu
dad kaflayam gnaguyu.
10 Bay kafngeyu gmagu i kaflayam di là
mlo, snikof Dwata gamu, na fanbagalan
gamu, fakgisan gamu, na ftadagan gamu,
du kenen sa i gutambul kdee kafye, na
ta nalékan gamu magin di kdatahan kel di
landè sen du mdà di ksasatuyu di ku Krayst.
11 Kenen mfun gnagan kel di landè sen.
Amén.

Gusen i sulat

12 Di kimògu i fukal sulat ani, yé tmabeng
do Silbanu. Yé kafdamgu dun, kenen i
flanekgu too gsalig. Yé kayègu ku tan-galgu
nawayu, na tulen-gu gamu, dunan ani i too
glut kafye Dwata. Taman, tooyu snalig.
13 I dad flanekgu di Babilon ta nalék
Dwata, manla, “Kumusta gamu” kun, na lê
man Mark, dunan i ngàgu di kaftoo.
14 Tooyu fite i kasakdoyu du ta saflanek
gamu mdà di ku Dyisas Krayst.
Mulà moon i ktanak nawa mnè di gamu
dad to nfun Krayst.

I Galwe Sulat Febe Piter

1 Do, Simon Piter, gumdà i sulat ani, i satu
snalig na dek Dyisas Krayst.
Na yé gugtadèan di dad to ta gamdawat i
mabtas kaftoo salngad di gami, du mdà di
katluh i Dwata na Dyisas Krayst, i Falwà.
2 Mulà moon fnò gamu kafye na ktanak
nawa fagu di kdilèyu i Dwata na Amuto
Dyisas Krayst.

I kalék Dwata na katlon

3 Fagu di bong kaltulus Dwata, ta blén
di gito i kdee gamtabeng gito du fye lmalò
ato di knayèan fagu di kdilèto kenen, du ta
nalékan ato fye nun alelto di kdatahan na di
kafyen.
4 Fagu dini, ta blén di gito i kdee fye ta
fakangan too mabtas du fye giwasto i sasè
kibal gamfalmo dini di tah tanà, na nfunto i
ldam Dwata.
5 Taman, nimòyu i sen gnaganyu tamnù
di kaftooyu i fye balu, na tnùyu di fye balu
i kaglabat.
6 Na tnùyu di kaglabat i kadnan i kto, na
tnùyu di kadnan i kto i kafagtayud, na tnùyu
di kafagtayud i kagbetyu i adat Dwata.
7 Na tnùyu di kagbetyu i adat Dwata i
kasakdo salngad di saflanek, na tnùyu di
kasakdoyu i kasalbong nawa.
8 Ku teen i kdee ayé di gamu, na lam-
nok, bong mgimòyu na nun ulê i kdilèyu di
Amuto Dyisas Krayst.
9 Bay nè to là teen di kenen i kdee ayé,
butè kenen, ku demen là tafad keyen, na ta
glifetan i klaneb Dwata kenen di dad salàan.
10 Taman, dad flanekgu, tooyu fkah di
nawayu i katlo Dwata na i kalékan gamu, du
ku yé nimòyu, là gfisan gamu.
11 Na fagu déé, banlén gamu ktoo fusuk
di banwe landè sen nagot Dyisas Krayst,
dunan i Amu na i Falwà gito.
12 Taman, toogu fafaldam i kdee ayé di
gamu, balù ku ta gadèyu na ta mbagal gamu
di kaglut ta dnawatyu.
13 Taman, yé fandamgu, nun gufyen ku
fafaldamgu gamu i kdee ayé di lamgu mto,
14 du gadègu ta là mlo i knègu di tah tanà
ani du yé ta fgadè i Amuto Dyisas Krayst di
do.
15 Taman, nimògu i sen gnagan-gu du fye
balù ta lanah agu di safédyu, là glifetyu i
kdee man-gu di gamu ani.

I dad to mite i kaltulus Krayst

16 Di ktulenmi gamu gablà di kaltulus
na kasfulê i Amuto Dyisas Krayst, ise yé
gufdàmi dun di kfulungmi talù, du ta toomi
teen kneng i kaltulusan.
17 Ditù gami di kablé Màto Dwata dun afè
na kdatah, du gafat di kenen i talù Dwata
mdà di langit, manan, “Ani i Ngàgu, i toogu
kanbong nawa. Too fye nawagu dun.”
18 Lingemi i talù ayé mdà di langit du
magin gami di kenen di bulul mtiu ayé.
19 Taman, too midul kbagal i kaftoomi
i tdò dad tugad Dwata. Na fye ku tooyu
fkah di nawayu du salngad salò mneng di
gukmifuhan kel di ksut i blatik too mneng
tmuyal di nawayu, dunan Dyisas Krayst.
20 Bay mdatah di kdee, tooyu fandam ani.
I kdee ta fala tulen di Tnalù Dwata, ise ku yé
gumdàan di fandam i dad tugad Dwata.
21 Du i dad falala tulen, ise mdà di dale
knayè, bay i dad to ayé, nebe i Mtiu Tulus
ale, na fagu déé, yé tulenla i fafgadè Dwata.

2

I dad to tamdò kéng

1 Di munan, nun dad to flingu tmulen i
Tnalù Dwata mdà di dad to Dwata. Na sal-
ngad di gamu, nun dad to tamdò kéng mdà
di blengyu. Yé tdòla dad kéng i gamfalmo,
na knangla i Amu falwà dale moon. Taman,
makto kel di dale i kalmo.
2 Bay balù ayé, dee baling lmalò di dad
sasè nimòla. Na mdà di sasè nimòla, sanlen
dademe to i Glut Dalan.
3 Mdà di klomla, yé kibò dad to tamdò
kéng ayé gamwè knun fagu di kfulungla
talù. Ta mlo gatlagad i flayamla, na yé fatan
i Falmo dale.
4 Là ti knabas Dwata i dad kasaligan ta
gamsalà, bay batan ale di lam i sol too kmi-
fuh magbakus kel di Du Kukum.
5 Lê là knabas Dwata i kdee mnè di kla-
mang banwe di munan, bay falmon i dad
to fagu di dunuk du mdà di là kafèla dun.
Yé lon falwà Nowa, i tamdò katluh, na i fitu
dademen.
6 Na lê falnayam Dwata i dad to di syudad
Sodom na Gomora, du falmon ale fagu di
lifoh, na nimòan ale guflingen i mkel di dad
to là mafè i Dwata.
7 Na falwàan Lat, i satu to tluh du mlidù
nawan mdà di dad magsik nimò i dad to là
mafè i Dwata.
8 Du di knè Lat di blengla, kat du teenan
na lingen i dad sasè nimòla, na too mlidù
nawan.
9 Taman, too fulung Dwata falwà i dad to
mafè kenen mdà di lam i dad tilew, na lê ke-
nen fulung mkah i dad sasè to di kaflayam
kel di Du Kukum.
10 Midul fa kablatan di dad to ta fafisan
di magsik knayè i ungadla na kamnang i
kdatah Dwata.
I dad to tamdò kéng ayé, too ale labè na
fdatahla i ktola, na landè afèla di dad mal-
tulus, bay balingla ale nadoy.

11 Balù too mdatah fa na maltulus i dad
kasaligan Dwata, là glasla madoy di ktifùla
dale di kanfe Dwata.
12 Bay yé mebe dad to ayé i dale gnadè,
du salngad ale i dad lmanaf mlayal kanfè na
tnatê. Nadoyla i là glabatla, taman fnati ale
salngad i dad lmanaf mlayal.
13 Lê ale falnayam du mdà di kaflayamla i
dademe. Yé kanbayan nawala mimò i kdee
sasè niballa balù di mdu. Too ti magyà i
kakaanla di safédyu du sana kimòla sasè.
14 Lo yé fanngaballa i dad sasè libun. Là
dsal nawala mimò salà. Faginla dale i dad to
mlal mgebe, du fye bkeh ale di limanla, na
yé kagkahla, lom ale. Déé di tahla i flayam
Dwata.
15 Ta samyat ale mdà di tluh dalan, na
ta tlas ale. Ganbetla i nimò Balaam, i ngà
Biyor, du kanbongan nawa i gdawatan di
kimòan sasè,
16 na nngak kenen di kaglafàan. Talù
i dongki snakayan salngad di talù to, na
nsangan i kbook nimò Balaam, i tugad
Dwata ayé.
17 I dad to tamdò kéng ayé, salngad ale i
sfut ta kafag, na lê ale salngad di dad labun
malis nus. Yé tagà Dwata dale i too mgat
gukmifuhan.
18 Too ale fagdag na landè gukel i kas-
tulenla, na gnamitla i sasè knayè i ungad
lmiman i dad to falami lamwà di dad to mnè
di kagsalà.
19 Yé fakangla di dale, galwà ale di kag-
fasakla, blaam dale, sana kagfasakla di dad
nimò gamfalmo, du nè fmisan i satu to, yé
fmasak dun.
20 I dad to ta tmagak i dad magsik nimò
i dad to dini di tah tanà fagu di kdilèla ku
Dyisas Krayst, i Amu na Falwà, ku lê ale
fgikat na fafisan déé, midul fa di munan i
ksasè kagkahla.
21 Baling fye fa ku là gadèla i tluh dalan,
bay too sasè du gadèla na knagolla i mtiu
uldin blé Dwata di dale.
22 I ta mkel di dale fite na too i man ani, "I
ayem, sanfulêan knaan i ta utàan," na "I sdè
falami danyoh, lê samfulê tmunà di fitak."

3

I fakang i Amuto gablà di kasfulêan

1 Dad flanekgu mabtas, ani i galwe sulat
febegu di gamu. Na yé kayègu ku fagu di dad
sulat ani, mukat i klaneb fandamyu fagu di
kafafaldamgu gamu ani.
2 Yé kayègu ku là glifetyu i ta fala man dad
tugad Dwata di munan, na i uldin ftulenan
fagu di dademeyu ta dekan. Na yé gumdà i
uldin ayé di Amuto, dunan i Falwà.
3 Mdatah di kdee, là fakay ku là gadèyu
ani: Ku ta mdadong i gusen du, nun dad
to kel, yé lola nimò i sasè knayè i lawehla.
Nadoyla gamu,
4 manla, "Yé sa fakang Dyisas samfulê. Ta
nèan sa? Ta fan sdulê mati dad tuato, bay
landè kgilih i banwe mdà di kimò dun."
5 Bay tan-gaadla lnifet i ktoon ani. Fagu di
talùan, nimò Dwata i klamang banwe mdà
di éél, na gnamitan éél di kimòan dun.
6 Na lêan gnamit éél fagu di dunuk di
kafalmon i kdee mnè di klamang banwe di
muna.
7 Na lê fagu di talù Dwata, i langit na tanà
teento ani, nifatan du tagàan di lifoh di du
kukuman na kaflayaman i dad to sasè.
8 Bay dad flanekgu mabtas, nangyu glifet
ani. Di fandam i Amuto Dwata, i sdu sal-
ngad i mlibu fali, na i mlibu fali salngad sdu.
9 Là ti fganggà i Amuto dmohò i fakangan
salngad man nawa dademe dad to. Bay
fantahàan nawan di gamu, du là mayèan ku
nun malmo, bay yé kayèan ku sdulê msal i
kdee na tnagakla i dad salàla.
10 I Du i Amu kel, salngad di kakel i to
tmaku. Di Du ayé kadang, tadè mlanas i
tah kmawang gagin i bong uni, na sakuf i
kalbong kdee mnè ditù. Na kabal i tanà na i
kdee mnè déé, mti knaful.
11 Du mti malmo i kdee gambet ayé, dét kè
gten nimòyu? Là fakay ku là ftiu gamu, na
bléyu i ktoyu di Dwata,
12 di lamyu fatan i Du i Dwata, na nimòyu
i sen gnaganyu du fye mlal kel i Du ayé. Na
ku ta kel, sakuf na malmo i tah kmawang,
na mtunal i kdee mnè ditù mdà di sasè init.
13 Bay yé fatanto i fakang Dwata, dunan i
falami langit na tanà, gumnè i katluh.
14 Taman, dad flanek, di lamyu fatan i
Du ayé, nimòyu i sen gnaganyu du fye mtiu
gamu na landè gumaslenyu di kite Dwata,
du fye too fye kasgalakyu di kenen.
15 Fandamyu i kaftahà Amu i nawan du
mlé kenen oras fye galwà ato. Salngad ayé
man i mabtas flanekto Pol di ksulatan di
gamu gmamit i kfulung blé Dwata di kenen.
16 Yé manan di kdee dad sulatan. Na nun
dad mngalam tdò gablà ani di dad sula-
tan, na dad to landè gnadè na là mbagal
di kaftoola, nakingla i gumtatekan salngad
kibòla i dademe tdò di Tnalù Dwata. Taman,
yé lmugad dale di kaflayam.
17 Bay, dad flanekgu, ta gadèyu i kdee ayé.
Taman, fgeye gamu du fye là mgebe gamu
di gugsalà i dad to lmafà i uldin, na là fuléh
gamu mdà di mbagal gutadagyu.
18 Too gamu fadlug di kalnokyu mdà di
kafye i Amuto Dyisas Krayst, i Falwà, na
di kgadèyu kenen. Too kenen magdayen di
mdu ani na kel di landè sen. Amén.

I Tnanin Sulat Febe Dyan

I Tnalù mlé nawa

1 Smulat gami gablà di Tnalù mlé nawa.
Di laman là fa mgimò i klamang banwe, ta
sana nun i Tnalù ayé. Na kanto fbaling To,
ta lingemi talùan, na ta teenmi kenen, na ta
nagotmi.
2 Na kanton fite i kton, ta teenmi, na yé
duenam man, tulenmi gablà di kenen. Na
i nawa landè sen ani i tulenmi di gamu,
dunan i sagin di ku Mà, na i ta fite di gami.
3 Ani duenmi tmulen di gamu ku dét i
teenmi na i lingemi du fye lê gamu sasatu
di gami, du ta nun ksasatumi di Màto Dwata
na di Ngàan, Dyisas Krayst.
4 Taman, sulatmi ani di gamu du fye too
sikof i klehewto.

Dwata i lwa

5 Ani ta lingemi mdà di Ngàan, na lêmi tu-
gad tulen di gamu. I Dwata, kenen i too glut
lwa, na landè kifuh di kenen, balù tukay.
6 Na ku yé manto na ta sasatu ato di Dwata
bay sana knèto di gukmifuhan, tmulen ato
kéng du là glalò i knèto di kaglutan.
7 Bay ku mnè ato di gumalwan, salngad
i knè Dwata kenen di gumalwan, ta nun
ksasatuto, na i litè Dyisas, i Ngàan, malob
gito di kdee dad salàto.
8 Ku yé manto landè salàto, tnulento kéng
i ktoto, na landè kaglut mnè di gito.
9 Bay ku nsalto i dad salàto, na tulento di
Dwata, fnasinsyan i dad salàto, na naloban
ato di kdee dad gusasèto du too kenen gsalig
na too tluh.
10 Ku yé manto là lmen ato gamsalà,
fankéngto i Dwata, na là mnè Tnalùan di
nawato.

2

Krayst i tmabeng gito

1 E dad ngàgu di kaftoo, ani duen-gu smu-
lat di gamu du fye là gamsalà gamu. Bay ku
nun to gamsalà, nun sa samfye gito di Mà,
dunan Dyisas Krayst, na kenen i too tluh.
2 Na Krayst i dsù du fye gfasinsya dad
salàto. Na ise ku lo gito salà, bay lê man dad
salà i dademe dad to di klamang banwe.
3 Ani gudmilèto dun ta gadèto i Dwata, ku
nimento i dad uldinan.
4 Bay ku nun to man dun, “Ta gadègu
i Dwata,” bay là nimenan i dad uldinan,
tmulen kenen kéng, na landè kaglut mnè di
kenen.
5 Bay ku nun to mimen i tnalù Dwata,
too sikof i kalbong nawa Dwata di kenen.
Na ani gugmadèto dun ku nun ksasatuto di
Dwata.
6 Ku yé manto ta sasatu ato di kenen, yé
fye fasalngadto di ku Dyisas Krayst i ldamto.

I falami uldin Dwata

7 E dad flanek kanbonggu nawa, ise ku
falami i uldin sulatgu ani di gamu, bay ta
sanayu gadè mdà di kagatbùan. Dunan ani i
tdò ta lingeyu.
8 Bay balù ta mlo i uldin ayé, bay falami
i uldin sulatgu ani di gamu, du ta teen i
kaglutan di ku Krayst na lê déé di gamu, du
ta mlius i kifuh, na ta kel i too glut lwa.
9 Ku nun to, yé manan ta mnè kenen di
gumalwan, bay nutehan nawa i dademe to,
sana knèan di gukmifuhan.
10 Nè i to kamdo i dademen to, ta mnè
di gumalwan, na landè gugsungkul teen di
kenen.
11 Bay nè i to nutehan nawa i dademen to,
sana knèan di gukmifuhan, na yé dalanan
magu di lam kifuh. Là gadèan i gusalun du
bnutè i kifuh kenen.
12 E dad ngà, smulat agu di gamu du ta
fnasinsya Dwata i dad salàyu fagu di ku
Krayst.
13 Na smulat agu di gamu, dad tua, du ta
gadèyu kenen, i sana mnè di laman là fa
mimò i klamang banwe. Na smulat agu di
gamu, dad lamnok, du ta gfisanyu Satanas.
14 Na smulat agu di gamu, dad ngà, du
ta gadèyu i Mà. Na smulat agu di gamu,
dad tua, du ta gadèyu kenen, i sana mnè
di laman là mimò i klamang banwe. Na
smulat agu di gamu, dad lamnok, du ta
mbagal gamu. Ta mnè di nawayu i Tnalù
Dwata, na ta gfisanyu Satanas.
15 Nangyu fabtas i knèyu dini di tah tanà,
na i dad knun nfun i banwe ani. Nè i to fab-
tasan i knèan dini di tah tanà, là kanbongan
nawa i Mà.
16 Du i kdee dini di tah tanà—dunan knayè
i ungad, knayè i mata, na kafagdag i dad to -
ise mdà di ku Mà, bay slame mdà dini di tah
tanà.
17 I banwe ani na i kdee knayè i dad to
di laman, nun gusenan. Bay nè i to mimò i
knayè Dwata, nun nawan landè sen.

I to dmuen ku Krayst

18 E dad ngà, ta mdadong gusen i banwe.
Ta sanayu linge sa ku ta mdadong gusen i
banwe, nun to msut dmuen ku Krayst. Na
di nawan ani, ta dee to dmuen ku Krayst. Na
yé gugmadèto dun ta mdadong i gusenan.
19 I dad to ayé, ta lamwà ale mdà di
kaftooto di ku Dyisas Krayst, du ise dale too
glut dademeto. Du ku too glut dademeto
ale, là ti tnagakla gito. Bay du ta tnagakla
gito, yé gugmadèto dun ise dale i too glut
dademeto.
20 Bay ta mnè i Mtiu Tulus di gamu, na i
kdeeyu ta slame gmadè i kaglutan.

21 Ise ku yé duen-gu smulat di gamu ku là
fa gadèyu i kaglutan, bay yé duen-gu smulat
du ta gadèyu i kaglutan, na lêyu gadè landè
kéng gbol di kaglutan.
22 Simto kè i to tmulen kéng? Dunan i to
man dun Dyisas ise Mgalék i Dwata. Nè i to
talù gambet ayé, dnuenan Krayst du knan-
gan Dwata Mà, na i Ngàan Dyisas Krayst.
23 Nè i to kamnang i Ngà, ta lêan knang i
Mà. Bay nè i to dmawat i Ngà, ta lêan dnawat
i Mà.
24 Yé duenam man, tooyu fnè di nawayu i
tdò ta lingeyu mdà di kagatbùan. Ku nimòyu
ayé, ta nun ksasatuyu di Ngà na lê man di
Mà.
25 Na ani ta fakangan di gito, dunan nawa
landè sen.
26 Ani duen-gu smulat ayé gine di gamu
du fye gadèyu gablà di dad to mayè famgaw
gamu.
27 Bay ta mnè i Mtiu Tulus di gamu. Na di
laman mnè di gamu, balù ku landè tamdò
gamu, du i Tulusan tamdò i kdeen di gamu,
na slame glut i tdòan, na landè bolan kéng.
Taman, nimenyu tdò i Mtiu Tulus, na fles
gamu di ksasatu nawayu di ku Krayst.
28 Yé duenam man dad ngà, too gamu
fles di ksasatuyu di ku Krayst du fye ku ta
samfulê kenen, na landè gumyàto.
29 Ta gadèyu too kenen tluh. Yé fye lêyu
gadè ku simto mimò tluh, kenen i satu ngà
Dwata.

3

Dad ngà i Dwata

1 Fandamto kalbong nawa Màto gito! Yé
ilè dun du tlon ato dad ngàan, na yé sa glut
kagkahto. Na ani duen i dad to nfun i banwe
là dmilè gito, du là dilèla i Dwata.
2 E dad flanek kanbonggu nawa, ta ngà
ato nan i Dwata, bay là fa tooto gadè ku dét
i kagkahto kadang. Bay lo ani gadèto, ku ta
samfulê Krayst, masalngad ato di kenen du
ta teento i too glut kagkahan.
3 Na i kdee dad to ta gmadè na nun fan-
denla, yé fye toola tanluh i nimòla salngad i
katluh Krayst.
4 Ku simto gamsalà, glafàan i uldin Dwata,
du yé gumtatek i salà dunan klafà i uldin
Dwata.
5 Bay ta gadèyu na yé duen Krayst salu dini
di tah tanà du nwèan i dad salàto, du Krayst,
landè salàan.
6 Na yé duenam man, nè i to ta sasatu di ku
Krayst, ta là fadlugan di salà. Nè i to fadlug
di salà, là glabatan na là dilèan Krayst.
7 E dad ngà kanbonggu nawa, too gamu
fgeye, tà gamu mafgaw. Ku nè i to mimò
tluh, ta tluh kenen salngad ku Krayst.
8 Bay nè i to fles mimò salà, yé mfun
dun Satanas, du fagsalà Satanas mdà di
kagatbùan. Na ani duen i Ngà Dwata salu
dini di tah tanà du falmon i nimò Satanas.
9 Nè i to ta ngà i Dwata, ta là fadlugan
di salà, du i ldam Dwata ta déé di kenen.
Là gaganan fles di salà du ta ngà kenen i
Dwata.
10 Na ani gusahal i dad ngà Dwata na i
dad ngà Satanas. Nè i to là mimòan tluh, ku
demen là kanbongan nawa i dademe to, ise
kenen ngà i Dwata.

Sakdo ato

11 Ani i tdò ta lingeyu mdà di kagatbùan,
sakdo ato.
12 Nangto ganbet Kain. Yé mfun kenen
Satanas, na bnanòan i twalin. Dét duenan
manò dun? Du sasè i kenen nimò, na tluh i
nimò twalin.
13 Dad flanekgu, nang gamu tikeng ku
i dad to nfun i banwe ani, nutehla gamu
nawa.
14 Gadèto na ta gliusto i fati, na ta mnè ato
di falami nawa. Na yé gugmadèto dun du
kanbongto nawa i dademeto to. Bay i to là
kanbongan nawa i dademen, sana knèan di
fati.
15 Nè i to nutehan nawa i dademen to,
salngad di to manò, na ta gadèto i to manò
là gfunan nawa landè sen.
16 Na ani gumiteto i too glut kasalbong
nawa di ku Dyisas Krayst du fafati kenen
mdà di kalbong nawan gito. Na yé duenam
man, gten ato fafati mdà di kalbong nawato
i dademeto to.
17 Bay ku i satu nun knunan, teenan
klandè i dademen bay là tnabengan dun,
dét kibòan man dun kanbongan nawa i
Dwata?
18 E dad ngà toogu kanbong nawa, yé fye
too glut i kasalbongto nawa, ise ku lo fagu di
talù, bay lêto fite fagu di dad nimòto.
19 Na yé gugmadèto dun ta yé mfun gito i
kaglutan, na yé gumdà landè klikòto tadag
di kanfen.
20 Ku msamuk nawato gablà di dad salàto,
gadèto mas mdatah fandam i Dwata di gito
fandam, na gadèan i kdee.
21 E dad flanek toogu kanbong nawa, ku ta
fnasinsya Dwata dad salàto, ta là msamuk
nawato, na ta landè klikòto fdadong di ke-
nen.
22 Na ku yé kagkahto, balù dét i fnito di ke-
nen, blén di gito du nimento i dad uldinan,
na nimòto i gamflehew kenen.
23 Dunan ani i uldinan gito, fantooto i
Ngàan Dyisas Krayst, na salbong ato nawa
du yé uldin Krayst di gito.
24 Nè i to mimen di dad uldin Dwata,
ta mnè kenen di Dwata, na i Dwata mnè
di nawan. Na ani gugmadèto dun ta mnè
Dwata di nawato, du ta blén di gito i Tulu-
san.

4

I gusahal i to nanè i Tulus Dwata na i to flingu

1 E dad flanek kanbonggu nawa, nangyu
tadè fantoo i kdee dad to man dun yé mnè di
dale i Mtiu Tulus. Bay funayu ale too tnanul
du fye gadèyu ku i tulus mnè di dale mdà di
Dwata ku demen ise, du ta dee dad ise glut
tugad Dwata kel di klamang banwe.
2 Na ani gugmadèyu dun ku yé mnè di satu
to i Mtiu Tulus. Nè i to tmulen dun ta salu
dini Dyisas Krayst na fbaling To, yé mnè di
kenen i Tulus Dwata.
3 Bay nè i to famkéng i tdò ayé gablà ku Dy-
isas, ise Tulus Dwata mnè di kenen. Yé mnè
di kenen i tulus dmuen ku Krayst, dunan i ta
lingeyu salu dini, na ani, ta dini di klamang
banwe.
4 Bay gamu, dad ngàgu, ta nfun Dwata
gamu, na ta gfisanyu i dad ise glut tugad, du
i Mtiu Tulus mnè di gamu mas maltulus di
tulus mnè di dad to nfun i banwe.
5 Yé mfun dale i banwe. Taman, lo yé
santulenla i kdee mnè di banwe ani, na
flinge di dale i dad to di banwe.
6 Gito ta nfun Dwata, na nè i to dmilê i
Dwata, flinge kenen di gito. Bay nè i to ise
nfun Dwata, là flingen di gito. Fagu déé,
gadèto i Tulus tamdò i kaglutan, na i tulus
tamdò kéng.

I kakdo Dwata

7 E dad flanek kanbonggu nawa, too ato
sakdo du yé gumdà i kakdo di Dwata. Nè i
to kamdo, ngà kenen i Dwata, na gadèan i
Dwata.
8 Nè i to là kamdo, là ti gadèan i Dwata, du
Dwata gutambul i kakdo.
9 Na ani kibò Dwata fite i kakdon di gito,
dekan i sen Ngàan dini di tah tanà du fye
gfunto nawa landè sen fagu di kenen.
10 Dunan ani i too glut kakdo, ise ku gito
kamdo i Dwata, bay kenen i kamdo gito, na
dekan i Ngàan dini du mgimò dsù bayad i
dad salàto.
11 E dad flanek kanbonggu nawa, du gam-
bet ayé i kakdo Dwata gito, là fakay ku là
sakdo ato.
12 Landè to lmen mite i Dwata. Bay ku
sakdo ato, mnè Dwata di gito, na ta sikof nan
i kakdon dini di gito.
13 Fagu dini gadèto ta mnè ato di Dwata,
na mnè Dwata di gito, du ta blén gito i
Tulusan.
14 Na ta teenmi i Ngà Dwata, na yé tulenmi
ta dek Dwata Mà i Ngàan dini di tah tanà du
fye falwàan i dad to.
15 Nè i to tmulen na Dyisas i Ngà Dwata,
ta mnè Dwata di kenen na kenen mnè di
Dwata.
16 Na ta gadèto na fantooto i kakdo Dwata
di gito.
Dwata gutambul i kakdo, na nè i to fanle-
san kakdon, mnè kenen di Dwata, na Dwata
mnè di kenen.
17 Na fagu dini, ta sikof i kasakdoto du
fye landè klikòto di Du Kukuman du balù di
lamto mnè dini di tah tanà, salngad ato di
kenen.
18 Landè klikò di kasakdo, du i sikof
kakdo, filihan i klikò. Nè i to likò, là fa
sikof i kakdo déé di kenen, du i klikò nun
kasgagotla i flayam.
19 Yé duento kamdo du Dwata muna
kamdo gito.
20 Bay ku nun to, na yé manan kandon
kun i Dwata, bay nutehan nawa i dademen
to, ta tmulen kéng, du dét kibòto kamdo i
Dwata di là teento ku là kandoto i dademeto
to i teento?
21 Ani uldin ta blén di gito: nè to kandon i
Dwata, lêan kando i dademen to.

5

I kagfisanto dad sasè di banwe ani

1 Nè to ftoo na Dyisas i Mgalék Dwata, ngà
i Dwata kenen. Na nè to kamdo i Mà, lêan
kando i dad ngàan.
2 Ani gugmadèto dun ta kandoto i dad ngà
Dwata, ku kandoto i Dwata, na nimento i
dad uldinan.
3 Ani ilè i kakdoto di Dwata, nimento i dad
uldinan. Na là mlimah mimen dun,
4 du i kdee dad ngà i Dwata, ta gfisanla i
sasè dini di tah tanà ani. Na ani gamfisan
dun, i kaftooto.
5 Simto kè gamfisan i sasè di banwe ani?
Yé dunan i to ftoo na Dyisas i Ngà Dwata.

I tmulen gablà ku Dyisas Krayst

6 Ta salu Dyisas Krayst dini di tah tanà, na
bnunyag kenen di éél, na falohan i litèan di
kfatin di krus. Ise ku lo kenen fbunyag di
éél, bay lê maloh i litèan. Na i Mtiu Tulus
tmulen gablà ayé, du kenen i kaglut.
7 Nun tlu tmulen gablà ku Dyisas,
8 dunan i Mtiu Tulus, na i éél, na i litè, na i
tlu ani, sasatu ale.
9 Ku fantooto i tulen dademe to, midul déé
kaglut tulen Dwata gablà di Ngàan.
10 Nè i to ftoo di Ngà i Dwata, ta toon gadè
i kaglutan. Bay nè i to là ftoo di Dwata,
fankéngan i Dwata du là fantoon i tulen
Dwata gablà di Ngàan.
11 Ani i ta tulen Dwata: Banlén ato nawa
landè sen, na yé gumdàan di Ngàan.
12 Nè i to ta dmawat i Ngà Dwata, ta nun
nawan landè sen, bay nè i to là dmawat i
Ngà Dwata, landè nawan landè sen.

Nawa landè sen

13 Sulatgu ayé di gamu du fye gadèyu na
gamu ta ftoo di Ngà Dwata nun nawayu
landè sen.

14 Na là gdè ato mni di Dwata du gadèto
balù dét i fnito, tnimelan syan ku glalò di
knayèan.
15 Na du gadèto na galan linge i kdee fnito
di kenen, taman gadèto balù dét i fnito,
gdawatto.
16 Na ku teenyu i flanekyu di kaftoo ta
tatek di salà, bay i salà ayé là gamgebe dun
di fati, yé fye dnasalyu du fye banlé Dwata
kenen nawa. Bay nun salà gamgebe i satu to
di fati. Ise ku yé man-gu dnasalyu i to mimò
salà salngad ayé.
17 I kdee dad sasè nimò, slame salà, bay
nun salà là geben ge di fati.
18 Ta gadèto nè i to too glut ngà i Dwata, ta
là fadlugan di salà, du Krayst, i Ngà Dwata,
kamlung kenen du fye landè kibò Satanas
magot dun.
19 Ta tooto gadè na ngà ato i Dwata, na lêto
gadè Satanas magot i klamang banwe.
20 Na lêto gadè ta salu dini di tah tanà i
Ngà Dwata, na ta banlén ato kaglabat du
fye gadèto i too glut Dwata. Na ta sasatu
ato di too glut Dwata, na di Ngàan, dunan
Dyisas Krayst. Kenen i too glut Dwata, na i
gutambul i nawa landè sen.
21 E dad ngàgu, tooyu niwas i dad ise glut
dwata.

I Galwe Sulat Febe Dyan

1 Yé gumdà i sulat ani di ulu i dad to ftoo di
ku Dyisas Krayst. Na febegu i sulat ani di ge,
na kel di dad ngàam du ge i libun ta mgalék
Dwata. Too gamu mabtas di do, na ise ku lo
di do, bay lê man di kdee dad to ta gmadè i
kaglutan,
2 du ta mnè di gito i kaglutan di mdu ani,
na kel di landè sen.
3 Mulà moon i Dwata Mà na i Ngàan Dyisas
Krayst mlé gito kafye, kakdo, na ktanak
nawa mdà di kaglutan na di kakdon.

I kaglutan na i kakdo

4 Too agu lehew du ta gadègu na nun di
dad ngàam too fduf lmalò i kaglutan salngad
di ta fimò Dwata Mà di gito.
5 Na yé duenam man, flanekgu libun, ani
fnigu di ge, i kdeeto salbong nawa. Ise ku
falami i uldin ani di gito, bay ta mloto gadè
mdà di kagatbùan.
6 Ani ilè i kalbong nawa, ku nimento i dad
uldin Dwata. Na ani i uldin ta linge dad to
mdà di kagatbùan, mnè gamu di kasakdo.
7 Du dee dad to famgaw ta kel di kla-
mang banwe. Là fantoola i kafbaling Dyisas
Krayst to. Dunan ayé i dad to famgaw na
dmuen ku Krayst.
8 Taman, too gamu fgeye tà malmo i
lubayto mimò, bay yé fye ku too sikof i
kagdawatto dun.
9 Nè to là mnè di tdò Krayst, bay balingan
tananù, là déé Dwata di kenen. Bay nè to
mnè di tdò Krayst, ta déé di kenen i Mà na
i Ngà.
10 Na ku nun to kel déé di gamu, na ma-
hal i tdòan, nangyu dnawat di gumnèyu, na
nangyu nafè.
11 Du nè to mafè kenen, ta gagin di sasè
nimòan.

Gusen i sulat Dyan ani

12 Nun dee fakaygu man di gamu moon,
bay là mayè agu flam dun di sulat, du yé
kayègu di là mlo site ato du fye too sikof i
klehewto.
13 Yé man i dad ngà flanekam libun ta
nalék Dwata, “Kumusta ge” kun.

I Gatlu Sulat Febe Dyan

1 Mdà di ulu i dad to ftoo di ku Dyisas
Krayst. Ani sulatgu di ge, Gayus, i demegu
sgalak toogu kando.
2 E flanek kanbonggu nawa, yé dasalgu
mulà moon ku too fye kagkaham, na fye
laweham salngad di kafye i kaftoom.
3 Too agu lehew kanto kel i dad flanekta
ftoo du yé tulenla di do too ge fduf di
kaftoom i kaglutan, salngad di klalòam dun.
4 Landè gamsngad i klehewgu ku lingegu
klalò dad ngàgu di kaglutan.

I kdagan ku Gayus

5 E flanek kanbonggu nawa, ta gadègu too
ge fduf di galam kifat i dademeto ftoo tlang
di gumnèam, balù ku là dilèam ale.
6 Ta tulenla di dademela ftoo dini gablà di
kakdom. Midul i kafyen ku tnabengam ale
di kagula du yé gten nimò i dad to ftoo di
Dwata.
7 Yé duenla magu du tamdò ale gablà di
dagit Krayst, na là mni ale tabeng di dad to
là ftoo.
8 Yé duenam man, gito dad to ftoo, là fakay
ku là tnabengto ale du fye nun alelto di
katdòla i kaglutan gablà ku Dyisas Krayst.

Dyutrifis na Dimitriyu

9 Ta nun sulatgu di dad to ftoo, bay là
mayè Dyutrifis flinge di do. Yé kayèan ku lo
kenen i mebe gamu.
10 Yé duenam man, ku ta salu agu déé di
gamu, tulen-gu gamu i kdee nimòan du too
kenen samtugad salék gablà di gami. Na ise
ku lo ayé, bay ku nun dad to ftoo salu déé, là
dnawatan ale. Na ku nun to mayè dmawat
dale, fnangan ale na falwàan di simbahan.
11 E flanek kanbonggu nawa, nangam
ganbet i sasè, bay yé ganbetam i fye. Nè i to
mimò fye, yé mfun dun i Dwata. Bay nè i to
mimò sasè, là glabatan i Dwata.
12 Dag i kdee dad to Dimitriyu, na too glut
i kdagla dun. Balù gami, toomi kenen dag,
na ta gadèyu sa slame glut i kdee manmi.

Gusen i sulat Dyan

13 Nun dee fa i kayègu man di ge, bay là
mayè agu flam dun di sulat.
14 Yé kayègu di là mlo, site ate du fye
gastulen ate.
15 Mulà moon i ktanak nawa magin ge.
Man i dademem sgalak dini “Kumusta ge”
kun. Na manam “Kumusta” di dademem
sgalak déé, kat satu di dale.

I Sulat Febe Dyud

1 Do, Dyud, febe i sulat ani, satu fasak Dyisas Krayst, na i flanek Dyém.

Na yé gugtadèan di dad to ta tlo Dwata i mnè di kalbong nawa i Màto Dwata, na di kifat Dyisas Krayst.

2 Gfunyu moon i sikof kakdo, na ktanak nawa, na kalbong nawa.

I dad to tamdò kéng

3 Dad mabtas flanekgu, too agu mayè moon smulat di gamu gablà di kagalwà ta gusasatuto, bay mfeges agu smulat di gamu du fye tan-galgu nawayu di ksenyu i kaftoo ta blé Dwata di dad ton.

4 Du nun dad to là mafè Dwata talgunus fusuk di blengto, na nakingla i tdò gablà di kafye i Dwatato du fye nun dawala mimò sasè knayè i lawehla, na knangla Dyisas Krayst, i lo sen Ulu na Amuto. Di munan, ta fala fgadè Dwata di Tnalùan i kaflayam ta gfunla.

5 Balù ta gadèyu i kdee ani, kayègu fafaldam gamu i kafalwà i Amuto dad to Israél mdà di Idyip, bay di gusenan, falmon i dad to là ftoo.

6 Lêyu fandam i dad kasaligan lmafà i glalla na tmagak i tagnè gumnèla. Bnakus Dwata ale sangkalì là ftoh di too mgat kifuh, du tagàan ale di Mabtas Du i kaflayaman dale.

7 Na lêyu fandam Sodom na Gomora na i dademe lunsud mdadong déé, du i nimò dad to di dad banwe ayé, salngad i nimò dad kasaligan ayé, na toola fabsol i nawala mimò sasè knayè i lawehla, na mimò i magyà na magsik knayè i ungadla. Glam ale di lifoh landè fati, du gumite ksasè gukel i dad to mimò sasè.

8 Na salngad déé, kamna na nun kanteen i dad to tamdò kéng ayé, na yé gumdàla fagsik i lawehla. Knangla i kdatah Dwata, na nadoyla i dad maltulus.

9 Balù Mikaél, ulu i dad kasaligan Dwata, là glasan madoy ku Satanas di ktifùan dun. Du di kasgilla gablà di laweh Mosis, lon man, “Dwata mngak ge moon.”

10 Bay i dad to ayé, nadoyla i kdee là glabatla. Na i gnadèla salngad i lmanaf mlayal, yé gamfalmo dale.

11 Too ale magakdo! Lalòla i nimò Kain. Na mdà di kiballa knun, lêla ganbet Balaam di kagsalàan. Na lêla natu i Dwata salngad i nimò Kora, na lê ale malmo gambet kenen.

12 Dale gumdàan maslen i kasgalakyu kmaan du mdà di sasè nimòla. Lo yé nifatla i ktola. Salngad ale i labun falis nus là mebe ulen, na dad kayu là menge di bangla menge ta magdot na mati.

13 Salngad ale i malbang lwek mahin du teen i dad magyà nimòla salngad kitem i bulak lwek. Salngad ale i dad blatik tatek, na ta nun tagà Dwata dale too mgat gukmifuhan kel di landè sen.

14 Inok, i gfitu tugad to mdà di ku Adan, ta falan tulen gablà di dale, manan, “Salu gadini i Amu, magin dun i file libu mtiu kasaliganan,

15 du nukuman i kdee, na falnayaman i kdee là mafè Dwata du mdà di sasè nimòla na i kadoyla i Dwata.”

16 Gal mungag i dad to ayé, na dmalam ale. Lalòla i dale knayè. Fagdag ale, na too ale fulung stulen fye gwèla i knayèla.

Dad fgadè na fngewe

17 Bay dad flanekgu, tooyu fandam i ta tulen dad to dek Amuto Dyisas Krayst.

18 Manla, “Kadang ku ta mdadong i gusen du, nun dad to kel i madoy gamu, na lo yé lalòla i sasè knayèla.”

19 Dale gumdàyu masgalel, na yé too mebe dale i sasè knayèla, na là mnè di dale i Mtiu Tulus.

20 Bay dad flanek, too gamu fadlug satgal di mtiu kaftooyu. Too gamu dmasal fagu di tabeng i Mtiu Tulus.

21 Fles gamu mnè di kalbong nawa Dwata di lamyu fatan i kablé Amuto Dyisas Krayst gamu nawa landè sen mdà di kakdon.

22 Tooyu kando i dad to lwe nawa.

23 Falwàyu i dademe fagu di kaskotyu dale mdà di lanaw lifoh, na tnabengyu i dademe, bay too gamu fgeye, na knangyu i dad klawehla ta magsik mdà di sasè niballa.

Sangal dasal mlé kafye

24 Lo kenen i kamlung gamu fye là tatek gamu, na neben gamu di kanfe i kdatahan di landè slenyu na di knun klehewyu—

25 i lo sen Dwata na Falwà gito fagu di ku Dyisas Krayst, i Amuto, yé banlé afè, kdatah, kgis, na glal mdà di muna, kel di mdu ani, na kel di landè sen. Amén.

I Ta Fite Dyisas Krayst ku Dyan

1 Di libru ani gugsulat i ta fite Dyisas
Krayst. Ta fgadè Dwata ku Krayst i dad fan
mkel du fye fiten di dad snaligan, na fafgadè
Krayst ani di satu snaligan, dunan Dyan,
fagu di kasaliganan.
2 Yé fgadè Dyan na glut i kdee teenan, du
slame mdà di man Dwata na Dyisas Krayst
di kenen.
3 Too nun kafye i to masa ani di kanfe i dad
to, na ku simto i falminge dun na fnèan di
nawan, lê nun kafyen du ta mdadong nan i
kagdohò i ta fgadè Dwata ani.

I sulat di dad fitu lumbuk i dad to ftoo

4 Mdà di ku Dyan salu di dad fitu simba-
han glam di Asya.
Mulà moon gamdawat gamu kafye na
ktanak nawa mdà di Dwata, dunan i Dwata
mdà di munan, kel di mdu ani, na kel di
landè sen, na lê man mdà di Mtiu Tulus déé
di kanfe Dwata, dunan i fite kaltulusan di
fitu kfagu,
5 na lê man mdà di ku Dyisas Krayst, i
tmulen kaglutan, dunan i tnanin mték mdà
di fati, na magot i kdee dad harì dini di tah
tanà.
Kanbongan ato nawa, na fagu di litèan
maloh di kfatin di krus, ta falwàan ato di dad
salàto.
6 Na lê nimò Dyisas Krayst ato i dad to
fakay magin di Kagotan, na ta nimòan ato
i dad to mnè di bleng i Dwata na di dad to
du fye nimòto knayè i Màan, dunan i Dwata.
Too kenen magdayen, na maltulus kel di
landè sen. Amén.
7 Tooyu fandam du lê samfulê Dyisas
Krayst teen di labun. Na i kdee dad to mite
dun, balù i dad to fmatak kenen di krus. Na
i kdee dad sahal lumbuk i dad to, too ale
lmanu kadang du mdà di kaflayaman dale.
Too ti glut ayé du too ti gdohò i man-gu ani.
8 I Amuto Dwata i too maltulus, na kenen
i Dwata mdà di munan, na kel di mdu ani.
Na ani manan, "Do i Alfa na Omiga," dunan i
tambù i kdee, na i famnge dun. Kenen i mdà
di muna, na sngé kel di mdu ani, na kel di
landè sen.

I kfite Dyisas Krayst i kton di ku Dyan

9 Do, Dyan, i flanekyu, na fagu di ksasat-
ugu ku Dyisas, ta gagin agu di kaflayaman
salngad di gamu, na lê agu gagin di Kagotan,
na di kagtayudan. Na mdà di katdògu i
Tnalù Dwata, dunan i kaglut ta fite Dyisas,
ta bat dad ganlal agu ditù di fungul dnagit
Patmus.
10 Na di satu du kfangamfù di Amu, ta
nagot Mtiu Tulus agu, na nun lingegu talù
gsen di kagolgu, na too ti bong talùan gam-
bet i uni bong fé̱w.
11 Na ani manan di do, "Sulatam i teenam,
na febem di dad to ftoo ku Dyisas di dad
fitu syudad, dunan di Ifisu, na Smirna,
na Pirgamu, na Tiyatira, na Sardis, na Fi-
ladélfya, na lê man di Lawdisya."
12 Na ta kmangél agu du fye teen-gu ku
simto i talù di do, na nun teen-gu fitu
blawen gufkah salò.
13 Na di bleng i dad gufkah salò ayé, nun
tadag déé i kbaweh to. Na smaul kenen tahà
kel di blìan, na nun blawen labéd di kfen.
14 Na i wakan, gambet bul bilibili falami
sut du too ti bukay. Na i matan, gambet dinè
lifoh.
15 Na too samfilà i blìan, gambet tambaga
tnunal di luben. Na i talùan, gambet luk i
bong fikong.
16 Na di sigalan gsen di kwanan, nun
nagotan fitu blatik, na nun lamwà di bàan
satu gamban sundang sbalà bà. Na too
mneng i bawehan gambet kneng i du ku ta
ltu.
17 Na kantogu teen kenen, tadè agu galfan
gambet i to ta mati. Bay i sigalan kwanan,
yé agotan do, na manan, "Nang ge likò. Do
tambù i kdee, na i famnge dun.
18 Do i mto. Ta gagu agu di fati, bay neyem,
ta lê agu mto, na ta là mati agu kel di landè
sen. Do magot i fati na Hadis.
19 Yé duenam man, sulatam i kdee fitegu
di ge, dunan i kdee mkel ani, na lê man i
kdee mkel kadang.
20 Ani gumtatek i dad fitu blatik teenam
di sigalgu kwanan, na lê i dad fitu blawen
gufkah salò. Mdà dad fitu blatik, yé dad
kasaligan mifat dad fitu simbahan i dad to
ftoo, na mdà dad fitu gufkah salò, dunan i
dad fitu simbahan ayé."

2

I fafgadè Dyisas di simbahan di Ifisu

1 Na ta lê talù Dyisas, manan, "Ani su-
latam di kasaligan i Dwata mifat i simbahan
di Ifisu. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To
magot i fitu blatik di sigal kwananan, na
magu di bleng i dad fitu blawen gufkah salò.
2 Ta gadègu sa i kdee dad nimòyu, dunan i
kalgadyu na i kagtayudyu di dad kaflayam.
Ta gadègu na là falohyu i dad to sasè magin
di gamu, du i dad to flingu fagu di kmanla
dun dale i dek Dyisas, ta tooyu ale tnanul,
na ta teenyu na ise ale glut dek Dyisas.
3 Na ta gadègu sa i kafagtayudyu di dad
kaflayam gafat di gamu fagu di ksasatuyu di
do, na là sa fdonyu dun.
4 Bay ani là kayègu di gamu, du i kalbong
nawayu do, ta là salngadan di muna.
5 Taman, fandamyu i muna kagkahyu, na
nsalyu i gukulangyu ani, na nulêyu i fye

ldamyu di munan. Ku là msal gamu, salu
agu déé di gamu, na nwègu i gufkah salòyu.
6 Bay ani gufyeyu du knangyu i sasè nimò
dad Nikolaytas, salngad do.
7 Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen
i man Mtiu Tulus di dad simbahan. Na nè
i to gamfisan kel di gusenan, banlégu ktoo
kmaan benge kayu mlé nawa landè sen di
Paraiso, i banwe Dwata.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Smirna

8 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam
di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di
Smirna. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To
tambù i kdee na famnge dun, dunan i ta
mati di munan, na ta lê mték.
9 Ta gadègu i dad kaflayamyu, na i
klandèyu. Bay di kaglutan, too bong i
knunyu mdà di Dwata. Ta gadègu i sasè
kastulen i dad Dyu gamu. Bay balù ku man
nawala ku too ale glut Dyu, bay yé mfun
dale Satanas.
10 Nangyu kalnikò i dad kaflayam fan kel
di gamu, du nun di gamu fablanggù Satanas
du tnilewan gamu, bay lo sfalò butang i klo
kaflayamyu. Ani flaugu di gamu, too gamu
fduf lmalò di do, balù ku fnatila gamu, du
banléta gamu kyangen, dunan i nawa landè
sen.
11 Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen i
man Mtiu Tulus di dad simbahan. Na nè i to
gamfisan kel di gusenan, là gnagula i galwe
fati, dunan kaflayam landè sen.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Pirgamu

12 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam
di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di
Pirgamu. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To
magot i sundang sbalà bà too gamban.
13 Ta gadègu i banwe gumnèyu, déé
gumnè Satanas, na kenen magot dun. Bay
knèan, tooyu knabas i kaftooyu di do, na là
sa tnagakyu dun, balù ku déé gufmatila ku
Antipas, du mdà di kafdufan tmulen gablà
di do.
14 Bay ani là knayègu di gamu, du nun
dademe déé lmalò di tdò Balaam di munan,
na balingyu ale faloh. Mdà Balaam, kenen i
tamdò ku Balak i kibòan fagsalà dad to Israél
fagu di kakaanla i dad dsù di dad ise glut
dwata, na di ksafédla ise yaanla.
15 Na lê nun dademe lmalò i tdò i dad
Nikolaytas.
16 Taman, msal gamu, du ku là msal gamu,
fabaltik agu salu déé, na gnamitgu i sun-
dang lamwà di bàgu samfati i dad to ayé.
17 Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen
i man Mtiu Tulus di dad simbahan. Na nè i
to gamfisan kel di gusenan, banlégu kenen
knaan* busek Dwata. Na lêgu kenen banlé
batu bukay, na nun falami dagit gsulat déé,
na lo yé gmadè dun i to gamdawat i batu
ayé.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Tiyatira

18 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam
di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di
Tiyatira. Manam di dale, 'Ani fafgadè i
Ngà Dwata, dunan i To nun mata gambet
dinè lifoh, na blìan samfilà gambet tambaga
tnunal di luben.
19 Ta gadègu i kdee dad nimòyu, dunan
i kakdoyu, na i kaftooyu, na i kafdufyu
mimò i nimògu, na i kafagtayudyu di dad
kaflayam. Na lêgu gadè ta baling midul i
kalbong nimòyu di mdu ani.
20 Bay ani là knayègu di gamu, du bal-
ingyu faloh i katdò Dyésibél, i libun manan
kenen kun tugad Dwata. Bay fan-gawan i
dad snaliggu du yé tdòan fakayla snaféd i ise
yaanla, na fakayla knaan i ta dsù di dad ise
glut dwata.
21 Ta banlégu kenen bang msal di dad sasè
nimòan ayé, bay là ti mayèan.
22 Bay tadègu bat kenen di gumilèan, na
lê gagin falnayam i kdee dad to lmalò i
nimòan ku là msal ale di sasè nimò ganbetla
di kenen.
23 Fnatigu i dad ngàan, na fagu déé, teen
i kdee dad to ftoo na gadègu i fandamla na
knayè i dad to, na bnalàgu di kat satu gamu
i dad nimòyu.
24 Bay nun di gamu déé di Tiyatira, là
lalòyu i sasè tdò Dyésibél, na là ganbetyu
i manla "dad mngalam tdò mdà di ku Sa-
tanas." Na landè dademe fimòta gamu.
25 Ani logu man gamu. Too gamu fbagal
di kaftooyu.
26 Nè i dad to gamfisan kel di gusenan,
na fles mimen di knayègu, banlégu ale glal
magot i dad to mdà di dad sahal banwe.
27 Too mbagal i kagotla salngad di bala tek
là gagan tanfò, du lnunahla i dad banwe sal-
ngad i kulang tanà. Na banlégu ale kdatah,
salngad kdatah ta gdawatgu di ku Mà.
28 Na lêgu blé di dale i blatik too mneng.
29 Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen
i man Mtiu Tulus di dad simbahan.' "

3

I fafgadè Dyisas di simbahan di Sardis

1 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam
di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di
Sardis. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To
fite kaltulusan di fitu kfagu, na magot i fitu
blatik. Ta gadègu i dad nimòyu, na gadègu yé
kite dad to gamu nun falami nawayu, bay di
kaglutan salngad gamu fa di to mati.
2 Mukat gamu, na fanbagalyu i gdè
kaftooyu du fye là sdulêan malmo, du là
fa sikof i dad nimòyu di kanfe Dwata.

* **2:17** 2:17 Dunan mana mdà di langit.

3 Taman, tooyu fnè di nawayu i tdò ta
lingeyu na ta dnawatyu di munan. Too
gamu mimen, na nsalyu i dad sasè nimòyu,
du ku là, tadè agu msut déé di gamu gambet
i to tmaku.
4 Bay nun là dee di gamu i là fagsik saulla.
Dale i gten falsak saul bukay magin do.
5 Na nè i to gamfisan kel di gusenan, lê
kenen snaul bukay salngad dale. Na là ti
nifugu i dagitan di libru gugsulat dagit i dad
to gamdawat nawa landè sen. Bay di kanfe
Màgu na i dad kasaliganan, yé fgadègu dale
i dad togu.
6 Nè i to nun klinge, yé fye, falningen man
i Mtiu Tulus di dad simbahan.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Filadélfya

7 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam
di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di
Filadélfya. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To
too mtiu na too glut gsalig, dunan i mfun
kunsì nagot Harì Dabid di munan. I fintù ta
nukàan, ta landè gmagan tmakab dun. Na
i fintù ta tnakaban, ta landè gmagan mukà
dun.
8 Ta gadègu i dad nimòyu. Gadègu too
tukay i kgisyu, bay ta nimenyu i tdògu, na
too gamu fduf di klalòyu do. Ta nukàgu
gamu i satu fintù, na ta landè gmagan
tmakab dun.
9 Na mdà i lumbuk Satanas gal tmulen
kéng fagu di kmanla dun, dale kun dad glut
Dyu, falkuadgu ale di blìyu du fye gadèla
bong nawata gamu.
10 Yé ta man-gu di gamu fagtayud gamu,
na ta nimenyu sa i man-gu ayé. Taman,
kanlungta gamu di kaflayam fan kel ku ta
tnilewgu i kdee dad to di klamang banwe.
11 Na lê agu samfulê di là mlo. Tooyu fnè
di nawayu i kaftooyu du fye landè gamlad i
kyangen ta tagà Dwata gamu.
12 Nè i to gamfisan kel di gusenan, nimògu
kenen lahan i Gumnè Dwata, na ta là mil-
ihan déé. Na sulatgu di kenen i dagit
Dwata, i dagit syudad Dwata, dunan falami
Dyérusalém ftuntun mdà di langit. Na lêgu
sulat di kenen i falami dagitgu.
13 Nè i to nun klinge, yé fye, falningen i
man Mtiu Tulus di dad simbahan.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Lawdisya

14 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam
di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di
Lawdisya. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To
too gsalig. Too kenen fduf, na slame glut i
kdee manan, na kenen gutambul i kdee dad
nimò Dwata.
15 Ta gadègu i dad nimòyu. Là sa minit
nawayu, na là sa tnon. Yé kayègu, ku tno
gamu, gafles i katnoyu, na ku minit gamu,
gafles i kinityu.
16 Bay du gambet gamu i éél lo mduf,
taman ta fanta gamu lwà.
17 Yé manyu bong knunyu na fye
kagkahyu na landè klidùyu. Bay di kaglutan
maflayam gamu, na magakdo gamu, na
landè knunyu, na tadè gamu flaweh, na
butè.
18 Taman ani flaugu gamu. Mwè gamu i
untù blawen di do du fye bong knunyu. Na
mwè gamu saul bukay di do du fye lsakyu,
du fye ta là myà gamu di kaflawehyu. Na
mwè gamu bulung matayu, du fye mite
gamu.
19 Nngakgu na fanngewegu i kdee to kan-
bonggu nawa. Taman, too gamu fduf, na
nsalyu dad salàyu.
20 Fandamyu ani. Tadag agu di sablà i
fintù, na mbal agu fusuk. Ku nun to lminge
i talùgu, na nukàan i fintù, fusuk agu di
gumnèan, na song gami kmaan.
21 Nè to gamfisan kel di gusenan, yé
banlégu glal sudeng di safédgu di trunugu.
Yé gufasalngadgu dun i kafsudeng Mà do di
safédan di kafngegu fmisan i dad sasè.
22 Nè i to nun klinge, yé fye, falningen i
man Mtiu Tulus di dad simbahan.' "

4

I kfangamfù ditù di langit

1 Na kafnge ayé gine, lê nun fite i Amu di
do, i satu takab ta mgukà ditù di langit.

Na mdà i talù ta lingegu salngad bong féw,
ta lê talù, manan, "Myak ge dini, du fiteta ge
ku dét i mkel kadang di fulé du."
2 Na ta nagot Mtiu Tulus agu, na nun teen-
gu trunu di langit, na nun sudeng di tahan.
3 Too mneng i bawehan salngad dad batu
malung dnagit dyaspér na kornalina, na
glibut di trunun ayé, nun bluntu mlunu
salngad bawehan di ésméralda.
4 Na glibut di trunu ayé, lê nun lwe falò
fat dademe trunu, na yé sudeng di tahla
lwe falò fat tua. Smaul ale bukay, na nun
sukubla kyangen blawen.
5 Na mdà di tnanin trunu, mkal i silà, na
nun lugung na kilet. Na gsen di muna i
trunu, nun fitu salò ta dminè, dunan i Mtiu
Tulus, du fiten i kaltulusan di fitu kfagu.
6 Na di gusmalu i trunu, nun sawe mahin
too mtiu salngad kristal.

Na glibut di trunu ayé, nun fat maltulus
tadag déé, na fnò mata i kfela na i kagolla.
7 Yé baweh i tnanin maltulus salngad
liyun, na i galwen, salngad safì, na i gatlun,
salngad baweh to, na i gfatan salngad
banug ku mayeng.
8 Na kat satu maltulus ayé, men nam
fafakla, na slame mata di dungan na di tah
i fafakla. Mdu na kifuh, là ti fanak ale
lmingag dmayen Dwata, manla,

"Too ti mtiu i Amuto Dwata Too Maltulus,
dunan i Dwata mdà di munan, kel di
mdu ani, na kel di landè sen."
9 Na yé duen i dad maltulus lmingag du
dnayenla, nafèla, na fasalamat ale di sudeng
di tnanin trunu, dunan i mto kel di landè
sen. Na gasalngan di kdayenla ayé,
10 tadè lamfan i dad lwe falò fat ulu di muna
i trunu, na fnangamfùla i Mto kel di landè
sen. Na flasàla i dad kyangenla di kanfen,
na manla,
11 "E, Amumi na Dwatami, gten ge dmawat
kdayen, afè, na kaltulus du ge sa
mimò kalbong kdee, na mdà di
knayèam, yé duenla mto."

5

I sulat maglulun na i Ngà Bilibili

1 Na nun teen-gu kalatas lnulun sbalà sulat di kwanan i sudeng di tnanin trunu, na lê nun fitu fadkat dun du fye là mgukàan.

2 Na nun teen-gu satu kasaligan maltulus, na toon falbong i talùan, na manan, "Simto gablà mwè i dad fadkat di sulat ani na mukà dun?"

3 Bay landè teenla di langit, ku demen di tah tanà, ku demen di dungan i tanà ku gablà mukà i sulat ayé, na masa dun.

4 Taman, too agu mngel du landè teenla i gablà mukà sulat ayé na masa dun.

5 Na man i satu dad tua di do, "Nang ge mngel. Neyem i Liyun mdà di bel lumbuk Dyuda, dunan i too mdatah bel Dabid. Kenen i gamfisan, na gablà mwè dad fitu fadkat di sulat, na mukà dun.

6 Na kafnge ayé, nun teen-gu Ngà Bilibili tadag di saféd i tnanin trunu di bleng i dad fat maltulus na dad lwe falò fat tua. Di keyem dun, gadèam ta gagu di fati. Fitu suketan na lê fitu matan, dunan i Mtiu Tulus dek di klamang banwe fite kaltulusan di fitu kfagu.

7 Na fdadong i Ngà Bilibili du nwèan i sulat lnulun di kwanan i sudeng di trunu.

8 Na kanton nimò ayé, ta lamfan i dad fat maltulus na i dad lwe falò fat tua di kanfe i Ngà Bilibili. Na kat satu dale, nun nebela arpa*, na dad tukung blawen fnò falbuk fye bun, dunan dasal i dad to nfun Dwata.

9 Na lmingag ale i satu falami lingag, manla,
"Ge i gablà mwè i sulat lnulun, na mwè i
dad fadkatan, du ta fnati ge, na fagu
di litèam maloh di krus, ta msò ge to
mdà di kdee sahal gutambulla, na di
sahal talùla, na di sahal adatla, na di
sahal banwela du fye nfun Dwata ale.
10 Na ta nimòam ale dad to magin ge di
Kagotam, na ta fanbalingam ale dad
to mnè di bleng i Dwata na i dademe
dad to du fye nimòla i knayèan. Na
dale magot i dad banwe di tah tanà."

11 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu na lingegu i file kati dad kasaligan Dwata, na salnibutla i tnanin trunu, na dad fat maltulus, na dad lwe falò fat tua.

12 Na toola fan-gal i klingagla, manla,
"I Ngà Bilibili ta fnati, too kenen gablà
dmawat i glal, na knun, na kfulung,
na kgis, na afè, na kdayen, na kafye."
13 Na lêgu linge talù i kdee mnè di langit, na di tah tanà, na di dungan i tanà, na di mahin. Na sdulê ale lmingag, manla,
"Mdà i sudeng di trunu, na i Ngà Bilibili,
gablà ale dmawat kafye, na afè, na
kdayen, na glal kel di landè sen."
14 Na lê tmimel i dad fat maltulus, manla, "Amén." Na lamfan dad lwe falò fat tua du mangamfù ale.

6

Dad fitu fadkat

1 Kafnge ayé, teen-gu i kwè Ngà Bilibili i tnanin di dad fitu fadkat, klogu lminge talù i satu maltulus salngad lugung, manan, "Salu ge dini."

2 Na lê nun teen-gu kudà bukay, na i smakay dun, nun nagotan bohol, na banléla kenen kyangen. Na mdà kenen salngad i to mdà sfati na gamfisan.

3 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i galwe fadkat, na flesgu linge talù i galwe maltulus, manan, "Salu ge dini."

4 Na lê nun lamwà satu kudà too fulè, na i smakay dun, banléla ktoo mebe kasfati dini di tah tanà du sbanò i dad to. Na lê nun too tahà sundang bléla di kenen.

5 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gatlu fadkat, na flesgu linge talù i gatlu maltulus, manan, "Salu ge dini." Na kantogu meye, nun teen-gu kudà fitam, na i smakay dun, nun nagotan timbang.

6 Na kafnge ayé, lê nun lingegu talù mdà di bleng i dad fat maltulus, manan, "Ta lo tlu sufa trigo gwè satu to i sukéyan di sdu, na lo sgantang barli gwè satu to i sukéyan di sdu. Bay là fakay falmo i olib na i grép."

7 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gfat fadkat, na flesgu linge talù i gfat maltulus, manan, "Salu ge dini."

8 Na kantogu meye, lê nun teen-gu kudà bukes. Na yé dagit i smakay dun Fati, na yé tmadol dun Hadis. Na banléla ale ktoo fmati dee dad to di tah tanà fagu di sundang, na di kbitil, na di dad tduk, na di dad lmanaf labè. Na yé kdee dad to mati, tngà di tngà i kdeela mnè dini di tah tanà.

9 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i glime fadkat, na flesgu teen di dungan gudamsù

* **5:8** 5:8 Sawe fuglung ku faglung, bay dee tafasan/kw'erdasan.

layef i dad to ta fnati mdà di kaftoola na
kafdufla tmulen Tnalù Dwata.
10 Na toola falbong i talùla du fakdo ale
di Dwata, manla, “E Amu Maltulus, ge i too
mtiu na gsalig. Kilen kè kaflayamam i dad
to di tah tanà ani du balas i kfatila gami?”
11 Na kat satu dale, nun gdawatla tahà
saul bukay. Na yé flaun dale fatan ale là
mlo du nun dademela snalig i Dwata, i dad
flanekla di kaftoo lê fan fnati gambet dale,
na silang gdohò kaflayaman dad to fmati
dale ku ta sdulê.
12 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i
gnam fadkat, na fles nun bong linol. Na i du,
ta mgimò fitam gambet falnas too fitam, na
i bulen, ta mbaling fulè gambet litè.
13 Na mtatek i dad blatik kel di tanà gam-
bet i benge fig tlabo muhad mdà di kgal nus.
14 Na tadè mlanas i kmawang salngad di
klulun i sulat. Na kdee dad bulul na dad
fungul, mgidul ale.
15 Na kafnge ayé, i kdee dad harì, na i
dademe ganlal dini di tah tanà, na i dad ulu
i dad sundalu, i dad to bong knun, i dad
to kamgis, na i kdee dademe dad to, baling
fasak, ku demen ise fasak, sdulê ale salbuni
di lam i dad ilib na di bleng i dad malbang
batu di dad bulul.
16 Na tlola i dad bulul na i dad batu,
manla, “Mtubak gamu di tahmi fye
maglidung gami di kanfe i sudeng di trunu,
na là gafat di gami i kalbut i Ngà Bilibili.
17 Du ta kel i dula falmayam, na landè to
gmagan famgal nawan di kaflayam ani.”

7

I 144,000 bel dad to Israél

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu fat kasali-
gan i Dwata, yé gutadagla di fat syung i tanà,
na nsangla i nus du fye là mbalan di tanà, di
mahin, ku demen di dad kayu.
2 Na lê nun teen-gu kasaligan i Dwata fdu
di gusut i du salu tah. Na yé neben i gal
gnamit mimò ilè* di dad to nfun i too glut
Dwata. Na fan-galan i talùan tamlo i dad fat
kasaligan ayé gine ta banlé ktoo falmo i tanà
na i mahin.
3 Na manan dale, “Nangyu tayò falmo i
tanà, na i mahin, na i dad kayu. Silangyu
falmo ku ta mimò gami ilè di baweh i dad
to snalig i Dwatato.”
4 Na kafnge ayé, lê nun tmulen di do ku
file kdee dad to i nun ilè, 144,000 i kdeela
mdà di dad sfalò lwe lumbuk i dad bel Israél.
5 Mdà di lumbuk Dyuda, 12,000, na mdà di
lumbuk Rubén, lê 12,000, na mdà di lumbuk
Gad, lê 12,000.
6 Na mdà di lumbuk Asér, lê 12,000, na
mdà di lumbuk Néftali, lê 12,000, na mdà di
lumbuk Manasi, lê 12,000.
7 Na mdà di lumbuk Simyun, lê 12,000, na
mdà di lumbuk Libay, lê 12,000, na mdà di
lumbuk Isakar, lê 12,000.
8 Na mdà di lumbuk Sibulon, lê 12,000, na
mdà di lumbuk Dyosip, lê 12,000, na mdà di
lumbuk Bénhamin, lê 12,000.

I mlabung dad to smaul bukay

9 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu mlabung
dad to i là gagan nse. Na mdà ale di dad
sahal banwe, na di sahal gutambul, na di sa-
hal adat, na di sahal talù. Na déé gutadagla
di kanfe i trunu Ngà Bilibili. Na ta smaul ale
bukay, na magot ale taglang palmira.
10 Na fan-galla i talùla, manla, “Magdayen
Dwatami i ta sudeng di trunu, na lê man i
Ngà Bilibili, du dale gumdà i kagalwàmi.”
11 Na sdulê tadag i kdee dad kasaligan
Dwata salmibut di trunu, na di dad lwe falò
fat tua, na di dad fat maltulus. Na fles ale
lamfan di kanfe i trunu du mangamfù ale di
Dwata,
12 na ani manla, “Too ti glut. I Dwatato,
too kenen gablà dmawat kafye, kdayen, kfu-
lung, kfasalamat, afè, glal, na kgis kel di
landè sen. Amén.”
13 Na lê smalek satu tua di do, manan,
“Simto i dad to smaul bukay ayé, na nè
gumdàla?”
14 Na tmimel agu, man-gu, “Wanta. Ge sa
i gmadè ayé.”

Na lêan agu tnimel, manan, “Dale sa i
gamfisan di sasè kaflayam. Ta nfukla saulla
di litè i Ngà Bilibili, du fye too bukay.
15 Taman, yé gutadagla di kanfe i trunu
Dwata, na nimòla i knayèan mdu na kifuh
déé di gumnèan. Na i sudeng di trunu ayé
i kamlung dale du déé gumnèan di blengla.
16 Na ta là ale bitil ku demen malinum. Ta
là maflayam ale di kinit du, na i dademe init,
17 du i Ngà Bilibili déé di trunu, yé i mifat
dale, na nalakan ale salu di dad sfut éél mlé
nawa. Na nifu Dwata dad lwak maloh di
matala.”

8

I kwè i gfitu fadkat

1 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gfitu
fadkat, na ta landè muni di langit kel di tngà
oras klon.
2 Na kafnge ayé, lêgu teen dad fitu kasali-
gan gal tadag di kanfe i Dwata, na kat satu
di dale, banlé bong fév.
3 Na lê nun satu kasaligan i Dwata magot
tukung blawen gumkah falbuk fye bun. Ta
fdadong kenen di gudamsù, na tadag déé.
Banléla kenen too bong falbuk du tnùan
di dasal i dad to nfun Dwata di gudamsù
blawen di kanfe i trunu.

* **7:2** 7:2 Ku demen kyaf.

4 Salngan salu tah i buk na dasal i dad
to nfun Dwata mdà di lam falel i kasaligan
tadag di kanfe i Dwata.
5 Na kafnge ayé, lê nwè kasaligan i tukung
ayé gine, na fananòan bala lifoh mdà di
gudamsù, klon mbat dun di tanà. Na tadè
lmugung, na kmilet, na smilà, na lminol.

I dad malbang féw

6 Na i fitu kasaligan magot féw, ta fatlagad
ale myuf dun.
7 I tnanin kasaligan, ta nyufan i féwan.
Tambù tatek i bulek ulen * na lifoh, nun
bolan litè. Na sakuf i fan tngà i klamang
banwe, gagin i dad kayu, na i dad bnas
falami tmabò.
8 I galwe kasaligan, lêan nyuf i kenen féw,
na nun bong dminù sawe bulul bat talà
mahin, na tadè mbaling litè i fan tngà kabal
i mahin,
9 na fan tngà i kdee mnè di lam mahin
mati, na fan tngà i kdee dad kafal di talà
mahin malmo.
10 I gatlu kasaligan, lêan nyuf i kenen
féw, na nun bong blatik dminè gambet salò
bnakas mtatek mdà di langit, na yé gug-
tadèan di fan tngà i kdee dad éél maloh, na i
dad sfut.
11 (Yé dagit i blatik ayé Féét.) Na fan tngà i
dad éél, mbaling féét, na dee to mati mdà di
kinumla i éél féét ayé.
12 I gfat kasaligan, lêan nyuf i kenen féw,
na fan tngà i du, na fan tngà i bulen, na
fan tngà i kdee dad blatik, malmo ale na
mbaling kifuh. Taman, ku file kdee oras di
mdu, fan tngà i là kneng i du. Na ku file kdee
oras di kifuh, fan tngà i là kneng i bulen na
dad blatik.
13 Na klogu meye, lê nun teen-gu banug
mayeng di tah, na fan-galan i talùan, manan,
"Too ti magakdo dad to mnè di tah tanà du
mdà di sasè mkel ku ta nyuf i dad dè tlu
kasaligan i dale féw."

9

1 I glime kasaligan, lêan nyuf i kenen féw,
na nun teen-gu satu blatik ta mtatek di tanà.
Na bléla di kenen i kunsì mukà i too mn-
galam sol landè gusenan.
2 Na kanton nukà i sol ayé, lamwà i
mangfel buk gambet i bong buk lamwà di
sol gumtam uling*. Na magsafang i neng
du, na kmifuh i klamang banwe.
3 Na nun dad tlangas lamwà di buk ayé, na
mdaf ale di tah tanà, na banléla ale gnagan
makét salngad alas i sifit†.
4 Na yé fnang di dale ku falmola i dad bnas
di tah tanà, ku demen i dad fele, ku demen i
dad kayu. Bay lo yé fakayla falnayam i dad
to landè ilè i ta kfun Dwata dale di bawehla.
5 Na falohan ale falmayam i dad to kel di
lime bulen klon, bay fnangan ale fmati dale.
Na i katduk galyalo i dad to di kakét i tlangas
dale, salngad alas sifit.
6 Na di lam i lime bulen ayé, too mayè
i dad to ku mati ale, bay landè kibòla, du
fawag i fati di dale.
7 I dad tlangas ayé, yé lawehla sawe kudà
ta gatlagad snakay sfati. Na di tah ulula,
nun sawe kyangen blawen, na i bawehla
sawe baweh to.
8 Na i wakla, sawe wak libun, na i dad
kifanla, sawe kifan liyun.
9 Na i dad anit di kfela sawe tek. Na ku
mayeng ale, i lafluk fafakla, salngad lduk i
dee kudà na uni kalisa dyolla salu di gusfati.
10 Na nun ikongla na knamatla gambet
sifit, na déé di ikongla gumnè gnaganla fal-
mayam i dad to di lam i lime bulen klon.
11 Na nun harì i dad tlangas ayé, dunan i
kasaligan Satanas magot i too mngalam sol.
Yé dagitan di talù Hibru, dunan Abadon, na
di talù Grik Apolyun. (Na yé gumtatek i
dagit ayé, dunan "Gal Falmo.")
12 Na yé gusen i tnanin kalnikò. Bay nun
lwe gdè fa.
13 Na lê nyuf gnam kasaligan i kenen féw,
na nun lingegu talù fdu di sbalà syung i
gudamsù blawen di kanfe i Dwata.
14 Na yé manan di gnam kasaligan ta
myuf i féwan gine, "Ftakum i dad fat kasali-
gan Satanas ta bnakus di kilil i bong éél
dnagit Yufratis."
15 Na ftakun i fat kasaligan Satanas ayé i
ta fala gatlagad fatan i bang, ku dét falin, na
i bulenan, na i dun, na i orasan, du fnatila
fan tngà i kdee dad to di klamang banwe.
16 Na yé kdee dad sundalu kmudà lwe
latuh kati. Yé duen-gu gmadè dun du nun
tmulen di do.
17 Di kanteen-gu, ani kbaweh i dad sun-
dalu na i dad kudà snakayla. I dad sundalu,
nun anit di kfela, yé batakan fulè gambet
lifoh, na lê too mlunu, na mlalél gambet
sandawà. Na i ulu dad kudàla, gambet ulu
liyun, na yé lamwà di bàla lifoh, na buk, na
sandawà.
18 Na fan tngà i kdee to di klamang banwe
mati mdà di tlu flayam ayé, dunan i lifoh, i
buk, na i sandawà lamwà di bà i dad kudà.
19 Déé gumnè i gnaganla fmati di bàla na
di ikongla. Na i dad ikongla, nun dad ulun
salngad ulad i gnamitla falmayam dad to.
20 Na i dad to là mati di dad flayam
ayé, là ti nsalla i dad sasè nimòla. Baling
ale fadlug mangamfù di dad busaw, na di
dad ise glut dwata nimòla mdà di blawen,
blawen bukay, tambaga, batu, na kayu. I
dad dwatala ani, là mite ale, na là lminge
ale, na là magu ale.

* **8:7** 8:7 Mulen ays. * **9:2** 9:2 Ku demen using. † **9:3** 9:3 Ku demen kuleng tanà.

21 Na i dad to ayé, là ti nsalla i kbanòla, na
i kloosla, na i ksafédla i dad ise yaanla, na i
ktakula.

10

I kasaligan Dwata na i tukay sulat lnulun

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu
kasaligan Dwata too maltulus tufa mdà di
langit. Gsafut kenen labun, na nun bluntu*
lmibut di ulun. Na i bawehan, gambet mata
du, na i blìan, gambet lahan dminè.
2 Na nun tukay sulat ta magbel di falelan.
Mdà i blìan gsen di kwanan, lékan di mahin,
na i blìan gsen di bibeng, lékan di tanà.
3 Na fan-galan i talùan salngad liyun. Na
kanton talù, fles kmilet fitu dulê.
4 Na kafngen kmilet, sulatgu moon i ta
lingegu. Bay lê nun lingegu talù mdà di
langit, manan do, "Nangam tulen i ta man
fitu kilet, na nangam sulat."
5 Na i kasaligan Dwata ta teen-gu tadag di
mahin na di tanà, kayangan salu tah sigalan
kwanan,
6 du samdagè di dagit i Dwata mto kel
di landè sen, dunan mimò i langit, tanà,
mahin, na i kdee mnè di lamla, manan, "Ta
landè guganggà i fan mkel ani.
7 Bay ku ta nyuf i gfitu kasaligan i kenen
féw, yé klo Dwata dmohò i knayèan tagnèan
buni, dunan i ta tulenan di dad tugadan
toon snalig."
8 Kafnge ayé, lêgu linge talù i ta lingegu
gine mdà di langit, ani manan, "Mdà ge.
Nwèam i sulat ta magbel di falel i kasaligan
tadag di mahin na di tanà."
9 Taman, ta fdadong agu di kasaligan ayé,
na fnigu di kenen i tukay sulat nagotan. Na
yé manan do, "Nwèam, na knaanam. Too ti
mih kadang di lam bàam gambet tnab, bay
ku ta kel di lam tienam, too ti féét."
10 Na ta nwègu i tukay sulat mdà di fale-
lan, na flesgu knaan. Na glut, too ti mih
gambet tnab di lam bàgu, bay kantogu floh,
ta too féét di lam tien-gu.
11 Na lê nun talù di do, manan, "Là fakay
ku là lêam fgadè i ta lingem gablà di fan mkel
di dad to sahal adat, na sahal banwe, na
sahal talù, na lê sahal ganlal."

11

I lwe to tmulen i Tnalù Dwata

1 Na kafnge ayé, banléla agu btas gambet
tugad, na dekla agu, manla, "Mdà ge, na
bantasam i Bong Gumnè Dwata, na i gu-
damsù, na nsem i kdee dad to mangamfù di
Dwata déé.
2 Bay nangam fagin bantas i nasel di
lwà, du yé ta gablé di dad to ise Dyu
i gal madoy Dwata. Fagsikla i syudad
Dyérusalém, dunan i banwe Dwata, di lam i
fat falò lwe bulen.
3 Na dekgu i lwe dad togu gal tmulen
Tnalù Dwata, na yé klola tmulen 1,260
du. Na lamla tmulen, yé saulla falnas too
mileng salngad sakù."
4 Na i lwe to ayé, yé guflingen dale di
munan di lwe kayu dnagit olib, na di lwe
gufkah salò tadag di kanfe Dwata, dunan i
mfun i kabal tanà.
5 Na ku nun to fan famsasè i lwe to ayé,
nun lifoh lamwà di bàla du falmon i dad
dmuen dale. Yé fati i dad to mayè famsasè
dale.
6 Na i lwe to ayé, nun gnaganla msang i
ulen di lamla tmulen i ta fgadè Dwata. Na lê
nun gnaganla fambaling litè i dad sfut éél,
na mlé kdee flayam balù dét knayèla.
7 Na kafngela tmulen i Tnalù Dwata, nun
labè lmanaf lamwà di mngalam sol, na san-
fatin ale. Gfisanan i lwe to ayé, na gfatin ale.
8 Na déé gumlasà i lawehla di dalan i
bong syudad di gufmatak di krus i Amula
di munan. Na yé gugaflingen i syudad ayé
Sodom ku demen Idyip.
9 Na dee dad to mdà di dad sahal adat, na
dad sahal gutambul, na dad sahal talù, na
dad sahal banwe i salu déé di lam i tlu du
tngà du neyela i laweh i dad to ayé, bay là ti
falohla ale lbang du kayèla ale flagas.
10 Na mdà di kfati i lwe to ayé, too ti lehew
i dad to mnè di tah tanà, na baling ale mimò
fista na lê nun kasabléla, du i dad tugad
Dwata ayé, toola falnayam i dad to di lamla
mnè di tah tanà.
11 Bay kafnge i tlu du tngà, lê nték Dwata
ale, na fles ale tadag. Na kanto teen i kdee
dad to ayé, too ale likò.
12 Na kafnge ayé, nun lingela talù mdà
di langit, manan di lwe to ayé, "Mbatun
gamu." Na tadè ale magket magin di labun,
na teen i dad to dmuen dale.
13 Salngan di kbatunla, nun bong linol,
na malbà i gasfalò di kdee dad gumnè di
syudad ayé. Fitu libu i kdee dad to mati di
linol ayé, na i dad to là mati, too ale likò, na
dnayenla i kdatah Dwata di langit.
14 Na yé gusen i galwe kalnikò. Bay kel i
gatlun di là mlo.

I kyuf i gfitu féw

15 Na kafnge ayé, lê nyuf gfitu kasaligan
i kenen féw, na nun dad talù too mgal di
langit, manla, "I kdatah magot i kalbong
kdee dini di tah tanà, ta yé gamfun dun i
Amuto Dwata, na i Mgalékan, dunan Krayst.
Na kel di landè gusen i Kagotan."
16 Na i lwe falò fat tua sudeng di dad
trunula di kanfe Dwata, ta lamfan ale du
mangamfù ale di Dwata,
17 na manla,

* **10:1** 10:1 Ku demen lawés ku dawin dawé.

"E Amumi Dwata too maltulus, ge i Dwata
mdà di muna kel di mdu ani. Fasala-
mat gami di ge du ta gnamitam i bong
glalam, na ta tanbùam magot i kdee di
tah tanà.
18 I dad to dmuen ge, too ale falbut, bay ta
kel i bangam falmayam dale. Na ta
lê kel i bangam mukum i dad to ta
mati, na mlé lubay di dad snaligam,
dunan i dad tugadam, na i kdee dad
to nfunam, dunan i kdee mafè ge, i
baling mdanà, ku demen mdatah. Na
ta lê kel i bangam falmayam i dad to
gamfalmo i banwe."
19 Na kafnge ayé, mgukà i Bong Gumnè
Dwata di langit, na teen ditù di lam kahun
i gufkah i kasafnè Dwata na i dad ton. Na
tadè smilà, na lmugung, na kmilet, na lmi-
nol, na tatek i bulek ulen.

12

I libun na i bong dragon fulè

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu di langit
satu ilè too gamtikeng. Nun libun, yé saulan
i du, yé gutadagan di bulen, na yé kyange-
nan sfalò lwe blatik.
2 Na maltien kenen, na mkit du too tam-
duk i fan ksut ngàan.
3 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu di langit
satu ilè too gamtikeng. Nun too bong ulad
fulè, yé dagitan dragon, fitu i kdee ulun, na
sfalò suketan. Na di kat ulun, nun kyange-
nan.
4 Na dyol ikongan i fan tngà i kdee dad
blatik, na ftatekan ale di tanà. Na tadag
kenen di kanfe i libun maltien, du falmon i
ngàan ku ta sut.
5 Na kanto sut ngà i libun ayé, yé ngàan
lagi. Na landè kibò i dragon falmo dun du
nun samkot kenen salu di trunu Dwata di
langit. Na nun du kadang, kenen magot i
kdee dad banwe dini di tah tanà, na landè
ti gamfisan kenen.
6 Na milah i libun ayé salu di banwe landè
to mnè ditù di gufafanak Dwata kenen. Na
nifat Dwata kenen déé di lam i 1,260 du.
7 Na di bang ayé, lê nun bong kasfati di
langit. I satu mdatah kasaligan Dwata, yé
dagitan Mikaél, na lê man i dademe dad
kasaligan mdanà di kenen, sanfatila i bong
dragon fulè. Na lê malas i bong dragon, na i
dad snaligan.
8 Bay gfisanla i dragon na i dad snaligan,
na filahla ale mdà di langit.
9 Yé duenam man, magbat i bong dragon
ayé mdà di langit, dunan i ulad di muna,
dnagit ku Satanas, ku demen tong gal
dmalam. Tagnèan fan-gaw dad to di kla-
mang banwe, bay bat kenen di tah tanà,
magin i dad snaligan.
10 Na kafnge ayé, lê nun lingegu bong talù
di langit, manan, "Ta gdohò nan i kafalwà
Dwata i dad to, na ta fiten i bong kaltulu-
san! Ta tambù nan i kagotan, na ta nun
glal i Mgalékan, du Satanas, i dmalam dad
flanekto mdu na kifuh, ta bat mdà di langit!
11 Ta gfisan i dad flanekto Satanas fagu di
litè i Ngà Bilibili, na fagu di kaglut tdòla. Na
là ti knabasla i ktola, bay gatlagad ale fafati
du mdà di kaftoola.
12 Yé duenam man, i kdeeyu mnè di langit,
too gamu flehew. Bay gamu dad mnè di tah
tanà, na di mahin, magakdo gamu, du ta déé
Satanas. Too ti sè i kalbutan du gadèan ta là
mlo i kaflayaman."
13 Na kanto gadè i dragon na ta bat kenen
kel di tanà, mdà kenen du dluhan i libun
mngà lagi.
14 Bay i libun, banléla kenen fafak gambet
fafak banug du fye nun kibòan mayeng salu
di banwe landè to mnè ditù di gufafanak
Dwata dun. Na déé gumifat Dwata kenen di
lam i tlu fali tngà, du fye là gafit i ulad dun.
15 Na kafnge ayé, lwà i ulad i too bong éél
du kayèan fanul i libun ayé.
16 Bay i tanà, tnabengan i libun ayé du tin
tadè mgukà, na nsafan i bong éél ta lwà i
dragon.
17 Na kafnge ayé, too sè kalbut i dragon di
libun, na mdà kenen mbet sfati di dademe
dad belan, dunan i dad to toola fkah di
nawala i dad uldin Dwata, na tmulen i
kaglutan ta fgadè Dyisas.
18 Na lo tadè tadag i bong dragon di kilil
mahin.

13

I lmanaf lamwà di mahin

1 Na lê nun teen-gu lmanaf too kalnikò
lamwà di mahin. Sfalò i kdee suketan, na
fitu ulun. Di kat suketan, nun kyangen, na
di kat ulun, nun dagit gsulat ilè i knangla i
kdatah Dwata.
2 Na i lmanaf ayé, yé kbawehan gambet
liyupardu*, bay i blìan sawe blì i bong labè
lmanaf dnagit oso, na i bàan gambet bà
liyun. Na mdà i dragon, blén di lmanaf ayé i
kaltulusan, na i kagotan, na i glalan.
3 Na satu di dad ulu i lmanaf ayé, ta gseey
di munan na ta mati, bay ta lê mgulê. Na
too ti tikeng i kdee dad to di tah tanà, taman,
magin ale di kenen.
4 Na fnangamfù i dad to i dragon du
ta blén i glalan di lmanaf ayé. Na lê ale
mangamfù di lmanaf ayé, manla, "Landè
gamsngad di lmanaf ayé. Na landè gam-
fisan dun."
5 Na tadè bayà Dwata i lmanaf ayé di
kafagdagan, na di kafalmon i kdatah Dwata,

* **13:2** 13:2 I satu klasi kukù too labè mnè di bnas.

na falohan kenen di glalan fat falò lwe
bulen i klon.
6 Di kat ktalù i lmanaf ayé, falmon i
kdatah Dwata, na fansasèan i dagitan, na i
gumnèan di langit, na lê man i kdee dademe
mnè di safédan.
7 Na yé faloh di lmanaf ku sanfatin i dad
to nfun Dwata, na gfisanan ale. Na banlé
kenen glal magot i dad to mdà di kdee dad
gutambul, na i kdee sahal adat, na i kdee
dad sahal talù, na i kdee dad sahal banwe.
8 Na sdulê mangamfù di lmanaf kalnikò
ayé i kdee dad to là gsulat i dagitla di li-
bru gusmulat Dwata dagit i dad to banlé
nawa landè sen di laman là mimò i klamang
banwe. Na yé mfun i libru ayé i Ngà Bilibili
ta fnati.
9 Ku nè to nun klinge, yé fye, toon falninge
i man-gu ani.
10 Ku yé knayè Dwata di satu to blanggù,
gablanggù kenen. Na ku yé knayè Dwata
di satu to mati bnanò, lê mati bnanò. Yé
duenam man, gito dad to nfun Dwata, too
ato fagtayud di dad kaflayam kel di gito, na
too ato fduf smalig di kenen.
11 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu
lmanaf too kalnikò lamwà di lam tanà. Lwe
suketan, na yé kbaweh suketan galò suket
ngà bilibili, bay i talùan gambet talù dragon.
12 Ku dét glal i tnanin lmanaf kalnikò gine,
lê salngad ayé fite i galwen, du yé mdek dun.
Na i galwe lmanaf, fnegesan i kdee dad to
di tah tanà mangamfù di tnanin lmanaf ta
gseey i satu ulun bay ta lê mgulê.
13 Na nun dad mgimòan too ti gamtikeng.
Ftatekan i lifoh mdà di langit salu di tah
tanà di kanfe dad to.
14 Na mdà di dad gamtikeng nimò i galwe
lmanaf fagu di tnaninan, fan-gawan i dad to
di tah tanà. Na nun fimòan dale kbaweh i
tnanin lmanaf, dunan i ta tnibeh sundang,
bay lê mgulê.
15 Na lê faloh Dwata i galwe lmanaf mlé
nawa di kbaweh i tnanin lmanaf du fye talù
i kbaweh i tnanin lmanaf ayé, na fnatin i
dad to là mangamfù di kenen.
16 Na lêan fneges i kdee dad to dmawat ilè
di fangmùla kwanan, ku demen di bawehla,
i baling mdanà to, ku demen mdatah, baling
bong knunla, ku demen landè, i fasak, ku
demen ise fasak.
17 Na silang fakay mayad ku demen
fbayad i satu to ku ta nun ilèan. Na yé
ilè nimòan di dad to, dunan dagit i tnanin
lmanaf kalnikò, ku demen numiru gugaflin-
gen i dagitan.
18 Silang glabat i satu to i gumtatek ani
ku ta nun gdawatan kfulung mdà di Dwata.
Na ku nun kfulungan, fye ku nintungan
numiru i lmanaf ayé, du gugaflingen dagit
i satu to, na ani i numirun, 666.

14

I lingag i dad to galwà

1 Na kafnge ayé, tukeng agu, na teen-gu
i Ngà Bilibili tadag di Bulul Sayun magin i
144,000 dad to, na kat satu dale, ta gsulat di
bawehla dagit i Ngà Bilibili na dagit i Màan.
2 Na nun lingegu uni mdà di langit gambet
luk i bong fikong, na gambet kilet. Na lê
nun lingegu uni gambet i dee dad to kambit
arpa.
3 Na tadag ale di kanfe i trunu Dwata, na
i dad fat lmanaf, na i dad lwe falò fat tua.
Na lmingag ale satu falami lingag. Na lo yé
galmabat i lingagla i 144,000 to ta nsò Dwata
mdà di kagsalàla dini di tah tanà.
4 I dad lagi ayé, là ti lmenla smaféd i dad
libun, na landè yaanla. Na magin ale di Ngà
Bilibili balù nè gusalun. Ta nsòan ale mdà di
bleng i dad to du gambet ale i tukè fali nwè
du blé di Dwata, na lê man di Ngà Bilibili.
5 Na là lmenla tmulen kéng, na landè
gukulangla.

I tlu kasaligan Dwata

6 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu
kasaligan mayeng di tah, na yé tdòan i Fye
Tulen landè gusenan. Na yé gutamdòan dun
di dad to mnè di tah tanà, dunan di kdee
dad sahal banwe, na dad sahal gutambul,
na dad sahal talù, na lê man di dad sahal
adat i dad to.
7 Na fan-galan i talùan, manan, “Tooyu
nafè Dwata, na dnayenyu kenen, du ta kel
i bangan mukum. Kenen fnangamfùyu du
kenen mimò langit, na tanà, na mahin, na i
kdee dad sahal sfut.”
8 Na nun galwe kasaligan tmadol, manan,
“Ta too ti malmo i bong syudad Babilon, du
di muna, i dad to déé, finumla di kdee dad
to i binula too labè, dunan i dad magsik
nimòla.”
9 Na nun gatlu kasaligan tmadol, na fan-
galan i talùan, manan, “Nè i to mangamfù
di lmanaf kalnikò na i kbawehan, na lê
dmawat ilèan di bawehan ku demen di
fangmùan,
10 lêan gnem i kaflayam blé Dwata du
mdà di kalbutan. Yé flayam Dwata i kdee
dad to mimò gambet ayé, dunan lifoh na
sandawà dminè. Na teen i Ngà Bilibili na i
dad kasaligan Dwata.
11 Na ti fles kel di landè gusen i buk li-
foh ayé du landè kfati i lifohan. I dad to
mangamfù di lmanaf kalnikò na i kbawe-
han, na dmawat ilè i dagitan, klon to
maflayam du na kifuh.”
12 Taman, yé fye, too fagtayud i dad to
nfun Dwata, dunan i dad to toola fkah di
nawala i uldin Dwata, na too fduf smalig di
ku Dyisas.
13 Na kafnge ayé, nun lingegu talù mdà di
langit, manan, “Ani sulatam: Nun kafye i

dad to mati mdà di mdu ani ku nun ksasatula di Amuto."

Na tmimel i Mtiu Tulus, manan, "Too ti glut ayé, du gaftud ale di kdee dad nimòla, na nun gdawatla lubay mdà di nimòla."

I kaktu di tah tanà

14 Na kafnge ayé, tukeng agu, na teen-gu i satu labun bukay, na nun sudeng di tahan, yé kbawehan to. Na nun kyangenan blawen, na kmitin garab too gamban.

15 Na kafnge ayé, lê nun lamwà satu kasaligan di Bong Gumnè i Dwata, na tlon i sudeng di tah labun ayé, manan dun, "Ta tagah i dad fele di tah tanà. Taman, gnamitam garabam, du ani bang kamtu."

16 Taman, i sudeng di tah labun ayé, gnamitan garaban kamtu di klamang banwe.

17 Na lê nun satu kasaligan lamwà di Bong Gumnè i Dwata di langit, na lê nun kitinan too gamban garab.

18 Na lê nun fa satu kasaligan Dwata kel di gudamsù. Kenen gal munung i lifoh. Na toon falbong i talùan du tlon i satu kasaligan kmitin too gamban garab. Manan, "Gnamitam i garabam, na kantum dad benge grép di tah tanà, du ta tagah."

19 Na gnamit kasaligan i garaban di tah tanà, du kantun i dad grép, na batan di gufmisà dale, du yé flayam Dwata di dad to là ftoo di kenen.

20 Na kanton fnisà i grép ditù di lwà i syudad, too ti bong litè maloh mdà déé, yé kngalaman sdife, na yé kawag i gusenan maloh 320 kilumitru.

15

I fitu kasaligan mebe dad gusen flayam

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu bong gamtikeng di langit. Nun fitu kasaligan Dwata, na yé nebela fitu flayam. Ani ta sen dad flayam febe Dwata, du déé gumite i gusen kalbutan di dad to.

2 Na yé teen-gu sawe mahin, bay yé kbawehan gumeye alung na masbool lifoh. Na tadag di kililan i kdee dad to ta gamfisan i lmanaf kalnikò na i kbawehan, du là mangamfù ale di dale, na là dnawatla numiru i dagitan. Na i dad to ayé, magot ale arpa ta blé Dwata dale.

3 Na lmingag ale i lingag Mosis, satu snalig Dwata di munan, na lingag i Ngà Bilibili, manla,

"E Amumi Dwata, ge i too maltulus. Too bong na too gamtikeng i dad nimòam. Ge Ulu di kdee dad banwe, na too ge tluh, na too ge gsalig.

4 Landè ti to ku là likò di ge. Landè ti to ku là dmayen di kdataham. Too ge mtiu. I dad to mdà di kdee dad banwe, fdadong ale mangamfù di ge, du teen i kdee dad to katluh i dad nimòam."

5 Na kafnge ayé, teen-gu ta mgukà i Gumnè Dwata di langit, na i too mtiu snifil di laman.

6 Na lamwà di Gumnè Dwata i fitu kasaliganan mebe fitu flayam. Na smaul ale bukay too mlaneb, na nun blawen labéd di kfela.

7 Mdà i dad maltulus gine, nun satu di dale mlé fitu tukung blawen di fitu kasaligan ayé. Na fnò dad tukung ayé i kalbut Dwata, dunan i Dwata landè gusenan.

8 Na too fnò buk i Gumnè Dwata du mdà di bong kdatahan na i kaltulusan. Na landè gfusuk di laman kel di kti i fitu flayam nebe i fitu kasaligan ayé.

16

I kakok fitu tukung fnò kalbut Dwata

1 Na kafnge ayé, lê nun lingegu too bong talù mdà di Gumnè Dwata, na ani manan di dad fitu kasaligan ayé, "Mdà gamu, na kokyu di tanà i fitu tukung fnò kalbut Dwata."

2 Na mdà i tnanin kasaligan, na kokan di tanà i kenen tukung, na tadè nun dad bkukang di laweh i dad to ta dmawat ilè i lmanaf kalnikò na mangamfù di kbawehan.

3 Na kafnge ayé, lê kok galwe kasaligan i kenen tukung di tah mahin, na tadè mbaling litè i mahin salngad di litè i to ta mati, na sdulê mati i kdee mnè di lam mahin.

4 Na kafnge ayé, lê kok gatlu kasaligan i kenen tukung di lam i kdee éél maloh na i dad sfut, na sdulê mbaling litè i kdee éél.

5 Na kafnge ayé, lingegu talù i kasaligan Dwata magot i dad éél, manan, "E Dwata too mtiu, ge i Dwata mdà di munan, na kel di mdu ani. Nun ktoom febe i dad flayam ani di dad to di tah tanà,

6 du ta falohla litè i dad to nfunam, na dad tugadam. Taman, ta finumam ale litè, du yé gten balas di ksasè nimòla."

7 Na lê nun lingegu tmimel mdà di gudamsù, manan, "E Amumi Dwata too maltulus, dunan sa. Too ti glut na tluh i kukumam."

8 Na kafnge ayé, lê kok gfat kasaligan i kenen tukung di mata du, na snakuf init du i dad to.

9 Glut, sakuf i dad to mdà di too sè init, taman, falnagila i dagit Dwata, dunan i nun ktoo febe dad flayam ayé, bay là nsalla i dad salàla, na là dnayenla i kdatahan.

10 Na kafnge ayé, lê kok glime kasaligan i kenen tukung di trunu i bong lmanaf kalnikò, na tadè kmifuh kabal banwe nagotan. Na mdà di too sasè katduk flayam ani, nakét dad to i dilàla.

11 Na falnagila i Dwata di langit mdà di
sasè katduk galyalola di bkukang. Bay là ti
nsalla i dad sasè nimòla.
12 Na kafnge ayé, lê kok gnam kasaligan i
kenen tukung di bong éél dnagit Yufratis, na
tadè kafag i éél ayé du fye nun dalan i dad
harì salu déé mdà di gusut i du.
13 Na kafnge ayé, teen-gu tlu busaw, yé
kafbawehla dad fak, lamwà di bà i dragon,
na di bà lmanaf too kalnikò, na di bà i tugad
Satanas.
14 Nun tulusla mimò dad gamtikeng. Salu
ale di klamang banwe du santifunla i kdee
dad harì du tagà ale di bong kasfati ku ta kel
i too mabtas du ta nalék Dwata.
15 Ani man i Amuto, "I kasfulêgu salngad
di kakel i to tmaku. Bay nun kafye i to ku
klon to mantay na falan fatlagad i klawehan
du fye là magun flaweh, na là myàan."
16 Na glut, santifun dad busaw i dad harì
di satu banwe, yé dagitan di Hibru Ar-
magédon.
17 Na kafnge ayé, lê kok gfitu kasaligan
i kenen tukung di tah kmawang. Na nun
bong talù mdà di trunu di lam i Bong Gumnè
Dwata, manan, "Ta fnge nan."
18 Na smilà, na lmugung, na kmilet, na
nun bong linol. Di kdee linol kel mdà di
katbù i dad to mnè di tah tanà, landè ti
gamsngad di kakgis i linol ayé.
19 Na mdà di linol ayé, i bong syudad too
tatel, ta maskah di tlu, na ta malmo i dad
syudad di kdee dad banwe. Na là sa glifet
Dwata i sasè nimò dad to di Babilon. Taman,
finuman ale di basù gumnè i kalbutan.
20 Na mti mlanas i kdee dad fungul, na i
kdee bulul.
21 Na mtatek i malbang bulek ulen,
mlukas 50 kilu i kablatan, na gtadè di dad
to. Taman, falnagila i Dwata du mdà di too
sasè flayaman dale.

17

I libun mkat lagi smakay di lmanaf kalnikò

1 Na kafnge ayé, lê kel satu di dad fitu
kasaligan ta mebe i fitu tukung, na manan
do, "Salu ge dini, du fiteta ge i flayam blé
Dwata di libun too dilè mkat lagi, dunan i
bong syudad tadag mdadong di dee éél.
2 I dad harì di tah tanà, ta snafédla kenen,
na langal i kdee to di klamang banwe du ta
ninumla i binu, dunan i magsik nimòan.
3 Na nebe Mtiu Tulus agu, na i kasaligan
i tmunda do salu di satu banwe landè to
mnè ditù. Na nun teen-gu ditù satu libun,
yé snakayan fulè lmanaf, fitu ulun na sfalò
suketan, na nun dee dagit gsulat di lawehan
gamfalmo i kdatah Dwata.
4 Na i libun ayé, smaul kenen fulè na
malung fulè. Na mkas kenen blawen, na
dad batu malung, na lê man dad pérlas. Na
nun kitinan tabù blawen fnò i kdee sasè
nimòan di galan kakat lagi.
5 Na nun gsulat di bawehan, gbuni i gum-
tatekan, manan, "Ani bong syudad Babilon,
dunan gumdà i kdee dad libun mkat lagi na
i kdee dademe dad sasè nimò di tah tanà."
6 Na yé teen-gu di libun ayé, ta langal
kenen di litè i dad to nfun Dwata, dunan i
dad to ta fnati mdà di kaftoola di ku Dyisas.
Na kantogu teen kenen, ta too agu tikeng.
7 Na man i kasaligan ayé di do, "Kan dé
ku tikeng ge? Tulenta ge ku dét gumtatek i
libun ani, na i lmanaf snakayan fitu ulun na
sfalò suketan.
8 I lmanaf ta teenam gine, mnè kenen di
tah tanà di muna, bay ani ta mati. Bay
nun du kadang, lê man msut mdà di lam i
mngalam sol du falnayam. Ku ta lamwà i
lmanaf ayé, di kitela dun, tikeng i kdee dad
to là gsulat dagitla di libru gusmulat Dwata
dagit i dad to banlé nawa landè sen di laman
là mimò i klamang banwe. Yé duenla tikeng
du mnè kenen di tah tanà di munan, bay ani
ta mati, bay nun du lê msut.
9 "Silang gadè satu to mubad ani ku ta
gdawatan i kfulung na kaglabat mdà di
Dwata. Ani gumtatekan: I fitu ulu lmanaf,
dunan i fitu bulul gusudeng i libun, na lê
man fitu harì.
10 Ta gfisan i lime harì, na i satu magot di
bang ani. Na nun satu fan kel. Ku ta kel, là
mlo i kagotan.
11 I lmanaf mnè di tah tanà di muna, na
ta mati ani, yé i gwalu harì. Bay lê faglam
kenen di kagot i dad fitu harì. Na gafles
kenen ditù di gumaflayaman.
12 "Ani gumtatek i dad sfalò suket ta
teenam gine, dunan sfalò harì là fa kel i
bangla magot. Na di satu du kadang, banlé
ale glal magin di lmanaf too kalnikò, bay là
mlo kagotla.
13 Lo satu naluh i sfalò harì ayé, na bléla di
lmanaf kalnikò ayé i dale gnagan na i dale
glal.
14 Sanfatila i Ngà Bilibili, bay gfisanan ale
du kenen Amu di kdee dad amu, na Harì di
kdee dad harì. Na yé magin di kenen i dad
to ta tlon, na ta nalékan, dunan i dad to fduf
lmalò di kenen."
15 Na kafnge ayé, man i kasaligan di do,
"Ani gumtatek i dad éél teenam gine gusu-
deng i libun mkat lagi, dunan i dad to sahal
adat, na sahal gutambul, na sahal banwe,
na sahal talù.
16 I lmanaf kalnikò na i dad sfalò suketan
ta teenam gine, balingla knang nawa i libun
mkat lagi. Falmola kenen, na ftila nwè dad
klawehan, na tnagakla flaweh. Na knaanla
ungadan, na snakufla kenen.
17 Yé duenla gamgimò gambet ayé du
ta fkah Dwata di nawala du fye gdohò i

knayèan. Na yé ulêan, ta sansatula i nawala
mlé i glalla di lmanaf kalnikò kel di kagdohò
i kdee man Dwata.
18 "Na ani gumtatek i libun teenam gine,
dunan i too mdatah syudad magot i kdee
harì di tah tanà."

18

I kalmo i syudad Babilon

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu
kasaligan Dwata tufa mdà di langit. Too ti
bong glalan, na magtuyal i klamang banwe
du mdà di nengan.
2 Na toon ti falbong i talùan, manan, "Ta
too malmo i bong syudad Babilon. Ta baling
gumnè i dad busaw, na ta fnò i dad sasè
tulus, na i kdee dad anuk magsik.
3 Du ta finuman i binun di dad to di kdee
dad banwe di tah tanà, dunan i keben dale
di dad magsik nimò. Na i dad harì mdà di
dad sahal banwe, ta snafédla kenen. Na i
dad to dmagang di tah tanà, ta baling bong
knunla du mdà di kablin i dad gnamitan di
sasè knayèan."
4 Na kafnge ayé, lê nun lingegu talù mdà
di langit, manan,
"E dad togu, lamwà gamu di syudad ayé,
na nang gamu magin di kagsalà i
sasè libun ayé, tà gamu gakuf di
kaflayamgu kenen,
5 du ta gasduk di langit i dad salàan, na là ti
glifet Dwata i ksasèan.
6 Bnalas di kenen i dad kaflayam blén di
gamu. Na ku dét i flayaman di gamu,
lwe dulê bkut i flayam kel di kenen.
Na ku dét kféét i ta finuman di gamu,
lwe dulê bkut i kféét finum di kenen.
7 Ku dét i kalbong kdatah na knun i ta gfu-
nan, yé kaflayam na klimah lê blé
di kenen. Ani gal mnè di nawan,
manan, 'Harì libun agu, na ise agu
balu. Landè sa klidùgu, balù kel di file
fali.'
8 Na mdà déé, makto kel di kenen i dad
kaflayam. Yé dad kaflayaman dunan
i sasè tamduk, na i klidù nawa, na i
kbitil. Na snakuf kenen di lifoh du
too maltulus i Amuto Dwata, dunan
i mukum kenen."
9 Na i dad harì di tah tanà gal smaféd dun
na magin di sasè nimòan, ku teenla i buk
lamwà di ksakufan, too ale mngel na lmanu
di kitela dun.
10 Too ale ti fawag déé du likò ale gagin
di sasè kaflayaman. Manla, "E Babilon, ma-
gakdo ge du too ge bong syudad, na tagnè
mdatah glalam, bay makto i kalmom!"
11 Na i dad to gal dmagang di tah tanà, too
ale mngel na lmanu mdà di kalmon du ta
landè mli i dad fablila.
12 Ta landè mayad i dad blawenla na
i blawen bukay, na dademe dad batu
malung, na dad pérlas. Na landè mayad i
kdee dad falnasla bukay, na i dad falnas
fulè na malung fulè, na i dademe dad sahal
falnas too mabtas. Na landè lê mli di dale i
dad kayu too mangbun, na i dademe kalyak
too mabtas, na i dad kayu too mabtas, na
tambaga, na tek, na i satu batu too mabtas
dnagit marmol.
13 Na balù i dad bol uten, na i dademe dad
falbuk mangbun gambet miro na insénso,
na i binu, na i fngalo mdà di benge olib, na
i arina, na i trigo, ta landè mli dale. Na balù
kel di dad lyak gambet i dad safì, na i dad
bilibili, na i dad kudà, na i dad kalisa, na i
dad to fasak, na balù i dademe dad to galla
fabli, ta landè nan mli dale.
14 I dad to dmagang, manla di syudad ayé,
"I kdee dad knun toom nibal, ta mti malmo.
Ta lanah i kdee knaanam, na knunam, na ta
là lêam man teen dun."
15 I dad to gamwè bong knun di muna di
kdagangla i kdee dad nibal i syudad ayé, too
ale ti fawag déé du likò ale gagin di sasè
kaflayaman. Na too ale mngel na lmanu.
16 Na ani manla, "Too magakdo i bong
syudad ayé, du yé knalaman mkas falnas
bukay, falnas fulè, falnas malung fulè, na
lê man blawen, na i dad batu malung, na
pérlas.
17 Bay ta makto malmo i kdee dad knunan
ayé."

Na i kdee dad to mebe kafal, na i dad
to smakay, na i kdee dad to talbahò di
dad kafal, na i dad to, yé gumwèla klawil
di mahin, fawag ale ku ta teenla i buk di
ksakuf i bong syudad ayé.
18 Ku ta teenla i buk di ksakufan, mkit ale,
manla, "Landè dademe syudad gamsngad i
kdatah syudad ayé."
19 Na mdà di klidù nawala, bnulusla
kfung di tah ulula, na mngel ale na lmanu,
manla, "Magakdo i bong syudad ayé.
Kabasan du di muna, i kdee dad to mfun
kafal, too bong knunla mdà di syudad ayé.
Bay ta sdulê malmo i kdeen."
20 Gamu dad mnè di langit, flehew gamu
du ta falnayam kenen. Gamu dad to nfun
Dwata, na dad to dek Dyisas Krayst, na
dad tugad Dwata, too gamu flehew du ta
falnayam Dwata i syudad ayé du bnalasan
i sasè kibòan gamu.
21 Na kafnge ayé, lê nun satu kasaligan
maltulus mket batu salngad kalbongan di
giling agul, na flesan bat di lam i mahin,
manan, "Salngad ani kalmo bong syudad
Babilon du ta là nan teen dun.
22 E Babilon, ta là linge déé di ge i uni arpa,
na dad to lmingag, na dad to fmalandag, na
dad to mféw. Na balù dét kfulung i dad to
fanday, ta landè teen déé. Na balù i giling,
ta là linge lukan.

23 Na ta là teen di ge i neng salò, là linge
talù i dad to sansong. Di muna, i dad to
dmagang déé, dale i too tatel dad to. Na ta
mafgaw i dad to mdà di kdee dad banwe di
tah tanà mdà di ksukatam dale.”
24 Too maflayam i dad to di syudad Ba-
bilon, du déé gumite i litè dad tugad Dwata,
na i dademe dad to nfun Dwata, na i kdee
dad to bnanò di tah tanà.

19

1 Na kafnge ayé, lingegu ugak i too bong
kastifun di langit. Na too ale tamlo, manla,
“Magdayen i Dwata. Kenen i falwà, kenen i
magdayen na maltulus.
2 Too ti tluh na gsalig i kukuman. Ta fal-
nayaman i libun too dilè mkat lagi, dunan
i falmo dad to di tah tanà fagu di magsik
nimòan. Na ta bnalas Dwata litè i dad snali-
gan ta bnanò libun ayé.”
3 Na lêla fan-gal i talùla, manla, “Mag-
dayen i Dwata. I buk mdà di bong syudad
sakuf fles kel di landè sen.”
4 Na i dad lwe falò fat tua, na i dad fat
maltulus, lamfan ale, mangamfù di Dwata,
dunan i sudeng di trunu, manla, “Dunan sa.
Magdayen i Dwata.”

I fista di ksong Ngà Bilibili

5 Na kafnge ayé, lê nun talù mdadong di
trunu Dwata, manan, “I kdeeyu dad snalig
Dwata i mafè kenen, i baling mdanà, ku
demen mdatah, dnayenyu i Dwatato.”
6 Na kafnge ayé, lingegu ugak i too bong
kastifun, salngad luk i bong fikong na kilet,
manla, “Magdayen i Amuto Dwata too mal-
tulus du kenen ta magot i kdee.
7 Too ato flehew, na dnayento kenen du
ta ftoh i butang Ngà Bilibili song, na ta
gatlagad i libun nwèan.
8 Na nun saul too bukay, na samfilà blé di
libun ayé du lsakan.” (Na yé gumtatek i saul
bukay ani, dunan i fye nimò i dad to ta nfun
Dwata.)
9 Na kafnge ayé, lê talù i kasaligan di do,
manan, “Sulatam ani: Nun kafye i dad to
nlak di ksong i Ngà Bilibili.” Na lêan man di
do, “Yé too glut man Dwata.”
10 Na kafnge ayé, fles agu lamfan di muna
i kasaligan ayé du mangamfù di kenen. Bay
manan di do, “Nang ge mangamfù di do,
du lo agu snalig Dwata gambet ge na i dad
flanekam ta dmawat i kaglut tdò Dyisas. Yé
fnangamfùam i Dwata.”
Du i kaglut tdò Dyisas, yé ta tdò Dwata di
muna fagu di dad tugadan.

I smakay di kudà bukay

11 Na kafnge ayé, teen-gu ta mgukà i lan-
git, na nun kudà bukay tadag déé, yé dagit
i smakay dun Gsalig na Tluh, du too tluh i
kukuman na i kasfatin dad dmuen kenen.
12 I matan, gambet dinè lifoh, na nun dee
kyangen di tah ulun. Na nun dagit gsulat di
lawehan, bay lo kenen gmadè i gumtatekan.
13 Na ta lnab i saulan di litè, na yé dagitan,
“Tnalù i Dwata.”
14 Tmadol di kenen i dad sundalu mdà
di langit lamsak saul bukay too mlaneb, na
smakay dad kudà bukay.
15 Na lamwà di bàan i sundang too gam-
ban, du yé tekan di kfisanan i dad to di dad
sahal banwe. Too ti kamgis i kagotan dale,
du landè gamfisan dun. Yé kaflayam blén
dale ulê i too sè kalbut i maltulus Dwata
salngad i to mlék i benge grép di kfisàan dun.
16 Nun dagit gsulat di saulan na di fuadan,
manan, “Harì di kdee harì, na Amu di kdee
amu.”
17 Na lê nun teen-gu satu kasaligan Dwata
tadag di mata du. Fan-galan i talùan tamlo i
kdee dad anuk mayeng di tah, manan, “Salu
gamu dini. Stifun gamu, du too bong i fkaan
Dwata gamu.
18 Knaanyu ungad i dad harì, na ungad i
dad sundalu, na i dad ganlalla, na ungad i
dad kudà, na ungad i dad to smakay dale, na
lê man ungad i kdee dad to, i baling fasak ku
demen ise fasak, i baling mdanà ku demen
mdatah to.”
19 Na kafnge ayé, lêgu teen i bong lmanaf
kalnikò, na dad harì dini di tah tanà, na
i dad sundalula. Stifun ale du sanfatila i
smakay kudà bukay na i dad sundalun.
20 Bay gakfè i lmanaf kalnikò, na lê man i
tugad Satanas, dunan i ta mimò dad tnikeng
di dagit i lmanaf kalnikò. (Na fagu di dad
tnikeng nimò i tugad Satanas, fan-gawan i
dad to ta dmawat ilè i lmanaf kalnikò, na
mangamfù di kbawehan.) Na lwe ale, di
lamla mto, bat ale di lanaw lifoh, dunan i
sandawà dminè.
21 Na i kdee dad sundalula, mti fnati i
smakay kudà fagu di sundang lamwà di
bàan. Na sankaan dad anuk i ungad i dad to
mati kel di ktakasla.

20

Di lam i mlibu fali

1 Kafnge ayé, lê nun teen-gu satu kasali-
gan tufa mdà di langit, nagotan i bong
sangkalì na kunsì i mngalam sol.
2 Na flesan kanfè i dragon, dunan i ulad di
muna, ku demen Satanas, i gal dmalam. Na
nikatan kenen sangkalì di lam i mlibu fali
klon.
3 Na kafnge ayé, batan Satanas di too mn-
galam sol landè gusenan, na tnakaban, klon
kmunsì dun, na nkahan ilè du fye landè
gamgukà dun. Yé nimòan du fye ta landè
kibò Satanas famgaw i dad to di dad sahal
banwe kel di kafnge i mlibu fali. Na ku ta
sikof i mlibu fali, yé klon lê ftaku dun, bay
là mlon.

4 Na lê nun teen-gu dad trunu, na yé sudeng di tahla i dad to ta banlé glal mukum.
Na lêgu teen dad layef i dad to ta bnanò mdà
di kaftoola di ku Dyisas na i ktulenla Tnalù
Dwata. I dad to ayé, là lmenla mangamfù di
bong lmanaf kalnikò na di kbawehan, na là
lmenla dmawat i ilèan di bawehla ku demen
di fangmùla. Mték ale mdà di fati, na gagin
ale di ku Krayst di Kagotan kel di mlibu fali
klon.
5 Yé tnanin kték Dwata i dad to. (Silang
mték i dademe ta mati ku ta fnge i mlibu
fali.)
6 Nun kafye na ktiu i dad to gagin di
tnanin kték Dwata i dad to. Landè gagan i
galwe fati di dale, bay mgimò ale dad ganlal
mangamfù di Dwata na di ku Krayst, na
gagin ale di Kagotan kel di mlibu fali klon.

I kfisan ku Satanas

7 Ku ta fnge i mlibu fali, yé klon lê ftaku ku
Satanas mdà di sol gublanggùan,
8 na mdà kenen salu di klamang banwe,
dunan Gog na Magog, du fan-gawan i dad
to. Santifunan ale du sanfatila i Dwata, na
yé kdeela gambet i falak di kilil mahin.
9 Na fananòla i kabal tanà, na salnibutla
Dyérusalém, dunan i syudad too kando
Dwata gumnè i dad ton. Bay nun lifoh mdà
di langit, na ftin ale falmo.
10 Na Satanas, dunan i famgaw dale, bat
kenen di lanaw lifoh na sandawà dminè,
dunan ta gumbat i bong lmanaf kalnikò na
tugad Satanas. Na déé gumaflayamla mdu
na kifuh kel di landè sen.

I gusen kukum Dwata

11 Kafnge ayé, lê nun teen-gu satu bong
trunu bukay, na lêgu teen i sudeng di tahan.
Ta mlanas langit na tanà mdà di kanfen, na
ta là teen dun.
12 Na teen-gu i kdee dad to ta mati, i baling
mdanà ku demen mdatah, tadag di kanfe
i trunu ayé. Nun dad libru nukàan, na
yé gumdàan mukum dad to ta mati di dad
nimòla ta gsulat di lam i dad libru ayé. Na
lê nun mahal libru nukàan gugsulat dagit i
kdee dad to banlé nawa landè sen.
13 Na balù i dad to ta mati di mahin, ku
demen di tanà, mti lamwà dad layefla mdà
di Hadis. Na kat satu to, nukum kenen mdà
di kdee nimòan.
14 Na kafnge ayé, i fati na i Hadis bat di
lanaw lifoh. (I lifoh sansman ani, dunan i
galwe fati.)
15 Ku nè i to là gsulat dagitan di libru
gugsulat dagit i dad to banlé nawa landè
sen, bat kenen di lanaw lifoh.

21

I falami langit na i falami tanà

1 Kafnge ayé, lê nun teen-gu falami langit
na falami tanà, du ta mlanas i muna langit
na i muna tanà, na ta landè mahin.
2 Na lêgu teen i Mtiu Syudad, dunan i
Falami Dyérusalém, ftuntun mdà di Dwata di
langit. Na too ti fye bawehan gambet libun
ta fnge nkas di du ksongan, du ta gatlagad
smitong i yaan ton.
3 Na lê nun lingegu mgal talù mdà di
trunu, manan, “Mdà di du ani, yé ta gumnè
Dwata di saféd i dad to. Na mgimò ale i
dad ton, na mnè kenen di safédla, na mgimò
kenen Dwatala.
4 Na nifun i kdee lwak di matala. Na ta
landè mati, na ta landè mlidù, na ta landè
mngel, na ta landè katduk, du i labi, ta
mlius.”
5 Kafnge ayé, talù i sudeng di trunu,
manan, “Neyeyu, du fnalamigu i kdee.” Na
lê talù, manan, “Sulatam i kdee ani, du too ti
gsalig na glut i kdee dad talù ani.”
6 Na ani fa i manan di do, “Ta gdohò nan
i kdee. Do i Alfa na Omiga, dunan tambù
i kdee na i famnge dun. Nè i to malinum,
finumgu kenen landè bayad di sfut éél mlé
nawa landè sen.
7 Nè i to gamfisan, ani gdawatan mdà di
do: Do i Dwatan, na kenen i ngàgu.
8 Bay nè to likò lmalò di do, na i dad
là ftoo, na i dad to mimò sasè, na i dad
manò, na i dad smaféd i ise yaanla, na i
dad mimò tnikeng mdà di dad busaw, na i
dad mangamfù di ise glut dwata, na i dad
tmulen kéng, yé gumbat dale di lanaw lifoh
na sandawà dminè, dunan i galwe fati.”

I Falami Dyérusalém

9 Di fitu kasaligan ta mebe i fitu tukung
fnò sen flayam Dwata, fdadong di do i satu,
manan, “Salu ge dini, du fiteta ge i libun
sansong, dunan yaan i Ngà Bilibili.”
10 Na nebe i Mtiu Tulus agu, na kasaligan
i tmunda do di satu bulul too mdatah na too
mefe. Na fiten di do i Mtiu Syudad, dunan
Falami Dyérusalém ta ftuntun mdà di Dwata
di langit.
11 Too ti mneng i syudad ayé du déé kneng
i kaltulus Dwata. I nengan salngad neng
i batu malung dnagit dyaspér, na too mtiu
salngad di batu malung dnagit kristal.
12 Na nun bong labatan too mdatah, na
sfalò lwe i kdee takaban, na di kat takab,
nun satu kasaligan Dwata mantay dun. Na
déé di dad takab, ta gsulat dagit i sfalò lwe
lumbuk bel Israél.
13 Na i labat ayé, nun fat kililan, na di
kat kililan men tlu takaban. Dunan nun tlu
takab gsen di gusut i du, na tlu di gusdafan,
na tlu di gufdu i nus sabnal, na tlu di gufdu
nus mahin.

14 Na yé gufdak i labat ayé di sfalò lwe dad
malbang batu gugsulat dagit i dad sfalò lwe
to dek i Ngà Bilibili.
15 Na i kasaligan talù di do, nun neben
btas blawen du bantasan i syudad, na i dad
takaban, na i labatan.
16 I syudad ayé, salngad i ktahàan na i
kabalan. Kanto bantas kasaligan i syudad,
yé ktahàan 2,400 kilumitru, na salngad ayé i
kabalan na i kdatahan.
17 Na lêan bantas i labat, na yé kdatahan
nam falò fat mitru. Na yé btas gnamit i
kasaligan salngad di gito btas.
18 Slame batu malung dnagit dyaspér i
labat i syudad ayé. Na di kimòla i syudad, yé
gnamitla too blawen, salngad ktiun di batu
malung dnagit kristal.
19 Yé kas i dad malbang batu gugtadag
i labat di syudad dunan i dad sahal batu
malung. I tnanin batu, dunan dyaspér, na i
galwen safiro, na i gatlun agata, na i gfatan
ésméralda.
20 Na i glime batu, dunan sardonik, na i
gnaman karnalina, na i gfitun krisolito, na
i gwalun birilo, na i gasyeman topasyo, na
i gasfalòan krisofraso, na i gasfalòan satu
hasinto, na i gasfalòan lwe amatista.
21 Na di dad sfalò lwe takab i labat, yé
gnamitla pérlas. Kat takab, satu bong pérlas.
Na i dalan di syudad ayé, slame blawen too
mtiu, na too minal salngad i batu malung
kristal.
22 Bay landè teen-gu gumnè gumangamfù
di Dwata di syudad ayé, du i Amu, dunan
i Dwata too maltulus, na i Ngà Bilibili gu-
mangamfù i dad to déé.
23 Na di syudad ayé, ta landè gukmamu
i neng du na i neng bulen, du i kaltulus
Dwata, yé tmuyal dun, na i Ngà Bilibili, yé
i salò déé.
24 Na balù nè gusalu i dad to mdà di dad
sahal banwe, magtuyal ale di nengan, na
nebe i dad harì di klamang banwe i dad
mabtas knunla di syudad ayé.
25 Na klonto mgukà i dad takab di syudad
ayé, du ta landè kifuh.
26 Na i kdee dad sahal to di tah tanà, lêla
nebe i knun gamftatel dale, na i dad kalyak,
du déé gumléla dun.
27 Bay landè magsik i gfusuk déé, na landè
to mimò dad magyà nimò, ku demen i to
tmulen kéng. Lo yé gfusuk di syudad ayé i
dad to ta gsulat dagitla di libru i Ngà Bilibili
gugsulat dagit i kdee dad to banlé nawa
landè sen.

22

1 Na kafnge ayé, lê fite i kasaligan di do
satu éél maloh mlé falami nawa. Too mtiu i
éélan salngad kristal. Yé gumdàan maloh di
trunu Dwata na di Ngà Bilibili.
2 Na yé dalanan maloh di gutngà i dalan di
syudad. Na di sbalà kilil éél ayé, déé gumnè
i kayu mlé falami nawa. I kayu ayé, sfalò
lwe dulêan menge di sfali, kat bulen falami
bengen. Na yé gukmamu i dad doonan
gamfgulê i dad to mdà di sahal banwe.
3 Na ta là teen déé i kdee ulê i salà.
Bay di syudad ayé, déé i trunu Dwata
na i Ngà Bilibili, na i dad snalig Dwata,
mangamfù ale di kenen.
4 Di bang ayé, teenla i bawehan, na gsulat
di bawehla i dagitan.
5 Ta landè kifuh déé, na ta landè gukma-
mula i neng salò, ku demen i neng du, du i
Amu, dunan i Dwata, yé tmuyal di dale. Na
magin ale di kagotan kel di landè sen.

I kdadong kasfulê Dyisas

6 Na man i kasaligan di do, “Too ti glut na
too ti gsalig i dad talù ani. I Amu, dunan
i Dwata, fnèan i Tulusan di dad tugadan,
na dekan i kasaliganan du fafgadèan di dad
snaligan i dad fan mkel.
7 Na ani man Dyisas, “Fandamyu. Ta
mdadong i kasfulêgu. Nun bong kafye i to
fkah di nawan i dad talù ta gsulat di libru
ani.”
8 Na do, Dyan, i ta lminge na ta mite i
kdee man-gu ani. Na di kafngegu lminge
dun na mite dun, ta lkuad agu mangamfù di
kasaligan fite i kdee ayé di do.
9 Bay manan di do, “Nang ge mangamfù
di do, du lo agu snalig Dwata gambet ge na
i dad flanekam, dunan i dad tugad Dwata
na kdee dad to fkah di nawala i ta gsulat di
libru ani. Yé fnangamfùam i Dwata.”
10 Na lêan man di do, “Nangam buni i ta
tulenta ge, dunan i ta sulatam di libru ani,
du ta mdadong nan i kagdohòan.
11 Ku nè i to mimò sasè, gafles i sasè
nimòan, na nè i to mimò magsik, gafles i
kagsik nimòan, na nè i to mimò tluh, gafles i
tluh nimòan, na nè i to ftiu, gafles i ktiun.”
12 Na ani man Dyisas, “Fandamyu. Ta
mdadong i kasfulêgu. Mebe agu taden du
blégu di kat satu, balas i nimòan.
13 Do i Alfa na Omiga, dunan tambù i kdee,
na famnge dun.
14 Nun bong kafye i dad to ta mfuk i saulla,
du banlé ale ktoo fusuk di syudad ayé na
kmaan i benge kayu mlé falami nawa.
15 Bay tagak di lwà i dad to mimò
dad magyà nimò, na i dad to mimò dad
gamtikeng mdà di dad busaw, na i dad to
smaféd i ise yaanla, na i dad to manò, na i
dad to mangamfù di dad ise glut dwata, na i
kdee dad to tmulen kéng fagu di kastulenla
na di dad nimòla.
16 Do Dyisas, ta dekgu i kasaligan-gu tmu-
gad i kdee fgadègu di dad to ftoo di do. Do
i bel Dabid, na do i blatik too mneng kel di
flafus.”

17 Ani man i Tulus Dwata, na yaan i Ngà
Bilibili di dad to là fa ftoo, manla, “Salu
gamu dini, na ftoo gamu.”
Na i kdee lminge i man-gu ani, fye ku
manla, “Salu gamu dini, na ftoo gamu.”
Ku simto i malinum, salu kenen dini, du
ku simto mayè, fakay kenen minum di éél
mlé falami nawa, na landè ti bayadan.
18 Do Dyan, na ani fgadègu di kdee dad
to lminge i man-gu di libru ani: Ku nun to
tamnù dun, lê tananù Dwata i kaflayaman
ta gsulat di libru ani.
19 Na ku nun to kmulang i dad talù ta
gsulat di libru ani, nwè Dwata i alelan di
kayu mlé falami nawa, na lê man i alelan di
syudad Dwata, dunan i gsulat di libru ani.
20 Dyisas gmadè kaglut i kdee man-gu ani,
na ani manan, “Ta mdadong sa i kasfulêgu.”
Na ani timelgu dun, “Dunan sa, Dyisas
Amugu. Mulà moon mlal ge kel.”
21 Mulà moon ku i kafye Amuto Dyisas
samnagin di kdeeyu dad to nfun Dwata.
Amén.